DAPHNE DU MAUR IER
GENERALUL
REGELUI
(THE KING'S GENERAI)
ROMAN
Traducere de ANA EDITH R ĂI LE AN U
Societatea „NARCIS" – S.R.L.
1991
Soţului meu, şi el tot general, spert un general mai precaut

Septembrie, 1653. Sfârşit câe vară. Primele vinturi reci de toamnă. Când mă trezesc, soarele nu mai bate în geamurile mele dinspre răsărit, ci mişcânclu-se leneş, nu atinge vârful dealului decit la ora 8. Uneori o ceaţă albă acoperă golful până 1a prinz şi spinzură şi deasupra mlaştinilor, lăsând în urmă, după ce se risipeşte, o boare de aer rece. De aceea iarba mare din livadă nu se usucă niciodată, ci sclipeşte şi străluceşte în soare până mult după ora prânzului, picăturile mari de umezeală atârnând nemişcate pe tulpini. Observ fluxul şi refluxul mai mult decât odinioară. Ele par a da zilei, pecetea lor. Când apa se retrage din mlaştini şi puţin câte puţin apare nisipul galben, aspru şi tare, eu stând culcată aici, nebunateca mea închipuire mă duce spre mare odată cu refluxul şi toate visurile ascunse pe care ie credeam înmormântate pe veci, stau dezvelite şi goale la lumina zilei, ca şi scoicile şi pietrele pe bancurile de nisip.

I |, t * |

(E un sentiment ciudat şi nespus de plăcut, acest salt în trecut.

Nu regret nimic si mă simt fericită şi mândră. Ceaţa şi norul au trecut, iar soarele, acum sus şi plin de căldură, se joacă cu refluxul. Ce albastră şi crudă pare marea, când, încreţindu-se, se retrage din golf înspre apus şi Blackehead-ul purpuriu închis, ca un număr înclinat, se apleacă spre apa adâncă. Altădată iar – şi ştiu că e numai închipuire – mi se pare că refluxul începe în mijlocul zilei, când nădejdea îmi e mai mare şi când sunt mai liniştită. Atunci, ρ o jumătate conştientă, îmi dau

seama ele o umbră, de o bruscă scădere a curajului meu. Primii nori ai serii se string dincolo de

Dadman şi îşi aruncă degetele mari deasupra mării. Şi valul agitat, îndepărtat şi slab, acum din ce în ce mai zgomotos, se apropie târându-se pe bancurile de nisip. Fluxul a începm. S-au dus pietrele albe şi scoicile.

Bancurile de nisip sunt acoperite. Visurile mele sint înmormântate. Iar când se întunecă, fluxul inundă mlaştinile şi pământul e acoperit. Atunci intră Matty ca să aprindă luminările, să îngrijească de foc, făcând zgomot cu simpla ei prezenţă şi dacă îi răspund scurt sau nu-i răspund, ea mă priveşte clătmând din cap şl îmi aminteşte că toamna e Întotdeauna timpul cel mai prost pentru mine. Încă din îndepărtatele zile ale tinereţii mele, se ştia cind se apropie aceste crize de melancolie si atunci Matty, ca o găină cloncănind sălbatic, gonea pe orice vizitator intimplător. „Miss Honor nu poate primi pe nimeni astăzi”.

După scurtă vreme, familia mea începu să înţeleagă şi mă lăsa în pace. Cu toate că „pace” nu este cuvin tul potrivit pentru a descrie indispoziţia, disperarea cea neagră care mă chinuia. Oh, desigur au trecut acum. Cel puţin aceste indispoziţii. Răzvrătirea spiritului împotriva trupul ui înfierbântat şi clipele de chin adevărat, când nu puteam sta liniştită. Acestea erau luptele tinereţii. Acum nu mai sunt răzvrătită. Sunt sclava anilor mijlocii st despre aceşti ani ar fi mult de spus. Renunţarea îşi are răsplata ei. Neplăcut e faptul că nu mai pot citi cum obişnuisem. La douăzeci şi cinci, la treizeci de ani, cărţile erau marea mea consolare. Ca o elevă conştiincioasă am muncit cu latina şi greaca încât studiul făcea parte din existenţa mea. Acum nare fără de folos. Cinică În tinereţe, risc acum să devin şi mai cinică. Aşa spune Robin. Sărmanul Robin! Dumnezeu ştie, probabil că adesea sunt o tovarăşă neplăcută. Vremea nu 1-a cruţat nici pe eL A îmbătrinit mult în anul see st ci.

Probabil din cauza grijii ce o are pentru mine. Ştiu că discută viitorul, el şi Matty, când cred că eu dorm. Pot auzi sunetul vocilor lor

din salon. Dar, când e cu mine, se preface, luând un aer curajos şi inima îmi sângerează pentru el. Fratele meu î Privindu-l cum stă lingă mine, scrutătoare şi rece cum sunt întotdeauna faţă de oamenii pe care îi iubesc, observ pungile de sub ochii lui şi cum îi tremură mâinile când îşi aprinde pipa. Oare acesta e omul uşuratec şi pasionat de odinioară? E el acela, pornit la luptă, călare, cu un şoim legat la încheietura rnâimi, acela care acum abia 10 ani îşi condusese oamenii la Bradclock

Down, alături de Bev.il Grenvile, flutorând stindardul stacojiu *f* iJ cu cele trei puncte aurii, în faţa duşmanului?

Acesta e oare omul pe care îl văzuse'm odată la lumina lunii doborindii-şi rivalul, din cauza unei femei necredincioase?

. Privându-1 acum,. toate acestea par o bătaie de joc. Sarmanu I meu Robiη,. c\1 buclei e încărunţite pe υmer 1. Dat. ctiinurjte războiului şi-au lăsat. urmele asupra noastră amiridu-rora. Războiul -—. şi familia Grenvile! — Poate că. Robin se simte încă. legat de Gartred,: cum mă simt eu legată de. Richard. Nu vorbim niciodată despre aceste lucruri. Nouă 'ne aparţine viaţa zilnică, cenuşie. Dacă privim în urmă, vedem că. numai foarte puţini dintre, prietenii noştri n-au suferit.

* (*

Foarte mulţi s-au dus pe veci, foarte mulţi au sărăcit,. Nu uit că Robin şi cu mine trăim din milă. Dacă Jonathan Rashleigh nu ne-ar fi.dat această casă, n-am fi avut niciun cămin, Lanrest fiind pierdut şi Radford ocupat. Jonathan arată foarte bătrin şi obosit. L-a doborât acest ultim an de închisoare la St. Mawes, ca şi moartea lui John. Şi Mary arată cam tot aşa. Trebuie însă mai mult decât un război civil pentru a o face să-si piardă calmul şi credinţa în Dumnezeu. Alice este tot împreună cu ei şi copiii, dar Peter n-o mai vizitează. Mă gândesc la vremea când eram adunaţi cu toţii în galeria aceea lungă şi Alice şi Peter cântau, John şi Joan se ţineau de mină în faţa focului– erau atât de tineri, copii! — Nici măcar Gartred, cu calculata ei rea voinţă n-ar fi putut strica atmosfera în seara aceea. Atunci Richard, Richard a] meu, rupsese farmecul cu una clin observaţiile sale distrugător de crude,

zâmbind în acelaşi timp şi fericirea nepăsătoare din seara aceea se spulberase. îl uram pentru ceea ce făcuse, deşi înţelesesem ce îl îndemnase s-o facă.

Oh, Dumnezeu să-i pedepsească pe aceşti Grenvile, îmi spusesem eu, pentru că oamenii aceştia rănesc tot. ce ating, pentru că transformă fericirea în durere cu o simplă inflexiune a vocii. De ce erau ei oare aşa, şi el şi Gartred, complăcându-se în cruzime cu o plăcere senzuală?

Ce geniu rău veghease la capătul leagănului lor? Bevil fusese cu totul altfel. Fusese floarea familiei, grav şi politicos, rigid în principiile sale morale, blind nu numai faţă de copiii săi ci şi de aceia ai altora. Şi băieţii îi seamănă. În Jack sau Bunny n-am zărit nici urmă de viciu. Dar Gartred? Ochii aceea de şarpe sub părul roşu-auriu, gura aceea crudă, voluptoasă? Până şi în zilele de odinioară, când fusese căsătorită cu fratele meu Kit, mi s-a părut de necrezut ca cineva să se lase amăgit de ea.

Puterea ei de a fcrmeca era copleşitoare. Tatăl meu şi mama mea erau ca un aluat în miinile ei, iar sărmanul Kit era pierdut de la început, ca şi Robin mai târziu. Dar pe mine nu mă cucerise niciodată, nici pentru o clipă. Ei bine, frumuseţea ei s-a dus acum şi cred că pentru totdeauna. Va purta cicatricea aceea pină în mormânt. O linie subţire, roşie, de la ochi la gură, unde o tăiase cuţitul. Se zvoneşte că mai găseşte totuşi amanţi şi că ultima ei cucerire ar fi unul din

Λ ^ * ™ *

familia Carey, care ar fi venit să locuiască cu ea la Bideford.

Pot s-o cred. Pot chiar s-o iert în sufletul meu, acum, când totul a trecut. Gândul unei legături între dânsa şi George Carey – ea este cu cel puţin 20 de ani mai în vârstă decit _ cl – aduce puţină culoare într-o lume cenuşie. Şi ce lume! Feţe lungi şi îmbrăcăminte împeticită, recoltă proastă şi comerţul scăzut, pretutindeni oameni mai săraci decit înainte şi toţi în mizerie.

Otrava războiului. Spionii „Lordului Protector” (Dumnezeule, ce denumire plină de ironie!) mişună în orice oraş şi sat şi dacă se aude o

suflare de protest împotriva Statului, cel ce a şoptit e dus de-a dreptul la închisoare. Presbiterienii ţin hăţurile în miinile lor lacome şi singurii care beneficiază sint parveniţii ca Frank Buller „Robert Benett şi vechiul nostru duşman John Robartes, porniţi să adune fiecare cât mai mult şi să chinuiască cetăţenii. Manierele sunt brutale, curtoazia e o virtute uitată. Fiecare îşi suspectează vecinul. Oh, curajoasă lume nouă! Poate că Englezii docili o vor suporta câtva timp, dar nu noi, cei din Cornwall Nu ne pot răpi independenţa şi într-un an-doi, după ce rănile ne vor fi vindecate, va fi o nouă răscoală, va curge din nou sânge şi multe inimi vor fi iar slâşiate.

Dar ne va lipsi conducătorul. Ah, Richard – Richard al meu – ce spirit rău te-a îndemnat să te cerţi cu toată lumea, astfel încât până şi Regele să-ţi fie duşman astăzi? Mă doare inima pentru această ultimă dizgraţie. îmi închipui cum stai singuratec şi amărât la geam, privind peste pământul neted al Olandei şi adăugind ultimele cuvinte la „Apărarea" pe care ţi-o scrii şi a cărei ciornă mi-a adus-o Bunny, când a fost să mă vadă ultima oară.

„Oh, nu te încrede în Prinţi şi nici în altă fiinţă omenească, pentru că ei nu te ajută cu nimic". Cuvinte amare, fără de speranţă, care nu vor face niciun bine, cj vor produce numai noi neînţelegeri. „Sir Richard Grenvi Ie, pentru provocatoarea sa loialitate, trebuie înfierat ca u*n c*riminal printr-o declaraţie publică şi chiar această loialitate trebuie înţeleasă ca o crimă. Oricuyn, dacă aşa trebuie să fie, să ne rugăm lui Dumnezeu să-1 binecuvânteze pe Rege cu consilieri credincioşi şi nimeni să nu fie destul de puternic a-i putea face vreun rău, nici lui, nici rudelor sale. în ceea ce îl priveşte pe Sir Richard Grenvile să plece cu răsplata unui vechi soldat al Regelui. Pentru moment, nu e nevoie de el. Cind se va ivi nevoia, Consiliul se va gândi la el, dacă nu va fi prea târziu.

Duşmănos, mândru şi amar până la urmă! Pentru că acesta e sfârşitul. O ştiu şi o ştii şi tu. Nu va mai fi nicio redresare pentru tine, tu singur te-aî distrus pentru totdeauna. Temut şi urât de prieteni şi duşmani. Generalul Regelui în Vest. Bărbatul pe care îl iubesc. Când cei

de pe insulele Scilly au fost învinşi de parlamentari, Jack si Bunnv, întor-

V > X ’ > к.’ ’

cându-se acasă pentru câtva timp, după ce vizitaseră Olanda si Franţa, veniseră călare de la Stowe la Menabilly pentru a vizita familia Rashleigh şi apoi se abătură şi pe la Tywardreath pentru a-mi prezenta omagiile lor. Vorbeam despre Richard şi Jack spuse:

— Unchiul s-a schimbat foarte mult – aproape că nici nu l-ai mai recunoaşte. Stă ore întregi, tăcut, privind din geamul locuinţei sale triste, veghind ploaia veşnica – Dumnezeule, ce mai plouă în Olanda! — şi nu simte nevoia nici unei prezenţe. îţi aminteşti cum obişnuia să glumească şi să rida cu noi şi cu tot tineretul? Acum, când vorbeşte, găseşte oricui defecte, ca un bătrân ursuz şi jigneşte pe orice vizitator.

— Regele nu îl va mai folosi şi el o ştie, adăugă Bunny. Dizgraţia Curţii 1-a înăcrit. Era o nebunie să aţâţe focul vechii sale duşmănii cu Hyde.

Apoi Jack, cu mai multă înţelegere, văzându-mi privirea, spuse repede:

— Unchiul a fost întotdeauna propriul său duşman. Honor o ştie. E grozav de singuratec, acesta e adevărul. Şi anii care vor veni vor fi goi.

Tăcurăm cu toţii, o clipă. Mă durea inima pentru Richard şi băieţii. îşi dădură seama de acest lucru, Bunny spuse cu o voce scăzută:

— Unchiul nu vorbeşte niciodată despre Dick. Cred că nu vom afla niciodată cc -groaznică nenorocire i s – a intimplat. *

Simţeam că mă cuprinde frigul şi vechea groază. întorsei capul, astfel ea băieţii să nu-mi poată vedea ochii.

— Nu, spusei încet. Nu vom afla niciodată.

Bunny lovi c; u degetele pe masă şi Jack răsfoi paginile unei cărţi. Eu privii apele liniştite ale golfului şi micile bărci ale pescarilor, târându-se in. jurul Blaekheaduiui, venind dinc-pre G or ran Haven. Pânzele lor păreau de culoarea chihlimbarului la lumina soarelui care apunea.

— Dacă, continuă Bunny ca si cum ar fi argumentat cu el însuşi, a căzut în mâinile duşmanului, de cc s-a ascuns acest fapt? Nu pot înţelege. Pentru că fiul lui Richard Greavile ar fi fost o pradă frumoasă.

Nu-i răspunsei. îl simţeam pe Jack foarte neliniştit.'Poate căsătoria îi dăduse mai multă înţelegere – se însurase de câteva luni – sau poate că avea întotdeauna mai multă intuiţie ca Bunnv, dar simţeam că îsî dădea seama de starea mea *hr'* " *y* ·

deplorabilă.

— Nu are niciun rost, spuse el, să răscolim trecutul. O obosim pe Honor.

Puţin după aceea îmi sărutară mâinile si plecară, promiţindu-mi ca vor mai veni înainte de a so întoarce în Franţa. Şi privii cum plecară în galop, tineri şi liberi, neatinşi de anii care trecuseră. Vor înfrunta viitorul. într-o zi, Regele se va întoarce în ţara sa, care îl aşteaptă şi. Jack şi Bunny, care au luptat atât de vitejeşte pentru El", îşi vor afla răsplata. Puteam să mi-i închipui la Stowe şi sus, la Londra, la Whitehall, prospermd, cu un viitor minunat care se deschidea în faţa lor.

Războiul civil va fi uitat, uitate vor fi generaţiile care l-au purtat, care s-au jertfit pentru cauză sau care au greşit. Generaţia mea, care nu va avea parte de nicio moştenire,

Stăteam în fotoliu privind umbrele care creşteau. Robin intra, se aşeză lingă mine, mă întrebă în felul lui posomorit şi tandru, dacă sunt obosită, regretând că nu-i mai găsise pe fraţii Grenvile şi continuând să-mi povestească un mic zvon din Tywardreath. Mă făceam că ascult, dându-mi seama cu un sentiment de milă că micile întâmplări zilnice aveau acum importanţă pentru el. Mă gândeam ia acele tragice luni clin vara anului 1646 când el şi camarazii săi. îşi câştigaseră o glorie nemuritoare prin apărarea cavalerească şi inutilă a

^· · · · «· „

Pendennis Castle-ului – ee mâncârî eram de ei atunci, re pline ne erau inimile de ei – şi acum el trân: căn: ea · despre cinci păsări furate de la o văduvă din St. Blăzey. Poate nu eram cinică, ci devenisem

numai incapabilă de vreun Sentiment. Atunci, pentru prima dată, m-am gândit că dacă aş transcrie pe hârtie evenimentele din anii aceia, aş scăpa de o povară. Aş scrie despre război şi de felul cum ne-a schimbat viaţa, a noastră a tuturora; cum ne-a prins pe toţi în vârtejul lui, ne-a frint şi ne-a amestecat vieţile fără de speranţă. Gartred şi Robin, Richard şi cu mine, întreaga familie Rashieigh, adunaţi cu toţii în această casă a secretelor – nu e de mirare că suntem at îl de doborâţi. P iha şi azi Robin se duce în fiecare duminică să ia masa la Menabilly, 1 dar eu nu mă duc., Starea sănătăţii mele e o scuză suficientă. Ştiind ceea ce ştiu, n-aş putea să mă mai duc acolo. Menabilly, unde 5-a desfăşurat, drama vieţilor noastre, îmi este destul'de viu aici, la Tywardreath, la o depărtare de trei mile. Casa e într-o stare tot atât de deplorabilă cum a fost în '48, când am văzut-o ultima oară. Jonathan nu are nici curajul, şi nici bănii necesari s-o restaureze în condiţiile de altădată. El, Mary şi nepoţii locuiesc numai într-o singură aripă. Mă rog lui Dumnezeu să nu afle niciodată ultima tragedie. Doi oameni vor duce secretul cu ei în mormânt. Richard şi cu mine. El e în Olanda, la o distanţă de mai multe sute ele mile şi eu stau pe divanul meu în Tywardreath, iar umbra arcului turnului de intrare este asupra noastră amindurora. în fiecare duminică, când Robin se duce călare la Menabilly, eu îl însoţesc· cu jindul, traversând parcul şi ajungând la zidurile înalte care înconjoară casa. Curtea stă deschisă în faţa mea, faţada spre vest mă priveşte. Ultimele raze ale soarelui pătrund în vechea mea cameră deasupra arcului turnului de intrare, deoarece gratiile sunt deschise, dar geamurile camerei ele alături sunt închise. Edera le acoperă. Piatra netedă a turnului e acoperită cu lichen. Soarele dispare şi faţada spre vest trece din nou în umbră. Familia Rashieigh mănâncă şi doarme acolo, se culcă la lumina luminărilor şi visează. Dar eu aici, ia Tywardreath, la o distanţă de trei mile, mă trezesc noaptea la sunetul vocii unui băiat care îmi strigă cu groază numele: îl aud cum bate în pereţi şi. aici, în noaptea neagră, văd duhul fiului Iui Richard, viu, groaznic şi acuzând. Mă ridic în pat transpirând, înfiorată, şi Matty, credincioasă, auzind că aiă mişc, vine

să aprindă luminările.

îmi pregăteşte o băutură caldă, îmi fricţioneazî spatele care mă doare şi îmi pune un şal în jurul umerilor. Robin, în camera de alături continuă să doarmă nestingherit. încerc să citesc, dar gândurile îmi sunt prea violente, Matty inii aduce hirtie şi o pană şi încep să scriu. E atât de spus şi atit de puţină vreme pentru a spune totul. Pentru că nu mă amăgesc în privinţa viitorului. Propriul meu instinct mă anunţă că această toamnă va fi ultima. Deci, în timp ce „Apărarea0 lui Richard e discutată de lume şi înregistrată pe veci în arhivele secolului al XVII-lea, apologia mea mă va însoţi în mormint şi putrezind acolo cu mine, necitită, îşi va atinge scopul.

Vreau să spun pentru Richard ceea ce el niciodată nu a spus pentru el şi vreau să arăt cum, în ciuda greşelilor sale amare, totuşi a fost cu putinţă ca o femeie să-l iubească din tot sufletul, cu toată mintea şi cu tot trupul, şi că eu am fost. acea femeie. Scriu deci la miezul nopţii, la lumina unei luminări, în timp ce ceasul bisericii, la Tywardreath, anunţă orele, iar singurele zgomote pe care le aud sunt suspinele vântului sub geamul meu şi murmurul mării, când fluxul trece, inundând bancurile de nisip, peste mlaştinile de sub podul St, Blazey,

2

Prima dată am văzut-o pe Gartred când fratele meu cel mare, Kit, a adus-o acasă ca mireasă. Avea douăzeci şi doi de ani şi eu eram un copil de 10 ani, mezina familiei, cu excepţia lui Percy. Eram o familie fericită şi numeroasă, foarte intimă şi liberă şi tatălui meu, John Haris, nu-i păsa deloc de afacerile lumii, el trăind numai pentru caii săi, clinii săi şi pentru interesele micii sale averi. Lanrest nu era o proprietate mare, dar se afla sus, în mijlocul unui cerc ocrotitor de copaci, privind jos spre Looe Vallev şi era una din acele case blânde, drăgălaşe, care par a trece de-a lungul anilor moţăind şi nouă ne era foarte dragă. Astăzi încă, după treizeci de ani, ajunge să închid ochii si să mă gândesc la casa noastră, ca să simt Lη nări mirosul finului încălzit de soare, purtat de un vânt leneş. Pot să văd roata cea mare,

ducând apa jos la morile din Lametton și simt mirosul grânelor aurii. Cerul era întotdeauna alb de porumbeii care zburau deasupra capetelor noastre și erau atit de blânzi că ne luau grăunţele din miini.

ί ʼit N ί * I. κ

Împăunându-se și guruina, umflaţi și mândri, creiaserî o atmosferă intimă. Flecăreala lor drăgălașă, într-o lungă după amiază de vară, mă liniștea în anii mai târzii, când ceilalţi mergeau călare la vânătoare, râzând și glumind și eu nu mai puteam să-i urmez. Dar acesta e un alt capitol. Vorbeam despre Gartred, când am văzut-o prima dată. Căsătoria avusese loc la St o we și, Percy și cu mine, datorită unei indispoziţii ușoare, rămăsesem acasă.

9 7

Aceasta, în chip naiv, sădise în mine de la început un resentiment ciudat.

Fără îndoială că eram un copil răsfăţat, fiind cea mai mică, dar îmi intrase în cap ideia că mireasa fratelui meu nu vrea să fie deranjată de copii la nuntă și că se temea să nu avem vreo boală molipsitoare.

Îmi amintesc că mă ridicasem în pat, cu ochii lucind de febră, mustrând-o pe mama:

— La nunta Ceciliei, Percy si cu mine i-am dus trena

? *

(Cecilia era sora mea cea mai mare) și am fost cu toţii ia Mothercombe și familia Pollexefen ne-a primit foarte bine cu toate că Percy și cu ʼmine am mâncat atât de mult, că ne-a venit rău.

Tot ce putea să-mi răspundă mama, era că de data aceasta era vorba de cu totul altceva, că Stowe era deosebit de Mothercombe, că familia Grenvile nu era familia Pollexefen – ceea ce mie îmi părea argumentul cel mai slab – și că nu și-ar putea ierta niciodată, dacă noi am molipsi-o pe Gartred cu febra noastră. Gartred era totul. Nimeni nu mai avea vreo importanţă. Se făcea mult zgomot și tărăboi cu pregătirea camerei unde urma să locuiască mirele și mireasa. Se aduceau perdele noi, covoare, tapiserie și toate acestea numai pentru ca Gartred să nu aibă impresia că Lanrest e un loc sărăcăcios și în

proastă stare. Servitorii trebuiau să mă* ture şi să scuture, totul fu răscolit şi toată lumea se simţea stânjenită.

Dacă toate acestea s-ar fi făcut din cauza lui Kit, fratele meu drag, nu mi-ar fi fost necaz. Dar era ca şi cum Kit nici n-ar exista.

Totul era pentru Gartred. Şi ca toţi copiii, ascultam ce vorbeau servitorii.

„L-a luat pe tânărul nostru stăpân numai pentru că e moştenitorul lui Sir Christofor la Radford”, prinsesem eu din bârfele ce circulau în bucătărie.

Stăteam şi mă gjndeam ia. această inf’oi maţ ie, ca şi la răspunsul administratorului tatălui meu:

O, Grenvile nu se potriveşte cu un simplu Harris din L unrest.

Cuvintele acestea mă înfuriau şi mă turburau. „Siiriplua părea să se refere la înfăţişarea fratelui meu, pe care îl consideram ca foarte frumuşel. Şi oare de ce un Harris din Larirest să fie considerat ca o afacere proastă pentru o Grenvile? Adevărat, Kit era moştenitorul unchiului nostru Christofor la Radford – o cazarmă imensă dincolo de Plymouth – dar niciodată nu mă gândisern la aceasta. Oarecum jignită, Îmi dădeam seama pentru prima dată că o căsătorie nu este u legenda romantică, cum mi-o închipuisem, ci un fel de afacere, un târg intre familii importante, cu scopul de a-şi lega proprietăţile. Când Cecilia se căsătorise cu John Pollexefeh, pe care 11 cunoscuse din copilărie, nu avusesem impresia că e vorba de o afacere dar acum, când tatăl meu se ducea mereu călare la St owe, ţinând consfătuiri lungi cu mulţi avocaţi,

1 * CJ t j ’

având fruntea veşnic încreţită, căsătoria lui Kit deveni ceva ca o îngrozitoare problemă de Stat, care dacă nu va fi bine susţinută ar putea arunca întreaga ţară într-o stare haotică.

Ciulind clin nou urechile, îl auzeam pe avocat spunând:

— Nu e Sir Bernard Grenvile, acela care stăruie asupra punerii în posesie, ci fiica lui. Ea face ce vrea din tatăl ei.

Mă gândii o vreme la ceea ce auzisem şi apoi spusei surorii mele Mary:

— Oare se obişnuieşte ca o mireasă să se lupte astfel pentru partea ei de moştenire?

Mary nu-mi răspunse o clipă. Cu toate că avea 20 dj ani, fusese lipsită de orice contact cu viaţa şi mă îndoiesc, dacă stla mai multe decât mine.

Ψ

Totuşi puteam să-mi dau seama că era nemulţumită;

— Gartred e singura fiică, spuse ea după o clipă. Poate că e nevoie să discute punerea în posesie.

— Mă întreb dacă Kit ştie, spusei. Cred că nu i-ar place.

Atunci Mary mă rugă să-mi ţin gura, eăci altfel voi deveni nesuferită. Nu mă descurajai şi cu toate că mă feream să mai amintesc discuţia cu punerea în posesie faţă de fraţii mei, începui să-1 chinuiesc pe Robin – preferatul meu chiar de pe atunci – cerându-i să-mi povestească' ce ştia despre familia Grenvile. Avea obrajii îmbujoraţi şi părea fericit, Şoimul îi era legat de încheietura manii şi ţin minte că mă dădusem înapoi, speriată ele ochii adinei şi veninoşi ai păsării şi de singele ee-i curgea din cioc. Nu-i îngăduia decit lui Robin s-o atingă şi el îi netezi penele. Era mult. tărăboi în curtea din faţa grajdurilor. Oamenii periau caii şi într-un colt câinii îsi luau masa. ► >

— IVI a b u c u r c ă Kit e a c e la care s – a d l ι s s ă – ş L a 1 e a *g* ă o mireasă şi nu tut îi spusei, în timp ce pasărea mă privea pe sub pleoapele greoaie şi lăsate. Robin zâmbi şi îmi mingi io buclele cu mâna liberă în timp ce şoimul se turbura de necaz.

— Dacă aş fi fost eu cel mai mare, îmi spuse Robin drăgălaş, as fi fost eu mirele.

O * 5 *

Privindu-1 repede, văzui că zâmbetul ii dispăruse de pe faţă, facând loc unei umbre de tristeţe.

— De ce, li placi tu mai mult? întrebai.

Se întoarse şi punând o glugă peste pasăre, o dădu omului de serviciu. Ridicându-mă apoi în braţe, zâmbi din nou:

— Vino să culegem cireşi, spuse, şi nu te mai glndi la mireasa

fratelui meu.

— Dar cu familia Grenvile ce-i? insistai, în timp ce ei mă purta pe umerii lui. De ce e nevoie să fim at.it de mmdri de ei?

— Bevil Grenvile e cel mai bun băiat din lume, spuse Robin. Kit, Jo si cu mine am fost cu el la Oxford. Si sora sa

Ti *

e foarte frumoasă.

Mai mult nu izbutii să scot de la el. Dar fratele meu Jo, cu mintea pătrunzătoare și cam sarcastic din fire, căruia ii pusei mai târziu aceiași întrebare, fu surprins de ignoranta mea. i

— Ai ajuns ia vârsta matură de 10 ani, Honor, fără să fi aflat că în Cornwall nu exista decit două familii importante, Grenvile și Arundell? Natural ca noi, Harris, neam umil, suntem copleşiţi de faptul că dragul nostru frate Kit a fost onorat obţinmd augusta nună a răpitoarei G art red.

Apoi își ascunse nasul într-o carte și astfel discuţia luă sfirșit. Peste o săptămână toată lumea plecă la nuntă, la Stowe. Trebui să am răbdare până la întoarcerea lor și apoi, cum mă și așteptam, mama, ca și toţi ceilalţi, invocară oboseala, ca să nu-mi răspundă. Fiecare părea extenuat de atâta sărbătorire și bucurie și numai Bridget sora mea cea de a treia, îsi dădu drumul fată de mine. Era încântată ele măretiile

*5 *» ·· S*

din St owe și de ospitalitatea familiei Grenvile.

— Casa noastră pare ca locuinţa unui simplu administrator în comparaţie cu Stowe, uni spuse ea. Lanrest ar încape într-un colţ al terenului de acolo fără să-ţi dai seama. La masă, doi servitori stăteau în spatele scaunului meu și tot timpul muzicanţii au cântat într-o galerie.

— Dar Gartred, cum e Gartred? întrebai cu nerăbdare.

— Așteaptă să-ţi povestesc. Erau peste două sute de invitaţi. Am dormit împreună cu Mary într-o cameră muit mai mare ca toate cele de aci. Aveam o femeie care să ne îngrijească și să ne pieptene. Şi așternutul se schimba în fiecare seară și era parfumat

— Şi ce a mai fost? întrebai, plină de invidie.

— Cred că tata s-a simţit cam pierdut, şopti ea. L-am văzut din când în când cu ceilalţi, încercând parcă să vorbească, dar părea că se înăbuşe, abia putea să respire. Şi toţi bărbaţii erau atât de împodobiţi, că el părea şters pe lingă ei. Sir Bernard era foarte frumos. În ziua nunţii purta o jachetă de catifea albastră, cu fire de argint şi tata o avea pe cea verde, care îi era puţin prea strimtă. îl întrecea şi în mărime – adică Sir Bernard – pe tata şi stând unul lângă altul nu se potriveau deloc.

— Lasă-1 pe tata, spusei. Vreau să aud ceva despre Gartred.

Sora mea Bridget zâmbi, superioară, pentru că ştia tot.

— Mie, Bevil mi-a plăcut cel mai mult, spuse. Şi toată lumea e de părere că el e cei mai drăguţ. Era pretutindeni, având grijă ca nimănui să nu-i lipsească nimic. Lady Grevile mi-a părut cam ţeapănă, dar Bevil era culmea curtoaziei, galant în orice făcea. Se opri o clipă. Toţi au părul roşcat, continuă ea cam inconsecventă. Când vedeam pe cineva cu părul roşcat, eram sigură că e un Grenvile. Unul dintre ei, Richard, nu mi-a plăcut deloc, adăugă ea, încruntându-se.

— De ce? E atât de urât? întrebai.

— Nu, răspunse ea tulburată. E mai frumuşel ca Bevil. Dar ne-a privit pe toţi batjocoritor, dispreţuitor şi când m-a călcat pe rochie din cauza îmbulzelii, nu şi-a cerut scuze. A avut obrăznicia să-mi spună „meriţi o mustrare pentru faptul eă-ţi târai rochia prin praf". Mi s-a spus la Stowe că ar fi soldat.

— A mai rămas Gartred, spusei. Pe ea nu mi-ai deseris-o încă.

Atunci, spre necazul meu, Bridget căscă şi se sculă.

— Oh, sunt prea obosită acum spuse. Aşteaptă până mâine dimineaţă. Dar Mary, Cecilia si cu mine suntem de acord asu-

9 V J I

pra unui singur lucru. N-am vrea să semănăm cu nicio altă femeie decât Gartred.

. Depi. „pânî la urma, n. U-rni rămăsese clecât să-mi formez şi/igură. părerea,. · vâzî. nd-o. Eram cu toţi adunaţi în hol pentru u'-i primi – de la Stowe plecaseră mai Intii Ja proprietatea unchiului meu,

la Radford – şi· dinii ieşiseră în curte.

- 1 ’ · ι I · t VI’1» t · · I /

când se auziseră caii.. /

··.. Eram mulţi deoarece şi familia Polexefen se afla cu noi, Cecilia îşi ţinea bebeluşul Joan în braţe, prima n\ea fină – şi ’ mă simţeam foarte mandră de această cinste. Eram cu toţi foarte fericiţi râzând şi vorbind deoarece alcătuiam o singură familie. şi ne cunoşteam aţât de bine unul pe celălalt. Kit.. coborî de pe şea – arăta foarte bine şi vesel – şi o va|uj în sfârşit pe Gartred. Ea ii şopti ceva lui Kit, care rise, sş ·îmbujora, şi îi întinse braţele pentru a ρ ajuta să coboare. Pijntr-o,. intuiţie bruscă ştiam că ea îi spusese ceva ce făcea parte din viaţa lor şi nu avea nimic, comun cu: noi, familia lui. Kit nu mai era unul dintre ai noştri, ci îi aparţinea ei.

Mă retrasei., puţin dispusă să. fiu prezentată şl deodată o simţii, ; lingă mine,., cu; rnâna ei rece sub. bărbia mea.

·· ’· -— Deci, tu eşti Honor? îmi spuse.

·; * Tonul ei voia să „· spună că eram mică pentru ’yârsta mea, său’ că tiu arătam bine, sau că. o; dezamăgisem într-un fel oâreca’re’ şi ea se’ îndreptă spre; salon, trecând înaintea mamei cu urfssurâs” încrezător, în timp ce restul’familiei’ o urma ca nişte fluturi fascinaţi. Percy, fiind băiat si atras de frumusetei elv

, ·· %.». 1 * · % · · i, ·· * # 3

se diise numaidecit lî ea şi dârt’sa’ ii puse o bomboană în gură. Le avea. pregătite, ; gmdii eu, pentru a ne atrage pe noi; copiii; ca: ; pe nişte’crini străini1.; "’ 7V

.. — Vrea. şi. Honor o bomboană’? întrebă ea şi vocea ei avea ceva "batjocoritor, ca şi cum îr Îi ştiut, instinctiv „că ceea.. ce uram mai mult era să fiu tratata ca un copii. Nu-mi puteam lua ’ochiГ de pe faţa ei. îmi am’intea: de ceva şi dintr-o daţă, „îm [dădui seama. Eram mica. de tot,:.’mă aflam la Radf. prd,” ’la·’" unchlu’r meu si el mă plimba’prin serele’ din grădină. O floare, ó orhidee, creştea. singură. Era de culoarea fildeşului cu o mică vina roşie curgând prin petalele ei. Mirosul ei umplea sera, greţos de dulce. Era cea mai frumoasă floare pe

care o, văzusem vreodată. întinsesem rnâna s-o mingii dar unchiul meu mî trase brusc cie umăr.

, – N-o atinge, fetiţe! Tulpina e otrăvitoare,

Mă dădusem înapoi, îngrozită. Văzusem miliardele de perişoare de pe aceasta floare catifelată, ridlcându-se ascuţite, ca o... mie de pumnale...;..

2 – c. *2$*

Gartrecl era ea orhideea aceea. Când îmi oferise bomboana, refuzasem dând din cap şi tata, care în viaţa sa nu se răstise la mine îmi spuse aspru:

— Honor, ce sunt manierele acestea?

Gartred rise şi ridică din umeri. Mama mî trimise sus, în camera mea. Astfel îşi făcu Gartred intrarea în Lanrest.

Căsnicia a durat trei ani şi nu mă gândese să o descriu aici.

S-au întâmplat după aceea atâtea, încât anii de început par lipsiţi de importantă. Ceea ce e sigur, e că ne-am războit mereu. Gartred era tânără şi închipuită şi eu, un copil încăpăţânat, urmărind-o de după uşi şi paravane. Amândouî eram conştiente de ostilitatea noastră reciprocă. Kit şi Gartred stăteau mai mult la Radford şi la Stowe, dar când venea ea acasă, puteam să jur că-umplea totul cu un suflu otrăvitor.

Eu eram un copil încă şi nu puteam raţiona, dar copiii, ca şi animalele, au un instinct care nu minte. Gartred nu avu niciun copil. Aceasta fu prima lovitură şi ştiu că părinţii mei erau foarte dezamăgiţi pentru că π auzeam vorbind. Sora rnea Cecilia venea regulat la noi pentru naşterile ei, dar despre Gartred nu se auzea nimic. Călărea şi se ducea la vinătoare ca toţi ceilalţi şi nu rămânea în camera ei, nici nu se plângea de oboseală, ca Cecilia. Odată, marna avu curajul sî-i spună: j

— Când eram tânără căsătorită, Gartred, nu mergeam călare sau la vânătoare, de teamă să nu avortez.

Dar Gartred, aranjându-şi unghiile cu o forfecată de sidef, îşi ridică privirea spre ea şi-i spuse:

— N-am nimic ce să pierd, doamnă şi de vina e fiul

Dumneavoastră.

Vocea ii era înceată şi plină de venin şi mama o privi o clipă îngrozită, apoi se sculă şi părăsi camera. Era prima dată că otrava o atinsese şi pe ea. Eu nu înţelesei conversaţia dintre ele, dar mi se părea că Gartred e pornită contra fratelui meu, deoarece curârid după aceea Kit intră, se apropie de Gartred şi îi spuse, mustrător:

— Te-ai plâns de mine, mamei?

Amândoi mă priviră şi înţelesei că trebuie sa plec. Mî dusei în grădină să dau de mâncare porumbeilor, dar liniştea dispăru din casa noastră. De atunci, totul începu să meargă rău. Kit părea schimbat. Avea un aer chinuit, nepotrivit cu felul lui de a fi şi o răceală crescândă se ivi între tata şi el, deşi până atunci se înţeleseseră amândoi atât de bine.

Kit deveni dintr-ŭ dată agresiv faţă de tata şi faţă de noi toţi, găsind mereu defecte în felul cum se lucra la Lanrest în comparaţie cu Radford. Cu Gartred se arăta josnic de umil şi această umilinţă î! făcu să-mi para dezgustător. În anul următor, Kit deveni reprezentantul regiunii West Loo în Parlament astfel că locui mai mult la Londra. Nu-i vedeam prea des, dar când veneau la Lanrest, o continuă încordare părea să plutească în jurul lor. O dată într-o noapte când părinţii lipseau de acasă, Kit se certă cu Robin. Era în toiul verii, înăbuşitor de cald și eu, jueându-mă în camera mea, la un moment dat cobori! în grădină în cămaşa de noapte. Toţi cei din casă dormeau. Ţin minte că mă plimbata ca un strigoi prin faţa ferestrelor. Geamul din camera musafirilor era larg deschis şi auzii vocea lui Kit mai tare ca de obicei, ridicată în focul discuției. O curiozitate drăcească mă făcu să ascult.

—— E mereu acelaşi lucru, spuse el, ori unde mergem. Mă faci de râs faţă de toţi bărbaţii şi acum, astă seară, chiar faţa de propriul meu frate, Iţi spun că nu mai pot suporta!

O auzii pe Gartred ri'zând şi văzui umbra lui Kit reflectată pe tavan de lumina tremurândă a luminărilor. O clipă vocile lor nu se mai auziră, dar după aceea Kit vorbi iar tare.

— Crezi că nu observ nimic? Crezi că am coborât atât de jos că

pentru a te avea lingă mine, voi închide ochii la toate? Crezi că mi-a plăcut, la Stowe, să văd cum l-ai privit pe Antony Denys, în noaptea aceea când mă întorsesem pe neaşteptate clin Londra? Un bărbat cu copii mari a cărui soţie abia odihneşte în mormâritul ei proaspăt?

Tonul acela de implorare, pe care îl detestam atât de mult, era din nou în vocea sa si o auzii iar pe Gartred râzând.

— Şi În astă seară, spuse el5 te-am văzut zâmbi. ndu-i peste masă, propriului meu frate.

Eram înfricoşată, dar extrem de iritată şi inima în mine bătu tare, când deodată auzii un pas şi, privind peste umăr, îl zării pe Robin Jângă mine, în întuneric.

— Pleacă, îmi şopti el. Pleacă numaidecât

Λ ratai geamul de sus,

— Kit şi Gartred, spusei. E supărat, pe ea pentru că ţi-a zimbit tie,

11 auzii pe Robin suflând din greu şi întorcându-se să plece, când deodată vocea lui Kit răsună tare, oribil, ca şi cum el» un om mare, ar fi plâns ea un copil, j

— Dacă se va întâmpla aşa ceva, te voi ucide! Jur pe Dumnezeu că te voi ucide,

Atunci Rabin iute: ea o săgeata se ’aplecă, lua’o piatră şi o aruncă În gearn, spărgându-1 în mii ele cioburi.

— Fii blestemat, laşule, urlă el. Vino jos şi omoară-mî pe mine, nu pe ea!

Ridicând privirea, văzui faţa lui Kit, albă şi chinuită şi în dosul lui stătea Gartred, cu părul desfăcut pe umeri. Era un tablou pe care nu-1 voi uita niciodată: cei doi la geam ş] Robin, în care nu-1 mai recunoşteam pe fratele meu iubit, răsuflând de sfidare şi dispreţ. Eram ruşinată pentru el, pentru Kit, pentru mine, dar mai ales plină de ură pentru Gartred, care dezlănţuise furtuna, rămânând neatinsă.

Mă întorsei şi fugii, astupându-mi urechile şi mă urcai în pat, fără să mai adresez nimănui niciun cuvânt. Trăsei păturile peste cap, temându-mă că dimineaţa cei trei vor ii descoperiţi morţi pe iarbă. Dar

ce se petrecu între ei după aceea, nu aflai niciodată. Se făcu ziuă şi totul era ca înainte, afară de faptul că Robin plecă numaidecât după dejun şi nu se întoarse decât după cinci zile, când Kit şi Gartred plecaseră la Radford. Dacă a mai. ştiut încă altcineva din familie de acest incident, n-am putut să aflu. Eram prea speriată ca să întreb şi, de când Gartred venise în mijlocul nostru, pierdusem vechiul obicei de a ne împărtăşi supărările, fiecare din noi devenind mai închis şi mai discret în anul următor, 1623, variola pustii Cornwull-ul ca un flagel şi numai puţine familii fură cruţate. La Liskeard, oamenii îşi închiseră porţile, negustorii traseră obloanele, nevoind să mai facă niciun comerţ de frica molimei.

In itinie, tatăl meu se îmbolnăvi şi muri în câteva zile. Înainte de a ne fi revenit din această lovitură, ne veni de la unchiul meu din Rarford, vestea că şi Kit fusese lovit de această boală groaznică şi că nu mai-era nicio speranţă de· scăpare.

Tatăl şi fiul muriră astfel la un interval de câteva săptămâni numai, unul după celălalt şi Jo cel învăţat, deveni şeful familiei. Eram cu toţii prea nenorociţi de această dublă pierdere, ca să ne mai gândim la Gartred, care se refugiase la Stowe, la primul semn al epidemiei şi scăpase astfel de moarte. Dar când se citiră cele două testamente, al lui Kit şi al tatălui meu, aflarăm că, eu toate că Lanrest şi Radford aveau să treacă în posesiunea lui Jo, păşunile bogate din Lametton şi moara rămâneau în posesiunea. Gartredei, pe viaţa.

Ea veni la deschiderea testamentelor însoţită de fratele ei Bevil şi până şi Cecilia, cea mai blândă dintre surorile mele, fu mirată de. liniştea, încrederea fermă şi grija, cu care Gartred supraveghea măsurarea fiecărui pogon, jos, la Lametton. Bev.il, acum căsătorit şi el, vecinul nostru apropiat· la Killigârth, făcu imposibilul pentru a schimba atmosfera neplăcută • şi cu toate că pe atunci eram încă un copil, totuşi mă simţeam stingherită că. fusese pus într-o asemenea situaţie. Nu era de mirare că toată • ’ lumea îl iubea şi mă întretoam ce credea eldespre sora sa, sau dacă şl el, ca toţi ceilalţi bărbaţi, era tulburat de frumuseţea ei..

J I – >

După ce plecară, chestiunile de afaceri fiind aranjate, respiram cu toţi mai în voie, mulţumiţi că nu se întâmplase nimic care să despartă, familiile noastre, dar faptul cî Lanrest îi aparţinea lui Jo, era o povară pentru mama, cu toate că nu spunea nimic..

Robin lipsi de acasă în tot timpul vizitei şi poate că nimeni nu bănuia motivul adevărat.

In dimineaţa dinaintea plecării, un Impuls mă îndemnă să zăbovesc în faţa camerei ei şi să privesc prin uşa deschisă. Gartred declarase că lucrurile din cameră aparţinuseră lui Kit şi că deci erau ale ei. Cu o zi. Înainte, servitorii fură puşi să scoată perdelele şi mobila pe care şi-o dorea mai mult. în clipa aceea, Gartred golea un mic birou dintr-un colţ. Nu observase că o pindesc şi in. sfârşit. îi văzui faţa frumoasă fără mască. Avea privirea încruntată şi buzele întredeschise. Trase un sertar mic cu a ti. ta forţă, că se făcu bucăţi. în miinile ei. În fundul sertarului se. aflau câteva fleacuri de bijuterii, nimic de mare valoare, dar ea îşi amintise de ele. Deodată îmi văzu faţa reflectată în oglindă.

— Dacă ne vei lăsa pereţii goi, vom.fi foarte mulţumiţi, îi spusei, când privirile noastre se întâlniră..

. Tata m~.ar fi. biciuit dacă m-ar fi auzit şi tot aşa şi fraţii mei, dar. eram singure, numai noi două..,..

• Ai făcut întotdeauna pe spioana, de la început, spuse ea încet, dar. pentru că nu eram bărbat, ea nu-mi zâmbi.

cut ou ochi puni ca să văd toate, îi răspunsei. Încet,.. îşi pusp bijuteriile într-o pungă mică, pe care o purta pe piept.;., ν. · ·. ·

. —τ Linişteşte-te şi iii. mulţumită că scapi de mine. acum, spuse... Probabil că nu ne vom mat vedea.

— Sper că nu, spusei.

.. Deodată, rise. ·, · · · – ..... — . φ ’ · · · – ·· V

: ’·--Păcat-că fratele tău nu avea ceva din inteligenţa ta,

·— Care frate 7 întrebai. —·; ; ·, – . ·,../

» ’ («. î H ^». «a · " î

Se opri o clipă, nesigură de ceea ce ştiam, apoi mă atinse pe obraz cu degetul ei. lung şi subţire.

— Toţi, răspunse, apoi se întoarse şi îşi chemă servitoarea din camera de alături.

Coborâi încet, capul arzându-mi de întrebări şi în coridor îl zării pe Jo piimb! ndu-se cu degetul pe marea hartă de pe perete. Nu-i vorbii, ci trecui pe lingă el, ieşind în grădină.

Gartred părăsi Lanrest Ia prin ζ, urmată de o mulţime de cai şi servitori din Stowe, care îi cărau lucrurile. Ii pândii dintr-un ascunziş de după copaci, văzindu-i plecând sus, pe drumul spre Liskeard, într-un nor de praf-

— A trecut şi asta, îmi spusei. Acum s-a terminat. Am terminat cu familia Grenvile.

Dar soarta a vrut altfel.

9

Cea de a optsprezecea mea aniversare. O zi minunată de decembrie. Eram bine dispusă, mă simţeam uşoară ca zborul unei păsări, când, privind din Radford marea orbitoare, zării flota Majes taţii Sale intrând în portul Plymouth.

Nu mă interesa că expediţia care se întorcea, nu reuşise şi că departe, în Franţa, La Rochelle rămăsese necuceritî. Subiectele acestea preocupau pe cei mai în vârstă.

Aici, în Devon, erau râsete şi veselie şi tineretul se pregătea de sărbătoare.

Ce privelişte —vreo optzeci de vase sau şi mai multe, înghesuindu-se între Drake’s Island şi Mount Batten, pânzele albe mişcându-se sub vântul de vest, steguleţele colorate fluturând pe catarg | Fiecare vas, trecind prin faţa portului de la Mount Batten, era salutat de o salvă de tunuri mari şi, închinându-şi steagurile, răspundea Ia salut şi cobora ancora oprindu-se la intrarea spre Cattwater. Poporul se stringea pe stânci, făcând semne cu mina şi strigmd şi de pe vase se auzeau aclamaţii, în timp ce tobele băteau şi cornurile sunau, iar soldaţii se înghesuiau spre balustrada înaltă.

Soarele lucea pe armele şi spadele lor cu care făceau semne mulţimii, salutând-o. Ofiţerii se adunaseră la pupă – scântei de roşu, albastru şi verde Lincoln.

Fiecare vas purta pe catargul principal stindardul căpitanului său. Când mulţimea recunoştea culorile şi armele unui căpitan originar din Devonshire sau Cornwall, văzduhul se umplea de noi strigăte de bucurie. Se vedea vulturul cu cele două capete al Godolphinilor, cerbul fugind al Trevanionilor din Caerhayes, cele şase rândunici ai numeroasei familii Arun^ell şi – poate cea mai frumoasă dintre toate – emblema familiei Clempernowne din Devonshire, o lebădă aşezată, ţinând în cioc o potcoavă de aur.

Şi vasele mai mici îşi croiră drumul printre suratele lor mai mari, un rând de culori vii, cu punţile lor înguste, negre de oameni. Recunoscui vase pe care le văzusem ultima dată în Looe Harbour sau Fowey, acum pătate şi bătute de vânturi, dar purtând triumfătoare stindardele oamenilor care ie clădiseră, le înarmaseră şi le gătiseră de război – printre ele capul de lup al vecinului nostru Trelawney şi cioara familiei Rashlejgh, din Menabilly.)

Pe vasul amiral, mare şi cu trei ca târguri, se afla comandantul expediţiei, Ducele de Buckingam. Salutat de pe Mount Batten, vasul răspunse, trăgând din propriile sale tunuri şi văzurăm steguleţul Ducelui fluturând pe catargul principal.

Vasul îşi ridică ancora legănându-se în vânt, flota îl urmă şi zgomotul a o sută de cabluri şi a o sută de funii umplu văzduhul, de unde stăteam noi pe stincile mai jos de Radford, pină departe dincolo de Sound spre Saltash, 1a intrarea în Tamar River. încet, arcurile vaselor se întoarseră îndrept îndu-se spre Cawsand şi coasta din Cornwall, pupele lor aliniindu-se, soarele reflectându-se în ferestruicile lor şi lucind deasupra gravurilor ornamentale, a şerpilor furioşi şi a ghiarelor de leu.

Cornuriie sunau deasupra apei şi tobele tunau. Dintr-o dată se făcu tăcere, strigătele şi uralele încetară şi de pe vasul comandat de Ducele de Buckingam cineva strigă un ordin cu o voce frumoasă şi

clară. Soldaţii, care se îmbulzeau pe balustrade, se aâiniară ca un singur om în mijloc, fără să sfc îifatomceâscî, fără să se împingă. Se auzi încă un ordin şi o lovitură de tobă şi printr-o singură mişcare bărcile gata pregătite, fură coborâte în apă, cu oamenii de lângă vâsle ce stăteau rigizi, ca nişte automate.

Manevra nu durase mai mult de trei minute. Executarea ordinului, preciziunea, disciplina perfectă, provocară cele mai entuziaste urale, pe când eu, nu ştiu de ce, simţeam cum îmi curg lacrimile pe obraji.

— Credeţi-mă, spuse cineva de lângă noi. Nu e decât unul singur în stare să facă din mulţimea asta nedisciplinată nişte soldaţi demni de a figura în garda personală a Majestăţii Sale.

. · -· Λ

Vedeţi pajurile Grenvili-lof, înălţate sub' stindardul D'ueetui de Buckingham? ' '. ' '-·· · . ·.; ·' /·.': ·

Pe când vorbea, văzui steguleţul roşu urcinci spre catargul principal şi fluturind în bătaia vântului, în timp ce soarele lumina cele trei puncte aurii..

Bărcile se depărtară de vas şi altele din Plymouth, por'nâră' din Catttvafer pentru a saluta flota. Întregul Sound era împestriţat de bărci micuţe şi mulţimea de pe ştirici, care prriă atunci privise, începu să alerge spre Mount Batten', · strivind şi chem în d; împingindu-'s-e Unul pe celălalt, fiecare·' vrfnd să fie „primul; care să -salute • bărcile care' debarcau. ·. Se" risipise farmecul·'şi ne întoarserâm la Radford.: ·' ' .

: ' Z'iuaV.t'a se termină cucbine^îmi spuse fratele· meu-zimbind. Sin tem cu toţii invitaţi la un banchet lî Caster" de către Ducele de'Buckingham/' ···.:' 'η.. · ν;

Aşteptă' pe 'scară p£ritru' a „îrtthtopâha' • 'după" -ce se „'·· întorsese călare de la' fortăreaţa" Mount „Batten. Jo' moştbnlsl proprietatea din Radford; acum câţivă'ani, la' moărtea-'Uhchiului Christophe şi deseori he petreceam vremea între ^Plymouth şi '· Lari rest;'Intr-îdevâr," Jo devenise' ó persoană ihlportâhtă; mai ales în

Dovh. Era sab-şerif al regiunii si se căsătorise cu Elisabeth Chairttpernowne, o moştenitoare bogată ·'care, deşi nu eră frumoasă, ne atrăgea prin caracterul ci blind şi 'fehiî ei de a fi'. Şi sora mea Bridget urmase' exemplul. Ceciliei', căsătorindu-se cu un nobil din Dovit, iar Mary şi -'cu mine rămăsesem. singurele nemăritate. '· ··· ·' ' -. ·· „ -·'" · ".;' · ·' '::

— Astă seară, vor fi zeci de mii de băieţi pe-stră'zile 'ciul' Plymouth,:, glumi 'Robin. Pariez 'că fetele noastre -îşi. VOr găsi foarte cur în d' câte uri „s'oţ." ·> / – · „-" · „. ' '·': ; ·" '· '-; ' /" >'·. ·;

, ·:?; ^• '. Atunci.'. miai'.. bi: n'e: să-i tăiem limba -Ilonorei; ' spuse·· Jo, pentru* că „băieţii vor" iiită: ·buclele. și echii ei albaştri,. cind „va tocesc ea: să^i dcăteaâcă, 1'·" ·' ·'. v · ': ; ·: ' – ' —Lăsăţi-mă· în pace, ' 'am -eu' singură^grijă'^e.' teihe·, Je răspunsei ··eu/'Eram încă -fetiţa răsfăţată, %:, rewfant· terrible^ plină de sănătate şâ' vigoâre, care^nu. *s&'-rxidr* oprea: când' *iiit&i* pea să vorbească. Mai mult, eram (ce 'mult;'mi se/pare de atunci) ' frumuseţea familiei;. —cu toate' că n-aveam „' trăsături clasice şi trebuia-să mă'in&lţ în vâr'ful picioarelor ca sa – aj ung la" umărul lui Robiri. Ţin minte noaptea, aceea, 'cum ne·.. îmbarcasem sub fortăreaţă, traversând Cattwaterul spre Castel. Tot Plymouth-ul părea-a fi pe apă sau pe meterezuri, în timp ce spre vest se zăreau luminile blânde ale flotei ancorate şi"; ale lanternelor'de la-pupe, a run când o rază pe apă.' · V·..

„Când' 'debarcarăm, găsirăm" populaţia oraşului ^strânsă în jurul intrării castelului şi peste tot erau soldaţi care ricleău şi vorbeau cu'fetele din jurul lor.

Butoaie de bere stăteau pe nave pe lingă alămare şi roabe încărcate cu tot felul de prăjituri şi brinzeturi si, ţin minte că niă' gmdeam atunci, că fetişcanele care glumeau tare cu aitlanţii lor, soldaţi, poate vor petrece mai bine în această seară, decât noi, care va trebui să ne purtăm plini de de ni ni ~ tateuh castel. *

' ' '; îritr'-b · clipă „ieşirăm clin zgomotul vesel al oraşului 'şi aerul îmi· păru închis şi greu de parfumuri bogate, catifele, mătăsuri şi bucate -aromate. Intrarăm în holul cel mare, unde răsunau voci adinei

şi străine sub tavanul ’-boltit. Din când m când se auzea vocea clară a unui gentleman din garcla persotrefla ’i·Loc pentru’·Ducele’ de Buckingham” şi se croia drum pentru comandantul expediţiei, care se plimba încolo şi încoace’ printre musafiri, înconjurat de o’curte ca a Majestătii Sale’. f ’· ’ ^ ’;: ’ ’ ^ " · ’ ’

Spectacolul era interesant şi eu, obişnuită cu liniştea leneşă’din Lanrest, simţii cum îmi bate inima şi mi se’âmbujorează obrajii şi în închipuirea mea tinerească mi se părea că toată această sărbătoare e dată în cinstea aniversării mele, – Ce plăcut e! Nu eşti mulţumită ca am venit? o întrebai pe Mary/ ’!”

— ’Eatotdeauna rezervată fată de străini, îmi atinse braţul

" * 1 *i* şri şopti: – · ’: · ’ (’.

; -;. ·;;. u. Vorbeşte mai încet, Honor. Atragi atenţia asupra no-a-

^ t ·: r – · f i t. f. „. ··?

Sfră. „·’.”” · ~ ’ ’ ’ ’ -. ···: >· ·. ·:

Vroia să neret ragem spre’ perete. Eu ma împinsei înainte; lăco’mă de’ culori, · devorând totul din ochi, fcâmbind şi străinilor, fără să-mi pese că păream îndrăzneaţă, când dintr-oclată mulţimea’-se’ despărţi’ făcându-se – o -cărare libera, prin care trecu suita Ducelui’ şi însuşi Ducele se afla la mai pi. iţ’iη He o jumătate de Cot distanţă de mine. · ’ ·

···’·’: ·: ; · Mary dispăruse şi eu rămăsesem singură, · În drumul-său’ O" clipă fui îngrozită, apoi pierzându-mi calmul, făcui o reverenţă ea şi cum rn-îş fi aflat în faţa Regelui, în timp ce deasupra capului, meu trecu un val de râsete. Ridicând privirea Π-văzui pe fratele meu J’o, amuzat şi supărat totodată – ieşind din grupul -celor ce erau în jurul Ducelui. Plecându-se spre mine încercă ’să mă ajute să mă ridic, pentru că făcusemo reverenţă at it de adincă, încât aproape că nu mă mai puteam scula singură. · ’

— Ingăduiţi-mi să vă prezint pe sora rnea Honor. împlineşte azi .18 ani şi e prima ei ieşire în lume.

Ducele de Buckingham se plecă grav şi ridicâridu-mi mina la buzele lui îmi ură noroc.

— Poate că este prima ieşire în lume a sorei dumitale, dragul meu Harris, spuse eî binevoitor, dar ţinmd seama de frumuseţea eî, trebuie să ai grijă să nu fie, în niciun caz, ultima. ·

îşi continuă drumul intr-un val de parfum şi catifea, cu fratele meu în grupul de lângă el privindu-mă supărat peste umăr şi, cum înjuram pe sub bărbie {sau poate nu chiar pe sub bărbie ci ceva mai tare şi o înjurătură destul de ordinară învăţată de la Robin), auzii pe cineva în dosul meu spunându-mi:

— Dacă vrei să. vii afară pe balcon aş putea să-ţi arăt eu cum se face.

Mă întorsei, roşie şi indignată şi. văzui în faţa mea un ofiţer, cu un suris cinic, care îşi mai purta armura de argint deasupra tunicii albastre, cu o cingătoare albastră-argintie în jurul taliei. Ochii săi erau căprui-aurii, părul des roşcat iar în urechi avea nişte inele mici de aur ca un pirat turc.

— Vrei să-mi arăţi cum se face o reverenţă sau cum se înjură? îl întrebai furioasă.

— Oh, şi una şi alta dacă doreşti, răspunse. Prima ai făcut-o lamentabil şi a doua ai spus-o ca o simplă amatoare.

Obrăznicia lui mă făcu să-mi pierd cumpătul. Privii în jur căutând-o din ochi pe Mary sau pe Elizabeth, soţia senină şi drăguţă a lui Jo. dar amândouă erau luate de curent departe de mine, iar eu mă găseam înconjurată de străini.

Lucrul cel mai indicat ar fi fost să mă retrag cu demnitate.

Mă intorsei, croindu-mi un drum prin mulţime spre intrare, dar auzii din nou în dosul meu vocea batjocoritoare.

— Loc pentru Mistress Honor Harris din Lanrest! striga el cu o voce clară, în timp ce oamenii mă priveau miraţi, dindu-se înapoi fără voia lor, deschizându-se o cărare pentru mine. îmi continuai drumul cu obrajii arzind, neştiind ce să fac şi mă găsii dintr-odată nu la intrarea principală, cum speram, ci 111 aerul rece deasupra fortificaţiilor, cu vederea peste Plymouth Sound, iar departe, jos, pe piaţa pavată, poporul dansa şi cânta. Odiosul meu tovarăş stătea încă lângă mine, cu

mina pe spadă, privind de sus spre mine, cu acelaşi zâmbet batjocoritor pe faţă.

— Deci dumneata eşti fata cea mică, pe care sora mea o detesta atât de mult? spuse ei.

— Ce naiba vrei să spui? întrebai. *

— Eu în locul ei te-aş fi pălmuit pentru vorba asta, spuse.

Ceva din vocea şi din ochii lui atinse o coardă în amintirea mea.

™ Cine eşti? Π întrebai.

— Sir Richard Grenvile, răspunse el. Colonel în Armata Majestăţii Sale, şi ridicat recent la rangul de Cavaler pentru mare vitejie pe câmpul de luptă. Mai murmură ceva, jucindu-se cu cingătoarea. I

— E păcat, spusei, că manierele dumitale nu sint Ia fel cu vitejia dumitale.

— Şi că statura dumitale, spuse el, nu egalează frumuseţea dumitale,

Această referire la înălţimea mea – totdeauna un punct trist, deoarece nu mai crescusem cu un milimetru de când împlinisem 13 ani – mă înfurie din nou. Dădui drumul la o serie de înjurături pe care Jo şi Robin, le-ar fi întrebuinţat numai la cele mai grave provocări din partea oamenilor din grajduri şi desigur nu în prezenţa mea şi, pe care mi le însuşisem numai prin vechiul meu obicei de a ciuli urechile.

Dar dacă speram să-1 fac să pălească pe Richard Grenvile, îmi pierdeam vremea degeaba. El aşteptă pină ce terminai, ca şi cum ar fi fost un învăţător care mă examina, apoi dădu din cap.

— Limba engleză nu e destul de rafinată pentru a te servi cum se cuvine. Spaniola e mult mai graţioasă şi mult mai potrivită pentru caracterul dumitale. Ascultă aici.

începu să înjure pe spanioleşte, copleşindu-mă cu un fluviu de înjurături, sunind foarte frumos, care desigur mi-ar fi stirnit admiraţia dacă le-aş fi auzit de la Jo ori Robin. Ascultându-1, îl privii din nou, căutând în zadar asemănarea sa cu Gartred. Era ca fratele său Bevil, dar mult mai strălucitor şi mult mai fanfaron.

— Trebuie să admiţi, spuse el, întrerupindu-se brusc, că te-am învins.

Zâmbetul său nu mai era cinic ci dezarmant. Mă învinse şi simţii că mi se potolise furia.

— Vino să privim flota, spuse el, un vas ancorat e un spectacol foarte frumos.

·'? · Ne mtlr'eptârănV spre · fortificaţii şi; privirăm' 'deasupra Sound-ului. Era Linişte, nu erau nori şi răsărise luna. Vasele stăteau nemişcate pe ape şi. în lumina lunii apăreau în toată frumuseţea lor. Oamenii cintau şi sunetul vocilor era purtat către noi. peste ape, dcosebindu-sc do bucuria zgomotoasă·· a mulţimii de pc străzi.' ·; ·; *

— Aţi avut pierderi mari la La Rochelle? îl Întrebai. —' ·'

• ·

— Nu mai multe clccit mă aşteptăm într-o expediţie care trebuia s ci OSUGZO, răspunse· ridicind din umeri. Vasele de colo sunt pline de răniţi, care nu se vor mai reface. Ar fi mult mai uman, dacă ar fi aruncaţi peste bord.

îl privii cu îndoială, întrebându-mă dacă şi ceea cc spusese acum, era ceva specific umorului său. · · – – Singurii băieţi care s-au distins. în· luptă· au-fost acei din reginâeritul. pe care am onoarea -să-1 comand, continuă, clar cum niciun alt ofiţer nu insistă asupra disciplinei, · „ηϋ-í nicio mirarecă atacul a eşuat. 1" ·'

%

Siguranţa sa şi încrederea de sine mă surprinseră tot atit ca si obrăznicia de mai înainte.

— Aşa vorbeşti şi cu superiorii dumitale? îl întrebai;

— Dacă te gândeşti la cineva superior mie m materie militară, un asemenea om nu există. Cu superiorii mei în rang desigur că vorbesc tot aşa. De aceea, cu toate că nu am d'ouăzeci şi nouă de. ani, sunt ofiţerul cel mai urât din Armata Majestăţii Sale. ' ■ <·■.,. ·..

Privi din nou spre: mine, de sus, zâmbind, şi mie. imi lipsiră iar cuvintele.

. — M ă: 'g I η d ii. —] a sora mea Bridget, pe care o călcase pe

rochie ta nunta ■ lui Kit şi mă întrebai dacă. există cineva, pe lume, căruia să-i fi’e. simpatic. ·”. *·.. ·,.;. ·*.; –, ·

T— Şi Ducele de Buckingham? îi, vorbeşti şi lui’la. fel?

·■ -Oh, George şl· cu· mine sintcnT prieteni vechi, răspunse. Face *ce ii*se spune. Nu mă supără ·’ cu nimic. Priveşte beţivii aceia din. curte. Pe· Dumnezeul meu·, dacă ar fi· sub comanda mea, i-aş spânzura pe toţi! ■ ’ ’··■ ’ έ îmi arătă jos, în piaţă, un grup de soldaţi gălăgioşi care se certau în jurul unui butoi de berc, cu nişte femei zgomotoase.

■ —Ai putea să-i ierţi, spusei, după atita amar dc vreme pc mare. ***J***

— – Mic nu. mi-ar păsa dacă ar goli tot butoiul şi dacă ar silui toate femeile din Plymouth, râspuse. el, dar să facă toate acestea ca oamenii şi. nu ca vitele, şi sfi-şi cureţe Întâi hainele murdare..

«·. ·

Se întoarse de la fortăreaţă cu dezgust.

— Haide acum „spuse. Să vedem dacă poţi să-mi faci o reverenţă mai bună decât Ducelui. Ia-ti haina în mină, a sa.

) t 7 Γ ·.

Pleacă-ţi genunchiul drept, aşa. Şi lasă-ţi posteriorul, oarecum neînsemnat, să cadă peşte piciorul sting, aşa. —.

II ascultai tremurând. de râs, pentru că mi se părea extrem de ridicol, ca un colonel. din armata Majestăţii Sale să-mi dea. lecţii de purtare pe fortăreţele Castelului din Plymouth.

Te asigur că nu e cazul să râzi, spuse el grav. O femeie stângace pare prost crescută. Oh, aşa e minunat. încă odată; Perfect. Poţi s-o faci când vrei. Adevărul este că eşti o femeiuşcă închipuită şi că fraţii dumitale nu te-au bătut niciodată cum trebuie. *ψ*

Cu o răceală înspăimântătoare îmi trase rochia şi îmi aranja din nou dantela din jurul umorilor.

— Nu obişnuiesc sa iau masa cu femei neîngrijite „şopti el.;... ··:. ··. · ·. · – .

— N-am intenţia să iau masa cu dumneata, răspunsei.

— Nu te va invita nimeni altul, te asigur. Vino. Ia-mi braţul. Sunt

eufiămând, dacă dumneata nu eşti.

, Mă duse înapoi la Castel şi spre consternarea mea văzui că invitaţii erau aşezaţi la mesele lungi din sala banchetului şi că servitorii duceau tăvile înăuntru. Intrarea mea atrase ι, · ·»

privirile mesenilor şi eu îmi pierdui cumpătul. Era, trebuie s-o repet, prima mea ieşire în lume. «.

•

„ι” **. *’ *

: – Să ne întoarcem, îl implorai trăgându-1 de mânecî. Vezi! bine că nu avem nici locuri, toate sunt ocupate.

— Să ne întoarcem? Pentru nimic în lume. Mi-e foame.

• – ’ vl % «· * * ■

— «4 ’. ’ ’ ’ ’ *J*

• îşi făcu -loc, trecând pe lingă servitori; ridicându-mă aproape pe sus. Văzui o sută de feţe privindu-ne, auzii şoapte şi, o clipa, prinsei privirea, sorei mele Mary, aşezată lângă Robin, departe, în centrul sălii, ii văzui în ochi mirarea şi indignarea şi buzele ei şoptiră fratelui meu, cuvântul „Honor”. Nu ’mai aveam altceva de făcut decât să merg mai departe, împiedicându-mî în rochie, sprijinită de braţul lui Richard Grenvile, spre capătul sălii, uncie Ducele de Buckingham stătea lângă Contesa de Mount Edgcumbe, împreună cu floarea nobilimii din Cornwall şi Devon.

—< Mă ■ duci la masa principală, protestai, · trăgându-1 de mânecă, din toate puterile. · ··

— Dar unde ai vrea să te duc? mă întrebă, privindu-mî surprins. Nu am de gând să cinez în altă parte. Faceţi loc pentru Sir Richard Grenvile.

La aceste cuvinte, servitorii se dădură la o parte, multe capete se întoarseră şi îl văzui pe Ducele de Buckingham întrerupându-şi conversaţia cu contesa.

Ni se aduseră nişte scaune, câtiva oameni fură dati 1a o f J * >

parte şi nu ştiu cum, ne aşezarăm la masă alături de Ducele de Buckingham, în timp ce Lady Mount Edgcumbe mă privea cu ochi ca de

piatra. Richard Grenvile se plecă, surâzmd.

— Poate o cunoşti pe Honor Harris, Contesă, spuse ei, e cumnata mea. împlineşte azi 18 ani.

Contesa înclină capul, cu aceeaşi răceală.

— Nu trebuie s o iei în seamă, îmi spuse Richard Grenvile. E surdă ca un stiip. Dar pentru numele iui Dumnezeu zâmbeşte, şi nu te mai uita cu o privire atit de sticloasă.

Voiam să mor, dar moartea nu venea. în schimb, apucai friptura de lebădă, care îmi era servită pe farfurie.

Ducele de Buckingham se întoarse spre mine cu paharul în mină.

— La mulţi ani! îmi spuse.

Am mulţumit şi mi-am scuturat buclele, pentru a-mi ascunde obrajii îmbujoraţi.

— E o simplă formulă de politeţe, îmi şopti Richard Grenvile la ureche. Să nu ţi se urce la cap. George are o duzină de amante şi acum îi face curte şi Reginei Franţei.

Suvura tot ce mâncat şi la fiecare îmbucătura ii vorbea de râu pe vecinii săi şi cum nu-şi dădea măcar osteneala să vorbească mai încet, puteam jura că vorbele sale erau auzite. Nu simţeam nici ce mâncam, nici ce beam. Rămăsesem ca un peşte mspăimântat. În cele din urmă, se sfirşi şi chinui acesta şi mă simţii ridicată de însoţitorul meu. Vinul pe care ii băusem ca apa, îmi muiase picioarele şi trebuia sî mă sprijin de el. Nu prea îmi aduc aminte ce a urmat. Cânteceie, muzica, tarantela dansatoarelor siciliene, piruieta lor, toate mă ameţiră şi îmi aduc aminte că m-am pomenit deodată într-o încăpere întunecoasă şi rece, unde am vărsat şi friptura de lebădă şi tot ce mâncasem. Când am deschis ochii, mă aflam întinsă pe un divan şi Richard Grenvile imi ţinea mina şi îmi ştergea fruntea eu batista sa.

— Trebuie să te înveţi să suporii vinul, spuse el sever.

Mă simţeam foarte bolnavă, foarte ruşinată, şi eram cit pe aci să izbucnesc în lacrimi,

— Oh, nu, spuse el, şi vocea sa până acum atit de tăioasă şi

aspră, păru deodată foarte blândă. Să nu pâângi, de ziua ta.

Continuă să-mi ştează fruntea cu batista. ’

— N-am mâncat niciodată friptură de lebădă, m-am bâlbâit Inchizând ochii de ruşine.

— Nu era atât lebăda cit vinul de Burgundia, şopti el. Stai acum liniştită şi te vei simţi mai bine.

Capul mi se mai învârtea încă și îi eram recunoscătoare pentru mina sa ferma și reconfortantă, j

Nu mi se părea deloc ciudat că stăteam bolnavă într-o cameră întunecoasă, necunoscută, cu Richard Grenvile care mă îngrijea ca o soră de caritate perfectă.

— Te-arn urii la început, acum ai început să-mi placi, îi spusei.

— Regret că a trebuit să te fac să vomitezi ca sî-ţi câştig simpatia, răspunse.

Râsei, apoi gemui iar pentru că mai simţeam urmele lebedei în stomac.

— Pleacă-te pe umărul meu, îmi spuse. Biata fata, cum și-a încheiat ziua ei de naştere.

Râdea de mine şi totuşi vocea și mâinile lui erau extrem de blânde și eu mă simțeam fericită lingă el.

— Eşti ca şi fratele dumitaie Bevil, spusei.

— Oh, nu, răspunse. Bevil e un gentleman şi eu sunt un ticălos. Am fost totdeauna mielul cel negru al familiei.

— Ce-i cu Gartred? întrebai.

— Gartred este o fiinţă deosebită, răspunse. Desigur că ţi-ai dat seama de acest lucru când era soţia fratelui tău.

— Am urât-o din toată inima, ii spusei.

— Nu te condamn pentru aceasta, răspunse. ·

— Şi acum când e recăsătorită, oare e mai fericită? îl întrebai.

— Gartred nu va fi niciodată mulţumită, spuse. De când s-a născut e lacomă, nu numai de bani, ci și de bărbaţi. îşi aruncase ochiul asupra lui Antony Denys, actualul ei soţ, cu mult înainte de moartea fratelui dumitaie.

— Nu numai asupra iui Antony Denys, spusei.

— Ai avut urechi cam lungi pentru o fetiță mică.

Mă ridicai puțin, aranjându-mi din nou buclele, în timp ce el îmi ajuta să-mi aranjez rochia.

— Ai fost drăguț cu mine, spusei dintr-odată afectată și conștientă de cei optsprezece ani ai mei. Nu voi uita această seară.

... — Nici eu, răspunse. ·. ·, ·.

·~ r Poate, spusei, ar fi cazul sî mă. duci înapoi la frații mei.. — .. ·. · ··■ ·,. ·:.. ■

— Poate, spuse. ■ Impiedicându-mă, am ieșit din camera întunecoasă în*carte dorul luminat.

I

EI rise și dădu din cap......

. ■ – Numai bunul Dumnezeu știe, răspunse. Dar cred că e cabinetul în care contesta Mount Edgcumbe se. piaptănă... Mă privi zâmbind si îmi atinse ușor buclele. — Dar vreau să-ti

JL · *f* I *y* spun ceva. Niciodată n-am stat lingă o femeie care vomită.

— Nici eu nu m-am arătat vreodată în asa. hal-., unur *t* · I

bărbat, spusei cu demnitate.. ·; ·,

Deodată se plecă spre mine și mă ridică în brațe ca pe. un copil. 1 ■..:.: ·, ·:

— Și nici eu nu m-am găsit într-o cameră întunecoasă, alături de. o fată atât de frumoasă ca tine, Honor, fără să fac dragoste cu ea, îmi spuse și ținându-mă o clipă strâris la pieptul său, mă. lăsă iar jos... ·

— Acum, dacă îmi dai voie, te voi conduce acasă..

. Gred că asta e povestea foarte lămurită și.. adevărată a primei mele întâlniri cu Richard Grenvile. — . ··■ ·" – . · · ’ · ’,. ν

’ ’ ". · I., 1 < *{*. *

. ·

··, ···.» ·, ;. ·.’; · w·

···■··· .

κ

4 ■· ν ·’. ··■’v> ·■■.·
* ^ * * *

Peste o săptămână, fusei trimisă înapoi lă marfta, Ta’Danrest, compromisă, prin purtarea mea şi odată acasă, ’fusei^nevoită^î ascult mereu aceleaşi sfaturi cum trebuie’ să se poarte o" fată de vârsta şi educaţia mea. Se pare că jignisem pe toată lumea. II făcusem de ruşine pe fratele meu Jo, cu reverenţa aceea prostească în faţa Ducelui de Buckingham, o jignisem pe’soţiă· lui, Elizabeth, trecâhd înaintea ei la masa principală, la care ea nu fusese invitată. Nu rămăsesem lingă sora mea Mary ’·toată’ seara, fusesem văzută de nişte persoane misterioase, · plimbându-mă pe balustradă cu un ofiţer şi apoi apărusem după· miezul nopţii, ieşind din încăperile particulare ale castelului, într-o stare destul de deplorabilă.

O asemenea purtare mă va compromite’ în ochii lumii pentru totdeauna, îmi spuse mama cu multă severitate;; şi, dacă tatăl meu ar fi trăit, m-ar fi trimis la călugăriţe pentru doi -sau trei ani, până ce scandalul va fi uitat. Ani fost nevoită să rărnân acasă pentru că nici Cecilia, nici Bridget, sure-.

rile mele măritate, nu puteau să mă primească, fiind gata să nască.

După Radford, totul mi se părea foarte, foarte plicticos acasă, deoarece Robin rămăsese la Jo, iar tânărul meu frate Percy se mai afla la Oxford. Eram singură.

Câteva săptâmâni după ce mă întorsesem acasă, într-o zi de început de primăvară mă dusesem îmbufnata în ascunzişul preferat al copilăriei mele, printre crengile unui măr când zării un călăreţ venind din vale. Cit va timp, copacii îl ascundeau, dar sunetul copitelor se apropie şi îmi dădui seama că venea spre Lanrest. Crezând că e Robin, mă dădui jos din măr şi alergai către grajduri, dar acolo găsii servitorul conducând un cal străin 111 grajd – un cal frumos cenuşiu – mai zării şi un om înalt, intrând în casă. Aş fi vrut să-mi ciulesc urechile după vechiul meu obicei, şi cu această intenţie mă apropiai de uşa salonului, dar tocmai atunci apăru pe scări mama.

— Vrei să te duci în camera ta, Honor şi să rămâi acolo până ce va pleca musafirul meu, spuse ea grav.

Primul impuls mă îndemnă să întreb de numele musafirului, dar mi-am amintit la timp de sfaturile mamei şi arzând de curiozitate, mă urcai sus în tăcere. Ajunsă în odaia mea o sunai pe Matty, fata care mă servise pe mine şi pe surorile mele, mulţi ani, şi care devenise în special aliata mea. Urechile ei erau aproape atât de lungi ca şi ale mele, nasul ei tot atât. de fin şi faţa ei rotundă, comună, era luminată de răutate. Ghici ce voiam să-i cer, înainte de a-i vorbi.

; – Voi ieşi în coridor, când va fi să plece, spuse, şi voi afla numele lui pentru dumneata. E un domn înalt şi foarte frumos.

— Nu cumva o fi din Bodmin, spusei, cu o bruscă presimţire rea, temându-mă ca mama să nu aibe totuşi intenţia să mă trimită la călugăriţe.

— Oh, nu, răspunse ea. E un domn tânăr, poartă o haină albastră împodobită cu argint.

Albastru şi argint. Culorile familiei Grenvile.

— Are părul roşu, Matty? întrebai eu tulburată.

—Puteai să-ţi încălzeşti mâinile în el, răspunse Matty.

Deci, o aventură. Ziua nu mai era plictisitoare. O trimisei pe Matty jos şi mă plimbai nervoasă în camera mea. întrevederea fu scurtă, pentru că foarte curând auzii uşa salonului deschizmdu-se şi vocea clară, pe care o ţineam minte atât de bine, luându-şi rămas bun de la mama, iar paşii lui

3 – c. 28

trccâncl prin coridor în curte. Fereastra camerei mele dădea în grădină, astfel că nu putui să-1 zăresc şi mi se păru o veşnicie până ce Matty apăru din nou, cu ochii strălucitori. Scoase o hârtie mototolita de sub şorţ şi o monedă de argint.

— Mi-a spus să-ţi dau bileţelul şi să păstrez banul.

Desfăcui hârtia pe ascuns, ca o criminală.

— „Dragă soro", citeam „, cu toate că Gartred a schimbat pe Harris pentru un Denys, mă socot încă fratele tău şi îmi păstrez dreptul

de a te vizita. Se pare, că buna ta mamă gândeşte altfel. îmi spune că eşti suferindă şi m-a primit într-un fel, pe care, cred că nu l-am putut înţelege greşit. Nu-i obiceiul meu să călăresc 10 mile, sau mai mult, pentru a nu-mi ajunge scopul, şi de aceea de azi înainte, ii vei porunci servitoarei tale, să mă conducă într-un anumit loc de pe domeniul vostru, unde am putea vorbi neobservaţi, pentru că aş putea jura că nu eşti mai suferindă deeât fratele şi servitorul tău, Richard Grenvile”.

Frimul meu gând fu să nu-i trimit niciun răspuns, pentru că se arătase atât de sigur de complicitatea mea. Dar curiozitatea şi inima, care îmi bătea, îmi înviaseră mândria şi rugai pe Matty să-i arate merii, avertizându-1 insă, să nu se ducă direct acolo, pentru a nu fi văzut din casă. După ce ea plecă, aşteptai zgomotul paşilor mamei, şi într-adevăr o auzii urcând scările şi intrând în camera mea. Mă găsi aşezată lingă geam, cu o carte de rugăciuni deschisă pe genunchi.

— Sunt fericită să te văd atât de evlavioasă, Honor, îmi spuse ea.

Nu-i. răspunsei nimic, ci rămăsei cu privirea blinda fixată pe. pagina cărţii.

— Sir Richard Grenvile, care a fost părtaş la purtarea ta atât de necuviincioasă de la Plymouth, a plecat chiar acum de aici, continuă mama. Se pare că a părăsit armata pentru câtva timp şi intenţionează să locuiască aproape de noi la Killigarth, candidând pentru un loc în Parlament la Fowey. O hotărâre cam bruscă,

Eu tot nu răspunsei.

—N-am auzit niciodată nimic bun despre el, spuse mama. A pricinuit întotdeauna familiei sale griji mari şi pentru fratele său Bevil a fost o sarcină foarte grea, având mereu datorii. Nu cred să fie un vecin plăcut pentru noi.

— E cel puţin un soldat foarte viteaz, spusei cu căldură.

1 – Nu ştiu nimic despre aceasta, răspunse mama, dar oricum nu doresc să vină pe aici călare, cerând să te vadă, în timp ce fraţii tăi lipsesc de acasă. E o mare lipsă de delicateţă din partea sa.

Cu aceasta mă părăsi şi o auzii trecând în camera sa şi închizând uşa. în câteva clipe aveam pantofii în mâini şi mă sţrecurai încet de tot

în grădină. De acolo zburai ca vântul înspre pomât şi mă aflai în măr, sigură, numai după câteva clipe. Auzii pe cineva mişcându-se sub copac şi depărtând crengile înflorite ale ascunzişului meu, îi văzui pe Richard Grenvile umblând pe sub ramurile joase ale mărului. Rupsei o bucată de cracă şi i-o aruncai. El mişcă din cap şi privi în jurul său. Ii aruncai altă cracă şi aceasta îl lovi drept în nas.

— Naiba, spuse şi privind în sus, mă văzu, râzându-i din măr. într-o clipă fu 3Uj lângă mine, cu un braţ în jurul meu şi mă împinse ι pre trunchiul mărului. Creanga pocni foarte sinistru.

— Dă-te jos irr.. _ JLvL creanga nu ne poate ţine pe amândoi, spusei.

— Dacă stai liniştită ne ţine.

O singură mişcare ne-ar fi făcut să cădem de la o înălţime destul de rrn.re, dar a rămâne liniştită, însemna să continui să stau cu capul pe pieptul său, cu braţul lui în jurul meu şi faţa sa foarte aproape de a mea.

— Nu putem vorbi astfel, protestai.

— De ce nu, găsesc că e foarte plăcut, răspunse.

Precaut, întinse piciorul de-a lungul crengii, pentru asta mai comod şi mă trase şi mai aproape de el.

— Acum ce ai să-mi povesteşti? mă întrebă, ca şi cum eu i-aş fi cerut întrevederea, şi nu el.

îi povestii necazurile mele, ciâm fratele şi cumnata mă trimiseseră acasă unde eram tratată ca o prizoniera.

— Şi n-are niciun rost să mai vii pe aici, adăugai, pentru că mama nu mă va lăsa să te văd niciodată. Se pare că ai o reputaţie foarte proastă.

— Cum aşa? întrebă.

— Ai mereu datorii – acestea au fost cuvintele ei,

— Nu există ca familia Grenvile să nu aibă datorii. E un păcat al familiei. Până şi Bevil se împrumută de la evrei.

— Eşti o povară grea pentru el şi pentru tot restul fa-

«E * *

miliei.

— E tocmai contrariul. Ei sunt o povară foarte grea pentru mine. Nu pot să scot un ban de la ei decit foarte rar. Ce ţi-a mai spus mama?

— Că e o lipsă de delicateţe din partea dumitale să vii să mă vizitezi în lipsa fraţilor mei.

Greşeşte. Am arătat multă îndemânare. Datorită unei lungi experienţe.

\— Şi în ce priveşte vitejia dumitale pe câmpul de luptă, ea n-a auzit nimic despre aşa ceva.

— Nici nu m-aşteptam să fi auzit ceva. Ca pe toate mamele, o interesează mai mult vitejia mea în alte privinţe.

— Nu ştiu ce vrei să spui. \

— Atunci ştii mai puţin decât mi s-a părut, răspunse, şi pierzându-şi echilibrul, se apucă de gulerul rochiei mele. Ţi-a intrat o urechelniţă în sân.

(Mă retrăsei zăpăcită. Trecerea bruscă de la romantism la proză mă făcuse să-mi pierd cumpătul.

— Cred că mama are dreptate, spusei băţoasă. Mi se pare că nu are niciun rost să continuăm conversaţia noastră şi ar fi mai bine, s-o terminăm chiar acum.

1 Era greu să mă arăt demnă în poziţia în care mă aflam, Totuşi încercai să mă ţin dreaptă şi să string umerii cât mai mult.

— Nu poţi coborî până ce nu te las, spuse, şi într-adevăr eram fixată acolo pentru că el îşi ţinea picioarele pe creangă. Acum e momentul să te învăţ spanioleşte, spuse.

— N-am nicio poftă să învăţ limba spaniolă.

Atunci râse şi luându-mi faţa în mâini, mă sărută pe neaşteptate. Era o noutate pentru mine şi încă una extrem de plăcută. Câteva clipe nu putui nici să vorbesc nici să acţionez. Intorsei capul şi mă jucai cu florile.

— Acum poţi pleca dacă vrei.

N-aş fi vrut, dar eram prea mândră ca să i-o spun. Coborî şi mă ridică în braţe, punându-mă jos lângă el.

— Nu e uşor să fii galant într-un măr. Poţi s-o spui mamei tale.

Avu acelaşi zâmbet cinic pe care îl văzusem la Plymouth.

— Nu-i voi spune nimic mamei, răspunsei jignită din cauza acestei concedieri.

Mă privi o clipă, apoi spuse:

—■■ Dacă ai spune grădinarului să taie creanga aceea de sus, am sta mult mai comod data viitoare.

— Nu sunt sigură să mai simt nevoia unei „date viitoare’4.

— Oh, desigur, o doreşti cum o doresc şi eu, răspunse, Afară de aceasta şi calul meu are nevoie de mişcare.

ι · Se întoarse îndreptându-se spre poartă, unde îşi lăsase calul şi eu îl urmai prin iarba înaltă. Luă hăţurile şi se urcă în şea.

— Zece mile intre Lanrest şi Killigarth, spuse. Dacă aş veni călare de două ori pe săptămână, Daniel ar fi în condiţii excelente până în vară. Voi veni din nou marţi. Nu uita instrucţiunile pe care să le dai grădinarului.

îmi făcu semn cu mănuşa şi plecă.

Rămăsei urmărindu-1 cu privirea şi, spunându-mi că e tot atât de urâcios ca şi Gartred şi că nu mai vreau să-1 văd niciodată. Dar în ciuda tuturor hotărârilor, marţi mă aflam din nou în măr.

Urmă o idilă înfocată, stranie şi dulce, cum nu cred să fi cucerit vreo altă fată din generaţia mea. Privind înapoi, acum, după un sfert de veac, când tot ce s-a petrecut de atunci îmi umple mintea cu mai multă claritate, mi se pare că n-a fost decât un vis amăgitor. Odată pe săptămână, uneori de două ori, venea călare la Lanrest clin Killigarth şi acolo sus în măr – cu creanga tăiată după cum ceruse el – mă iniţia în tainele dragostei. Avea numai douăzeci şi opt de ani, şi eu optsprezece. Aceste după amiezi de martie şi aprilie, cu albinele bâzâind deasupra capetelor noastre, cu iarba din pomăt crescând mai mare în fiecare zi, păreau să nu mai aibă nici început nici sfârşit. Despre ce discutam, când nu ne sărutam, nu mai ţin minte. Probabil că îmi povestea despre el, pentru că gândurile lui Richard erau concentrate mereu în jurul persoanei sale, atunci mai mult decât mai târziu. Îmi descria un tânăr

cu părul roşu, rebel şi obraznic faţă de cei mari, privind Atlanticul furtunos de pe stâncile noduroase ale coastei de nord, atât de deosebite de ţărmul nostru sudic, cu golfuri şi ^ «

vai.

Cred că noi, cei din sud-estul Cornwallu-lui, suntem mult mai deschişi bucuriei, deoarece blândeţea aerului, ploaia sau soarele, ca şi peisajul frumos predispun ia un sentiment de mulţumire leneşă. În timp ce în ţara Grenvililor, lipsită de bariere naturale şi de copaci, expusă celor patru vânturi – vânturi încărcate cu umezeala sărată a valurilor – mintea se dezvoltă repede, aprigă, cu mai multă mânie, şi însăşi viaţa e mai năvalnică şi mai crudă. Aici avem puţine tragedii pe mare, dar acolo coasta e inundată cu rămăşiţele vaselor naufragiate, şi deasupra trupurilor sfărâmate şi neînmormântafe se joacă focile şi zboară şoimii.

Suntem legaţi de cele câteva mile de teritoriu pe care ne-am născut şi pe care am crescut, mai mult decât ne dăm seama, şi pot să înţeleg ce nelinişti ard în sângele lui Richard Grenvile.

Aceste gânduri îmi veniră mai târziu, Atunci, când eram tineri, ele mă interesau, şi fie că-mi vorbea despre militărie sau despre Stowe, despre luptele cu francezii sau cele cu familia sa, totul îmi părea fermecător şi toate revoltele sale amare erau uitate când mă săruta şi mă ţinea strins în braţe. Pare ciudat că ascunzişul nostru n-a fost descoperit. Poate că în felul său larg şi darnic arunca piese de aur servitorilor. Cert este că mama îşi petrecea zilele într-o calmă ignoranţă.

lntr-o zi, la începutul lui aprilie, fraţii mei sosiră călare din Radford, aducând cu ei pe tânărul Edward Charnpernowne, fratele mai mic al Elizabethei. Eram fericită să-i revăd pe Jo şi Robin, dar nu eram deloc dispusă să întretin o conversaţie politicoasă cu un străin – mai ales că avea şi dinţii ieşiţi în afară, ceea ce îmi părea de neiertat – şi mă temeam ca întâlnirile mele secrete să nu fie descoperite. După masă, Jo, Robin şi mama împreună cu Edward Charnpernowne se retrăseră în biblioteca tatei, jar eu rămăsei de vorbă cu Elizabeth. Ea nu-mi

pomeni nimic despre purtarea mea din Plymouth, fapt pentru care îi eram recunoscătoare, ci începu să mi-1 laude grozav pe fratele ei Edward, care, după cum spunea ea, era numai cu un an mai mare ca mine şi părăsise recent OxforduL Ascultai numai cu o jumătate de ureche, pentru că gândurile îmi erau pline de Richard, care, având datorii ca de obicei, la ultima întâânire îmi spusese că îşi va vinde proprietăţile din Killigarth şi Tywardreath, moştenite de la mama sa şi că mă va lua cu el în Spania sau la Neapole, unde, devenind bandiţi, vom trăi ca nişte piraţi.

Mai târziu seara, am fost chemată în camera mamei. Lângă ea se aflau Jo şi Robin, dar Edward Charnpernowne se dusese în camera unde se afla şi sora iui. Toţi trei aveau un aer mulţumii.

»

Mama mă trase lângă ea, mă sărută cu afecţiune şi îmi spuse că mă aşteaptă o fericire mare, că Edward Charnpernowne îmi ceruse mina, că ea şi fraţii mei i-o acordaseră, că formalităţile erau stabilite, că se înţeleseseră în ceea ce privea zestrea mea, la care Jo mai adăugase ceva din averea lui, şi că acum rămânea să se fixeze numai data căsătoriei, l-am privit pe toţi năucită apoi am izbucnit într-un torent de protestări sălbatice, declarând că nu mă voi mărita cu el, că nu mă \roi mărita cu niciun bărbat pe care să nu mi-1 fi ales singură şi că mai curind decât să fac aşa ceva, mă voi arunca de pe acoperiş.

Degeaba îmi argumentă mama, degeaba se entuziasmă Jo de virtuţile tânărului Champernowne, de statornicia iui, de nobila sa atitudine, arătând că după purtarea mea de acum câteva luni nici nu mă puteam aştepta să mă mai ceară cineva în căsătorie.

— Ai ajuns la o vârstă, Honor, spuse el, când căsătoria pare singurul mijloc în stare să te potolcască. În această privinţă mama şi cu mine suntem cei mai indicaţi judecători.

Dădui din cap şi îmi înfipsei unghiile în palme.

— Vă spun că nu mă mărit cu el.

Robin nu luase parte la conversaţie. Rămăsese la o parte, dar acum veni lângă mine.

— Ţi-am spus, Jo, că n-are rost s-o silim pe Honor dacă nu înclină să o facă. Mai bine să-i lăsăm puţin timp să se obişnuiască cu proiectul acesta şi poate îşi va schimba părerea.

— Şi Edward Champernowne îşi poate schimba părerea, răspunse Jo.

! — Ar fi mult mai bine să aranjăm totul acum, cită vreme se află aici, spuse mama.

Priveam feţele lor necăjite, nehotărâte – căci ei toţi mă iubeau şi erau distruşi, din cauza încăpăţânării mele.

— Nu, le spusei, mai degrabă aş muri, şi ieşii furioasă, refugiindu-mă în camera mea şi punând zăvorul la uşă. În imaginaţia mea încordată şi obosită, fratele şi mama luau aspectul unor părinţi răi dintr-un basm, iar eu eram prinţesa nenorocită, pe care voiau s-o mărite cu un canibal, cu toate că inofensivul Edward Champernowne n-ar fi îndrăznit să mă atingă nici cu un deget. Aşteptai până ce toată lumea se culcă, apoi schimbându-mi rochia şi luând o haină pe mine, ieşii din casă pe furiş. Luasem hotărârea de a merge noaptea la Killigarth, la Richard. Tunetul trecuse, noaptea era destul de clară şi eu pornii cu inima bătând pe drumul spre riu. îi traversai cam la o milă mai jos de Lanrest, apoi o luai spre Vest pe şoseaua care ducea la Pelynt, dar drumul era greu şi întretăiat de o mulţime de poteci, şi îmi spuneam că sunt o nebună, că am pornit, astfel fără să ştiu încotro s-o apuc. Nu prea eram obişnuită să fac distanţe mari pe jos şi pantofii erau subţiri. Noaptea părea fără de sfârşit şi drumul interminabil, iar sunetele şi şoaptele din jurul meu mă îngrozeau, cu toate ca îmi ziceam că nu-mi pasă. Zorile mă găsiră în faţa unui alt fluviu, înconjurat ele păduri. Obosită şi plină de noroi, urcai încă un deal şi în cele din urmă zării marea şi Looe Island-ul cocoşat, departe, înspre răsărit.;

Atunci îmi dădui seama că subconştientul mă condusese la coastă şi nu mersesem spre Nord, cum mă temusem, pentru că fumul dintre copaci şi lătratul clinilor mă făcuseră să nu mă rătăcesc.

Cam pe la orele 6 dimineaţă întâlnii un plugar, care mă piivi tulburat luându-mă drept o vrăjitoare pentru că văzui cum încrucişase

degetele şi scuipase după ce trecui, totuşi îmi arătă poteca ce ducea la Killigarth. Soarele era sus deasupra mării şi vasele pescarilor se înşirau într-o linie nesfârşită în

Talland Bay. Văzui hornurile casei din Killigarth şi din nou îmi pierdui curajul, închipuindu-mi cum voi apare în faţa lui Richard. Dacă va fi singur, n-ar fi nimic, dar dacă Bevil va fi şi el acasă şi Grace, soţia sa, şi tribul întreg al Grenvililor, pe care nu-i cunoşteam? Ajunsei în faţa casei ca o hoaţă, stând, nehotărâtă, la poartă. În jurul casei totul era vioi ca de dimineaţă. Servitorii se agitau. Se auzeau zgomote în bucătărie, murmur de voci si un miros de şuncă si slănină

" * *t %*

prăjită îmi intră în nări. Unele ferestre erau deschise şi se auzeau râsete şi voci de bărbaţi.

Tmi doream din tot sufletul să fiu iar în dormitorul meu din Lanrest, dar era prea târziu. Sunai şi curând apăru un servitor care purta livreaua Grenvililor şi avea un aer încruntat.

— Ce doriţi? mă întrebă.

— Doresc să-l văd pe Sir Richard, j

— Sir Richard şi ceilalţi gentlemeni îşi iau micul dejun, îmi răspunse el. N-o să se deranjeze pentru dumneata. Poţi să pleci.

Uşa sufrageriei era deschisă şi auzii din nou vorbe şi râsete, şi vocea lui Richard mai tare ca a celorlalţi.

— Trebuie să-l văd pe Sir Richard, insistai disperată şi aproape cu lacrimi în ochi. Când feciorul vroia să pună mina pe mine şi să mă arunce afară, Richard ieşi în hol. Râzând spuse ceva celor din casă. Mlnca şi avea un şerveţel în mână.

— Richard, strigai, Richard, eu sunt, Honor, şi el veni spre mine, surprins.

— Ce naiba... începu el.

Apoi, înjurându-1 pe fecior, mă trase într-o anticameră de lingă hol.

’ – Ce e? Ce s-a întâmplat? mă întrebă iute, iar eu, slabă şi extrem de obosită, îi căzui în braţe şi izbucnii în plâns.

: – încetează, dragostea mea. Linişteşte-te, îmi şopti, "tinându-mă strâns şi mângâindu-mi părui, până ce potolindu-mă putui să-i povestesc totul.

— Vor să mă mărite cu Edward Champernowne, (ce prostie să vorbesc astfel) iar eu le-am spus că nu vreau, şi’ am umblat toată noaptea pe jos ca să vin aici şi să-ţi spun toate acestea.

ι Simţii că se eutre’mură de râs ca şi atunci, în noaptea aceea când mi se făcuse rău din cauza fripturii de lebădă.

— Asta e tot? întrebă. Şi pentru atâta lucru ai umblat tu pe jos 12 mile sau mai mult? Oh, Honor, mica mea dragoste, scumpa mea!

’ îl privii. îngrijorată, neînţelegând cum putea să râdă despre un lucru atât de serios.

/ – Ce să fac? îl întrebai.

— Să-i trimiţi pe toţi la naiba, răspunse, şi dacă tu nu vei îndrăzni să le-o spui, o voi face eu pentru tine. Acum vino înăuntru să mănânci cu noi.

Ї1 strânsei de mină, consternată, pentru că dacă plugarul mă luase drept o vrăjitoare, servitorul drept o cerşetoare, numai Dumnezeu mai ştia ce vor spune prietenii sai la apariţia mea. El nu luă în seamă protestele mele, mă trase înăuntru în sufragerie şi cu haina plină de noroi şi pantofii rupţi mă aflai în faţa lui Ranald Mohun, a tânărului Trelawney, a lui Tom ’Treffry Jonathan Rashleigh şi încă vreo jumătate de duzină de gentlemeni, pe care nu-i cunoşteam.

’ – Aceasta e Honor Harris din Lanrest, spuse Richard.

Cred că dumneavoastră o cunoaşteti.

» t

Toţi se ridicară si se înclinară, miraţi si tulburati.

• 1 7 | t >

— A fugit de acasă, continuă Richard, absolut stăpân pe’ situaţie. Ce spui tu de aceasta Tom, vor s-o mărite cu Edward Champernowne.

— Adevărat? întrebă Tom Treffy şi se plecă să mângâie urechea câinelui său, pentru a-şi ascunde stinghereala.

— Vrei să iei puţină slănină, Honor? întrebă Richard îm~

pingând spre mine o farfurie plină, dar eu eram prea obosită şi slăbită ca să doresc altceva decât să mă duc să mă culc.

Atunci Jonathan Rashleigh, om cu familie şi mai în vârstă decât Richard şi ceilalţi, spuse încet:

(— Mistress Honor ar prefera să se retragă, îmi închipui. Aş chema una din femeile de serviciu, Richard, ca s-o ajute.

— La naiba, am o gospodărie de holtei, răspunse Richard cu gura plină de slănină. Nu-i nicio femeie aici.

Auzii ceva ca un ris înăbuşit din partea lui Ranald Mohun, care işi pusese batista la faţă şi văzui privirea supărată pe care i-o aruncă Richard. Apoi toţi domnii se retraseră, scuzându-se şi noi rămaserăm singuri.

— Am făcut o prostie că am venit aici, spusei. Acum te-am compromis faţă de toţi prietenii tăi.

| – Sunt compromis de mult, spuse, tiirnându-şi încă un pahar de bere. Dar bine că ai venit după micul dejun şi nu înainte.

— De ce?

Zâmbi şi scoase un document

— Am vândut Killigarth şi pămânui din Tywardreath. Rashieigh mi-a plătit un preţ bun. Poate, dacă ai fi dat năvală mai înainte, s-ar fi răzgândit.

—Şi banii aceştia îţi vor acoperi datoriile?

Rise tare.

— O picătură în Ocean, îmi spuse. Dar va ajunge pentru o săptămmă sau mai mult, până ce vom putea împrumuta în altă parte.

— De ce „noi”? întrebai.

— Pentru că rămâneam împreună, răspunse. Doar nu crezi că voi permite să aibă Ioc această căsătorie ridicolă cu Edward Champernowne.

îşi şterse gura şi îşi puse farfuria la o parte, ca şi cum n-ar fi avut nicio grijă. întinse braţele către mine şi mă trase spre el.

— Dragostea mea, îi şopti simţindu-mă dintr-odatî foarte înţeleaptă. Mi-ai spus deseori că trebuie să te căsătoreşti cu o

moştenitoare bogată, căci altfel nu vei putea trăi.

— Nici n-aş vrea să trăiesc dacă tu ai fi căsătorită cu un alt bărbat, îmi răspunse el.

Trecu puţină vreme, până ce mă lăsai convinsă de acest lucru.

— Dar Richard, dacă mă căsătoresc cu tine în loc de

χ

Edward Champernowne, fratele meu ar putea să ne refuze consimtământul.

*

— Atunci mă voi lupta cu el.

— Vom fi fără un ban, protestai.

— Nicio grijă, îmi spuse. Mai am ceva rude ne jupuite încă. Mrs. Abbot, bătrâna mea mătuşă Katherine, sus la

Hartland, are o mie de pfunzi sau mai mult, de care n-are nevoie.

— Dar nu vom putea trăi aşa toată viaţa.

— N-am trăit niciodată altfel.

Mă gândii la formalităţile, contractele care erau striris legate de căsătorie, la avocaţi şi documente.

— Sunt fiica cea mai mică, Richard, spusei ezitind. Trebuie să ştii că partea mea de avere e foarte redusă.

Pufnind în ris, mă ridică în braţe şi mă luă cu el.

— De tine am nevoie, nu de averea ta.

r

5

Oh, logodnă sălbatică, înspăimântătoare şi grăbită, hotărâtă într-o clipă de nebunie, înlătur inel toate piedicile, cum focul mistuie o pădure. Mama era dezarmată în faţa scandalului, fraţii mei neputincioşi, Familia Champemowne, ofensată, se retrase la Raddford şi Jo, desolidarizându-se de mine, plecase cu ei. Soţia sa nu mă va mai primi după ce îi refuzasem fratele şi ei mă făcură să înţeleg că scandalul purtării mele se răspândise prin tot Devon. Soţul Bridge tel veni grăbit din Holberton, John Polexefen din Mothercombe şi toată lumea era de părere că, după ce fugisem la Richard Grenvile, trebuia sî

mă mărit cu el neapărat. Mă dezonorase într-o cameră la Plymouth – mă dusese cu forţa la Killigarth – trăisem acolo trei luni ca amanta lui – toate acestea, si

T *

încă alte poveşti asemănătoare se răspândiseră pretutindeni, iar Richard şi cu mine, în fericirea noastră, râdeam de ele. Ei era de părere să plecăm la Londra şi sî ne refugiem la Ducele de Buckingham, care – declara Richard – mânca din mina sa, şi mi-ar da şi toate cele necesare, dar înainte de a face această nebunie, fratele său Bevil veni călare la Lanrest şi, cu politeţa şi curtoazia sa obişnuită, insistă să mă duc la Stowe şi să fac nunta în casa Grenviliior. Bevil puse ordine în această situaţie haotică, aprobarea sa dând o umbră de decenţă întregului procedeu – ceva ce până acum lipsise complet. Citeva zile după apariţia, sa, mama şi cu mine ne instalarăm Ia Stowe, unde acum aproape opt ani se dusese şi Kit ca mire. Eram prea îndrăgostită atunci ca să-mi mai pese de altcineva şi fericită, pluteam prin încăperile mari din Stowe cu un aer de încredere, zâmbindu-i bătrânului Sir Bernard, salutând toate rudele, fără să am mai mult respect faţă de toată grandoarea din jurul meu, decit avusesem faţă de colţurile familiare şi prăfuite din Lanrest. Acum îmi aduc aminte prea puţin de ceea ce făceam sau pe cine vedeam – afară de faptul că peste tot se aflau membrii familiei Grenvile, toţi cu părul roşcat, cum îmi spusese odată Bridget. Ţin doar minte că mă plimbam în sus şi în jos prin grădinile mari, pe când Sir Bernard discuta solemn despre neînţelegerile dintre Majestatea Sa si Parlament, şi mai ţin minte că stăteam ore întregi' într-o cameră – era cea a Lady-ei Grace, soţia lui Bevil – în timp ce femeile ei îmi aranjau rochia de mireasă cu ace, o strângeau, îi puneau garnitura, puneau din nou ace, ea şi mama dându-şi părerea, şi o grămadă de copii jucându-se pe jos, împrejur.

Richard nu stătea mult cu mine.. Aparţineam femeilor în aceste ultime zile, spunea el. Mai apoi ne vom sătura unul de celălalt, cu timpul. Aceste ultime zile – ce profeţie!

Nimic nu mai apare clar din ceaţa amintirilor decât ultima după

amiază de mai, când soarele ieşi şi se ascunse în nori, iar vântul bătea tare. Văd şi acum musafirii adunaţi pe pajişte şi cum pornirăm cu toţii la crescătoria de șoimi, căci o vânătoare trebuie să procedeze banchetul de seară.

Şoimii stăteau pe patului lor, curăţindu-şi penele şi întinzându-şi aripile, când îmblânzitorul ne permise să ne apropiem, şi mai încolo, singurateci pe butucii lor, pe bancurile de nisip, se mişcau fraţii lor mai mari, peregrinii, cu ochii sălbatici.

Crescătorii de şoimi veniră să lege şoimii şi să-i pregătească pentru vânătoare, în timp ce oamenii din grajduri ne aduseră caii şi dinii, care aveau să ne însoţească şi care lătrau şi săreau nerăbdători.

irichard mă urcă pe o iapă mică roşcată, care de aci înainte avea să fie a mea. Se întoarse o clipă pentru a-i spune ceva crescătorului de şoimi despre felul cum să-i acopere şoimul său şi eu privind înapoi, văzui mai mulţi călăreţi adunaţi la poartă, pentru a saluta un oaspete nou sosit.

— Ce-i acolo, întrebă Richard, şi crescătorul îşi umbri ochii cu mâna pentru a nu fi orbit de soare şi apoi se întoarse zâmbind către el:

— E Mrs. Denys, spuse, din Orley Court. Veţi putea să împerecheaţi şoimul d-vs roşu cu ai ei.

- Richard mă privi şi surise.

— Iat-o deci şi pe asta, spuse. Gartred s a hotărât să ne viziteze.

Veniră călare, pe potecă, spre noi şi mă întrebam cum îmi va apare acum ea, duşmana mea din copilărie care printr-o întâmplare atât de ciudată eram sî fiu din nou înrudită. Nu primisem niciun cuvânt, nicio felicitare din partea ei, dar curiozitatea-i înăscută fusese mai tare până ia urmă.

’— Te salut, surioară, îi strigă Richard, cu vechiul său cinism batjocoritor în voce. Ai venit totuşi să dansezi la nunta m*a.

— Poate, răspunse ea. Nu· m-am decis încă. Am copii bolnavi acasa.

Veni călare lângă mine, cu acel surâs pe care mi-1 aminteam. atât de bine.

— Ce faci Honor?
— Destul de bine, răspunsei.
Nu mi-am închipuit niciodată că vei deveni o Grenvile;
— Nici eu.
— Drumurile providenţei sunt într-adevăr foarte ciudate. Nu l-ai cunoscut încă pe soţul meu. ^
Mă înclinai faţă de străinul de lângă ea, un om mare, gros şi sănătos şi mult mai în vârstă decât ea. Deci acesta era Antony Denys, care îi pricinuise bietului Kit atâta supărare înainte de ’moarte.
— Încotro călărim? întrebă ea întorcându-se spre
Richard.
— Pe câmp deschis, spre coastă.
Aruncă o privire asupra şoimului de pe încheietura mâinii lui.
— Un şoim roşu, spuse ridicând o sprinceană, şi încă fără prea multe pene. Crezi că vei face ceva cu el?
. — A prins o dropie şi un uliu şi astăzi am de gând să-1 arunc asupra unui erete dacă vom zări unul. Gartred zâmbi.
t
— Un şoim roşu asupra unui erete, îşi bătu ea joc. Nu va îndrăzni să se atingă decât de o coţofană.
; – Vrei să-1 împerechezi cu şoimul tău?
f
— Şoimul meu ii-l va distruge pe al tău şi apoi pe erete.
— Nu cred.
Se măsurară ca doi bărbaţi înaintea unui duel şi eu îmi amintii că. Richard îmi povestise cum se luptau unul cu celălalt ele când ieşiseră din leagăn. Avui atunci prima umbra de presimţire, că această zi se va termina cu un dezastru. O clipă mă gindii să pretextez că sunt obosită şi să rămâri acasă. Călăream de plăcere, nu ca să măcelăresc, iar vină – toarea nu-mi plăcuse niciodată.
Gartred, probabil că observase ezitarea mea, pentru că rise şi spuse:
— Mireasa ta îşi pierde uşor curajul. Vom merge prea repede

pentru ea. J

— Ce? spuse Richard întristându-se. Vii cu noi, nu-i aşa?

— Oh, da, răspunsei iute. Vreau să te văd doborând eretele.

Pornirăm călare în câmp deschis, cu vântul în faţă şi murmurul Oceanului produs de valurile ce se loveau cu zgomot de coastă, departe. La început, vânătoarea se anunţă destul de săracă, toată prada nefiind decât un sitar, îşi luaseră zborul şi ulii care îşi string prada în ghiare iară s-o omoare, cum fac peregrinii, cei cu aripile mult mai mari. Şoimul lui Richard şi cel mascul al Gartredei mai erau acoperiţi, pentru că nu ne aflam încă în câriipul eretelui. Mica mea iapă tropăia nerăbdătoare, căci mergeam la pas. Aproape de un desiş mic, crescătorii de şoimi zăriră trei coţofene şi aruncară asupra lor un rând de ulii, dar coţofenele foarte îndemânatece, săriră din rădăcină în rădăcină şi după vreo douăzeci de minute de hărţuială şi de strigăte una singură fu prinsă.

— Ce mai vânătoare î spuse Gartred mânioasă. Oare nu putem găsi o pradă mai bună pentru a da drumul şoimilor?

Richard îmi umbri ochii cu mina din cauza soarelui si

I · t privi spre vest. În faţa noastră se zărea, departe, un şir de mlaştini continuat cu o alta mai îngusta, unde pe vreme furtunoasă, se adunase raţele sălbatice şi unde după cum îmi spusese Richard, se găseau păsări de mare, corle, pescăruşi şi ereţi, în toate anotimpurile. Nu se văzu trecând prin văzduh decât o ciocârlie mică iar mlaştina unde se aflau ereţii era la o depărtare de două mile.

— Îmi voi potrivi calul cu al tău şi îmi voi împerechea şoimul roşu cu masculul tău, spuse Richard brusc şi descoperindu-şi şoimul ii dădu drumul şi porni în galop. în câteva secunde Gartred 11 urmă, peregrinul ei cu aripi cenuşii se înălţă spre soare şi amândoi trecură în galop băltoacele, indreptându-se spre mlaştina din faţă, cu cei doi şoimi ca două pete negre deasupra capetelor lor. Iapa mea, strănută de zgomotul copitelor şi porni ca nebună pe urma celor doi cai, însoţită de lătratul clinilor şi strigătele crescătorilor de şoimi.

Ultimul meu drum călare! Soarele în ochi, vântul în faţă,

mişcările iepei sub mine, tunetul copitelor ei, parfumul măceşului auriu, zgomotul mării! De neuitat şi adânc întipărit în sufletul meu pentru totdeauna! li văzui pe Richard şi Gartred, gonind unul lângă altul, insultându-se, şi în văzduh șoimii, femela şi masculul luptându-se. fâlfâind. Când, deodată, departe de mlaştină, deasupra capetelor noastre, se înălţă un erete, desfăcându-şi mari aripile cenușii, târându-şi picioarele. Auzii strigătul lui Richard și răspunsul Gartredei, într-o clipă șoimii își văzură prada, și începură sa încercuiască eretele, urcându-se din ce în ce mai sus, zburând în cercuri, până ce nu mai păreau decât două puncte negre în soare. Eretele, atent, se înălţă si el, dar într-un cerc

O ' ' ' *

mai mic, se întoarse jos, răsucindu-se, trupul său disgraţios fiind extrem de uşor şi suplu. Ca un fulger primul şoim se năpusti spre el – nu puteam spune dacă era cel roşu al iui Richard, sau şoimul mascul al Gartredei – dar nu-l nimeri, greșind numai cât ar fi grosimea unui păr. Numai decât, revenindu-şi, se înălţă din nou în cercuri tot mai înalte, pentru a ajunge de unde pornise, şi al doilea șoim se aruncă, eşuând la fel, încercai să-mi stăpânesc iapa, dar nu putui s-o opresc şi Gartred cu Richard se îndreptară spre est urmând zborul eretelui. Toţi trei galopam, urcând spre un cerc de pietre în centrul mlaştineL

— Fereşte-te de prăpastie, îmi strigă Richard, arătindu-mi cu biciul într-o direcţie, dar trecuse pe lângă mine ca vântul și eu nu-1 puteam striga.

Eretele era acum chiar deasupra capului meu, dar pe şoimi ii pierdusem din vedere, când o auzii pe Gartred strigând în triumf:

— La prins – la prins – ai meu 1-a prins l și profilat în soare văzui unul din şoimi înfipt în erete, şi amândoi venind jos. la pământ r o tind u-se, trecându-mi aproape deasupra capului.

încercai să mă îndepărtez, dar iapa nu mă asculta. Strigai Gartredei când trecu pe lângă mine: „în ce direcţie e prăpastia T dar ea nu-mi răspunse. Ne continuam drumul spre grămada de pietre, soarele mă orbea şi din văzduhul întunecat căzu eretele, muribund cu şoimul

stropit de sânge deadreptul în prăpastia care se deschidea în faţa mea. Că zând, îl auzii pe Richard ţipând şi o mie de glasuri îmi cintară în urechi, i

Şi astfel eu, Honor Harris din Lanrest am devenit o infirmă. Din ziua aceea picioarele mele şi-au pierdut puterea şi nici până astăzi, când scriu aceste rânduri, nu şi-au recăpătat-o, aşa că de douăzeci şi cinci de ani stau culcată sau rezemată într-un fotoliu, fără să mai fi putut umbla vreodată şi fără să mai fi simţit pământul sub picioare. Dacă cineva crede că o infirmă nu poate fi decât o eroină plictisitoare într-un roman, e mai bine să închidă acum cartea şi şă nu citească mai departe. Pentru că nu mă veţi vedea niciodată cununată cu bărbatul pe care îl iubesc, nici devenind mama copiilor săi. Dar veţi afla că dragostea noastră a rămas aceeaşi în ciuda variatelor împrejurări atât de stranii, devenind pentru noi amândoi, în anii care au urmat, mai profundă şi mai adevărat decât dacă am fi fost căsătoriţi. Veţi mai afla, cum în ciuda infirmităţii mele am jucat un rol de frunte în drama care s-a desfăşurat, imobilitatea ascuţindu-mi simţurile şi rafinându-mi priceperea, în timp ce soarta mă făcea să fiu şi martoră şi judecătoare. Piesa continuă deci – ceea ce aţi citit până acum nu e decât prologul.

» · ·

6

Nu vreau să analizez suferinţa fizică şi sufletească prin care am trecut în primele luni, când viaţa mi se părea sfârşită. N-ar fi o lectură plăcută. Şi nici eu. nu înclin să scot din adâncurile fiinţei mele o amărăciune care e mai bine să ră~ mână uitată.

E destul să spun că la început ai mei se temeau să nu-mi pierd minţile şi că timp de mai multe săptămâni am bâjbâit în întuneric. Când, puţin câte puţin, am început să văd mai clar şi să înţeleg în ce stare mă aflam am întrebat de Richard. Am aflat că după ce aşteptase zadarnic un semn de la mine, o umbră de speranţă din partea doctorilor că aş putea să-mi revin, s-a lăsat convins de fratele său Bevil să se întoarcă la regiment. Era cea mai bună soluţie. Pentru el, era cu neputinţă să rămână inactiv. Asasinarea prietenului său, Ducele de

Buckingham, la Portsmouth, fu o nouă lovitură pentru el, astfel că Richard pornise spre Franţa cu rămăşiţele expediţiei pentru a da un ultim atac contra La Rochellei. Când se întoarse, eram iar acasă, Ia Lanrest, având destulă putere de voinţă să hotărăsc singură asupra viitorului meu. Nu trebuia să-1 mai revăd, pe Richard. I-am trimis o scrisoare, de care n-a vrut să ţină seama şi a venit călare de la Londra anume ca să mă vadă. Nu voiam să-1 văd. A încercat să-şi croiască cu forţa dru'm spre camera mea dar fraţii mei l-au oprit. Abia când. doctorii i-au. spus că prezenţa sa ar putea să-mi strice, şi-a dat seama că totul era sfârşit între noi. A plecat fără niciun. cuvânt. Am mai primit o singură scrisoare de la el, sălbatecă, amară, plină de reproşuri – apoi a urmat o lungă tăcere.

în luna noiembrie a aceluiaşi an s-a căsătorit cu Lady Howard, din Fitzford, o văduvă bogată, care fusese căsătorită de trei ori până atunci şi care era. cu patru ani mai în vârstă decât ei. Această veste am aflat-o indirect dintr-un cuvânt spus din greşeală de Matty şi reparat imediat, dar eu i-am cerut mamei să-mi spună adevărul. Ea. ar fi dorit să-mi ascundă adevărul, te'mându-se de o recidivă şi calmul cu care am primit această veste a surprins-o.

Nu putea înţelege că reuşisem să mă privesc ca pe o altă fiinţă. Honor de odinioară, murise atunci, în după amiaza aceea de mai, odată cu eretele ucis de şoim..

[Că ea ar putea să continue să trăiască în • . inima iubitului ei, era, fără îndoială o închipuire plăcută, dar Richard pe care îl iubeam era făcut din carne şi singe; şi el trebuia să sufere ca şi mine.: ■·.

Ţin minte că zâmbeam în patul meu. la gândul că îşi găsise totuşi moştenitoarea bogată pe care şi-o dorise şi încă una atât de faimoasă. Speram numai ca experienţa ei să-1 poată face fericit şi averea ei să-i înlăture neajunsurile materiale.

Intre timp trebuia să mă obişnuiesc cu uri nou fel de viaţă şi cu imobilitatea din zilele ce urmau să vină.. Mintea trebuia să răscumpere neputinţa trupului. Percy. se întoarse de ia Oxford aducându-şi cărţile de studii, şi cu ajutorul lui mă apucai să învăţ greaca şi latina. Era. un

profesor indiferent ciar drăguţ şi pe mine nu mă lăsa inima să-1 opresc prea multă vreme de la clinii şi caii lui, dar cel puţin mă iniţia în citit şi făceam progrese frumoase. Familia era extrem de bună şi de blândă cu mine. Surorile mele şi copiii lor, la început biruiţi de amărăciune şi de milă, se simţiră curmd foarte bine în prezenţa mea şi râdeam şi bârfearn cu

4 – c. 28

ei, încetul cu încetul eu – până acum copilul răsfăţat – devenisem sfătuitoarea și mediatoarea lor şi veneau mereu la mine pentru rezolvarea tuturor problemelor. Vorbesc acum de ani, nu de luni, pentru că toate acestea nu s-au întâmplat într-o singură zi. Matty, micuţa mea servitoare, deveni di fi primul moment sclava mea neobosita şi persoana mea de Încredere. învăţase să citească semnele oboselii în ochii mei şi căuta atunci să îndepărteze musafirii din camera mea. Avea grijă de micile mele nevoi, mă hrănea, mă spăla, cu toate că după puţină vreme învăţai să fac toate acestea singură. După vreo trei ani, spatele mi se întărise într-atât că putui să stau dreaptă în fotoliu şi să mă mişc. Totuşi picioarele nu mă ajutau şi în lunile de toamnă şi de iarnă, când umezeala pătrundea prin pereţii casei, o simţeam şi în oase. Uneori aveam dureri mari şi atunci îmi venea greu să fiu aşa cum voiam. Mi-era milă de mine şi acest sentiment mi se infiltra ca o otravă în vine, umplându-mi mintea cu tot felul de gânduri negre, şi atunci Matty stătea la uşa mea ca o santinelă şi oprea pe toţi vizitatorii. Biata Matty, o ocăram deseori atunci când această neagră dispoziţie punea stăpânire pe mine, dar ea suferea alături de mine, neclintită. Robin, dragul şi bunul meu Robin, camaradul meu cel mai credincios, a fost acela care s-a gândit să-mi construiască un fotoliu rulant ca sî mă pot plimba prin casă. Construcţia fotoliului 1-a pasionat într-atât incit şi-a pierdut câteva luni ca să deseneze macheta şi după ce totul a fost gata şi m-am putut instala în el, rezemată şi dreaptă, mişcâncl roţile fără niciun ajutor, cred că bucuria sa a fost mai mare chiar decit a mea.

Fotoliul, acesta mi-a schimbat cu totul felul de viaţă şi vara

puteam să mă aventurez până în grădină şi să mă plimb încolo şi încoace, pe o mică distanţă în faţa casei, câştigind o oarecare independenţă. În anul 1632 am mai avut încă o nuntă în familie. Sora mea Mary, pe care Jonathan Rushlcigh din Menabilly, o necăjea mereu pentru evlavia, sobrietatea şi blândeţea ei, se căsători cu el.

Rashleigh își pierduse prima soţie cu un an înainte şi rămăsese singur cu o familie grea. Era o partidă foarte potrivită din toate punctele de vedere, Jonathan fiind pe atunci de patruzeci de ani şi Mary de treizeci și doi. Căsătoria avu loc la Lanrest şi la nuntă, împreună cu tatăl lor, veniră și cei trei copii ai lui, Alice, Elizabeth şi John. Mai târziu aveam să-i cunosc mai bine, dar chiar de atunci – copiii, timizi şi

A

neîncrezători – câştigară toată afecţiunea mea. L-a nuntă mai veni şi Bevil Grenvile, prietenul intim al lui Jonathan ca şi al nostru al tuturora, şi după celebrarea cununiei și plecarea tinerei perechi la noul ei cămin, dincolo de Fowey, mi se înlesni putinţa să rămân singură cu el. Vorbirăm câteva clipe despre copiii săi şi despre viaţa pe care o ducea la Stowe, apoi îl întrebai, nu fără un tremur de nelinişte, cu toată aparenţa mea calmă, despre Richard.

O clipă nu-mi răspunse şi văzui că se încruntă.

— N-aş fi vrut să-ţi vorbesc despre asta, îmi spuse în cele din urmă, clar dacă mă întrebi... toate i-au mers destul de rău, Honor, de când s-a căsătorit.

P diabolică satisfacţie se ivi în sufletul meu, fără a & putea înăbuși.

— Cum aşa? întrebai. N-are un fiu?

Auzisem că soţia sa a născut un băiat, acum un an, sau mai exact la 16 mai, data aniversării accidentului de pe urma căruia rămăsesem infirmă. Ce ironie a soartei! O viaţă nouă în locul aceleia care se zădărnicise, îmi spuneam când aflasem vestea şi, ca un copil rău care nu învăţase nimic cu toate cele întâmplate, ţin minte că plânsesem toată noaptea gândindu-mă la acest copil care dacă n-ar fi fost

nenorocirea mea şi mâna destinului, ar fi putut fi al meu. în ziua aceea Matty rămase de pază în faţa uşii mele, iar în închipuirea mea o văzusem pe soţia lui Richard sprijinită de perne, ţinindu-şi copilaşul în braţe, el surâzând alături de ea. Cu toată indiferenţa mea aparent impusă de disciplină, suportasem greu această viziune. Dar să ne întoarcem la Bevil.

— Da, răspunse el. E adevărat, are un fiu şi o fiică, dar dacă Richard îi vecie sau nu, nu pot să-ţi spun. Adevărul e că se ceartă mereu cu soţia sa şi o tratează în mod barbar – ea spune că a mers atât de departe încât a lovit-o – şi a cerut divorţul. Afară de aceast1., 1-a defăimat pe contele de Suffolk, o rudă a soţiei sale, şi acesta a introdus o plângere împotriva lui în urma căreia Richard a fost condamnat să plătească o amendă. A refuzat s-o plătească şi, ele fapt, nici n-ar fi avut de unde pentru că n-are niciun ban, astfel că riscă în orice moment să fie arestat şi depus în închisoarea flotei, pentru datorii.

„Oh, Dumnezeule, gândii eu, contrast cu viaţa pe care am fi clus-o noi doi împreună!” Sau poate greşeam închipuind u-mi numai cum ar fi putut fi viaţa noastră.

— Richard a fost întotdeauna violent, continuă Be vil, chiar ca flăcău. L-ai cunoscut atât de puţin, Honor! Şi, vai, trei luni de dragoste fericită nu e destul pentru a judeca un om.

• . · ·

Nu-i puteam răspunde nimic, deoarece avea dreptate. Dar mă gândeam la zilele de primăvară, pe care nu ie voi mai trăi niciodată şi la floarea mărului din livadă. Nicio fată n-ar fi putut avea un iubit mai duios şi cu mai multă intuitie.

— Cum putea fi Richard violent? întrebai. Iresponsabil şi impulsiv poate, dar mai rău nu. Probabil că soţia sa ĭ-ă provocat.

— Nu ştiu nimic, răspunse Bevil, dar probabil că aşa o fi fost. E o femeie cam răutăcioasă şi de o moralitate îndoielnică. Era prietenă intimă cu Gartred – poate n-ai ştiut aceasta – şi în timpul unei vizite la Orley Court, ea a pus la cale căsătoria lor! Richard, o ştii mai bine ca oricine altul, nu putea ii pe atunci prea bine dispus.

Nu-i spusei nimic, simţind că sub cuvintele lui Bevil se ascundea un reproş.

— Adevărat este, spuse Bevil, că Richard s-a căsătorit cu Mary Howard pentru banii ei, dar după cununie a aflat că nu are controlul averii, deoarece totul este administrat de nişte oameni de încredere ai ei.

— Atunci, materialiceşte nu stă mai bine decât înainte? întrebai,

. —Mai rău, dacă se poate, răspunse Bevil, deoarece nu cred că va fi scutit de amenda pentru defăimare şi eu, pentru moment, arn prea multe îndatoriri pentru a-1 mai putea ajuta cu ceva.

Tabloul pe care mi-1 descria era destul de trist şi, cu cu toate că nu corespundea imaginii idilice a unei fericiri casnice pe care mi-o făurisem în închipuirea mea geloasă, totuşi nu găsii nicio consolare aflând de nenorocirea lui. Că Richard se purta prost cu soţia sa pentru că nu-i putea risipi averea, era destul de urât, însă cunoscându-i defectele, părea să fie adevărat. Se căsătorise cu ea fără s-o iubească şi cu inima plină de amărăciune şi ea bănuindu-i intenţiile, avusese grijă să-1 dezamăgească. Ce încredere mutuală pe care să se clădească o legătură durabilă. Am rămas totuşi la vechea mea hotărâre şi nu-i trimisei niciun cuvânt de simpatie sau înţelegere. Nu mândria şi nici teama de a suferi mă reţinură, ci numai credinţa fermă că era mai bine aşa. Ei trebuia să-şi urmeze viaţa din care eu nu mai făceam parte.

Peste câtva timp am aflat că a stat câteva luni în închisoare, şi apoi, în toamna anului următor, a părăsit Anglia, piecând pe Continent, într-o misiune pe lângă regele Suediei

Cât de mult rn-am gândit şi am suferit pentru el în toii aceşti ani, nu are nicio importanţă în această istorisire. Mai slabă mă simţeam în timpul nopţilor lungi de veghe, când trupul mă făcea să sufăr. în timpul zilei îmi subjugam sentimentele cu progresele studiilor mele– începusem să cunosc greaca destul ele bine – şi prin interesul pe care îl arătam în legătură cu existenţa surorilor şi fraţilor mei, astfel că zilele şi. anotimpurile treceau cu un oarecare gând de mul· ţumire.

Oamenii bine crescuţi spun că timpul vindecă toate rănile, dar

eu sunt convinsă că nu o face într-atât timpul, cât hotărârea minţii. Şi mintea, uneori când e întuneric, poate să se transforme în diavol.

Cinci, zece, cinsprezece ani, o mare parte din viaţa unei femei si din aceia a unui bărbat, în acest caz. Ne schimbăm

■ *

din făpturi în care abia ne-am trezit, pline de întrebări, înfierbântate de surprize, aşteptare şi îndoială, în persoane cu păreri şi autoritate, cu obiceiuri formate, cu caractere bine statornicite..

Eram o fată îndărătnică rebelă şi neordonată, mai ales de când devenisem schiloadă; dar în anul 42 când izbucni războiul, care avea să aducă atâtea schimbări în viaţa noastră, eram o femeie de vreo treizeci şi doi de ani „, buna mătuşe Honor” pentru numeroşii mei nepoţi şi nepoate, şi o figură destul de importantă pentru tot restul familiei.

O persoană care a necontenit legată de fotoliu sau dc pat, poate deveni o tirană dacă vrea, şi cum eu nu căutam niciodată să fac pe asupritoarea, devenii, după moartea mamei mele, aceea care lua toate hotărârile, a cărei autoritate era de trebuinţă în toate împrejurările. îmi venea să cred că în jurul persoanei mele, se ţesuse un fel de legendă, ca şi cum neputinţa mea fizică ar fi trebuit să-mi dea în schimb mai multă înţelepciune.

Acceptam acest omagiu, dar eram destul de prevăzătoare ca să nu distrug o astfel de iluzie. Cei tineri ţineau ia mine fiindcă ştiau că mai eram şi acum o îndărătnică, şi când se ivea o neînţelegere în familie, se ştia că voi fi de partea lor. Cinică la suprafaţă, în adâncul sufletului rămăsesem o romantică şi, dacă era vre-o veste de comunicat, vre-o întâlnire de pus la cale, sau vre-un secret de mărturisit, camera mea din Lanrest devenea un mijloc de întâlnire, de înţelegere sau de spovedanie, după cum era cazul. Copiii vitregi ai Mary-ei erau musafirii mei de totdeauna şi mă găseam amestecată de multe ori în câte o ceartă tinerească, apărând escapadele unora cu limba mea ascuţită şi mijlocind ca sfătuitoare în chestiunile lor de dragoste. Jonathan, cumnatul meu, era un om bun şi drept, dar foarte sever. Credea în căsniciile cumpănit puse la cale, fiind împotriva

impulsului grăbit al inimii. De bună seamă că avea dreptate, totuşi mi se părea că acest târg între părinţi şi faptul de a număra fiecare ban avea în el ceva dezgustător. Astfel când Alice, fiica cea mai mare, deveni tot mai subţire şi mai palidă de dragul tânărului Peter Courtney – părinţii discutând de luni de zile, dacă cei doi să se cunune sau nu – îi invitai pe amândoi la Lanrest, sfătuindu-i să-şi păstreze fericirea cită vreme le-ar ii fost în putinţă.

Se căsătoriră ceva mai târziu şi, cu toate că până la urmă divorţară (lucrul acesta s-a întâmplat din cauza războiului) cel puţin avuseseră prilejul să cunoască o fericire intensă la început şi aceasta datorită mie.

Fina mea Joan a fost o altfel de victimă. Se cuvine să amintesc aci, că era fiica surorii mele Cecilia, şi mai tânără ca mine cu zece ani. Când John Rstshleigh, fiul vitreg al Mary-el se întoarse de la Oxford, o găsi pe Joan lângă patul meu ele suferinţă şi curând ghicii dincotro bate vântul. Era cit pe-aci să-i trimit la mărul meu, dar un anumit sentiment

«x *

mă opri şi îi îndrumai să-şi caute adăpost în mica pădurice cu albăstrele. Se logodiră după o săptămână şi cununia fu sărbătorită. înainte de-a se fi vesteji albăstrelele. Nici chiar Jonathan Rashleigh nu avu nimic de obiectat în privinţa contractului ele căsătorie.

Anii de război ne surprinseră înainte de-a ne fi dat seama şi Jonathan ca şi ceilalţi gentlemeni din judeţ, se pomeniră cu totul cu alte probleme în faţa lor.

Tulburările se pregăteau, de mai multă vreme şi noi, cei din Cornwall, ne dădeam cu părerea în toate' privinţele. Unii credeau că Majestatea Sa era îndreptăţită să impună orice lege 11 plăcea (cu toate că cei mai mulţi mârâiau împotriva impozitelor) iar alţii erau convinşi că era dreptul Parlamentului să se opună oricărei măsuri despotice. Foarte adeseori îi auzeam pe fraţii mei argumentând asupra acestor chestiuni împreună cu Jack Trelawnev, Ranald Molâun, Dick Duller şi alţi vecini de-ai noştri – fraţii mei fiind cu toată hotărârea de partea

regelui. Jo, avea o situaţie oficială, serviciul obii&îndu-l să supravegheze apărarea coastei. Cum lunile treceau, dispoziţiile deveneau şi mai proaste, prietenii se răceau şi un nesuferit spirit de neîncredere se bănuia pretutindeni.

Se vorbea deschis despre războiul civil şi fiecare gentlemen din judeţ îşi inspecta armele, servitorii şi caii, pentru a putea contribui cu ceva la cauza pe care o apăra, atunci când avea să se ivească prilejul. În acelaşi timp, multe dintre femei nu-şi pierdeau vremea în zadar, – ca de pildă Cecilia la Mothercombe – ci făceau din cearceafuri fâşu pentru bandaje» ori îşi umpleau magaziile cu provizii, de teama unui asediu. Ştiu că pe atunci discuţiile erau mai sălbatice decât pe vremea când luptele se desfăşurau în apropiere de noi. Unii dintre prietenii care luaseră masa în tovărăşia noastră c-o săptămână în urmă, deveneau dintr-odată suspecţi şi luau naştere din nou scandaluri de mult uitate, pentru a se păta numele fiecăruia, numai pentru faptul că acum punctul lor de vedere era opus celui al nostru.

Mie, toate aceste lucruri îmi făceau rău si atâtca ne în telegeri violente între vecini, care timp de generaţii trăiseră în pace, îmi păreau o născocirc drăcească. Nu-mi plăcea când îl auzeam pe Robin, fratele meu a tit de iubit, care se dovedise atât de împătimit pentru clini şi cai, defăimmdu-1 pe Dick Buller, pentru faptul că sprijinea Parlamentul, jurând că ia mită şi că-şi foloseşte slugile ca spioni, când, nu mai departe decât în urmă cu şase luni, Robin şi Dick mergeau necontenit împreună la vinătoare. În aceeaşi vreme Robin Bennett., un alt vecin de-al nostru şi prieten cu Dick Buller, răspândi unele zvonuri pe seama cumnatului meu, Jonathan Rashleigh, spunind că tatăl acestuia şi fratele său mai mare, care muriseră subit cu câţiva ani în urmă în timpul epidemiei de variolă, unul la o săptămână de celălalt, n-ar fi fost răpuşi chiar de această boală, ci fuseseră otrăviţi. Toate acestea dovedeau cum în ci te va luni, vecinii se schimbaseră în lupi năpusti ndu-se unul asupra celuilalt.

La prima neînţelegere pe faţă între Majestatea Sa şi Parlament, în 42, fraţii mei Jo şi Robin, cei mai mulţi dintre prietenii noştri intimi,

împreună cu Jonathan Rashleigh, ginerele său Peter Courtney, familiile Trelawaney, Arundell şi, cum era de aşteptat,. Bevil Grenvile, se declarară pentru Rege. Numai decât se puse capăt vieţii de familie, ca şi oricărui fel de viaţă ordonată. Robin plecă spre York să se înroleze în armata Majestăţii Sale, îuând cu el pe Peter Courtney şi la foarte scurt timp, am îndoi preluară comanda unei companii. Peter dovedind mult curaj. şi îndrăzneală de la început, primi pe câmpul de luptă titlul de cavaler.

Fratele meu Jo şi cumnatul meu Jonathan cutreerară judeţul ca să strârigă bani, trupe şi muniţii pentru cauza regală.

Lucrul acesta nu era prea uşor, deoarece Cornwall a fost o regi-

• ■ · · · λ ^ · · ·

une sărăcăcioasă pâhă şi în anii de belşug, iar în timpul din urmă ipotezele ne sărăciseră aproape cu desăvârşire. Totuşi, multe familii care mai putuseră agonisi ceva îşi dădură argintăria spre a fi topită, gest foarte loial, dar tot pe atât de risipitor.

Eu m-am gândit mult înainte de a le urma pilda, dar în cele din urmă m-am simţit obligată s-o fac, Jonathan Rashieigh fiind colector pentru întregul judeţ. Atitudinea mea faţă de război era oarecum cinică, fiindcă neavând prea multă încredere în cauzele mari şi trăind acum singură la Lanrest, numai cu servitorii şi cu Matty care să mă îngrijească, mă simţeam înstrăinată de orice. Succesele din primul an nu mi se urcaseră la cap, aşa cum se întâmplase cu restul familiei, deoarece nu puteam crede ca. şi ei, că Parlamentul va ceda atât de-uşor. Parlamentul. avea câţiva conducători foarte puternici şi mulţi bani – toţi comercianţii bogaţi din Londra simpatizau mult cu ei ·— şi mai aveam şi uşoara bănuială, pe care o păstram pentru mine că armamentul lor era incomparabil mai bun. Nu mai încăpea îndoială că toţi conducătorii noştri nu puteau fi întrecuţi în ceea ce privea curajul, Ie lipsea însă experienţa. Şi echipamentul cam lăsa de dorit, iar disciplina era absolut inexistentă printre soldaţii de rând.

Prin toamnă războiul părea să fie prea aproape ca să ne păstrăm liniştea de mai înainte, şi cele două armate se înşirau înspre răsărit şi

apoi de-a lungul Tamarului. Petreceam un Crăciun neplăcut şi, în a treia săptămână din ianuarie, aflarăm că duşmanul trecuse Tamarul şi pătrunsese în Cornwall îmi luam micul dejun când mi se aduse această veste de către Peter Courtney, care venise călare tocmai de la Bodmin, ca să-mi dea de ştire că armata vrăjmaşă se afla chiar pe drum spre Liskeard. El cu regimentul său comandat de Sir Ralph Hopton, era desemnat să opună rezistenţă acestei armate şi, pe vremea aceea,.. Hopton prezida tocmai un consi liu ele război la Boconnoc, numai câteva mile depărtare de noi...:. — *Cu cev*a noroc, ne spuse el, lupta nu vă va pricinui neajunsuri aici la Lanrest, ci se va desfăşura intre Liskeard şi Lostwithiel. Dacă îi vom putea zdrobi curând, alungându-i din Cornwall, războiul va fi ca şi câştigat

■ Era plăcut la înfăţişare, îmbujorat şi plin de neastâmpăr; şuviţele părului negru îi cădeau peste obraz.

ι— N-am timp să merg la Menabiliy acum, reluă. Dacă voi cădea în luptă, vrei să spui Alicei că am iubit-o nespus de mult?

.. · Dispăru ca un fulger şi eu, Matty, cei doi servitori mai bătrâni şi trei băeţandri – tot. ce ne mai rămăsese – eram singuri, fără de arme şi. nepregătiţi. Nu puteam face altceva de. cit să aducem vitele şi oile de la păşune, să le punem în siguranţă, iar noi să ne baricadăm în casă. Aşteptarăm strânşi laolaltă în jurul focului, în camera mea de sus. Qdat ci · S3.LI de două ori, deschizind un geam, ni se păru că se trăgea’ cu tunul; se auzeau bubuituri surde şi neîntrerupte, foarte deoparte, în aerul rece şi limpede de ianuarie.

Cam pe la orele trei după amiază, unul din băieţi veni în fugă spre casă şi începu să bată cu putere în poartă.,.

— Duşmanul e înfrânt, strigă el, toţi au fost împresuraţi ca nişte câini fugăriţi de-a lungul şoselei spre Liskeard. A

ţl I. ·· ·. · *

fost o luptă straşnică astăzi la Braddock Dovn.

Se mai iviră şi alţi fugari care se adăpostiră prin păduri şi toţi povesteau acelaşi lucru, că oamenii Regelui câştigaseră o victorie, luptind ca nişte lei şi luând aproape o mie de prizonieri.

Ştiind că zvonurile sunt uneori mincinoase, rugai pe cei din casă să mai aibă răbdare, iar porţile să rămână ferecate până ce vom afla tot adevărul. Dar, înainte de căderea nopţii, aflarăm că victoria e sigură, deoarece însuşi Robin veni acasă călare ca să ne încurajeze. Era plin cu praf, cu braţul legat într-un bandaj plin de sânge şi aducea cu el şi pe fraţii Trelawney şi pe Ranald Mohun. Toţi râdeau şi triumfau, povestind că cele două divizii ale parlamentarilor fugiseră În complectă dezordine spre Saltash şi, cum spunea Jack Trelawney, n-aveau să-şi mai arate niciodată mutrele dincoace de Tamar.

— Băiatul acesta, spuse el bătându-1 pe Robin pe umăr, s-a purtat în luptă ca un şoim căruia parcă i se dăduse drumul asupra muşchetarilor lui Ruthin. Şi, pe Dumnezeul meu, i-a înspăimântat în aşa fel, încât mulţi dintre ei au tras la întâmplare şi-au luat-o la fugă înainte de a-si i i cheltuit tot praful de puşcă.

— Am făcut rămăşag cu Peter, spuse Robin zimbind. Dacă pierdeam, trebuia să-i dau pintenii mei şi să-i fiu naş atunci când nevastă-sa ar fi născut un copil.

Se prăpădeau de râs, nepăsându-le de sângele vărsat, nici de trupurile aruncate peste care călcaseră. Se aşezară cu toţii, băură bere din ulcioare mari, ştergându-şi sudoarea de pe frunte şi a du când vorba ele fiecare mişcare din lupta pe care o câştigaseră, ca nişte jucători după o luptă de cocoşi.

Bevil Grenvile fusese eroul acestei zile şi ci. povesteau în ce chip călăuzise infanteria din Cornwall, coborând un deal şi ureând altul, atacând atât de sălbatec, incit duşmanul nu izbutise să i se împotrivească.

— Trebuia să-l fi văzut, Honor, spuse Robin, cu servitorii şi arendaşii lui, toţi adunaţi în juru-i, adlnciţi într-o rugă solemnă, el cu spada în mină şi cu faţa cinstită ridicată spre cer. Toţi erau îmbrăcaţi în tunici albastre cu nasturi de argint, ca şi cum ar fi luat parte la o mare sărbătoare. L-au urmat la poalele dealului, st rig ï η d: „Grenvile!” „Grenvile şi servitorul său Tony Paine flutura stindardul roşu cu cele trei stele de aur. Pe Dumnezeul meu, mă simţeam mândru că sunt din

Cornwall.

f

— Bărbăţia c în sângele său, spuse Jack Trelawney. Bevil a fost moşier o viaţă întreagă şi, când Îi dai o armă în mină, devine tigru. Toţi cei care poartă numele de Grenvile sunt ia fel în adâncul sufletelor.

— Doresc din toată inima, spuse Ranald Mohun, ca Robin se ridică în picioare spunând că era nevoie să se întoarcă mis să-i măcelărească pe sălbateci, şi să se alăture fratelui său.

Se făcu un mo’ment de tăcere apăsătoare, din pricină că unii dintre ei îşi aminteau de trecut, de faţă cu mine, apoi Robine se ridică în picioare spunând că era nevoie să se întoarcă la Liskeard, Astfel, în sud-estul Cornwalluh.il, războiul ne îngrozise numai un răstimp foarte scurt, în 43, şi mulţi dintre noi, care nu cunoşteau încă mirosul prafului de puşcă, spuneau tot felul de lucruri în legătură cu ceea ce auziseră şi văzuseră, iar cei ce luaseră parte la luptă, ca Robin, se lăudau că, cel mai târziu în vară, rebelii din Parlament aveau să depună armele pentru totdeauna.

Vai î Optimismul lor era o nebunie şi rezultatul unei judecăţi greşite.

într-adevăr, am avut victorii în anul acela, prin tot ţinutul de vest, până la Bristol, oamenii noştri din Cornwall acoperindu-se de glorie, dar am pierdut în acest prim anotimp, floarea bărbaţilor din Cornwall.

Sidney Godolphin, Jack Trevannion, Nick Slanning, Nick Kendal, căzuseră unul câte unul, şi chipurile lor îmi revin în minte când răscolesc trecutul şi îmi amintesc cu cită tristeţe luam în mină lista celor căzuţi, care mi se aducea din Liskeard.

Toţi erau oameni cu purtări nobile şi de principii înalte, a căror lipsă o vom simţi foarte mult în judeţ, şi care vor lăsa un gol mare în armată. Cea mai mare tragedie din acest an, sau cel puţin aşa ni se părea, a fost atunci, când Bevil Grenvile fu ucis la Lansdowne. Matty veni într-o fugă în odaia mea, cu lacrimile curgându-j şiroaie pe obraji.

— Ni l-au ucis pe Sir Bevil, strigă ea.

Bevil, prin farmecul şi bunăvoința lui, se făcea totdeauna simpatic şi atrăgător, preţuind cit toţi ceilalţi conducători din Cornwall la un loc. Simţeam această pierdere ca şi cum ar fi fost vorba de fratele meu, dar eram prea împietrită ca să plâng.

— Se spune, zicea Matty, că a fost lovit ele un baltag, tocmai când el şi oamenii lui câştigaseră lupta şi duşhianul fugea în dezordine. Tony Paine, servitorul său, la urcat pe tânărul Master Jack pe calul tatălui său, şi toţi ceilalţi l-au urmat pe flăcău, mulţi din ei luptând nebuneşte, de ciudă şi durere că-şi văzuseră stăpânul ucis.

Da, mi-o puteam închipui. Bevil ucis într-o clipă, capul său spintecat în două, de. un blestemat de rebel, şi fiul său Jack, în vârstă de paisprezece ani, ureând pe calul alb, pe care îl cunoşteam atât de bine, cu ochii scăldaţi în lacrimi fierbinţi, mânuind o spadă mult prea mare pentru el. Oamenii, îmbrăcaţi în albastru, cu fireturi de argint, urmărindu-1 la poalele dealului cu inimile negre de ura împotriva duşmanului. Oh, Dumnezeule, cei din familia Grenvile aveau o mare însuşire, aceea de a avea un curaj extraordinar în toate împrejurările, iar ca cetăţeni din Cornwall şi conducători de oşti, ajunseseră cu mult înaintea noastră, a celorlalţi. Astfel, triumfători pe dinafară, dar sângerând sufleteşte, regalist/ii, vedeau că se încheie un an. si că 1644 aducea neajunsuri si

* J»

mai grele pentru Cornwall, deşi Majestatea Sa era stăpinî pe vest, dar forţele mari şi puternice ale Parlamentului ramine au în alte părţi şi încă nebiruite.

In primăvara acestui ant un soldat scăpat ca prin farmec se. întoarse din Irlanda călare la Londra ca să-şi primească solda pentru serviciile aduse.

Le dădu să înţeleagă celor din Parlament că ar fi dispus să-şj alăture forţele la forţele lor şi ei, bucuroşi să primească în rândurile lor un luptător atât de viteaz, îi dădură 600 de pfunzi, dezvăluindu-i planurile lor pentru campania de primăvară. Ei se înclină şi zâmbi, – semn primejdios dacă ar fi fost bănuit – şi porni într-o trăsură cu şase

cai, urmat de ρ armată de călăreţi şi un steag purtat în frunte. Steagul era o hartă uriaşă a Angliei şi a ţinutului Wales pe un, fond roşu., cu cuvintele: „Anglia sângerează” scrise deasupra în litere de aur. Această oştire ajunse în Bagshot Heath; căpetenia, coborî din trăsură şi, chemându-şi călăreţii în juru-i, îi îndemnă în linişte sî pornească spre Oxford şi să lupte pentru şi nu împotriva Majestăţii Sale. Călăreţii, lipsiţi de îndărătnicie, acceptară şi oştirea pomi spre Oxford, ducind cu ea o mare sumă de bani, arme şi argintărie, totul fiind un clar al Parlamentului, precum şi toate amănuntele consiliului secret, ţinut de curând la Londra.

Numele acestui soldat îndrăzneţ care înşelase Parlamentul cu atâta şiretenie, era Richard Grenvile „·

- · · · ·.

7

într-o zi de la sfârşitul lui aprilie 44, Robin veni de la Radford să mă vadă şi, cu acest prilej, stărui să părăsesc Lanrest şi să mă mut la’ sora mea Mary Rashieigh, la Menabilly. Pe vremea aceea, Robin era comandantul unui regiment de infanterie, deoarece fusese avansat colonel sub Sir John Digby şi luase parte la asedierea Plymouth-ului, singurul dintre toate oraşele din apus unde parlamentarii mai încercau o rezistentă.

- ^

— Jo şi cu mine, spunea Robin, suntem de părere că, atâta vreme cit războiul continuă, tu să nu mai stai aci singură, în condiţiile actuale, mai ales când eşti o femeie atât de neputincioasă. Se prind mereu dezertori şi fugari care jefuiesc ziua în amiaza mare, şi gândul că eşti singură aci, numai cu câţiva bătrâni şi cu Matty, e o veşnică îngrijorare pentru noi.

— Nu-i nimic de jefuit aici, protestai, de vreme ce toată argintăria a fost dusă la Monetăria din Truro. Iar, în ceea ce priveşte persoana mea, o femeie schiloadî nu poate fi pentru nimeni un prilej de asuprire. — – Nu cumpăni astfel lucrurile, spuse Robin, E însă eu neputinţă pentru mine, Jo şi Percy să ne facem datoria, gândindu-ne

tot timpul că tu eşti aci singură.

Stărui o jumătate de zi, până când, în cele din urmă, cedai, împotriva voinţei mele însă şi cu destulă nemulţumire.

Pe cincisprezece ani de când rămăsesem schiloadă, nu părăsisem Lanrest şi gândul că voi trăi acum în altă casă, cu toate că era vorba de casa surorii mele, mă mâhnea.

Menabilly era şi aşa plin de rudele familiei Rashleigh care se refugiaseră la Jonathan cu ocazia războiului, si n-as w 7 I t fi vrut să măresc numărul fugarilor. Nu-mi plăceau străinii şi nici nu-mi plăcea să stau de vorbă cu cineva numai din politeţe. Afară de asta, duceam acum un anumit fel de viaţă, zilele îmi aparţineau, şi îmi aveam metehnele mele. <

— Vei. putea trăi la Menabilly aşa cum trăieşti aici la Lanrest, protestă Robin, cu excepţia faptului ca vei avea apartamentul tău şi mesele ţi se vor aduce sus, dacă nu vei simţi dorinţa să le ei printre ceilalţi. Să locuieşti acolo, într-o regiune muntoasă, cu vântul mării pururi în faţă, având la îndemână grădinile acelea minunate prin care vei putea fi plimbată în fotoliu, cred că nu există ceva mai plăcut.

Nu eram de aceeaşi părere, dar băgând de seamă cât era de înfricoşat, nu mai spusei nâmic. în câteva săptămâni se împachetară puţinele mele lucruri, casa fu închisă şi eu transportată într-o trăsură închisă la Menabilly.

Ce senzaţie neplăcută să pornesc din nou ia drum! Să trec prin Lotswithiel, să văd oamenii ducându-se la piaţă, viaţa normală zilnică a unei comunităţi de care mă despărţisem de atâta vreme, atunci când trăiam într-o lume numai a mea la Lanrest. Mă simţeam foarte prost şi parcă nervoasă în timp ce priveam afară de după perdele.

Era ca şi cum aş fi fost transplantată într-o ţară străină, în care şi limba şi obiceiurile îmi erau necunoscute. Starea mea sufletească se îmbunătăţi în clipa când urcarăm dealul lung care ducea afară din oraş şi când ajunserăm lângă vechea redută, de la Castledore şi, când zării marele golf albastru din Tywardreath întins sub ochii mei, mă gândii că poate schimbarea locului şi a peisajului ar putea fi mai uşor de

suportat. John Rashleigh veni călare să mă întâmpine pe drumul cel mare, fluturându-şi pălăria cu un surâs luminos pe faţa lui prelungită şi fără culoare. Nu avea decât douăzeci şi trei de ani şi tragedia vieţii lui era cî nu avea sănătatea şi tăria fizică de trebuinţă ca să se înroleze în armată, ci trebuia să rămână acasă şi să asculte de ordinele tatălui său, deoarece din cea mai fragedă copilărie suferea de un fel de friguri care îl chinuiau uneori zile întregi. Era un băiat drăguţ şi. foarte simpatic, înzestrat cu mult simţ al datoriei şi având un mare respect faţă de tatăl său. Soţia sa – fina mea Joan – cu ochii ei plini de voioşie şi cu limba sa ascuţită, era un contrast care îl completa de minune. împreună cu el mai veni călare şi vărul său de-al doilea, Frank Ponrose, un tânăr de aceeaşi vârstă, pe care cumnatul meu îl folosea ca secretar pe moşia sa.

— Totul a fost pregătit pentru tine, Honor, îmi spuse John călărind alături de trăsură. Suntem peste douăzeci de persoane în casă şi acum toţi s-au strâns ciohor în curte ca să-ţi ureze bun venit. Astă seară vom da o masă în cinstea ta.

— Foarte bine, atunci, răspunsei. Poţi să spui acestor băieţi că vom lua drumul înapoi spre Lostwithiel.

îmi mărturisi că Joan îl îndemnase să mă necăjească şi ca toată lumea se afla la aripa de răsărit a clădirii, aşa cî nimeni, n-avea să mă supere.

·; – Mama vitregă a ţinut să te găzduiască, reluă el, în turnuleţ, deasupra intrării. Ea spune că ţie îţi place să ai foarte mult aer şi lumină, şi camera de acolo are o vedere spre amândouă părţile, spre apus deasupra curţii exterioare şi deasupra ogrăzii care înconjoară casa. Astfel, vei putea vedea tot ce se petrece, în juru-ţi privind din postul tău de observaţie.

*

— Ca şi cu’m ar fi o garnizoană de vreo douăzeci de persoane st; rinse acolo.

— Dacă pui la socoteală şi servitorii, suntem aproape cincizeci de persoane, spuse John râzând, dar ei dorm sus la mansardă.

îmi pierdui din nou curajul şi, când cotirăm de pe şosea în parc

şi zării marea clădire de piatră în fundul acestuia, flancată de ni^te ziduri înalte şi de clădiri lăturalnice, mî blestemai pentru faptul de a fi venit aci. O luarăm la stânga, intrând în curtea exterioară înconjurată de brutării, pline cu provizii şi. lăptarii şi trecând pe sub arcul turnuleţului de la intrare – viitoarea mea locuinţă, – intrarăm în curtea clădirii. Casa avea o formă dreptunghiulară, se întindea în jurul curţii, avea o clopotniţă mare la capătul dinspre miazănoapte şi intrarea pe Ia miazăzi. Pe scări, ca să-mi ureze bun venit, mă intâmpină Mary şi Alice Courtney, fiica ei vitregă cea mai mare, şi Joan, iina mea, amândouă înconjurate de copiii lor, care le trăgeau de fuste.

— Bun venit la Menabilly, scumpa mea Honor, spuse Mary, obrazul ei drăgălaş încreţindu-se de nervozitate, de teamă că poate n-avea să-mi placă aci.

— Casa e plină ele copii, Honor, dar aceasta nu te va deranja, zise Alice zâmbind, care ele când se căsătorise cu Peter dădea naştere în fiecare an unui copil.

— Avem de gin ci să legăm o funie până la clopotul din turn, spuse Joan, ca să poţi trage de ea atunci când zgomotul va deveni prea asurzitor, şi toată casa va tăcea.

—Deci, e bine stabilit că voi fi balaurul casei, răspunsei, şi asta e foarte bine, deoarece am de gând să fac numai ceea ce-mi place, lucru pe care desigur că vi 1-a spus Robin.

Mă duseră în holul întunecos şi, fără să fi cunoscut încă galeria cea lungă ce se întindea de-a lungul întregii case, mă purtară sus pe o scară largă şi de-acolo printr-o trecătoare spre aripa de apus. Trebuie să mărturisesc că numaidecât am fost Incântată de apartamentul meu, care, cu toată că avea tavanul prea scurt, era spaţios şi plin de lumină. Avea ferestre în toate părţile, cum îmi spusese John – cele dinspre apus cu vedere deasupra turnuleţului, spre curtea exterioara şi parcul de dincolo, iar cele dinspre răsărit dând în curtea interioară. La dreapta se afla o cameră mica pentru Matty şi nimic nu lipse O Cei Scl fiu mulţumită.

— Nu vei fi deranjată de nimeni, spuse Mary. Apartamentul de

dincolo de camera – garderobă aparţine familiei Sawle – nişte veri de-ai lui Jonathan – oameni foarte serioşi şi retraşi, care nu te vor supăra cu nimic. Camera de la stmga nu e ocupată niciodată.

Se retraseră după aceea şi, ajutată ele Matty, mă dezbrăcai să mă culc, simţindu-mă obosită din pricina călătoriei, fericită că puteam să rămân singură. Primele zile le-am petrecut obişnuindu-mă cu noile împrejurimi și căutând să mă acomodez ca un câine într-un. cotet nou.

9

Camera mea era foarte plăcută si nu aveam dorinţa s-o x 1 r părăsesc; mă bucura armonia clopotelor din turn și, cum hotărâsem să uit liniştea din Lanrest, începui să ascult venirile. și plecările care făceau parte din viaţa acestei case mari, zgomotul clin curtea interioară, paşii care treceau sub arcul dedesubtul meu şi chiar – cu toate că n-aş fi îngăduit-o niciodată – priveam cu coada ochiului din dosul perdelelor spre ferestrele de peste drum, care, ca şi ale inele, dădeau în curtea interioară şi pe marginea cărora, din când în când, se plecau locatarii stând de vorbă cu cei din alte încăperi. De multe ori, în timpul zilei, mă vizitau cei tineri ca să mai • stea’ de vorbă cu mine şi, astfel, îmi făceam imaginea celorlalţi locuitori ai casei, a celor două familii Saw ie şi Sparke, verii familiei Rashleigh, între care dăinuia, auzisem, o veche duşmănie. Atunci când cumnatul meu Jonathan era plecat de acasă, fiul său John avea datoria să păstreze liniştea, sarcină grea pentru umerii lui nu prea voinici, deoarece nimic nu putea să-1 tulbure mai mult pe un tinăr decât să împace nişte fete bătrâne şi nişte oameni în vârstă, prost crescuţi.

În acest timp, Mary se ocupa de dimineaţă până seara târziu cu supravegherea lăptăriei, a cămării, a distilieriel pentru a-și putea hrăni casa. Mai erau şi nepoţii care trebuiau îngrijiţi. Alice avea trei fiice mici, Joan un băiat şi o fată şi aştepta pentru toamnă un alt copil, aşa că într-un • fel oarecare Menabiily era o colonie de sine stătătoare, adăpostind la fiecare aripă o altă familie. Cam după cinci zile, mă simţeam aproape ca acasă şi stăpână pe nervii mei, în stare să-mi părăsesc odaia în căruciorul meu, John mă purta în el de colo până

colo, şi aveam pe Joan şi pe Alice de o parte şi de alta, în timp ce copiii alergau înaintea noastră; făcurăm astfel cea dinţii plimbare prin întregul domeniu. Grădinile erau mari, înconjurate de ziduri înalte şi se întindeau spre răsărit pe un deal, din vârful căruia se putea privi deasupra unei păduri dese peste alte dealuri, iar drumul în urcuş ducea spre Fowey, la o depărtare de trei mile. Spre miazăzi se afla terenul de păşune, casele slujbaşilor fermei şi încă o grădină înconjurată de ziduri, de unde urca o şosea înaltă ducând la o căsuţă de vară în formă de turn, cu ferestre

1 *

mari, care înlesneau o vedere minunată spre mare şi Gribben Head.

. ·■· Acesta e sanctuarul tatălui meu, spuse Alice. Aici scrie şi îşi face socotelile şi de la aceste ferestre poate observa orice vas care trece încărcat spre Foway. încercă la uşa căsuţei de vară, dar era închisă. Trebuie să-1 rugăm să ne dea cheia când se va întoarce, adăugă. Ar fi tocmai locul potrivit pentru Honor cu fotoliul ei, când vâhtul de pe şosea e prea răcoros..

. .

Făcurăm ocolul terenurilor, mtorcându-ne pe lingă casa administratorului, şi străbăturăm straturile de iarbă, intrând astfel prin epurărie în curtea exterioară. Priveam spre turnuleţul de deasupra porţii de intrare, cu care mă familiarizasem, văzând florile din fereastra mea, şi zării pentru prima oară geamul închis de lingă apartamentul meu şi marea boltă a turnuleţului ce se înălţa alături.

— De ce nu se foloseşte nimeni de acest apartament? întrebai.

John şovăi o clipă sau două înainte de a-mi răspunde.

— Tatăl meu se duce acolo uneori, zise el. Păstrează în el unele lucruri de valoare.:..

— A fost odaia unchiului meu, adăugă Alice cu şovăire, privindu-1 pe John. A murit subit când noi eram copii.

Păreau cam stingheriţi şi nu le mai pusei nicio întrebare, amintindu-mi dintr-odată de fratele mai mare al lui Jonathan care

murise de vărsat la opt zile după bătrânul său tată şi despre care parlamentarul Rob Bennett împrăştiase zvonurile sale pline de fiere.

Trecui acum pe sub bolta turnuleţului şi mă pregătii să fac cunoştinţă cu verii familiei Rashleigh. Erau cu toţii adunaţi în galeria cea lungă, o încăpere mare şi întunecoasă ale cărei ferestre priveau spre curte, iar dinspre răsărit spre grădini.

De o parte şi de alta se afla câte un cămin; în jurul unuia se adunase familia Sawle, iar familia Sparke în jurul celuilalt. În mijlocul galeriei slujeau ca împăciuitoare sora mea Mary şi cu cealaltă fiică vitregă, Elisabeth, care era de două ori Rashleigh, deoarece se măritase cu un văr de gradul întâi, care locuia la depărtare de numai o milă, lacorn be. John mă conduse sus în galerie şi, cu solemnitatea cuvenită, mă prezentă celor două tabere rivale.

Erau numai doi Sawle faţă de trei Sparke, iar fina mea Joan, născocise un joc de cuvinte în jurul numelui lor, spunând că dacă familia Sparke era tare în pasiune, familia Sawle avea în schimb mult suflet.

într-adevăr, familia Sawle era o pereche respingătoare; bătrânul Nick Sawle, adus de spate din cauza reumatismelor era aproape schilod ca şi mine, iar pe Temperance, soţia sa, băştinaşă dintr-un nea'm puritan, ceea ce se potrivea şi cu numele ei, n-o vedea niciodată fără cartea de rugăciuni în mină. începu să se roage numaidecât după ce mă zări – Dumnezeu ştie că niciodată înainte nu dădusem astfel de bănuit, fie unui bărbat, fie unei alte femei —* şi, după ce sfârşi, mă întrebă dacă ştiam că noi toţi, afară de dmsa, eram bles-

U.n ui ţi pe veci. Era o primire cam înfricoşătoare, dar eu răspunsei plin, *) de curaj, că bănuiam de multă vreme acest lucru. La aceasta începu să-mi povestească într-o şoaptă grăbită, arundnd mai multe priviri grăbite spre căminul de la celălalt capăt, că Ante-Christ a venit în lume. Privind într-o parte, zării umerii uşor rotunjiţi ai lui Will Sparke, care era angajat într-o nevinovată partidă de şah cu surorile

sale.

— Providenţa te-a trimis printre noi ca să veghezi, şuieră Temperance Sawle şi, în timp ce bârfea pe seama caracterelor verilor săi, soţul ei Nick Sawle îmi înşiră la urechea stingă o întreagă dare de scârna în legătură cu reumatismele lui, îneepând cu primul junghi do la degetul mare al piciorului sting, pe care îl simţise cu vreo patruzeci de ani în urma, şi si'irşind cu incapacitatea lui de astăzi de a ridica coatele mai sus de umeri. Pe jumătate amorţită, făcui semn lui John, care mă duse în preajma familiei Sparke – două surori si un frate.

r

Will era unul dintre acei bătrâni nenorociţi, cu glasul ascuţit şi cu mişcările feminine, care mă făcuseră riumaklecit să -1 bănuiesc diform sub îmbrăcăminte. Limba lui părea să aibă tot două tăişuri, ca şi aceia a verişoarei sale Temperance; începu să-şi bată joc de obiceiurile familiei Sawle faţă de mine, ca şi cum aş fi fost aliata lui. Deborah avea tot mai masculinitatea care lipsea fratelui ei, fiind tare mustăcioasă şi vorbind cu o voce groasă, în timp ce Gilian, sora ei mai mică, era de o drăgălăşenie sfioasă, în ciuda celor patruzeci de ani ai ei, toată acoperită cu ruj şi panglici, şi avea un ns ascuţit care îmi străpungea timpanul ca un purnn a 1.

— Acest război îngrozitor, spuse Deborah cu vocea ei de bas, ne-a strins pe toţi aici ί

Asta mi se părea o frază goală, deoarece nimeni dintre ai ei nu vorbea cu ceilalţi şi, în timp ce Gilian ı mi lăuda înfăţişarea şi rochia ei, făcu o mişcare spre masa ele şah.

Aerul din turnuleţul meu părea oarecum mai pur decât cel din galerie şi, câupă cc vizitasem apartamentele Alicei, al Joanei şi al Elizabeth ei, luând parte la jocurile nebunatece ale copiilor şi la tărăboiul celor şi mai mărunţi decât ei, mă simţii mulţumită să mă pot retrage în odaia şi singurătatea mea. Matty îmi aducea masa – aceasta fiind un privilegiu la care nu renunţai – odată cu birfelile ei, după cum îi era obiceiul, pe seama slugilor din casă, încunoşuinţându-mă în acelaşi timp despre cele ce spuneau aceştia despre stăpânii

lor. Jonathan, cumnatul meu, era foarte respectat, temut chiar, dar nu prea iubit. Toţi se simţeau mai în voie când lipsea el de acasă.

Ţinea socoteală de fiecare ban cheltuit şi flecare servitor care risipea mâncarea sau orice alt produs, era numai decât dat afară. Mary, sora mea, era mult mai simpatizată, cu toate că se spunea despre dânsa că se poartă ca o tirană în distileria conacului. Cei tineri erau cu toţii foarte favorizaţi, mai ales Alice, al cărei obraz plin de bunăvoinţă şi ale cărei purtări delicate ar fi îmblânzit până şi pe necuratul. în schimb, toţi clătinau din cap când era vorba de chipeşul ei soţ Peter, care sorbea din ochi un picior frumos, cum spunea Matty, şi era în stare să îmbrăţişeze orice fată de la bucătărie atunci când se ivea prilejul.

— Credeam lesne aceste lucruri, deoarece deseori aruncasem şi eu cu perna în Peter când vedeam că-şi îngăduia anumite libertăţi.

t

— Şi Master John şi Mistress Joan sunt simpatizaţi, continuă Matty, dar ei spun că Master John ar trebui să se mai opună tatălui său din când în când.

Cuvintele ei aminteau unele lucruri petrecute în aceeaşi după amiază, şi o întrebai ce ştie despre apartamentul de lingă mine.

— Mi-au spus că e o încăpere ticsită cu diferite mobile nefolosite, îmi răspunse ea. Mr. Rashleigh are cheia, deoarece ţine depozitate acolo lucruri depreţ. *

·.... · Curiozitatea mea fiind trezită, o rugai pe Matty să vadă daca nu e cumva o crăpătură în uşă. îşi lipi faţa de broasca, dar nu văzu nimic. îi dădui o foarfecă şi dânsa reuşi să facă în • uşă o crăpătură destul de mare ca să poată privi cu un ochi, iar în timp ce ea lucra, râdeam amândouă ca nişte copii.

Se lăsă apoi în genunchi în faţa crăpăturii, iar după cite va clipe se întoarse dezamăgită spre mine.

— Nu-i nimic acolo, spuse. E o cameră simplă, ca şi aceasta, cu un pat într-un colţ şi cu pereţii căptuşiţi cu tapete.

Mă simţii decepţionată, deoarece sperasem, în romantismul

meu, că vom descoperi acolo cine ştie ce comoară. O rugai să pună un tablou peste crăpătură şi începui să mănine. Mai târziu, Joan veni să stea cu mine de vorbă; şi în timp ce soarele apunea şi odaia se întuneca din ce în ce, ea îmi spuse dintr-odată, cu oarecare spaimă:.

■ —• Ştii, Honor, odată, când John avea friguri, eu am dormit în această odaie, dar nu m-am simţit, deloc bine aci.

67

’-·— De ce oare? o întrebai sorbin’du-mi vinul.

— ■• Mi s-a părut că aud paşi în camera de alături. Aruncai o privire spre tabloul aşezat peste crăpătură, care însă era bine camuflată. —: – ·

— Ge fel de paşi? întrebai. · " – ’• ■’v. Ea dădu din cap tulburată.

’ —— Asemeni cu paşii cuiva care umblă pe tălpi lunecoase de teamă să nu fie auzit.

——■Gam când s-a petrecut acest lucru? întrebai. ’ ·:<·· ·

— In timpul iernii, răspunse. Dar n-am spus-o nimănui " – Poate că era vreun servitor, stăruii, care n-a vrut să fie simţit de nimeni.

’; · ···’ -—Nu, reluă ea, niciunul dintre servitori nu are cheie

— Nimeni în afară de socrul meu, şi atunci el lipsea de· acasă. • – Făcu o mică pauză, apoi, · privind peste umăr, continuă;

— · ·: -Trebuie să fie vorba de un strigoi.

— Ce să caute un strigoi la Menabilly? întrebai. Casa nu e nici măcar de cincizeci de ani.

• r

Totuşi, au mai murit oameni pe-aici, reluă ea. Bunicul lui John şi unchiul său.. ·.... /. ■ ·■. ·: ·· · Mă privi cu ochi luminoşi şi, cunoscând-o, bănuiam că η»: · ·... · · ·....

mai avea ceva de spus....

— Aşa dar, şi tu ai auzit povestea cu otrava, rostii la rntâmplare. ’:

— Da, dar n-o cred, ar fi prea îngrozitor. E un om prea bun şi prea blind. Dar cred că ceea ce am auzit a fost totuşi • uri strigoi. —

Spiritul· fratelui mai mare, pe care îl numeam unchiul John. I

<*4*· ·

—De ce-ar umbla prin odaie cu tălpi vătuite? întrebai.

Un răstimp nu răspunse, apoi şopti, socotindu-se: parcă

• ·» $ ·

vinovată: "·:';' ·

: Nu vorbeşte nimeni despre asta şi i-am făgăduit lui John să nu spun nimănui nimic, dar el era nebun. A fost nebun şi aveau obiceiul să-l închidă în această odaie.

; Despre asta nu ştiusem încă nimic până acum. Găseam că era un lucru oribil. "·'

'·—· Eşti sigură? întrebai. ■ ' ■

— Oh, da, răspunse ea. Ceva în legătură cu această ' mtârnplare e scris şi în testamentul bătrânului Mr. Rashligh.

IVIi-a spus-o John. Bătrânul Mr. Rashleigh, înainte de moarte,

• · ·. 1 ·

a cerut socrului meu să-i promită că va avea grijă ele fratele său mai mare,. căruia să-i dea hrana şi adăpost în casa lui. *Si* spune că'această odaie a fost construită pentru el într-un

68: ·

/

chip. special: ; nu ştiu bine cum. Apoi a murit de variolă. John, Alice şi Elizabeth nici nii-. l ţin· minte – erau prea mici pe-atunci. /

Ce· poveste neplăcută! spusei. —Mai dă-mi puţin vin şi să nu ne mai gândim la toate astea.

.. — Puţin mai târziu ea plecă. şi Matty.. veni să coboare perdelele la ferestre. N-am mai avut alţi musafiri în -seara; aceea,. — Dar. umbrele se întindeau şi bufniţele ţipau dinspre iepurărie, în timp ce· gândurile mele rătăceau spre amintirea unchiului John, nebunul închis în odaia de alăturiΛ an după· an, · de. când se clădise, această casă, un prizonier al minţii, după cum eram eu al trupului.: · ···. ·.,. ·■■ A doua zi de dimineaţă · auzii · însă veşti care mă făcură să uit pentru o vreme convorbirea în legătură cu paşii auziţi în noapte. *

—· ·. ···’ ’: · ’

8 ····, ■ i · > ·

«%. * ’

Fiind o zi frumoasă, îmi luai îndrăzneala să fac o nouă. plimbare pe şosea, în fotoliul meu pe rotile. Când m-am reîntors la prânz, ara auzit că în lipsa mea venise un curier la Mena, billy, aduclnd familiei scrisori din Plymouth şi din alte părţi. Acum toţi ai casei erau adunaţi în galerie; se vorbea despre cele clin urmă ştiri în legătură cu războiul. Alice, sta rezemată de una din. —ferestrele ce dădeau spre grădină, şi citea cu glas tare o epistolă din partea lui Peter. · ·

— Sir John Digby a fost rănit, zise ea, şi asediul va fi pus r; sub-comanda unei noi’căpetenii, care ii va ţine din scurt pe băieţi. Bietul Peter, – asta înseamnă sfârşitul vânătorilor şi a petrecerilor. Va trebui ca toată lumea să ia războiul măi. înserios. ’

* . *

■ Şi întoarse o pagină, clătinind din cap. · ■ · ·

.. ··, – Şi cine preia comanda? · întrebă John împingând la fotoliul meu. · ·: >·; ·

— Sir Richard Grenvile, răspunse Alice.

Mary nu se afla în galerie şi, cum ea era singura persoană la Menabilly care cunoştea romanţa sfârşită şi uitată de mult, puteam să aud numele lui fără să mă simt încurcată. · Descoperii adevărul straniu că numai atunci se simt prost oamenii, când din pricina lor alţii sunt puşi într-o situaţie neplăcută.

Ştiam din spusele lui Robin că Richard venise spre West să adune: trupe pentru rege şi faptul că i se încredinţase-co-, manda ■• . asedierii. Plymouthului; însemna o avansare.

69

Felu] în care îi înşelase pe parlamentari, alăturindu-se Majestâţii Sale, îl făcuse cunoscut.

Mă auzii întrebând: · ·.·

— Şi ce părere are Peter despre noul său comandant?

Alice împături scrisoarea.

— Ca soldat îl admiră, răspunse, dar cred că nu are o părere prea bună despre el ca om.

— Am auzit, spuse John, că omul acesta n-ar avea niciun fel de scrupul. Când i se face o nedreptate, n-c uită. şi n-o iartă niciodată. · ■

— Cred asta, zise Alice. în Irlanda s a purtat foarte crud cu populaţia – cu toate că unii spun că populaţia nu merita altceva mai bun. Totuşi îmi vine a crede că e cu totul altfel declt. fratele său.·

Senzaţie stranie să auzi vorbindu-se pe seama lui. într-un chip atât de rece şi de calm, atunci când ştiam că era omul care mă ţinuse în braţe î

In clipa aceea veni spre noi Will Sparke având şi el o scrisoare în mână.

— Aşadar, la Plymouth comanda a preluat-o Sir Richard Grenvile, zise el. Această veste mi-o trimite o rudă din Tavistock, care se află acolo cu prinţul Maurice. S-ar părea că prinţul are o părere minunată despre capacitatea lui, dar, Dumnezeule, ce ticălos!

începu să se aprindă în mine vechea iubire şi loialitatea se trezi dintr-o dată.

— Tocmai despre el vorbeam, spuse John.

. — Cred că aţi auzit de prima lui ispravă în West? reluă Will Sparke, aprinzându-se ca toţi ai săi, când era vorba de birfeli răutăcioase. Am aflat totul numaidecât de la ruda mea; Grenvile s-a dus deadreptul la Fitzford, proprietatea soţiei sale, a dat afară pe administratori, şi-a însuşit tot inventarul, la pus pe agent la stâlp, iar toţi banii datoraţi de către arendaş soţiei sale, i-a cheltuit pentru nevoile lui personale.

— Ştiam, spuse Alice, că a divorţat de soţia sa.

— Chiar a divorţat, răspunse Will. N-are dreptul la niciun ban provenind din această proprietate. Dar acesta e Richard

Grenvile, dacă nu-l cunoasteti.

’ ti – – Mă. întreb, spusei liniştită, ce s-a întâmplat cu copiii lui?

— Şi aci pot să-ţi răspund, zise Will. Fiica e cu mama ei la Londra. Dacă are sau nu prieteni printre parlamentari;: nu ştiu. Dar

băiatul se afla la Fitzford cu învăţătorul său când

70

<i intrat Grenvile, şi acum sint împreună Lumea spune că bietul băiat tremură de frica tatălui său şi asta n-are de ce să ne mire.

— I'ără îndoială, spusei, maică-sa 1-a îndemnat totdeauna să-1 urască.

— Nicio femeie, ripostă Will, faţă de care bărbatul ei s-a purtat atât'de prost, n-ar putea să-1 descrie în culori mai frumoase.

Logica era de partea lui, cum era întotdeauna de partea acelora care îl defăimau pe Richard. 11 rugai pe John să mă ducă sus, în apartamentul meu. Dar ziua, care începuse atit de frumos când pornisem la plimbare, mi-a fost întunecată. Mă culcai, spunând Mattyei că nu mai vreau să văd pe nimeni.

Honor care murise şi fusese înmormintată cu cincisprezece ani în urmă, se zbătea acum din nou numai la amintirea unui nume care mai bine ar fi fost uitat.

Richard în Germania, Richard în. Irlanda, ora cineva prea departe de rosturile mele ca să mă gândesc zilnic la el. Dacă-mi îndreptam gândurile spre dânsul sau îl visam, – ceea ce se întâmpla foarte des ·—■ atunci îmi apărea totdeauna aşa cum fusese în trecut. Dar acum pătrundea în prezent, fiind la o distanţă de treizeci de mile. Avea să se vorbească mereu de el, avea să fie criticat şi defăimat, iar eu silită să ascult cum toată lumea îl bârfeşte şi-1 insultă aşa cum făcuse Will Sparke cu câteva clipe mai înainte.

— Ştiţi, spuse el până a fi luat hotărârea să urce în apartamentul meu, că puritanii i-au dat porecla de Skellum Grenvile şi au pus un premiu pe capul lui? Această poreclă i se potriveşte foarte bine şi până şi soldaţii i-o şoptesc în spate.

— Ce înseamnă această poreclă? întrebai.

— Oh! se miră el. Credeam că sinteţi tot atit de tare în germană ca în greacă şi latină, Mistress Harris. Tăcu câteva momente. înseamnă o bestie urâcioasă, şueră apoi printre dinţi.

Da, aveam destule motive să stau culcată în pat, cu amintirea

unui tânăr zimbindu-mi dintre ramurile unui măr, cu zumzetul albinelor în preajmă.

Cincisprezece ani... Acum trebuie să aibă patruzeci şi patru, cu zece ani mai mult ca mine.

— Matty, adu-mi o oglindă, spusei înainte de-a aprinde luminările."

Mă privi bănuitoare, cu nasul lung înainte.

— Ce voiţi să faceţi cu oglinda?

71

— La naiba, asta mă priveşte, răspunsei.

Ne înţepam: una pe alta necontenit, dar asta nu însemna nimic. îmi aduse oglinda. Şi mă examinai ca și cum ar fi fost vorba ele o pers o a să străină.

Ochii, nasul, gura, îmi rămăseseră cele de totdeauna, clar aveam faţa mai plină acum, din pricină că stăteam pe spate lenevind. Mi se brăzdaseră, sub ochi câteva linii care se iviseră din cauza suferinţei, de pe vremea când mă dureau picioarele. Eram. ceva. mai palidă ·, ca. înainte. Părul era lucrul cel mai de seamă, deoarece asta era· mândria Mattvei si ea mi-l pieptăna ore întregi ca să-1 facă să lucească, li înapoi ai oglinda

oftînd

Ei, ce aţi aflat? întrebă.

— Peste zece ani voi fi o femeie bătrână, răspunsei.

S trim bă din nas şi începu să-mi aranjeze îmbrăcămintea pe un fotoliu.

— Pot să. vă spun un singur lucru, reluă muşcirâdu-şi buza de jos.

— Anume?

~ Acum, ca femeie, sunteţi mai frumoasă decât ati fost

7 7 f ι vreodată ca fată, şi nu sunt singura care să aibă această părere.

Era. din parte-i o încurajare, dându-mi imediat viziunea lungului

cortegiu de. pretendenţi urcinci scările ca să-mi prezinte omagii. O fantezie drăguţă, dar unde naiba mai erau pretendenţii? · ·

— Eşti ca o găină bătrână,. rostii către Matty, care crede că puiul ei cel mai urât, e cel mai drăgălaş. Du-te de te culcă!

Am stat nemişcată îndelung, gândindu-mă la Richard, închipuindu-mi-1 pe micuţul lui fiu, care acum trebuie să aibă cam paisprezece ani. Oare să fi fost adevărat că băiatul se temea atât de’ mult de tatăl său, cum spunea Will Sparke? În caz că Richard: m-ar fi luat de nevastă, copilul acesta ar fi fost fiul nostru. Am fi glumit cu el când era mic, l-am fi săltat pe genunchi, -am fi mers în patru labe cu el pe’jos şi ne-am fi jucat împreună? Ar fi fugit el către mine cu mâinile murdare, cu părul căzut peste faţă, râzând? Ar fi avut’ părul castaniu: deschis ca Richard? Ne-am fi dus toţi trei călare la vânătoare şi Richard i-ar fi arătat cum să stea drept în şea? Presupunere goală, deşartă, muiată în sentimentalitate, ca puful de păpădie în roua dimineţii. Eram pe jumătate adormită, ameţită de îngândurare, când auzii o mişcare în odaia de alături. Ridicai’capul de pe pernă, socotind că

poate era Matty, în camera-garderobă, dar sunetul, venea· din cealaltă încăpere. îmi ţinui răsuflarea şi· aşteptai. J3a, zgomotul* se auzi din nou. Un pas ascuns, · furişându-se încolo, şi încoace. îmi amintii într-o clipă povestea pe care mi-o spusese Joan despre unchiul Rashleigh, nebunul, închis acolo timp de mai mulţi ani. Să fi fost chiar spiritul lui care se furişa-printre umbre? Noaptea era neagră ca smoala, deoarece luna era abia în primul ei pătrar şi nicio rază de lumină nu pătrundea prin vreun geam. Clopotul din turlă bătu odată, paşii. se. opriră, apoi se auziră din nou, şi pentru prima oara îmi. dăduiseama de un curent de aer rece care pătrundea în apartamentul meu din odaia de alături.

Ferestrele mele erau închise, afară de aceea care da în curtea inferioară, abia întredeschisă; curentul însă nu venea din partea aceea. Atunci îmi amintii că uşa odăii de alături nu se;. închidea până jos, ci

avea un spaţiu deschis de doi centimetri, deoarece, înainte de a face crăpătura cu foarfeci le, Matty încercase să se uite prin această despărţitură.

Curentul de aer venea acum de sub această usă —· si

Ψ ··»

erafm convinsă că niciodată înainte nu se mai întâmplase aşa ceva. Paşii continuau să se strecoare încetişor şi cu fruntea plină de sudoare, mă gândii la poveştile fantastice pe care fraţii mei mi le povestiseră pe când eram copil, curm un spirit fără linişte se reîntoarce pururi în locul pe care îl urăşte, adu când cu el din regiuni întunecoase un val de ’aer rece. Unul clin cââni începu să latre şi vuietul acesta cunoscut ’/mă readuse la realitate. Oare nu era mult mai aproape de adevăr că. o persoană. vie era răspunzătoare pentru curentul ce venea pe sub uşă, şi anume prin faptul că deschisese geamul de” la odaia de alături, aşezată ca şi a mea spre apus şi care da în curtea exterioară? Spiritul bietului nebun, unchiul John Rash-

* # · ·. ·

legh, m-ar fi ţinut la pat pe vecie, dar un suflet viu, s trecu – rându-se pe furiş noaptea într-o cameră care, după cum/vă amintiţi poate, din cea mai fragedă copilărie a simţit înclinarea să asculte cu prea multă băgare de seamă la orice lucru lipsit de importantă.

Am întins mina domol, ca să ajung scăpărătoarea pe care Matty: mi-o lăsa întotdeauna lmgă pat, şi aprinsei luminarea. Fotoliul era aproape. îl trăsei lingă mine şi cu strădanii pe care anii de practică nu le făcuseră cu nimic mai uşoare, reuşii să mă aşez în el. Paşii. încetară brusc. „Aşadar, am avut dreptate”, gândii cu mulţumire deplină. Niciun spirit njar fi şovăit la trosnetul unui scaun. Aşteptai cam cinci minute-. până. ce

nepoftitul să-. şi recapete stăpânirea de sine şi auzii zgomotul slab al unui sertar pe care cineva il trăgea înafară. încetişor mă lăsai dusă spre uşa odăii de alături. Oricine ar fi acolo, îmi zisei ζ im bind, n-are cum să ştie că o schi load υ e în stare să se mişte din pricină că

are un frate plin dc imaginaţie şi cu mari resurse inventive. Ajunsei în faţa uşii şi aşteptai din nou.

Tabloul pe care Matty il pusese peste crăpătură, se afla la nivelul ochiului meu. Stinsei luminarea, încrezătoare în steaua norocului, care avea să-mi ajute să-mi găsesc drumul înapoi după ce-mi voi fi satisfăcut curiozitatea. Apoi, foarte încet, ţinându-mi răsuflarea, ridicai tabloul din cui şi, umbrindu-mi faţa cu mâna, privii cu un ochi prin crăpătură. Odaia era pe ju'mătate în întuneric; o singură luminare ardea pe o masă goală. Nu puteam vedea nici Ia dreapta, nici Ja stingă – crăpătura nu era destul de mare – dar masa era în directă linie cu ochiul meu. Un bărbat stătea lingă masă cu spatele întors către mine. Avea cizme şi pinteni şi purta o pelerină de călătorie pe umeri. Cu o pană în mâna, scria ceva pe un petic lung de hârtie albă, consultând din când în când o altă listă întinsă înainte-i pe masă.

Aici era vorba de cineva din carne şi oase iar nicidecum de un spirit. Nepoftitul scria atât de calm ca şi cum ar fi fost un impiegat la măsuţa lui de lucru. îl urmării cu privirea până ce umplu toată hârtia, apoi o împături şi, îndreptindu-se spre dulapul din perete, deschise sertarul cu acelaşi sunet pe care îl auzisem înainte. Cum spuneam, lumina era foarte slabă şi, stând cu spatele spre mine, cu pălăria lăsată pe ochi, nu puteam să desluşesc mare lucru în legătură cu el, afară de faptul că pelerina ele călăric era de un roşu închis. Apoi ieşi din raza privirilor mele şi luând luminarea, se îndreptă domol spre celălalt capăt al odăii. Nu mai auzii nimic după aceea, nici paşi, nici altceva şi, în timp ce aşteptam încurcată, cu ochiul lipit de crăpătură, îmi dădui seama dintr-odată că nu mai pătrundea niciun curent de aer pe sub uşă.

Totuşi, nu auzisem sunetul unei ferestre care s-ar fi închis. Mă plecai, atingând cu degetele marginea uşii, dar nu simţii niciun curent. Prin urmare, nepoftitul acţionând intr-un chip pe care nu-1 putea'm pricepe, stăvilise curentul de aer ieşind în acelaşi chip. Părăsise camera după cum intrase, printr-o altă intrare decât uşa ce ducea la coridor. Mă îndreptai înapoi spre pat, cu oarecare neindemânare, după

ce mai întâi

74

pusei Ia loc tabloul, apoi lovindu-mă de o măsuţă, o trezii pe Mattv din somnul ei foarte uşor. ·’··: ■·.. —. ■■. ■>. ·. —.

— V-aţi pierdut minţile, mă certă, de vă plimbaţi, prin odaie pe întuneric?;

Mă ridică în braţe ca pe un copil şi mă aşezî în pat.

— Am avut un coş’mar şi mi s-a părut că aud paşi. Să fie cineva prin curte, Matty?

Ea dădu perdeaua la o parte.

• – Niciun suflet, mormăi. Nici măcar o pisică nu zgirie pietrele. Toată lumea doarme, – ·..·

— Mă vei crede zăpăcită, de bună seamă, răspunsei, dar ia-ţî curajul şi ieşi o clipă cu luminarea în mină pe coridor şi încearcă la uşa apartamentului de alături.

— Zăpăcită, e expresia potrivită, ripostă ea. Aceasta vine -de-acolo că v-aţi uitat în oglinda Vineri noaptea..

Se întoarse într-o secundă. ■■-·.. — ·. —·

— Uşa e încuiată cum a fost întotdeauna, spuse şi judecind după praful de pe clanţă, n-a mai fost deschisă de luni de zile, dacă nu şi mai mult.

— Ei de, zisei. Mi-am închipuit şi eu lucrul acesta.

Mă privi clătinând din cap.

Mă duc să vă pregătesc un leac întăritor, spuse,

— Nu vreau niciun leac întăritor, răspunsei.

— Nimic nu e mai bun atunci când e vorba să se pună capăt unui vis urât, adăugă ea.

îmi potrivi plapuma şi, după ce mai bodogăni un minut sau două, se întoarse în camera ei. Dar mintea mea era mult prea încordată ca să mai pot adormi timp de câteva ceasuri, încercai să-mi amintesc înfăţişarea casei văzută pe dinafară, şi ceea ce mă surprinsese în chip deosebit în ajun, atunci câ’nd John mă condusese în fotoliu spre turnuleţul meu. Era trecut de orele patru dimineaţa când găsii

răspunsul, Menabilly era clădit în formă pătrată în jurul curţii, cu linii simple, drepte şi neavând niciun fel de aripi ieşind înafară. Dar, de la un capăt al clădirii spre nord-vest, ieşind din zidul de din afară al camerei încuiate, se afla bolta turnuleţului, prelungindu-se înaltă şi dreaptă de la acoperiş până jos la caldarâm. De ce, pentru numele lui Dumnezeu, când, în anul 1600, bătrânul John Rashleigh clădise această casă, aşezase la capătul dinspre nord-vest această boltă? Şi oare, lucrul acesta avea vreo legătură cu faptul că apartamentul din dosul acestei bolţi era sortit să fie folosit de fiul său, nebunul?

75

Unii nebuni sunt -inofensivi, alţii nu. Dar. până şi celor mai periculoşi, adevărate dobitoace, · li. se dă aer -şi prilej -die" mişcare la anumite ore pe zi, dacă nu· sunt plimbate prin coridoarele casei. Zimbii în întuneric, deoarece, după trei·, ore de nelinişte, ghicisem în şfârşit în ce fel se strecurase nepoftitul în apartamentul, de lingă. mine, fără să folosească uşa încuiată de pe coridor. El venise şi plecase aşa cum /făcuse, poate bietul meu unchi John „aproape o jumătate de secol înainte „printr-q deschizătură·: ascunsă sub boltădar pentru ce venise. şi ce treburi avea, râm în ea încă de descoperit;

• ·

A doua zi de dimineaţă începu sa plouă si nu putui să. —mi fac plimbarea obişnuită. Dar, ceva· mai târziu, soarele se arătă printre nori şi, luându-mi haina, o anunţai pe Matty că aveam intenţia de a ieşi. ·; ■

John Rashleigh plecase călare pe domeniu. împreună cu administratorul Langdon, a cărui casă ■ era aceea pe. care o zărisem dincolo de păşune. Astfel îmi lipsea credinciosul însoţitor. În locul lui mă conduse Joan şi îmi veni foarte uşor s-o conving să mă treacă int. îi pe sub arcadă în curtea exterioară, de unde pretindeam că privesc în sus, admir’ându-mi apartamentul. —diŋ turnuleţ.

în realitate, observam forma bolţii, care mergea, după cum mi-o închipuisem, de sus în josul întregului. capăt din nord-vest al casei şi imediat în. dosul. căreia se afla camera încuiată., ’. ’

..... \ · ·

.' Lărgimea bolţii era ceva. mai mare de patru. picioare, îmr dădui cu părerea, şi dacă era să fie goală în dosul faţadei de.

β. · ' ' 4

piatră, putea foarte, bine să aibă o scară. Oricum, nu. exista q ieşire în curte, asta era neîndoielnic..

O rugai pe Joan să mă ducă lângă st îl pul arcadei, pretinzând ^.că. vreau să pipăi muşchiul, care abia după cincizeci de ani se forma pe piatră, şi rămăsei cu încredinţarea că, oricum, partea din afară a bolţii era destul de solidă. Dacă bănuT iaja mea era adevărată, trebuie să existe o scară în interiorul boltii, care să ducă la o subterană mult dedesubtul funda-

— *

mentului casei, şi. o cărăruie care să înlesnească o ieşire undeva; pe moşie. Sărmanul unchi John! Era curios că nu exista niciun. portret de-a 1 lui. în galerie alături de ale celorlalţi membri ai familiei. ·.. ·■ -· ··, -· ·. r.: ··■-

W

: '·: Dacă tatăl său· își dăduse atâta osteneală ca să-1 ferească de ochii"lumii, el trebuia să fi fost ori prea de· temut, ori cu desăvârşire îngrozitor.

Ieşirăm din curtea exterioară şi, străbătind iepurăria, ajunserăm pe potecuţa de lângă casa administratorului. Uşa de la intrare era deschisă şi Mrs. Langdon, soţia administratorului, stătea în prag. Era o femeie plăcută şi, după ce mi-a fost prezentată, stărui să intru ca să iau un pahar -cu lapte. În timp ce lipsea, privirăm · camera şi Joan, râzând, îmi arătă o legătură de chei -atârnată într-un cui lângă uşă.

— Bătrânul Langdon e ca un paznic de închisoare, îmi şopti· ea. De obicei, nu se desparte niciodată de această legătură de chei. John mi-a spus că are două rmduri de chei;

o pereche a fost a socrului meu. ·· ■ -·

— E de multă vreme administrator? întrebai.

— Oh, da, răspunse Joan. A venit aici ca băiat tânăr, când s-a clădit, casa.

Bănuii atunci că-el cunoaşte secretul bolţii dacă asta se • putea numi ceva secret. Joan, cu o curiozitate apropiată curiozităţii mele, examina cartoanele de pe chei.

— Casa de vară, citi ea şi, cu un zâmbet răutăcios* luă cheia din maldăr. Ţi-ai exprimat dorinţa să priveşti turnuleţul de pe şosea, nu-i aşa? mă întrebă.

„·■·” În clipa aceea Mrs. Langdon se ivi cu laptele; iar Joan, ca un copil vinovat, temându-se să nu fie descoperită, se înroşi şi ascunse cheia în buzunar.

—. ·– Stat urăm câteva minute de-vorbă în timp – ce eu mă grăbeam să-mi beau laptele, iar Joan se uita în tavan cu multă nevinovăţie. Apoi ne luarăm rămas bun şi ne îndreptarăm spre grădină, ieşind pe poarta făcută în zidul cel· înalt. ·: ·

• . ·— Ţi-ai ajuns scopul, spuse. Cum vei izbuti să aduci cheia înapoi?

—; · Joan începu să râdă..’ ’··/

— Am să i-o dau lui John, ’zise ea. Va trebui să născocească o poveste ca să-i înduplece pe băt’ânul Langdon. Dar, de vreme ce avem cheia, Honor, ar fi păcat să nu ne folosim de ea.

Era un complice după cunr îmi plăcea şi o fină adevărată.

— Nu ştiu ce să fac, îi şoptii. Du-mă de-alungul’ şoselei şi vom vedea dincotro bate vântul....

Străbătând grădinile· trecurăm;: pe lârigă casă şi făcurăm semn Alicei, care se -afla la geamul apartamentului ei de deasupra galeriei. O zării şi pe Temperance Sawle, privind ca o

77

Vrăjitoare print r-o· uşă, probabil pe jumătate hotărîtă să facă o piimbare pe pământul umed ca să – *ne* ţină tovărăşie.

— Eu sint cea mai bine aşezată În fotoliul meu, strigai către ea. Pământul e foarte umed şi văd că se adună iarăşi norii, dinspre Gribben.

Fugi în casă ca un iepure şi-o văzui urcându-se în galerie, în timp de Joan, râzând mulţumită, continuă să mă ducă spre· şosea.

• Urcând astfel la o înălţime cam de zece picioare, zărirăm marea, pe care povârnişul răzuit pe coastă o ascundea pe cle-a-ntregul. Menabilly, construit pe un deal, se zărea cocoţat în mijlocul unei văi şi adusei vorba despre asta cu Joan, în timp ce· mă ducea spre casa de vară cu turnuleţ, la capătul îndepărtat al şoselei.

—· – Da, spuse Joan, John mi-a explicat că s-a construit în aşa fel clădirea încât să nu poată fi zărită de pe mare. Bătrinul Mr. Rashleigh s-a temut veşnic de piraţi. Dar dacă e să spunem adevărul, nici ei nu era altceva decât. un pirat.

în vremea de demult, pe când trăia, se aflau ascunse undeva în casă baloturi de mătase şi grămezi de argint furate (.ie la francezi şi apoi debarcate la Pridmouth.

„Atunci, o trecătoare cunoscută numai de el, şi poate de administratorul său, i-ar fi fost de mare folos”, gândii eu.

• Dar ajunserăm la casa de vară şi Joan, privind întâi peste umăr· dacă nu eram cumva urmărite, scoase cheia şi învârti în broască.

— Trebuie sărţi spun, mărturisi ea, că nu vei vedea mare lucru. Am fost aici odată sau ele două ori cu socrul meu şi nut-i. decât o cameră cu miros de mucegai, rafturi pline cu cărţi şi. o vedere minunată de la fereastră.

Mă; conduse dincolo de uşă şi eu privind în juru-mi, eram convinsă pe jumătate, în năzuinţele mele copilăreşti, că voi găsi pe undeva urme de piraterie. 1 ereţii erau plini de cărţi, numai ferestrele fiind libere, deschizându-se, după cum îmi spusese Joan, spre larga întindere a golfului, până la Gribben, iar spre răsărit dezvăluind drumul prăpăstios de coastă care conducea la Powey. Oricine, dacă s-ar fi apropiat de Menabilly,. dinspre răsărit, călare sau pe jos, trebuia să fie zărit de -observatorul de lingă fereastră; tot astfel, orice vas care s-ar fi apropiat de mal..... ·..

: ·.. Bă! rinul. · Mr. Rashleigh dovedise multă şiretenie ·î-n privinţa -construcţiei acestei rase; · Podeaua pavată cu., lespezi; era

toată ’ acoperită cu covoare, cu excepţia unui colţ de
78
Ungă biroul cumnatului meu, unde se afla o rogojină groasă·. Totul se potrivea caracterului său, ca şi hârtiije ele \birou, bine orânduite Şi înşirate în regulă. Joan mă lăsa în fotoliul meu să răsfoiesc printre cărţi, în timp ce dânsa stătea la pândă afară pe şosea. Nu găsii nimic care să-mi atragă atenţia. Colecţii de legi, învechite şi acoperite ele praf, registre de contabilitate și o mulţime de volume cu titlul „afacerile judeţului”, fără îndoială strinse de pe timpul când Jonathan fusese şeriful ducatului de Cornwall. Pe un raft mai de jos se aflau volume intitulate „Casa mea din oraş”, „Menabilly” şi numai decât lingă ele, vrafuri de „contracte ele căsătorie” şi „testamente „. Părea să fi fost extrem de metodic în rosturile sale. Volumul „Testamente” era cel mai apropiat de mine şi mă şi ispitea să-1 răsfoiesc.

Privind peste umăr dincolo de fereastră, o văzui pe Joan care, chitind, culegea flori pentru copii. întinsei mâna şi luai volumul. Pagină după pagina era acoperită cu scrisul meticulos al cumnatului meu. Cam la început se afla o notiţă intitulată ’ „Tatăl meu John Rashieigh. Născut 1554. Mort 6 Mai 1624”. Lingă această notiţă, – poate pusă din întâmplare – se găsea pe o foaie volantă, darea de seamă a unui. caz adus în faţa Camerei în anul 161G de un oarecare Charles Bennett împotriva sus numitului John Rashieigh. Acest Charles Bennett era tatăl lui Robert Bennett, vecinul nostru clin Love

• î care răspândise zvonul cu otrava. Dacă as fi avut răgazul să-1

A * O t citesc cil de-amănuntul, acest caz m-ar fi interesat foarte mult, deoarece era neasemuit de scandalos. Charles Bennett îl acuza pe John Rashieigh că duce o viaţă desfrânată, trăind cu mai multe femei, numărul acestor femei trecând peste patruzeci şi cinci, că rostea cuvinte de ocară, etc. etc., că soţia lui murise din pricina supărării pe care i-o provocaseră purtările lui, ea fiind o femeie sobră și virtuoasă. După toate acestea, rămăsei oarecum surprinsă văzând că la urmă John Rashieigh fusese totuşi achitat. Asta era însă o armă minunată

împotriva prea dreptului meu cumnat, în cazul că s-ar fi lăudat, aşa cum făcea în dese rânduri, cu morala înaltă a familiei lui. Dar mai întorsei o pagină şi ajunsei la testamentul pe care Π căutam. Aşadar, bătrânul Rashieigh avusese grijă de rude. Nick Sawle primise cincizeci de lire sterline (pe care desigur că i le ltur e Temperance), iar familia Sparke beneficiase de aceeaşi sumă. Săracilor clin Fowey le lăsase cite douăzeci de lire. steriine. ’ îmi ziceam că era nedrept din parte-mi să-mi vâr nasul în nişte chestiuni care nu mă priveau de loc.

t

d.ar continual să citesc. Toate terenurile din Cornwall, casa din Fowey, casa din· Menabilly şi rezidul proprietăţii, erau lăsate celui de-al doilea fiu al său, Jonathan, executorul testamentului, Apoi la urmă descoperii acest adaos: „Treizeci de lire sterline rentă anuală de pe urma casei din Fowey pentru întreţinerea fiului meu mai mare John, plătibilă după moartea fiului meu de al doilea Jonathan, care în timpul vieţii sale 11 va întreţine, dându-i locuinţă, hrană şi îmbrăcăminte44. Zării umbra Joanei trecând pe lingă geam şi, cu o mişcare grăbită, vinovată, închisei volumul şi îl pusei la loc în raft.

Deci nu mai exista nicio îndoială asupra şubrezeniei sărmanului unchi John. Intorsei fotoliul de lângă birou şi, atunci, roata dreaptă se lovi de o piedică aflată sub rogojina de pe podea. Mă plecai să desprind roata, ridicând în acest scop colţul rogojinei. Atunci văzui că piedica era un ineluş pus pe piatră, foarte neted, pe care piciorul nu-1 simţea călcând deasupra, dar care împiedica totuşi mersul fotoliului meu.

. Mă plecai cât putui mai mult şi, apucând ineluşul cu amândo.uă mâinile, izbutii să ridic piatra cu câţiva centimetri înainte ca greutatea ei să mă. forţeze să-i dau drumul – dar nu îna-

.. · ■ · · ·

inte de a fi descoperit colţul unei scări ce cobora în întuneric. Pusei, rogojina la loc în momentul când fina mea intra pe uşă;. ■ ■

τ— Ei bine, Honor, mă întrebă, ai găsit tot ce te interesează?.

·. 1 – Cred că da, răspunsei. Şi, după câteva clipe, ea încuie casa -şi eram din nou pe şosea. Pălăvrăgea despre una şi despre alta, eu însă

nu-i dădeam decât o prea mică atenţie, deoarece mintea îmi era copleşită de ultima descoperire. Părea aproape sigur că pe sub piatra aceea din căsuţa de vară se afla un fel de tunel, şi faptul că deasupra fusese aşezată rogojina, ca Şi poziţia biroului, însemna că locul acesta era ascuns înadins. Ineluşul nu arăta nicio urmă de rugină, ca dovadă că n-ar fi fost folosit, iar uşurinţa cu care eu, o neputincioasă, din fotoliul meu, ridicasem piatra, era cea mai vie mărturie că nu era vorba de o ascunzătoare uitată de îndelung ă vreme. Piatra fusese ridicată deseori și de curinei. Peste umăr privii în josul potecuţei care ducea spre ţărm, la Pridmouth Cove, după cum îi spunea Joan. Era îngustă şi prăpăstioasă, acoperită de copaci scunzi, şi mă gândii cât de uşor era pentru un vas ancorat într-o apă mai adâncă să trimită, la mal o barcă încărcată cu vreo șase oameni, care să urce potecuţa până la căsuţa de vară, iar observatorul de lingă

fereastra căsuţei să – i despovăreze pe oameni de orice sarcină ar fi adus în spatele lor. Oare asta avusese în vedere bătrânul John Rashleigh, atunci când își clădise turnuleţul şi, cu patruzeci de ani în urmă, era atât de uşor să se depună baloturi de mătase şi grămezi de argint în tunelul de sub piatră? Mi se părea foarte probabil, dar dacă scara de sub piatră avea vreo legătură cu bănuielile mele referitor la bolta aceea, era greu de spus. Un lucru era sigur. Exista o intrare secretă la Menabilly, prin încăperea de lângă odaia mea și cineva o străbătuse chiar în noaptea trecută, deoarece îl văzusem cu ochii mei.

— Eşti tăcută, Honor, spuse Joan, întrerupându-mi gândurile. La ce te gândeşti?

— Mă gândeam că am fost oarecum îndrăzneaţă să părăsesc Lanrest, unde o zi se aseamănă cu cealaltă şi să vin printre voi la Menabilly, unde în fiecare zi se întâmplă altceva, răspunsei.

— Aş vrea să fiu de părerea ta, zise ea. Mie zilele şi săptă’mânile îmi par la fel, în preajma familiei Sawle care bârfeşte pe socoteala familiei Sparke, printre copii morocănoşi şi alături de scumpul meu John care se plânge tot timpul că nu poate merge să lupte împreună cu

Peter şi cu ceilalţi.

Ajunsesem la capătul şoselei şi tocmai ne pregăteam să intrăm pe poartă în grădinile înconjurate cu ziduri., când micuţul ei fiu, Jonathan, un copil de numai trei ani, veni în fugă spre noi.

— A sosit unchiul Peter, strigă el, cu încă un domn şi cu mai mulţi soldaţi. Le-am mângâiat caii.

Zâmbii spre mama lui.

— Ce ţi-am spus? întrebai. Nu trece o zi fără să se întâmple ceva deosebit la Menabilly.

Nu simţii dorinţa să trec pe sub lungile ferestre ale galeriei, unde probabil se găsea adunată întreaga societate, şi-o rugai pe Joan să mă ducă spre intrarea din faţa casei, unde de obicei nu se afla nimeni la această oră când sala de mâncare era goală. Odată aci, unul din servitori putea să mă conducă în apartamentul meu din turnuleţ şi, mai târziu, aveam să trimit după Peter, care mă favoriza întotdeauna, ca să-mi dea veşti despre Robin. Intrarăm prin uşă, micuţul Jonathan alergând înaintea noastră şi, dintr-odată, auzirăm hohote de râs şi strigăte venind dinspre galerie. Poarta largă, arcuită înspre curtea interioară, era deschisă şi zărirăm cam vreo şase călăreţi adăpându-şi caii la puţul de sub clopotniţă. Se stârnise mult zgomot şi un mare tărăboi, se auzeau tot felul

ele vuiete plăcute, pline ele viaţă, apoi zării un călăreţ privind în sus spre fereastra de la pod şi făcând semne cu mâna unei servitoare îmbujorate. Era un flăcău înalt şi puternic, cu zâmbetul. deschis. Se întoarse către tovarăşii săi, făcându-le semn să-1 urmeze, şi fiecare îşi luă calul de dârlogi urmându-1 prin arcada ele sub turnuleţul meu, înspre curtea exterioară, la grajduri.

’ Cum umblau astfel flecărind prin ogradă, băgai de seamă că fiecare flăcău purta pe umăr un scut roşu cu trei puncte aurii. O clipă mi se păru că inima va înceta să-mi mai bată şi mă cuprinse o înfricoşare bruscă.

— Trimite-mi degrabdă un servtor, strigai către Joan. Vreau să fiu dusă de-a dreptul în camera mea.

Era însă prea târziu. în clipa când micuţul Jonathan porni grăbit spre locuinţa slugilor, Peter Courtney, cu braţul drept strângând mijlocul Alicei şi în tovărăşia altor trei ofiţeri, ieşi îri hol

— Ah, Honor, strigă el. Asta e într-adevăr o mare plăcere. Cunoscându-ţi obiceiurile, mă temeam să nu te găsesc ascunsă în apartamentul tău, împreună cu Matty păzindu-ţi uşa ca un balaur. Domnilor, vă prezint, pe Misstres Honor Maris, care nu simte nici cea mai mică dorinţă să facă cunoştinţă cu dumneavoastră.

Aş fi fost în stare să-1 lovesc pentru lipsa lui de discreţie, dar el era una din acele făptur iuşuratice şi pline de voioşie, totdeauna gata să glumească. Numaidecât, prietenii lui se înclinară în faţa mea şi Peter, râzând şi sporovăind la întârnplare în felul său, împingea la fotoliul meu prin galerie. Alice, care în privinţa intuiţiei avea tot ce-i lipsea lui, l-ar fi oprit dacă mi-ar fi surprins privirea, era însă prea fericită cî-l avea în preajmă ca să mai facă altceva decât să zâmbească şi să-1 ţină de braţ. Galeria se umpluse de lume; Sawle, Sparke, Rashleigh, toţi vorbeau cu glas tare. iar la capătul îndepărtat, lângă fereastră, o văzui pe Mary stând de vorbă cu cineva al cărui spate înalt şi umeri laţi îmi păreau dureros de familiari. Expresia de pe faţa Maryei, preocupată şi distrată, îmi spunea că se întreba în clipa aceea dacă ra-am întors de la plimbare, deoarece o văzui cercetând cu privirea grădinile. în cele elin urmă mă zări, fruntea i se încreţi într-un chip pe care i-1 cunoşteam, şi începu să vorbească mai mult decât trebuia. Lipsa ei de ţinută mă făcu să mi-o recapăt pe a mea. Ce naiba îmi mai păsa acum, după cincisprezece ani? N-avea niciun rost să leşin la gândul unei întâlniri. Dumnezeu îmi era martor, aveam destulă educaţie ca să fiu stăpână pe mine în casa Maryei de la Menabilly, chiar dacă se aflau în jurul meu aproape douăzeci de persoane, j

Peter, neînţelegând această atmosferă încărcată, mă conduse încet către geam şi, cu coada ochiului, o văzui pe sora mea Mary, biruită de laşitate, făcând ceva care jur că aşa aş ii făcut şi eu în locul ei.

Adică se scuză faţă de domnul cu care stătea de vorbă, spunându-i că trebuia să dea anumite porunci servitorilor să aducă băuturi răcoritoare, şi dispăru în galerie fără să privească spre mine. Richard se întoarse şi mă zări. Când mă privi, îmi făcu impresia că nima îmi bătea cu putere în trupul care nu mai era al meu.

— Sir, spuse Peter, am plăcerea să vă prezint pe scumpa şi iubita mea rudă, Mistress Honor Harris din Lanrest.

— E şi ruda mea, spuse Richard, apoi se plecă şi-mi sărută mina.

— Oh, e adevărat, Sir? spuse Peter vag, privind de la unul la celălalt. Cred că toate familiile din Cornwall sunt oarecum înrudite. îmi permiteţi să vă umplu paharul, Sir? Honor, vrei şi tu să bei cu noi?

— Da, vreau.

Un pahar cu vin îmi părea singura salvare în acest moment. În timp ce Peter umplea paharele, îi privii pentru întâia oară mai lung pe Richard, Se schimbase. Era şi firesc. Devenise mult mai plin, nu numai în trup, ci şi în jurul gâtului şi a umerilor. Faţa îi era mai greoaie de cum fusese înainte. Mi se păru mult mai bronzată, mai aspră, cu câteva sbârcituri subţiri pe sub ochi.

Trecuseră cincisprezece ani. într-un târziu se întoarse spre mine ca să-mi dea paharul şi băgai de seamă că avea o singură şuviţă albă în părul castaniu, sus, deasupra tâmplei, iar ochii care mă priveau rămăseseră pe de-a-ntregul aceiaşi.

— In sănătatea şi pentru fericirea ta, spuse el în şoaptă şi, golindu-şi paharul, îl întinse împreună cu al meu pentru a fi umplute din nou, Vâna de la tâmpla dreaptă îi bătea cu putere şi atunci îmi dădui seama că mtâlnirea era pentru el tot atât de mişcătoare ca şi pentru mine.

; – Nu ştiam că eşti la Menabilly, spuse.

Peter îl privi curios. Bănuiam că era pentru întâia oară când îşi vedea comandantul nervos şi copleşit de încordare. Mina care ţinea paharul tremura uşor şi vocea îi era răguşită şi cam aspră.

o ■’? *O o*

— Am venit câin Lanrest acum câteva zile, răspunsei cu un glas

asemănător cu al lui. Fraţii m-au sfătuit să nu continui să trăiesc singură cât va mai ţine războiul.

— Foarte Înţelept clin partea lor! Essex continuă să înainteze spre apus. E foarte probabil să-1 mai vedem odată luptând pe această parte a Tamarei.

In clipa aceea, micuţa fiică a lui Peter veni. în fugă spre el ţipând de fericire că îşi revedea părintele. Peter îşi ceru scuze, râzând, şi fu prins în viaţa de familie, luând eâte un copii pe fiecare umăr şi mergând în triumf în josul galeriei. Richard şi cu mine rămăsesem singuri lângă fereastră. Privii înspre grădină, cercetând copacii şi verdeaţa îmbucurătoare, în timp ce o mulţime de lucruri banale îmi treceau prin minte.

— Ce verde pare iarba după ploaia de azi dimineaţă, care poate că a fost prea rece pentru anotimpul acesta. Erau fraze pe care nu le rostisem niciodată în viaţa, nici măcar faţă de un străin, dar acum mi se păreau singurele potrivite cu împrejurările. Aceste fraze ce-mi fluturau pe buze rămaseră totuşi nerostite; continuai să privesc tăcută grădina. Richard era alături, năucit ca şi mine.

Dintr-odată rosti încet, cu o voce tăioasă şi aspră:

— Trebuie să mă ierţi dacă nu spun nimic. N-am crezut să te regăsesc după cincisprezece ani atât de afurisit de neschimbată.

Această trecere de la prezentul indiferent la trecutul plin de intimităţi, era o lovitură nouă, dar o lovitură neasemuit de plăcută.

— De ce afurisit? întrebai privindu-1 pe deasupra paharului,

— M-am obişnuit de-un timp încoace cu un tablou al tău cu totul diferit, reluă el. M-am gândit la tine ca la o femeie neputincioasă, ştearsă şi palidă, un fel de umbră fără substanţă, înconjurată de doctori şi surori de caritate. Şi în loc de aşa ceva...

Mă privi atunci deadreptul în· faţă, cu o lipsă de rezervă pe care o ţin bine minte.

— Regret că te dezamăgesc, răspunsei.

— M-ai înţeles greşit, adăugă. N-am spus că sunt dezamăgit. Îmi lipsesc numai cuvintele.

Goli din nou paharul şi îl puse pe masă.

— Îmi voi reveni peste o clipă sau două, zise iarăşi. Unde vom putea sta de vorbă?

— Să stăm de vorbă? întrebai. Oh, cred că am putea sta de vorbă şi aici, dacă doreşti.

— In mijlocul unor nebuni care nu mai sfârşesc cu palavrele şi a unor copii care ţipă? Pentru nimic în lume! N-ai un apartament al tău?

— Ba da, răspunsei cu o slabă încercare de demnitate, dar va părea ciudat săi ne retragem singuri.

— Nu erai obişnuită în trecut să te sinchiseşti când era vorba de asa ceva.

n

Nu ştiam ce să răspund.

— Aş vrea să-ţi amintesc, reluai cu neînde minare, că timp de cincisprezece ani am fost străini unul pentru altul.

— Crezi că pot uita lucrul acesta o singură clipă?

Aci ne întrerupse Temperance Sawle, care ne observase până atunci cu ochi iscoditori de la distanţă, iar acum veni spre noi.

— Sir Richard Grenvile, îmi închipui, spuse.

— Servitorul d-vs. doamnă, răspunse Richard cu o privire care pe oricine alta decât Temperance ar fi ucis-o.

— Necuratul te pândeşte, reluă ea. Chiar în această clipă văd ghearele lui în jurul gâtului dumitale şi fălcile lui deschizându-se ca să te sfâşie. Pocăieşte-te mai-nainte de-a fi prea târziu.

— Ce dracu vrea să spună? întrebă Richard.

Clătinai din cap arătând spre cer, dar Temperance urmindu-şi firul gânditor, reluă:

— Semnul Diavolului îl văd pe fruntea dumitale. Oamenii pe care îi călăuzeşti vor deveni cruzi ca nişte lupi. Veţi pieri toţi, în groapa fără de fund 1

—1 Spun ei acestei nebune bătrâne să se ducă dracului! strigă Richard.

Oferii lui Mistress Sawle bău un pahar de vin, dar ea se dădu

înapoi ca şi cum i-aşi fi dat să bea otravă.

— Va veni ziua plângerilor şi a scrâşnirii dinţilor, reluă.

— Dumnezeule, ai dreptate, spuse Richard. vşi. prinzând-o de umeri, o luă pe sus şi o purtă prin toată casa spre soţul ei de lingă cămin.

— Această femeie s-ar cuveni supravegheată, spuse el. Se făcu tăcere adâncă, urmată de o convorbire puţin cam încurcată. Peter' Courtney, cu ceafa îmbujorată, înainta cu o garafă plină.

— Doriţi vin, Sir? întrebă,

85

— Mulţumesc, am băut cam atât cit pot suporta, spuse

Richard.

Ofiţerii mai tineri, toţi cu spatele întors, ezxaminau portretele de pe pereţi cu foarte mult interes. Will Sparke făcând parte dint, r-un grup mic din preajma căminului, cerceta înfăţişarea generalului, regelui cu gura larg deschisă.

Joan se prăpădea de râs, dar se opri numaiclecât când Richard îşi aţinti privirea asupra ei.

Will Sparke făcu un pas înainte.

r— Am o rudă tânără sub comanda d-vs, zise. E sublocotenent în Regimentul 23 Infanterie.

— Se prea poate, spuse Richard. Nu vorbesc niciodată cu sublocotenenţii.

Făcu un semn spre John Rashleigh, care cu câteva minute mai-nainte se întorsese călare, iar acum stătea în uşă, stropit cu noroi şi îngrozit de această mulţime neaşteptată.

— Hei, dumneata de-colo, strigă Richard. Vrei să-mi chemi un servitor care să ducă fotoliul d-nei Harris în apartamentul său? S-a săturat de lumea de-aci.

— E John Rashleigh, Sir, şopti Peter grăbit, care ţine loc de gazdă în lipsa tatălui său.

— Ha! Scuzele mele! spuse Richard înaintând cu un zâmbet. Îmbrăcămintea d-tale fiind oarecum ponosită, te-am luat drept

servitor. Ofiţerii mei îşi pierd rangul când apar înaintea mea într-un astfel de hal. Ce mai face tatăl dumitale?

—Cred că bine, Sir, se bâlbii John foarte nervos.

— Sunt încântat, spuse Richard. Să-i spui aceasta când îl vei vedea. Şi să-i mai spui că am de gând. să vă vizitez foarte des, – pe măsură ce mersul războiului o va îngădui.

— Da, Sir.

— Sper că ai destui loc aci pentru ofiţerii mei, şi afară în parc pentru un număr de oameni dacă venim mai des?

— Da, desigur, Sir.

— Foarte bine! Şi-acum, am de gând să iau masa împreună cu Mistress Harris care îmi e rudă apropiată, fapt pe care s-ar părea că nu-1 cunoaşteţi. Cum se procedează de obicei cu fotoliul dumneaei?

— Il ducem noi, Sir, e o chestiune destul de simplă.

John îi făcu semn lui Peter, care, surprins peste măsură, veni spre mine şi apucă de fotoliu de-o parte şi de alta.

86

— Ar fi o chestiune şi mai simplă, spuse Richard, dacă persoana din fotoliu ar fi ridicată şi dusă pe braţe în apartamentul ei. — – · ·

Şi, mai înainte ca cineva să fi protestat, el mă cuprinse în braţe şi mă ridică din fotoliu.

—Mergeţi înainte, domnilor! ordonă Richard.

Această procesiune stranie porni pe scări, supravegheată de toată lumea din galerie şi de· câţiva dintre servitori, care ţinându-se strânşi lângă zid şi cu privirile plecate, ne făceau loc să trecem. John şi Peter mergeau înainte cu fotoliul între ei, urcând treaptă cu treaptă, amândoi cu cefele roşii. în acest timp eu, cu capul sprijinit de umărul lui Richard, cu braţele strâns încolăcite în jurul grumazului. său de frică, să nu. cad, gândii cî drumul pare mult prea lung. — . · ·.

— Am greşit cindva, îmi şopti Richard la ureche. Totuşi, te-ai mai schimbat. — – In ce fel? întrebai.

— Eşti ceva mai grea decât în trecut, răspunse.

- · · · · %,

• ·

Astfel ajunserăm în turnuleţ.

Mă simt în stare să reconstitui cina din seara aceea ca şi cum s-ar fi petrecut ieri. Stăteam în pat, cu pernele ridicate în spate iar Richard la un capăt al patului, cu o măsuţă scundă în faţa noastră.

S-ar fi părut că ne despărţisem numai de o zi şi nu de cincisprezece ani. Când Matty intră să aducă farfuriile, cu gura strânsă, ca şi cum n-ar fi fost mulţumită, deoarece se întrebase în dese rânduri pentru ce nu ne-am căsătorit, imaginându-şi că el mă părăsise din pricina schilodirii mele – Richard izbucni în hohote de râs, numind-o „bătrână întrerupătoare", poreclă pe care i-o dăduse în zilele de demult, şi o întrebă câte inimi a frânt de când n-o mai văzuse. Ea încercă

• ^ ·, să-i răspundă cam răstit, dar nu se prindea. El nu se da "bătut şi, luând farfuriile şi punându-le el însuşi pe masă, o împacă foarte curând, făcând-o să se îmbujoreze la faţă de ciudă, bătându-şi joc de talia ei cam îngroşată şi de cârlionţii aduşi pe frunte.

— Sunt cam vreo şase călăreţi în ogradă, care tot aşteaptă să-ţi facă cunoştinţa, zise el. Du-te jos şi dovedeşte-le

87

că femeile din Cornwall sini mai bine crescut decât. cele din Devonshire.

Matty se retrase inchizind uşa în urma ei, bănuind fără

*J 47

îndoială că pentru prima oară după cincisprezece ani nu mai aveam nevoie de serviciile ei. Richard se aşeza numaidecit la masă, fiind de felul lui mâncăcios şi, curând, dispăru tot ce fusese pus înaintea noastră, atunci când eu, – tulburată încă din pricina neaşteptatei revederi, mă jucam cu un os de găină. începu să se plimbe prin odaie înainte de a fi terminat de mincat – obicei pe care mi-1 aminteam bine – ţinând un os mare într-o mină şi un pateu în cealaltă, şi vorbind tot timpul despre apărarea din Plymouth pe care înaintaşul său o lăsase să devină supărătoare în loc să-i fi pus capăt de la început,

luând oraşul cu asalt.

— N-ai să mă crezi, Honor, spuse el, dar idiotul acest grăsun, Digby a stat cu mâinile în sân timp de nouă luni în faţa zidurilor din Plymouth, îngăduind celor dinăuntru să iasă când aveau poftă, să se aprovizioneze cu hrană şi lemne de foc, să ridice baricade, în timp ce ei juca cărţi cu ofiţerii. Acum, slavă Domnului, un glonte pe care 1-a primit în cap, îl va reţine la pat o lună sau două, în care timp voi călăuzi eu asediul.

— Şi ce-ai de gând să faci?

— Primele două sarcini pe care le aveam de îndeplinit au fost foarte simple, răspunse, şi trebuiau aduse la îndeplinire încă din octombrie anul trecut. Am aruncat în aer un nou terasament de la Mount Batten şi tunurile pe care le-am plasat acolo strică într-atât vaselor care îndrăznesc să treacă prin strâmtoare, încât garnizoana e foarte prost rânduită în privinţa aprovizionării. în al doilea rând, le-am tăiat apa, iar morile din oraş nu mai pot măcina făină pentru locuitori. Peste o lună sau două îi flămânzesc.

Muşcă o bucată mare din pateu şi îmi făcu semn.

— Şi blocada pe uscat e oare folositoare? întrebai.

— Va fi atunci când voi avea timp s-o pun la cale, răspunse. Neajunsul e că am găsit pe cei mai mulţi ofiţeri de sub comanda mea cu desăvârşire nefolositori – am şi concediat mai mult decât jumătate. Am lăsat un băiat straşnic la Saltash, care acum o săptămână sau două, când rebelii au încercat un atac, i-a trimis înapoi zburând, 3a Plymouth, aruneând fiecăruia şi ciţiva purici în urechi. A fost o luptă violentă, în care nepotul meu Jack – fiul mai mare al fratelui meu Bevil, il ţii minte – s-a distins. Săptămână trecută am luat prin sur-

prindere unul din avanposturile lor de lingă Mandlyn. i-am bătut şi am luat o sută de prizonieri. Cred că domnii din Plymouth nu prea dorm acum liniştiţi în paturile lor.

— Prizonierii trebuie să clea naştere la o problemă, spusei, E destul de greu să găseşti hrană pentru trupele noastre. Cred că eşti

obligat să-i hrăneşti, nu-i aşa?

— Să-i hrănesc, afurisiţii! îi trimit grămadă la Lvdford

/ J —· u’

Castle unde sunt spinzuraţi fără a fi judecaţi, pentru înaltă trădare.

Aruncă piciorul de pasăre pe fereastră şi mai rupse o bucată de friptură.

— Dar, Richard, rostii cu oarecare şovăire, asta nu prea este drept. Vreau să spun că ei luptă numai pentru ceea ce cred că ar fi o cauză mai bună decât a noastră.

— Nu-mi pasă de dreptate, răspunse el. Metoda, e bună şi acesta e singurul lucru de care trebuie să ţinem seamă.

— Mi s-a spus că parlamentul a pus un premiu pe capul tău, reluai. Am auzit apoi că eşti foarte temut şi urât de către rebeli.

— Dar ce-ai vrea tu să facă, să mă sărute în spate? întrebă el.

Zâmbi şi veni să se aşeze lingă mine, pe marginea patului.

— Războiul e ceva cu totul nesuferit. Hai. să vorbim des-

I «■ · · r ·, pre noi, zise.

Eu nu doream câtuşi de puţin lucrul acesta ci speram să-1 pot ţine ocupat cu povestea asedierii ele la Plymouth..

— Unde locuieşti acum? întrebai. în corturi pe câmp?

— Ce să fac într-un cort, rosti el în glumă, când am cele mai bune case din Devonshire la dispoziţie? Nu, cartierul meu general se află la mânăstirea Buckland, pe care acum o jumătate de secol bunicul meu a vândut-o lui Francis Drake, ^i trebuie să ştii că trăiesc foarte bine acolo. Am pus mina pe oile şi vitele de pe proprietate şi arendaşii îmi plătesc dijmă, altfel riscă să fie spinzuraţi. În spate îmi spun „Vulpea roşie”, iar femeile ameninţă copii când nu se poartă bine, zicând: „Vine Grenvile. Te duc la vulpea roşie! 4

Rise ca şi cum ar fi spus o glumă de haz, dar îmi îndreptai privirea spre linia din jurul fălcilor care acum era mai puternică şi spre gura care i se lăţise puţin la colţuri.

— Nu astfel era cunoscută reputaţia fratelui tău Bevil prin

părţile de apus, şoptii.

89

— Nu, răspunse el, dar eu n-am o. soţie cum a avut Bevil, niciun cămin pe care să-1 iubesc şi nicio droaie de copii fericiţi.

Glasul lui sună dintr-odată aspru şi amar. Intorsei capul şi mă sprijinii pe perne.

— Îl ai pe fiul tău cu tine la Buckland? întrebai.

— Odrasla mea? întrebă el. Da, e pe undeva pe-acolo cu învăţă torul lui.

— Cum arată?

— Dick Oh, e mic şi are ochii trişti.. îi zic „căţel' şi îl las să-mi cânte la cină. Dar n-are nimic dintr-un Grenvile în el – seamănă cu blestemata de maică-sa.

i

Copilul cu care ne-am fi jucat, pe care l-am fi învăţat carte, pe care l-am fi iubit. Mă simţii dintr-odată mihnită şi deznădăjduită pentru faptul că tatăl său vorbea despre el ridicând cu nepăsare din umeri.

— Ţi-a mers rău, aşadar, Richard, şi chiar de la început, spusei.

— Da, răspunse el.

Urmă o tăcere lungă; ajunseserăm poate pe un teren periculos.

— N-ai încercat niciodată să-ţi creezi o viaţă fericită?

— Nu mai poate fi vorba de fericire, zise el. Asta s-a dus odată cu tine. Un lucru pe care ai refuzat să-1 recunoşti.

— Îmi pare rău, spusei.

— Şi mie, răspunse.

Umbrele se strecuraseră dealungul podelei. Curând trebuia să vină Matty să aprindă luminările.

Când ai refuzat atunci să mă mai vezi ultima oară, reluă el, ştiam că nimic nu mai are vreo importanţă, totul reducându-se la o existenţă goală. Ai auzit povestindu-se despre căsătoria mea, fără îndoială cu înfloriturile de trebuinţă, dar tristele amintiri nu mă părăsesc nici acum.

— N-ai avut nicio afecţiune pentru femeia aceea?

— Niciuna, Am vrut banii ei, asta e totul.

— Pe care nu i-ai primit.

— Da, atunci. Dar acum îi am. împreună cu proprietatea şi cu fiul ei – al cărui tată am devenit într-un moment de neagră nesimţire. Fata e cu mama ei la Londra. O voi lua şi pe ea într-o bună zi, când îmi va putea fi de folos.

— Richard, te-ai schimbat mult. Nu mai eşti omul pe care l-am iubit.

— Dacă e astfel, tu cunoşti motivul.

90

Soarele se îndepărtase din dreptul ferestrelor, odaia părea palidă şi goală. Fiecare clipă din aceşti cincisprezece ani se ridica acum intre noi. Brusc, el întinse mina şi, luând-o pe a mea, o duse la buze, Această atingere pe care mi-o amintesc atât de bine, era foarte greu de suportat.

— Pentru ce, în numele lui Dumnezeu, spuse el ridicându-se în picioare, am fost sortiţi amândoi să trăim o astfel de tragedie?

— N-are rost să ne revoltăm, spusei. Am renunţat de mult la lucrul acesta. La început mă revoltam şi eu, dar nu acum. Şi de mulţi ani. Stind culcată pe spate am învăţat o disciplină – dar nu disciplina pe care o impui trupelor tale.

Veni lângă patul meu, privind spre mine.

— Nu ţi-a spus nimeni, întrebă el, că eşti acum mult mai frumoasă decât erai atunci?

Zâmbji, gândindu-mă la Matty şi la oglindă.

— Cred că mă măguleşti, răspunsei, dar poate că stind atât de mult fără să fac nimic, am mai mult răgaz să mă joc cu fardul şi cu pudra.

Fără îndoială el credea că sunt rece şi că mă simt în toată voia şi nu-şi dădea seama că tonul din vocea lui împrăştia toţi aceşti ani prăfuiţi care până acum stătuseră intre noi.

— Nu-i nicio părticică din fiinţa ta pe care să nu mi-o amintesc

acum, spuse. Ai avut o aluniţă pe spate care te întrista mult. O găseai urâtă, dar mie îmi plăcea mult.

— Oare n-ar fi timpul să te duci jos la ofiţerii tăi? Am auzit pe unul spunând că veţi dormi în noaptea asta la Grampound.

— Aveai o vânătae pe coapsa stingă, reluă, pricinuită de o ramură de măr. O comparam cu o prună, şi tu te simţeai foarte ofensată.

— Aud caii în ogradă, spusei. Oamenii tăi se pregătesc de drum. Nu vei ajunge la ţintă înainte de dimineaţă.

— Stai acolo, spuse el, pe spate în pat, foarte elegantă şi politicoasă, foarte sigură de tine, acum cind ai treizeci şi patru de ani. Să-ţi spun ceva, Honor. Nu-mi pasă câtuşi de puţin, de buna ta creştere.

Se lăsă în genunchi în faţa patului meu, mă cuprinse în braţe şi cei cincisprezece ani dispărură şuierând ca vântul.

— Iţi mai face rău şi acum când mănânci friptură de lebădă? şopti el.

îmi şterse lacrimile copilăroase care îmi podidiseră ochii, îmi zâmbi şi-mi netezi părul,

91

" – Prostata mea mică, cu mânclria ta afurisită, reluă, înţelegi că ai distrus viata amândurora?

• I 1

— Am înţeles-o chiar de-atunci, îi spusei.

— Atunci de ce ai făcut-o, pentru numele lui Dumnezeu?

— Dacă n-aş fi făcut-o? M-ai fi urât curând, aşa cum ai

4 4 ’ β urit-o pe. Mary Hovard.

— E o minciună ce spui, Honor.

— Poate î Ce importanţă are? N-are niciun rost s a ν o r – bim despre trecut. ’ ’ l ’ ’

— Aici sunt de părerea ta. Trecutul e mort. Dar al nostru e viitorul. Căsătoria mea e anulată. Cred că ştii acest lucru. Sunt liber să mă recăsătoresc.

— Atunci căsătoreşte-te cu o moştenitoare bogată.

— Acum când pot jefui toate proprietăţile din Devonshire nu mai am nevoie de nicio moştenitoare bogată. Am devenit un domn cu avere pe care îşi pun ochii cu simpatie toate fecioarele din vest.

— Sunt multe, dintre care poţi alege, fiindcă toate râvnesc să se căsătorească.

— Se poate. Dar eu doresc o singură fată, şi aceasta esti tu.

P

Pusei mâinile pe umerii lui şi îl privii drept în faţă. Părul "castaniu căprui, pulsul care îi bătea în tâmpla dreaptă... Nu numai el trăia cu amintirile. îmi aveam şi eu amintirile mele şi aş fi putut să-i aduc aminte de o pată roşie care era tot atât de discutată ca şi aluniţa de pe spatele meii.

’ – Nu. Richard.

— De ce?

— Fiindcă nu vreau să te căsătoreşti cu o schiloadă.

— Nu te vei răzgândi?

— Niciodată.

—· Şi dacă te duc cu sila la Buckland?

— Fă-o dacă vrei, n-am cum să te împiedic. Dar nu voi fi’mai puţin o schiloadă.

Mă sprijinii pe perne, simţindu-mă slabă şi istovită. Nu fusese lucru uşor această încordare de a-l vedea, de-a da la o parte vălul anilor trecuţi. Cu multă gingăşie rriă lăsă clin braţe, îmi potrivi aşternutul şi, când cerui un pahar cu apă, mi-l dădu în linişte. Era aproape întuneric şi, din turlă, se auziră de mult bătând opt ceasuri. Auzii zăngănitul harnaşamentelor din curte şi tropotul cailor.

— Trebuie să pornesc calare spre Grampounde, spuse în cele din urmă Richard.

92

— Da, răspunsei.

Privi o clipă jos în ogradă. Luminările erau aprinse în toată casa. Ferestrele dinspre apus ale galeriei erau deschise, trimitând o rază de lumină în odaia mea. Se auzea muzică. 1

Alice cânta din lăută şi Peter o acompania.

Richard se lăsă din nou în genunchi lingă patul meu.

— Îmi dau seama, zise el, de ceea ce ti-a fost atit ele greu

7 7 >

şă-rni spui. Nu mai poate fi între noi nimic clin ceea ce a fost Asa e?

—■ Da, răspunsei.

— Asta am ştiut-o din capul locului, dar nu mai are nicio importanţă, adăugă.

— Va avea, după cine ştie cât timp.

Peter avea o voce tânără, clară şi plină de voioşie şi cântecul lui suna fericit. Mă gândii cam în ce fel îl privea Alice de deasupra lăutei.

— Te voi iubi totdeauna, îmi spuse Richard, şi tu mă vei iubi la fel. Cu neputinţa să ne pierdem din nou, după ce te-am regăsit. Pot veni să te văd din când în când ca să mai fim împreună?

— Oricând vei dori, răspunsei.

Se auziră aplauze din galerie şi glasurile ofiţerilor şi ale celorlalţi cerind repetarea. Alice începu un cântec viu – un cântec soldăţesc ele chef, foarte mult cântat de bărbaţii noştri, şi toţi îl cântară în cor, până şi oamenii din curte.

— Simţi şi acum durerile pe care le-ai simţit când ai fost

^ · ι ^ ·Λ

raniţa?

. · – – Uneori, răspunsei, când aerul e umed. Matty îmi spune că sunt barometrul ei.

— Şi nu se mai poate face nimic?

— Matty îmi freacă picioarele şi spatele cu o loţiune pe care doctorii mi-au dat-o. Dar nu-mi foloseşte prea mult. Vezi bine, oasele au fost toate zdrobite şi acum nu se mai pot lipi cum trebuie.

— Vrei să-mi arăţi, Honor?

— Nu e o vedere plăcută, Richard.

— Am văzut altele şi mai neplăcute în luptă.

Dădui la o parte pătura şi îi lăsai să-mi privească picioarele

schilodite pe care le cunoscuse altădată întregi şi curate. Era singurul om căruia îi îngăduiam să mă fi văzut astfel, afara de Matty şi de medici. îmi acoperii ochii cu mâinile, fiindcă nu. voiam să-i văd faţa.

93

— Nu-i nevoie de asta, spuse el. Orice vei suferi de azi înainte, va fi împărţit cu mine.

Se plecă şi îmi sărută picioarele urâte, zdrobite, apoi mă acoperi din nou cu pătura.

— Vrei să-mi făgăduieşti că n-ai să mă mai alungi niciodată?

— Făgăduiesc, spusei.

— Rămâi cu bine, iubita mea şi dormi liniştită în această noapte.

Mai stătu o clipă cu faţa limpede conturată în lumina ferestrelor de peste drum, apoi se întoarse şi plecă în josul coridorului, li auzii pe ceilalţi ieşind în curte şi sărind în şea. Se încrucişau cuvinte de bun rămas, râsete şi vocea lui Richard mai puternică decât a celorlalţi spunându-i lui John Rashleigh că va mai veni. Dădu dintr-odată un ordin scurt către oamenii săi şi aceştia porniră călare prin arcada de sub turnuleţul în care eram adăpostită şi auzii ecoul tropotului de copite trecând prin parc.

11

Faptul că în răstimp de câteva ore Richard Grenvile devenise iarăşi o parte din viaţa mea, îmi pricinui o tulburare a gândurilor care mă cam dezechilibră pentru o zi sau două. După ce trecuse prima nelinişte şi neastâmpărul datorat prezenţei sale din seara aceea se domolise, reacţiunea deveni întru-citva îngrijorătoare. Totul @ra acum prea târziu. Nu putea ieşi nimic bun de aci. Amintirile, nostalgia trecutului adăugată la sentimentalism, trezise în noi pentru un moment, pasiunea. Dar odată cu lumina zilei se ivi raţiunea Pentru noi nu mai putea exista o viaţă trăită laolaltă, ci numai plăcerea îndoelnică a unor întâlniri scurte, pe care întâmplările războiului puteau oricând să le zădărnicească. Atunci? Pentru mine, stând o viaţă Întreagă culcată pe spate, aşteptând o intâlnire intâmplătoare, o veste, un cuvânt. Pe el, după câtăva vreme, iritindu-1 veşnic faptul că exist la umbra vieţii lui,

că nu mă mai văzuse de trei luni și că îi trebuia o sforţare ca s-o facă, atunci când aşteptam îin parte-i o veste pe care el o găsea foarte greu de trimis, – pe scurt, o prietenie care devenea, pe cit de obositoare pentru el, pe atât de chinuitoare pentru mine.

Cu toate că prezenţa lui fizică, felul lui de-a fj, bunăvoinţa lui, făcviseră să renască în mine vechea dragoste şi tot dorul de altădată, simţul meu critic îmi spunea că omul acesta se schimbase în rău.

Greşeli pe care le zărisem în tinereţe, dezvoltându-se, deveniseră acum de zece ori mai mari. Mândria, aroganţa, dispreţul faţa de părerea oricui, dacă nu era a lui – erau mult mai mari ca înainte. Cunoștinţele lui în chestiunile militare erau întinse, asta o știam, dar mă îndoiam dacă va putea conlucra vreodată în armonie cu alţi conducători, iar prin firea lui neastâmpărată s-ar fi putut să ia din scurt pe orice conducător regalist, pentru ca în cele din urmă să aducă ofense însuși Majestăţii Sale.

Atitudinea lui faţă de prizonier, aduşi la Lydford Castle şi spânzuraţi fără a mai fi judecaţi – îmi dovedea cruzimea pe care i-o bănuisem întotdeauna. Iar cuvintele pline de dispreţ în legătură cu micul lui fiu, care după cum simţeam părea a fi distrus şi îngrozit de brusca schimbare în existenţa sa, trăda o premeditată lipsă de înţelegere, peste măsură de nesuferită. îmi dădeam seama că suferinţa și amărăciunile îl înrăiseră. Greşeala era poate a mea; eu trebuia să fiu condamnată. Dar răutatea se stabilise în firea lui şi era prea târziu ca să se mai poată schimba ceva. Richard Grenvile, la vârsta de patruzeci şi patru de ani, era ceea ce soarta, împrejurările şi propria lui voinţă, făcuseră din el.

Astfel, îl judecai fără milă în primele zile care urmară după întâlnirea noastră, şi eram pe jumătate hotărâtă să-i scriu iarăşi ca să pun capăt tuturor întâlnirilor viitoare. Atunci îmi amintii cum îngenunchease lângă patul meu, cum împărtăşise schilodirea mea oribilă şi cum el, mai cu grije ca un părinte, mai înţelegător ca un frate, mă sărutase şi mă rugase să mă culc.

Dacă avea atâta gingăşie şi intuiţie faţă de mine, o femeie, cum

se făcea că faţă de alţii, chiar faţă de fiul său, arăta un caracter atât de mândru şi de crud, atât de dispreţuitor?

Mă simţii sfâşiată în două lungită în patul meu din turnuleţ. Pe de-o parte nu voiam să-1 mai văd niciodată. Să-1 las să-şi formeze singur viitorul, aşa cum făcusem înainte. Pe de altă parte, voiam să ignorez probabilitatea suferinţelor mele, să nu iau în seamă trupul meu slab care mereu ar fi fost chinuit de prezenţa lui fizică şi să-i dau din toată inima, fără nicio rezervă, toată înţelepciunea ce mă călăuzea acum, toată dragostea mea; deplina înţelegere care putea să-1 liniştească într-o oarecare măsură.

yă

Aceasta a doua soluţie mi se păru mai pozitivă, deoarece, ducă l-aşi fi îndepărtat, aşa cum făcusem înainte, totul s-ar îi întâmplat dintr-o laşitate, dintr-o frică josnică de a suferi şi într-un chip mai neîngăduit, dacă se poate spune astfel, decât în urmă cu cincisprezece ani.

E ciudat cum toate argumentele alese, cercetate şi gândite în liniştea şi singurătatea odăii tale, dispar atunci când se iveşte persoana cu pricina. Acelaşi lucru se întârnplă cu Richard. Inapoindu-se de la Grampound la Plymouth, veni călare ia Men a billy să mă vadă, mă găsi în fotoliul meu pe şosea, privind spre Gribben, îmi sărută mâna cu vechea lui înflăcărare, plin de dragoste şi de bunăvoinţă, ţinându-mi un adevărat discurs despre incapacitatea fiecărui bărbat din Cornwall, cu excepţia celor de sub comanda lui – şi atunci îmi dădui seama că suntem legaţi pe veci şi că nu-1 voi mai putea îndepărta ele mine. Greşelile lui erau greşelile mele, aroganţa lui era pricinuită poate de mine, şi acum stătea în faţa mea – Richard Grenvile – pe care nenorocirile mele îl formaseră aşa cum era.

— Nu pot rămâne multă vreme aci, spuse el. Am aflat din Saltash că blestemaţii de rebeli au pornit la atac în lipsa mea, au debarcat la Cawsand şi au cucerit cetatea de la Inceworth. Sentinelele au dormit, bineînţeles, şi dacă n-au fost împuşcate de duşman, vor fi împuşcate de mine. Voi curăţi armata înainte de-a fi învinşi.

t

— Dar nu va mai rămâne nimeni care să lupte pentru tine, Richard spusei.

— Mai bine voi lua cu plată mercenari din Germania şi Franţa decât să ţin această armată de nebuni cu burţile pline, răspunse el.

Şi dispăru ca un fulger, lăsându-mă pe jumătate fericită, pe jumătate neliniştită, cu o durere în inimă, care ştiam acum că va face parte totdeauna din existenţa mea.

în seara aceea se întoarse la Menabiâly cumnatul meu Jonathan Rashleigh, care fusese plecat la Exeter pentru câtăva vreme în slujba regelui. Ne informă că venise prin Powey, unde petrecuse câteva zile în casa lui de pe chei. Avusese acolo unele treburi şi înregistrase şi pierderi prin vasele sale, deoarece, pe atunci, Parlamentul era stăpân pe mare „luând în stăpiriire orice vas întâlnit în cale şi, deci, era greu să se strecoare un vas comercial neînarmat.

96

Ocâată cu întoarcerea sa, un fel de încordare so resimţi pretutindeni în. Menabilly, de care, pină şi eu, care trăiam singură în turnuleţul meu, îmi dădeam seama.

Servitorii erau mai grăbiţi la lucru, dar mai puţin bine dispuşi. Nepoţeii, care în lipsa lui populau coridoarele, erau trimişi acum în odăile lor, cu uşile bine încuiate. Vocile în galerie erau mai stapânite. Era vădit că se întorsese stăpânul. Alice, John şi Joan veniră mult mai des în turnuleţul meu, ca şi cum locul acesta ar fi devenit un sanctuar. John arăta chinuit şi preocupat, şi Joan îmi mărturisi în şoaptă că tatăl său nu era mulţumit de felul cum se îngrijea de proprietate şi spunea că nu are memoria cifrelor.

Văzui că Joan ardea de dorinţa să-mi pună întrebări cu privire la prietenia dintre mine şi Richard Grenvile, pe care probabil că toM o găseau ciudat de bruscă, iar Alice, cu toate că nu spunea nimic, mă privea cu o înţelegere caldă.

— L-am cunoscut foarte bine când eram de optsprezece ani, le spusei, dar nu simţii dorinţa să le dezvălui întreaga poveste. Socoteam

că Mary le dăduse unele lămuriri strict confidenţiale. Ea însăşi spusese la câtva timp după vizita lui, că-1 găsea ceva mai plin la trup, observaţie făcută ca de o soră, apoi îmi arătă scrisoarea pe care el o lăsase pentru Jonathan şi care se încheia astfel: „Termin, rugându-te să prezinţi încă odată omagiile mele soţie; tale, simţindu-mă cu adevărat mulţumit că e soţia ta, deoarece o soţie mai bună cu greu s-ar fi putut găsi pe vremea aceea şi aş vrea să fi avut şi eu o asemenea fericire – dar răbdarea e o virtute. Rămâri servitorul si ruda ta,

— ’ V; ": *

. · 1* ’*·’ ·. *

Richard Gr ren vile4

4 * | ·...

Răbdarea e o virtute. O văzui pe Mary privindu-mă când citeam aceste rânduri.

— Doar nu intenţionezi, Honor, spuse ea cu o voce înceată, să reînoieşti legăturile cu el?

— In ce sens, Mary?

— Oh, să te cununi cu el, ca să spun adevărul. Această scrisoare e oarecum semnificativă.

— Linişteşte-te, sora mea. Nu mă voi căsători niciodată, nici cu Richard Grenvile nici cu altcineva.

— Nu m-aş simţi tocmai bine, nici eu nici "Jonathan, dacă Sir Richard ar veni mereu pe-aci dinei o impresie de intimi-

tate. Poate să fie un soldat excelent, dar reputaţia lui lasă mult de dorit.

— Ştiu, Mary.

— Jo scrie clin Radford că în Devonshire se pun lucruri grele pe socoteala lui.

— Da, cred.

— Ştiu că nu mă priveşte, dar mar întrista mult, adică ne-ar mâhni pe toţi foarte mult, dacă... dacă te-ai lega de el într-un fel sau în

altul.

— Fiind o schiloadă, Mary, mă simt ciudat de liberă.

Mă privi plină de îndoieli, nu mai spuse nimic, cred însă că-i risipisem amărăciunea.

Acum veni Jonathan însuşi să-mi prezinte omagiile lui. Spera că mă simţeam bine, că aveam tot ce îmi trebuia şi că nu găseam locul prea zgomotos după liniştea din Lanrest.

— Şi sper că dormi bine şi nu eşti deranjata de nimeni.

O astfel de întrebare mi se părea cam ciudată şi puţin nelalocul ei, lucru şi mai straniu pentru un bărbat cu atâta stăpânire de sine.

— Nu dorm prea bine, răspunsei. Troznetul unei. scânduri sau ţipătul unei bufniţe, mă pot trezi foarte uşor.

— Mă cam temeam de lucrul acesta, spuse el. A fost o greşeală clin partea Mary-ei să te aducă în această încăpere care dă în curte de ambele părţi. Ai fi avut mai multă linişte la aripa dinspre miază-zi, alături de apartamentul nostru. Ai prefera să te muţi?

— Oh, nu. Mă simt foarte bine aci.

Observai că privea fix tabloul de pe uşă care ascundea crăpătura şi, odată sau de două ori, păru că ar fi vrut să întrebe ceva, dar nu se putu hotărî. Apoi, după ce mai aduse vorba despre altele, îşi luă rămas bun.

In noaptea aceea, cam la un ceas după miezul nopţii, fiind trează, mă ridicai în pat să beau uii pahar cu apă. Nu aprinsei lumînarea, deoarece paharul se găsea lingă mine. Dar când să pun la loc paharul, pe masă, îmi dădui seama că un curent de aer rece suflă de sub uşa odăii de-alături. Era acelaşi curent de aer rece pe care îl mai simţisem odată. Aşteptai nemişcată să aud paşi, dar nu auzii nimic. Apoi, slab şi ezitând, se auzi un foşnet lingă uşă, pe locul unde at’ârna tabloul Cineva se afla în odaia de-alături, numai în ciorapi, pipăind uşa, cu mâiniâe.

Zgomotul nu conteni cam timp de cinci minute, apoi încetă tot aşa de brusc cum începuse, şi iarăşi se domoli curentul de aer, totul Hniştindu-se dintJ-odata. O bănuială groaznică se trezi atunci în mine,

care dimineaţa deveni certitudine. După ce fusesem îmbrăcata şi aşezată în fotoliu, iar Matty îşi vedea de treburi în ’ camera-garderobă, mă îndreptai spre uşă şi ridicai tabloul din cui. Era aşa cum bănuisem. Crăpătura fusese astupată. îmi dădui atunci seama că prezenţa mea în turnuleţ se datora unei greşeli din partea surorii mele şi că-1 încurcam pe acest musafir necunoscut care pătrundea noaptea în odaia de alături.

Secretul aparţinea lui Jonathan Rashleigh şi eu nu trebuia să-1 cunosc.

Bănuind că ochii mei spionau, dăduse ordin să se astupe gaura. Mă gindii atunci la o posibilitate care îmi venise în minte înainte, aceea că fratele mai mare al lui Jonathan n-ar fi murit de variolă cu douăzeci de ani în urmă, ci mai trăia şi acum – în cine ştie ce stare oribilă, orb şi nebun, – mai chinuit ca un animal într-o vizuină de sub boltă, şi că singurele persoane care cunoşteau acest lucru erau cumnatul meu, administratorul său Langdon şi un străin, probabil un paznic îmbrăcat într-o pelerină roşie.

Daca era într-adevăr aşa, şi dacă sora mea şi copiii ei vitregi ignorau acest lucru, iar eu, o străină, îl aflasem, atunci trebuia să caut în cea mai mare grabă să mă întorc la Lanrest, unde aşi fi trăit zi de zi cu conştiinţa subjugată de o mare taină, ceea ce era peste puterile mele. Era ceva prea • sinistru, prea oribil.

Mă întrebai dacă ar fi cazul să încredinţez temerile mele lui Richard, cu prilejul viitoarei noastre întâlniri, sau dacă el, necruţător şi aspru cum îl ştiam, n-ar fi ordonat oamenilor săi să pătrundă cu forţa în cameră, ruinându-1 astfel poate pe cumnatul meu, care îmi era şi gazdă.

Din fericire, problema se soluţionă pentru mine cu totul altfel şi vreau să arăt cum, Nu cred să se fi uitat că în ziua primei vizite a lui Richard, Joan luase pe sub ascuns cheia de la căsuţa de vară, care aparţinea administratorului, îngăd uind u-mi a st fel săi cercetez i nterioru L Emoţiile provocate de venirea musafirilor o făcuseră să-şi uite de această cheie, şi abia ia două zile după întoarcerea cumnatului

meu, ea îşi aminti de existenţa ei. Veni spre mine cu cheia în mină, foarte neliniştită, spunând că John. căzuse mai dinainte în dizgraţia tatălui său pentru unele neglijenţe în conducerea proprietăţii şi că ea se temea să-i mărturisească furtul cheii, pentru a nu-i pricinui alte supărări. În ce-o privea, n-avea

• . *

curajul să ducă înapoi cheia la casa lui Lang don, ca să nu dea cumva de bănuit. Ce avea deci să facă?

— Vrei să-ţi spun ce-aşi face eu? întrebat. Fiindcă bag de seamă că vrei să scapi de orice răspundere, nu-i aşa?

— Eşti atât de inteligentă, Honor, zise ea, iar eu sunt atât de proastă! îngăduie să las cheia la tine şi s-o uit cu clesăvârşire. Micuţa Mary are tuse şi bietul John un acces de friguri. Am atâtea pe capul meu!

— Foarte bine! Vom vedea ce-i de făcut, răspunsei.

îmi veni ideea de-a o face pe Matty complicea mea, trâmiţând-o în vizită la Mistress Langdon, cu care ocazie să-i spună că găsise cheia pe jos, lingă epurărire, ceea ce ar fi fost destul de plauzibil. Gândindu-mă ia asta, întorceam cheia în mână. Era de mărime mijlocie, nefiind mai mare decât cea din uşa mea. Comparai ambele chei şi le găsii în totul asemănătoare. Venindu-mi o idee bruscă, mă îndreptai cu fotoliul spre coridor, ascultând o clipă la mişcările din casă. Era aproape de ora nouă, când servitorii se găseau la masă, iar cei din casă, ori stăteau de vorbă în galerie, ori se retrăseseră în odăile lor pentru noapte. Momentul mi se părea foarte bine ales pentru un joc extrem de îndrăzneţ, care putea sau nu să-mi dovedească ceva. Mă oprii în coridor în faţa odăii încuiate. Ascultai din nou, dar nimic nu se mişca. Atunci, foarte încet, vârâi cheia în broasca ruginită. Se potrivea. O învârtii. Şi uşa se deschise. O clipă fusei atât de surprinsă de succesul planului meu încât mă zăpăcii. Statui în fotoliu neştiind ce să fac. Dar că exista o legătură între acea. încăpere şi căsuţa de vară părea lucru hotărât, deoarece cheia se potrivea de minune.

Putinţa de a examina încăperea aceea s-ar fi putut să nu se mai întoarcă, şi în ciuda fricii mele, curiozitatea mă chinuia. împinsei fotoliul înăuntrul camerei şi, aprinzând luminarea – deoarece era întuneric şi ferestrele erau închise – privii în jur. Odaia era destul de simplă. Două ferestre, una spre nord, cealaltă spre vest, amândouă acoperite cu gratii de fier. Un pat într-un ungher îndepărtat, câteva piese de mobilă grea, masa şi fotoliul pe care le zărisem prin crăpătură. Pereţii erau acoperiţi cu o tapiţerie grea, veche şi cam jerpelită în câteva locuri. Era într-adevăr o încăpere care mă dezamăgise, având prea puţin din ceea ce ar fi putut să pară straniu. Stăruia pretutindeni un miros veşted de mucegai, propriu apartamentelor nefolosite. Pusei luminarea pe masă şi mă îndreptai spre colţul care dădea spre boltă. Şi acolo tapiţeria

atârna de la tavan; o ridicai, dar nu zării nimic decât piatră goală în dosul ei. Pipăii cu mâinile toată suprafaţa, dar nu mă lovii ele nimic. Peretele părea neted la atingere. Era însă întuneric şi nu putui vedea nimic, aşa că mă întorsei la masă să iau luminarea, oprindu-mă mai întâi la uşă ca să mă conving că servitorii mai erau încă la masă. în timp ce aşteptam acolo cu ochii aţintiţi asupra coridorului care se prelungea în formă dreptunghiulară dedesubtul clopotniţei, simţii dintr-odată un suflu de aer rece în spatele meu.

Mă uitai repede peste umăr şi băgai de seamă că tapiţeria de pe peretele ele lângă boltă se mişca încolo şi încoace, ca şi cum s-ar fi deschis o crăpătură care lăsa să pătrundă o undă de aer şi, chiar în timp ce mă uitam într-acolo zării, spre marea mea frică, ivindu-se o mână din dosul unei crăpături, ridicând tapiţeria şi dind-o la o parte. Nu mai era timp să-mi îndrept fotoliul spre coridor, nici cel puţin să întind nuna până la masă ca să sting luminarea. Cineva intră în odaie, cu o pelerină roşie aruncată pe umeri, şi se opri în loc o clipă, după ce dăduse tapiţeria la o parte, o mare spărtură neagră căscându-se în peretele din spatele său. Mă privi un răstimp, apoi grăi:

— Închide uşa. încet, Honor, şi lasă luminarea. Fiindcă tot eşti

aici, cel mai bun lucru e să avem o explicaţie, ca să putem evita orice neînţelegere viitoare.

Inaintă spre mijlocul odăii, lăsând să cadă tapiţeria, şi atunci băgai de seamă că omul nu era altul decât cumnatul meu, Jonathan Rashleigh.

12

M-am simţit ca un copil prins asupra unei fapte rele, ruşinată şi încurcată. Dacă el era străinul cu pelerina roşie umblând prin casă la ore mici, eu nu eram îndreptăţită să-l suspectez. Să mă descopere astfel amesteeându-mă în secretele lui, cu cheia nu numai a acestei usi dar si a căsuţei de vară. era ceva pe care desigur n-ar putea să mi-o ierte niciodată.

— Iartă-mă, spusei. M-am purtat foarte rău.

Nu răspunse numai decât, ci căută să se convingă mai întâi că uşa era încuiată. Apoi aprinse alte lumināri şi, lăsându-şi pelerina de-o parte, trase un fotoliu lângă masă.

— Tu ai făcut această crăpătură în uşă? întrebă. Nu era înainte de-a fi venit tu la Menabilly.

101

ι

întrebarea bruscă îmi da de veste că el cunoştea curiozitatea mea şi mărturisii că, într-adevăr, eu eram vinovata.

— Nu vreau. să încerc să mă apar, spusei. Ştiu că n-am niciun drept să mă ating de zidurile tale. Dar am auzit’ unele zvonuri despre spirite, altfel nu m-aş fi apucat niciodată de aşa ceva. Şi într-o noapte, săptămână trecută, am auzit paşi.

— Da, zise. N-am crezut să găsesc odaia ta ocupată. Te-am auzit mişcând şi atunci am ghicit ce se întâmplase, Sintern cam strimtoraţi, după cum iţi dai seama, altminteri nu ţi s-ar fi dat adăpost în turn.

Aşteaptă o clipă, apoi, privindu-mă ţintă, deaproape, spuse:

— Ai înţeles de pe-atunci că există o intrare secretă’ în această încăpere?

— Da.

— Şi motivul pentru care eşti aici în această seară e că ai vrut să st ii unde duce?

7— Ştiam că trebuie să fie pe sub boltă.; ·

— Cum de-ai ajuns la această cheie?

Aveam de-a face cu necuratul în persoană, dar nu exista nicio altă ieşire decât să-i povestesc tot adevărul, luând toată vina asupra mea şi mărturisind cât mai puţin despre complicitatea mea cu Joan. îi spusei că privisem căsuţa de vară, că admirasem vederea, dar în ceea ce privea faptul că mă uitasem în cărţile lui, în testamentul tatălui său, că ridicasem rogojina şi găsisem piatra – numai aşezându-mă pe un scaun de tortură aşi fi fost în stare să mărturisesc toate astea.

El mă ascultă în tăcere, privindu-mă rece tot timpul, şi îmi dădui seama că mă socotea drept o nebună căreia îi place să se amestece în toate.

— Şi ce crezi acum despre toate acestea, când vezi că vizitatorul nocturn nu e altul decât cu însumi? întrebă.

Aci rămăsei nedumerită. Fiindcă nu ştiam ce să cred. Şi-apoi, nu îndrăzneam să-mi exprim bănuiala pe care o păstram ascunsă în gândurije. mele.

— Nu, pot să-mi închipui nimic altceva, Jonathan, răspunsei, decât că întrebuinţezi această intrare pentru vreun scop al tău si că familia ta nu ştie nimic despre asta.

Tăcu de rândul acesta, privindu-mă atent şi, după o pauză lungă, spuse:

—John ştie ceva despre acest lucru, dar afară de el nimeni altul decât administratorul meu Laugdon. Dacă adevă-

€ w

rul s-ar afla, ar strica mult succesului cauzei regale la care ţinem atât. ·

Asta mă surprinse, Nu vedeam ce legătură aveau aceste secrete familiare cu Majestatea Sa Regele. Dar nu spusei nimic.

— Fiindcă tot cunoşti ceva din adevăr, reluă, te voi iniţia mai

departe, rugându-te insă să păstrezi numai pentru tine tot ce vei afla.

Făgăduii, după ce şovăii un răstimp, nefiind sigură în legătură cu secretul îngrozitor ce urma să-mi fie dezvăluit.

— Ştii cî la începutul ostilităţilor, eu împreună cu alţi bărbaţi am fost desemnaţi de către Consiliul Majestăţii Sale să colecţionăm argintăria destinată cauzei regale în Cornwall şi să o transportăm la monetăria din Truro pentru a fi topită.

— Ştiam că ai fost colector, Jonathan, alt ceva n-am ştiut nimic.

—Anul trecut s-a înfiinţat încă o monetărie la Exeter, sub supravegherea cuiva care se înrudeşte cu mine, Sir Richard Vyvyan cle-atunci dăinueşte strânsa mea legătură cu acest oraş. Vei înţelege, Honor, că a recepţiona o mare cantitate de argintărie atât de preţioasă şi a fi răspunzător pentru siguranţa ei până ce ajunge la monetărie, e o povară foarte grea pe umerii mei.

— Da, Jonathan.

— Spioni sunt pretutindeni, după cum iţi dai bine seama. Vecinii au urechile prea lungi şi uneori şi un prieten intim poate să se transforme într-un informator. Dacă vreun membru al armatei rebele ar putea să pună mâna pe comoara oare atit de des trece în păstrarea mea, Parlamentul ar fi de zece ori mai bogat şi Majestatea Sa de zece ori mai săracă. De aceea transportul argintăriei trebuie făcut numai noaptea când. drumurile sunt liniştite. Afară ele aceasta, trebuie să avem depozite prin tot judeţul, unde argintăria să poată fi depusă până ce transportul respectiv se poate aranja. M-ai urmărit până aici?

— Da, Jonathan, şi cu interes.

— Foarte bine, atunci. Aceste depozite trebuie să fie secrete. Trebuie, să fie iniţiaţi cit mai puţini oameni cu putinţă. E deci o condiţie esenţială ca toate clădirile slujind ca depozite, să aibă ascunzişuri cunoscute numai de proprietarii lor. Menabilly, după cum ai descoperit si tu, cuprinde un astfel de ascunziş.

Mă înfierbântai, nu datorită cuvintelor lui, ci din pricină că ceea ce îmi dezvăluise, era atât de deosebit de ceca ce eu – cu un exceş de

imaginaţie – bănuisem.

— Bot ta pornind din colţul acestei încăperi, continuă· ei „e goală la mijloc, Nişte scări înguste duc spre o cameră mică făcută în grosimea zidului şi dedesubtul curţii, unde e cu putinţă ca uri om să stea aşezat sau în. picioare, cu toate că mărimea ei e numai de cinci picioare. Această încăpere e legată cu o trecătoare, sau mai bine zis un tunel, care duce pe sub casă şi continuă sub şosea, având o ieşire în căsuţa de vară. În această cămăruţă ele' sub boltă obişnui am anul trecut să ascund argintăria. înţelegi?

Făcui un semn clin cap, ară tind că eram foarte interesată de povestea sa.

— Cmd argintăria, e adusă la depozit sau luată de acolo, noi lucrăm peste noapte, administratorul meu John Langdon şi cu mine. Furgoanele aşteaptă jos la Pridmouth, noi aducem argintăria din cămăruţajde sub boltă de. alungul tunelului spre căsuţa ele vară şi de-acolo o transportăm într-o cămăruţă de-a mea la golf, ur ele o încărcăm. Oamenii care păzesc argintăria de-aci la Exeter sunt toţi de încredere, dar niciunul nu ştie locul unde o ţin ascunsă la Menabilly. Asta nu-i priveşte. Nimeni nu cunoaşte lucrul acesta în afară de mine, de Langdon şi acum de tine, Honor, care îmi – pare rău s o sou η – nu aveai niciun drept să ne cunoşti taina.

J 1

Nu spusei nimic, fiindcă nicio apărare nu era cu putinţă.

— John ştie că argintăria a fost ascunsă în casă, dar nu a cercetat niciodată uncie. Până acum nu ştie nici ele camera de sub boltă şi nici de tunelul care duce spre căsuţa de vară.

Aci îmi luai îndrăzneala să-1 întrerup.

— Ai avut noroc că Menabillv a avut o ascunzătoare atât de minunată.

I ·, I ·

' – Dă, foarte mult noroc, aprobă el. Dacă nu era aşa, nici nu ştiu da? ă m-aş fi lăsat târât într-o astfel de întreprindere. Te întrebi desigur cum se face că s-a construit casa în acest chip?

Mărturisii că mă mira acest lucru.

— Tatăl meu, rosti el scurt, se ocupa – cum să spun, – de unele afaceri efectuate pe vase, care necesitau multă discreţie. Tunelul i-a iest deci de folos în multe privinţe.

Cu alte cuvinte, mă gândii, tatăl tău, dragă Jonathan, nu era altceva decât un'pirat dintre cei mai de frunte, oricare ar fi fost starea și reputaţia sa în Fowey şi în judeţul întreg.

104

— S-a mai întâmplat, reluă el şi mai în șoaptă, ca fratele meu mai mare să nu fie în deplina posesiune a facultăţilor sale mintale. Asta era camera lui, de atunci de când s-a clădit casa în 1600, până la moartea lui, bietul băiat, douăzeci şi patru de ani mai târziu. Uneori devenea furios şi pentru acest motiv se construise mica celulă de sub boltă, unde lipsa de aer şi constrângerea îl făceau să-şi piardă cunoştinţa curând şi astfel se putea umbla mai uşor cu el.

Vorbea într-un chip foarte firesc, fără să se silească, dar tabloul zugrăvit de cuvintele lui îmi pricinuia o adâncă mihnire.

I] vedeam pe omul cu mintea rătăcită luptându-se pentru aer în această ce liră întunecoasă cu cei patru pereţi ce păreau că vor să se dă rime asupră-i. Şi acum, aceiaşi celula era plină de argintărie, ca un fel de ascunzătoare de comori dintr-un o "

basm.

Se pare că Jonathan observase că mă schimbasem la faţă, deoarece mă privi cu simpatie şi se ridică din fotoliu.

— Ştiu, zise, că asta nu este o poveste prea frumoasă. Trebuie să încuviinţez, că a fost un fel de scăpare de o povară pentru mine, faptul că variola, de care a murit tatăl meu, 1-a secerat şi pe bietul meu frate. Nu era o îndeletnicire plăcută să ai grijă de el într-o casă plină de copii. Desigur că ai auzit poveştile răutăcioase răspândite de Robert Bennet.

Menţionai vag că unele zvonuri ajunseseră şi la urechile mele.

— El a luat boala cam la cinci zile după tatăl meu, reluă Jonathan. Cum s-a făcut că a luat-o, atunci când soţia mea si

7 * ı cu mine am scăpat, asta n-o vom şti niciodată. Oricum, s-a

molipsit, devenind şi furios în aceiaşi timp, şi lucrul petrecându-se în răstimpul unei crize, n-a mai fost cu putinţă niciun mijloc ele scăpare. S-a sfârsit repede cu el.

Se r-uzиră servitorii ieşind din bucătărie.

— Te vei duce acum în camera ta, îmi spuse el, iar cu mă voi întoarce pe drumul pe care am venit. Poţi să-mi dai mie cheia lui John Largdon. Dacă pe viitor mă vei auzi venind aici, vei înţelege despre ce e vorba. Păstrez aici unele socoteli în legătură cu argintăria care vremelnic se află în posesiunea mea, pe care le cercetez din când în. când. Nu. cred c-ar fi nevoie să-ţi cer ca nimic din cele întâmplate în astă seară între noi doi, să nu fie mărturisit, cuiva.

— Iţi promit solemn, Jonathan.

— Noapte bună atunci, Honor!

105

Mă ajută să-mi conduc fotoliul în coridor, apoi, foarte încet, încuie uşa în urma mea. Ajunsei în odaia mea citeva minute mai înainte de-a veni Matty să tragă perdelele.

13

Cu toate că niciodată nu existase vreo afecţiune între mine şi cumnatul meu, îi. păstram totuşi mai mult respect după întâlnirea din seara aceea. Ştiam acum că „chestiunile regelui4’ pentru care călătorea mereu, nu erau o sarcină uşoară şi nu era nici mirare că în dese rânduri era foarte nervos cu familia sa. Oamenii cu mai puţin simţ al datoriei de mult ar fi. lăsat răspunderea pe alţi umeri. îl respectam şi pentru faptul de a mă fi. făcut confidenţa lui în urma nejustificatei mele intrări în odaia lui încuiată. Rămăsei numai cu un regret profund că nu-mi arătase scara de sub boltă şi celula dedesubtul ei, dar asta ar fi fost prea mult. Totuşi, rămăsei cu un tablou viu al tapetului fluturător şi al găurii negre din dosul ei. Intre timp, progresul războiului începu să ne îngrijoreze pe fiecare din ce. în ce mai mult. Armata noastră clin apus se afla sub comanda supremă a prinţului Maurice, nepotul regelui, care avea mare nevoie de întărituri, mai ales de cavalerie, dacă ar fi urmat vreodată să dea vrăjmaşului o lovitură decisivă. Dar planul

campaniei de vară părea încă nestabilit şi cu toate că prinţul Rupert, fratele lui Maurice, încerca să-1 convingă pe rege să trimită în apus vreo două mii de cai, consiliul se opuse şi cavaleria nu se ivi. Asta, fireşte, o aflarăm de la Richard, care spumegând de nerăbdare din pricină că până acum nu i se dăduse niciunul din tunurile promise, ne spuse că armata noastră din apus era roasă de boală şi absolut nefolositoare şi că însuşi prinţul Maurice nu avea decât o pasiune, aceea de a sta în preajma localităţii Lyme Regis aşteptând ca ea să se deschidă pentru el.

— Dacă Essex si armata rebelă ar hotărî să înainteze în apus, spuse Richard, i-ar stăvili numai decât din avânt o gloată de oameni bolnavi culcaţi pe spate şi o mână de generali beţi. Nu pot face nimic cu cei doi nemernici ai mei şi cu un tânăr, toţi ghemuiţi în apropiere de Plymouth.

Essex hotărî să înainteze în vest şi ajunse în Weymouth şi Bridport în a treia săptămână a lunii iunie, iar prinţul Maurice, pierzându-şi foarte mult din prestigiu, se retrase în grabă la Exeter.

106

ψ

Aici o găsi pe mătuşa sa, Regina, care sosise într-o caleaşca din Bristol, temându-se de duşmanul care se apropia, şi, aici, la Exeter, dădu naştere unui copil.

Acest fapt nu micşora însă cu nimic răspunderea prinţului Maurice şi a statului său major. El fu de părere că lucrul cel mai înţelept era s-o expedieze în Franţa cit mai grabnic cu putinţă şi ciinsa porni spre Falmouth, foarte slăbită şi foarte nervoasă, abia la două săptămâni după naşterea copilaşului. Cumnatul meu Jonathan era printre acei care o aşteptară când trecu prin Bodmin în drum spre miază-zi şi se. întoarse povestindu-ne cu adincă mâhnire cit de schimbată arăta, deoarece era foarte zdruncinată şi chinuită de remuşcări.

— Poate că a dat sfaturi nesocotite Majestăţii Sale în mar multe ocazii, spuse Jonathan, dar ea e totuşi o femeie şi mă cutremur

gândindu-mă la soarta ei dacă ar cădea în miimâe rebelilor.

Fu o mare uşurare pentru toţi regaliştii din Cornwall clipa când regina ajunse în Falmouth fără. să i se fi întâmplat vreun neajuns și se îmbarcă pentru Franţa.

Dar Essex si armata rebelă avură un număr din ce în ce mai mare de adepţi şi simţirăm că nu era decât o chestiune de săptămâni ca ea să treacă prin Dorset în Devonshire, nemai având apoi nimic decât Tamarul între ea și Cornwall...

Singurul care aştepta cu plăcere lupta apropiată de Richard.

— Dacă putem atrage acest cerşetor în Cornwall, spuse el, o ţară pe care n-o cunoaşte ele loc şi ale cărei poteci înguste şi garduri înalte îl vor dezorienta cu clesăvârşirc, atunci cu armata regelui şi a lui Rupert venind în avangardă, tăindu-i pe de-a-ntregul retragerea, îl vom înconjura şi distruge foarte repede.

Mi-1 amintesc, frec în du-şi mâinile de bucurie şi râzând. la această perspectivă, ca un şcolar în vacanţă, dar această idee nu-1 prea încânta pe Jonathan şi nici pe ceilalţi domni care luau masă la Menabilly în această zi.

ν

— Dacă vom avea lupte aici în Cornwall, ţara va fi devastată, spuse Francis Bassett, care în acest timp împreună cu cumnatul meu căutau să adune trupe pentru serviciul regelui, deşi găsea lucrul acesta foarte greu. Ţara e prea săracă pentru a hrăni o armată şi nu mai poate da nimic. Lupta trebuie dezlănţuită pe cealaltă parte a Tamarei şi noi ne încredem în tine si în trupele tale, Grenvile, ca să-1 angajezi pe duşman în luptă la Devonshire şi să ne salvezi de o invazie.

*

107

• – Dragul meu prostuţ, spuse Richard, la care Francis Bennett roşi, în timp ce noi toţi ne simţirăm jenaţi, eşti un moşier, de la ţară şi îţi respect cunoştinţele tale în materie de vite şi porci. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, lasă arta războiului pe seama oştenilor de profesie ca mine. Scopul nostru e să distrugem duşmanul, ceea ce nu

putem face în Devonshire, unde nu-1 putem încercui. Odată trecut dincoace de T amar, își va sparge capul. Singura mea teamă este ca el să nu vrea să treacă dincoace de Tamar, ci sa-şi trimită cavaleria, superioară, spre mlaştinile deschise din Devonshire Împotriva iui Maurice şi a regimentului său de proşti, în care caz am pierde una din cele mai mari şanse pe care ni Ie-a oferit acest război.

— Eşti deci sufleteşte pregătit să vezi Cornwall devastat, oamenii lipsiţi ele adăpost şi o mulţime de neajunsuri şi suferinţă peste tot? Mie, lucrul acesta, nu-mi pare o perspectivă pjea mulţumitoare.

— La naiba cu temerile tale f strigă Richard. Va face concetăţenilor mei mult bine să mai vadă şi ei vărsându-se sânge. Dacă nu puteţi îndura măcar atât pentru cauza regelui, atunci nu ne rămâne decât să tratăm de-aci înainte cu dusmanul însusi.

J

Atmosfera din sufragerie era oarecum încordată în urma celor spuse de el şi, curând după aceea, cumnatul meu, în calitate de gazdă, dădu semnalul ca lumea să se ridice de la masă. Nu-mi putui explica ciudăţenia faptului că, din clipa când Richard pătrunsese din nou în existenţa mea, rnă puteam împăca cu gindul de-a mă afla în societatea cuiva, şi îmi luasem obiceiul de a lua mesele mai mult jos decât în odaia mea. Singurătatea nu mai era unicul meu ţel. După masă, cât timp mai era încă lumină, el venea cu mine la o plimbare pe şosea, dueându-mi ei însuşi fotoliul.

— Dacă Essex se apropie de Tavistock, spuse el, şi eu aş fi forţat să încetez asedierea ele la Plymouth şi să mă retrag, pot să trimit căţelul la tine?

Rămăsei încurcată o clipă, crezind că se referea la cinete său.

— Ce căţel? întrebai? Nu ştiam că ai vreunul.

— Sud-vestul a reuşit să te facă să gândeşti mai anevoie, îmi răspunse. Odrasla, vreau să spun – căţelul meu – fiul si moştenitorul meu. Vrei să-l ţii aici sub aripa ta ocrotitoare si să vâri gând uri mai înţelepte în capul lui înfricoşat?

— Oh, da, desigur, dacă crezi că se va simţi mulţumit cu mine.

— Cred că se va simţi mai mulţumit cu tine decât cu orice altă persoană din lume. Mătuşa mea Abbot, din H artland e prea bătrână, iar soţia lui Bevil's Stowe e atât de hărţuită cu copii ei, încât nu pot să-i cer asta. Şi-apoi ea n-a avut niciodată o părere prea bună despre mine.

— Ai vorbit cu Jonathan?

— La, el e dispus să-1 primească. Dar mă întreb ce vei face din Dick? E o fiinţă pipernicită.

— II vei iubi, Richard, pentru că e fiul tău.

— *Eu* mă îndoiesc uneori de acest lucru când îl privesc. E foarte timid şi se poartă într-un fel cam stângaci; învăţătorul său îmi spune că plânge la cea mai mică sgârietură de deget. Eu l-aş schimba oricând pentru tânărul Joe Grenvile, o rudă de a mea, care e adjutantul meu la Buckland. Acest flăcău e gata pentru orice plan îndrăzneţ şi e un băiat aşa cum îmi place mie; seamănă leit cu fiul mai mare al lui Bevil.

— Dick are abia paisprezece ani, îi spusei. Nu trebuie să ceri prea mult de la el. Mai lasă-î un an sau doi să mai capete încredere în persoana lui.

— Dacă seamănă cu mama lui, atunci m1 voi lăsa să moară de foame şi n-am să mă mai interesez de el, spuse Richard. N-am nevoie de aşa ceva în jurul meu.

— Poate, răspunsei, exemplul tău nu-1 prea încurajează şi nu înţelege să te urmeze. Dacă eu aş fi copil, n-aş vrea ca tatăl meu să fie o vulpe roşie.

— Are tocmai o vârstă nepotrivită, spuse Richard. E prea mare ca să mă joc cu el şi prea mic ca să vorbesc serios. De azi înainte e ai tău, Honor. Ţ.i-1 voi aduce până într-o săptămână,

Rămâne înţeles, în urma făgăduielii lui Jonathan, ca Dick Grenvile şi învăţătorul său Herbert Ashley să mărească numărul celor din Menabilly. Eram nespus de fericită şi plină de voioşie în ziua când le aşteptam sosirea şi pornii în tovărăşia surorii mele Mary să inspectăm încăperea de sub turnuleţul cu ceas, care le fusese pusă la

dispoziţie.

îmi dădui cea mai mare osteneală cu îmbrăcămintea, pu~ nându-mi rochia albastră favorită şi rugând-o pe Matty să-mi pieptene părul câteva ceasuri în dimineaţa aceea. Şi tot timpul îmi ziceam cî eram o sentimentală nebună pierzând atât’a vreme şi dându-mi atâta osteneală pentru un copil care nici

109

η -avea să mă privească, cel puţin. Pe la orele unu auzirăm tropote de cai în parc; o Strigai pe Matty, spu η indii 4 să cheme în grabă nişte servitori care să mă ducă jos. Voiam ca întâlnirea să aibă loc în grădină, fiindcă am credinţa că e mult mai uşor şă cunoşti pe cineva afară la soare, decât între patru pereţi.

Mă aflam deci în grădina ele sub şosea în clipa când se deschise poarta şi un flăcău veni spre mine. Era mai înalt decit cum mi-1 închipuisem, cu buclele strălucitoare ale Grenvâiilor, eu un nas cârn obraznic şi cu ceva de fanfaron în el, care mi-1 aminti numai, decât pe Richard. Apoi, când începu să vorbească, îmi dădui seama de greşeala mea.

— Mă cheamă Joe Grenvile, spuse el. M-au trimis din casă ca să vă aduc înapoi. S-a întâmplat un mic neajuns. Bietul Dick a căzut de pe cal în clipa când am intrat în curte – pietrele erau cam lunecoase – şi s-a rănit la cap. L-au dus în camera dumneavoastră şi femeia dumneavoastră îl spală de sânge.

Era cu totul altceva decât tabloul pe care mi-1 făcusem în legătură cu prima noastră întâlnire şi mă simţii tare mâh~ niţă.

r * ’ ’ ’·....

Λ j ’

— Sir Richard este şi el aici? întrebai în. timp ce mă îndreptam spre casă.

. — Da, răspunse tânărui Joe. El e foarte supărat şi îl ceartă pe Dick pentru nepriceperea lui, ceea ce îi strică şi mai mult micuţului. Trebuie să plecăm din nou de aici peste un ceas. Essex a ajuns Ia Tiverton şi Taunton Castle se află tot în mina rebelilor. Prinţul Maurice

şi-a retras mai multe unităţi de sub comanda noastră şi va avea loc o consfătuire ia Okehampto-n, la care trebuie să ia parteşi Sir Richard. Singure trupele noastre au mai rămas dincolo de Plymouth.

— Şi dumneata găseşti toate acestea nespus de atrăgătoare, nu-i a sa Joe? întrebai. · ■

—: Dă, doamnă. Eu abia îmi mai stăpânesc nerăbdarea până cc voi putea eu însumi să dau o lovitură duşmanului.

Ne îndreptarăm spre intrarea din grădină şi îl găsirăm pe Richard plimbându-se prin hol.

— Lnchipuieşte-ţi, căţelul a căzut ele pe cal chiar în faţa porţii. N-ar fi de crezut, şi totuşi aşa e. Uneori îmi vine a crede că şi-a pierdut minţile când văd că face. o astfel de prostie. Dar ce părere ai despre Joe? întrebă el bătându-1 pe umăr pe flăcăul care îl privea cu mândrie şi devotament.

110

Vom face din ci un soldat. Du-te si adu-mi nişte bere, Joe! Să aducă şi pentru tine o cană. Mi-e grozav de sete.

— Ce-i cu Dick? întrebai. Să nu mă duc la el?

— Lasă-1 cu femeile şi cu învăţătorul lui incapabil, spuse Richard. Curând te vei sătura de el. Nu pot rami ne decât o singură oră la Menabilly şi te vreau numai pentru mine în acest timp.

Trecurăm într-o încăpere mică dincolo de galerie şi acolo stătu cu mine bându-şi berea şi povestindu-mi că Essex va ii la Tavistock înainte de sfârşitul săptămânii.

— Dacă îşi continuă înaintarea spre Cornwall, atunci l-am prins în cursă, spuse Richard, şi dacă regele va fi pe urma lui ceva mai repede, atunci jocul e al nostru. Va fi neplăcut cât vor dura toate acestea, iubito, dar nu va ţine mult, asta pot să ţi-o făgăduiesc.

— Oare vom avea lupte şi în judeţul nostru? întrebai cu oarecare teamă.

— Cu neputinţă să-ţi răspund. Depinde dacă Essex dă lovitura la miază-n o ape sau la miază-zi. El va înainta spre Liskeard şi Bodmin, unde vom încerca să-1 oprim. Roagă-te lui Dumnezeu ca luna august să

fie ploioasă, Honor, şi atunci ei se vor bălăci până la ochi în noroi. Acum trebuie să plec. Voi dormi la noapte în Launceston, dacă voi putea s-ajung acolo.

îşi puse cana pe masă şi, îhchizând îritâi uşa, se lăsă în genunchi iângă fotoliul meu.

— Să ai grijă de căţelul cel mic, spuse, şi învaţă-1 cum să se poarte. Dacă s-ar întâmpta lucrul cel mai rău şi luptele vor fi pe-aproape, ascunde-1 sub patul tău. Essex l-ar lua pe oricare dintre fiii mei ca ost atee. Mă mai iubeşti?

— Te voi iubi totdeauna.

— Atunci încetează să. mai tragi cu urechea dacă se aud paşi în galerie si sărută-mă ca si cum ai avea de pând să mă

1 > l.*? > ' ' <·..J*

săruţi cu adevărat.

I

Fără îndoială, era uşor pentru el să mă ţină strânsă în braţe timp de cinci minute, tulburându-mă cu dragostea iui, şi-apoi să plece călare spre Launceston, gândurile fiindu-i înflăcărate cu totul de altceva. Dar pentru mine, lăsată cu părul şi rochia în dezordine, cu nicio posibilitate de scăpare, a vî η ci înaintea mea ceasurile lungi în care trebuia să mă g îndese la toate acestea, situaţia era mult mai neplăcută. Totuşi, îngăduiam şi această cale; l-am lăsat să se reîntoarcă în

Ml

viaţa mea şi trebuie să înă obişnuiesc eu văpaia pe care o aprindea în mine şi care niciodată η-avea să mai fie potolită.

Într-un târziu, chemându-şi adjutantul, îmi făcu sem cu mâna şi se îndreptă călare spre Launceston, unde, îmi spusei cu gelozia care mă rodea, el şi tânărul Joe, poate că vor cina şi vor găsi o distracţie de câteva clipe mai înainte de întâmplările serioase de-a doua zi, fiindcă îl cunoşteam destul de bine pe Richard ca să cred că ducea o viaţă de austeritate numai pentru simplul fapt că mă iubea.

îmi netezii buclele şi îmi aranjai gulerul de dantelă, ap î. trăsei de clopoţel, pentru ca doi servitori să mă ducă în apartamentul meu.

Nu trecui prin faţă, după cum îmi era obiceiul, ci prin încăperile dosnice de sub clopotniţă şi aici, în coridor, îl găsii pe Frarick Penrose, vărul și salariatul cumnatului meu, angajat într-o convorbire serioasă cu un tânăr cam de vârsta lui, care avea un obraz palid, o bărbie teşită şi părea că îşi istoriseşte povestea vieţii.

— Acesta e Mr. Ashley, Mistress Honor, spuse Frank. Şi-a lăsat elevul să se odihnească în apartamentul dvs. Mr. Ashley va lua o gustare cu mine, jos.

Mr. Ashley se înclină si bătu din călcâie.

w >

— Sir Richard m-a informat că sunteţi naşa băiatului, doamnă, spuse eJ, și că voi primi ordine de la dvs. Desigur, lucrul acesta e cam neobişnuit, dar voi încerca să mă adaptez acestor împrejurări.

„Eşti un prost, gândii, şi un înfumurat, şi nu cred că te voi putea suferi”. Apoi, cu vocea tare, adăugai:

— Te rog. Mr. Ashley, să-ţi duci mai departe viaţa pe care ai dus-o la Buckland. N-am intenţia să mă amestec în anumite lucruri, decât pentru a vedea dacă băiatul poate să fie mulţumit.

ti lăsai pe-amândoi înclinându-se şi bătând din călcâie, gata să mă sfâşie în bucăţi când ie întorsei spatele ca să fiu condusă în turnuleţul meu. O întâlnii pe Matty, care ducea un vas cu apă şi fâşii de bandaje.

— E rănit rău? întrebai.

Buzele ei erau strânse într-o cută care însemna că nu era citași de puţin de părerea celorlalţi.

— E mai mult înfricoșat decât altceva, spuse ea.. începe sa tremure când te uiţi la el.

Servitorii mă lăsară în odaia mea şi se retraseră, închizând uşa. Zării cocoșat într-un fotoliu, lingă sobă, un pitic

112

alb ca varul, cu ochii negri, mari, cu buclele negre întinse, paloarea feţii ieşind şi mai mult la iveală din pricina bandajului de pe frunte. Mă privi nervos, muşcându-şi unghiile tot timpul.

— Te simţi mai bine? îl întrebai cu bunăvoinţă.

Mă privi o clipă atent, apoi rosti cu o mişcare ciudată a capului:

— A plecat?

— Cine? întrebai.

— Tatăl meu?

— Da. S-a dus călare la Launceston cu vărul tău. Medita asupra celor spuse un răstimp.

— Când se va întoarce? întrebă.

— Nu se mai întoarce. Trebuie să ia parte la consfătuire la Okehampton mâine sau poimâine. Tu vei rămâne aici. Nu ţi-a spus cine sunt?

— Cred că trebuie să fii Honor. Mi-a spus că voi rămâne la o doamnă frumoasă. De ce stai în acest fotoliu?

—Pentru că nu pot umbla. Sunt schiloadă.

— Ai dureri?

— Nu. Nu prea mari. Sunt obişnuită. Te doare capul unde te-ai lovit?

Atinse cu prevedere bandajul.

— A sângerat, zise el. E singe sub bandaj.

— Nu-i nimic. Se va vindeca repede.

— Voi păstra bandajul „altminteri va sângera din nou, adăugă. Trebuie să-i spui servitoarei care m-a spălat sa nu schimbe bandajul.

— Bine, răspunsei, îi voi spune.

Mă apucai să cos la un lucru de mină ca să nu creadă că îl observ şi ca să se obişnuiască cu prezenţa mea.

— Şi mama obişnuia să lucreze aşa ceva, reluă el după o pauză lungă. Lucra la o scenă dintr-o pădure, cu niște cerbi care alergau.

— Oh, ce drăguț! îngânai.

— A lucrat trei bucăţi de tapiserie pentru fotoliile ei, continuă. Erau admirate la Fitzford. N-ai fost niciodată la Fit zf ord, nu-i aşa?

— Nu, Dick.

— Mama a avut multe prietene, dar n-am auzit-o vorbind niciodată de tine.

— N-o cunosc pe mama ta, Dick. îl cunosc numai pe tatăl tău........
·. ·. „..:

8 – c. 28

113

■ ţ · ·

, – Iţi. place? ’ " ■:

.... întrebarea era bănuitoare; pusă aspru. — De ce întrebi? rostii cu sfială. ’ · · · – – Pentru că mie nu-mi place. îl urăsc. Doresc să fie ucis µη luptă.

Tonul era sălbatec, veninos; ii privii pe furiş şi băgai de seamă că din nou îşi muşcă dosul manii.

— De ce îi urăşti? întrebai în şoaptă.

— Pentru că e un drac. A încercat s-o Ucidă pe marna. A încercat sări-fure casa, şi banii, şi apoi s-o omoare.

— Cum se poate să crezi aşa ceva T"

— Mama mi-a spus-ó. * ί

.. —O iubeşti mult?

» ’ · * ·

• · *·

’• – Nu ştiu. Cred că da: Era frumoasă. Mai frumoasă ca tine „Acum e lă Londra, cu” sora mea.’ As vrea să fiu si eu

’ * j acolo..... " ·

M l | ►

’ Poate că’d. upă ce se” va termina războiul, spusei, te vei întoarce lă clinsa.

• ·.

— Aş fugi de-aâci, zise el, dacă Londra n-ar fi atit de departe şi dacă aş şti că nu voi fi prins în luptă. Bătălia se dă acum pretutindeni. La Buckland nu se vorbeşte de nimic altceva decât despre luptă. Vreau să-ţi spun ceva.

— Anume?

: · ’, ·. · # · *. ·.. f „

— Săptămâna trecută am văzut un rănit pe care l-au dus în casă

pe o targa. Era plin de sârige;

. Felul în care rorsti aceste cuvinte, mă tulbură.. Era ca si cum s-ar fi adineit în sine. ’:

— De ce ţi-e atâta frică de sânge?

,. Obrajii palizi i se împurpurară dintr-odată. ’·

— N-am spus că mi-e" teamă, răspunse el în pripa.

, —■ Nu, dar nu-ţi place. Nici mie nu-mi place. E ceva cu totul nesuferit. Dar nu mă tem când îl văd;

„— Eu nu pot să-l văd de loc, spuse el· după o clipă. Asta mi s-a întâmplat totdeauna, de pe când eram un copil mic. — Nu-i vina. mea.,”
.

— Poate ca te-ai speriat pe vremea când’ erai copil.

"’ – Asta mi-a spus şi mamă; îmi povestea’că, odată, când mă ţinea în braţe, tatăl meu a intrat brusc. S-a certat violent cu „ea, a lovit-o şi a umplut-p. de sânge. Era, sărmana, numai rării „Έΐι nu-mi aduc aminte de nimic, dar așa s-au” petrecut lucrurile.

^ * · ·.

Simţii o adârică tristeţe în mimă; eram abătiită, dar nu-1 lăsai să" bage de seamă. ’

j. 14

— Să nu mai vorbim despre asta, Dick, cel puţin deocamdată. Despre ce ai vrea să discutăm?

— Spune-m i ce făceai la vârsta mea, cum arăt ai şi ce spuneai? Ai avut fraţi şi surori?

. Ţesui deci o poveste despre trecutul meu, făcându-1 să şi-l uite pe al său, în. timp ce el stătea şi mă privea, Când veni Matty să ne aducă o gustare, copilul îşi pierduse atât de mult din: nervozitate, încât. putu să stea de vorbă şi cu ea, făcând ochii mari când zări prăjiturile, care dispărură foarte cur. înd. Pe gânduri, îi priveam trăsăturile şi buclele lui negre; nu păstra aproape nimic· din înfăţişarea tatălui său. Mai târziu ii citii ceva şi el se ridică de pe fotoliul său şi Veni să se alinte pe podea lângă mine, ca un câine micuţ care s-a împrietenit într-o casă. străină şi,. când închisei cartea, el mă privi şi îmi zârnbi. Pentru prima

dată băgai de seamă că ■ zâmbetul acesta era al lui Richard si nu al mamei copilului.

9 X ·

14

Incepând cu ziua aceia, Dick deveni ca un fel de umbră a mea. Se ivea dimineaţa când mi se aducea micul dejun; asta nu-mi făcea mare plăcere, dar fiindcă era fiul lui Richard, îl suportam. Apoi pleca să-şi facă lecţiile cu palidul Mr. Ashley, în timp ce eu mă îmbrăcam, iar mai târziu se plimba pe şosea pe lângă fotoliul meu.

Se aşeza lângă mine în sufragerie şi îşi aducea un scaun în galerie când intram acolo după cină. Vorbind rareori, pururi în căutare de ceva, plutea parcă necontenit în jurul meu ca. o mică fantomă.

— De ce· nu alergi şi nu te. joci prin grădină? îl întrebai odată. Sau roagă-1 pe Mr. Ashley să te ducă la Pridmouth. Acolo sunt scoici frumoase pe plaje şi, vremea e călduroasă, ai putea să înoţi dacă vrei. Ai în grajd un mânz mic şi ai putea merge călare, prin parc.

— Mai de grabă rămân cu tine, îmi răspunse el.

Era ferm hotă rit şi nu putea fi sfătuit în alt chip. Până şi Alice, care ştia să se poarte cu copiii în cel mai călduros chip, nu "ieşea la capăt cu el, şe mulţumea să dea din cap şi nu se clintea din spatele fotoliului meu.

>— S-a. îndrăgostit, de dv., doamnă, îmi spuse. învăţătorul, bucuros.. că-sarcina lui devenise., atât de.. uşoară. Mie mi-a fost foarte: greu să mi-l· apropii. — · ’. ·....,..;.

115

t

— L-ai cucerit, spuse Joan, şi nu vei mai scăpa de el niciodată. Sărmană Honor! Ce povară până la sfirşitul zilelor tale!

Dar pe mine nu mă supăra. Dacă Dick se simţea fericit alături de mine, acesta era singurul lucru care avea importanţă. Şi dacă aş fi putut dărui un sentiment de siguranţă aceste inimi micuţe şi singuratece şi acestei minţi tulburate, însemna că nu-mi trecuse zilele în zadar. între timp, ştirile erau din ce în ce mai proaste şi, la cinci zile

după sosirea lui Dick, ne veni din Fowey vestea că Essex ajunsese la Tavistock, că asedierea Plymoutului încetase şi că Richard îşi retrăgea trupele din Saltash, Mount Stamford şi Plympton, îndreptându-le spre podurile de pe Tamur.

în seara aceea, se ţinu la Tywardreath o consfătuire între nobilimea din judeţ, prezidată de cumnatul meu şi toţi hotărâră să adune cât mai mulţi oameni, arme şi muniţii şi să se îndrepte călare spre Lanceston ca să apere judeţul.

încremenirăm cu toţii şi dimineaţa următoare începură pregătirile de plecare. Toţi cei de pe moşie, oameni sănătoşi şi în stare să poarte armele, defilară pe caii lor prin faţa cumnatului meu, cu bidonul de campanie pus la şea; printre ei se aflau şi servitorii mai tineri de care casa se putea lipsi, ca şi ginerele său, John Raslich din Combe, Oliver Sawle din Penrice – fratele bătrânului Nick Sawle – şi mulţi alţii boernaşi de prin împrejurimi, din Fowey şi St. Austell, se strânseră în Menabilly înainte de a porni la drum, în timp ce sărmana mea soră Mary alerga de la unul la celălalt cu un zâmbet pe care îl ştiam forţat, dându-le prăjituri şi fructe şi încurajându-i pentru călătorie.

Lui John i se dădură o mulţime de îndemnuri lungi, pe care puteam jura că nu le va ţine minte, apoi îi văzurăm străbătând parcul, o mică trupă ciudată şi plină de însufleţire, neştiutoare şi înarmată cu cel mai înalt curaj, arendaşii mânuind flintele ca şi cum ar fi fost nişte furci de fân şi într-un fel care îi primejduia mai mult pe ei decât pe duşmanul pe care l-ar fi putut întâlni. Se repeta tot ce se petrecuse în 43,

Rebelii se aflau la o distantă de nici măcar treizeci de mile si,

*» 5

eu toate că Richard ne asigura că Essex cu armata lui avea să se prindă în cursa întinsă, eu eram destul de neloială în dorinţa ca ei să rămână în afara acestei curse.

Aceste ultime zile ale lunii iulie fură îngrozitor de căli duroase. O undă de vânt fierbinte sufla din sud-vest, ameninţind necontenit a

ploaie şi neaducând-o niciodată, în timp ce

116

marea rostogolită trecea pe lângă Gribben albă şi cenuşie. Noi, la Menabilly, pretindeam a ne continua viaţa ca şi cum totul ar fi fost ca şi mai-nainte, ca şi cum nimic supărător n-ar fi putut să se întâmple, şi ne sileam chiar să iacem risipă de o anumită voioşie în timpul meselor, cind trebuia să mai punem şi noi mina pe ceva, acum când nu aveam decât femei pentru treburile casnice. Dar, în ciuda acestei amăgiri, afişată cu intenţia de a ne încuraja, eram cu toţii încordaţi şi atenţi; —· urechile noastre căutau să surprindă sunetul unui tun sau un tropot de cal. Ţin minte că, într-o zi, după ce stătusem cu toţii la masa cea lungă din sufragerie, portretul Majestăţii Sale privindu-ne calm de pe tapiţeria închisă de deasupra căminului, la sfârşitul unui ospăţ destul de încordat, Nick Sawle, cel mai în vârstă dintre noi, învingându-şi reumatismele, se ridică în picoare cu multă solemnitate şi ne spuse:

— Ar fi bine, în aceste vremuri de sforţări şi de tulburare, să închinăm pentru Majestatea Sa. Să bem deci pentru Regele nostru iubit, să-1 ocrotească Domnul pe el şi toţi cei plecaţi din această casă cu gând să lupte pentru el.

Atunci toţi, afară de mine, se sculară în picioare şi priviră spre portretul regelui, cu ©chii plini de melancolie, cu o gură mică şi îndărătnică – şi văzui că pe Alice o podidiră lacrimile gindindu-se la Peter, iar pe faţa Maryei se zugrăvea resemnarea, gândurile ei zburând la Jonathan. Totuşi, nimeni dintre cei de faţă, privind portretul regelui, nu se gândea să-1 condamne pentru nenorocirea care se abătuse asupra noastră. Dumnezeu ştia că nu aveam nicio simpatie pentru rebeli, care toţi îşi făgăduiseră să-şi înzestreze căminurile şi să facă avere, nepăsându-le de loc de oamenii simpli, a căror soartă pretindeau că se va îmbunătăţi odată cu victoria lor. Dar nici nu puteam în sufletul meu să-1 recunosc pe rege ca izvor al întregului adevăr, ci mă gândeam la el ca la un om rigid şi rnândru, tot atât. de mic la inteligenţă ca şi la statură, care însă prin graţia manierelor, a demnităţii şi a moralităţii lui, – stirnea un devotament sălbatec între

acei care îl urmau, devotamentul izvorând din sufletele lor calde, iar nu din raţiunea fiecăruia.

In seara aceea râe găseam în galeria lungă, un grup de oameni liniştiţi, supuşi. Până şi limba cea ascuţită a Temperancei Sawle amuţise; trăsăturile ei lungi şi subţiri o arătau mâhnită şi speriată; familia Sparke îşi continua obişnuitul ei joc de şah, vorbind în şoaptă, Will, clopotarul de zvonuri,

117

neavând acum prea mare tragere de inimă. pentru pasiunea Iui.

— Oare rebelii au trecui dincoace de Tamar?

Cred că acesta era gândul nostru al tuturora şi, în timp ce Mary, Alice si Joan lucrau la goblenul lor, iar eu îi citeam

1/ " f v.'

lui Dick cu voce înceată, mintea mea socotea necontenit distanţa cea mai scurtă pe care o va parcurge duşmanul şi dacă va trece pe la Saltash sau pe la Gunnisiake, John părăsise sufrageria imediat ce se băuse în sănătatea regelui, spunând că nu mai poate suporta aşteptarea aceasta, şi că se duce călare la Fawey după ştiri. Se întoarse cam pe la· nouă ceasuri, aducând vestea că oraşul era aproape gol, foarte mulţi fiind plecaţi spre nord să se înroleze, în armată, dar că cei rămaşi stăteau la porţile lor, trişti şi dezamăgiţi, povestind cele ce aflaseră, că Grenvile şi trupele sale fuseseră învinse la Newbridge, mai jos de Gunnisiake, în timp ce Essex şi câteva zeci de mii de oameni înaintau călare spre Launceston. Îmi aduc aminte că Will Sparke sări în picioare când auzi aceasta şi, izbucni într-o tiradă în contra lui Richard, vocea lui subţire fiind ascutită si nervoasă.

* Γ

— Oare ce v-am spus tot timpul? strigă. Când vine o asemenea încercare, acest om nu e comandantul potrivit. Trecătoarea de la Gunishlake ar putea fi foarte uşor apărată, indiferent de puterea vrăjmaşului şi, totuşi îl vedeţi pe Grenvile retrăgându-se fără măcar să dea o lovitură pentru a apăra Cornwall. Dumnezeule, cită deosebire între omul acesta si fratele său!

— Toate acestea sunt numai zvonuri, Will, rosti John cu privirea în direcţia mea. Nimeni în Fowey η-a jurat că e adevărat ce se spune.

— Eu îţi spun că totul e pierdut, reluă Will. Cornwall va fi distrus şi pustiit, aşa cum a spus Sir Francis Bennett acum câteva zile. Şi dacă va fi aşa, Richard Grenvile va fi de vină.

îl văzui pe Dick înghiţind aceste cuvinte cu ochii aprinşi, apoi trăgmdu-mă ele mânecă, şopti:

—— Ce-a spus? Ce s-a întâmplat?

— John Rashleigh a spus că contele de Essex ar fi trecut în Cornwall, răspunsei blind, şi că nu i s-a opus multă rezistenţă. Trebuie să aşteptăm ca să ne convingem dacă ştirea e adevărată.

— Atunci, tatăl meu a iost ucis În iuptă?

118

- – Nu. Dick, Nu s-a spus, asa. ceva.. Vrej. să-ţi citesc mai
- A ·. * ·· *,.»
- ► ■ «··· «■» ·, departe? —,:

— Da, te rog, dacă vrei.. Г..'·.'. "

- · Continuai povestea, neluând în seamă faptul.că îşi muşca • mina, atunci când, teama mea fiind atât. de mare, eram aproape în stare să fac acelaşi lucru. Era cu putinţă. să se fi întâmplat: orice în cele din – urmă patruzeci şi. opt. de ore. Se putea ca Richard să fi fost ucis-pe drumul. prăpăstios, mai jos: de Gunnislake, şi oamenii lui fugăriţi în toate direcţiile, sau ca. el să li fost luai prizonier şi în acest, moment să „fie supus la tot • felul de torturi la Launcestpn Castle, ca să.. trădeze planul 'de luptă, lira greşeala mea de totdeauna să. las. unaginaţtşi îrâu liber şi cu toate că îmi închipuiam că.. cunosc destul de" bine strategia lui Richard pentru a bănui.ca retragerea pe malul Tamarei a fost probabil intenţia lui de.la început „ca şă-1 ademenească pe Essex în Cornwall, totuşi îmi doream să aud contrariul, adică să se fi ciştigat o victorie în această, zi şi rebelii să fi fost împinşi înapoi în Devonshire.

Dormii rău în noaptea aceea, pentru că ignorarea adevărului mi se pare cea mai mare tortură mintală din cite există, şi. mai ales pentru

o femeie neputincioasă’care nu-şi poate înăbuşi temerile, oricât s-ar strădui atunci când nu există nici

·. ·» ·....

un leac cu putinţă. A doua zi era tot atât de caldă şi lipsită de aer şi când coborâi. după micul dejun, mă întrebăm: dacă arăt tot atât de îngrijorată şi de speriată ca toţi ceilalţi. încă nu sosiseră ştiri. Totul părea ciudat de liniştit – până şi ciorile cârc se adunau de obicei printre ramurile copacilor de lingă epurărie zburaseră, căutându-şi adăpost în altă parte. Aproape de prinz, când vreo câţiva dintre noi ne adunarăm în sala de mâncăre ca să gustăm nişte friptură rece, Mary, venind din odaia ei prin hol, strigă:

— Se vede venind un om călare prin parc!

Fiecare începu să-şi dea cu părerea apropiindu-se de fereastră şi John, cam palid, coborî în ogradă ca să primească pe oricine ar fi sosit. ·’ ·: ".; ·, ;

Călăreţul pătrunse în curtea interioară,: ηoΓ toţr urmărindu-1 cu privirea de la fereastră şi, cu toate că era acoperit de praf din – cap până în picioare, având şi o tăietură deacurmezisul cizmei, îmi dădui seama că nu era altul decât tinărul Joe Gr en-vile. — ....:.. ·. ⋯-

- . * ·.
- · · – – – – Am o veste pentru Mistress Harris, spuse el sărind din scări. îmi simţii gâtlejul uscat şi mâinile. mi se umeziră. Desigur că c mort „gândii,: > ■··.. ·. „.... ·

α ι α

— Dar lupta? cum merge lupta?

— Ce-i cu rebelii?

— Ce s-a intimplat?

Din toate părţile i se puneau întrebări, Nick Slawe incolţindu-1 dintr-o parte iar Will Sparke din cealaltă; el. îşi croi drum printre ceilalţi ca să ajungă 1a mine,

— Essex va fi în Bodmin la căderea nopţii, spuse el scurt. Chiar acum am dat un atac mai sus de Lostwithiel împotriva Lordului Robartes şi brigăzii sale, care acum s-a întors pentru a-1 întâlni. Noi ne

retragem grăbiţi spre Truro, unde Sir Richard plănuieşte să mai adune trupe. Am venit înadins ca să aduc această veste pentru Mistress Harris.

— Essex la Bodmin?

Un strigăt de alarmă se ridică în întreaga societate şi Temperance Sawle căzu numaidecât în genunchi, chemând pe Dumnezeu în ajutor. Eu desfăcu! în grabă scrisoarea lui Rich ard.

„Scumpa mea dragoste.

„Cârligul de undiţă are momeală destulă şi sărmanul peşte rătăcit îl priveşte cu gura larg deschisă. El va fi în Bodmin în astă seară, şi foarte probabil în Fowey mi ine. Sfătuitorul său de căpetenie în această chestiune e idiotul de Jack Robartes, al cărui castel din Lanhydrok am avut chiar acum plăcerea nemărginită de a-1 jefui. Ei vor înghiţi şi cârlig şi undiţă şi tot. Noi vom veni dinspre Truro, iar Majestatea Sa, Maurice şi Ralph Hupton dinspre răsărit. Regele a şi înaintat până la Tavistock, aşa că peştele va fi scos la mal foarte frumos. Viitorul vostru apropiat la Menabilly fiind oarecum neplăcut, cel mai bun lucru ar fi dacă mi l-ai trimite înapoi pe căţel împreună cu învăţătorul lui. În această privinţă i-am dat lui Joe toate instrucţiunile. Tu vei rămâne în odaia ta, scumpa mea dragoste, şi să nu-ţi fie teamă.. Vom veni în ajutorul vostru cit mai curmei cu putinţă. Omagiile mele surorii tale şi întregii societăţi.

Servitorul tău devotat

Richard Grenvile"

Virâi scrisoarea în buzunar şi, mă întorsei către Joe.

— Generalul e sănătos? întrebai.

— N-a fost niciodată mai bine îmi răspunse el zimbind. L-îm lăsat mâncând o friptură de porc în drum spre Gram-

pound, în timp ce servitorul îi curăţa cizmele. Ne-am însuşit o crescătorie de porci din parcul Lordului Robartes, o turmă de oi şi douăzeci de vite. Dacă veţi auzi zvonuri despre pierderile noastre la Newbridge, să nu le daţi nicio atenţie; cu cit. mai mare va fi numărul

pierderilor noastre în închipuirea duşmanului, cu at-ît mai mulţumit va fi Sir Richard.

Ii făcui semn că aş vrea să vorbesc cu el între patru ochi şi ne retraserăm în încăperea de alături.

— Care e planul în legătură cu Dick? întrebai.

— Sir Richard e de părere că cel mai bun lucru ar fi dacă băiatul și Mr. Ashley s-ar îmbarca pe o corabie de pesrari înspre St. Mawes, dacă s-ar putea să ne înţelegem în această privinţă cu unul din flăcăi la Polkerris. Ei ar putea să aştepte aproape de coastă şi odată Dodmanul înconjurat, călătoria nu va dura multă vreme. Am bani la mine ca să-i răsplătesc îndeajuns pe pescari pentru oboseala lor.

— Când ar urma să plece?

— Cât mai curând cu putinţă. Voi avea grijă de aceasta şi tot eu le voi fi călăuză spre coastă. Apoi mă voi întoarce să mă întâlnesc cu Sir Richard și, dacă voi avea noroc, îl voi ajunge pe șoseaua Grampouncl-Truro. Supărător este faptul că drumurile sunt toate pline de oameni care se retrag din faţa lui Essex, toţi luând-o spre apus, şi nu va mai dura mult până ce cavaleria rebelă va ajunge în acest judeţ.

— Atunci nu mai e timp de pierdut, spusei, ll voi ruga pe Mr. John Rashleigh să vă însoţească la Polkerris; el cunoaşte acolo oameni de cea mai mare încredere.

ι

îl chemai pe John şi îi explicai în grabă planul, după care porni numai decât spre Polkerris împreună cu Joe Grenvile; în acest timp, trimisei vorbă lui Herbert Ashley că doresc să stau de vorbă cu el. Arăta și mai palid ca de obicei, deoarece se răspândise zvonul că trupele lui Grenvile se retrăgeau în dezordine cu rebelii pe urmele lor și că războiul ar fi irevocabil pierdut.

Se linişti oarecum când îi spusei că el şi Dick aveau să plece numaidecât pe mare; plecă în pripă să-şi împacheteze lucrurile, făgăduind că va fi gata într-o oră. Acum îmi revenea datoria de a da aceeaşi veste celui pe care îl socoteam umbra mea. El se afla lângă o uşă, privind în grădină; îl chemai lingă mine.

— Dick, îi spusei, vreau să fii curajos şi înţelegător. Se pare că împrejurimile vor fi împresurate de duşman poate chiar până mâine şi Menabilly va fi ocupat. Tatăl tău e de

121

• părere cî ar fi mai bine să nu fii. găsit,. aici şi,., de aceea „. am. · hotărî! cu. Mr. Rashleigh ca tu *si î*nvăţătorul tău să. vă Aduceţi c l ι o ■ h ar că i a St, ■ M a w o s, unde veţi îi i η s i g u ιn. ţ ă...

: n ■· · O *

— Λ'I1 si tu. cu· noi? întrebă. ·.....

ι · (1 · * · I, · L ft. %

— Nu, Dici;, Ace a a e un plan. alcătuit în fugă sie numai pentru voi. Eu şi. ceilalţi vom rămâne la Menabilly.

— Rami η şi eu – aci...

— Nu, Dick. Trebuie sa.. mă. laşi =să judec, eu. pentru tine, Y) mai bine. pentru tine să pleci...

— . Asta înseamnă.că mă ini îl η esc.cu tatăl-meu?

• | · · ·

—. —· Nu ştiu. Tot ce ştiu e.că. barca vă va duce la St. Mawes.,... ·

... Nu spuse nimic; arăta foarte: morocănos ş.i. nemulţumit; după o. clipă, sau două se duse la învăţătorul lui..

Nu rnă simţii prea bine tot timpul, fiindcă nimic nu · e atâtde molipsitor oa · panica şi o: atmosferă de · mare teamă plutea în aer. În galerie se adunară mici grupuri de oameni, ■toţi eu privirile ■ încordate şi cu-feţele trase, iar copii Alicei, conştienţi, de cele ce aveau să se î. ntâmple, bieţii de ei, nu-şi mai găseau astâmpăr, trăgând-o· necontenit de -fustă şi plingând. — · · · ·. ·■·■

— Totuşi, ar mai fi timp să mergem la Truro, dacă am avea mijloace de transport, spuse Will cu faţa învineţită de frică, dar Jonathan a luat cu el toţi cai, iar furgoanele de pe fermă merg prea încet. Unde s-a dus John? Oare n-ar putea ej. să hotărască într-un fel ca sî putem fi dusi la Truro?

.» *

Surorile lui îi priviră cu ochii speriaţi şi Gillian şopti grăbită

Deborei că lucrurile lor nu sunt ■ pregătite şi că ar dura până seara târziu să strângă cele de trebuinţă pentru călătorie, Nick Sawle, câutând să se stăpâneaşcă cu destulă mândrie, rosti cu glas tare:

— Eu şi soţia mea avem de. gând să rămlnem la Menabilly. Dacă laşii ţin să încurce şoselele ca nişte fugari, n-au decit s-o facă, dar eu găsesc că e o slabă recunoştinţă faţă de varul nostru Jonathan să-i părăsim casa. în vremuri. tulburi ca nişte oameni de nimic.

«I 1 · · I ·· *» ^ · «· «. · I» · · *, ·

’, ·· ·» #·’·

· – . · · ’ ·’ ·’ · i ·.. · ’

Sora.. mea-Mary, mă: privi-deznădăjduită. — .; ·. — ·. · ·

— Ce sfat ne dai tu, Honor? întrebă, Să pornim, ori să stăm pe loc? Jonathan nu mi-a dat niciun fel de îndrumare. El m-a asigurat că duşmanul nu va trece dincoace de Tamar, sau, în cel mai rău caz, va fi respins, după câteva

. mile....

• ■ I» ··, I ·

122

·.: · – Dumnezeule, strigai, dacă ţii să te ascunzi prin şanţuri laolaltă cu vitele alungate, atunci pleacă „dar iţi. jur că vei suferi mai rău pe drumuri decât acasă. E măi bine. sa mori de foame sub propriul tău acoperiş,. decât printre străini.

— Avem o mulţime de provizii, spuse Mary cu o rază de speranţă. · Cred că. nu vom duce lipsă de nimic, decât dacă asedierea ar dura prea mult timp.

Se întoarse ca să ia înţelegere cu fiicele ei vitrege, care erau ocupate. sî-şi liniştească copiii; eu socoteam că era mai. bine să nu sporesc consternarea generală mărturisind că, odată intraţi rebelii în casă, s-ar termina foarte curând cu

[proviziile.. j-in·>’■• • ami rttl· ’-tH^r Hαη’ν^· v: -it··

Din turlă se auziră trei lovituri de orologiu în clipa când

Dick şi învăţătorul său coborâră gata de plecare. Băiatul mai era şi acum morocănos şi întoarse capul când am vrut să-mi. iau bun.

rămas. Asta era mai mulţumitor decât lacrimile de împotrivire la care mă aşteptasem şi, cu o voce plină de curaj, îi dorii călătorie bună, asigurându-1 că într-o săptămină sau şi mai curând supărările aveau să sfârşeâscă. El nu răspunse nimic, iar eu ii făcui semn lui Herbert Ashley să-l ia de braţ şi să meargă prin parc împreună cu Frank Penrose care putea să-i călăuzească la Polkcrris, unde aveau să se întilnească cu John Rashieigh şi cu Joe Grenvile care, fără nicio îndoială, pregătiseră totul din vreme.

Teama şi încordarea avură drept rezultat că spatele mă durea si nu doream altceva decât să mă întorc în turnuletul

+?

meu şi să mă culc. Trimisei după Matty, care. ajutată de Joan şi de Alice, mă duseră sus. Soarele pătrundea cu putere prin geamul meu dinspre apus, şi camera era înfierbântată şi lipsită de aer.

Mă -trântii pe pat asudată peste măsură, dorind din toată inima să fiu bărbat şi să pot călări alături de Joe Grenvile pe şosea spre Truro în loc să stau aci, o biată femeie schiloadă, aşteptind apropierea înfricoşetoare a duşmanului. Rămăsei în pat numai o oră, căutând puţină uitare, când auzii clin nou zgomotul unui cal venind în galop prin parc şi, strigând-o pe -Matty, o întrebai cine era·. Ea se duse la geam să privească.

— E Mr. John, spuse, şi după expresia feţii se vede că e foarte înfrigurat. Pe semne că s-a întâmplat ceva.

Inima mi se opri la cuvintele ei. Poate că pescarii din Polkerris nu se lăsau înduplecaţi să pornească la drum. într-o clipă auzii paşii lui John pe scări; el intră în odaia mea uitând să mai bată la uşă. ·...

— L-am pierdut pe Dick, spuse. A dispărut şi nu poate fi găsit nicăeri.

Mă privi; sudoarea ii scălda obrajii şi tremura.

Ce vrei să spui? Ce s-a intâmplat? întrebai ridicându-mă în pat.

Am fost cu toţi pe coastă, spuse el sufllnd din greu, şi barca se afla în apă lingă mal. Sub punte se afla o cabină mică în barcă şi l-am văzut pe Dick cu ochii mei coborând în ea cu pachetul sub braţ. Am angajat barca foarte repede şi pescarii – amândoi băieţi puternici, pe care îi cunosc de mult, erau binevoitori. Chiar înainte de-a porni barca, am auzit un zgomot venit clin împrejurimi, şi mai mulţi băieţi s-au îndreptat spre noi în fugă, spunându-ne că primul rebel străbătuse călare drumul de la Castledore spre Tywardreath, şi că dealul Polmear era ocupat de trupe. Atunci oamenii se pregătiră de plecare, și tânărul Joe Grenvile se întoarse spre mine, zicând:

„Cred că și eu ar trebui să-mi iau drumul pe apă”. înainte de a-i putea răspunde, intrase cu calul în mare, îndreptându-se spre bancurile de nisip, o jumătate de milă spre apus. Fluxul era pe la jumătate, clar el îşi ajunse ţinta şi se întoarse în şea, făcându-ne semn cu mâna; toate astea se petrecură în mai puţin de douăzeci şi cinci de minute. Acum, de bună seamă, se află la Goosmoor, la jumătatea drumului spre St. Austell".

— Dar Dick? întrebai. Ai spus că l-ai pierdut pe Dick.

— Era în barcă, răspunse el. Pot jura că a fost în barcă. Dar noi ne-am întors spre flăcăii care ne povesteau despre trupele clin Tywardreath, apoi am început să privim cu toţii spre tânărul Joe care intrase cu calul, în apă şi înota. Dumnezeule, Honor, aceasta a fost fapta cea mai îndrăzneaţă pe care a făcu t-o vreodată un tânăr, pentru că fluxul vine foarte repede între Polkerris şi întinderile de nisip. Atunci Ashley, uitându-se în jur, începu să-1 strige pe Dick, dar nu izbuti să-1 găsească. Cercetarăm barca de la pupă la proră, dar nu se afla nicăieri. Nici pe coastă nu era. Nu i-am dat de urmă. Pentru numele lui Dumnezeu, Honor, ce să facem acum?

Mă simţii tot atit de neputincioasă ca şi el, chinuită de frică, fiindcă aici eu eram aceea care greşisem, nefiind demnă de încrederea care mi se arătase, iar trupele rebele se aflau la mai puţin de două mile.

— Unde e barca acum? întrebai.

— Aşteaptă în apropiere de Gribben ca să-i dau. un semn, răspunse John, iar învăţătorul acela fricos nu are alt gând decât să plece cât mai repede la St. M awes. Chiar dacă vom găsi băiatul, Honor, mi-e teamă să nu fie prea târziu.

— Scotoceşte printre stânci în toate direcţiile şi colindă terenurile, parcul şi păşunea. Oare i s-a spus ceva băiatului pe drum?

— Nu pot şti. Cred că nu. Il auzisem doar pe Frank Penrose spunându-i că spre seară va fi alături de tatăl. său.

Aşadar, asta era pricina, gândii, singura indiscreţie, îndestulătoare însă ca să-1 hotărască pe Dick să nu mai plece, ci. să se ascundă ca un copil leneş care nu vrea să meargă la şcoală. Nu putui face nimic altceva decât să-1 rog pe John să mai dea o raită în tovărăşia lui Frank Penrose, fără să spună cuiva despre cele întâmplate. Şi-o rugai pe Matty să mă ducă în marginea şoselei.

15

Odată afară pe şosea, aveam cea mai bună vedere spre împrejurimi şi zării pe Frank Penrose şi pe John Rashleigh străbătând parcul, apoi despărţindu-se. Tot timpul mă temeam ca băiatul să nu se fi înecat şi să nu fie găsit odată cu refluxul de sub stâncile de lângă Polkerris. Nu văzui barca şi bănuii că se afla mai spre vest, dincolo de Polkerris şi Gribben.

Ne plimbarăm încolo şi încoace dealungul şoselei, Matty împingându-mi fotoliul, dar nu se văzu niciun suflet viu, nimic în afară de nişte vite păscând pe dealurile îndepărtate, în timp ce murmurul vântului legăna grânele în depărtări.

O trimisei pe Matty să-mi aducă o haină groasă, deoarece vântu! se făcuse mai rece şi, întorcându-se, îmi spuse că nişte fugari au şi intrat în parcul nostru de pe şosea, femei, copii şi bătrâni, toţi cu câte o legătură în spate, cerând adăpost, deoarece drumul spre Truro era tăiat, iar rebelii mişunau pretutindeni. Sora mea Mary nu ştia ce să le spună şi mulţi din ei aprinseră focul în iepurărie, pregătindu-se pentru noapte.

— Acum când ieşeam, spuse Matty, a sosit o trăsură trasă de

patru cai şi o cucoană a cerut să fie găzduită împreună cu fiicele ei. Am auzit pe servitoare spunând că sunt de nouă ore pe drum.

Multimlii. lui Dumnezeu că rămăsesem la Menabilly, nepierzindu-mi capul ca toţi aceşti nenorociţi.

— Du-te spre casă, Matty, spusei, şi vezi cum o poţi ajuta pe. sora mea. Niciuna din· servitoare nu are un* pic de minte. ·

Plecasem cam de zece minute, când văzui doi oameni venind spre mine, peste câmpuri. Unui din ei văzindu-mă, îmi iăcu semn cu mâna, în timp ce era urmat de celălalt.

■; Era'John Rashleigh, iar în urma lui, Dick.

— Când ajunseră, văzui că băiatul era ud leoarcă, având şi zgârieturi pe faţă şi pe rriâini dih pricina mărăcinilor, dar era prima dată că nu se temea la vederea sângelui, oi mă privea: într-un chip provocator.

— Nu vreau să plec, îmi spuse. Nu poţi să mă sileşti să plec.

John Rashleigh clătină din cap şi strânse din umeri, în chip de resemnare.

— N-avem ce face, Honor. Va trebui să-1 ţinem aci. Malul e plin de nămol şi am făcut semn oamenilor din barcă să-1 treacă pe învăţător prin golf spre Mevagissy sau Gorrau, unde va trebui să se îngrijească singur de dânsul. În ceea ce-1 priveşte pe băiatul acesta, l-am găsit pe o st încă la o milă de Polkerris – şi ultimile trei ore le-a petrecut până ia piept în apă. Numai Dumnezeu ştie ce va spune Sir Richard de greşeala pe care am făcut-o.

— Nicio grijă de ce va spune Sir Richard Voi avea eu grijă de asta; spusei, dacă îl vom mai vedea vreodată. Acum acest băiat trebuie să vină cu mine în casă si să fie îmbrâcat în Haine uscate înainte de-a se întâmpla ceva mai rău cu el

- a *

Şoseaua spre'· Menabilly e cocoţară pe· culme, cum am mai' spus, îngăduind o vedere minunată spre est şi vest şi, în această clipă, fără să ştiu de ce, întorsei capul spre drumul coastei ce cobora spre Pridmouth din Combe şi Fowey şi zării În orizont, deasupra văii,

silueta unui singur călăreţ. Într-o clipă-îl urmară ceilalţi; care· se opriră o clipă’ pe deal, apoi; -căutând să fie cât mai aproape de călăuza lor, goniră în josul potecuţei înguste spre golf. îi zărise· şi John, deoarece privirile ni se întâlniră şi ne cercetarăm îndelungă·

Λ i O1

vreme în tăcere, în timp ee Dick stătea: între, noi cu ochii lăsaţi în jos si clănţănea. ·din. dinţi.·

*ι O f t I** -; în’zilele de’ demult, Richard îşi bătea joc demine din cauza sângelui meu de femeie de pe coasta de sud, singe

126

leneş, dupî cura. afirma el, comparat cu cel care curgea prin vinele lui, sângele omului de pe coasta nordică, dar jur că în clipele care urmară gândii tot atât de repede cit n-ar fi putut ghidi el însuşi vreodată.

. Ai cheile tatălui tău? îl Întrebai pe John.

Da, spuse.

—·· Toate cheile?

— Toate.:.....

. —r Le’ai ia tine?. ·...

— Da.

— Atunci deschide uşa căsuţei de vară.

Mă ascultă fură. să pună vreo întrebare —. mulţumesc lui Dumnezeu, tatăl sau îl învăţase să fie supus – şi într-o clipă ne·’găsirăm pe prag.cu uşa larg deschisă.

— Ridică rogojina dedesubtul biroului de colo, ; spusei, apoi scoate piatra cu ineluşul deasupra.

Mă privi surprins, dar se apucă de lucru fără să rostească o vorbă; într-o clipă rogojina si piatra fură ridicate si acum se zăreau scările.

>

— Nu mă întreba nimic, John, spusei. Nu avem timp acum. E o

trecătoare subterană care duce de la aceste scări spre casă. Acum, ia-1 pe Dick cu tine, plinind întâi piatra ia loc, deasupra capetelor noastre, si strecoară-te cu el dealungul trecătoarei până la capătul ei. Acolo vei ajunge într-o cămăruţă ca o celulă, şi vei vedea alte scări. La capătul scărilor se află o uşă care cred că se deschide 1a capătul trecătoarei. Dar să nu încerci s-o: deschizi până ce nu-ţi voi face semn din casă.

Observai că cele spuse intrau anevoie în mintea lui, dar citii după aceea în ochii lui o sclipire de înţelegere.

— Odaia care se afla alături de-a ta? întrebă. Unchiul meu John?

— Da, răspunsei. Dă-mi cheile şi pleacă numaidecât!

Cu Dick nu era niciun fel de dificultate. înţelesese din spusele mele că pericolul era destul de mare şi, deci, nu era momentul să opună vreo rezistenţă. *Se* vârî în gaură ca un iepure speriat, îi văzui' pe · John potrivind rogojina deasupra pietrei, apoi cobonnd·· în urma copilului. · Dick dădu drumul ia piatra de deasupra capului sau şi dispăru. Căsuţa era aşa cum fusese, goală şi• neprimitoare; Mă plecai deasupra fotoliuluî*' Ihtorsei cheia în broască şi-o ascunsei în buzunar. Privii spre răsărit şi nu mai văzui nimic la orizont. Trupele probabil că şi ajunseseră la golf şi, după ce aveau să-şi adape ι *9* 7

1 C t λ: ·.: * j caii la moară, urmau să urce mai departe, sosind la Menabilly cam peste zece minute. Sudoarea îmi brobonă fruntea rece ca gheaţa şi, aşteptând-o pe Matty să vină să mă ia – şi numai Dumnezeu ştia cât avea să mai zăbovească, – gândii că în această clipă aş da tot ce posed pe lume pentru o straşnică înghiţitură de brandy.

Departe, pe dealuri, îl văzui pe Frank Penrose căutându-1 fără speranţă pe Dick, în timp ce în livada dinspre apus o femeie îşi striga vacile, inconştientă de faptul că trupele urcau poteca spre noi.

Fina mea Joan verii în fugă dealungul şoselei să mă ia, înflăcărată şi speriată, cu părul negru fiuturmd în bătaia vântului.

— Se apropie, îmi spuse. I-am văzut de la fereastră. Sunt mulţi, toţi călare, venind prin parc.

Răsufletul i se prăbuşi într-un suspin şi începu să mă târască după sine dealungul şoselei, aşa că şi eu mă simţii cuprinsă de o panică

bruscă şi nu mă mai gândeam la nimic altceva decât la poarta largă de la Menabilly.

— L-am căutat pretutindeni pe John, spuse ea tremurând, dar nu l-am putut găsi.

Unul din servitori mi-a spus că 1-a văzut îndreptându-se spre Gribben. Vai, Honor – copii —ce va fi cu noi? Ce se va întâmpla?

Auzii strigăte din parc, apoi de-afară, de dincolo de poartă, se auzi ropotul ritmic al cailor. Nu era zgomotul potolit al unei companii, ci rând după râncl, se simţea apropierea ameninţătoare a unui regiment, zăngănitul armelor şi sunetul unui corn de vânătoare.

La ferestrele galeriei ne aşteptau Alice, Mary, familia Sawle, familia Sparke, o mică adunare de oameni speriaţi, uniţi acum în pericol. Mai erau două feţe pe care nu le cunoşteam, feţele înfricoşate ale unor copii străini, cu bonete de dantelă pe cap, cu grumazurile înfăşurate În guleraşe mari de dantelă. Atunci îmi amintii de femeia necunoscută care ceruse să fie găzduită de sora mea şi, după ce intrarăm în curte şi închiserăm poarta, văzui caii care traseră la trăsură stând acolo neîngrijiţi, având totuşi pe spate nişte pături pe care rândaşii Je aruncaseră în fugă asupra lor. Păturile erau albe şi roşii şi aveau la colţuri capul unui balaur... Dar tocmai în clipa când amintirile mele îşi luau zborul spre trecut, auzii o voce rece şi clară, acoperindu-le pe toate celelalte din galerie.

128

— Dacă o fi cumva Lordul Robartes, vă pot asigura că nu ni se va întâmpla niciun rău. L-am cunoscut bine în anii din urmă şi voi sta cu el de vorbă în privinţa dumneavoastră.

— Am uitat să-ţi spun, şopti Joan. A venit împreună cu cele două fiice ale ei acum o oră. Drumul era blocat şi n-au putut trece prin St. Blazey. E Mr. Denys din Orley Court.

Ochii i se îndreptară spre mine. Aceeaşi ochi prelungi, cu pleoapele grele, pe care îi mai văzusem de atâtea ori în visurile mele tulburi, acelaşi păr auriu, mai auriu decât fusese în trecut, deoarece arta înlocuise natura, întrecând-o pe alocuri. Zărindu-mă, mă privi fix

şi, pentru un moment, surprinsei în ochii ei o licărire sortită să-mi dea ele veste că nu se simţea tocmai bine întâlnindu-mă aci, apoi zâmbi, cu un zâmbet stins, prefăcut, pe care îl ţineam atât de bine minte şi, întinzându-mi mâinile, îmi spuse:

— Oh, Honor, iată într-adevăr o neasemuită plăcere! Mary nu mi-a spus că eşti şi tu la Menabilly.

Nu mă grăbii să prind mâinile ce mi se întindeau, cu gândul că o schiloadă în fotoliul ei poate fi prost crescută oricit îi place şi, în timp ce-o priveam la rândul meu ţintă, cu bănuieli şi presimţiri în inimă, auzirăm caii intrând în curte şi cornurile sunând. Biata Temperance Sawle se lăsă să cadă în genunchi, copiii începură să plângă, iar sora mea Mary, cuprinzând cu braţele pe Joan şi Alice, era foarte palidă, deşi părea liniştită. Numai Gartred privea la toate cu ochi reci, jucându-se nepăsătoare cu cordonul de la rochie.

— Roagă-te puternic şi repede, Mrs. Sawle, spusei. Vulturii se adună.

Şi, nefiind altă băutură în odaie, îmi turnai apă. dintr-un ulcior şi ridicai paharul spre Gartred.

16

Ţin minte că Will Sparke a fost acela care s-a dus să deschidă poarta – cu toate că tot el pusese zăvorul înainte – şi făcând asta, începu să spuie cu vocea lui subţire, ascutită: *i*

N-are rost să-i ofensăm. Cel mai bun lucru e să-i impacam.

129

Văzurăm de la fereastră cum descălecau, privind în jur cu încredere, având chipuri aspre sub coifuri. Mi se păru că toţi arătau la fel, cu capetele lor bombate, în vestoane din

9 – c. 28

piele galbenă-cenuşie şi, această asemănare era şi mspăimântătoare şi sălbatecă. Mulţi din ei se opriseră în partea de răsărit a grădinii, copitele cailor strivind în treacăt pajiştea verde şi tinerii copaci: era primul semn ele distrugere. Tot timpul suna cornul pe un ton subţire, ca şi cum un vânător şi-ar fi chemat câinii la măcel.

După câteva clipe le auzirăm paşii greoi prin casă; treceau prin sala de mâncare şi urcau pe scări; Will Sparke, cu un zâmbet pe obrazul lipsit de culoare, se întoarse în galerie· în urma lui veniră trei ofiţeri, cel dintâi un om înalt şi gras, cu nasul lung şi cu fălcile mari, purtând o cingătoare verde în jurul taliei. Numaidecât recunoscui Iri ei pe Lordul Robartes, proprietarul L.anhydrockuiui, marele domeniu de pe şoseaua Bodmin, care în zilele de demult fusese călare şi la vânătoare cu fratele meu Kit, deşi nu prea era cunoscut de ceilalţi din familia noastră. Acum ne era duşman. şi putea dispune de noi cum dorea.

— Unde e proprietarul casei? întrebă el priyindu-1 pe bat rinul Nick Sawle care-i întorsese. spatele.

— Soţul meu e plecat, spuse Mary înaintând, iar fiul meu vitreg se afla pe undeva prin apropiere.

— Toţi cei ce locuiesc în această casă sunt aici?

— Toţi, afară de servitori.

— Nu aveţi cumva ascuns vreun duşman?

— Nu.

Lordul Robartes se întoarse spre ofiţerul de' stat major de lingă ei.

• – Fă o percheziţie serioasă, atât a casei cât şi a terenurilor, zise el. Deschide orice uşă pe care-o vei găsi încuiată şi ciocăneşte pereţii să vezi dacă nu există ascunzişuri secrete. Dă ordine oamenilor să adune toate oile şi toate vacile şi pune oameni să ie păzească; tot aşa şi cu grânarele. Vom lua întreagă această galerie şi toate celelalte încăperi pentru folosinţa noastră personală. Trupele îşi vor face corturi în parc,

— Foarte bine, Sir.

Ofiţerul luă poziţie de drepţi, apoi plecă să execute ordinul. Lordul Robartes îşi trase un fotoliu ■ lângă masă şi ofiţerul care rămăsese lângă el îi întinse hârtie şi o pană.

'— Acum, doamnă, se adresă către Mary, daţi-mi numele dumneavoastră exact, ca şi numele şi ocupaţia fiecăruia din această casă.

Unul câte unul ne legitimarăm, iar el privea cu ochiul pătrunzător spre fiecare victimă, ca şi cum simpla cunoaş-

130 tere a numelui şi a virstei ar fi trădat o oarecare vinănumai când ajunse Ia Gartred pierdu ceva din felul său aspru si bănuitor.

ι

— Nu-i timpul potrivit pentru o călătorie, Mrs. Denys, spuse. Aţi fi făcut mai bine dacă aţi fi rămas acasă ia Orley Court.

— E atita soldăţime care umblă pretutindeni, nedisci-

5

plinata şi lipsita de respect, rosti Gartred cu nevinovăţie. Nu-i plăcut pentru o văduvă cu două fiice să trăiască atât de singură. Speram că dacă voi călători spre miazăzi, voi ocoli luptele.

— Nu v-aţi gândit bine, răspunse el şi, mi-e teamă că veti avea de suferit consecinţele greşelii dumneavoastră. Va *ί t 7*

trebui să rămâneţi aici cu forţa la Mrs. Rashleigh.

Gartred se înclină şi nu răspunse. Lordul Robartes se ridică în picioare.

— După ce apartamentele de sus vor fi percheziţionate, ie veţi putea ocupa, spuse el apoi către Mary şi către ceilalţi şi, mă văd constrâns să vă cer să rămâneţi acolo până la alte ordine. O plimbare zilnică vă va fi îngăduită prin grădină, fireşte, sub escortă. Să vă faceţi pregătirile cum veţi. crede de cuviinţă· Noi vom prelua comanda bucătăriilor şi unele provizii vă vor fi îngăduite şi dumneavoastră. Vă rog să-mi daţi cheile, doamnă!

O văzui pe Mary tremurând, apoi cu gestul domol şi fără voinţă îşi desprinse veriga cu chei de la brâu.

— Nu-mi va ii îngăduit să umblu la provizii? întrebă ea.

ea.

— Nu, doamnă. Proviziile nu vă mai aparţin dumneavoastră ci Parlamentului, ca de altminteri tot ce se află pe acest domeniu.

Mă gândii la borcanele cu conserve îngrămădite în rafturi de Mary, la mierea, magiunul, peştele în saramură din cămară, la şuncile afumate şi la coastele sărate de berbec. Mă gândii la plinea din brutării,

la făina din lăzi, la griul din hambare, la fructele din grădină. Şi, în tot acest timp, se auzeau paşi grei venind din sus, iar de pe terenuri acelaşi ţipat de corn.

— Mulţumesc, doamnă! Trebuie să vă anunţ, atât pe dumneavoastră cit şi restul societăţii, că orice încercare de fugă, orice nesocotire a ordinelor mele, vor fi sancţionate cu cea mai mare severitate.

131

— Cum rămâne eu laptele pentru copiii noştri? întrebă Joan cu obrajii îmbujoraţi şi cu capul sus. Avem nevoie" de lapte, de unt şi de ouă. Micuţul meu e debil şi. înclină spre anghina difterică.

— Anumite provizii vi se vor da zilnic, doamnă, – asta am spus-o înainte, zise Lordul Robartes. Dacă copiii vor avea nevoie de mai multă hrană, va trebui să renunţaţi dumneavoastră la unele lucruri. Sunt dator să încartiruiesc aici peste cinci sute de oameni, ale căror nevoi trec înaintea nevoilor dumneavoastră şi a copiilor dumneavoastră. Acum vă puteţi retrage în apartamentele dumneavoastră.

Acesta era momentul pe care îl aşteptasem şi suprinzând privirea Joanei, îi făcui semn să vină lingă mine.

— Trebuie să dai apartamentul tău Mrsei. — Denvs, îi şoptii, şi să vii să locuieşti lingă mine în turnuleţ. Voi muta patul în odaia de alături.

Buzele ei aveau un semn de întrebare, dar clătinai din cap în semn de împotrivire.

Avu destulă minte să primească ce-i spusesem, deşi era foarte neliniştită şi, se duse numaidecât la Mary cu această propunere, d§r biata femeie era atât de îngrozită din cauza pierderii cheilor, încât ospitalitatea ei firească o părăsise.

— Vă rog să nu faceţi nicio schimbare din pricina mea, spuse Gartred zâmbind, cu braţele în jurul grumazului copiilor ei. May, Gertie şi cu mine putem sta oriunde. Casa aceasta e ca un labirint – o ţin minte de demult.

O privii gânditoare şi îmi amintii că Kit fusese la Oxford în

acelaşi timp cu cumnatul meu, pe vremea când mai trăia bătrânul Mr. Rashleigh şi că, în răstimpul primei căsătorii a lui Jonathan, Kit venea deseori la Menabiily de la Lanrest.

— Ai mai fost pe-aici? o întrebai pe Gartred, vorbind cu ea pentru întâia oară de când ne aflam în galerie.

— Oh, desigur, răspunse ea. Acum vreo douăzeci şi cinci de ani, Kit şi cu mine am fost aici pentru sărbătorirea recoltei, şi ştiu că ne-am rătăcit prin coridoare.

Dar în aceeaşi clipă Lordul. Robartes, care vorbise cu ofiţerul său, se întoarse de la uşă.

— Vă rugăm acum să vă retrageţi în apartamentele dumneavoastră repetă el.

Ieşirăm prin uşa cea mai îndepărtată, unde se aflau servitorii înghesuiţi ca o turmă de oi speriate şi Mary, ajutată de două fete, apucă braţele fotoliului meu. Soldaţii pătrunseseră prin bucătării dând tot felul de porunci şi, muşchiul

132.

de vacă ce fusese fript pentru masa noastră, fu tăiat în felii mari şi împărţite între ei, în timp ce trei inşi coborâră scările, doi flăcăi fără grade şi un subofiţer, ducând în braţe grămezi clin proviziile atât de preţioase pentru Mary.

Unul din ei ducea o mulţime de pături şi o cuvertură cu multă broderie, toate puse la o parte pentru la Iarnă.

— Oh, doar n-au să-mi ia toate astea 1 spuse Mary. Unde e un ofiţer? Trebuie să vorbesc cu cineva dintre căpeteniile lor.

— Sunt eu însumi una dintre ele, răspunse sergentul, şi am dreptul să riclic aşternuturile, cearceafurile şi păturile pe care le găsesc. Deci, păstraţi-vă liniştea, doamnă, fiindcă nu veţi găsi pe nimeni care să vă apere.

Ne privi drept în faţă, apoi unul dintre ei o săgetă pe Alice cu o privire îndrăzneaţă, prietenoasă şi, şopti ceva la urechea tovarăşului său. ■

Oh, Dumnezeule, cit de mult îi uram în această clipă! Eu, care

până atunci privisem războiul cu ironie şi cinism, ridicând din umeri, acum când mă atingea direct, mă simţeam cuprinsă de-o ură fierbinte. Cizmele lor noroioase lăsau pete pe podele, iar sus se putea vedea o distrugere sălbatecă; îşi agăţaseră suliţele de pereţi şi sfâşiaseră pretutindeni tapiţeriile. În apartamentul Alicei dulapurile fuseseră răsturnate şi conţinutul aruncat pe jos, iar o fereastră spartă atirna în ţâţâni cu geamul făcut ţăndări.

în mijlocul odăii stătea dădaca plângând şi frângându-şi mâinile, deoarece unii dintre soldaţi îşi însuşiseră aşternutul copiilor iar un neghiob călcase peste păpuşa lor favorită şi ii. zdrobise capul. Văzând asta, fetiţele izbucniseră în hohote de plâns, şi de-abia atunci cunoscui furia năpraznică ce se naşte în om în timpul războiului şi-1 îndeamnă să omoare. în grădină soldaţii călcau în picioare rondurile de flori, caii treceau peste tinerii boboci ale căror petale zăceau acum strivite şi murdărite, de copitele lor.

. Privii la toate acestea, apoi o rugai pe Matty şi pe tovarăşele ei să mă ducă în odaia mea. Şi aici se petrecuse aceiaşi distrugere; patul, era complet răscolit, stofa de pe fotolii ruptă fără. niciun motiv şi îmi economisiseră truda de-a descuia.. încăperea de-alături, deoarece uşa era spartă, iar bucăţi din ea se zăreau pretutindeni pe jos. Tapiţeria fusese ruptă în unele locuri, numai cea din faţa boitei rămăsese neatinsă.

Mulţumii lui Dumnezeu din inimă: pentru îndemânarea bătrânului John Rashleigh. O

rugai pe Matty să mă aşeze

1133

"lingă fereastra şi, de-acolo, privii în curte unde soldaţii erau strinşi în rândtirî, caii legaţi, corturile albe gata să fie ridicate în parc, focurile arzând, vitele mugind când soldaţii Ic duceau la staul şi, în tot acest timp, nu mai contenea ţipătul blestematului de corn, prelung şi piţigăiat, pe un singur ton. Mă întorsei de lingă fereastră şi spusei lui Matty că Joan şi copiii el vor veni să locuiască în turnuleţ şi că eu voi rămâne în odaia care fusese încuiată.

— Soldaţii au pus capăt misterului, zise Matty privind în jurul ei şi spre uşa spartă. Dar nici η-a fost ascunsă vreo comoară.

Nu-i răspunsei si, în timp ce ea se ocupa să-mi mute patul şi lucrurile, mă îndreptai spre birou, unde constatai că Jonathan fusese destul de prevăzător să-şi ia toate hârtiile înainte de plecare, deoarece biroul era'gol.

Când cele două încăperi fură puse în rânduială şi după ce slugile o ajutară pe Matty să repare uşa, despărţind astfel odaia mea de aceea care urma să fie locuită de Joan, trimisei servitorii s-o ajute pe cea din urmă să facă loc Gartredei în aripa dinspre miazăzi. Acum totul se liniştise şi nu se mai auzea decât cadenţa paşilor în curte şi umbletul prin bucătării dedesubtul meu.

Cu multă prevedere mă apropiai de colţul dinspre miazănoapte şi răsărit ai noii. mele odăi şi ridicai tapetul. Trecui cu mâinile pe deasupra zidului de piatră cum făcusem în seara când mă descoperise Jonathan, dar si de astă-dată nu putui găsi nicio ieşire, nicio despărţitură în piatra.

îmi dădui seama că intrarea trebuia să fie numai de afară.

s

o mare piedică pentru noi care o foloseam acum, dar, fără îndoială, fusese făcută înadins de proprietarul casei, care nu

* *λ M*

simţise dorinţa ca fiul său nebun sî intre şi să iasă atunci când ar fi vrut, Bătui cu pumnii în perete, dar n-aveam nici*un* fel de sunet. Strigai „Johri” cu voce înceată, fără să aştept să mi se răspundă, Şi nici nu mi se răspunse.

Aceasta era o dilemă nouă şi oribilă, deoarece îi spusesem lui John să nu caute să intre în casă pină ce nu va fi înştiinţat de mine, fiindcă în acel moment crezusem că voi găsi intrarea înăuntrul clădirii. Asta însă era ceva cu neputinţă, iar John şi Dick aşteptau între timp în celulă, dedesubtul bolţii, un semnal de la mine. îmi lipii faţa de perete, strigând „John,... John.. *u cât putui mai tare, cu frica în inimă că sunetul glasului meu nu va pătrunde niciodată prin zidul de piatră.

Auzind paşi pe coridor, lăsai tapetul îra jos,

134

mă îndreptai din nou spre fereastră, pretinzând că privesc în curte. Auzii mişcări în vechea mea odaie din turnuleţ, apoi cineva bătu cu putere în uşa.

— Întră! strigai.

Uşa abia reparată fu dată la o parte, jucând pe ţâţâni, iar în odaie pătrunse însuşi Lord Robartes, însoţit de un ofiţer şi de Frank Penrose, cu braţele legate la spate.

, – Regret brusca mea venire aici, spuse Lordul Robartes, dar Lam găsit pe omul acesta, prin împrejurimi. Ne-a. dat unele informaţii interesante, la. care v-am ruga să mai adăugaţi şi dumneavoastră ee ştiţi..

Mă uitai la Frank. Penrose care, aproape scos din minţi de frică, privea în. jur. ca. un iepure, trecându-şi mereu limba

• * I. « „m*0 m* peste buze.

Nu răspunsei ci aşteptai.ca Lordul Robartes să continuie. ~~ S-ar: părea că, 'până azi' a locuit aici fiul lui Skellun Grenvile, spuse, el, cercetându-mă cu luare aminte. împreuna cu învăţătorul său. Aveau intenţia să plece cu o barcă la.St. M awes acum câteva ore. Am înţeles că dumneavoastră smteţi naşa băiatului. şi aţi avut. grijă de el. Unde sunt ei

.. * · „_»

acum?

— Undeva dincolo de Dodman, aşa sper cel puţin, ras-

• , punsei.

— Mi s-a spus că, în timp ce barca era pe cale să pornească din Polkerris, băiatul n-a fost găsit nicăieri, reluă el şi, acest Penrose împreună cu John Rashleigh s-au dus să-l caute. Oamenii mei nu l-au găsit până acum nici pe John Rashleigh, nici pe băiat. Ştiţi dumneavoastră ce s-a întâmplat cu ei?

— Nu ştiu nimic, răspunsei. Cred că sunt plecaţi cu barca..

— Vă daţi seama, vspuse el aspru, că s-a pus un mare preţ pe

capul lui Skellum Grenvile si, a-1 adăposti pe dinsul sau pe oricare alt membru din familia sa, înseamnă o trădare faţă de Parlament? În această privinţă Contele de Essex mi-a dat ordine severe.

. — Aşa stând lucrurile, spusei, aţi face mai bine s-o supravegheaţi foarte deaproape pe Mrs. · Denyş, Dânsa e soră cu Sir Richard, lucru pe care fără. îndoială îl ştiţi şi dvs.

Cu asta pusei stavilă stăruinţelor lui; mă privi oarecum zăpăcit. Apoi începu să bată în masă cu o bruscă iritare.

— După cite ştiu, Mrs. Denys nu are aproape niciun fel de legătură cu fratele său, reluă el cu înfumurare. Dece-

135

datul domniei sale soţ, Mr. Antony Denys, era cunoscut ca un mare prieten al Parlamentului şi adversar al lui Charles Stuart. Nu puteţi să-mi mai spuneţi nimic altceva despre finul dumneavoastră?

.. — Nimic, răspunsei, în afară de faptul că-1 socotesc pornit la drum cu barca şi, datorită vântului favorabil, trebuie să fie acum pe la jumătatea drumului spre St. Mawes.

îmi întoarse spatele şi ieşi cu nenorocitul Frank Penrose împleticindu-se în urma lui şi, îmi dădui seama, pe deplin uşurată, că nici el nu ştia nimic despre Dick, ca de alminteri nimeni altul din Menabilly, fiindcă, după cât aflase tot de la mine, putea fi foarte adevărată povestea că Dick şi John se aflau la zece mile depărtare pe mare. Aşadar, niciun suflet din Menabilly nu cunoştea secretul cu bolta în afară de mine, deoarece Langdon, administratorul, îl însoţise, pe cumnatul meu îa Launceston. Asta era un mare avantaj, deoarece închidea posibilitatea unei trădări. Dar nu putui soluţiona problema hranei, a băuturii şi a siguranţei celor doi fugari pe care eu însumi îi ascunsesem, începu să mă roadă o nouă frică, aducându-mi aminte de cuvintele cumnatului meu: „Lipsa de aer şi eonstrângerea îl făceau să-şi piardă cunoştinţa foarte curând şi, astfel, se putea umbla mai uşor cu el”. Unchiul John se lupta cu aerul înăbuşitor în celula mică dedesubtul boitei. Deci, cât de mult aer putea pătrunde din tunel în celulă?

Aer ca să le ajungă pentru câte ore?

Din nou începură să mă treacă sudorile şi, pe jumătate inconştientă, îmi ştersei faţa cu mâna. Mă simţeam învinsă. Nu găsii nicio soluţie. Venea un oarecare zgomot din încăperea de alături; scâncetul unui copil îmi spunea că Joan şi copiii ei se şi mutaseră în vechiul meu apartament şi, o clipă mai târziu, ea veni la mine cu micuţa Mary plângând în braţe în timp ce micuţul Jonathan o trăgea de rochie.

— Pentru ce te-ai mutat, Honor, draga mea? mă întrebă ea.

Şi, ca şi Matty, privi curioasă în jurul odăii.

— E o încăpere simplă şi goală, spuse: n-are câtuşi de puţin lucruri mai de preţ, Asta mă uşurează mult, fiindcă astfel, aceste brute şi-ar fi însuşit totul. Intoarce-te în vechea ta odaie, Honor, dacă poţi suporta gălăgia copiilor.

—Nu, răspunsei. Mă simt bine şi aici.

— Arăţi atit de obosită şi de mâhnită, reluă ea, dar aş putea jura că şi eu arăt la fel. Mă simt ca şi cum aş fi îm-

bătrânit cu zece ani în aceste ultime două ore. Ce vor face cu noi?

— Nimic, dacă vom rămine în apartamentul nostru, răspunsei.

— Dacă s-ar întoarce John cel puţin, spuse ea, şi o podidiră lacrimile. Poate că i s-a întâmplat ceva pe drum şi a fost rănit? Nu înţeleg altfel de ce nu mai vine.

Copiii începură să scâncească băgând de seamă că mama lor era atât de îngrozită. Matty, căreia îi plăceau copiii, luă în braţe copilaşul şi începu să-1 dezbrace ca să-1 culce în leagăn, în timp ce micuţul Jonathan ne sâcâia cu întrebările: Pentru ce intraseră oamenii aceea în camera mătuşii Honor? Cine erau aceşti soldaţi? Cât timp vor rămâne aci?

Orele trecură tărăgănându-se, soarele începu să apună în dosul copacilor la capătul îndepărtat al parcului, aerul devenind mai gros din pricina focurilor aprinse de soldaţi..

Tot timpul se auziră paşi în ogradă, ordine strigate şi tropot de cai, iar cornul necruţător sună odată cu putere din parc, primind ecoul unui alt corn, chiar de sub ferestrele noastre. Copiii erau neliniştiţi; se zvârcoleau necontenit în păturile lor, strigând-o când pe Matty, când pe Joan, iar Joan, atunci când nu se ocupa cu liniştirea copiilor, privea de la fereastră, aducând mereu alte ştiri în legătură cu distrugerea, cu obrajii îmbujoraţi de indignare.

— Au adunat vitele de pretutindeni şi le-au adus în parc, îngrămădindu-le într-un loc pe care l-au îngrădit, zise ea, iar acum aleg taurii şi îi duc într-o altă despărţitură.

într-un târziu scoase un ţipăt de groază.

— Au tăiat trei vite, strigă ea. Oamenii le ciopârţesc lângă focuri. Acum adună oile.

Auzirăm behăitul speriat al oilor despărţite de mieluşei şi mugetul vitelor. Mă gândii la cei cinci sute de oameni tă~ bărâţi în parc şi la alte câteva sute care se aflau intre noi şi Lostwithiel, la hrana trebuincioasă lor şi cailor, dar nu-i spusei nimic. Joan închise fereastra, deoarece fumul pătrundea cu putere în odaie, 111 timp ce ţipetele oamenilor ca şi ordinele date stârneau un zgomot asurzitor. Soarele apuse pe un cer roşu şi negura se întinse pretutindeni.

Cam pe la ceasurile opt şi jumătate, Matty ne aduse ceva de mâncare pe o farfurie şi o garafă cu apă. Buzele îi erau încreţite de ciudă.

— Asta pentru dumneavoastră amândouă, ne spuse ea. Mr. Rashleigh şi Lady Courtney n-au primit mai mult. Lady

137

Courtney pregăteşte puţin bulion pentru copii; în caz că ei nu ne vor da ouă.

Joan man încă şi porţia mea pe lângă a er deoarece eu nu aveam poftă de mâncare Nu mă puteam gândi decât la faptul că trecuseră cinci ore dc când soţul ei si fiul lui Richard stăy ·

teau ascunşi sub boltă. Matty veni să aprindă luminările; se iviră după aceea Alice şi Marv, ca să ne ureze noapte bună. Biata Mary arăta

dihtr-odată ca o femeie bătrână, din pricina spaimei si a neliniştii-, având cearcăne mari pe sub ochi.

— Au început să taie copacii din grădină, zise ea. I-arfi văzut tăind ramurile şi rupând fructele care abia erau pârguite. I-am trimis vorbă despre asta Lordului Robartes, dar nici nu mi-a răspuns. Soldaţii au spus servitorilor că mii ne vor tăia toată secara, vor culege'orzul de pe optsprezece pogoane şi tot griul de pe câmp/ Şi mai avem numai. trei săptămini până la recoltă.

Lacrimile o podidiră şi se întoarse spre'Joan'.

— De ce nu vine John? întrebă ea cu un ton de mustrare. De ce nu e aici ca să apere casa tatălui său?

— Dacă John ar fi aci. n-ar putea face nimic, răspunsei în pripă, mai înainte ca Joan să-i fi dat vreo lămurire. Nu înţelegi, Mary că e război? Asta s-a întimplat pretutindeni în Anglia şi noi, cei din Cornwall, gustăm abia pentru întâia oară astfel de lucruri.

T η timp ce stăteam ele vorbă, se auziră hohote de ris în curte şi o flacără se înălţă spre ferestrele noastre. Soldaţii frigeau un bou alături de iepurărie şi fiind prea leneşi ca să caute lemne de foc, spărseseră uşile lăptăriei şi ale brutăriei ca să înteţească flăcările.

— Au fost cam treizeci de ofiţeri, dacă nu si mai mulţi, î ι y "

la masă în galerie, spuse Alice în şoaptă. I-am văzut apoi plimbindu-se în sus şi în jos pe terasa din faţa clădirii. Unul • sau doi erau de pe-aci din Cornwall – îl ţin minte dinainte de' război – dar cei mai mulţi sunt străini.

— Ei spun că Contele de PJssex s-ar afla in. Fowey, zise Joan, şi îşi are cartierul general în Place. Nu ştiu dacă e adevărat sau nu,

— Familia Trefry nu va avea nimic de suferit, spuse Mary cu amărăciune. Au prea multe neamuri care luptă pentru rebeli. Nu mai încape îndoială că proviziile Rridgetei nu vor fi jefuite, şi nici rafturile ei golite.

!

— Vino să te culci, mamă, spuse Alice plină de gingăşie. Honor are dreptate; n-are rost să te superi. Până acum

am fost. scutiţi de toate neajunsurile. Dacă tatăl meu şi Peter sint în siguranţă undeva cu armata regelui, toate celelalte nu mai au nicio importanţă. · ·

Se îndreptară spre apartamentele lor; Joan se duse alături la copii, în timp ce Matty η ecu η osci η d temerile mele ascunse, îmi ajută să mă dezbrac.

— Oricum, am făcut o descoperire în astă seară, spuse ea posomorită în timp ce-mi peria părul.

— Anume?

— Mrs. Dennys nu si-a pierdut gustul pentru bărbaţi.

Nu răspunsei nimic, aştept inel cele ce vor urma.

—·· Dvs. şi ceilalţi, şi Mrs. Sawle şi Mistress Sparke, au căpătat numai pateu la cină, spuse, dar sus la Mrs. Dennys s-a dus friptură de vacă şi nişte vin burgund şi pe tavă au fost două tacâmuri. Copiii ei au fost aşezaţi în camera garderobă şi li s-a dat o găină întreagă.

îmi dădui seama că talentul Mattyei de-a trage cu urechea când era vorba de bârfeli, ar putea să ne fie de folos într-un viitor apropiat.

— Şi cine a fost. fericitul care a luat cina cu Mrs. Denvs? întrebai.

— Însuşi Lordul Robartes, spuse Matty.

Prima mea bănuială, deci, devenea siguranţă. Nu era o simplă întimplare care o adusese pe Gartred la Menabillv în împrejurări atât de ciudate după douăzeci şi cinci ele ani. Ea se afla aci cu un scop.

τ— Lordul Robartes nu arată rău ca bărbat, zisei. Poate că-1 voi invita să împartă cu mine pateul rece într-o altă seară.

Matty strimbă din nas şi mă aşeză în pat.

— Mi-ar place să văd faţa lui Sir Richard dacă aţi face una ca asta.

— Sir Richard nu s-ar sinchisi daca s-ar putea câştigă ceva de aici, răspunsei.

Făcui totul pentru a părea cit mai veselă, cu toate că eram departe de aşa ceva, şi după ce Matty stinse luminările şi plecă, mă sprijinii pe perne cu nervii încordaţi. Flăcările de afară se stinseră

încet, strigătele şi râsetele încetară, tot aşa cadenţa paşilor, tropotul cailor şi glasul de corn. Auzii sunând în clopotniţă ora zece, unsprezece, apoi miezul nopţii. Oamenii din casă tăceau toţi, tot aşa şi duşmanul Cam la un sfert de oră după miezul nopţii, un câine începu să urle departe şi, ca şi cum ar fi fost un semnal,

139

simţii brusc un curent de aer rece pe obraz. Mă ridicai în capătul oaselor şi aşteptai. Curentul de aer continuă, suflând de-a dreptul din locul unde tapetul era sfâşiat de-a lungul peretelui.

— John î şoptii, John î şoptii din nou.

Auzii o mise are în dosul tapetului, ca şi cum acolo ar fi fost un şoarece. încet, dar în chip stăruitor, văzui o mână ieşind din dosul tapetului, care se ridică, încercând s-o dea la o parte, apoi clin acelaşi loc ieşi un om, se aruncă jos şi se târî spre patul meu.

— Eu sunt, Honor, zise el, iar mâna lui rece ca de broască, rece ca gheaţa, mă atinse, mâinile mă cuprinseră şi omul se urcă în patul meu şi începu să tremure alături de mine.

Era Dick; îmbrăcămintea îi era încă umedă şi rece, începu să plângă lung şi încet din pricina extenuării şi a spaimei.

11 ţinui strâns, încălzindu-1 cât putui, iar când se linişti, întrebai:

— Unde e John?

— In odaia cea mică de sub scări, îmi răspunse. Am stat acolo şi am aşteptat oră după oră, dar tu n-ai venit. Voiam să mă întorc, dar Mr. Rashleigh nu m-a lăsat.

începu din nouă să plângă şi-i trăsei pătura peste cap.

— A leşinat jos pe scări, reluă. Stă culcat acolo, cu capul în mâini. Eu m-am agăţat de funia lungă care atârnă deasupra scărilor şi am tras, şi piatra s-a dat la o parte; apoi am intrat în această odaie. Nu m-am mai gândit la nimic – n-am mai putut să stau acolo multă vreme, Honor. E acolo un întuneric de iad şi locul e mai îngust ca un mormânt.

Tremura cu capul rezemat de umărul meu. Mă întrebam ce să fac, dacă trebuia s-o chem pe Joan şi să dau pe faţă secretul, ori să

aştept până ce Dick se va calma şi să-1 trimit apoi pe el jos cu o luminare ca să-1 aducă pe John. Şi cum aşteptam cu inima neliniştită, urechile fiindu-mi încordate ca să pot prinde orice zgomot, auzii un pas uşor pe coridor, apoi cineva păru că se îndepărtează din preajma uşii mele foarte încet după care urmă o pauză. Paşii se îndepărtară tot atât de încet şi auzii foşnetul de mătase al unei rochii. Cineva se furişase spre camera mea în liniştea nopţii şi acest cineva fusese o femeie.

Continual să stau mai departe aşa, cu braţele strânse în jurul grumazului celui ce dormea, iar orologiul din turn bătu odată, de două, de trei ori...

140

17

Când primele raze slabe de lumină pătrunseră prin geam, îl trezii pe Dick care dormea cu capul pe umărul meu ca un copil. 'E1 clipi din ochi, apoi se trezi deabinelea şi îl rugai să aprindă o luminare si să se strecoare din nou în celulă. Mă cuprinse teama că lipsa de aer îl făcuse pe John să leşine şi, cum era slab din fire, orice rău s-ar fi putut întâmpla. Niciodată în cei cincisprezece ani de când eram invalidă, n-avusesem atâta nevoie de picioarele mele ca acum, dar eram cu totul neajutorată. Dup^-câteva momente, Dick reapăru, faţa lui mică arătând mai palidă ca oricând în lumina cenuşie a dimineţii.

— E treaz, spuse, dar cred că e foarte bolnav. Tremură groaznic şi pare că nu ştie nimic din cele întâmplate. Capul îi e fierbinte, dar mâinile şi picioarele îi sunt reci.

Cel puţin trăia! Un val de recunoştinţă mă cuprinse. Din descrierea lui Dick îmi dădui seama de ce se întâmplase. Frigurile, această boală de care suferea de la naştere, îl cuprinseseră din nou pe John şi nu era nicio mirare, deoarece stătuse zece ore ghemuit în celulă. Mă hotărâi repede. îl rugai pe Dâfck să-mi aducă fotoliul lângă pat şi, cu ajutorul lui Dick, mă urcai în el. Apoi mă lăsai călăuzită la uşa camerii din turnuleţ şi o chemai pe Matty cu voce înecată. Joan răspunse somnoroasă şi, unul din copii se trezi.

— Nu-i nimic, spusei. Vreau să vină Matty.

După o clipă sau două ea se ivi din camera-garderobă, cu boneta pe cap şi m-ar fi certat pentru faptul de a mă fi dat jos din pat dacă nu mi-aş fi dus degetul la buze, făcându-i semn să tacă. Situaţia era de aşa natură că promisiunea dată cumnatului meu nu mai putea fi respectată. Matty făcu ochii mari, rotunzi, când îl zări pe Dick.

— Matty, cred că mă iubeşti, îi spusei. Acum îţi cer o dovadă cum nu ţi-am cerut niciodată. Viaţa şi siguranţa acestui băiat se află în mâinile noastre.

Ea dădu din cap în chip afirmativ, nespunând nimic.

— Dick şi Mr. John au fost ascunşi de ieri seară, reluai. Există o scară şi o cămăruţă înăuntrul acestor ziduri. Mr. John e bolnav. Te rog să faci drumul până acolo şi să-1 aduci aici. Dick îti va arăta calea.

y

9

El dădu la o parte tapetul şi acum văzui pentru prima oară în ce fel fusese făcută această intrare. Un bloc de piatră, cam de patru picioare, cu ţâţâni, se putea ridica cu ajutorul unei pârghii şi a unei funii, dacă se trăgea de pe scară de cea

i · ap? * i. ·, Λ. J ί «! — .’

din urma. Atunci se făcea o crăpătura destul de mare ca să treacă prin ea un om. Fiind închisă, piatra se potrivea aşa de bine, că era cu neputinţă să se găsească deschizătura dinăuntrul camerii şi nici nu putea fi împinsă, deoarece pirghia o ţinea în loc. Scara aşezată sub boltă, ducea spre celula de S3ai sus, care avea destulă înălţime pentru ca un om să stea în picioare acolo. Mai mult nu putui vedea, aplecându-mă înainte ele pe fotoliul, meu, decât stând pe o treaptă, o pată neagră care trebuie să fie John.

Era ceva înspăimmtător în această scena, cu lumina cenuşie a dimineţii pătrunzi η d prin geam şi Matty, o figură fantastică în hainele ei de noapte cu bonetă, croindu-şi drum prin gaură sub boltă. Când dispăru împreună cu Dick, auzii primul sunet al cornului din parc,

aflând astfel că pentru armata rebelă începea ziua. Curând şi soldaţii din casă aveau să se trezească şi, deci, aveam puţin timp la îndemină. Trecură cam cincisprezece minute până ce toţi trei se aflau în camera mea, cu toate că mi se părea că a trecut o oră, iar În aceste cincisprezece minute lumina zilei intrase pe deplin în casă şi soda ţii din curte începeau să se mişte. John era cu mintea întreagă, slavă Domnului, dar tremura, având o febră îndrăcită şi o neapărată nevoie de odihnă şi de îngrijirile soţiei, sale. Ne sfătuirăm în pripă şi eu rămăsei hotărâtă asupra unui lucru, şi anume cerui ca nicio altă persoană, nici măcar Joan, soţia lui, sau Mary, mama lui vitregă, să nu afle cum a ajuns în casă, ori că Dick se mai aflã printre noi.

Povestea lui John trebuia să fie deci următoarea: că barca venise într-un golf de lingă Gribben, unde el ii îmbarcase pe Dick. întoreându-se peste câmpuri, văzuse sosirea trupelor şi se ascunsese până se înserase. Dar simţindu-se cuprins de friguri, luase hotărârea să se întoarcă şi, deci, se urcase pe ţeava care mergea pe faţada de miază-noapte a casei şi care ducea la geamul odăii tatălui său. Pentru ca povestea să pară mai apropiată de adevăr, John trebuia să meargă numaidecât în odaia tatălui său, în care dormea mama lui vitregă, s-o trezească -i s-o convingă în legătură cu cele povestite. Aceasta trebuia să se intâmple înainte de-a se fi trezit toată casa. Era ceva ca o înlănţuire de coşmar, deoarece soţia lui, Joan, se afla în camera de-alături, prin care el trebuia să treacă pentru a ajunge la aripa de miazăzi a casei. Fiindcă, dacă ar fi trecut prin coridorul de sub clopotniţă, risca să se întilneascî cu servitorii sau cu soldaţii. Matty trecu înainte si cum

’9 * 1

Joan nu o întrebă nimic şi nici copiii nu se mişcau, socotirăm

142

r µ*? \ ι jc ’ >*

că toată, lumea dormea şi sărmanul John, cu trupul chinuit de friguri, se furişă repede în urma ei. Mă gândii la jocul „de-a v-aţi ascunselea” pe care îl jucasem în anii copilăriei împreună cu fraţii şi

surorile mele la Lanrest, dar acum, când acest joc se juca serios, nu ne distram de loc, ci simţeam o încordare neobişnuită,: care brobona fruntea de sudoare, produci ηd un fel de gol în stomac. în clipa când Matty se îruoars aducând vestea că John a ajuns cu bine în odaia tatălui său, prima parte din cele plănuite fusese adusă la îndeplinire. Acum trebuia să stau de vorbă cu Dick, în ciuda îndoielilor mele, afişând o severitate şi o autoritate pe care eram departe -sa le simt. Trebuia să-l fac să Înţeleagă că putea să rămână în apartamentul meu, dar să fie pregătit, deoarece trebuia să petreacă poate chiar mai multe ceasuri în celula secretă, unde avea să i se aducă o saltea pe care să se poată odihni dacă ar fi nevoie,. în caz că aş fi avut musafiri în camera mea.

începu să plângă, după cum mă aşteptam, implorându-mă. să nu-1 las singur în celula întunecoasă. însemna să înebunească, spunea el, nu era în stare să îndure aşa ceva; mai. degrabă prefera. să moară.

Eram aproape disperată, acum când casa se trezise şi copiii vorbeau în camera de alături.

— Foarte bine, spusei. Atunci, deschide uşa, Matty. Cheamă soldaţii. Spune-le că aici se află fiul lui Richard Grenvile, care doreşte să li se predea. Ei au săbii ascuţite, aşa că suferinţă va fi de scurtă durată.

Dumnezeu avea să mă ierte că putusem să-l îngrozesc astfel pe băiat, dar era singura lui salvare.

Aducând vorba de săbii, de jertfă şi de sânge, îi făcui sa pălească, după cum mă aşteptam; se îndreptă spre mine şi, cu ochii lui negri, deznădăjduiţi, îmi spuse:

— Foarte bine. Voi face ceea ce îmi ceri.

Ochii lui negri m-au privit necontenit de-atunci şi mî vor privi până ia moarte.

O rugai pe" Matty să ia salteaua din patul meu, scaunul de lângă geam şi câteva pături şi să le arunce pe toate prin gaură înspre scară.

— Când va fi nevoie să vii aci, îţi voi face semn.

e

pat

— Dar cum vei putea, întrebă Dick, când gaura e astuă?

Aci se punea din nou dilema din noaptea trecută. Eram gata să plâng de atita istovire şi de anta încordare şi privii spre Matty cu disperare.

143

— Dacă nu închideţi pe de-a-ntregul gaura şi o lăsaţi deschisă cam trei centimetri, Mr. Dick ar putea să v-audă glasul, stând cu urechea lipită de perete.

încercarăm lucrul acesta şi, cu toate că planul nu mă mulţumi, era singura soluţie. Mai aflarăm că gaura fiind deschisă cu doi sau trei centimetri, el putea să m-audă clacă aş fi lovit cu un baston în podea, odată, de două ori sau de trei ori, înţelegându-ne astfel prin semne. De trei ori, înseama o mare primejdie şi atunci trebuia închisă imediat şi pe deplin.

Se îndreptă spre celulă cu salteaua, cu câteva pături şi o jumătate de pâine, pe care Matty o găsise întârnplător, când orologiul din turn bătu ora şase; aproape imediat, micuţul Jonathan din camera de alături intră la mine, ţinându-şi sub braţ jucăriile şi rugându-mă să mă joc cu el. Când îmi amintesc acum încordarea şi teama de nesuferit din vremea aceea, mă întreb: pentru numele lui Dumnezeu, cum de-am avut puterea să suport toate acestea? Fiindcă trebuia să mă păzesc nu numai de rebeli, ci şi de prietenii mei, şi de acei pe care îi iubeam, Mary, Alice şi Joan trebuiau să rămână În neştiinţă de cauză şi vizitele lor, care ar fi trebuit să fie o plăcere şi o mângâiere în acest timp, făceau să-mi sporească şi mai mult spaima.

Ce-aş fi fost în stare să fac atunci fără Matty, nu ştiu. Dânsa rămăsese de pază, ca şi în trecut, îi îndepărta pe ceilalţi de la uşa mea când Dick era cu mine şi bietul copil, trebuia să-1 am în preajmă, de multe ori aproape toată ziua. Din fericire, starea mea de invalidă îmi slujea ca o scuză, fiindcă se ştia că deseori în trecut avusesem „zile rele”, vrâncl să rămân singură, şi această minciună era acum singura

mea salvare. Povestea lui John a fost primită ca adevărată şi, cum era cu adevărat bolnav, având iarăşi friguri, i se îngăduise să rămână în camera tatăui său, unde era îngrijit de Joan, fără să fi fost pus sub supraveghere mai aspră. Întrebările puse cu severitate din partea Lordului Robartes nu puteau să-1 abată pe John de la istorisirea lui şi, cu harul lui Dumnezeu, Robartes avea în clipele acelea griji cu mult mai mari decât aceea de a se mai ocupa de soarta fiului lui Skellum Grenvile.

îmi aduc aminte că Matty mi-a spus în această primă zi, vineri 2 august:

— Cât vor sta ei aici, Miss Honor? Când va veni armata regalistă să ne elibereze?

144

Şi eu, gândindu-mă la Richard, care se afla la Truro, şi la Majestatea Sa, care și intrase în Launceston, aşa se zvonea, i-am răspuns că cel mult după patru zile. Dar greşisem. Rebelii fură stăpâni asupră-ne patru săptămâni în şir.

Sunt aproape zece ani de atunci, clin acest august ’44, dar fiecare zi a acestei luni care a ţinut cât un secol, mi-a rămas adânc întipărită în minte.

în timpul primei săptămâni a fost foarte cald, văzduhul era înăbuşitor, pe cerul albastru nu se arăta niciun nor şi, nici în ziua de azi nu mi-a dispărut din nări mirosul de carne de cal şi de sudoare a soldaţilor, care se ridica din curtea de jos până la geamul meu.

Se auzea zilnic clinchetul armelor, tropotul cailor, cadenţa paşilor, huruitul de roţi al furgoanelor şi mereu şi stăruitor, mai tare ca ordinele ţipate şi glasurile oamenilor, cornul care se tânguia pe acelaşi şi acelaşi ton.

Copiii Alicei şi a Joanei, neobişnuiţi să rămână în casă în toiul verii, priveau mâhniţi de la geamuri, făcând parcă să sporească această babilonie. Alice, care avea grija lor, în timp ce Joan se ocupa de John, la aripa de miaza zi, care oferea mai multă linişte unui bolnav, îi ducea din cameră în cameră pentru a-i distra. Domiciliul forţat făcuse din noi

toţi nişte prieteni intimi şi, numaidecât după ce pleca Alice cu copiii, intrau la mine surorile Sparke care până atunci preferară jocul de şah tovărăşiei mele. Aduceau unele zvonuri sălbatice culese de la servitorimea speriată: cum că la ordinul dat de Essex, casa avea să fie arsă împreună cu toţi cei ce locuiau într-nsa – dar, mai înainte, toate femeile vor fi siluite. îndrăznesc să spun că eram singura femeie din casă pe care n-o speria o astfel de ameninţare, fiindcă, Dumnezeu ştie, nu puteam fi mai zdrobită şi mai distrusă decât eram. Dar pentru Deborah şi Gillian problema se punea altfel şi Deborah, care putea fi mai sigură ca mine că nu va fi atacată de nimeni, îmi arăta cu mâini tremurânde lungul ac de păr de argint cu care avea să-şi apere cinstea. Fratele lor Will, devenise uri fel de slugă a ofiţerilor, socotind că dacă le va zâmbi şi le va spune bună dimineaţa, va câştiga favoarea lor, aflându-se astfel în siguranţă. Dar numaidecât după ce oamenii aceştia îi întorceau spatele, el şoptea ceva urât pe socoteala lor şi căuta să ne repete nişte cuvinte dintr-o convorbire pe care o auzise şi care nu ne folosea la nimic. Odată sau de două ori, Nick Sawle veni târându-se în camera mea, sprijinit în două cârji, privirea lui fiind şi îngrozită şi resem-

nată, din pricină că rebelii nu fuseseră respinşi din Menablly douăzeci şi patru de ore de la sosirea lor. Mă sileam să ascult teoriile sale după care Majestatea Sa se afla, când la Launceston, când la Liskeard, când din nou înapoi la Exeter – presupuneri ce nu ne aduceau o eliberare mai grabnică. În timpul argumentelor lui, biata-i soţie Temperance îl privea năucită, cu un fel de nelinişte, profeţia ei religioasă năruindu-se din cauza spaimei, în timp ce ţinea în mână cartea de rugăciuni, fără să mai poată cita din ea.

Odată pe zi ni se îngăduia să ne plimbăm prin grădină, pentru vreo treizeci de minute. Atunci o lăsam pe Matty în odaia mea, pretextând un oarecare motiv, rugând-o pe Alice să împingă la fotoliu în timp ce dădaca se plimba cu copiii. Bietele grădini erau pustiite,

copacii doborâţi, brazdele de flori călcate în picioare; noi ne plimbam încolo şi încoace, urmaţi cu privirea de sentinelele de lângă poartă şi de ofiţerii strânşi în faţa lungilor geamuri din galerie. Ochii lor duşmănoşi ne ardeau în spate, dar trebuia să suportăm totul de dragul aerului bun pe care îl respiram. Uneori râsetele lor ajungeau până la noi.

Glasurile lor erau aspre și răgușite, fiindcă cei mai mulţi erau din Londra și în judeţele din miază-zi, cu excepţia ofiţerilor de stat major ai Lordului Robartes și, eu nu puteam suferi niciodată dialectul londonez, iar acum, punând la socoteală vrăjmășia, îmi era de două ori mai nesuferit. Niciodată n-am zărit-o pe Gartred în timpul plimbărilor, cu toate că cele două fiice ale ei, rezervate şi neprietenoase, se jucau la capătul îndepărtat al grădinii şi priveau spre noi şi spre copii cu ochi reci. Niciuna din ele nu moştenise frumuseţea ei, ci aveau părul castaniu şi erau plinuţe la trup ca răposatul lor tată, Antony Denys.

— Nu ştiu ce să cred despre asta, îmi şopti la ureche Alice. Ea ar trebui să fie prizonieră ca şi noi, dar nu e tratată astfel. Am văzut-o de la geamul meu plimbându-se prin grădina de lângă căsuţa de vară, vorbind şi râzând cu Lordul Robartes iar servitorii spun că iau masa împreună aproape în fiecare seară.

— Ea face ceea ce fac multe femei în timp de război, răspunsei. Caută să tragă foloase clupă împrejurări.

— Vrei să spui că e aliată cu Parlamentul? întrebă Alice.

— Nici cu Parlamentul, nici cu Regele, ci cu Gartred Denys, răspunsei. Nu cunoşti proverbul – „să urli cu lupii”? Ii va zâmbi. Lordului Robartes şi se va culca cu el, atâta vreme

t

cit va putea sa tragă anumite foloase din asta. El ar lăsa-o să plece de aici şi mâine, dacă dânsa i-ar cere lucrul acesta.

— Atunci, spuse Alice, de ce nu se întoarce în siguranţă la Orleys Court?

— Ca să ştiu asta, aş da orice, răspunsei.

Şi plimbându-ne încolo şi încoace, urmăriţi de privirile ostile ale ofiţerilor londonezi, mă gândii la paşii pe care îi auzisem la miezul nopţii în coridor, la mina care umblase la broasca uşii mele si la foşnetul rochiei de mătase. De ce oare,

> 5» ’

în timp ce toată casa dormea, Gartred se apropiase de apartamentul meu din aripa de nord-est şi încercase la uşă, cunoscând drumul, pe care trebuia să-1 străbată? Iar dacă cunoştea drumul, atunci care era motivul?

> 7

Abia după zece zile primii răspunsul.

Duminică 11 august, vremea se strică pentru prima oară. Soarele strălucea palid pe un cer acoperit, iar spre miază-zi şi apus norii se strângeau grămadă. Toată ziua nu mai conteni larma, veniră regimente noi aducând cu ele mulţi răniţi care fură instalaţi în odăile rândaşilor din faţa clădirii principale.

Strigătele lor de durere erau groaznice şi ne pricinuiră nouă, duşmanilor lor, un sentiment de groază şi de teamă. Toată ziua se strigă ordine, iar cornul nu încetă să sune de la răsăritul soarelui până aproape de înserat.

Pentru întâia dată nu ni se dădu la cină decât supă şi câte o felie ele pâine rece; ni se spuse în acelaşi timp că nu mai puteam spera 1a nimic bun de-aci înaintenu ni se arăta motivul, dar Matty ascultând pe la bucătării, ne aduse câte va ştiri culese de acolo şi din curte.

— Ieri s-a dat o luptă la Braddok Dows, spuse «a. Au avut mari pierderi.

Vorbea foarte încet, deoarece având duşmani în jurul nostru, ne obişnuisem să rostim cuvintele în şoaptă, eu ochii aţintiţi asupra uşii.

Turnai jumătate din supa mea în ceaşca lui Dick, care o sorbi lacom, trecând cu limba de-a lungul margini ca un câine flămând.

— Regele e numai la trei mile de Lostwithieî, spuse iarăşi Matty. El şi cu Prinţul Maurice şi-au unit forţele, stabilindu-şi cartierul general la Boconnoc, Sir Richard, a înaintat cu aproape o mie ele

oameni din Truro şi acum se îndreaptă spre Boclmin, venind dinspre apus. „Oamenii voştri

147

încearcă să ne stoarcă parcă am fi nişte lămâi, îmi spunea soldatul din bucătărie. Dar nu vor reuşi".

Ea rise, întinzând cea mai mare felie de pâine lui Dick.

— I-am spus că m-aş ruga pentru el dacă l-ar prinde Sir Richard.

După ce mâncarăm, mă aşezai în fotoliu, privind spre parc şi uitându-mă la norii ce se adunau tot mai deşi. Mai rămăseseră doisprezece boi în staulul instalat în parc şi numai o turmă micuţă de oi. Tot restul fusese măcelărit. Aceste rămăşiţe n-aveau să mai existe până-n patruzeci şi opt de ore. Nici urmă de secară nu mai rămăsese pe ogoarele din jur. Totul fusese secerat şi strâns în căpiţe. Iarba din parc nu mai exista, deoarece caii păşteau pretutindeni. Brazdele erau goale. Dintre copaci nu se mai zărea niciunul în livadă, dincolo de iepură^e. Dacă povestea Mattyei era adevărată şi dacă regele şi Richard se aflau la apus şi la răsărit de Lostwithiel, atunci contele de Essex, cu cei zece mii de oameni ai săi se afla încercuit pe o fâşie îngustă de pământ de vreo nouă mile, cu nicio altă posibilitate de scăpare decât pe mare.

Zece mii de oameni aşadar, cu puţine provizii, pe un pământ sterp şi cu trei armate în spatele lor.

In seara aceea nu se auziră din curte nici risete, nici strigăte şi nici vorbe. Se vedea numai un foc palid deasupra căruia îngrămădeau copacii tăiaţi, scaunele de bucătărie, uşile scoase din cămară şi mesele din odaia intendentului, iar în apropiere chipurile posomorite ale oamenilor luminate de flăcările ce se înălţau spre cer.

Zarea se întunecă şi curând începu să plouă. Ascultând ploaia, în timp ce îmi adusesem aminte de cuvintele lui

Richard, auzii foşnetul unei rochii de mătase si o bătaie în

7 > Ï

usa mea.

> 9

a I

18

Dick dispăruse ca un fulger în ascunzişul lui şi Matty ştergea ceaşca şi farfuria. Rămăsei liniştită în fotoliu, cu spatele întors spre tapiţeria din faţa bolţii, şi poftii să intre pe cine bătea în uşă.

Era Gartred. Purta, dacă îmi amintesc bine, o rochie verde ca smaraldul, şi avea smaralde în jurul gâtului şi în urechi. Se opri o clipă pe prag, sehiţând un zâmbet.

148

— Oh, buna Matty, spuse ea, totdeauna atât de devotată! Câte foloase poţi avea de pe urma unei servitoare credincioase!

Matty strimbă din nas, mişcând cu zgomot farfuriile pe tavă, iar buzele i se strânseră într-o linie îngustă.

— Te deranjez, Honor? întrebă Gartred menţinându-şi acelaşi zâmbet. Probabil că ora nu e prea potrivită; fără îndoială că tu te culci devreme?

Totul se poate exprima prin inflexiunea vocii; redate însă pe hârtie, cuvintele par mai simple şi mai inofensive. Eu redau fraza aşa cum o rostea Gartred; dar glasul ei, ochii care mă măsurau, lăsau să se înţeleagă în bătaie de joc că, deoarece eram schiloadă, cel mult la ora nouă şi jumătate trebuia să fiu culcată şi cu lumina stinsă,

— Atârnă de dispoziţia mea când mă culc, cum cred că e cazul şi cu tine, răspunsei. Şi mai atârnă şi de societatea pe care o am.

— Clipele cred că ţi se par extrem de plictisitoare, adăugă ea, dar poate că te-ai obişnuit. Ai avut un domiciliu forţat atâta vreme şi, faptul că eşti acum prizonieră nu e o experienţă nouă pentru tine. Trebuie să-ţi mărturisesc însă că pe mine nu mă amuză lucrul acesta.

Veni mai aproape, privind cu atenţie în jur, cu toate că n-o invitasem.

— Cred că ai auzit noutătile? spuse.

— Că regele se află la Boconnoc şi că s-a dat ieri o luptă în care rebelii au fost bătuţi? Da, asta am auzit-o, răspunsei.

Cele din urmă fructe culese înaintea sosirii rebelilor se aflau pe o farfurie de lângă fereastră. Gartred luă o smochină şi începu să muşte

din ea, privind necontenit în jurul odăii. Matty scoase un fel de sforăit plin de indignare, care însă trecu neobservat, şi luând tava ieşi din odaie cu o privire furioasă îndreptată spre spatele Gartredei, care ar fi vrut parcă s-o ucidă.

— Dacă lucrurile acestea vor mai continua multă vreme, spuse Gartred, nimeni dintre noi nu se va simţi prea bine. Oamenii sunt destul de îndârjiţi. O înfrângere poate să-i transforme în nişte brute.

i

— Foarte probabil, spusei.

Aruncă restul smochinei şi mai luă una.

— Richard se află la Lanhydrock, reluă ea. Am aflat de la un prizonier. E o ironie ca tocmai proprietarul din Lanhydrock să se afle printre noi aci. Richard îi va mai lăsa puţin

pe propietate atunci cinci se va termina campania, orice întorsătură ar lua războiul. Jack Robartes e vânăt de furie.

—* E greşeala lui, spusei, căci el 1-a sfătuit pe contele de Essex să înainteze în Cornwall, trimiţând astfel zece mii de oameni să cadă într-o cursă.

— Aşadar, e vorba de o cursă? Şi fratele meu cel lipsit d© scrupul e acela care a întins-o? Mî-am închipuit că aşa trebuie să fie.

Nu răspunsei. Vorbisem prea mult. Şi Gartred venise să ia informaţii.

— Ei bine, vom vedea, spuse, muşcând din smochină cu plăcere; dar, dacă va dura încă multă vreme, rebelii vor deveni canibali. Au prăpădit ţara de-aci până la Lostwithiel, iar Fowey nu mai are deloc provizii. Mă cutremur când mă gândesc ce ar fi în stare Robartes să-i facă lui Richard dacă l-ar prinde.

— Şi, dacă s-ar întâmpla altfel, ar fi acelaşi lucru, spusei.

Râse, storcind ultima picătură de zeamă din smochină.

— Toţi bărbaţii sunt nişte proşti, zise ea, şi mai ales în timp de război. Nu-şi mai dau seama de simţul valorilor.

— Depinde, spusei, de ceea ce înseamnă valoare.

— Pentru mine un singur lucru are valoare, zise ea. Siguranţa persoanei mele.

— In acest caz, reluai, nu te-ai prea sinchisit de ea călătorind pe şosea acum zece zile.

Mă privi pe sub pleoapele coborâte şi zâmbi.

— Limba ta nu s-a tocit în cernerea anilor, zise, iar suferinţele nu te-au îmblânzit. Spune-mi, îl mai iubeşti pe Richard?

— Asta mă priveşte, răspunsei.

— El e dispreţuit de toţi ofiţerii, ceea ce cred că ştii, reluă ea şi, a devenit nesuferit în Cornwall ca şi în Devon. De fapt, singurii oameni pe care se mai poate bizui, socotindu-i prieteni, sunt băieţii tineri, care nu îndrăznesc să se poarte obraznic cu el. E împresurat de o mulţime de astfel de băieţi care se ţin după el ca umbra.

* „Oh, Dumnezeule, gândii, femeie sângeroasă, ai găsit singura insinuare din lume care să mă înebunească” Ea, în acest timp, se juca cu inelele.

— Biata Mary Howard, reluă, cât a mai îndurat! Tu ai fost scutită, Honor, de nenumărate înjosiri, prin faptul că nu te-ai măritat cu el. Bănuiesc că Richard s-a lăudat grozav în ultima vreme că te iubeşte aşa cum te-a iubit şi înainte. Şi, fără îndoială că te şi iubeşte în felul său ciudat şi vicios. E o

150

plăcere cam rară şi nouă, atunci când o femeie nu poate răspunde.

Căscă şi trecu lingă fereastră.

— Se poartă cu Dick într-un chip îngrozitor, continuă. Bietul băiat a adorat-o pe maică-sa şi Richard se poartă aspru cu el înadins ca să-i facă în ciudă. Ce părere ţi-ai făcut despre el când a fost aci?

— Tânăr şi sensibil ca toţi copiii, spusei.

— Mă miră cum de-a putut să se nască, reluă Gartred, când mă gi n dese la povestea revoltătoare pe care mi-a spus-o Mary. Oricum, îţi menajez sentimentele, dacă tu îl priveşti şi azi pe Richard cu aceeaşi ochi. Sunt fericită că Jack Robartes nu 1-a găsit aici pe băiat. A jurat să

spânzure orice rudă a lui Richard întâlnită în cale.

— Cu excepţia ta, spusei.

— Oh, eu nu contez, răspunse. Mrs. Denys din Orleys Court nu e aceeaşi persoană cu Gartred Grenvile.

Privi din nou de-a lungul pereţilor, apoi jos în ogradă.

— Asta e încăperea unde obişnuiau să-1 ţină ascuns pe nebun, nu-i aşa? Ţin minte cum îl ocăra de la această fereastră pe Kit, când ne plimbam călare, acum douăzeci şi cinci de ani.

— N-am idee, spusei. Acest subiect nu se discută în familie.

— Era ceva ciudat în construcţia acestei case, reluă ea cu nepăsare. Nu ştiu anume ce era. Cred că vreo ascunzătoare unde îl închideau când devenea furios, aşa mi-a spus Kit. N-ai descoperit această ascunzătoare?

— Aici nu sunt ascunzători, în afară de dulăpiorul de acolo de lingă birou.

— Îmi pare atât de rău, continuă, că venirea mea aci te-a silit să dai odaia ta Joanei Rashleigh! Aş fi putut foarte bine să stau în această odaie, care, după cum mi-a spus o servitoare, n-a mai fost folosită până a nu te fi mutat tu în ea.

— Am socotit mai simplu, răspunsei, să te lăsăm pe tine şi pe fiicele tale într-o cameră mai mare, unde poţi primi musafiri la cină.

— Te-au mulţumit întotdeauna bârfelile servitorilor, nu-i aşa? zise ea. Asta e pasiunea fetelor bătrâne. Le dă o mare satisfacţie că-şi închipuie ce se petrece în dosul uşilor încuiate.

— Nu ştiu ce să zic, răspunsei. Dar nu cred că bulionul meu ar avea un gust mai plăcut dacă mi te-aş închipui şold la şold cu Lordul Robartes.

151

Mă privi jucându-se cu dantela rochiei şi mă întrebai cine avea mai multă capacitate de ură, eu sau ea.

— Oricum, prin faptul că mă găsesc aci, toţi aţi fost scutiţi până acum de neplăceri mult mai mari. ll cunosc pe Jack Robartes de mulţi ani.

— Cată să ţi-1 păstrezi cit mai aproape, spusei. E tot ceea ce îţi cerem.

Începusem să mă amuz în cele din urmă, iar dânsa, dindu-şi seama de lucrul acesta, se îndreptă spre uşă.

— Nu pot garanta, îmi răspunse, că buna lui dispoziţie va continua. Era cam posomorit aseară la cină, când a auzit că Richard se află la Lanhydrock, iar acum a plecat la Fowev unde va avea loc o consfătuire cu Essex şi cu şefii marelui stat major.

— Am deci toată speranţa, spusei, că îl vei îndulci către ziuă.

Se opri cu mâna pe clanţa uşii, plimbându-şi ochii peste tapiţeria pereţilor.

— Dacă vor pierde campania, îşi vor pierde şi firea. Un soldat înfrânt e un animal primejdios. Jack Robartes va da poruncă să se jefuiască totul la Menabilly, distrugându-1 atât pe dinăuntru cât şi pe dinafară.

—■ Da, zisei. Suntem constienti de acest lucru.

J 1

— Totul va fi luat de-aici, reluă ea, îmbrăcăminte, bijuterii, mobile, provizii, iar celor din casă nu li se va mai lăsa mare lucru. Cumnatul tău, Jonathan Rashleigh, probabil că e un om foarte curios. Să-şi părăsească locuinţa, atunci când ştia prea bine ce se va întâmpla cu ea până Ia urmă.

Ridicai din umeri. Ea însă, înainte de-a pleca, îşi dădu drumul gurii.

— Oare tot mai activează în calitate de colector pentru Monetărie?

Zâmbii pentru întâia oară, deoarece aflasem răspunsul în legătură cu prezenţa ei în această casă.

— Nu ştiu ce să-ţi spun, zisei. N-am idee. Dar dacă vei aştepta până atunci când casa va fi complet jefuită, poate vei da şi peste argintăria pe care crezi că el o ţine ascunsă aci. Noapte bună, Gartred!

Mă privi ţintă un răstimp, apoi ieşi din odaie.

In sfârsit o cunoşteam. Isi avea rosturile ei si, dacă as

I > ι 5 " f fi fost. mai puţin preocupată de problema ascunderii lui Dick, aş fi bănuit-o mai curând. Oricine avea să câştige ori să piardă campania din apus, era de puţină importanţă pentru

152.

Gartred. Ea va avea grijă să fie de partea învingătorilor. Putea să facă pe spioana pentru ambele tabere. Ca şi Temperance Sawle, eram pe cale să citez din Sfânta Scriptură: „Unde se află trupul, acolo se vor aduna vulturii". Dacă se vor mai putea aduna rămăşiţe din cenuşa războiului, Gartred Denys nu va sta acasă la Orley Court. îmi amintii de lăcomia ei cu prilejui contractului de căsătorie cu Kit, apoi de ultima ei căutare pătimaşă a bagatelei de bijuterie în dimineaţa când părăsise Lanrest ca văduvă şi, îmi amintii şi de zvonurile ce se răspândiseră de când devenise a doua oară văduvă.

Orley Court trebuia să fie împărţit între fiicele ei când vor ajunge la o anumită vârstă şi, acum era grevat ele multe datorii. Gartred nu găsise încă un al treilea soţ după gustul ei, dar trebuia totuşi să trăiască. Într-adevăr, argintăria din Cornwall ar fi fost o captură frumoasă dacă ar fi putut pune mina pe ea.

Deci, acesta era scopul ei, bănuiala fiindu-i localizată în jurul odăii mele. Nu cunoştea secretul boltii, dar îsi amintea

J > " ’ >

că între zidurile de la Menabilly se găsea o asemenea ascunzătoare. Şi, cu mintea ei ascuţită, ajunsese la concluzia că cumnatul meu se va fi folosit ele această ascunzătoare în timp de război. Că această ascunzătoare ar fi putut să-1 adăpostească şi pe nepotul ei, nu-i trecuse însă prin minte. De aceasta eram sigură. Nici nu lucra şi, – aici era ceea ce bănuiam, – în tovărăşie cu Lordul Robartes. Ea lucra pe cont propriu, iar dacă scopul ei putea fi atins mai uşor prin faptul că el o curta asta îi folosea şi mai mult. Era mai plăcut la urma urmei să mănânci friptură decât pâine goală; în afară de asta, prefera bărbaţii graşi. Dacă ar fi văzut însă că nu poate obţine ce vrea lucrând singură – atunci avea să dea cărţile pe faţă, oricare ar fi fost consecinţele.

Deci, de lucru acesta trebuia să ne temem şi, nimeni din casă nu ştia încă nimic, afară de mine. Ziua de duminică 11 august, venise şi trecuse. Ne trezirăm a doua zi dimineaţă, în faţa unei noi săptămâni, foarte problematice, în răstimpul căreia multe se puteau întâmpla cu cele trei armate regale strângându-i pe rebeli tot mai puternic cu fiecare oră ce trecea, fâşia de pământ pe care se adăposteau devenind din zi în zi mai goală şi pustiită, iar ploaia statornică transformând toate şoselele într-o mare de noroi.

Trecuse vremea caldă, cerul nu mai era albastru şi soarele nu se mai zărea. Copiii nu mai priveau de la fereastră la mişcările soldaţilor şi nu mai ascultau sunetul de corn. Nu ne

153

mai plimbam zilnic pe dinaintea ferestrelor galeriei. Un vint puternic sufla pe deasupra parcului şi, de Ia fereastra mea bine închisă, vedeam corturile risipite, caii aliniaţi dedesubtul copacilor de la capătul îndepărtat, cu înfăţişări abătute, în timp ce oamenii se strângeau în grupuri melancolice, focurile stingându-se îndată după ce se aprindeau. Mulţi dintre răniţi mureau în casele rândaşilor. Mary vedea cortegiile de înmormântare pornind în zori, o procesiune tăcută, cenuşie în ceaţa dimineţii, şi noi auzisem că îngropăciunile aveau loc pe valea de sub pădurea din Pridmouth.

Nu mai erau aduşi alţi răniţi în casele rândaşilor şi atunci puteam să ne dăm seama că vremea rea pusese capăt luptelor. Se mai zvonea însă că armata Majestăţii Sale stăpânea acum malul de răsărit al râului Fowey, de la St. Veep până jos la fortăreaţa din Polruan, care închidea intrarea în port. Deci, rebelii din Fowey erau împresuraţi de vasele din Canal, ne mai puţind primi provizii pe mare decât cu ajutorul unor vase mai mici, care ar fi putut debarca la Pridmouth şi Polkeris sau pe întinderile de nisip de la Tywardreath, ceea ce acum era cu neputinţă din pricina atacului puternic din sudvest. Alice spunea că se auzeau acum slabe hohote de ris şi glume venind dinspre galerie, iar ofiţerii cu chipuri posomorite intrau şi ieşeau tăcuţi din sala de mâncare pe care Lordul Robartes o luase pentru folosinţa sa

personală. Vocea lui iritată se auzea de fiecare dată când venea cite un trimis aducând prin ploaia torenţială un contra ordin de la contele de Essex sau cine ştie ce veste înfricoșătoare. Dacă Gartred se plimba prin casă sâiu nu, nu ştiam. Alice credea că rămânea în camera ei tot timpul. Pe Joan o văzui foarte puţin, deoarece bietul John se lupta încă amarnic cu frigurile; singură Mary mă vizita din când în când, din ce în ce mai trasă la faţă văzând pustiirea ce fusese lăsată pretutindeni pe moşie. Se tăiaseră până acum mai mult de trei sute de oi, treizeci de boi îngrășaţi şi șaizeci de tauri. Vite de *ham* şi cai, cam vreo patruzeci. Din cei optzeci de purcei nu rămăseseră măcar zece şi, aceştia nu puteau să ajungă decât până la sfârşitul săptămânii. Secara din anul trecut se mistuise în prima săptămână de ocupaţie, iar acum rebelii o strângeau şi pe cea din acest an, nelăsând nicio singură holdă pentru recoltă. Nu rămăsese nimic din furgoane şi căruţe şi, toate uneltele fuseseră luate. Şoproanele unde fusese depozitat combustibilul pentru iarnă rămăseseră goale ca şi grânarele. Servitorii, tremurând de frică, veneau să dea de veste stăpânei lor că, din

154 marea bogăţie pe care Jonathan Rashieigh o lăsase în păstrarea ei de aproape două săptămâni, nu mai rămăsese nimic. Grădinile erau devastate, pomătul distrus, lemnele fuseseră ridicate, vitele tăiate. Oricum s-ar fi sfârşit războiul în apus, cumnatul meu era un om ruinat.

încă nu dăduseră năvală asupra casei sau asupra celor ce locuiau într-însă. Hrana noastră devenise o adevărată problemă. La prins, ne adunam cu toţii la masă. Ni se aducea de mâncare în apartamentul Alicei, la aripa de răsărit, în timp ce John zăcea bolnav în odaia tatălui său. Ne aflam deci, laolaltă, mâncând pâinea rece şi supa groasă, la care se adăuga uneori fasole sau varză. Copiii erau zgomotoşi şi nu-şi mai găseau astâmpăr. Ei căpătau două ceşti cu lapte pe zi, dar nu mai mult, şi începuseră să arate foarte prost: ochii li se măriseră şi aveau feţele palide. Nu le mai plăcea să se joace şi căscau foarte des. Micul Jonathan se îmbolnăvi de anghină difterică, copleşind-o pe Joan cu noi supărări, iar Alice fu nevoită să coboare jos

la bucătărie să ceară beţişoare de rebarber ca să-i facă ceaiuri, – favoare acordată numai ei, deoarece drăgălăşenia ei câştigase simpatia soldatului de serviciu. Bătrânii sufereau ca şi copiii şi se tânguiau cu aceeaşi neînţelegere de mizeriile aduse de război. Nick Sawle îşi privea ceaşca îndelung după ce o golise, bodogănind cuvinte fără sir: „O adevărată ruşine! Ceva cu desăvârşire de neiertat 1”

5 1 7» >

Privea cu duşmănie în juru-i ca şi cum toate s-ar fi întâmplat din vina unuia dintre cei prezenţi, în timp ce Will Sparke, cu îndemânare şireată, se aşeza printre copii şi, sub pretextul că se juca cu ei, aduna firimiturile de îndată ce Alice sau dădaca îi întorceau spatele. Femeile erau mai puţin egoiste şi Deborah, pe care a crezusem capricioasă aşa cum era fratele ei, dovedi pe neaşteptate multă dragoste faţă de cei ce păreau mai neajutaţi, şi glasul ei adânc şi mustaţa ei nu mai speriau acum nici pe cei mai mici dintre copii.

Numai cu ajutorul Mattyei eram în stare să-1 hrănesc pe Dick. Prin anumite mijloace – cinstite sau ruşinoase, nu le mai cercetam – şi—1 apropiase pe cel de-al doilea bucătar, căruia îi spusese o poveste lungă despre stăpina ei suferindă şi neputincioasă. Rezultatul fu că Matty îmi aducea în odaie nişte supă de la popotă, ascunsă sub şort, fără să fi ştiut cineva de lucrul acesta. Aceiaşi ajutor de bucătar ne alimenta şi cu zvonuri – cele mai multe îngrijorătoare pentru ai lui – şi mă întrebam dacă, răsplătindu-1 în chip mulţumitor, n-ar fi în stare să şi dezerteze. Pe Ia jumătatea săptămânii afla-

155

râm că Richard ocupase Restormel Castle, lingă Lostwithiel şi, că Lordul Goring, care comanda cavaleria Regelui, pusese stăpânire pe podul şi şoseaua mai jos de St. Blazey. Essex se afla acum împresurat pe peninsula noastră, lungă de şapte mile şi largă de vreo două, neavând cu ce să mai hrănească cei zece mii de oameni ai săi, iar tunurile de la Polruan trăgeau asupra portului Fowey. Lupta nu putea să mai dureze multă vreme. Era nevoie ca Essex şi rebelii să fie puşi în libertate, trimiţându-li-se alte forţe dinspre răsărit, ori ca el să se apere

dind o straşnică luptă. Până atunci noi aveam să aşteptăm zi de zi, cu inima tremurând, cu stomacul gol, privind la soldaţii morocănoşi înghesuindu-se în ploaie în faţa corturilor, în timp ce comandanţii lor aveau să ţină consfătuiri disperate în casă. Mai veni o duminică, aducând zvonul alarmant printre rebeli că oamenii de la ţară începuseră noaptea să jefuiască şi să omoarese găseau sentinele spânzurate, unii soldaţi îşi văzuseră camarazii cu gâtul tăiat sau găsiţi pe şosele cu ochii scoşi şi cu mâinile ciuntite. Cei din Cornwall se răsculară.

Marţi 27 august, nu primirăm supă la prânz, ci numai vreo şase pâini pentru toată lumea care era. în număr de douăzeci. Miercuri, numai un ulcior cu lapte pentru copii în loc de trei şi, laptele acesta era îndoit cu apă.

Joi, Alice, Joan, Mary, cele două surori Sparke şi cu mine dădurăm pâine a noastră copiilor şi băurăm numai câte un ceai de buruieni. Nu ne era foame. Ne părăsise orice poftă de mâncare când vedea. η cum bieţii copii rupeau din pâinea rece şi-o tot plimbau pri ι gură, ca să ne ceară după aceea alte felii, fără ca noi să le mai putem da ceva. În tot acest timp, vântul din sud-est biciuia văzduhul plin de apă, iar cornul rebel, care ne enerva de-atâta vreme, suna prin parc cu un strigăt de disperare.

19

r

Vineri 30 august, stătui toată ziua în pat, ceoarece, ca să ne strângem acum laolaltă ar fi fost o mare îndrăzneală şi, oricum, eu nici nu aveam puterea s-o fac. Sufletul meu laş nu-mi îngăduia să văd copiii rugându-se şi plângând pentru coaja lor de pâine. Matty îmi prepară o ceaşcă de ceai, dar, ca să-1 înghit, mi se părea ceva neîngăduit. Foamea rnă făcuse indiferentă şi chiar nepăsătoare faţă de primejdie şi îi permiteam lui Dick să stea pe saltea lingă patul meu, ’ în timp

156

ce rodea la un. os adus de Matty înadins pentru el. Ochii lui arătau mai mari ca oricând pe obrazul palid, iar buclele lui negre

atârnau în şuviţe întinse şi fără luciu. Mi se părea că foamea îl făcuse să semene mult cu maică-sa şi, uneori, privindu-1, aveam impresia că dânsa ar fi fost în locul lui şi că Marv Hovard era aceea pe care o hrăneam şi pe care o ascundeam din faţa duşmanului, că dânsa rodea oasele cu dinţişori mici, ascuţiţi şi rupea bucăţile de carne cu ghiarele subţiri şi lacome.

Şi Matty era trasă la faţă şi palidă. Din şoldurile ei mlădioase şi din obrajii îmbujoraţi nu mai rămăsese nimic. Mâncarea pe care putea s-o scoată de la prietenul ei bucătarul,

— Era şi acum destul de puţină, până chiar şi pentru soldaţi

— Ea însă o aducea lui Dick sau o da copiilor.

In timpul zilei alunecam din coşmar în coşmar; Dick stătea ghemuit ca un căţel la picioarele mele, Matty se oprea la fereastră şi privea ceaţa risipită în larg după ploaie, acoperind şi corturi şi cai. Tropotul de potcoave mă trezi după ora două şi Matty, deschizând geamul, privi jos în curtea exterioară. Văzu câteva zeci de ofiţeri urmaţi de trupe şi de comandantul lor călare pe un cal negru, purtând o haină cenuşie, trecând pe sub turnuleţ spre curtea interioară. Ea se furişă după ei ca să-i poată vedea mai bine când se dădeau jos de pe cai şi la întoarcere îmi povesti că însuşi Lordul Robartes îi aştepta pe scări şi că toţi intraseră în sala de m în care, după ce mai întâi fuseseră aşezate santinele la usi.

y n

Până şi creierul meu obosit înţelese că probabil acesta era ultimul consiliu la care venise să ia parte contele de Essex în persoană. îmi dusei mâinile la ochi ca să-mi potolesc durerea de cap.

— Du-te la bucătarul tău, rostii către Matty. înduplecă-1 pe orice cale, dar fa-1 să vorbească.

Ea dădu din cap afirmativ, îşi ţuguie buzele, iar înainte de plecare, mai aduse un os ele undeva, din micuţa ei odaie, cu care îl ademeni pe Dick ca pe un câine până la tapetul din faţa bolţii, ca să-1 trimită după aceea jos în chilioara lui.

Bătură trei, patru, cinci ceasuri. Se făcu întuneric, seara

începând mai devreme din pricina ceţii şi a ploii, când auzii din nou caii trecând pe sub turnuleţ şi ieşind prin parc. Pe la cinci şi jumătate, Matty se întoarse. Ceea ce făcuse în aceste câteva ceasuri n-am întrebat-o niciodată până în ziua de azi, dar îmi spuse că bucătarul e afară şi ar vrea să vorbească cu

157

mine. Aprinse luminările şi, în timp ce mă ridică în pat, o privii întrebător; ea arătă cu capul spre coridor.

— Dacă îi daţi bani îmi şopti, va face tot ce veţi dori.

O rugai să-mi aducă punga, apoi veni cu el înăuntru.

Omul clipi din ochi din pricina luminărilor, cu un zâmbet de oaie pe faţă – dar obarzul lui, ca şi al nostru, era tras şi prelung, ca al oricărui flămând.

11 poftii să se apropie de patul meu; se supuse cu o privire grăbită aruncată peste umăr. Ii dădui un ban de aur, pe care îi vârî în buzunar numaidecât.

—· Ce noutăti îmi aduci? îl întrebai.

Ψ

Privi spre Matty care îmi făcu un semn. El îşi plimbă limba peste buze.

— Sunt numai zvonuri, zise el, dar spun ceea ce se vorbeşte prin curte.

Făcu o pauză şi privi din nou spre uşă.

— Retragerea va începe în noaptea asta, reluă. Cinci mii de oameni vor porni prin întuneric spre ţărm. îi veţi putea auzi, dacă veţi fi cu luare aminte. Vor trece chiar pe-aici, în drum spre Pridmouth şi Polkerris. Se vor îmbarca după ce se va potoli vin tul.

— Caii nu pot fi îmbarcaţi în bărci mici, spusei. Ce vor face generalii voştri cu cei două mii de cai?

El dădu din cap şi privi iarăşi spre Matty. îi mai dădui un ban de aur.

— Am schimbat numai câteva vorbe cu rândaşul lui Sir William Balfour, răspunse omul. Era vorba că vor străpunge liniile regale în

astă noapte, în timp ce infanteria se va retrage. Nu pun rămăşag că asta ar fi adevărat şi nici el nu ştie sigur.

— Ce se va întâmpla cu dumneata şi cu ceilalţi bucătari? întrebai.

— Vom fi trimişi pe mare ca şi ceilalţi, mi se răspunse.

— Nu cred să fie cu putinţă. Ascultă mugetul vântului.

Şuiera sălbatic prin crengile copacilor din iepurărie şi ploaia se izbea cu putere de geam.

— Iţi voi spune eu ce se va întâmpla cu voi, reluai. Se va face dimineaţă şi nu vor fi bărci care să vă ridice de la mal. Veţi rămâne acolo, înghesuiţi în vânt şi ploaie, cu marea din sud-est năpustindu-se ameninţătoare spre Pridmouth, iar oamenii de la ţară vor da năvală peste voi cu furcile de fân. Fiindcă cei din. Cornwall nu prea sunt cumsecade atunci când le e foame.

158

Omul tăcu şi îşi trecu din nou limba peste buze.

— De ce nu dezertezi? întrebai. Pleacă astăseară, înainte de a ţi se întâmpla ceva rău, Pot să-ţi dau o scrisoare către un comandant regalist.

— Asta i-am spus-o şi eu, interveni Matty. Un cuvânt de la dvs. către Sir Richard Grenvile i-ar deschide drumul printre liniile noastre.

Omul ne privi, când pe una când pe cealaltă, năruit, lipsit de hotărâre, lacom. Ii mai dădui un ban de aur.

— Dacă vei ajunge din urmă oştirea regală până într-un ceas şi vei spune acolo ce mi-ai spus mie acum – în privinţa cavaleriei care are de gând să le străpungă liniile mai înainte de-a se fi luminat de ziuă, vei mai primi încă multe piese de aur şi de-ale mâncării din belşug.

Se scărpină în cap şi privi din nou spre Matty.

— Dacă ţi se va întâmpla cel mai rău lucru şi vei cădea prizonier, spusei iarăşi, tot va fi mai bine decât aci, unde cei din Cornwall te vor ciopârţi fără milă.

Aceste din urmă cuvinte îl hotărâră.

— Mă duc, zise el, dacă îmi veţi da o scrisoare.

înşirai pe un petic de hârtie câteva cuvinte, pentru Richard, care foarte probabil că n-aveau să ajungă la dânsul niciodată (şi nici n-au ajuns, după cum am aflat mai târziu), apoi îl rugai pe om să-şi croiască drum prin pădure spre Fowey, iar în întunericul nopţii să ia o barcă spre Bodinnyck, care se afla în mâinile regaliştilor şi, acolo să le dea de veste ce fel de planuri îşi făcuseră rebelii.

Era fără îndoială prea târziu ca să li se dea o mână de ajutor, dar cel puţin era un prilej care nu trebuia pierdut. După ce plecă însoţit de Matty, care ţinea să-i grăbească fuga, mă sprijinii pe perne şi ascultai căderea picăturilor de ploaie; de departe, de pe şoseaua de dincolo de parc, se auzea cadenţa unor paşi în marş. Oră după oră, asta continuă fără întrerupere în noaptea prea lungă, în timp ce cornul suna subţire şi clar în şuierul vântului. Se făcu dimineaţă. O dimineaţă umedă, cenuşie şi ceţoasă, iar ei tot se mai înşirau pe şosea, împroşcaţi cu noroi, descurajaţi, murdari, sute şi sute de oameni înaintând prin parc în rânduri răzleţe ca să poată ajunge cât mai grabnic la ţărm.

Sâmbătă, pe la ora prânzului, nu mai putea fi vorba de nicio rânduială, de nicio disciplină, deoarece, când soarele se ivi printre norii încă plini de apă, se auziră primele tunuri din Lostwithiel; era armata lui Richard care-i ataca din spate

pe rebeli. Ne apropiarăm de fereastră, uitând de foame, neţinând seama de ploaia care stropea feţele noastre trase. în tot răstimpul zilei soldaţii se târâră prin parc, un groaznic amestec de oameni, cai şi furgoane, refuzând să mai continue drumul; cai, căruţe şi un număr restrâns de vite scăpate de măcel, totul laolaltă zăcea îngrămădit în marea de noroi care fusese odată un parc. Bubuiturile de tun şi troznetul puştilor se apropiau, din ce în ce, iar unul din servitori urcându-se în clopotniţă, ne aduse vestea că drumul pe lângă Castledore era negru de trupe, fum şi flăcări şi, că jos, pe câmpuri, se apropiau în fugă cei dintâi soldaţi, câţiva, la început apoi cincizeci, o sută, şi încă o sută, ca să facă laolaltă o mulţime ele oameni în panică, rătăciţi pe poteci şi prin parc.

Ploaia continua ca şi retragerea.

Pe la cinci ceasuri aflarăm că trebuia să coborâm în galerie. Până şi John fu nevoit să asculte de ordin. Toţi erau prea slăbiţi ca să-şi mai poată târî picioarele, iar eu abia dacă puteam să mă mai ţin în fotoliu. De două zile nu mai luasem nimic în gură, în afară de nişte ceai de buruieni. Alice arăta ca o stafie, deoarece cred că renunţase de mai multe zile la orice fel de mâncare de dragul copiilor. Sora Elizabeth nu arăta nici ea mai bine, iar copilaşul ei de un an părea o păpuşe din ceară. înainte de a-mi părăsi odaia, avusei. grijă ca Dick să rămână în celulă şi de astă dată şi, în ciuda protestelor lui, închisei deasupra piatra de la intrare.

Eram o tovărăşie destul ele stranie acolo în galerie, toată lumea cu feţele palide şi trase. Copiii erau foarte tăcuţi şi aveau o privire gravă. Pe John îl zării pentru prima oară după dimineaţa acelei zile de-acum o lună; părea şi el foarte bolnav; se îngălbenise la faţă şi avea friguri puternice. Mă privi ca şi cum ar fi vrut să mă întrebe ceva, iar eu ii făcui semn din cap, încercând să-i surâd. Stăteam acolo şi aşteptam, niciunul neavând curajul sau tăria să vorbeacă. Mai la o parte, lângă fereastra clin mijloc, se afla Gartred cu fiicele ei. Şi ele păreau mai subţiri şi mai palide ca înainte, şi cred că nu gustaseră friptură de găină de mai multe zile, deşi în comparaţie cu ceilalţi copii, Rashleigh şi Courtney, nu fuseră prost hrănite.

Băgai de seamă că Gartred nu purta bijuterii şi era îmbrăcată foarte simplu; asta făcu să nască în mine o presimţire ciudată. Nu ne băga în seamă şi, nu rosti decât vreo câteva cuvinte către Mary. Aşezându-se lângă o măsuţă, începu să facă o pasienţă. întoarse cărţile cu feţele în sus, uitându-se la

160

ele cu mult interes. Gândii-că acesta era momentul pe care-1 aşteptase de mai bine de treizeci de zile.

Dintr-o dată se auziră paşi în hol; Lordul Robartes intra în galerie cu cizmele pline de noroi; de pe îmbrăcăminte i se scurgea apă. Ofiţerii săi de stat major îl însoţeau toţi, cu înfăţişări posomorite, din

care se putea bănui o straşnică ho" tari re,

— Toată lumea din casă e de faţă? întrebă el cu asprime.

MW

Un murmur se ridică dintre noi, în chip de afirmare.

— Foarte bine atunci, adăugă el şi, îndreptândU-se spre

. sora mea Mary şi spre fiul ci vitreg John se opri în faţa lor şi-i privi cu luare aminte.

r-τ A ajuns la urechile mele zise, că soţul clvs., doamnă, tatăl dvs., Sir, tine ascunse în această casă mari cantităti de

7 f $)

argint, care de drept aparţin Parlamentului. Nu e timpul acum să glumiţi ori să protestaţi. în momentul de faţă, armata noastră se vede silită să se retragă vremelnic. Parlamentul are nevoie de orice gram de argint clin ţară pentru a duce acest război la bun sfârşit. Vă cer deci, doamnă, să-mi spuneţi unde se află argintăria.

Mary, Dumnezeu să-i binecuvânteze stăpmirea de sine, întoarse spre el o faţă îngrozită.

— Nu ştiu nimic de vreo argintărie, răspunse ea, în afară de cele câteva tâcimuri care se găsesc acum în posesia clvs., de vreme ce mi-îţi luat cheile.

. ·

—Doamnă, eu vorbesc de cantităti mari depozitate într-o

. · * N» F A

ascunzătoare’ ele unde soţul dvs.’ le’ transportă apoi la monetărie.

— E adevărat că soţul, meu a fost colector pentru Cornwall, mylord. Dar nu mi-a spus niciodată că păstrează argintăria aci, la Menabillv.

? w

. · ·

El se întoarse, către John.

• * · ■

— Dar dvs., Sir? Fără îndoială că tatăl clvs. va vorbit despre

toate afacerile sale?

— Nu, răspunse John ferm. Nu cunosc nimic din afacerile tatălui: ni eu şi nici nu ştiu ceva despre vreo ascunzătoare. Singurul confident al tatălui meu este'administratorul său, Langdon, · care a plecat împreună cu el. Nimeni de-aci clin Menabilly nu vă poate da vreo lămurire în această privinţă.. '

>

O clipă, Lordul Robartes îl privi ţintă pe John, apoi strigă1 spre ofiţerii săi:

— Prădaţi casă, rupeţi tapetele şi stofa de pe mobile! Distrugeţi tot ce găsiţi! Luaţi toate bijuteriile, îmbrăcămintea şi lucrurile de preţ 1 Nu lăsaţi din Menabilly decât pereţii goii'

John se ridică în picioare.

—Nu puteţi face lucrul acesta, zise el. Ce drept v-a dat Parlamentul să comiteţi asemenea fapte? Protestez, rnylord, în numele bunei cuviinţe şi a umanităţii.

Sora mea Mary, făcând un pas înainte, îi căzu în genunchi.

— Mylord Robartes, spuse ea. Vă jur pe tot ce am mai scump că nu e nimic ascuns în casa mea. Dacă s-ar fi aflat ceva, trebuia s-o ştiu eu cea dintâi. Vă implor, fie-vă milă de căminul meu.

Lordul Robartes o privi cu asprime.

— Doamnă, răspunse el, de ce să-mi fie milă de casa dvs., atunci când nici faţă de casa mea n-a fost nimeni milostiv? Şi unul şi altul, atât cel ce învinge cât şi cel ce pierde, plătesc cu aceiaşi măsură într-un război civil. Fiţi recunoscători că am destulă inimă să vă las cu viaţă.

Acestea zicând, se grăbi să se retragă, luându-şi cu el ofiţerii şi punând sentinele la usi.

Sări din nou pe cal în ogradă şi porni în goană spre lupta fără folos pe care ariergarda o dădea sus la Castledore, pe după garduri şi prin şanţuri, cu toata ploaia deasă care cădea. 11 auzirăm pe maiorul pe care îl lăsase în locu-i dând ordine aspre soldaţilor, – care se

năpustiră numaidecât să rupă tapetul de pe pereţii sufrageriei. Auzirăm lemnăria tronsind şi sticla de la geamuri spărgându-se în ţăndări. În faţa acestui prim început de distrugere, Mary se întoarse spre John, cu obrazul scăldat în lacrimi:

— Pentru numele iui Dumnezeu, strigă ea, dacă cunoşti vreo ascunzătoare, arat-o ca să salvăm casa! Voi lua toată vina asupra mea când se va întoarce tatăl tău.

John nu răspunse. Privi spre mine. Şi nimeni dintre toţi cei de faţă nu surprinse această privire, în afară de Gartred care în clipa aceea îşi înălţase capul. Nu făcui nicio mişcare. îl privii cu aceiaşi asprime, fără milă, aşa cum făcuse Lordul Robartes. El şovăi o clipă, apoi răspunse în şoaptă:

— Nu ştiu nimic despre vreo ascunzătoare.

Cred că dacă rebelii ar fi pornit la lucru cu strigăte de voioşie, sau râzând cu hohote în furia beţiei, distrugerea casei ar fi fost mai uşor de suportat. Dar fiindcă erauJ învinşi şi

162

ştiau lucrul acesta, cuprinşi de o cruzime sălbatecă, făceau tot ce aveau de făcut în cea mai mare linişte.

Uşa galeriei era deschisă, iar cele două sentinele stăteau în dosul ei şi nu spuneau nimic. Se auzea numai lemnul troznind, mobilele spărgânclu-se, tăiatul în bucăţi al mesei celei mari din sala de mâncare şi zgomotul pe care îl făceau oamenii când ridicau topoarele. Primul lucru pe care îl aruncară jos prin hol, rupt şi distrus, fu portretul regelui şi, în ciuda călcâiului murdar care călcase peste trăsăturile lui şi a sfâşierii de deasupra gurii, ochii lui melancolici ne priveau fără să se plângă de pe pinza distrusă.

li auzirăm apoi urcând şi pătrunzând în aripa de miază-zi, iar în clipa când spărgea uşa odăii în care locuia Mary, ea începu să plângă cu adâncă deznădejde, în timp ce Alice o cuprinsese în braţe şi căuta s-o liniştească.

Toţi ceilalţi rămaseră nemişcaţi, ca nişte spectatori în-

* ^ ® · * J – groziţi. Gartred privi atunci spre mine.

— Noi amândouă, Honor, neavând în vinele noastre nicio picătură din sângele familiei Rashleigh, suntem datoare să

facem ceva ca să ne treacă timpul.

-------------------------------- N -am mai jucat

fratele tău, acum șaisprezece ani, răspunsei.

— Atunci avantajul e de partea mea, spuse ea. Vrei să încerci o partidă?

Zâmbea și începu să amestece cărţile. Bănuii îndoitul înţeles pe care voia să-1 dea jocului.

— Poate fi vorba de o miză mai mare de câteva bucăţi

»

de argint, spusei.

Ii auzeam pe rebeli umblând deasupra noastră, lovind cu toporul; cioburile de sticlă ele la ferestre căzură pe terasa.

— Ţi-e teamă să încerci o partidă de cărţi cu mine? întrebă Gartred.

— Nu, răspunsei. N-are de ce să-mi fie teamă.

îmi îndreptai fotoliul spre dânsa şi ne aşezarăm faţă în faţă 1a măsuţa de lângă geam. îmi dădu cărţile să le tai şi sa le amestec, apoi i le dădui înapoi ca să le împartă, câte douăsprezece fiecăreia. Acum începea cea mai stranie partidă de picket pe care o jucasem vreodată, deoarece, în timp ce Gartred risca o avere, eu jucam pe fiul lui Richard', şi nimeni nu stia asta în afară de mine.

Ceilalţi, năuciţi şi apatici, erau prea istoviţi ca să. ne dea vreo atenţie. Dar dacă totuşi o făcură, nu puteau avea decât un sentiment "'de dispreţ şi de şcârbă faţă de noi, care – toc-

163

mai fiindcă nu făcusem parte din casa Menabilly fi atât de lipsite

de inimă.

— Cinei cărţi, strigă Gartred.’

— Cât fac? întrebai.

— Nouă.

Bine. ·■

Ci * ♦; -mei.

— O quartă majoră. Nouă. Trei valeţi.

— Nu e bine.

Bătu cu asul de cupă, eu jucai un zece şi, cinci ea ridică din nou cărţile, îi auzirăm pe rebeli deasupra noastră sfâşiind tapetul de pe pereţii dormitorului.

Mirosea a ceva ars şi un nor de fum trecu pe lingă ferestrele galeriei.

— Au dat foc grajdurilor şi caselor rândaşiâor din faţa clădirii, spuse John în şoaptă;

—— Ploaia va stinge flăcările, răspunse Joan. Nu arde nimic când plouă.

Cincispr

Unul din copii începu să ţipe şi atunci o văzui pe Deborah, totdeauna posomorită, luându-1 pe genunchii ei şi şoptindu-i ceva. Fumul clădirilor aprinse mirosea greu şi usturător în ploaia continuă, iar loviturile topoarelor sunau ca şi cum oamenii ar fi tăiat la nişte copaci; ei însă spărgeau patul cel mare în care Alice îşi născuse, copiii. Aruncară după aceea oglinda pe terasă, unde se sparse în. mii de bucăţi. Tot pe terasă aruncară sfeşnice, vaze şi fotolii tapiţate.

—ezece, spuse Gartred, ieşind cu popa de caro.

K · τ ·

— Optsprezece, răspunsei,. tăind cu asul.

Câţiva rebeli, călăuziţi de un subofiţer, coborâră scările, ducând cu ei toată îmbrăcămintea pe care-o găsiseră în dormitorul lui Jonathan şi. al Maryei, bijuteriile şi pieptenii, în afară de mătasea cu

care erau căptuşiţi pereţii. Toate acestea le încărcară în spatele cailor care aşteptau în curte. Odată încărcătura sfârşâtă, un soldat se abătu cu caii pe sub turnuleţ, în timp ce alţi doi le luau locul. Prin ferestrele sparte ale sufrageriei distruse se mai zăreau încă rebeli trecând în dezordine pe lingă clădirile fumegânde, înaintând peste câmp spre ţărm. Iar atunci când priveau rânjind spre partea de sus a clădirii, tovarăşii lor, şi mai înverşunaţi când era vorba de

puteam

µ ’ >?. ’ > 1

distrugere, deveneau peste măsură de cruzi, risipeau tot felul de glume şi, fluierând, aruncau pe geamuri saltele, fotolii şi mese – tot felul de lucruri pe care puneau’ mâna şi păreau

să fie sortite hrană pentru flăcările ce se kiălţau încet si leneş din virful clădirilor înegrite de fum. r

Un soldat strângea îmbrăcămintea si rufăria. Rochia de·, mireasă a Alicei, rochiţele pe care le brodase cu atlta. migală pentru copii şi toată garderoba atit de bogată a lui Peter, pe care ea o păstrase cu atâta grijă în dulap pentru timpul când urma să aibă nevoie de ea. Încetară să umble deasupra noastră şi îi auzirăm trecând în încăperile de sub clopotniţă. Unul – din ei începu să tragă clopotele şi dangătul lor jalnic suna strident în urechile noastre, amestecându-se cu ţipetele oamenilor, cu scârţâitul de roţi al furgoanelor care tot treceau prin parc şi cu bubuitul tunurilor care acum păreau să fie la o depărtare de mai puţin de două mile.

— Au de gând să intre în turnuleţ, spuse Joan. Toate cărţile şi lucrurile tale, Honor, cred "că nu vor fi cruţate cu mai multă milă decât lucrurile noastre.

Vocea ei era plină de mustrare şi deziluzie, din cauză că r mătuşa **favorită** si nasa ei nu arăta niciun fel de mâhnire.

i *).;

— Vărul meu Jonathan n-ar fi îngăduit niciodată toate acestea, spuse Will Sparke ci

ar fi avut ascunsă niscaiva

de bună voie, mai degrabă, decât să lase să se jefuiască toată casa şi rudele lui să-şi piardă tot avutul.

Clopotele tot mai vuiau, tavanul tremura de atâta umblet şir, în curtea interioară, se aruncau acum lucrurile din aripa de apus a clădirii, portrete, fotolii, covoare, tapete, amestecate la întâmplare, iar cei de jos le alegeau pe cele de mai mică valoare ca. să le arunce în foc.

începurăm a treia partidă.

—O terţă de popi, spuse Gartred.

— Bine, răspunsei, urmărind figurile ele pică.

Şi tot timpul îmi spuneam că acum rebelii ajunseseră în ultima încăpere şi că rupeau tapetul din faţa bolţii. Mary îşi ridică privirea întunecată, îndreptând-o spre noi.

— Dacă ai spune un singur cuvânt ofiţerului, se adresă ea Gartredei, el i-ar opri pe oameni să facă atâtea stricăciuni· Eşti prietenă cu Lordul Robartes şi ai oarecare influenţă. N-ai putea face nimic?

— Aş putea face mult dacă mi s-ar îngădui, zise Gartred, Dar Honor îmi spune că e mai bine să lăsăm să ne cadă casa pe cap. Cincisprezece, şaisprezece, şaptesprezece, optsprezece. Eu am câştigat, tjănuiesc.,

Notă socoteala pe o tăbliţă de alături.

165

/

/

— Honor, ispuse Mary, ştii bine că lui Jonathan i se va rupe inima când i? x va vedea casa distrusă. Aci e o avere strânsă cu trud*,

atât de el cit şi de tatăl său în răstimp de aproape cincizeci de ani. Dacă Gartred ne poate ajuta într-un fel şi tu cauţi s-o împiedici, nu te voi putea ierta niciodată şi nici Jonathan nu te va ierta când va afla.

— Gartred nu poate salva pe nimeni decât atunci când vrea să se salveze pe dânsa, răspunsei şi, făcui cărţile pentru a patra partidă.

— Cinci cărţi î strigă Gartred.

— La fel, răspunsei.

— O quartă de popă.

— O quartă câe valet.

r

Eram la al cincilea şi ultimul tur, fiecare câştigând până acum cite două tururi, când îi auzirăm venind jos pe scări, în frunte cu maiorul. Terasa şi curtea erau pline de lucruri, avere strânsă în răstimp de, aproape cincizeci de ani, cum spusese Mary. Ceea ce nu se încărca pe cai, era distrus. Dădură foc rămăşiţelor, privindu-le cum ardeau, proptiţi în cozile topoarelor şi răsuflând din greu după atâta trudă. în clipa când tot ce fusese adunat acolo ardea mai straşnic, maiorul se ivi în galerie, bătu din pinteni şi se înclină cu oarecare ironie înaintea lui John.

— Ordinele date de Lordul. Robartes au fost executate întocmai spuse el. N-a rămas nimic în Menabilly, în afara de zidurile goale si de d-voastră.

— VŞi n-aţi găsit nicio argintărie ascunsa? întrebă Marv:

ν

— Nimic, doamnă, în afară de argintăria dvs. personală, care se află în stăpânirea noastră.

— Atunci, toată distrugerea, toată paguba, a fost degeaba?

— Am clat o lovitură plină de curaj pentru Parlament, doamnă, şi acesta este singurul lucru de importanţă pentru noi soldaţii şi slugile Parlamentului.

Se înclină, se retrase şi dădu alte ordine. Se aduseră caii, el încălecă şi plecă tot aşa cum plecase Lordul Robartes cu un ceas mai devreme. Flăcările se înălţau în curte şi, în afară de troznetul lor şi de

cernerea ploii, nu se auzea nimic altceva. O

tăcere stranie se lăsase. Nici santinelele nu mai erau la usi.

>

Will Sparke se târî până în hol.

— Au plecat, zise el. Toţi au plecat. Casa e goală, pustiită.

Privii spre Gartred şi de astădată zâmbii, aruncând cărţile pe masă.

166

φ

— Să sfârşim aci, partida e câştigată, spusei în şoaptă, adăugind un zece la socoteala mea; eram acum ce* mai tare; cu cealaltă mină scosei trei aşi, atunci când ea na a^ea decât unul, şi c&tigai partida.

Se sculă de la masă fără un cuvânt, făcându-mi o plecăciu.

ne plină de ironie şi striginclu-şi fiicele să urce în încăperile de sus. Rămăsei singură, amestecând cărţile aşa cum făcuse ea înainte, în timp ce dincolo, în hol, ceilalţi se strânseră grămadă, privind 111 jur cu spaimă când vedeau priveliştea ce li se oferea înaintea ochilor.

Tapetele rupte, podelele smulse, ferestrele scoase din ţî «ţini, în timp ce ploaia nu mai contenea, nemaifiind nici uşi nici geamuri ca s-o oprească, împroşcând obrajii celor lipsiţi de qrai, a du când cu ea fă rime de cărbuni din lemnăria arsă si funingine din lucrurile împrăştiate prin curte. Ultimii rebeli se retrăseseră la ţărm, în afară de câţiva care apărau retragerea de la Castledore. Nu mai rămăsese nimic la Menabillv

* .

decât ruina pe care ei o săvârşiseră şi mocirla neagră care odată fusese o şosea şi un parc. Stând acolo si tot amestecând cărţile, surprindeam acum o notă nouă prin bubuiturile de tun si cernerea ploii. Nu era însă ceva zgomotos şi stăruitor cum fusese sunetul de corn care mă sâcâise atâta vreme, ci altceva, repede şi înflăcărat de triumf, apropiindu-se din ce în ce mai mult: era huruitul de tobe al oştirii regale,

Γ Γ ν *i 4 t, ’. «1 u ’ J ·*·.

, M. t · c" /. · ··. ' 9

*Jimmie, **βίβζζ** auon j**i**ţ^b**I** eq σιβo sabâcpiâfm ^ βίεA*

Armata rebelă capitulă faţă de Rege în primele ore ale dimineţii de duminică. Nu mai era nicio scăpare pentru sutele de oameni îngrămădiţi pe maluri. O singură barcă plutea dinspre Fowev în lumina tulbure a zorilor, având în cabină pe contele de Essex şi pe sfetnicul său. Lordul Robartes. Asta am aflat-o mai târziu si ni s-a mai dat de veste că bucătarul Mat-

1

tyei se ţinuse de cuvânt înmânând scrisoarea mea lui Sir Jacob Astley la Bodinnick, vineri seară. Dar Majestatea Sa era informată în toate privinţele, avanposturile de pe şosele fuseseră înştiinţate, iar cavaleria Parlamentului pătrunsese cu succes în liniile regaliştilor ajungând cu bine la Saltash. Astfel, din pricina întârzierii, peste două mii de cavalerişti rebeli, izbutiră să mai lupte încă o zi, împotrivire destul de serioasă, peste care forţele noastre, cuprinse de înflăcărare datorită capitulării, trecură mai mult în glumă. Cred că singurul din-

167

I _/

tr© **comandanţii** noştri care înebunea de supărare Ia scăparea rebelilor, **era R^nard** Grenvile.

Semnificiv. pentru caracterul lui era faptul că, trimiţând chi>i m dimineaţa acestei duminici în ajutorul nostru un regiment de infanterie, care ne aduse hrană din propriile lui provizii, nu se ivi el însuşi, ci îmi trimise următorul mesaj scurt, fără să se oprească o clipă la întrebarea dacă mai trăiesc sau am murit, sau -clacă fiul l. ui se mai află lângă mine:

„Află, îmi scria el, că planul meu a reuşit numai în parte. (Cavaleria a scăpat datorită numai acestui idiot de Goring, care a încremenit la cartierul său general şi a îngăduit – ceea ce s-ar părea de necrezut – ca rebelii să se strecoare printre liniile lui, fără să tragă cel puţin o singură dată asupra lor. Să ne păzească Dumnezeu de astfel de comandanţi! Mă grăbesc acum să ajung Ia Saltash în urmărirea, lor, dar

am foarte puţină speranţă că voi izbândi, dacă. Goring cu cavaleria lui a dat greş”. \

înainte de toate fiind soldat şi, abia la urmă îndrăgostit, Richard nu avea timp de pierdut pentru o familie flărnânzită şi o femeie schiloadă care îngăduise să se devasteze o casă întreagă ele dragul fiului său pe care el nu-1 iubea. Deci, nu tatăl său mi-1 aduse pe copilul leşinat ca să-l culce în patul meu, ci acelaşi John Rashleigh, bietul om, aşa bolnav cum era. Se târî pentru a doua oară in. tunelul de sub căsuţa ele vară, îl găsi pe Dick lipsit ele cunoştinţă Iii celulă, trase de funie şi, astfel, deschise drumul spre ieşire.

Asta se întâmplase earn pe la orele nouă seara, sâmbătă, după ce rebelii părăsiseră casa şi noi toţi eram într-o stare de prea mare -slăbiciune ca să putem face mai mult decât să zâmbim când, prin ferestrele sparte auzirăm tobele infanteriei ψ ’ ’ · · l f ’ ’ ’ «’·

regale.

Lucrul cel mai de trebuinţă era deocamdată laptele pentru copii şi. plinea pentru noi. Mai târziu, după ce recâştigaserăm ceva puteri şi soldaţii ne aprinseseră un foc în galerie, singura încăpere în care se· mai putea locui – auzirăm din nou tropot de cai; ele astă dată îl salutarăm însă cu bucurie, deoarcce ni-i aducea înapoi pe-ai noştri. Cred că în aceste ultime patru săptămâni, din pricina încordării veşnice pentru a păstra secretul, mă ţineam ceva mai tare ca ceilalţi. Deci, acum când primejdia trecuse, ne acţiunea era mai puternică, accentuată poateşi de slăbiciunea mea fizică şi, câteva zile în şir n-am avut nici măcar puterea să ridic capul de pe pernă. Scenele ele; bucurie ale revederii, nu mă priveau. Alice îl avea

168

pe Peter, Elizabeth pe. John de Coombe, Mary pe Jonathan; se sărutau şi plmgeau, se sărutau din nou, îşi zugrăveau ororile zilelor trecute cu mărturisiri de trudnică disperare. Eu însă nu aveam niciun umăr deasupra căruia să-mi plec capul, niciun piept la care să mă ascund plmgând. Un pat pe rotile adus clin poci îmi slujea să mă mişc, fiind unul din puţinele lucruri pe care rebelii nu-1 distruseseră. Mi-1

amintesc pe cumnatul meu plecâmdu-se spre mine după întoarcerea lui, lăudându-mă pentru curajul de care dădusem dovadă şi spunându-mi că John îi povestise totul şi că el, dacă ar fi fost acasă, ar fi făcut ca si mine.

Dar nu mă interesa întru nimic cumnatul meu. Aveam nevoie de Richard. Dar Richard plecase la Saltash să-i urmărească pe rebeli.' Toată bucuria îmi părea stăvilită. Dangătele clopotelor de la biserica din Fowey adăugate la clopotele din Tywardreath,. faptul că Majestatea Sa invitase căpeteniile din judeţ la. cartierul său general din Boconnor să le mulţumească pentru sprijinul dat, darul făcut lui Jonathan ·. · cu propria sa batistă de dantelă şi propria sa carte de rugăciuni, apoi brusca și sălbateca mulţumire pentru eliberare și victorie, toate acestea îmi păreau un vis. Poate că vedeam greşit lucrurile din pricina invalidităţii, dar mi-am întors faţa la perete şi inima îmi era nespus de grea. Războiul nu se terminase încă, în ciuda tuturor succeselor clin apus. Singur Essex era învins împreună cu cei opt mii de oameni ai săi. Mai erau multe mii în · nordul şi estul Angliei care trebuiau înfrânţi. Şi oare, la ce bun toate acestea? gândii. De ce nu se încheie pacea? Oare aşa vor continua să distrugă ţara, să devasteze casele până ce toată lumea avea să îmbătrânească?

Victoria mi se părea un cuvânt gol, deoarece duşmanul nostru, Lordul Robartes, stăpânea încă oraşul Plymouth pe care îl apăra cu încăpăţânare, și, a crede că războiul a luat sfârşit numai datorită faptului că Cornwall fusese eliberat, îmi părea, un gând fără temei.

A doua zi după eliberarea noastră, când toţi bărbaţii erau., plecaţi Ia Boconnor ca să-şi ia rămas bun de la Majestatea Sa, auzii scârţâitul unor roţi în curtea exterioară, care se îndepărtau peste pietre luând drumul spre parc. Mă simţeam prea obosită ca să întreb, dar ceva mai târziu o rugai pe Matty să-mi spună cine a părăsit Menabilly într-un chip atât de discret.

— – Cine altul putea să fie decit Mrs. Denys? răspunse Matty.

Aşadar, Gartred, ca o jucătoare adevărată, credea că cel mai bun lucru era să treacă peste pierderile ei şi să scape de noi. ’

— Cum de-a găsit un mijloc de transport? întrebai din nou?

Matty scoase un oftat în timp ce îmi frecţiona spatele,

— S-ar părea că printre domnii regalişti care au venit ieri aci împreună cu Mr. Rashleigh, se afla şi un domn pe care ea îl cunoaşte. Un oarecare Mr. Ambrose Mantou. Și el i-a pregătit plecarea pentru astăzi.

Zâmbii fără voia mea. Oricât o uram pe Gartred, trebuia să mă închin în faţa priceperii ei de-a sări drept în picioare în orice îmrejurare.

— L-a văzut pe Dick înainte de plecare? întrebai.

— Da, spuse Matty. El s-a dus la dânsa dimineaţă ca s-o salute. Ea l-a privit surprinsă, i-am urmărit toate mişcările. Apoi l-a întrebat: „Ai venit azi dimineaţă, odată cu infanteria?” El a râs ca un mic ştrengar și a răspuns: „Am fost aici tot timpul44.

— Ce copil imprudent! spusei. Şi ea, ce i-a răspuns?

— Un moment n-a răspuns, apoi. a râs, – ştiţi, Miss Honor, în felul ei – şi a spus Puteam să-mi închipui lucrul acesta. Poţi să spui cui te-a ascuns că nu faci nici cel puţin cât un gram de argint".

— Asta a fost tot?

— Asta a fost tot. Curând după aceea, a plecat. Nu se va mai întoarce niciodată la Menabilly.

Matty îmi frecă spatele cu mâinile ei aspre, pe care le cunoşteam atât de bine. Dar Matty a greşit, deoarece Gar-

5 *sJ* L.i > ’

treci veni din nou la Menabilly, după cum se va vedea şi, omul care o aduse, era însuşi fratele meu. Dar am luat-o înainte cu istorisirea mea, întrucât ne aflăm acum abia în septembrie ’44.

In această primă săptămână, în timp ce noi ne reciştigam puterile, cumnatul meu şi cu administratorul căutau să afle cam cit ar costa clacă s-ar repara stricăciunile aduse clădirii şi întregii proprietăţi. Suma era colosală şi-i întrecea cu mult mijloacele băneşti.

îl văd şi acum, stând într-un colţ al galeriei, cercetându-şi registrul de socoteli, fiecare ban pierdut trecându-1 într-o rubrică anumită. „Va fi nevoie de luni, dacă nu chiar de ani, spuse el, până să se repare casa şi să se readucă întreg domeniul în starea dinainte. Cât va dura războiul, nu se vor putea face reparaţii”. După război, aşa i

170

se spusese, Coroana va avea grijă ca e! să nu rămână păgubit. Cred că Jonathan cunoştea valoarea acestor promisiuni şi, ea şi mine, era de părere că bucuria celor din apus nu-şi avea încă rostul. într-o zi se putea întâmpla ca rebelii să se întoarcă şi, totul s-ar fi schimbat din nou.

Intre timp, tot ce se putea face era să se salveze ceea ce rămăsese din recoltă – un singur ogor de patrusprezece pogoane, pe care rebelii îl lăsaseră nesecerat, aproape distrus de ploaie.

Deoarece casa lui Jonathan din Fowev fusese devastată

I V

in acelaşi fel ca şi Menabilly, iar familia lui rămăsese fără cămin, luarăm hotărârea să ne despărţim.

Familia Sawle plecă la un frate din Penrice, familia Sparke la nişte rude din Tavistock. Familia Rashleigh cu copiii se adăpostiră pe la vecinii apropiaţi, până ce o aripă a casei din Menabilly avea să fie restaurată. Eu aveam de gând să mă întorc la Lanrest, câncl aflai cu inima plină de amărăciune că întreaga noastră clădire avusese o soartă mai crudă decât Menabilly, fiind distrusă dincolo de orice speranţă de restaurare., r

Nu era altă cale decât să primesc pentru un răstimp să fiu adăpostită la fratele meu Jo la Radford, deoarece, cu toate că Plymouth se afla încă în mâinile parlamentarilor, împrejurimile erau sigure, fiind stăpânite de regalişti şi capitularea garnizoanei şi a portului, după părerea optimiştilor noştri, nu era decât o chestiune de cel mult trei luni.

Dacă aş fi avut de ales, aş fi preferat să rămân singură într-o cameră goală la Menabilly decât să mă duc la Radford, în casa rigidă a

fratelui meu; dar, vai, cele câteva luni de vară mă transformaseră şi pe mine într-o femeie fără casă, mărind astfel numărul destul de mare al celor fugiţi din pricina războiului şi trebuia să-mi înfrâng mândria şi să fiu recunoscătoare pentru orice ospitalitate, de oriunde ar fi venit.

M-aş fi putut muta la sora mea Cecilia din Mothercombe, şi la sora mea Bridget la Hobbeton, amândouă fiind mult mai primitoare decât fratele meu Jo, care, în urma situaţiei oficiale pe care o ocupa în judeţul Devon, devenise întrueâtva rece şi mândru, dar alesei Radford pentru motivul că se afla aproape de Plymouth – şi Richard era din nou comandantul trupelor de asediu.

Ce speram eu din faptul că-1 puteam vedea, ştie numai Dumnezeu, dar mă prinsesem în plasa pe care mi-o întinsesem

171

şi, să aştept imycuvânt -de la el. sau vizita lui de o oră, devenise singurul rost al existenţei mele.

—rde ce · nu vii cu mine la Buckland? îmi spuse Dick, deoarece învăţătorul Herbert Ashley venise să-1 ia acasă.

M-as simţi bine la Buckland si nu mi-ar păsa de tatăl meu *i? 1 x* dacă tu id veni acolo şi ai ii printre noi.

— Tatăl tău, îi răspunsei, are destul de lucru ca să mai aibă: grijă. şi de-o femeie schâloadă.

— Dar nu eşti schâloadă, mărturisi băiatul cu pasiune. Eşti numai slabă. de picioare şi, de aceea, trebuie să stai în fotoliu. Te-aş îngriji cu, ceas ele ceas, împreună cu Matty, numai să mergi cu mine la Buckland.

Zârnbii şi-mi trecui mâinile prin buclele lui negre.

— Vei veni să mă vizitezi la Radford, îi spusei, şi să-mi dai de veste cum stai cu lecţiile, cum merge cu scrima şi cu dansul, şi ce progrese ai făcut la limba franceză.

1— Nu va fi acelaşi lucru ca faptul că aş locui cix tine în aceiaşi casă, îmi răspunse el. Să-ţi spun ceva? Te iubesc mai mult ’dintre toţi acei pe care îi cunosc imediat, după mama.

Oh, era într-adevăr mare lucru să-mi vină din nou rândul după

Mary Howard. A doua zi plecă însoţit de învăţătorul lui, imtoreându-se şi făcâhdu-mi semne cu mâna tot drumul prin parc, iar eu îmi ştersei o lacrimă de duioşie, cu totul nefolositoare. · v:

Ce-ar fi fost dacă... Ce-’ar fi putut fi... Acestea sunt frazele cele mai triste din limba noastră engleză. Şi din nou se întorceau fanteziile: copilul pe care nu eu îl născusem, soţul pe care nu-1 voi avea niciodată. Imagini bolnăvicioase dintr-un vis de fată bătrână, aşa ar fi spus Gartred.

Da, aveam treizeci şi patru ele ani, o fată bătrână, şi neputincioasă. Dar cu şaisprezece ani în urmă trăisem o clipă care şi acum mă urmărea, vie şi continuă şi, pot să jur în faţa iui Dumnezeu că fusesem mai fericită cu unicul meu amant decât fusese vreodată Gartred cu cei douăzeci ai ei.

Pornii din nou la drum, cu spatele întors spre Menabilly, fără să-mi dau ι seama că drama finală a casei avea să fie jucată cu sânge şi lacrimi. Sărutai pe toţi Rashleigii şi jurai că mă voi întoarce la ei cât de curând.

Jonathan mă însoţi în trăsură până la Saltash, unde veni Robin să mă întâmpine. Eram zdrobită, nu clin pricina oboselii călătoriei, ci din pricina celor văzute pe drum. Urmele războiului nu erau câtuşi de puţin o privelişte plăcută.

172

Ţinutul era pustiit de furia duşmanului. Griul era distrus, livezile culcate la pământ, casele fumegau. Şi, drept răsplată, oamenii clin Cornwall se răzbunaseră pe prizonierii rebeli. Mulţi din ei se mai zăreau şi acum prin Şanţuri acoperiţi de praf şi de muşte. Unora le lipseau mâinile şi picioarele, alţii fuseseră spânzuraţi dc copaci cu capul în jos. Erau tocmai cei ce muriseră pe şosea în ultima retragere, prea slabi ca şî-şi continue drumul. Fuseseră aruncaţi în marginea drumului, jefuiţi de îmbrăcăminte, lăsaţi pradă câinilor flâmânzi.

Privind dc după perdelele trăsurii, înţelegeam că războiul poate face bestii din fiecare din noi şi că bărbaţii şi femeile din regiunea mea erau în stare să se poarte cu şi mai multă cruzime în război decât cei

clin răsărit. Din pricina războiului civil, fiecare păream să fi dat înapoi cu două secole, devenind pe jumătate sălbateci, cri şi cei clin anul 1400” care, în timpul războiului Rozelor, îşi tăiau grumazul unul altuia fără urmă de remuscare.’

La Saltash erau instalate în mijlocul pieţii nişte spânzurători, de care atârnau trupurile cî tor va soldaţi rebeli şi, întorcâriclu-mi ochii îngroziţi, îl auzii pe Jonathan întrebând pe un soldat care trecea, ce fapte urâte săvârşiseră ca să fie spânzuraţi. ·’"· ·

Era un flăcău frumos, înalt, cu emblema Grenvililor pe umăr. Zâmbi şi răspunse:

— Niciun fel de fapte. N-au altă vină decât că sunt rebeli şi, deci, trebuiesc spânzuraţi, câinii.

— Cine v-a dat acest ordin?

— Generalul nostru, Sir Richard Grenvile.

Jonathan nu spuse nimic, clar faţa lui deveni gravă’. · Eu mă sprijinii pe perne, simţind, fiindcă acesta era ordinul lui Richard, şi eu îl iubeam, că greşeala era întru-câtva’ a mea şi rămâneâm răspunzătoare de cele întâmplate. Făcurăm popas acolo peste noapte, iar a doua zi de dimineaţă veni Robin să mă treacă peste Tamar şi dincolo de liniile regaliştilor, în afara zonei de apărare din Plymouth, după care puteam ajunge la Radford.

Robin arăta chipeş şi bronzat la faţă; din nou mă gândii cu cinism că bărbaţii, cu toate discuţiile lor frumoase despre pace, erau născuţi pentru războiul pe care îl slujeau de la cea mai fragedă vârstă. Ei nu se afla sub comanda iui Richard, ci era colonel de infanterie sub Sir John Berkeley, în armata prinţului Maurice.’ Ne povesti că regele -hotărâse să nu atace numaidecât localitatea Plymouth, ci avea să lase în

sarcina lui Grenvile să-i învingă pe rebeli printr-o flămânzire domoală, în timp ce el şi prinţul Maurice aveau sa pornească înspre răsărit, ieşind din Devon spre Somerest şi Wiltshire. Acolo se vor alătura forţele prinţului Rupert, combăţând forţele parlamentare încă

neînvinse. Gânclii că Richard va socoti aceasta o strategie greşită, deoarece Plymouth nu era un orăşel mic, ci cel mai frumos port din Anglia afară de Portsmouth, iar pentru Majestatea Sa ar fi fost de cea mai mare importanţă să împresoare garnizoana dar să fie stăpân şi. pe mare. Flăminzirea lentă nu învinsese Plymouth nici înainte; de ce ar fi reuşit acum? Ceea ce ii trebuia lui Richard pentru atac, erau tunuri şi oameni. Dar eu eram femeie si nu se aştepta de la mine să mă pricep în astfel de lucruri. Ascultai convorbirea dintre Robiri şi Jonathan şi prinsei cuvântul „Grenvile”; Robin spuse ceva în legătură cu un „tratament prea aspru al prizonierilor” şi „metoda irlandeză care nu se potriveşte oamenilor din Devon”. Ghicii, că Richard şi începuse să se ridice împotriva judeţului. De bună seamă, aveam să mai aud şi altele în această privinţă la Radford.

Nimeni nu ura mai mult cruzimea ca mine şi nici nu deplângea cu mai multă durere în inimă această trăsătură a caracterului lui Richard, dar, călătorind spre Radford şi ocolind fortificaţiile din jurul oraşului Plymouth, băgai de seamă cu o mândrie ascunsă că singurii oameni care se purtau ca oşteni adevăraţi, erau cei care purtau pe umăr emblema Grenvililor O frântură din cavaleria lui Goring tăbărâse la Şt. Budeaux. Soldaţii hoinăreau prin tot satul, chefuind cu localnicii, în timp ce o sentinelă stătea ghemuită pe un scaun, căscând cu gura larg deschisă, ţinându-şi puşca între picioare. Din hanul de alături ieşi un grup de ofiţeri, râzând, foarte, îmbujoraţi la faţă, dar sentinela nu se ridică în picioare când îi zări. Robin se alătură ofiţerilor pentru un moment, schimbă cu ei câteva cuvinte şi, când trecurăm apoi mai departe, el îmi spuse că ofiţerul cel mai îmbujorat din grup, era însuşi Lorrul Goring, un băiat minunat şi cel mai bun cunoscător de cai.

— Crezi că asta face din el. un comandant bun? întrebai.

— E foarte curajos, spuse Robin, şi-i place mult să călărească. Iată singurul lucru mai important.

îmi povesti despre o alergare de întrecere, desfăşurată în ajun sub ochii rebelilor, şi cum „Castana Lordului Goring a bătut roibul Lordului Wentworth, întrecându -l cu o jumătate de lungime de cal”.

— Adică, în acest fel înţelege armata prinţului Maurice să facă războiul? întrebai din nou.

Robin începu să rida. Era şi el de părere că totul nu era de citi sport,

Următoarea zonă prin care trecurăm era stăpânită de oamenii lui Grenvile. De-a curmezişul drumului se afla o barieră în faţa căreia stăteau sentinelele înarmate şi, Robin fu nevoit să le arate o hârtie semnată de Sir John Berkeley ca să ne permită trecerea.

Un ofiţer strigă un ordin către soldaţi, şi aceştia ridicară bariera. Mai în fund săteau câţiva soldaţi, curăţindu-şi echipamentul. Arătau uscaţi şi viguroşi, având ceva nedefinit în firea lor, care îi arăta ca fiind oamenii lui Grenvile. I-aş fi recunoscut nurpaidecât, chiar dacă n-aş fi văzut flamura roşie cu cele trei puncte aurii.

In cele din urmă, ajunserăm prin Plymostock în Radford, ia casa fratelui meu. în timp ce mă îndreptam spre apartamentul meu, care în partea dinspre miază-noapte avea vederea peste râu, spre Cattwater şi Plymouth, mă gândii la clipa când împlinisem optsprezece ani, la sosirea lui Richard şi a Ducelui de Buckingham. Părea să fi fost pe-atunci o altă lume, iar eu o altă femeie. Fratele meu Jo, era văduv acum; soţia sa Elizabeth Champernowne, murise în timpul leuziei, cu câţiva ani înainte de război. Fratele meu cel mai mic Percy, cu soţia sa Phillipa, veniseră să locuiască la Jo, ca să îngrijească de fiul acestuia, John, deoarece ei nu aveau copii. La Radford nu-mi plăcuse nici pe vremea când eram fetiţă, iar acum, în această atmosferă aspră de cazarmă, mă simţii cuprinsă de o nostalgie puternică, nu atât pentru Lanrest şi zilele petrecute acolo, cit pentru cele clin urmă câteva luni petrecute la Menabilly. Pericolul pe care îl cunoscusem aci, încordarea pe care o împărţisem cu ceilalţi, făcuse ca acest loc să-mi devină scump. Turnuleţul dintre cele două curţi, galeria cea lungă, şoseaua cu vederea spre Gribben şi marea, acum, când îmi aminteam de toate acestea, îmi venea să cred că fuseseră ale mele; până şi Temperance Sawle, cu rugăciunile ei, şi Will Sparke cu vocea lui ascuţită, erau

oameni pentru care simţeam afecţiune din pricina neajunsurilor pe care le suferisem împreună. Războiul nu-i atinsese pe cei din Radford, cu toate că se aflau atât de aproape de Plymouth, şi totuşi aduceau vorba de neplăcerile pe care trebuiau să le îndure trăind sub control militar.

175

Venind dintr-o casă prădată şi flămânzită, mă surprindea faptul că ei se considerau rău trataţi, cu toate că pe masă se aflau o mulţime de bunătăţi. De îndată ce ne aşezarăm la cină (nu îndrăzneam să cer să fiu servită în odaia mea chiar din prima seară) Jo începu să discute cu multă înflăcărare despre manierele dictatoriale ale oştirii. „Majestatea Sa a găsit de cuviinţă să confere iui Richard Grenvile gradul de general în apus”, zise el. Foarte bine. Nu am de spus nimic împotriva acestui decret. Dar atunci când Grenvile, în virtutea rangului său, caută să-şi însuşească toate vitele pe o rază de treizeci de mile ca să-şi hrănească armata şi calcă în picioare sentimentele nobilimii din judeţ cu singura frază: „Nevoile militare înainte de toate”, înseamnă că a venit timpul şă protestăm fără cruţare.

Dacă Jo îşi mai amintea de vechea mea legătură cu Richard, enervarea din clipa aceea îl făcu s-o uite. Nu ştia că tânărul Dick fusese lăsat în grija mea la. Menabilly în cele din urmă. săptămâni. Robin, dominat de imaginea comandan– tului său Berkeley, se asocia bucuros părerii lui Jo.

— Nenorocirea e că Grenvile siăruieşte ca oamenii lui să fie plătiţi, spuse Robin. Cei de sub comanda lui sunt un fel de mercenari. Nu îricartiruire după bunul lor plac, nu jaf, nu hrană după cum vor ei, dar prezenţa lor apasă asupra buzunarelor celor ca tine. care trebuie să procure banii necesari.

- ·. ’,

— Ştii, continuă Jo, că autorităţile din Devon au fost obligate să-i plătească o mie de pfunzi pe săptămână pentru întreţinerea trupelor? Asta ne loveşte foarte râu.

— Te-ar lovi şi mai rău dacă. parlamentarii ţi-ar da

• · · ·· ··,. «, ·

foc casei, spusei.

Mă priviră surprinşi; tânăra Phillipa se uită la mine uimită de atâta îndrăzneală. ·-La Radford, femeile nu prea erau obişnuite să se amestece în discuţia celorlalţi.

> y Jf

— Lucrul acesta, draga mea Honor, poate că nu se va întâmpla, spuse Jo cu răceală.

Şi, întordndu-se cu spatele spre mine, continuă să vorbească despre nobilimea ultragiată din Devon, adăugind că acest nou general din apus le comunicase fără cruţare că are nevoie de toţi caii şi de toate armele lor pentru asedierea din Plymouth si că, clacă ei nu vor consimţi să clea toate acestea

^ *y ʼ* l de bunăvoie, va fi nevoit să trimită o companie de soldaţi care» ă ridice cu forţa cele necesare.

176

— Omul acesta e oii desăvârşire lipsit de scrupul, în această privinţă nu există nicio îndoială, spuse Percy; dar, spre cinstea lui, trebuie să spun că lumea din întreaga ţară spune că preferă de mii de ori ca oamenii lui Grenvile să fie stăpâni pe satele lor decât cei ai lui Goring. Dacă Grenvile află că unul din oamenii lui s-a dedat la jaf, îl împuşcă numaidecât. Dar oamenii lui Goring sunt în afara oricărui control şi umblă beţi de dimineaţa până seara.

— Oh, lasă, spuse Robin încruntat, Goring şi cavaleria lui au şi ei dreptul la o mică destindere, acum când a trecut ce era mai rău. N-are niciun rost să ţii soldaţii în poziţia de drepţi cit e ziulica de mare.

— Robi η are dreptate, spuse Jo. O anumită libertate se cuvine îngăduită soldaţilor pentru a le menţine moralul. Altminteri, nu vom câştiga niciodată războiul.

— E mai probabil că îl veţi pierde, spusei, clacă îi veţi lăsa să vagabondeze prin sate cu uniformele descheiate la piept.

Această declaraţie deveni şi mai neplăcută prin faptul că în aceiaşi clipă se ivi un servitor, anunţând pc Sir Richard Grenvile. Intră

cu paşi mari, cizmele lui bocănind cu putere pe mozaicul de piatră, cu neastâmpărul şi iuţeala pe care i le cunoşteam atât de bine, cu desăvârşire nepăsător de efectul pe care l-ar putea produce. îl salută pe Jo, stăpânul casei, cu o rece înclinare a capului, apoi veni spre mine şi îmi sărută mâna.

— Pentru ce naiba ai venit aci si nu te-ai dus la Buckland? întrebă.

Faptul că mă punea de la început într-o situaţie neplăcută faţă de rudele mele, nu-1 supăra ele loc. Şoptii ceva în legătură cu invitaţia fratelui meu şi căutai să-1 prezint societăţii. El se înclină înaintea Phillipei, dar se întoarse imediat spre mine.

— Ai slăbit mult, îmi spuse. Eşti subţire ca un şoarece de biserică.

— Aşa ai fi şi tu dacă ai fi fost prizonierul rebelilor timp de patru săptămâni, răspunsei.

— Căţelul îţi duce dorul cât e ziua de lungă, reluă Richard. îţi aduce numai laude. L-am lăsat afară cu Joseph. Hei! Mostenitorule!

I

Se întoarse ca să-1 strige pc fiul său. Cred că nu exista alt om care într-o clipită să umple o cameră întreagă cu prezenţa lui şi să devină stăpânul casei care nu era a lui. cum se

12 – c. 28

177

A f îhi ·ΐ # ^ · I H.

întâmpla cu Richard. Jo rămăsese la masă, cu şerveţelul în mină, ca şi Robin şi Percy, toţi păreau însă nişte servitori aşteptând un ordin, în timp ce Richard prelua comanda. Dick intră prevăzător, timid şi speriat ca întotdeauna, ochii lui negri luminâhdu-se la vederea mea, iar în urma lui se ivi tânărul Joseph Grenvile, ruda şi adjutantul lui Richard. Trăsăturile şi înfăţişarea lui semănau atât de mult cu ale generalului, încât mă întrebam şi, nu pentru întâi a oară,– iartă-mă, Doamne, pentru rolul meu de spioană – dacă nu se întărea şi mai mult prin aceasta gradul lor de rudenie, şi dacă cel din urmă nu era tot atât

fiul lui ca şi Dick.

„Bătu-te-ar norocul, gândii, făceai fetelor de prin împrejurimi copii chiar şi înainte ca eu să fi devenit o schiloadă!”

— Aţi mâncat? întrebă Richard luând o prună. Cei doi băieţi şi cu mine am putea lua odată masa.

Jo, cu faţa aprinsă, strigă servitorilor să aducă altă friptură de miel. Dick se ghemui lângă mine, ca un dine mic regăsindu-şi stăpâna pierdută şi, în timp ce mâncau, Richard aduse vorba despre imprudenţa regelui de-a se îndrepta spre răsărit mai înainte ca Plymouth să fi fost cucerit.

w

— Dacă stai cu el de vorbă, e ca şi cum ai vorbi unui zid, Dumnezeu să-l binecuvânteze! spuse Richard cu gura plină, Nu se pricepe la război după cum nu se pricepea berbecul pe care îl înghit acum.

Fraţii mei priviră unul spre celălalt, uimiţi de faptul o& un general îndrăznea să-şi critice regele.

— Voi lupta pentru ei până la ultima suflare, reluă Richard, dar ar ii mult mai bine pentru ţară dacă s-ar sfătui cu militari experimentaţi. Pune-ţi ceva mâncare în stomac, moştenitorule! Nu vrei să creşti mare şi să devii un băiat frumos ca Jo?

Dick îl privi pe Joseph cu o licărire ele gelozie. Nu mai încăpea îndoială, aşadar, că Jo era cel preferat. Şi totuşi, câtă deosebire între amândoi, – unul înalt, cu umeri largi, cu părul castaniu deschis, celălalt mic, cu părul şi ochii negri. Mă întrebai cu invidie care ţărancă mlădioasă o fi fost mama lui Joseph, dacă mai trăia şi ce soartă o fi avut? Dar, în timp ce meditam asupra acestui lucru, nu mai puţin geloasă ca tânărul Die k Richard continuă să vorbească.

— De vină e acest avocat blestemat, zise el, acest Hyde, un parvenit ridicat din cine ştie ce orăşel şi acum ajuns ministru de Finanţe, în graţiile Majestăţii Sale. Majestatea Sa nu mişcă un deget fără să-i ceară sfatul. Aud că Rupert a pus

la cale această chestiune şi s-a întors în Germania. Totul atârnă de vrerile unuia ca el. Numai astfel de oameni sunt în stare să ne facă să pierdem războiul.

— L-am cunoscut pe Sir Edward Hyde, spuse fratele meu. Pare un om foarte capabil.

— Capabil cât dosul meu, spuse Richard. Oricine se joacă cu tezaurul public trebuie să fie în primul rând un taler cu două fete. N-am cunoscut niciodată vreun avocat care să-si

* > \ I *

fi umplut buzunarele fără a-şi fi despuiat clienţii.

îl bătu pe tânărul Joseph pe umăr.

— Dă-mi nişte tutun, spuse.

Tânărul scoase o pipă şi o pungă din buzunarul hainei.

— Da, urăsc toată clica asta, reluă Richard aruncând un nor de fum peste masă. Şi nimic nu poate să-mi facă mal mare plăcere decât să-i văd pe toţi bătuţi. Era un flăcău cu nume de Braband, care a lucrat ca împuternicit al soţiei mele împotrivă-mi în faţa Camerei în anul ’33. N-o fi fost cumva vecinul vostru, Harris?

— Da, zise fratele meu cu răceală, E un orn de mare cinste şi devotat cauzei regelui în acest război.

— Ei bine, acum nu va mai putea dovedi lucrul acesta, spuse Richard. L-am găsit alaltăieri futişându-se deghizat pe potecile din Devon şi am profitat de ocazie să-1 arestez ca spion. Am aşteptat unsprezece ani ca să-1 prind pe acest ticălos.

—■ Ce i-ai făcut? întrebă Robin.

— A fost tratat după cum se obişnuieşte, răspunse Richard. Nu mai încape îndoială că se simte bine pe lumea cealaltă.

Tânărul Joseph îşi ascunse râsul în paharul cu vin, iar cei trei fraţi ai mei îşi lăsară capetele în farfurii.

— Cred, spuse fratele meu cel mai mare, în şoaptă, că ar fi foarte imprudent din partea mea dacă aş încerca să vă adresez un singur euvânt de critică, Generale, dar,..

— Da, Sir, ar fi extrem de imprudent din partea dumitale, întări

Richard.

* I ·

Lăsându-şi mâna pentru uri moment pe umărul lui Joseph, se ridică de la masă.

—Duceţi-vă, băieţi, şi pregătiţi-va caii. Honor, te voi însoţi în apartamentul tău. Bună seara, domnilor!

Simţii că ultima fărâmă de demnitate pe care o mai avusesem în ochii familiei mele, se risipi pentru totdeauna în clipa când ne îndreptarăm spre camera mea. O trimise pe

179

Matty la bucătărie, rrâî urcă pe mine în pat şi se aşeză alături de mine.

— Ai face mai bine dacă te-ai întoarce cu mine la Buckland, reluă el. Fraţii tăi sunt nişte proşti. în ce priveşte familia Champernowne, îi am pe doi din ei sub comanda mea, şi amândoi n-au nicio valoare. îl mai ţii minte pe Edward, cu care au vrut să te mărite? N-are nimic în cap.

— Dar ce să fac eu la Buckland numai printre soldaţi? întrebai. Ce s-ar spune despre mine?

— Ai putea să îngrijeşti dc căţel şi să-mi serveşti masa în fiecare seară. M-am cam săturat de tovărăşia soldaţilor.

— Există o mulţime de femei, spusei, care ar putea să te mulţumească.

— N-am întâlnit încă niciuna, răspunse el.

— Adună-le seara de pe stradă şi trimite-le dimineaţa înapoi. Ar fi mult mai simplu decât să mă ai pe mine acolo de dimineaţa şi până seara.

— Dumnezeule, strigă el, dacă crezi că seara, după o muncă atât de grea, când o zi întreagă năduşesc în faţa zidurilor din Plymouth, aş mai simţi dorinţa să salt în joc cu vreo femeiuşcă grasă, atunci îmi măguleşti peste măsură puterea de rezistenţă. Stai liniştită când te sărut, sau nu poţi?

Pe aleea de sub geamul meu, Jo şi Dick îşi plimbau caii în sus şi

în jos.

— Poate să intre cineva în cameră, spusei.

— Lasă să intre, îmi răspunse. Ce-mi pasă!

Îmi dorii să pot avea acelaşi dispreţ pentru casa fratelui meu, pe care îl avea el. Când plecă era întuneric, iar eu mă simţii tot atât de vinovată ca şi la optsprezece ani când mă dădeam jos din măr.

— N-am venit la Radford ca să mă port astfel, rosti în şoaptă.

r

— Nu pot să-mi închipui pentru ce altceva ai putut veni aci, răspunsei.

Mă gândii la Jo, la Robin, la Percy şi la Phillipa care se aflau jos în hol, şi la cei doi flăcăi care îşi plimbau caii sub stele.

— M-ai pus într-o situaţie foarte neplăcută, spusei.

— Nu te supăra, iubito. Vreau să-mi aduc aminte de timpurile de acum şaisprezece ani.

Cum rămăsese cu mâna pe clanţa uşii zâmbindu-mi, eram cât pe-aci să-i arunc cu perna în cap.

180

— Tu, care tot vorbeşti despre oamenii cu două feţe, spusei, ştii bine că ai şi tu două feţe. Acest băiat de colo – preţiosul tău Joseph, mi-ai spus că e ruda ta?

— Asa si este, răsunse el zâmbind.

5 > 7

— Cine a fost mama lui?

— O lăptărească din Killigarth. Un suflet devotat. Acum e căsătorită cu un ţăran şi are doisprezece copii, zdraveni!

— Când l-ai. descoperit pe Joseph?

— Acum un an, sau aşa ceva, când m-am întors din Germania şi înainte de a porni spre Irlanda, Asemănarea era prea vădită. Cumpăram nişte brânză şi smântână de la rnaică-sa şi, ea îmi amintea de cele întâmplate râzând cu mine în bucătărie. Nu-mi purta nicio duşmănie. Băiatul era un flăcău frumos. Singurul lucru pe care puteam să-1 fac era să-1 smulg din mâinile ei. Acum n-aş vrea să mă lipsesc de

el pentru nimic în lume.

— O astfel de poveste îţi lasă un gust amar în gură, spusei morocănoasă.

— Poate în gura ta, dar nu şi într-a mea, răspunse. Nu fi atât ele prefăcută, iubita mea.

— Ai trăit cu ea la Killigarth în timpul cât mă curtai pe mine, spusei.

— La naiba! strigă el. Doar n-am venit să te văd în fiecare zi.

Un moment mai târziu îi auzii pe toţi râzând sub geamul meu, apoi ureându-se pe cai şi plecând în galop. Şi cum stăteam în pat privind spre tavan, mă gândii că floarea din mărul meu, atât de mirositoare şi orbitor de albă, îşi pierduse ceva din strălucire, iar copacul devenise un măr comun. Lucrul acesta în loc să mă chinuiască, cum s-ar fi întâmplat în trecut, acum, datorită celor treizeci şi patru de ani ai mei, putea fi suportat cu mai multă resemnare.

21

A doua zi de dimineaţă mă pomenii cu fratele meu venind la mine foarte devreme ca să-mi spună pe un ton neasemuit de rece că nu vrea să-şi lase casa să fie batjocorită ca o casă de tolerantă de către soldaţi. Cunoşteam destul de bine în te-

’ ’ ’ j leşul unei asemenea cuvântări. Cinstea situaţiei sale, viitorul tânărului său fiu, sentimentele delicate ale Phillipei, cumnata noastră, şi, cu toate că timpurile erau ciudate şi războiul

181.

schimbase multe lucruri, se impunea o anumită purtare în rosturile celor de rangul nostru. De fapt, eu plănuisem să cer a fi găzduită la sora mea Cecilia, în Montehercombe, având chiar scuze bine pregătite, când auzii bocănitul cunoscut, al unei perechi de cizme. O rugai pe Matty să privească de la fereastră şi, ea îmi spuse că o companie de infanterie purtând uniforma Grenvililor, venea din sus pe alee. Simţii că asta va fi gaz turnat peste focul ce ardea în pieptul fratelui meu.

Tofuşi, curiozitatea îmi era prea mare şi, în loc să rămâri în

camera mea ca un copil care a greşit, rugai pe servitori să mă ducă jos în hol. Aici îl găsii pe fratele meu Jo argumentând unui ofiţer tânăr, cu faţa trandafirie, care declara rece şi fără vreun semn de jenă că generalul lui era de părere că Radford avea o poziţie bună înlesnind supravegherea bateriei duşmanului de lingă Mount Ratten, şi. deci, să i se pună la clispoziţie anumite încăperi pentru cartierul său general şi îl ruga pe Mr. John Harris să fie bun şi să-i arate câteva din odăile cu vederea spre nord-vest.

Mr. Harris, adăugă ofiţerul, nu va avea niciun inconvenient, deoarece generalul înţelegea să-şi aducă servitorii, bucătarii şi proviziile lui.

— Trebuie să protestez, îl auzii spunând pe fratele meu, deoarece acesta este un procedeu absolut ilegal. Aici nu sunt niciun fel de posibilităţi pentru soldaţi, iar în ce mă priveşte, sunt foarte hărţuit, având mult de lucru prin judeţ şi...

— Generalul mi-a spus, îi tăie scurt ofiţerul, că posedă o autorizaţie din partea Maiestăţii Sale care îi dă dreptul să-şi aleagă orice reşedinţă din Devon sau Cornwall care i-ar place. Până acum şi-a stabilit cartiere generale la Buckland, Werington şi la Fitzford, unde locuitorilor nu li s-a permis să rămână, ei fiind forţaţi să-şi caute adăpost în altă parte. Fireşte, el nu are de gând să procedeze astfel cu dvs., Sir. Pot să văd încăperile?

Fratele meu îl privi o clipă cu buzele strânse, apoi, întorcându-se pe călcâie, îl călăuzi sus pe scările pe care tocmai le coborâsem. Eram foarte atentă să mă feresc de privirea lui.

In dimineaţa aceea, compania de infanterie se instală în aripa de miază-noapte a clădirii şi, privind de la fereastra mea lungă din hol, văzui pe bucătari şi ajutorii lor, îndreptându-se spre bucătărie, unde cărau găini şi raţe jumulite,

182

bucăţi mari de slănină şi coşuri întregi cu sticle de vin. Phillâpa se aşezase lângă fereastră şi lucra la gherghef.

— Generalul regelui crede că face bine, spuse ea paşnică. N-am

văzut atâta mâncare de când a început asedierea de la Plymouth. De unde crezi că primeşte toate aceste pro-

• .» λ

VIZII /

Îmi examinai unghiile, care aveau nevoie de îngrijire şi, deci, nu eram obligată s-o privesc în faţă.

— Din multele case pe care Ie-a rechiziţionat, răspunsei.

— Îmi aduc aminte, rosti Phillipa cu insistenţă, că Percy ne-a spus că Sir Richard nu permite oamenilor săi să jefuiască.

— Probabil că Sir Richard consideră raţele şi vinul drept contribuţii de război, adăugai cu multă uşurinţă.

Se retrase curând în odaia e. i şi rămăsei singură; într-un. târziu îl auzii pe fratele meu Jo coborând scările.

— Ei bine, spuse el morocănos, cred că se cuvine să-ţi mulţumesc ţie pentru invazie.

— Nu ştiu nimic despre aceasta, răspunsei,

—Prostii! Aţi plănuit-o împreună aseară.

— N-am plănuit nimic.

— Atunci, ce-aţi făcut împreună închişi în odaia ta?

— Timpul ne-a trecut cu reînvierea amintirilor de demult,

— Credeam, zise el după un răstimp, că starea ta de azi, draga mea Honor, face orice convorbire în legătură cu intimitatea voastră trecută absolut intolerabilă, iar orice reînoire cu neputinţă.

—· Aşa am crezut şi eu, răspunsei.

Mă privi, cu buzele strânse.

— Ai fost întotdeauna lipsită de ruşine ca fată, reluă el. Te-a răsfăţat prea mult, Robin, surorile tale şi cu mine. Şi-acum, la treizeci si patru de ani, te porţi ca o lăptărească,

N-ar fi putut alege un epitet care să mi se pară mai oribil.

— Purtarea mea de aseară a fost foarte deosebită de acea a unei lăptărese,

— Sunt bucuros să aud lucrul acesta. Dar impresia pe care noi, cei de aci am avut-o, era cu totul alta. Reputaţia lui Sir Richard e

recunoscută şi atunci când rămâne singur într-o odaie cu o femeie timp de aproape o oră şi trei sferturi, asta poate să evoce în mintea mea un singur lucru şi numai un singur lucru.

— In mintea mea, asta poate evoca cel puţin *zece* lucruri diferite, răspunsei.

183

îmi dădui seama după aceea că trebuia să rămân con*jk.*

damnată pe veci şi nu mă surprise când el mă părăsi fără să mai spună altceva, dezvăluindu-şi numai dorinţa ca eu să-i respect acoperişul, cu toate că „tavanul” ar fi fost un cuvint mai potrivit, după părerea mea.

Toată ziua mă purtai obraznică, fără să-mi pară rău, iar când seara se ivi Richard, foarte bine dispus, comandând o cină pentru două persoane în apartamentul pe care soldaţii îl pregătiseră pentru el, simţii o satisfacţie răutăcioasă pentru faptul că rudele mele rămaseră jos într-o tăcere morocănoasă, în timp ce eu mâncam raţă friptă, sus, cu Richard,

— Dacă n-ai vrut să vii la Buckland, spuse el, a trebuit să vin eu la tine.

— E întotdeauna o greşeală să te cerţi cu fraţii unei femei, răspunsei.

— Fratele tău Robin a plecat cu cavaleria lui Berkeley la Tavistock, zise el, iar pe Percy îl voi trimite cu o delegaţie la rege. Aşa că ne rămâne numai Jo. S-ar putea să-1 trimitem şi pe dânsul la regina Franţei.

Isi făcu un nod la batistă ca să nu uite.

— Şi cât timp va dura până ce Plymouth va cădea? întrebai.

El clătină din cap şi părea că se îndoieşte.

— Ei au făcut fortificaţii peste tot de când cu campania noastră din Cornwall, răspunse. Dacă Majestatea Sa ar fi ascultat de sfatul meu şi-ar fi zăbovit aci cu armata numai două săptămâni, am fi fost astăzi stăpâni pe Plymouth. Dar nu. El trebuie să-1 asculte pe Hyde şi să pornească spre Dorset, iar eu sunt din nou acolo unde am fost Pastele

trecut, cu mai puţin decât o mie de oameni.

— Deci, nu vei putea niciodată să cucereşti Plymouth priritr-un atac direct? întrebai.

— Numai în cazul când îmi voi putea spori forţele cu încă o mie de oameni, spuse. Am şi început să fac recrutări prin întreg judeţul. Adun dezertori şi înrolez oameni noi. Dar aceştia trebuiesc plătiţi. Altminteri nu vor să lupte si eu nu-i condamn pentru asta. La ce dracu ar face-o, la urma urmei?

— De unde ai vinul acesta? întrebai.

— Din Lanhydrock, îmi răspunse. Nu ştiam că Jack Robartes are o pivniţă atit de bine aprovizionată. Am aclus de acolo 1 v ate sticlele la Buckland.

îşi ţinu paharul lângă luminare şi zâmbi.

184

— Ştii că Lordul Robartes a jefuit Menabilly numai şl numai pentru că tu i-ai prădat proprietatea?

— E un om tare zăpăcit.

— Nu e nicio deosebire între voi în ceea ce priveşte jaful. Un regalist face tot atâtea pagube cât un rebel. Cred că Dick ţi a povestit că Gartred a fost la noi la Menabilly?

— Pentru ce a venit acolo?

— Pentru argintăria ducatului.

Ca să-și aducă planurile la îndeplinire. Și mie mi-ar cam trebui ceva din această argintărie ca să-mi plătesc trupele.

—· A fost foarte prietenoasă cu Lordul Robartes.

— As vrea să știu dacă vreun bărbat e în stare să-i dis*i ι* placă.

— Cred că c foarte posibil ca ea să lucreze ca spioană pentru Parlament.

— Aici o judeci greşit. Ar face orice ca să-şi atingă scopurile, chir asta nu. Ai uitat vechea zicătoare despre cele trei familii din Cornwall.: unui Godolphin nu i-a lipsit niciodată spiritul, unui Trelavney niciodată curajul, iar unui Grenvile niciodată loialitatea. Gartred e născută şi crescută Grenvile şi, n-are importanţă dacă se culcă cu fiecare bărbat

din ducat.

Gândii că un frate va ţine întotdeauna întrucâtva parte surorii sale. Poate că în aceeaşi clipă Robin făcea acelaşi lucru pentru mine.

Richard se ridică şi privi de la fereastră spre îndepărtatul Cattwater şi Plymouth.

—· Astă seară am încercat o lovitură de jucător, spuse ei în şoaptă. S-ar putea să dau greş, însă. Dacă nu, Plymouth ar putea fi în mâinile noastre mâine dimineaţă.

— Ce vrei să spu i cu asta?

Continuă să privească prin geam înspre direcţia luminilor din Plymouth.

— Sunt în tratative cu al doilea comandant al garnizoanei, spu. se blind, un oarecare colonel Searle. E posibil ca pentru suma de trei mii de pfunzi el să predea oraşul. Înainte de a trimite la moarte atâtea alte vieţi, m-am gândit că face să încerc să-1 cumpăr.

Tăceam. Planul era îndrăzneţ şi oarecum necurat.

— Cum ai pus asta la cale? întrebai în cele din urmă.

— Tinărul Jo s-a furişat astă seară în oraş, după apusul soarelui, şi acum se află acolo. Are asupra lui mesajul meu către colonel şi promisiunea solemnă în legătură cu cei trei mii de pfunzi.

185

— Toate acestea nu-mi plac, spusei. Nu poate ieşi ceva bun de-aci.

— Poate că nu, răspunse el indiferent. Dar, oricum, menta să încerc. N-am chef să-mi lovesc capul de gardurile din Plymouth toată iarna.

Mă gândii la tânărul Jo şi la ochii lui căprui, obraznici.

— Dar dacă ei îl vor prinde pe Joseph? întrebai în şoaptă.

Richard zâmbi.

— Băiatul ăsta e în stare să se descurce singur, răspunse.

îmi amintii dc Lordul Robartes, aşa cum îl văzusem ultima oară, cu cizmele pline de noroi, ploaia curgându-i de pe îmbrăcăminte, înăcrit şi ursuz după înfrângere, şi îmi dădui seama cit de mult trebuia

să urască numele de Grenvile.

— Mă voi scula devreme, spuse Richard, înainte de a te trezi tu. Dacă pe la ora prânzului vei auzi că fiecare tun dinlăuntru! garnizoanei trage câte-o salvă, vei şti că am intrat în Plymouth după o luptă scurtă şi foarte sângeroasă.

îmi luă faţa în mâini, mă sărută, apoi îmi ură noapte bună. Dar eu nu putui adormi. Tulburarea pricinuită de prezenţa lui în această casă se transformase în nelinişte şi încordare. Eram pe deplin convinsă că Richard jucase rău de astă dată.

îl auzii plecând călare cu statul său major pe la orele cinci şi jumătate dimineaţa, şi atunci, moartă de oboseală, cu gindurile împrăştiate, căzui într-un somn adine.

Când mă trezii, era trecut de zece ceasuri. O zi cenuşie, ca de toamnă, plutea în aer. Nu simţii nevoia micului dejun şi nici nu doream să mă scol, ci rămăsei în pat. Ascultam la zgomotele din casă, la venirea şi plecarea soldaţilor din încăperile lor şi, aproape de amiază, mă ridicai sprijinindu-mă în cot şi privii spre râu. Douăsprezece şi un sfert. Douăsprezece şi jumătate. Nu se auzea nicio salvă de tun. Nu se trăgea nici măcar o descărcătură de puşcă. La orele două ploua, apoi se înseninã, apoi plouă din nou. Ziua se tărăgănea, stupidă, interminabilă. Aveam un sentiment neplăcut de îndoială. Pe la cinci după amiază Matty îmi aduse masa din care ciupii fără • poftă. O întrebai dacă auzise vreo noutate, dar ea nu ştia nimic. Mai târziu,. după ce dusese t. a\^a jos şi veni să tragă perdelele, faţa ei părea mâhnită.

— Ce e? întrebai.

— Unul din oamenii lui Sir Richard a stat de vorbă acolo jos cu o sentinelă şi i-a spus că astăzi au sosit ştiri proaste din

Plymouth. Unul din cei mai buni ofiţeri a fost luat prizonier de Lordul Robartes şi condamnat la moarte de Consiliul de Război. Sir Richard a încercat toată ziua să-1 răscumpere · cu bani grei, dar n-a reuşit.

— Cine e?

— Nu stâii.

1,.....

— Ce i se va intâmjola ofiţerului?

—ţ—■ Soldatul nu ştie nimic.

Mă sprijinii de pernă, acoperi η du-mi ochii cu mâinile oa să nu văd lumina. Presimţirile nu mă înşelau câtuşi de puţin, mai ales când nu mă părăsiseră timp de o noapte întreagă şi o zi. Poate că presimţirile sunt în firea oricărui individ. Mai târziu, auzii caii venind pe alee și sentinelele luându-și poziţia de drepţi. Pe scări începură să urce pași grei și rari, îndrepţi ηdu-se dincolo, spre aripa de miază-noapte. O ușă se închise cu zgomot, apoi totul se liniști. Așteptai multă vreme astfel, culcată pe spate. Aproape de miezul nopţii îl auzii pe Richard venind pe coridor; mâna lui se opri o clipă pe clanţa uşii mele. Luminările erau stinse, era întuneric. Cei din casă dormeau. Veni lingă mine şi se lăsă în genunchi în faţa patului meu. îi kiai capul în mâini ţinându-l. Rămase astfel îngenuncheat vreme îndelungată, fără să rostească un cuvânt.

— Spune-mi dacă asta te poate uşura, şoptii.

—L-au spânzurat deasupra gardurilor oraşului, ca să-1 putem vedea, zise el. Am trimis o companie să-1 smulgă deacolo. dar au secerat-o trăgmd cu tunuri asupră-i. L-au spârizurat în faţa ochilor mei.

Acum când îndoiala trecuse și lunga zi de încordare luase sfârșit, eram cuprinsă de un sentiment de detașare, care ne stăpâneşte totdeauna după ce-a trecut o criză și suferinţa nu e a noastră proprie.

Asta era amărăciunea lui Richard. Eu nu puteam să dau lupta pentru el. Puteam numai să-1 ţin strâns în braţe pe întuneric.

— Ticălosul acela de Searle a trădat planul și astfel l-au prins pe bietul băiat, reluă el cu o voce spartă care nu semăna de loc cu aceea pe care i-o cunoşteam. M-am îndreptat spre zidurile garnizoanei ca să stau de vorbă cu Robartes. I-am oferit toate condiţiile de răscumpărare sau de schimb. El nu mi-a dat niciun răspuns. Şi, în timp ce ^aşteptam în zadar, l-au spânzurat deasupra gardurilor.

1-87

Nu mai putu continua. își lăsă capul pe pieptul meu; îî ţineam mâinile care se înfipseseră cu sălbăticie în pătura de pe pat.

— Mâine s-ar fi putut întâmpla acelaşi lucru, îi spusei. Un glonte în cap. O împunsătură de lance. O cădere nenorocită de pe cal. Asta se întâmplă zilnic. E război. Așa se cuvine să priveşti totul. Jo a murit îndeplinind o misiune pe care tu i-ai încredinţat-o, așa cum a dorit el însuși.

— Nu, răspunse el cu voce înăbușită. E vina mea. Eu sunt de condamnat acum, în astă seară, pe veci. O judecată greșită. O hotărâre nebună.

— Jo te-ar ierta. Jo ar înțelege.

— Dar nu pot eu să mă iert. Asta mă chinuieşte.

Mă gândii la o mulţime de lucruri pc care as fi vrut să i le înfăţişez. Că şi el era supus greşelii, aşa cum fusese totdeauna, de altfel şi, că această lovitură a soartei nu voia decât să-i amintească lucrul acesta. Propriile sale măsuri, atât de crude, pe care le luase faţă de duşman, erau acum. răsplătite. Cruzimea năştea cruzime, trădarea aducea trădare, tot ce sădise în el în cei din urmă ani se răsfrângea asupră-i.

Parlamentarii nu uitaseră actul lui de perfidie din primăvară, când, dându-se drept prietenul lor, dezertase la rege, ducându-i secretele lor. Nu uitaseră executările fără judecată, prizonierii condamnaţi la moarte în Lvdford Castle și nici lungul şir de soldaţi de pe spânzurători din piaţa publică din Saltash. Nu-şi uita nici Lordul Robartes de proprietatea sa Lanhydrock distrusă şi pustiită, ele averea sa prădată şi, nu vedea decât dreptate şi răsplată în faptul de a lua viaţa unui trimis care ducea în buzunarul său o ofertă de mituire şi corupţie.

Dar ironia diavolului sau a Celui Atotputernic vroise ca trimisul să nu fie o rudă îndepărtată, ci însuși fiul lui Richard Grenvile. La toate acestea mă gândeam când îl ţineam în braţe pe Richard. „Se află într-o mare încurcătură, gândeam. La o răscruce de drumuri. Poate să înveţe

din tragedia morţii acestui băiat că cruzimea nu e răspunsul potrivit, că necinstea aduce totdeauna o contralovitură, că faptul de a nu admite niciodată o altă părere îl schimbă pe cel mai bun prieten într-un duşman, şi asta în scurtă vreme; dar, în aceiaşi timp, poate să nu înveţe nimic, să continue a trăi luni şi ani, surd la orice povaţă, fără scrupule, amărât, acest Skellum Grenvile cu un premiu pus pe capul lui, Vulpea Roşie, arătată cu degetul pentru lipsa ei de cavalerism, altfel decât fratele său iubit de toată lumea”.

188

— Richard... şoptii. Richard, scumpa şi singura mea dragoste!

Dar el se ridică, se îndreptă încet spre fereastră şi, dând perdelele la o parte, lumina lunii căzu pe mâinile lui care ţineau spada, Obrazul rămânându-i în umbră.

— Îi voi răzbuna cu orice viaţă pe care o voi lua. Nicio graţiere de azi înainte. Nicio iertare. Niciunul din ei nu va fi cruţat, Din această clipă voi avea o singură pasiune îh viaţa mea, aceea de a-i stârpi pe rebeli. Şi, ca s-o pot face după cum vreau, trebuie să preiau comanda oştirii, altminteri voi da greş. Nu voi îngădui nicio discuţie cu cei de rangul meu, nu voi tolera niciun ordin clin partea superiorilor mei. Majestatea Sa m-a numit general în vest şi jur pe Dumnezeul meu că întreaga lume va şti lucrul acesta!

îmi dădui seama că răutatea pusese stăpânire asupră-i şi nimic din ceea ce aş fi putut să spun ori să fac nu l-ar fi ajutat în viitor. Dacă am fi fost soţ şi soţie sau amanţi adevăraţi, poate că prin intimitatea noastră zilnică aş fi ajuns să-1 îmblânzesc. Dar soarta şi împrejurările făcuseră ca cu să nu fiu decât o umbră în viaţa lui, o fantomă a ceea ce puteam fi. Venise la mine în noaptea aceea fiindcă avea nevoie de mine, dar nici lacrimile, nici protestele sau asigurările dragostei şi mângâierilor mele nu-i mai puteau opri să urmărească steaua neagră şi nenorocită care îi făcuse semn, atrăgându-1 în raza ei.

22

Richard rămase şi mai departe la Radford în cele şase luni ce urmară. Cu toate că principalul său cartier general se afla la Buckland

şi el cutreiera călare Devon-ul şi Cornwall-ul ca să-şi adune noi recruţi, o companie de soldaţi stătea mereu în casa fratelui meu şi încăperile lui erau totdeauna pregătite.

Motivul invocat, că fortăretele din Mount Batten si

7 > >

Mount Stamford trebuiau supravegheate de-aproape, era destul de adevărat; dar după buzele strânse ale fratelui meu şi din felul hotărât al lui Percy şi Phillipa, care aduceau vorba despre altceva atunci când se pomenea numele generalului, vedeam că prezenţa mea în casă era considerată drept motiv al alegerii acestui cartier general. Când Richard c u statul său major venea pentru a rămâne o noapte sau două şi mă invita

189

la o rriasa în doi, familia năruia puţinul ce mai rămăsese clin reputaţia mea. Prietenia noastră era socotită ciudată, nenorocită. Cred că dacă m-aş fi hotărât să plec cu el Ia Buckland, ar fi fost mai bine pentru toată lumea. Refuzasem insă cu Îndărătnicie să fac acest lucru şi nici acum, după ce toate au trecut de mult, nu-mi stă-n putinţă să arăt motivul, deoarece nu-1 pot formula În cuvinte. în adâncul sufletului meu exista mereu teama că, trăind alături de el într-o intimitate prea mare, aş deveni cândva o povară pentru el şi dragostea noastră s-ar spulbera. Aci la Radford, putea să mă viziteze oricâi.tf dorea şi tovărăşia mea putea să-i dea pace, relaxare, tărie şi stimulare. În orice toane ar fi fost, bune sau rele, eu puteam să mă acomodez. Dar dacă aş fi fost mereu prezentă într-un ungher al casei lui, încetul cu încetul s-ar fi simţit stingherit de un lanţ invizibil, de pretenţiile pe care o soţie le are faţă de soţul ei, şi încântătoarea libertate dintre noi doi n-ar mai fi existat. Invaliditatea mea, despre care ajunsesem să pot glumi şi care de fapt era uitată atunci când el venea la Radford, m-ar fi chinuit, mi-aş fi reproşat-o necontenit dacă aş l'i locuit sub acoperişul său la Buckland. Simţul de neajutorare, de inferioritate m-ar Îi ros ca o molie şi chiar dacă m-ar fi tratat cu cea mai mare gingăşie şi cu cea mai mare bunăvoinţă, intuiţia mi-ar fi spus „El nu are nevoie de aşa ceva”.

Asta era greşeala mea cea mai mare; nu puteam fi umilă, Cu toate că şaisprezece ani de disciplină mă făcuseră să accept invaliditatea şi să mă resemnez, eram prea mândră pentru a împărţi stigmatul ei cu amantul meu. Oh, Dumnezeule, ce n-aş fi dat să mă fi putut plimba cu el, să fi călărit alături de el, să mă fi mişcat şi învârtit în faţa lui, să fi putut avea vioiciune şi graţie!

O ţigancă de prin şanţuri, o cerşetoare de lângă streşini, avea mai multă demnitate ca mine. El îmi spunea zâmbind pe deasupra paharului de vin:

— Săptămâna viitoare vei veni la mine la Buckland. Sus în turn, e o cameră cu vedere deasupra văilor înspre dealuri. A fost odată camera bunicului meu, care a luptat în Revenge, apoi Drake, devenind stăpân la Buckland, a luat această cameră pentru folosinţa lui, căptuşind toţi pereţii cu hărţi. Ai putea sta culcată acolo, Honor, să visezi la trecut si la Armada. Seara voi veni la tine, voi îngenunchea lângă patul tău şi vom crede că mărul din Lanrest mai este şi acum în floare şi că tu ai optsprezece ani.

A ι 3L Γ φ " i 4 a *,

Vedeam încăperea aşa cum mi-o descria. Şi fereastra cu vederea spre dealuri. Şi corturile soldaţilor dedesubt. Şi steagul fluturând în vârful turnului, roşu şi auriu. Vedeam şi pe cealaltă Honor, plimbându-se alături de cl pe terasă, Honor care ar fi putut fi soţia lui. ’

Ii zimbii si clătinai din cap.

— Nu, Richard, nu voi veni la Buckland.

Astfel, toamna trecu şi iarăşi se apropia un an nou. întreg vestul ţării căzuse în mâinile regaliştilor, în afară de Plymouth, Lyme şi Taunton, care înfruntau îndărătnic orice încercare de subjugare, iar cele două porturi ajutate în permanenţă de vasele parlamentarilor, nu erau nici acum în pericol de a fi flămânzite. Atâta vreme cit aceste garnizoane nu erau învinse, vestul nu putea fi considerat cu adevărat sigur pentru Majestatea Sa şi, deşi comandanţii regalişti aveau încă moralul ridicat, exprimându-şi toată încrederea, ţara întreagă era obosită de războiul care nu-i adusese decât pierderi şi dări mari. Cred

că acelaşi lucru şi—1 spuneau şi parlamentarii, fiindcă zilnic dezertau grupuri din armată. Oamenii cereau să se întoarcă din nou la vetrele si la îndeletnicirile lor. Războiul nu era al lor. Ei nu aveau dorinţa sa se lupte pentru Rege şi nici pentru Parlament. ·

„O ciumă pentru amândouă taberele!” era strigătul obişnuit.

In ianuarie, Richard deveni şerif în Devon şi, având această autoritate, putea aduna noi trupe, dar felul în care pornea la treabă nu plăcea niciodată autorităţilor judeţene. El le călca în picioare sentimentele, cerând oameni şi bani ca pe un drept al lui, şi pentru cel mai mic pretext nu se da înapoi să aresteze un nobil, ţinându-1 închis până ce se plătea un preţ de răscumpărare.

Acestea nu erau simple zvonuri pe care le povestea fratele meu, ci însuşi Richard admitea că erau adevărate. Totdeauna lipsit de scrupule în privinţa banilor, acum când trebuia să plătească o armată, pierduse orice simţ de prevedere. Mereu şi mereu îi auzeam justificarea:

— Ţara e în război. Sunt militar de profesie şi nu voi comanda oameni care nu sunt plătiţi. Atâta vreme cât am această misiune din partea Majestăţii Sale, voi hrăni, voi îmbrăca şi voi înarma oamenii de care dispun pentru ca ei să se poarte ca oameni şi soldaţi şi să nu hoinărească prin ţară în zdrenţe, siluind şi jefuind ca mojicimea dezordonată, de sub aşa zisa comandă a lui Berkeley, Goring şi toţi ceilalţi. Şi pentru asta

am nevoie de băni. Că să-mi pdt asigura mijloacele de trebuinţă trebuie să scot banii clin buzunarele negustorilor şi ale nobilimii din Cornwall şi Devon.

Cred că aceştia îl urau din ce în ce mai mult, dar oamenii simpli îl respectau. Trupele lui îşi câştigaseră atâta credit prin disciplina lor înaltă, încât reputaţia lor se răspândi până în judeţele dinspre răsărit, şi cred că aceasta făcea să încolţească primul grăunte de gelozie în inimile celorlalţi comandanţi de rangul său. Niciunul nu era un profesionist ca el, ci erau oameni cu proprietăţi şi averi, cărora

datorită rangului, numaidecât după izbucnirea războiului, li se încredinţaseră comandamente înalte, aşteptându-se ca ei să conducă în luptă armatele nou adunate.

Erau însă oameni clin lumea bună, fără nici α experienţă şi, cu toate că unii din ei erau îndrăzneţi şi curajoşi, pentru ei războiul însemna un atac sălbatic şi periculos, la care porneau pe nişte cai de rasă. şi cu mai multă grabă decât la o vânătoare. Iar după ce se termina o luptă, se întorceau la cartierul lor ca să mănânce, să bea şi să joace cărţi, în timp ce oamenii pe care îi comandaseră n-aveau decât să se îngrijească singuri de rosturile lor. Li se îngăduia să jefuiască satele şi să despoaie cetăţenii – asta îi scutea pe comandanţii lor de o mulţime de neplăceri, ca şi de oboseala pe care ar fi pricinuit-o spiritul de organizare. îmi închipui, deci, că era supărător să se audă că oamenii lui Grenvile erau lăudaţi pretutindeni şi că ei primeau la vreme plată, hrană şi îmbrăcăminte, îmi închipui că Sir John Berkeley, comandantul trupelor din Exeter, căruia oamenii simpli i se plângeau neîncetat de purtarea cavaleriei Lordului Wentworth, era foarte bucuros când putea raporta comandantului său suprem, Prinţul Maurice, că, cu toate că oamenii lui Grenvile erau atât de disciplinaţi, autorităţile din Devon şi Cornwall nu aveau de spus un singur cuvânt bun despre Grenvile însuşi şi că, în ciuda faptului că prizonierii rebeli erau bătuţi şi spânzuraţi, Plymouth încă nu căzuse.

Din corespondenţa dintre John Berkeley şi Richard, pe care acesta mi-o arăta râzând, din timp în timp, puteam citi aluzia ascunsă că Berkeley, care la Exeter nu avea mult de lucru, credea că ar fi mult mai avantajos pentru el şi pentru cauza regală dacă ar schimba comanda cu Richard.

— Ei ar vrea să-mi arunc băieţii în luptă fără nicio cruţare pentru vieţile lor şi după ce, într-un singur atac, aş fi pierdut trei sferturi din ei, să recrutez alţi cinci sute de oa~

192

I tν / % 2

meni în săptămână următoare „spuse Richard. Dacă aş dispune

de forţe nelimitate şi de cantităţi enorme de muniţii, viii bombardament de trei zile ar transforma Plymouth într-un maldăr de scrum. Dar cu puţinul care îmi stă la îndemână, nu pot spera să cuceresc oraşul înainte de primăvară. Intre timp, îi hărţuicsc pe acești porci zi şi noapte, ceea ce e mai mult decât a făcut vreodată Digby.

Pe uscat, el blocase Plymouth în întregime, însă rebelii fiind stăpâni pe port, li se aduceau provizii şi ajutoare pe mare, si acesta era adevăratul secret al succesului lor. Tot ce putea face Richard, în calitatea lui de comandant al asediului, era să-i hărţuiască pe apărători prin dese atacuri prin surprindere asupra poziţiilor din afară, cu speranţa că vor capitula cu timpul din pricina Hărţuielii.

Era o sarcină apăsătoare şi lipsită de nădejde şi singurii oameni care câştigau gloria şi lauda pentru curajul lor, erau cei dinlăuntru! oraşului asediat.

Curând după Crăciun, Richard hotărî să-1 trimită pe D-ick împreuna cu învăţătorul său în Normandia.

— Nu mai poate rămâne la Buckland, îmi spuse. De când Jo nu mai este, am pus o gardă care să-1 păzească zi şi noapte şi faptul că se află atit de aproape de duşmani, în caz că ei a r ι π c c r c ci o π c t vală, a devenit o nelinişte permanentă pentru mine. Poate pleca la Caen sau Rouen; când totul se va termina cu bine, voi trimite să-1 aducă înapoi.

— Nu te-ai gândit niciodată să-1 trimiţi Ia Londra, la maică-sa? întrebai.

Mă privi ca şi cum mi-aş fi pierdut minţile.

■— Să-1 las să se întoarcă la vrăjitoarea aceea cu chip de căţea, strigă el încremenit, ca să ajungă şi mai rău decât e acum. Mai degrabă l-as trimit în acest moment la Robartes

Li ►

ca să-1 spânzure.

— O iubeşte, spusei. E mama lui.

—* Aşa se lipeşte şi-un căţel mic de căţeaua rea care 1-a alăptat, îmi răspunse el, dar îi uită mirosul după ce 1-a înţărcat. Nu am decât un singur fiu, Honor, şi dacă el nu-mi face cinstea de-a deveni omul pe

care îl vreau, atunci nu-mi mai trebuie.

Căută brusc să aducă vorba despre altceva, şi eu îmi zisei din nou că hotărâsem să-i fiu prietenă nu soţie, tovarăşă nu amantă, şi că nu trebuia să mă amestec în treburile lui personale, mai ales când era vorba de copil. Dick veni la Radford

13 – c. 28

193

ca să-şi ia rămas bun de la mine. Mă îmbrăţişa şi îmi spuse că-i sunt tare dragă.

— Dacă ai veni cu mine în Normandia! îmi spuse.

— Poate că nu vei rămâne multă vreme acolo, răspunsei. Şi, oricum, îţi va părea totul nou şi frumos acolo, îţi vei face prieteni si te vei simţi fericit.

*λ 7 **

—Tatăl meu nu vrea să-mi fac prieteni, reluă el. L-am auzit spunând acest lucru Iui Mr. Ashley. A spus că în Caen sunt puţin englezi şi, deci, e mai bine să mergem acolo decât la Rouen si că nu trebuie să vorbesc cu nimeni si să nu mă j *

duc nicăieri fără ştirea şi îngăduinţa lui Mr. Ashley. Ştiu ce înseamnă asta. Se teme să nu leg prietenie cu cineva care să aibă simpatie pentru mama.

Nu găseam niciun răspuns ia un astfel de argument, deoarece eram convinsă că băiatul spunea adevărul.

— Nu te voi recunoaşte data viitoare când te voi vedea»

3. J

spusei cu un zâmbet forţat. Ştiu cum se schimbă băieţii după ce au trecut de cincisprezece ani. Aşa s-a intâmpla cu fratele meu Percy. în mai puţin de şase luni vei fi un domn tânăr, cu bucle mari pe umeri şi cu multă înclinaţie pentru poezii.

— Frumoase poezii voi putea scrie, spuse el morocănos, dacă voi conversa zilnic numai franceza cu Mr. Ashley.

Dacă aş fi fost cu adevărat mama lui vitregă, mă gindeam, aş fi putut împiedica acest lucru; dar dacă aş fi fost cu adevărat mama lui

vitregă, poate că rn-ar i’î urât. Deci, prin orice prizrnă aş fi privit lucrurile, nu găseam nicio soluţie în legătură cu Dick. El trebuia să înfrunte viitorul ca şi tatăl Iui. Astfel, Dick şi timidul Ashley se îmbarcară spre Normandia în ultima zi a lui decembrie, luind cu ei un bil et de douăzeci de pfunzi, tot ceea ce putuse Generalul în Vest să’ puie deoparte pentru ei. Dick mai luă cu ei şi dragostea şi binecuvântarea mea, care nu-l puteau ajuta cu nimic, în timp ce se aflau pe Canal între Falmouth şi St. Malo, Richard porni la un atac asupra Plyrnouthului, care, după cum nădăjduia, de astă dată nu putea să dea greş. îl văd şi acum în odaia lui din aripa de miază-noapte a clădirii din Radford privind cu atenţie harta cu fortificaţiile din Plymouth. Când ceream să-mi dea şi mie harta ca s-o privesc, o împingea spre mine râzând şi spunând că nicio femeie n-ar fi putut înţelege ceva din însemnările şi crucile pe care le făcuse.

Şi avea dreptate, fiindcă nicicând înainte nu văzusem o hartă mai împestriţată cu puncte şi zgârieturi. Dar până şi ochiul meu neexersat putea să vadă că reţeaua liniilor de re~

194 zistenţî era intr-adevâr formidabilă, deoarece, înainte de-a se putea ataca oraşul şi garnizoana, trebuia trecut un lanţ de fortificaţii exterioare, cărora el le dăduse termenul de „fabrici”.

Veni apoi lingă mine şi, cu pana, îmi arătă cruciuliţele roşii pe hartă.

— Aici la nord sunt patru „fabrici” în aceeaşi linie, îmi spuse, şi se numesc Penny corn equick, Maudlyn, Holiwell şi Lipson. Am de gând să le cuceresc pe toate. Odată instalaţi acolo, vom îndrepta tunurile spre garnizoană. Cel mai puternic atac 11 voi îndrepta asupra „fabricii Maudlyn”, celelalte fiind mult mai slabe ca fortificaţii.

Era bine dispus, ca totdeauna înaintea unui atac mai mare şi, dintr-odată, îndoind harta, îmi spuse:

— N-ai văzut niciodată pe băieţii mei echipaţi de război înaintea unei lupte? Aş vrea să-i vezi cum arată.

Zîmbii.

— Ai de gând să mă faci adjutantul tău?

—■ Nu, dar te voi lua cu mine să vizităm zonele.

Era ora trei şi o frumoasă după amiază de ianuarie. Unul din furgoane fu înzestrat cu o trăsură pentru mine. Cu Richard călărind alături, pornirăm să trecem în revistă oştirile lui.

A fost o privelişte, care, şi astăzi, când totul s-a înmormintat în trecut şi când, cu excepţia dărilor de seamă oficiale din arhivele oraşului, asedierea din Plymouth e un lucru uitat, mi-o put aminti cu multă nedumerire şi multă mândrie.

Corpul principal de oaste se afla retras pe câmpurile din dosul micuţei parohii Egg Buckland (a nu se confunda cu Buckiand Monachorum, unde se afla cartierul general al lui Richard) şi deoarece venirea noastră nu fusese anunţată, oamenii nu erau pregătiţi de paradă, ci îşi vedeau de treburi pregătindu-se pentru atacul ce avea să urmeze.

Primul semnal în legătură cu sosirea generalului fu luarea poziţiei de drepţi a gărzilor din faţa taberei şi, numaidecât, se auzi un huruit de tobe venind· dinăuntru, urmat de un al doilea, ceva mai îndepărtat, apoi un ai treilea şi un ai patrulea, aşa că în răstimp de câteva clipe, aerul, vibra de tobele din fiecare companie ce sunau alarma. Steagul roşu cu cele trei puncte aurii flutura pe stâlp, întins în aerul rece.

Doi ofiţeri se apropiară şi, salutând cu spada ridicată, se opriră înaintea noastră. Richard răspunse schiţând un gest cu mina. Fotoliul meu fu dat jos de pe furgon şl condus de un tânăr caporal după care pornirăm în jurul taberii.

iff · > Λ i *f* 1 2 ’ * · ι

Simt si acum mirosul de fum ce se ridica în suluri albastre de deasupra focurilor şi văd încă oamenii, plecaţi deasupra ligheanelor cu rufe, sau îngenuncheaţi în faţa oalelor în care se fierbea mâncarea, îndreptându-se cu o mişcare când ne apropiam şi luând poziţia de drepţi, ca şi cum ar fi fost nişte st Π pi de oţel. Infanteria era separată

de cavalerie, pe care o inspectasem înainte. Treceam printre flăcăi bronzaţi, înalţi, deoarece Richard dispreţuia oamenii mărunţi şi nu-i recruta. Arătau curaţi, şi asta se datora faptului că trăiau în aer liber, după cum spunea Richard.

— Trupele lui Grenvile nu pot fi găzduite în bordeie la un loc cu sătenii, zicea el. Rezultatul e totdeauna acelaşi – slăbirea şi pierderea disciplinei.

In mintea mea, imaginea trupelor rebele care intraseră în Menabilly, era încă proaspăt întipărită. Cu toate că la prima vedere făceau o impresie bună, cu coifurile şi uniformele lor, îşi pierdeau foarte curând înfăţişarea chipeşă, iar, după câteva săptămâni, arătau din ce în ce mai neglijente şi mai murdare; atunci când le ameninţa înfrângerea, se schimbau numaidecât într-o mojicime londoneză cuprinsă de panică.

Oamenii lui Richard arătau cu totul altfel. Cu toate că în cea mai mare parte erau adunaţi de pe fermele şi mlaştinile din Cornwall şi Devon, ţărani după vorbă şi origină, în cele câteva luni de sub comanda lui se transformaseră într-un corp de soldaţi de meserie cu mintea ageră, mişcări sprintene, cu admiraţie pentru comandantul lor, pe care şi-o dezvăluiau numaidecât după felul cu care îşi ridicau capetele când le adresa o vorbă şi după licărirea de mândrie din ochii lor. într-adevăr o stranie trecere în revistă! Eu, în fotoliul meu, cu o haină cu glugă aruncată în jurul umerilor, alături de Richard care mergea pe jos; focurile ardeau şi tobele băteau cum ne apropiam de fiecare companie.

Caii se aflau pe un câmp mai îndepărtat şi noi priveam cum erau hrăniţi' şi adăpaţi pentru noapte, dobitoace frumoase şi bine îngrijite – multe din ele adunate de pe proprietăţile rebelilor, după cum îmi dădeam seama – şi care băteau din copite pămâhtul glodos făcând să le sune harnaşamentul, în timp ce respiraţia lor se înălţa în aerul rece asemeni fumului de deasupra focurilor.

Soarele cobora, roşu ca focul, dincolo de Tamar, înspre Cornwall, şi apucând dincolo de dealuri, arunca o ultimă rază posacă asupra fortificaţiilor din Plymouth.

196

Puteam vedea figurile mărunte ale sentinelelor rebele, asemeni unor puncte negre în preajma fortificaţiilor exterioare, şi mă întrebam câţi din oamenii lui Grenvile de lângă mine aveau să. cadă victime gloanţelor rebele. În cele din urmă, când se întunecă, vizitarăm posturile cele mai înaintate; aci, oamenii nu-şi mai curăţau echipamentul, nu se mai îngrijeau de cai; toţi erau pregătiţi de luptă, tăcuţi, nemişcaţi; noi vorbeam în şoaptă, fiindcă ne aflam la mai puţin de două sute de stânjeni de fortificaţiile duşmane.

Tăcerea era sălbatecă şi înspăimântătoare. Forţele de atac păreau un amestec de figuri negre în întunericul ce se lăsase, fiindcă îşi înegriseră obrajii ca să fie mai puţin vizibili, şi nu puteam desluşi nimic altceva decât nişte ochi albi strălucitori si două şiruri de dinţi atunci când râdeau.

• j >

Scuturile lor erau rânduite pentru un atac de noapte; ţineau în mâini suliţi ascuţite. Pipăii vârful uneia din ele şi mă cutremurai.

La ultimul post pe care îl vizitarăm, oamenii nu ne primiră chiar atât de bine ca ceilalţi· şi îl auzii pe Richard făcând tânărului ofiţer de serviciu o observaţie aspră. Colonelul de infanterie, comandantul acestui post, veni spre noi să se scuze şi băgai de seamă că nu era altul decât pretendentul meu din trecut, cumnatul lui Jo, Edward Champernowne.. Se înclină înaintea mea cam ţeapăn, apoi îndreptându-se spre Richard, îl auzii bâlbâind mai multe încercări ele explicaţii, după care amândoi se retraseră la o mică distanţă. întoreându-se, Richard era tăcut; ne îndreptarăm numaidecât spre furgonul meu, ceea. ce însemna că trecerea în revistă luase sfârsit.

— *Va* trebui să te reîntorc! singură la Radford, spuse Richard. Te va însoţi escorta. Nu-i nici. un pericol.

V t· ·

— Dar bătălia care va avea Joc? întrebai. Eşti încrezător şi mulţumit?

Făcu o pauză înainte dc a-mi răspunde.

— Da, zise. Sunt plin de speranţă. Planul e minunat şi oamenii sunt toţi bine pregătiţi. Dacă aş putea să mă încred şi mai mult în subalternii mei...

Făcu un semn din cap în direcţia postului pe care îl părăsisem chiar atunci.

— Iubitul tău de pe vremuri, Edward Champernowne, spuse el din nou. Uneori cred că i-ar sta mai bine să comande un cârd de raţe. Are câte-o licărire de minte numai când nasul său lung e plecat asupra unei hărţi la depărtare de zece mile

de duşman, dar dă-i ceva de lucru la o distanţă de numai o sută de coţi, şi e pierdut.

— Nu-1 poţi înlocui cu altcineva? întrebai.

— Nu, în situaţia de faţă. Trebuie să mă reazem acum de priceperea lui.

îmi sărută mina, zimbindu-mi, şi abia după ce îmi întoarse spatele şi dispăruse, îmi amintii că nu-1 întrebasem dacă motivul pentru care nu se întorcea cu mine la Radford era că avea de gând să conducă el însuşi atacul.

Am pornit la drum în furgon spre casa fratelui meu, prost dispusă.

*A**

Dimineaţa următoare, înaintea zorilor, atacul începu. Primul lucru pe care îl auzii la Radford fu ecoul tunurilor deasupra Cattwaterului – dar nu ştiam dacă veneau dinăuntrul garnizoanei sau de la fortificaţiile exterioare – şi pe la ora pr ι η ζ u ι u i a flarăm că trei din fortificaţii căzuseră în mâinile trupelor regale, iar cea mai importantă din ele, Maudlyn, fusese luată cu asalt chiar de generalul comandant. Tunurile fuseseră mutate din loc şi oamenii din Plymouth simţiră pentru întâia oară propriile lor gloanţe căzând asupra zidurilor oraşului. Eu nu puteam vedea nimic de la fereastra mea decât un fum gros atârnând ca o perdea sub straşina cerului şi, din când în când, vântul su fiind spre miază-noapte, mi se părea că aud strigătele

îndepărtate ale celor asediaţi înăuntrul garnizoanei.

Pe Ia trei ceasuri, mai înainte cle-a se fi lăsat întunericul, veştile nu mai erau atât de bune. Rebelii porniseră şi ei la atac şi reocupaseră două din cele trei fortăreţe. Soarta Plymouthului atârna acum de faptul dacă rebelii vor putea recâştiga terenul pierdut, dându-i înapoi pe regalişti din adăposturile ocupate şi mai ales din fortăreaţa Maudlyn. Priveam apusul soarelui, aşa cum făcusem în ajun, şi mă gândeam la toţi aceşti oameni, rebeli şi regalişti, care îşi pierduseră viaţa în cele din urmă douăzeci şi patru ele ceasuri. La orele cinci şi jumătate luarăm masa în hol, fratele meu Jo aş. ezându-se la capătul mesei, cum îi era obiceiul, având-o pe Phillipa Ia dreapta, iar micuţul său fiu, John, orfan de mamă, la stingă. Mâncarăm în tăcere, nimeni dintre noi neavând chef de vorbă, în timp ce la depărtare de numai câteva mile lupta ce se dezjănţuise era nehotărâtă. Aproape terminasem cu masa, când fratele meu Percy, care plecase călare la Plymstock după ştiri, dădu năvală în odaie.

198

— Rebelii au învins pe ziua de azi, rosti el morocănos, şi l-au pus pe fugă pe Grenvile cu o pierdere de trei sute de oameni. Au atacat fortăreaţa din toate părţile şi, în cele din urmă, au recâştigat-o acum o oră. Se pare că trupele de acoperire ale lui Grenvile, care ar fi trebuit să vină în ajutorul lui şi să schimbe situaţia într-un succes, n-au ajuns la timp. O mare greşeală din partea cuiva.

— Fără îndoială, greşeala e chiar a generalului, prin faptul că are. prea multă încredere în puterile lui, s puse Jo cu glas sec.

— Am aflat la Plymstock că ofiţerul vinovat a fost împuşcat de Grenvile pentru neexecutarea ordinelor, reluă Percy, şi zace acum în cortul lui, cu un glonte înfipt în cap. Nu se ştie încă cine e, dar vom afla curând.

Nu mă puteam gândi decât la cei trei sute de oameni care acum zăceau morţi sub razele stelelor, şi mă simţii scârbită de război, de tunuri, de suliţi, de sânge şi de strigăte războinice, Flăcăii curajoşi care îmi zâmbiseră în ajun, atât de puternici, atât de tineri şi încrezători,

erau acum hoituri pentru păsările de pradă ce se năpusteau adâncindu-se în strâmtoarea Plymouth, si Richard, Richard ai meu era acela care îi *kJ* >

dusese la moarte. Nu puteam să-1 condamn. Pornind la atac, nu-si făcuse decât datoria. Era soldat...

t

în timp ce mă pregăteam să strig pe cineva care să mă ajute să-mi duc fotoliul în altă parte, se ivi un tânăr pe care fratele meu mai mare îl folosea ca secretar aî judeţului Devon. Era foarte neliniştit şi ceru să vorbească cu fratele meu.

— Ce vrei să-mi spui? întrebă Jo. Nu e de faţă decât familia mea.

— Colonelul Champernowne e mort la Egg Buckâand, spuse secretarul. N-a fost rănit în luptă, 1-a împuşcat chiar generalul la înapoierea spre cartierul general.

Se făcu o mare tăcere. Jo se ridică încet de pe scaun, alb la faţă şi ţeapăn, apoi se întoarse spre mine, privindu-mă, în timp ce fratele meu Percy făcu acelaşi lucru.

îmi dădui seama numaidecât la ce se gândeau. Cumnatul lui Jo, Edward Champernowne fusese pretendentul meu cu şaptesprezece ani în urmă, şi amândoi nu vedeau în această groaznică întâmplare, petrecută numaidecât după furia bătăliei, decât o răzbunare din gelozie, iar nicidecum o ispravă ostăşească.

»

— Asta, spuse în şoaptă fratele meu mai mare, înseamnă începutul sfârşitului lui Richard Grenvile.

199

Cuvintele lui îmi sunară în urechi ca oţelul, şi rugai un servitor să mă clucă în odaia mea.

A doua zi plecai la Mothercombe, la sora rnea Cecilia, fiindcă mi-ar fi fost cu neputinţă să mai rămân o singură clipă sub acoperământul fratelui meu. Începuse răzbunarea.

Fratele meu mai mare având ca sprijin numeroasa familie Champernowne şi bizuindu-se pe familiile conducătoare din judeţul

Devon, ai căror membri în cea mai mare parte, reprezentau autorităţile, trebuia să ceară îndepărtarea lui Sir Richard Grenvile din funcţia de serif. si de comandant al forţelor

IJ! *

regelui în vest. Richard se răzbună, dându-1 afară pe fratele meu din Radford şi folosind casa şi proprietatea acestuia ca ioc de pornire spre un nou atac asupra Plymouthului.

înzăpezită la Mothercombe, împreună cu familia Pollexefen, ştiam foarte puţin din cele ce se întâmplau, şi Cecilia, cu mult tact şi delicateţe, se ferea să aducă vorba despre asta. Eu nu primisem nicio veste de la Richard din noaptea când ne luaserăm rămas bun înainte de bătălie, şi-acum, când îl ştiam angajat în luptă, atât cu duşmanul cât şi cu prietenii lui vechi, socoteam că lucrul cel mai bun era să stau liniştită. El ştia unde mă aflam, deoarece îl înştiinţasem şi, dacă ar fi avut nevoie de mine, putea veni să mă caute.

Dezgheţul. începu pe la sfârşitul lui martie şi, după câteva săptămâni, primirăm cele dinţii ştiri clin lumea de-afară.

încercările de împăcare dintre Rege şi Parlament nu ajunseseră la niciun rezultat, din pricină că tratatul de la Uxbridge dăduse greş şi se părea că războiul va continua cu şi mai multă cruzime.

Auzirăm că Parlamentul îşi pregătea o nouă armată „Model”, în stare să distrugă totul, după părerea celor pricepuţi, iar Majestatea Sa, trimisese un mesaj duşmanilor săi, spunând că dacă rebelii nu se vor căi, sfârşitul lor va fi ruină şi moarte. S-ar fi părut că tânărul Prinţ de Wales, care şi plecase la Bristol, avea să poarte titlul de comandant suprem al tuturor forţelor din vest, clar cum avea numai cincisprezece ani, autoritatea adevărată trebuia s-o aibă Consiliul de Coroană, în fruntea căruia se găsea Hyde, ministrul de Finanţe.

r

Ţin minte că John Pollexefen începu să clatine din cap la aflarea acestei ştiţi.:

— Acum n-au să mai sfârşească certurile între consilierii prinţului şi generali, spuse el. Fiecare va contramanda ordinele date de

celălalt Juriştii şi soldaţii nu sunt niciodată
l
200 ’ de aceeaşi părere. Şi, în timp ce ei se vor certa, cauza regelui va suferi. Nu-mi place această întorsătură.

Mă gânclii la Richard, amintindu-mi că asta fusese şi părerea lui.

— Ce se întâmplă la Plymouth? întrebă sora mea.

— – Cam. aproape o mie de oameni au fost lăsaţi acolo pentru blocarea garnizoanei, răspunse soţul ei, şi Grenvile cu ceilalţi au plecat la Somerest să se alăture lui Goring şi să încerce asedierea Tauntonului. Campania de primăvară a început.

Mai era puţin până să se împlinească anul de când plecasem din Lanrest spre Menabilly. Zăpada se topea în valea din Devon unde Cecilia îşi avea căminul, şi şofranul şi narcisele răsăriseră. Nu-mi mai făceam niciun fel· de planuri. Stăteam si aşteptam. Cineva adusese zvonul că erau mari
> ι x.
neînţelegeri între înalţii comandanţi şi că. Grenvile, Goring si Berkeley se certaseră· unii cu alţii.
î ν 1
Trecu luna martie şi veni aprilie. Măceşul auriu era în floare. În ziua Paştelui, un călăreţ se ivi în albia văii purtând emblema lui Grenvile. întrebă numaidecât de Mistres Harris şi, salutând grav îmi înmână o scrisoare.

— Ce s-a întâmplat? întrebai înainte de-a rupe scrisoarea. S-a petrecut ceva rău?

Gâtlejul îmi era uscat şi mâinile îmi tremurau.

— Generalul a fost grav rănit, răspunse soldatul, într-o bătălie de lângă Wallington House la Taunton. E în pericol de moarte.

Rupsei scrisoarea şi citii slova tremurată a lui. Richard.

„Inimioară, îmi spunea el, diavolul însuşi s-a amestecat în rosturile m*ele. P*robabil că voi pierde un picior, dacă nu şi viaţa. Am o rană mare la coapsă, mai jos de şold. Acum înţeleg cât trebuie să suferi’ tu. Vino de mă învaţă să am răbdare. Te iubesc”.

împăturii scrisoarea şi întrebai pe trimis ’unde se afla generalul.

— Când am • • plecat, l-au adus din Taunton la Exeter, îmi răspunse. Majestatea Sa a trimis pe însuşi chirurgul său personal să-1 îngrijească. Sir Richard era foarte slab şi m-a rugat să plec numaidecât şi să vă aduc această scrisoare.

Privii spre Cecilia care tăcea lângă fereastră,

— Vrei s-o rogi pe Matty să-mi împacheteze lucrurile, spusei si. să spui lui John să-mi pregătească o trăsură şi cai? Plec la Exeter.

201

23

Pornirăm spre miâză-zi, pe drumul către Exeter şi, la orice popas, mă aşteptam să aud vestea morţii lui Richard.

Totnes, Newton Abbot, Ash burton; fiece nouă aşteptare îmi părea mai lungă decât cealaltă şi când, în cele din urmă, după şase zile ajunsei în capitala Devonului, zărind marea catedrală înălţându-se deasupra oraşului şi a râului, mi se păru că făcusem drumul acesta săptămâni în şir.

Richard era încă în viaţă. Asta fu prima mea întrebare şi singurul lucru care avea importanţă pentru mine. Locuia în hanul clin piaţa Catedralei şi mă dusei de-a dreptul acolo. Luase în stăpânire întreaga clădire pentru folosinţele sale personale şi pusese o santinelă în faţa uşii.

Când îmi rostii numele, un tânăr ofiţer se ivi în pripă. Ceva în înfăţişarea lui şi în purtarea lui oarecum familiară, mă făcu să mă opresc un răstimp înainte de a-i vorbi. Atunci, zâmbetul Iui politicos mă lămuri.

—· Eşti Jack Grenvile, băiatul lui Bevil, spusei.

îmi adusei aminte că odată, înainte de război, venise la Lanrest împreună cu tatăl lui. Şi iarăşi, că-1 spălasem ca mic copil cu prilejul zilei memorabile pe care o făcusem la Stowe în anul ’28, dar asta nu i-o mai spusei.

— Unchiul meu va fi mai mult decât fericit să vă vadă, zise el după ce fusesem coborâtă din trăsură. De când v-a scris, aproape n-a

mai spus nimic altceva decât vă aşteaptă. Până acum a dat afară cel puţin zece femei, ocărându-Ie pe motivul cî sunt neîndemânatice, că nu-şi cunosc meseria şi că habar n-au cum să-i panseze rana. „Matty să mă îngrijească, în timp ce Honor va sta de vorbă cu mine”, repetă el într-una.

Matty roşi de plăcere la aceste cuvinte şi îşi luă imediat un aer de autoritate faţă de caporalul care ne ducea valizele.

— Cum se simte? întrebai, în timp ce mă duceau în camera cea mare a hanului.

Judecind după masa mare din mijloc, această sală fusese transformată în sufragerie pentru statul major al generalului.

— Ultimele trei zile s-a simţit mult mai bine, răspunse nepotul său. La început însă ne-am temut că-1 vom pierde. Numaidecât după ce a fost rănit, am apelat la Prinţul de Wales să-mi permită să-1 îngrijesc, şi am venit cu el aci de la Taunton. Acum el spune că nu mă mai lasă să plec. Şi nici eu nu mai vreau lucrul acesta.

— Unchiului clumitale ii place să aibă un Grenvile lingă el, spusei.

— Ştiu un singur lucru, răspunse tânărul, că se simte mai bine în tovărăşia unor flăcăi de virsta mea decât cu cei de virsta lui şi iau asta ca un compliment.

în clipa aceea un servitor coborî scările şi spuse că generalul dorea s-o vadă numaidecât pe Mistress Harris. Mă dusei întâi în camera mea, unde Matty mă spălă şi-mi schimbă rochia, apoi Jack Grenvile mă însoţi la odaia lui Richard,

Această odaie dăclea înspre piaţa pavată şi, în timp ce intram, clopotul cel mare al Catedralei bătu patru ceasuri.

— Blestemul lui Dumnezeu asupra acestui clopot nenorocit, se auzi o voce cunoscută venind dinspre patul din colţ, cu perdelele întunecate; vocea suna mult mai tare decit aş fi îndrăznit să sper. Am cerut primarului de zece ori în şir să-1 facă să amuţească, şi nu s-a făcut nimic. Harry, pentru numele lui Dumnezeu, notează-ţi lucrul

acesta!

— Sir, răspunse grăbit un tânăr înalt de la capătul patului, însemnind ceva într-un carnet.

— Şi ia aceste perne de-aci! Nu poţi? Nu aşa, păduche neîndemânatec ce eşti! Pune-le în spatele meu, aşa! Unde naiba e Jack? Numai Jack ştie cum îmi place să-mi aşeze pernele.

— Sunt aici unchiule, spuse nepotul său, clar de-aci înainte nu vei mai avea nevoie de mine. Ţi-am adus pe cineva cu mâini mult mai gingaşe.

împinse fotoliul meu spre pat, zimbind, şi îl văzui pe Richard cu mâna întinsă ca să dea Ia o parte perdelele.

— Ah, făcu el, oftând adânc, în sfârşit, ai venit!

Era alb ca varul la faţă. Ochii i se măriseră, poate din pricina contrastului cu paloarea obrazului. Şuviţele lungi de păr îi fuseseră scurtate, dându-i acum o expresie tinerească. Pentru prima oară băgai de seamă că semăna cu Dick. îi luai mina si o ţinui într-a mea.

*1 **

— N-am zăbovit nicio clipă după ce-am primit scrisoarea ta, spusei.

Se întoarse către cei doi flăcăi care stăteau la capătul patului, nepotul său şi celălalt, pe care îl strigase Harrv.

— Plecaţi acum, zise el. şi dacă mai vine blestematul de chirurg, spuneţi-i să se ducă dracului.

— Sir! răspunseră ei bătând din călcâie, şi puteam jura că în momentul când părăsiseră încăperea, tânărul Jack Grenvile ii făcuse cu ochiul tovarăşului său.

203

Richard îmi duse mina la buze, -apoi şi-o lipi de obraz.

— Aceasta a fost o glumă frumoasă din partea Atotputernicului, zise el. Amândoi, -şi tu şi eu, loviţi în coapsă.

— Te doare? întrebai.

— Dacă mă doare? Dumnezeule! Schijele dintr-o ghiulea de tun când ţi se înfig în trup, usturǎ mai tare decât sărutul unei femei.

Desigur că mă doare.

— Cine a văzut rana?

— Toţi chirurgii din armata noastră, şi fiecare o încurcă mai rău decât colegul său.

O strigai pe Matty care aşepta în faţa uşii cu un lighean cu apă caldă, bandaje şi prosoape şi ea intră numaidecât.

— Bună ziua, chip de oaie! strigă Richard. Cu ci ţi caporali te-ai culcat pe drum?

— N-am avut timp să mă culc cu niciunul, ripostă Matty, findcă am călătorit foarte repede. Biata Miss Honor a dormit numai câteva ore pe. noapte. Acum am ajuns aci ca să fiu insultată? · – ·

— Nu te voi insulta decât dacă îmi vei pune pansamentul prea strâns..

— Bine, răspunse Matty. Să vedem ce v-au făcut.

Desfăcu pansamentul cu degete pricepute şi dezveli rana. Era într-adevăr adâncă, deoarece schijele străpunseseră până şi osul. La orice atingere a degetelor ei, Richard tresărea şi gemea, ocărind-o pe Matty în fel şi chip, dar ea nu se supăra.

— E curată cel puţin, spuse Matty. M-am aşteptat ca rana să fi făcut cangrenă. Dar va trebui să purtaţi câteva din aceste schije în trup până la sfârșitul zilelor dvs. dacă -nu veţi lăsa să vi se taie piciorul.

■ – Asta nu! răspunse el. Mai degrabă voi purta schijele în trup și voi suporta durerea..

— In orice caz, asta va fi o scuză pentru toanele dvs. -. urâte, zise ea..

Spălă rana şi o pansă; în tot acest timp, el îmi ţinu mâna într-a lui, aşa. cum ar Îi făcut Dick. După ce sfirşi Matty se retrase.

; – E mai mult de· trei luni de când nu te-am văzut, îmi spuse Richard. Oare familia Pollexefen e tot atât de neplăcută ca ceilalţi din familia ta?

— Familia mea n-a fost neplăcută până ce n-ai făcut-o tu să fie astfel.

— N-au putut să mă sufere de la început. Acum caută să

răspândească duşmănia lor faţă de mine prin tot judeţul.

204

Ştiu cî autorităţile clin Devon se află în momentul de faţă la Exeter cu lista de plângeri împotriva mea, nesfârşit ele lungă, cu gând să mă dea gata.

— Nu ştiam asta.

}

— E vorba de un complot care-a fost clocit de fratele tău. Vor veni din Bristol trei membrii din Consiliul Prinţului ca să descurce lucrurile cu autorităţile din Devon. Şi după ce mă voi simţi ceva mai bine, va trebui să apar înaintea lor. Jack Berkeley, care comandă aci la Exeter, e vârât până peste cap în această intrigă.

— Şi anume ce fel de intrigă?

— E vorba să mi se ia comanda şi, fireşte, Berkeley să-mi ia locul.

— Şi te-ar supăra asta atât de mult? Blocada Piymouthului nu ţi-a adus o mulţumire prea mare.

— Jack Ber.ck. eley e binevenit dacă e vorba dc Plymouth. Dar nu voi fi liniştit şi nu voi accepta vreo comandă secundară care să-mi fie servită de Consiliul Prinţului în timp ce Majestatea Sa însăşi mi-a conferit demnitatea pe care o am.

— Se pare că Majestatea Sa are destule necazuri personale, spusei. Oare cine este acest general Cromwell despre care am auzit spunându-se atât de multe în ultimul timp?

— Încă un puritan blestemat, căruia i s-a încredinţat o misiune, răspunse Richard. Se spune că vorbeşte în fiecare seară cu Dumnezeu, dar eu cred mult mai degrabă că bea. Totuşi, e un militar bun. Tot asa si Fairfax. Noua lor' armată j 7 *t* >

„Model” va face terci din mojicimea noastră dezordonată.

— Şi, cunoscându-le toate astea, preferi să te iei la harţă cu prietenii tăi? *

— Ei nu-mi sunt prieteni. Sunt o bandă josnică de pungaşi defăimători. Le-am spus-o în faţă.

Nu avea rost să se discute cu el. Rana îl făcuse şi mai sensibil din orice punct de vedere. îl întrebai dacă avea ştiri de la Dick şi el îmi arătă o scrisoare din partea învăţătorului, împreună cu nişte copii de pe instrucţiile pe care el însuşi le trimisese lui Herbert Ashley. Nu găsii, deocamdată un. cuvânt gingaş sau de încurajare. Citii aceste cuvinte: „în interesul educaţiei lui, doresc să se aibă grijă ca el să înveţe stăruitor şi cu multă silinţă limba franceză; să cunoască cititul, scrisul, aritmetica, scrima, călăria şi dansul. Toate acestea îi impun să ie cunoască şi, dacă spre binele lui el mă va asculta, atunci nu-i va lipsi nimic. Dar· dacă nu va respecta o singură dorinţă, din ccle menţionate aici, nu-i voi mai acorda un sin-

205

giir penny pentru întreţinere şi nici nu-1 voi mai privi ca pe fiul meu".

împăturii aceste instrucţiuni, punându-. le în cutia pe care el υ ţinea încuiată lângă pat,

— Crezi că vei câştiga dragostea lui în felul acesta? întrebai.

— Nu-i cer dragostea, îmi răspunse, li cer să mă asculte.

— Nu te-ai purtat atât de aspru cu Jo. Şi nici cu nepotul tău Jack nu te porţi astfel.

— Dintr-un milion de copii, numai unul s-a numit Jo. Şi Jack îi seamănă puţin. Acest flăcău a luptat la Lansdown ca un tigru, după ce căzuse bietul B evil. Şi avea numai cincisprezece ani, vârsta de-acum a lui Dick. Am afecţiune pentru toţi aceşti băieţi, fiindcă ei se comportă ca nişte adevăraţi bărbaţi. Dick însă, fiul si moştenitorul meu, se cutremură când f? fs *r* îi vorbesc şi scânceşte când vede sânge. Asta nu poate fi o mândrie pentru tatăl său.

O ceartă. O lovitură. Plânşul unui copilaş. Apoi otrava care timp de cincisprezece ani se infiltrase tot mai adine în sângele copilului. Nu cunoşteam niciun leac împotriva acestui neajuns. Numai timpul şi distanţa puteau aduce vindecarea unei răni, pe care contactul prea strâns o agravase. Richard îmi sărută mina din nou.

—Nu te mai gândi la tânărul Dick, spuse. Nu el poartă atâtea

schije în coapsă.

Cred că niciun om n-ar fi fost un pacient mai rău ca Richard Grenvile, dar nicio soră de caritate mai insensibilă la ameninţările, gemetele şi înjurăturile lui ca Matty. Rolul meu, dacă era mai puţin precis, impunea totuşi mult echilibru sufletesc. Fiind femeie, el nu-mi arunca pintenii în cap, lucru pe care trebuiau să-l suporte ofiţerii lui nenorociţi, dar trebuia în schimb să îndur o mulţime de învinuiri din pricină că numele meu era Harris şi îi plăcea să-şi bată joc de mine pentru faptul că eram născută şi crescută în sudestul Cornwallului, unde toate femeile erau vrăjitoare şi arţăgoase, iar bărbaţii laşi şi dezertori.

— Din Cornwall n-a ieşit încă nimic bun, spunea el, ca d. e pildă pe coasta nordică.

Şi, văzâncl că nu mă enervam, căuta alte mijloace să mă scoată din sărite, straniu mijloc de petrecere pentru un bolnav. Eu insă îl înţelegeam foarte bine, deoarecere, cu şaptesprezece ani în urmă, aş fi vrut şi eu să-mi dau drumul în

206

felul acesta, dar nu avusesem niciodată curajul sa las nemulţumirilor mele frâu liber.

Stătu în pat cam cinci săptămâni, apoi, pe la sfirşitul lui mai, era destul de restabilit ca să poată umbla prin odaie rezemat în baston, ocărându-şi statul major şi învinovăţmdu-1

că era prea leneş.

Când coborî scările pentru prirna oară, penele zburau în juru-i ca într-o luptă de cocoşi, şi niciodată nu văzusem ofiţeri superiori care să roşească până-n albul ochilor cum era cazul cu coloneii si maiorii cărora se adresă în această dimi-

)

neaţă de mai. Ei priveau spre uşă cu ochii plini de dorinţă, ca nişte scol aii, cu singurul gând să scape cât mai curând de limba lui batjocoritoare. Sau aşa mi se părea cel puţin, judecind după expresia feţelor speriate. Dar când, după ce mă plimbai prin piaţă, legai o

convorbire prietenoasă cu ei, toţi îşi exprimară bucuria pentru starea excelentă a sănătăţii generalului, ca şi pentru buna lui dispoziţie.

— Îmi pare nespus de bine când îl văd pe general iarăşi cel care a fost, spuse un colonel de infanterie. Acum o lună, aproape că nu mai îndrăzneam s-o mai sper.

— Aşadar, nu-i purtaţi nicio duşmănie pentru cuvintele pe care vi le-a adresat azi dimineaţă? întrebai.

— Duşmănie? spuse colonelul tulburat. De ce să-i port duşmănie? Generalul s-a antrenat numai pentru sportul său favorit.

Felul acestor militari de carieră depăşea înţelegerea mea.

— E un semn minunat când unchiul meu dă drumul la insulte şi înjurături, îmi spuse nepotul său, Jack. Asta înseamnă că e mulţumit. Dar dacă zâmbeşte şi rosteşte cuvintele cu bunăvoinţă, atunci putem fi siguri că nefericitul care primeşte graţiile lui, se află la jumătatea drumului spre închisoare. Odată eram de faţă când timp de cincisprezece minute, 1-a ocărit pe un flăcău şi, în aceeaşi seară, 1-a avansat la gradul de căpitan. A doua zi 1-a primit pe un prizonier, un moşier nobil, din Barnstaple, cred, care ii datora nişte bani. Unchiul meu 1-a cinstit cu vin, zâmbindu-i cu bunătate. Două ore mai târziu, a fost spânzurat de un copac la Buckland.

Ţin minte că l-am întrebat pe Richard dacă toate acestea erau adevărate.

A început să râdă.

—-Statului meu major îi place să scornească legende în jurul persoanei mele.

Dar n-a tăgăduit nimic.

ï

207

între timp, Consiliul Prinţului se îndreptă spre Exeter ca sa intre în legătură cu autorităţile din Devon şi să ia act de plângcrile acestora împotriva lui Sir Richard Grenvile. Aveam credinţa ele faptul că preşedinte al Consiliului Prinţului era tocmai acest Sir Edward Hyde, pe care Richard mi-l zugrăvise ca pe un avocat parvenit, era de prost

augur. Socotesc că epitetul acesta îi fusese adus la cunoştinţă, deoarece, când veni la han să-1 vadă pe Richard, însoţit de Lorzii Culpepper şi Capei, atitudinea lui fu neasemuit de rece şi formală, şi se putea vedea că avea puţină cordialitate faţă de generalul care atât de dispreţuitor îl numise parvenit, li fusei prezentată şi căutai numaidecât să mă retrag. Ce gândeau despre mine, nu ştiam, dar nici nu-mi păsa. Putea să se răspândeaseă cel mult încă o poveste scandaloasă anume că Sir Richard Grenvile avea o amantă schâloadă.

Ceea ce se petrecuse cu adevărat în dosul uşilor ferecate, n-am aflat niciodată. De câte ori cei trei membrii ai Consiliului Prinţului încercau să vorbească, Richard le stăvilea numaidecât din avânt, aducând tot felul de învinuiri guvernatorului oraşului. Sir Jack Berkeley, după cum afirma el, nu făcuse nimic altceva timp de nouă luni decât să-i pună piedici. în privinţa căpeteniilor autorităţilor din Devon, erau toţi nişte trădători care voiau să-şi păstreze banii în loc să plătească armata care îi apăra.

— Lăsaţi-1 pe Berckeley să preia comanda la Plymouth, dacă doreşte atât de mult, declară Richard (toate acestea mi le povestise el mai târziu). Dumnezeu ştie că nu-mi place să păstrez blocat un oraş, atunci când pot avea de lucru pe câmpul de luptă. Daţi-mi putinţa să adun oameni în Cornwall şi în Devon, fără să mi se pună piedici în cale, şi voi pune la îndemâna Prinţului de Wales o armată care nu va fi mai prejos de Puritanii lui Cromwell.

«, «I %

Acestea spuse, înmână Lorzilor renunţarea sa formală la postul cie comandant al asedierii Plymouthului şi îi trimise înapoi la Bristol ca să primească încuviinţarea Prinţului şi să-i încredinţeze o altă comandă.

— L-am învârtit cu mănuşi de mătase, îmi spuse el plin de voioşie. Lasă-1 pe Jack Berckeley să asude la Plymouth, si-i doresc numai noroc.

I

Bău o sticlă, şi jumătate, de vin la cină; faptul se răzbună a doua

zi de dimineaţă, deoarece rana îl duru îngrozitor.

208

Nu-mi mai aduc aminte cite zile am aşteptat decretul regal care să-i confirme încuviinţarea de-a aduna trupe, dar cred c-au trecut cel puţin zece zile. în cele din urma, Richard mărturisi că nu mai vroia să stea degeaba aşteptând un petec de hârtie pe care foarte puţini oameni aveau să-şi dea osteneala să-1 citească, şi începu să. adune trupe pentru noua lui oştire. Statul său major fu trimis prin ţară să strângă oamenii care până atunci leneviseră, sau care dezertaseră plecând acasă în timpul cât el a fost bolnav. Tuturor li se făgăduia plată şi îmbrăcăminte. Şi în calitatea lui de şerif la Devon (fiindcă la postul acesta nu renunţase, deşi părăsise postul de comandant), Richard ceru vechilor săi duşmani, adică autorităţilor, să-i pună la dispoziţie bani pentru scopul dorit. Ştiam că asta îi va aprinde din nou paie în cap, eram însă doar o femeie şi nu puteam să mă amestec.

într-o zi stăteam lingă fereastră, privind spre catedrală, şi atunci îl văzui pe; Sir Jack Berckeley, care încă nu plecase la Plymouth, ieşind din han ca o furtună încărcată de trăz-

J 7 *

nete. Avusese loc o discuţie aprinsă şi, după părerea tânărului Jack, Sir Jack Berkeley ieşise batjocorit de acolo.

^ „. ·. ·. · ·». % ·· ·» ·· ·» «

. — Nu părtinesc pe nimeni, spuse nepotul lui Richard, deşi am o atit de mare admiraţie pentru unchiul meu. El e întotdeauna superior' adversarilor. Dar a. ş dori să-şi mai puie lacăt la gură.....

». ·*. *·· * · ·

—-Despre ce-a fost vorba acum? întrebai obosită.

• ~ Pururi aceeaşi poveste, spuse Jack. Unchiul meu spune că m calitate de şerif al judeţului, poate sili autorităţile să-i plătească trupele. Sir Jack e de altă părere. Gere, *în* calitatea sa de guvernator al'oraşului şi de comandant al asedierii Plymouthului, să i se încredinţeze lui. banii. Vor ajunge să se bată în duel până la urmă. *: i. "

~

- ·

Curând după aceea Richard veni în odaie la mine, alb de enervare.

-
- * *
- | ’ ’ ’ „, ·” · t, ·· «%. — Dumnezeule, nu mai pot suporta multă vreme această situat ie! zise el. Voi pleca numaidecât călare la Bristol sa stau de vorbă cu Prinţul. Dacă ai o îndoială, adresează-te totdeauna autorităţii celei mai înalte. Asta a fost regula mea de totdeauna. Dacă înălţimea Sa nu-mi va da’ deplină satis-

». · ·.. * ·. * · ’. % *

fac tie, voi da dracului totul! ".;

..., 1. >· ·.’, > * · * · · --·.. · · – . — V · ·· · ·

—Dar nu esti încă destul de întremat Ga să. faci un drum, călare, spusei.

14 – c. 28

209

— N-am ce face. Nu mai pot sta aci, lăsându-i pe prostul acela de Berkeley să-mi pună piedici la orice mişcare. El merge nună în mână cu fratele tău, aci e nenorocirea.

— Tu ai început, răspunsei, prin faptul că ţi l-ai făcut duşman pe fratele meu. Totul a pornit de-acolo că l-ai împuşcat pe Edward Champernowne.

— Dar ce-ai fi vrut să fac? Să-1 fi avansat în grad pe acest bulgăre de pământ? strigă el. Un dezertor josnic care a cauzat moartea a trei sute din cei mai buni soldaţi, pentru că a fost prea laş să Înfrunte tunurile rebelilor şi să-mi vină în ajutor? împuşcarea a fost o moarte prea bună pentru el. Acum o sută de ani ar fi fost tras pe roată şi rupt în patru.

A doua zi plecă la Barnstaple, unde Prinţul de Wales se refugiase din cauza ciumei care bântuia la Bristol, şi eram bucuroasă că-1 luase cu el pe nepotul său Jack, ca adjutant. Trei oameni îi ajutară să se urce în şea şi arăta încă foarte rău. îmi surise, când mă plecai de la fereastra

hanului, şi salută cu spada.

— Nu te teme! îmi spuse. Mă· întorc peste paisprezece zile. Rămâi sănătoasă! Şi noroc!

Dar n-avea să se mai întoarcă aci niciodată şi, cu asta, luă sfârşit şederea mea la Exeter, în calitate de soră de cari tate şi de consolatoare. în ziua de 18 iunie. Prinţul Rupert suferise o înfrângere grea la Naseby din partea generalului Cromwell, şi armata rebelă, pusă sub comanda supremă a generalului Fairfax, porni din nou spre apus. întreaga strategie regalistă trebuia acum schimbată în vederea acestei noi ameninţări şi, în timp ce se răspândise zvonul că Fairfax se apropia de Taunton, eu primii vestea de la Richard, care îmi spunea că Prinţul de Wales îi dăduse ordinul să asedieze Lyme şi că avea numirea de feld-mareşal în buzunar.

„Voi trimite după tine după ce îmi voi fixa un cartier general, spunea. între timp, rămâi unde eşti. Cred că înainte de sfârşitul verii toţi vom fi din nou puşi pe fugă”.

Această înştiinţare nu era câtuşi de puţin plăcută şi mă gândii la cadenţa ursuză a paşilor în marş, pe care o auzisem cu un an în urmă la Menabillv.

Era oare sortit să îndurăm din nou toată grozăvia unei invazii? Rămăsei la Exeter aşa cum mă rugase. Nu mai aveam casa mea şi îmi era indiferent sub ce acoperământ mă aflam. Nu eram umilită, dar nici prea mândră. Nimic altceva decât o însoţitoare pe front. O sfoară de tobă.

210

In ultima zi de iunie, Jack Grenvile veni să mă ia. Matty şi cu mine împachetasem totul. Aşteptam gata pregătite, din clipa când primisem ultima lui veste.

. — încotro? întrebai plină de voioşie. La Lyme sau la Londra?

— Nici aici, nici acolo, spuse el morocănos. Intr-un orăşel căzut aproape în ruină. Ottery St. Mary. Generalul a renunţat la numirea sa.

Nu putu să-mi spună mult din cele întâmplate, decât că noile forţe desemnate să slujească sub noua comandă a lui Richard, şi care

trebuiau să aştepte a Tiverton, fuseseră brusc retrase printr-un ordin al Consiliului Prinţului şi trimise să apere Barnstaple, fără niciun cuvânt de lămurire pentru general. Ajunserăm la Ottery St. Mary, un orăşel somnoros, unde cetăţenii se uitau la echipajul ciudat care se oprise în faţa casei boiereşti, ca şi cum lumea ar fi înebunit dintr-o dată, şi aci cam avea dreptate. Pe câmpurile din dosul orăşelului erau instalate infanteria şi cavaleria proprie a lui Richard> care îl urmase din capul locului. Richard se afla în sala de mâncare a cartierului său general, cu piciorul rănit aşezat pe un scaun.

— Un invalid salută pe celălalt, spuse el maliţios. Să ne urcăm în pat şi să vedem care dintre noi are mai multă pricepere în privinţa născocirilor.

; —Dacă aceasta e dorinţa ta, răspunsei, putem lămuri lucrurile numaidecât. Dar acum sunt obosită, flămândă şi mi-e sete. Spune-mi, totuşi ce naiba cauţi aici la Ottery St. Mary?

— Am devenit liber şi independent, răspunse el zâmbinci. Nu mai am nicio obligaţie faţă de vreun om sau faţă de vreun dobitoc. Lasă-i să lupte cu noua oştire „Model”, aşa cum. ştiu ei. Dacă nu vor să-mi dea trupe, eu n-am de gând să pornesc singur călare cu nepotul meu Jack alături, împotriva lui Fairfax şi a celor douăzeci de mii de oameni ai lui.

— Credeam că te-au numit feld-mareşal, spusei.

— E o cinste goală care nu înseamnă nimic, îmi răspunse. Tocmai acum i-am înapoiat Prinţului de Wales numirea într-un plic, ca să şi-o pună sub o anumită parte a trupului. Ce să bem la cină, vin de Rin sau Burgund?

I · · · · ·’.

• *

.24

^ ^ ·· ·· ·» r· · ·. ·. «·· ι w».

• Cred că aceste două săptămâni au fost cele mai fantastice din câte trăisem vreodată. Richard, cu nicio comandă şi nici

o numire, trăia ca un prinţ regal în umilul orăşel Ottery St. Mary, Oamenii din împrejurimi îşi aduceau produsele, grâulv vitele, convinşi că Richard este comandantul suprem al trupelor regale de la Lyme până la Land's End. El spunea oamenilor să se adreseze autorităţilor din Devon pentru a li se plăti produsele. În prima duminică după sosire, dădu o proclamaţie: care se citi în biserica din Ottery St.. Mary şi în alte biserici din parohiile vecine, cerând ca toate persoanele care fuseseră jefuite de guvernatorul din Exeter, Sir Jack Berkeley, cu. prilejui încartiruirii de trupe, să aducă lui Sir Richard Grenvile, o situaţie exactă a pagubelor fiecăruia şi el va avea grijă să li se facă dreptate.. — Bieţii săteni crezând că le-a sosit mântuitorul, veneau pe jos distanţe de douăzeci de mile şi mai mult, aducâncl fiecare câte o plângere în legătură cu crimele şi jafurile săvârşite – după spusele lor – de soldaţii Lordului Goring şi de oamenii lui Sir Berkeley. îl văd parcă şi acum pe Richard, în piaţa din faţa bisericii, împărţind bani cu gesturi princiare, dintr-o sumă pe care o găsise într-o ascunzătoare din perete la cartierul său general, casă care aparţinea unui moşier nenorocit, cu vagi tendinţe parlamentare, pe care Richard îl arestase numaidecât. Miercuri, deoarece era o zi senină» îsi t · ’ t trecu în revistă trupele – accesul liber al sătenilor la această solemnitate fiind îngăduit, – tobele huruiau, clopotele bisericii sunau cu putere; seara se aprinseră focuri de artificii şi se servi o cină mare la cartierul general pentru ofiţeri, ·

la care prezidai ca o regină. ·····■

V ·. ——·· Atitavreme cât am bani, putem petrece, spuse Richard.

Mă eândii la scrisoarea către Prinţul de Wales, care acum,

O 9 1

de bună seamă, ajunsese în faţa consiliului, şi mi-1 închipuli pe ministrul de Finanţe Edward Hyde, deschizând-ó în faţa adunării.

. ■ Mă gândii apoi la Sir Jack Berkeley şi la ceea ce va spune, dacă va afla de proclamaţia citită în biserici, şi îmi părea c-ă amantul meu îndrăzneţ şi nesocotit, ar face mult mai cuminte dacă si-ar părăsi tabăra si s-ar ascunde în ce turile de pe Dartmoor, deoarece n-avea să

amăgească îndelungă vreme lumea clin Ottery St. Mary.

Situaţia, cât timp dăinui astfel, era foarte frumoasă şi cum. moşierul: parlamentar pe care îl înlocuise avea o pivniţă foarte bine înzestrată, după scurtă vreme gustarăm din fie-

Φ

Wv

- r
- 1

care sticlă, iar Richard bău pentru distrugerea sprijinitorilor. Parlamentului şi în cinstea Coroanei.

— Ce vei face, întrebai, dacă consiliul trimite după tine?

— Absolut nimic, răspunse el; îmi voi lua poate măsurile de trebuinţă dacă voi primi o scrisoare de la Prinţul de Wales, scrisă chiar de mâna lui.

— Şi, cu un zâmbet pe care nepotul său l-ar fi numit semnificativ, mai destupă o sticlă.

— Dacă vom continua astfel, spusei, aşezând paharul meu pe masă, vei deveni un mare beţiv, ca şi Goring.

— Goring nu poate suporta cinci pahare, răspunse Richard. Eu pot face instrucţie cu o divizie întreagă după ce-am băut douăsprezece. Şi ridicându-se de la masă, îşi strigă ordonanţa clin faţa uşii. Pofteşte-l aci pe Sir Jack Grenvile, spuse el.

r. După un răstimp se ivi Jack, puţin îmbujorat şi el şi cu ochii plini de voioşie.

— Salutările mele coloneilor Roscarrock şi Arundell, spuse Richard. Doresc ca trupele să iasă la aer liber. Intenţionez să fac instrucţie cu ele. Nepotul său nu clipi, dar buzele începură să-i tremure.

— Sir, zise el, e trecut dc opt ceasuri. Oamenilor li s-a dat drumul la adăposturi.

— Asta o ştiu destul de bine, răspunse unchiul său. În scopul de a-i putea deştepta din somn, armata a fost înzestrată cu tobe din capul

locului. Salutările mele coloneilor

Roscarrock si Arundell.

f

Jack bătu din pinteni şi părăsi odaia. Richard se îndreptă foarte încet şi foarte solemn spre fotoliul pe care îşi lăsase centura şi spada, pe care şi le încinse în jurul mijlocului,

— Ti-ai pus centura de-a-ndoaselea, spusei în șoaptă.

El se înclină grav, luând cunoştinţă de lucrul acesta şi, îşi potrivi centura.

Afară, tobele începuseră să huruie ascuţite şi vioaie, în apusul care se lăsase.

Trebuie să mărturisesc că eram ceva mai puţin ameţită decât cu prilejul memorabil, când gustasem prea mult din vinul de Burgundia şi mâncasem friptură de lebădă. De astă dată – şi era singura mea apărare – aveam la îndemână fotoliul în care puteam să mă odihnesc şi, îmi aduc aminte ca printr-o ceaţă că m-am dus înspre pajiştea de după orăşel, cî tobele îmi sunau în urechi şi că soldaţii alergau din

213

toate părţile ca să se înșire· in· rânduri dese pe câmpia înverzftă. Sătenii îşi plecau capetele la ferestre, ; şiţin mint-e. jcvafn zărit un bătrân cu o scufie de · noapte pe. vârful capului strigi nd că Fairfax a intrat în orăşel şică-i va ucide pe toţi în paturile lor...... ·.

Pot jura că era un caz unic în analele oştirii Majestăţii Sale când două regimente erau trezite şi chemate de generalul lor la instrucţie pe întuneric, după o masă destul· de bună.

— Dumnezeule, asta e ceva măreț! Va rămâne de pomină îl auzii şoptind înăbușit în spatele meu pe Jack Grenvile. Nu ştiu dacă o spusese în glumă sau biruit de emoţie.

Când tobele tăcură, auzii vocea lui Richard, puternică şi limpede, răsunând deasupra livezilor. · – Era punctul culminant al acestor patrusprezece zile de nebunie...

La micul dejun, a doua zi de dimineaţă, se ivi un călăreţ la cartierul general cu ştirea că Bridgwater fusese luat cu asalt şi cucerit

de Fairfax şi de forţele sale rebele, că Consiliul Prinţului se refugiase la Launceston şi că Prinţul de Wales îl ruga pe Sir Richard Grenvile să plece numaidecât cu câte trupe avea la îndemână şi să-1 ajungă din urmă în Cornwall.

— Acest mesaj e o cerere sau un ordin? întrebă generalul.

Din nou bătură tobele, de astă dată însă pentru plecare, şi când lungul şir de soldaţi îşi croi drum prin orăşel înspre dealuri către Okehampton, mă întrebai câţi ani vor mai trece până ce oamenii din Ottery St. Mary aveau să-i uite pe Sir Richard Grenvile şi oamenii săi. Matty şi cu mine ii urmarăm după o zi sau două, având o escortă în jurul trăsurii. Primisem îndemnul să plecăm la Werrington Park, aproape ele Launceston, o altă proprietate pe care Richard şi-o însuşise fără niciun fel de scrupul de la Francis Drake, stăpânul moşiilor Buckland-Monochorum. Ajunse acolo, îl găsirăm pe Richard în toane foarte bune, intrat din nou în graţiile prinţului, după ce petrecuse trei ore destul de neplăcute în faţa consiliului. Lucrurile ar fi mers şi mai departe dacă consiliul n-ar fi avut imediat nevoie de serviciile lui..

— Şi ce s-a hotărât? întrebai.

— Goring se duce spre nord, ca să-i întâmpine pe rebeli, spuse el, iar eu voi rămâne în Cornwall, unde voi încerca să adun o armată cam de trei mii de infanterişti. Ar fi fost mai

bine dacă m-ar fi trimis pe mine să-l sugrum pe Fairfax. • deoarece Goring nu va şti cum să procedeze. ■ · – -• • --■Nu-i nimeni afară de tine în stare să adune trupe în Cornwall, spusei. Oamenii se vor strânge în jurul unui Grenvile, dar nu în jurul altcuiva. Fii mulţumit că consiliul a trimis după tine, cu toată purtarea ta cam urâtă.

— Ei nu pot fără mine, răspunse Richard. Şi-apoi, eu nu dau niciun ban pe consiliu şi pe şarpele acesta de Hyde, îmi voi împlini misiunea numai ca să-l oblig pe Prinţ. E un băiat aşa cum îmi place. Dacă Majestatea Sa va continua să se poarte ca acum, fără niciun plan

strategic, nu ştiu dacă cel mai bun lucru n-ar fi să păstrăm întreg Cornwallul pentru Prinţ, să ne adăpostim în el ca într-o fortăreaţă şi să lăsăm ca din tot restul Angliei să se aleagă praful şi pulberea.

— Ar fi deajuns s-o spui asta puţin în alt chip, şi un prieten răutăcios, care nu-ţi vrea binele, ar spune că e trădare, strigai.

— Blestemată fie trădarea 1 spuse el. E numai ceea ce ar gândi orice minte sănătoasă. Nimeni nu s-ar purta cu mai multă loialitate faţă de Majestatea Sa ca mine, dar tot ce face, strică mai mult cauzei sale decât ceea ce ar face oricine dintre cei ce-1 slujesc.

Rămăsei împreună cu Matty la Werington, în timp ce Richard cutreiera ţara de-a lungul şi de-a latul, recrutând trupe pentru armata prinţului. Nu era o treabă uşoară. Ultima invazie fusese dăunătoare pentru cei clin Cornwall. Oamenii doreau să fie lăsaţi în pace, să se îngrijească de pământul şi -de. rosturile lor. Banii se strângeau tot atât ele greu ca la Devon şi, cu oarecare nelinişte îl văzui pe Richard folosind aceleaşi măsuri aspre cu autorităţile Ducatului, aşa cum le folosise şi faţă de cele din Devon. Cei care poate s-ar fi supus cu oarecare bunăvoinţă, dacă ar fi fost luaţi mai cu binişorul, cedau mormăind în faţa constrângerii şi în vara şi toamna anului 1645 Richard îşi făcu tot atâţia duşmani printre proprietarii din Cornwall, ciţi îşi făcuse şi în Devon.

Pe coasta de nord oamenii îi ascultau chemarea datorită faptului că avea legături cu Stowe; numele de Grenvile răsuna pretutindeni ca o trimbiţă. Veneau la el până şi cei din spatele ţărmului, de la Appledore şi Bidefford, din josul coastei furtunoase a Atlanticului, de la Hartland până la Padstowe. Aceştia erau recruţii cei mai buni. Cu ochii limpezi, cu trupuri svelte, purtând cu mândrie îmbrăcămintea roşie cu cele trei puncte aurii pe umăr, flăcăii din Bude, Strat-

215

—ton şi Tihtagel, *dih* Boscâstle şr Camelford. Cu multă dibăcie Richard îl prezenta pe prinţul său ca* Ducecox·ηwall, ? care venise în vest ca să-i salveze de "hoardele sălbatice rebele de dincolo de Tamar.

Dar mai spre miază-zi întâmpină împotriviri. Oamenilor de la

vest de Truro pericolul le părea mai îndepărtat’; până chiar și căderea Bristolului în mâinile lui Fairfax și a parlamentului care. se ivi ca o lovitură în ziua de 10 septembrie, nu-i trezi din letargie. ■"■’

: – Truro, Helston, și St.. Ives sunt orașele cele mai josnice dih Cornwall, spuse Richard.

Porni într-acolo cu vreo șase" sute de cavaleriști ca să potolească o răscoală a celor ce protestau împotriva înrolării hotărâte de el cu o săptămână înainte.

Trimise la spânzurătoare trei oameni; ceilalți fură ori amendați, ori arestați. Cu acest prilej vizită și castelul St. Mawes din raza acestei garnizoare, mustrând sever pe comandantul de acolo, deoarece omisese să plătească soldații de sub comanda lui.

— Ori pe cine găsesc slujind cauza prințului numai cu jumătate de inifnă, trebuie ori să-și schimbe atitudinea, ori să sufere măsuri disciplinare, declară Richard. Oricine uită

(■ · t să-și plătească oamenii, va trebui să dea din buzunarul său și, oricine dovedește un semn de neloialitate față de mine în calitate ele comandant, sau față de prințul pe care îl slujesc, va plăti greșeala cu viața lui. · ·’· ’

11 auzii spunând asta în piața publică din Launceston, " în fața unei mari mulțimi adunate acolo în ultima zi din luna septembrie și, în timp ce oamenii lui strigau’cu atâta putere încât ecoul izbea în zidurile caselor, vedeam unele zâmbete

. Λ φ pe fețele orășenilor.

— Uiți că cei din Cornwall’ sunt independenți și iubesc libertatea mai mult decât tovarășii lor din altă parte, îi spusei în aceiași seară la Warrington."

— Știu un singur lucru, răspunse el, cu zâmbetul fin și amar pe care i-1 cunoșteam atât de bine, că cei din Cornwall sunt niște lași care țin mai mult la confortul lor decât la rege.

Mai târziu, spre toamnă, începui să mă întreb dacă la sfârșitul anului vreunul din noi va mai aveaparte de. libertate sau de confort....

în octombrie, Chard, Creditori, Lyme și în cele din urmă

Tiverton, căzură în mâinile lui Fairfax, şi Lordul· Goring nu făcuse nimic ca să împiedice lucrul acesta. Mulţi " dih Oamenii

216 lui dezertau şi veneau grămadă să se înroleze în armata lui Richard, -fiindcă aveau mai multă încredere: în priceperea jui de comandant. Din această pricină, se născu-din nou gelozia, se răspândiră învinuiri reciproce şi s-ar fi părut că Richard urma să se certe cu Goring, aşa cum se certase cu Sir Jack Berkeley cu trei luni în urmă. În acelaşi timp, Consiliul Prinţului'din Launceston îi găsea mereu defecte lui Richard şi aproape că nu trecea o zi fără ca ministrul ele Finanţe, Edward Hyde, să nu ia vreo măsură potrivnică.

— Dacă m-ar lăsa în pace, ţipa Richard, să-mi adun o armată şi să-mi instruiesc trupele, în loc să-mi inunde cartierul general cu telegrame zilnice, scrise de nişte avocaţi cu degete murdare, care nici n-au mirosit în viaţa lor praful de puşcă, atunci ar fi mai mult ca sigur că l-aş respinge pe Fairfax când ar încerca să ne atace.

Banii şe împuţinau din nou şi echipamentul armatei pentru iarnă deveni un coşmar pentru general.

încălţămintea şi ciorapii nu mai erau buni de nimic şi greu ele înlocuit, iar lucrul cel mai de căpetenie, muniţiile, erau foarte puţine, din pricină că proviziile regaliştilor pentru forţele din vest fuseseră capturate de rebeli la începutul toamnei, când ocupaseră oraşul Bristol, şi tot ceea ce Richard mai avea la îndemână, erau micile rezerve din Bodmin şi Truro.

Apoi, dintr-odată, fără nicio înştiinţare prealabilă, Goring renunţă la comanda sa şi plecă în Franţa, arătând ca motiv că sănătatea nu-i mai îngăduia să-şi ia răspunderi atât de mari..

.:, v: —: Ticăloşii î Încep unul câte unul să părăsească vasul ce se scufundă, spuse Richard în şoaptă.

Goring îşi luă cu el pe cei mai buni ofiţeri, şi comanda la Devon fu încredinţată Lordului Wentworth, un ofiţer cu puţină experienţă, ale cărui cunoştinţe în legătură cu disciplina erau şi mai reduse decât ale lui Goring. El porni de-a. dreptul spre cartierul său de iarnă de la Bovey Tracey, spunând că nimic nu mai putea fi întreprins împotriva

duşmanului până la primăvară. Pe vremea aceea Consiliul Prinţului îşi pierdu curajul pentru întâia oară, dându-şi seama de ceea ce s-ar putea întâmpla. Se ducea lupta pentru o cauză pierdută. Se făceau pregătiri pentru o retragere din Launceston şi o îndreptare mai către vest, la Truro. Asta putea să însemne un singur lucru, spunea Richard amărât. Doreau să fie mai aproape de Falmouth, pentru ca, în caz de criză,

217

Prinţul de Wales şi conducătorii consiliului să poată pleca în Franţa. „Atunci il întrebai răspicat. ce are de gâhd să facă...:" ·* – Să ţin o linie de la Bristol Chanel până la. T amar şi să' păstrez ţinutul Cornwall pentru Prinţ. E singurul lucru cu putinţă. Numai am un alt răspuns. * – Dar Majestatea Sa?

Richard nu răspunse la începui. Ţin minte că sta cu spatele întors la foc, ţinându-şi mâinile la spate. În cele din urmă luni devenise mult mai subţire şi mai sbârcit la faţă, rezultat al nesfârşitelor temeri ce-1 chinuiau, în timp ce fâşia argintie ce i se ivea în buclele castanii se lărgise cu mult deasupra frunţii. Vremea umedă din noiembrie făcea să-1 doară piciorul rănit şi, cu experienţa mea, înţelegeam cât trebuia să sufere.

— Nu-i nicio speranţă pentru Majestatea Sa, îmi spuse în cele din urmă, decât dacă ajunge la o înţelegere cu scoţienii care să-i adune o armată. Dacă nu reuşeşte, cauza e pierdută.

Patruzeci şi trei, patruzeci şi patru, patruzeci şi cinci si acum se apropia anul patruzeci şi şase. Timp de peste trei ani oamenii luptaseră, suferiseră, muriseră pentru omul acesta mărunt, mândru şi ţeapăn, cu principii rigide, şi mă gândeam la tabloul care atârnase în sufrageria din Menabilly, care apoi fusese rupt şi călcat în picioare de rebeli. Oare soarta lui avea să fie tot atât de lipsită de glorie ca şi aceea a tabloului? Totul părea îndoielnic dintr-cdată, sălbatic şi fără speranţă.

— Richard, spusei, şi el surprinse inflexiunea glasului meu. deoarece veni lângă mine. Richard, oare şi tu vei părăsi vasul care se scufundă?

— Nu, îmi răspunse, dacă există cea mai mică şansă de a păstra Cornwaiul pentru Prinţ.

— Dar dacă prinţul s-ar îmbarca pentru Franţa, stăruii,. ■şi întregul Cornwall ar fi invadat, – atunci?

— L-aş urma în Franţa, aş aduna acolo o armată de cincizeci de mii de oameni si aş debarca din nou în Cornwall.

• . . .

Ingenunche înaintea mea şi îi luai capul în mâini.

— Am fost fericiţi împreună, în felul nostru ciudat, îi spusei.

. — Insoţitoarea mea pe front, răspunse el zâmbind. Toboşarul meu.

218

— Ştii că în ochii oricărei persoane cumsecade sunt o femeie pierdută, -dedată stricăciunii, – reluai. Familia mea--s-a îndepărtat şi nu mai vorbeşte de mine. Până şi scumpul. meu frate Robin se ruşinează de sora lui. Am primit o scrisoare de la el chiar azi dimineaţă. Se afla împreună cu Sir John Digby în faţa Plymouthului. Mă imploră să te părăsesc şi să mă reîntorc în sinul familiei Rashleigh la Menabilly.

• – Şi vrei să te duci? —; "

— Nu. Dacă ai nevoie de mine.

— Voi avea rnereu nevoie de tine. Nu ne vom mai des*φ.* t ″ ι * · ·

părţi niciodată. Dar în caz că se apropie Fairfax, ai putea fi mai sigură la Menabilly decât în Launceston.

— Asta mi s-a spus şi data trecută şi, totuşi, ştii bine ce s-a întâmplat.

— Da, ai suferit timp de patru săptămâni şi această experienţă a făcut din tine o femeie.

Mă privi în felul său crud şi batjocoritor şi îmi amintii că până atunci nici nu-mi mulţumise pentru faptul că-i scăpasem fiul.

— Data viitoare s-ar putea întâmpla să sufăr timp de patru ani, răspunsei, şi cred că, atunci când totul va lua sfârşit, părul îmi va fi alb.

— Te voi lua cu mine dacă voi pierde lupta, zise el. Dacă criza se

va apropia şi Fairfax va trece Tamarul, te voi trimite pe tine şi pe Matty la Menabilly. Dacă vom ciştiga, atunci cu atit mai bine. Dacă pierdem şi voi rămâne cu încredinţarea că totul e pierdut, voi veni călare la tine, la familia Rashleigh, şi vom lua o barcă pescărească din Polkerris cu care vom traversa Canalul spre St.. Malo, unde îl vom găsi pe Dick.

— Făgăduieşti?

— Da, inimioara mea, îţi făgăduiesc.

După ce mă liniştise, ţinându-mă strâns în braţele lui, mă simţii ceva mai bine; totuși, mă rodea gândul că nu eram numai femeie, dar şi schiloadă, şi că aş fi fost o povară grea pentru un fugar. A doua zi, Consiliul Prinţului îl invită la Truro, întrebându-1 acolo în faţa întregii adunări ce sfat le-ar putea da în legătură cu apărarea Cornwall-ului împotriva duşmanului şi cum ar putea fi garantată siguranţa prinţului de Wales.

El nu răspunse numaidecât; a doua zi întocmi o scrisoare către Secretarul de Stat al Războiului, dându-i toate amănuntele planului cu privire la ceea ce credea el că se

impune să se facă. îmi arătă copia acestei scrisori după ce se întoarse, şi multe ’din propunerile lui mi se păreau îndoielnice; nu din pricina imposibilităţii aducerii lor la îndeplinire, ’ci din aceea că sensul lor putea foarte uşor să fie greşit tălmăcit. Pe scurt, propuse să se ia înţelegere cu Parlamentul, prin care Cornwall să fie despărţit de restul ţării, fiind guvernat de Prinţul de Wales în calitate de Duce al acestui ţinut. Ducatul ar dispune de o armată proprie, de fortificaţii proprii şi ar avea controlul vaselor sale. În schimb, cei din Cornwall s-ar obliga să nu atace forţele parlamentare. Astfel, câştigând un răgaz, oamenii din Cornwall şi mai ales armata din vest, putea deveni atât de puternică încât în răstimp de un an şi • ceva, ar fi fost în stare să dea din nou un ajutor efectiv Majestăţii Sale. (Această din urmă frază, se înţelege, n-avea să facă parte din clauzele tratatului). în caz că nu s-ar fi putut ajunge la o înţelegere cu Parlamentul, sfatul lui Richard’ era’ să se menţină pe o linie de la Barnstaple până la Enghish Chamel,

săpându-se şanţuri de la coasta de nord până la T amar, în aşa fel ca întreg ţinutul Cornwall să devină o insulă. Pe acest mal de râu s-ar fi stabilit prima linie de rezistenţă şi s-ar fi distrus toate podurile. Această linie, afirma el, putea fi menţinută un timp indefinit, şi orice încercare de invazie putea fi respinsă numaidecât.

După ce întocmi raportul şi îl trimise consiliului, se întoarse la mine la Werrington, aşteptând răspunsul. Cinci zile, o săptămână, şi niciun răspuns. În cele din urmă, se primi un mesaj rece din partea ministrului de Finanţe şi secretarului de Război, prin care se spunea că planul fusese cercetat, dar că nu i se putea da o aprobare. Consiliul Prinţului luă atunci în cercetare alte măsuri, spunând că avea să-1 înştiinţeze pe Sir Richard dacă ar fi avut nevoie de serviciile lui.

—Aşadar, spuse Richard, aruncându-mi scrisoarea la picioare, o palmă lui Grenvile, dându-i-se de veste în acelaşi timp să nu se ridice deasupra situaţiei lui. Consiliul preferă să piardă războiul în felul său. Lasă-i s-o facă şi pe-asta. Timpul trece şi, clacă îl judec bine pe Fairfax, nici zăpada, nici grindina, nici gerul nu-1 vor încurca în Devon. Ar fi bine, draga mea Honor, dacă i-ai trimite vorbă Maryei Rashleigh, făcându-i cunoscut că ai vrea să petreci Crăciunul cu dânsa.

Nu mai era mult până atunci. El căuta să pară plin de. voioşie prin felul său de a strânge clin umeri.

— Şi tu··? întrebai, cu o nouă presimţire în inimă. ·.

220

Voi veni ceva mai târziu, îmi răspunse, şi vom faqe Anul Nou împreună, în odăiţa din turnuleţ.

—, ·.’ „— Deci, în dimineaţa zilei de 3 decembrie, pornii din nou la. drum, după optsprezece luni, spre casa cumnatului meu din Menabilly..

». ·· · ·» m – ν Γ – – · * – ’.

25

i’k · A doua mea sosire acolo avea să fie cu totul deosebită ele cea clintii. Atunci era primăvară, măceşul auriu era în floare şt. tânărul

John Rashleigh venise să mă întâmpine pe şoseaua din faţa parcului. Războiul nu bântuise împrejurimile; pe câmp păşteau vitele şi turmele de oi cu mieluşeii la un loc, iar de pe copacii din livezi cădeau cele din urmă flori. Acum era în decembrie; un vânt muşcător bătea pe deasupra dealurilor şi a văilor şi niciun tânăr cu zâmbetul pe faţă nu veni să-mi ureze bun-venit, Când trecurăm de cotitură, în faţa parcului „băgai numaidecât de seamă că zidurile n-au fost reparate de când fuseseră distruse de rebeli. Acolo unde câmpul se înclina spre mare, mai sus de Polkerris, un ţăran cu o pereche de boi ara un loc îngrădit, deşi pământul din împrejurimi, dinspre răsărit şi apus, rămăsese necultivat. Tot ce trebuia să fi. fost pâmânt arat, negru şi bogat, era acoperit cu scaieţi. Foarte puţine vite păşteau pe câmp şi acum, după ce trecuse mai mult de un an, se zăreau petecele goale de ogor din mijlocul păşunii unde fuseseră instalate corturile rebelilor şi rădăcinile înegrite ale copacilor pe care îi tăiaseră pentru a-i folosi ca lemne de foc. Urcând dealul spre casă, vedeam coloanele de fum urcând domol clin hornuri, auzeam lătratul clinilor şi, mă întrebam cu un sentiment ciudat de tristeţe şi regret, dacă voi fi tot atât de bine venită acum, ca în urmă cu optsprezece luni. Trăsura intră în curtea exterioară şi, privind sus la vechiul meu apartament din turnuleţ, băgai de seamă că obloanele erau trase şi că era nelocuit, ca şi odaia de alături; de altfel, întreaga aripă ele vest avea aceeaşi înfăţişare de năruire. Mary îmi dăduse de veste că numai partea dinspre apus fusese reparată şi că trăiau cu toţii numai în vreo şase camere, pentru care găsiseră tapete şi cele mai elementare obiecte de mobilă. Intrarăm apoi în curtea interioară, de unde se zărea clopotniţa şi barometrul de pe acoperiş, apoi – reminiscenţă a vizitei mele din trecut – sora. mea Mary se ivi pe scări şi observai, tresărind, că părul îi albise pe de-a-

rttregul. Mă întâmpină totuşi cu acelaşi zâmbet grav, sarutindu-mă cu multă gingăşie şi, numaidecât mă duse sus în galerie, unde o găsii pe scumpa mea Alice înconjurată ca totdeauna de copilaşii ei, în braţe cu noul născut, care tocmai împlinise douăsprezece luni şi

încerca primii paşi pe genunchii ei. Aceasta era întrega noastră societate. Familia Sawle se întorsese la Penrice, familia Sparke la Devon, iar fina mea Joan, cu John şi copilaşii, locuiau acum în casa lui Jonathan din Fowey. Cumnatul meu părea să fie plecat undeva pe moşie. În timp ce mă ospătam cu fel de fel de bunătăţi, trebui să ascult toate noutăţile petrecute anul trecut – că Jonathan până în clipa aceea nu primise din partea Coroanei încă niciun penny care să-1 fi jut at la restaurarea proprietăţii şi că tot ceea ce se vedea, fusese făcut de el însuşi, cu ajutorul slugilor şi rândaşilor.

9»

— Cornwall a sărăcit cu desăvârşire, îmi spuse sora mea cu tristeţe, şi toată lumea e nemulţumită. Recolta din anul acesta nu a putut acoperi tot ce-am pierdut anul trecut şi orice om care se îngrijeşte de gospodărie, spune acelaş lucru. Dacă războiul nu sfârşeşte mai curând, vom fi pe deplin ruinaţi.

Poate că războiul va sfârşi curând, aşa cum doriţi, răspunsei.

Mary privi în fugă spre Alice, şi Alice parcă ar fi vrut să spună ceva, dar renunţă. îmi dădui seama, cu toate că până acum numele lui Richard nu fusese încă rostit, că legătura mea cu Richard era ceva peste care familia Rashleigh poate că prefera să treacă, ignorând-o. Nu mi se pusese până acum nicio întrebare în legătură cu anul care trecuse.

— Cine cunoaşte bine situaţia, zise Mary, spune că Majestatea Sa e plină de speranţă şi în curând va fi trimisă o armată în vest, care să ne ajute să-1 gonim pe Fairfax din Devon.

— Majestatea Sa e prea ocupată cu menţinerea propriilor sale trupe în interiorul ţării ca să se mai gândească şi la vest, spusei.

— Doar nu vrei să spui că ţinutul Cornwall va fi din nou invadat? întrebă Alice speriată.

·*. ·» ·». ·

— Nu văd cum am putea evita lucrul acesta.

— – Dar... avem o mulţime de trupe, nu-i aşa? întrebă Mary, ferindu-se parcă să rostească numele generalului lor.

— Trupe fără încălţăminte şi fără ciorapi, care nu mai pot fi bune ele luptă, mai ales dacă le lipseşte şi praful de puşcă, spusei.

— Jonathan spuse că totul merge spre rău, zise Mary. Nu există o autoritate supremă în vest care să preia comanda. Consiliul Prinţului spune un lucru – comandanţii spun altceva. În ce mă priveşte, eu nu înţeleg nimic din toate acestea. Doresc numai ca totul să sfârșească cu bine. — .

Din expresiile lor – chiar a Alicei, care deobicei era atlt de veselă şi de generoasă, vedeam că la Menabilly, Sir Richard Grenvile fusese tot atât de condamnat pentru măsurile lui aspre şi firea lui ciudată ca şi în altă parte, şi dacă nu-i rosteam numele acum, însemna ca în tot timpul vizitei mele să se păstreze tăcerea asupra acestui lucru şi toată lumea să se simtă stânjenită.

Nimeni n-ar fi avut îndrăzneala să facă primul pas şi, astfel, s-ar fi ridicat o barieră între noi, statornicindu-se o atmosferă neplăcută.

— Poate, spusei, din pricină că am locuit împreună cu Richard Grenvile în cele opt luni trecute de când a fost rănit, am anumite prejudecăţi în favoarea lui. Ştiu că are multe defecte, dar e cel mai bun militar pe care îl avem în armata Majestăţii Sale. Consiliul Prinţului ar face bine să· asculte de sfatul lui în chestiunile militare, dacă nu şi în celelalte.

Niciuna din ele nu răspunse timp de câteva clipe, apoi Alice, colorându-se puţin, grăi:

— Peter se află la un loc cu fratele tău Robin, stii, sub comanda lui Sir John Digby, în faţa Plymouthului. Când a fost aici ultima dată, ne-a spus că Sir Richard a trimis necontenit ordine lui Sir John, fără să aibă dreptul să facă așa ceva.

— Ce fel de ordine, bune sau rele? întrebai.

— Nu cred ca astfel de ordine să fi fost puse la îndoială, spuse Alice. S-ar putea ca ele să fi fost destul de necesare. Dar însuși faptul că le dădea lui Sir John, care nu e subalternul lui, a dat naştere la multă enervare.

Acum se ivi cumnatul meu în galerie, şi discuţia fu întreruptă. Mă întrebai, cu sufletul greu, cam câţi prieteni din cei care la început juraseră credinţă lui Richard, mai erau încă de partea lui. După câteva zile, cumnatul meu însuşi spuse lucrurile mai răspicat În ce-l privea, nu se ferea, cu. toată discreţia lui, să rostească numele lui Richard. Mă' întrebă fără înconjur dacă se refăcuse după ce fusese rănit,

223

deoarece i se raportase din Truro că, cu prilejul ultimei vizite la Consiliul Prinţului, nu arăta bine de loc, ci foarte obosit.

— Da, e foarte obosit, răspunsei, şi nu se simte bine. Situaţia actuală îi dă iarăşi puţine motive să aibă încredere sau. liniştea de trebuinţă.

—Aici, în Cornwall, şi-a stricat singur rosturile în chip de neiertat, spuse cumnatul meu, prin faptul că a ordonat să i se dea ajutoare, în loc să ceară cu frumosul.

— Timpurile grele cer măsuri tari, spusei. Nu-i momentul să ceri cu pălăria în mină bani ca să-ţi plăteşti trupele, atunci când duşmanul pândeşte din judeţul dealături.

— – I s-ar fi răspuns cu mai multă tragere de inimă dacă s-a-r fi purtat politicos şi ar fi dovedit înţelegere faţă de sărăcia generală. întregul Ducat s-ar fi strâns în juru-i, dacă ar fi avut cel puţin pe jumătate din înţelegerea pe care a avut-o fratele său Bevil.

In această privinţă nu puteam răspunde nimic, fiindcă ştiam că e adevărat...

> * – Timpul era rece şi urât şi petrecusem multă vreme în camera mea, care era aceeaşi, aşa c.um fusese cu optsprezece luni în urmă locuită de Gartred. Suferisem prea puţine stricăciuni faţă de distrugerea generală, şi cred că pentru asta trebuia să i se mulţumească ei. Era o încăpere plăcută, cu o fereastră care dădea în grădinile jefuite încă de frumuseţea lor, şi spre noile răsaduri de iarbă, încă mărunte şi subţiri, în afară de alte două ferestre spre miază-zi, de unde aveam vederea spre şoseaua în urcuş şi spre golf. Eram destul de mulţumită, totuşi simţeam un gol în mine; fiindcă e neasemuit de greu

să rămâi singură din nou după ce timp de opt luni ai trăit alături de bărbatul pe care îl iubeşti. împărţisem cu el supărările şi nenorocirile, ca şi nebuniile Iui. Toanele lui îmi deveniseră familiare, le iubeam şi le înţelegeam, ca şi gluma lui muşcătoare, răspunsul lui maliţios şi bunăvoinţa lui bruscă, atât de nesocotită, atât de caldă, care într-o clipă îl schimba dintr-un militar nemilos în îndrăgostit.

Pe vremea când trăiam împreună, zilele mi se păreau scurte şi pline; acum aveau răceala cenuşie a lui decembrie când trebuia să aprind luminările sau când luam micul dejun, iar pentru scurta mea plimbare pe şosea era nevoie să-mi pun şi paltonul şi pătura. Sfârşitul de an, a fost pentru mine·, întotdeauna un moment de regret; acum devenise o perioadă de încordare şi de presimţire.

224

De Crăciun, veniră John şi Joan clin Fowey şi Peter Courtney, căruia Sir John Digby îi acordase o permisie de câteva zile, puţind astfel lipsi de la paza Plymouthului. Căutarăm să fim cit mai plini de voioşie de dragul copiilor, şi poate chiar şi de dragul nostru al tuturora. Uitarăm de Fairfax şi de Cromwell, al doilea comandant, un viteaz care, se spunea, își călăuzea oamenii în luptă cu o rugă pe buze. Coceam castane la cele două focuri din galerie, ne ardeam degetele scoţând prune zaharisite din flăcări şi, îmi aduc aminte, că în ajunul Crăciunului găzduirăm pe un harpist bătrân şi orb, care cântă pentru noi la lumina blândă a luminărilor. De când cu războiul, mulţi din aceşti hoinari se aflau pe drumuri, ne mai având casă, umblând din sat în sat şi primind adeseori mai mult ocări decât bani de argint. Pe semne că timpul îl făcuse pe Jonathan mai generos, deoarece cântăreţul bătrân nu fu dat afară şi, ţin minte şi azi, se înghemui într-un colţ al galeriei, cu haina roasă şi pantalonii rupţi, cu nişte ochelari negri.

Degetele lui sprintene struneau coardele harfei şi vocea sa bătrână suna dulce şi frumos. îl întrebai pe Jonathan dacă nu se temea de hoţi în aceste vremuri grele, dar el clătină din cap şi arătă spre pereţii despuiaţi de tapete şi spre fotoliile rupte.

— Nu mai am nimic de valoare, spuse. Tu singură ai văzut cum

totul a fost distrus acum un an.

*

Apoi, cu un zâmbet şi cu glasul scăzut:

— Până şi odaia secretă şi tunelul nu mai cuprind nimic în afară de şoareci şi păianjeni.

Mă cutremurai gândindu-mă la toate prin câte trecusem din clipa când Dick fusese ascuns acolo şi, uşurată, mă întorsei să-1 văd pe Peter Courtney jucând capra cu copii săi şi ascultai râsetele lor fericite, care acopereau melodiile triste ale harpistului. Servitorii veniră să tragă obloanele şi cumnatul meu se opri în marginea ferestrei o clipă, privind cerul plumburiu, care se întunecase atât de curând şi, împreună ne uitarăm la primii fulgi de zăpadă.

— Pescăruşii zboară spre mijlocul ţării, spuse. Vom avea o iarnă grea.

Era ceva semnificativ în cuvintele lui, care, deşi inofensive, sunau totuşi ca prevestirea unui dezastru. în timp ce vorbea începu să bată vântul, al cărui ecou se auzea prin hornurile casei, iar pe deasupra grădinilor zburau ţipând pescă-

ruşii în cercuri mari, ei care atât ele rar îşi părăseau stâncile, şi, laolaltă cu ei, se îndeseau cârduri speriate de sturzi, păsări în trecere ce-şi căutau un adăpost.

A doua zi de dimineaţă ne trezirăm într-o lume albă, ciudat de liniştită, cu un cer fără soare, plin cu zăpadă; de la biserica din Tywardreath auzirăm dangătul limpede al clopotelor de Crăciun.

• M»

Mă gândii la Richard, singur acum la Werrington, numai cu statui său major, şi mă temeam că nu-şi va ţine făgădui a la din pricina vremii proaste şi a troienelor de zăpadă, care de bună seamă ajunseseră Ia o grosime de zece picioare deasupra mlaştinilor din Bodmin.

Se ivi totuşi în ziua de 9 ianuarie, pe la prinz, după un dezgheţ

de douăzeci şi patru de ore, care topise toată zăpada, transformând-o în nori; drumul de la Launeeston la Bodmin se putea face numai de către un călăreţ foarte îndrăzneţ. 11 adusese cu el pe Jack Grenvile şi pe Burmy, fratele mai mic al lui Jack, un flăcău cam de virsta lui Dick, cu fălcile puternice şi cu ochii plini de voioşie, care îşi petrecuse Crăciunul în tovărăşia unchiului său şi pe care acum nu voia să-1 mai părăsească. Jura să nu se mai întoarcă la Stowe, la mama şi învăţătorul lui, hotărât să se înroleze în armată şi să-i ucidă ne rebeli.

Văzând cum Richard îl ciupea de ureche, râzând şi glumind cu el, simţii o durere în suflet gândindu-mă la Dick, singuratec şi neiubit de nimeni, răzleţ peste mare în Normandia, în tovărăşia nesuferitului Herbert Ashley. Mă întrebai dacă trebuia să fie mereu astfel, ca Richard să se poarte atât de drăguţ şi atent faţă. ele alţii cărora le câştiga devotamentul, atunci când rămânea un străin faţă de propriul său fiu.

Cumnatul, meu, care îl cunoscuse bine pe Bevil, ură bun venit fiilor lui, şi, după câteva clipe, – deoarece vizita era cu totul neaşteptată – îi ură bun venit şi lui Richard, cu multă bunăvoinţă. Richard arăta mai chipeş, – gândii că gerul ii făcuse bine – şi, după cinci minute, vocea lui era singura care se mai auzea în galeria cea lungă. Prezenţa iui adusese o adâncă tăcere printre membrii familiei Rashleigh, şi conştiinţa îmi spunea că sosirea lui pusese capăt bucuriei tuturor. Peter Courtney, atât ele glumeţ de obicei, se întrista din primul moment şi băgai de seamă cum îi făcuse semn Alicei, să dojenească pe fiica lor mai mare care, fără temeri, se apropiase de Richard, trăgându-1 de curea.

226

Acum nimeni nu se purta ca Înainte din pricina generalului şi, uitându-mă la sora mea Mary, îi văzui expresia încruntată, atât de bine cunoscută mie. Se gândea pe semne la proviziile ei şi cam ce fel de bucate ar putea pregăti; bănuiam că o încurca şi chestiunea apartamentului pe care trebuia să-1 cedeze, deoarece, aşa cum se petreceau lucrurile ne aflam cu toţii înghesuiţi într-o singură aripă.

— Cred că dumneata eşti în drum spre Truro? îl întrebă în cele

din urmă cu gândul că va pleca a doua zi în zori.

— Nu, răspunse Richard. Mi am făcut planul să rămân vreo săptămână aci la Menabilly, cât va ţine vremea urâtă, ca să vânez raţe în loc de rebeli.

O văzui pe Mary îndreptând o privire, plină de consternare spre Jonathan; se făcuse tăcere, dar lui Richard nu i se păru nimic neobişnuit, deoarece nu era deprins să mai audă şi alte glasuri în afară de al lui; continuă, deci, să înjure cu multă îndrăzneală moleşirea enervantă a oamenilor din Cornwall.

— Pe coasta de nord, spuse el, unde aceşti băieţi şi cu mine ne-am născut şi am fost crescuţi, oamenii reacţionează repede şi dintr-oclată, aşa cum trebuie să fie. Dar la sud de

Bodmin, Ducatul e pe de-a-ntregul decăzut şi oamenii sunt ca nişte melci.!

Faptul că familia Rashleigh se trăgea din sud-estul Cornwallului nu-1 împiedica cu nimic să vorbească astfel.

—Nici când nu mi-ar fi fost cu putinţă să stau prea multă vreme a Kiliigarth, reluă el. Dă unui tânăr din Polperro sau Looe un ordin în ziua de Crăciun, şi mare minune dacă îl va executa pe ia mijlocul verii.

Jonathan Rashleigh, care avea proprietăţi în amândouă ţinuturile, privi neclintit înaintea lui.

—· Dar fluieră unui tânăr din Stratton, clin Morvenstowe, sau din Bude, în timpul nopţii, şi el se află lingă tine în zori, zise iarăşi Richard. Vă spun sincer, dacă n-aş avea decât oameni de pe Atlantic în oştirea mea, mâine l-aş înfrunta pe Fairfax cu linişte deplină. Dar laşii din Truro şi de dincolo s-ar întoarce şi-ar fugi de îndată ce-ar fi oţelul rece.

— Cred că-i defaimi pe concetăţenii dumitale şi ai mei, spuse Jonathan liniştit.

— Câtuşi de puţin; ii cunosc destul de bine,

227

ν Gândii, că dacă, în tot timpul săptăminii, vor continua convorbiri pe acelaşi ton, atmosfera din Menabilly va fi mai: mult decât

plăcută. Dar Jack Grenvile, cu o discreţie născută dintr-o practică îndelungată, îl bătu pe umăr pe unchiul său.

— Priviţi, Sir „spuse el, acolo sunt raţele dumneavoastră.

Şi înălţându-şi privirea spre cerul încă cenuşiu şi greu, încărcat cu zăpadă, arătă cu degetul un stol de raţe în zbor, îndreptându-se spre Gribben. Richard deveni parcă iarăşi tână. r; începu să glumească, bătându-1 pe umeri pe nepotul său, şi într-o clipă, toţi bărbaţii din casă fură vrăjiţi ele această schimbare; John, Peter, până şi cumnatul meu, plecară spre ţărm. Noi femeile ne îmbrăcarăm în paltoane şi ieşirăm pe şosea să privim sportul, iar când Richard, cu şoimul lui Peter pe încheietura mâinii se întoarse spre mine zâmbindu-mi, mi se păru că toţi aceşti ani dispăruseră. Băieţii alergau prin r parc spre câmpul lung din valea Pridmouthului, ţipând şi stri– gându-se unul pe. celălalt, în timp ce crinii lătrau.

Pe câmp mai era încă zăpadă şi vitele clin îngrăditură căutau flămânde nutreţ. Stolul de nagâţi îmblânziţi şi golaşi zburau în cercuri, ţipând deasupra capetelor noastre.

Pentru un scurt răstimp, soarele se ivi pe cerul, alb, orbindu-ne cu lumina lui.

— Asta, gândii, e un intermezzo care durează o singură clipă. Eu îl am pe Richard al meu, Alice pe Peter al ei, Joan pe John al ei. Astăzi, nimic nu ne poate îngrijora. Nu există război. Duşmanul n-a pătruns în Devon; aşteaptă numai ordinul să înainteze.

: Retrospectiv, evenimentele din ’44 nu-mi păreau decât un vis rău care nu se mai putea repeta şi, privind deasupra văii spre dealul îndepărtat, când zării drumul de lângă coastă răsucindu-se în jos în largul câmpurilor din Tregares şi Culver Close spre colinele din Pridmouth, îmi amintii de trupele care apăruseră acolo, la orizont, în ziua aceea nenorocită de august. Să fi fost sigur că Richard era greşit? Oare n-aveau să se mai întoarcă? Se auzea zgomot dinspre vale, iar de pe mlaştini se înălţau raţele, cu şoimii deasupra lor, cercuri. Mă cutremurai dintr-odată fără niciun motiv. Apoi soarele ’păli, o adiere încreţi marea şi o fâşie de umbră trecu pe deasupra dealului Gribben.

Ceva îmi atinse obrazul, moale şi alb. Ningea din nou.

In seara aceea făcurăm cerc în preajma căminului din galerie, afară ele Jonathan şi de Mary care se retrăseseră devreme în camera lor.

228

• Harpistul orb plecase în ziua de Anul Nou, aşa că numai era nimeni care să ne cânte; acum ne distra Alice cu lăuta ei, Peter cânta din gură, iar cei doi fraţi Grenvile, Jack şi Runny, fluierau împreună – un fel de scamatorie şcolărească învăţată de la tatăl lor Bevil, cu mult în urmă, când marea casă din Stowe răsuna de cântece şi muzică. John îngrămădi butucii pe foc, stinse luminările şi flăcările luminară toată încăperea de la un capăt la celălalt, făcând să stră-. lucească tapetul şi feţele noastre, cum stăteam în jurul căminului.

— * * . *. .

*

O văd pe Alice, cum arăta. în. seara aceea eântând -. din lăută, privindu-1 cu adoraţie pe Peter, care, vai, avea să-i fie atât de necredincios în anii următori, în timp ce el, – rezerva lui faţă de general topindu-se la lumina focului în ora aceea târzie, – îşi lăsă capul pe spate şi începu, şă cânte:

r

Şi vrei şă mă părăseşti astfel? ··.'
Spune nu, spune nu, de ruşine.
Ca să nu porţi vina – r ~:
întregii mele dureri şi suferinţi...
Şi vrei să mă părăseşti astfel?
Spune nu, spune nu... ·■■*; -· ·"

ψ

«· ■ 4 I

• , «• · · *. · · * ·

Joan şi John se ţineau de mână şi-îşi-zâmbeau; John, cu obrazul lui atrăgător si cinstit n-avea să fie niciodată necredincios faţă de Joan şi nici n-avea s-o "părăsească, aşa cum avea să facă Peter faţă de Alice;

dar destinul trebuia să-1 îndemne să facă acelaşi lucru plecând peste numai şase ani în ţara clin care nimeni nu se mai întoarse/ ·

·· * I * ’ ··»!. · ·

*. * M

●   ·

Şi vrei să mă părăseşti astfel rara sa-ţi fie mila
De acela care te iubeşte?
’ Vai, ce cruzime!
* a
Şi vrei să mă părăseşti astfel?
Spune nu. Spune.....; „·;

●   · ·

^. · · ●   " I *

— ·· · -. «. ·..·

Degetele Alicei lunecau pe lăută, trezindsunetele tânguitoare şi gingaşe, în timp ce Jack şi Bunny, cu degetele în gură, fluierau domol un cântec prelung. Mă uitai pe furiş la Richard. Privea neclintit în potopul de flăcări, cu piciorul

rănit sprijinit pe un scaun din faţa lui. Lumina tremurătoare a focului arunca umbre peste trăsăturile lui, strârnbindu-le parcă, şi nu puteam să-mi dau seama dacă zimbea sau plingea.

— M-ai obişnuit cu un alt cintec, şi e mult de atunci, şoptii.

Dar, chiar dacă mă auzi, el nu se mişcă. Aşteptă ca Peter să termine ultimul vers. Atunci, lăsă pipa la o parte şi, scoţânu o coloană de fum, întinse mina către Alice.

— Toţi suntem nişte îndrăgostiţi aci, nu-i aşa? zise el. Fiecare în felul· sau, cu excepţia celor nevârstnici.

Surise maliţios şi începu să smulgă sunete de pe coarda lăutei:

Mireasa ta atâta de frumoasă, cu corniţe de ghirlande
Care ucide cu fiece privire, cinci coboară pe pământ
Al cărei farmec şi gingăşie străluceşte într-o astfel de splendoare,

Căci nimeni altul decât stelele

Nu este vrednic s-o slujească,

Deşi acum e nepreţuită sub raza privirilor tale.

Peste o sută de ani nu va fi decât ţărină.

Se opri aruncându-ne o privire; o văzui pe Alice lăsându-se pe spate în fotoliul ei și uitându-se nesigură la Peter. Joan se juca cu faldurile rochiei, muşcându-şi buzele. Dumnezeule, gândii pentru ce ai distrus farmecul? Pentru ce i-ai rănit? Toţi la un loc nu sunt decât nişte copii.

Atunci de ce să ne tulburăm cu griji şi cu temeri?

Să ne schimbăm liniştea în suspine şi lacrimi?

Mai bine să mâncăm, să bem, să jucăm, până ce viermii ne vor sfâşia...

Sigur e un lucru. Post mortem

Nulla voluptas!

Fiindcă sănătatea, bogăţia, frumuseţea, mintea, învăţătura şi simţurile.

Din toate acestea nu se alege nimic peste o sută de ani.

230

Mai smulse un acord final de pe coardele lăutei, apoi, ridicându-se în picioare, i-o înrnână Alicei, înclinându-se în fata ei.

ι

— Acum e din nou rândul dumneavoastră, Lady Court-

ν

nev, spuse el. Sau aţi prefera să jucăm un joc ele răbdare?

Cineva, cred că a fost Peter, scoase un râs forţat, apoi John aprinse luminările. Joan se plecă înainte şi scormoni focul, astfel că butucii nu mai arseră cu flacără. Licăriră slab, apoi se înegriră pe de-a-ntregul, Farmecul se risipise.

— Tot mai ninge, spuse Jack Grenvile ridicând un oblon. Să sperăm că va ninge până ce zăpada la Devon va fi de vreo douăzeci de picioare şi îl va troeni pe Fairfax şi pe toţi ai lui.

— Cred că mai degrabă îl va troeni pe Went worth, care stă

nemişcat la Bovey Tracey, spuse Richard.

— Pentru ce se ridică toată lumea? întrebă tânărul Bunny. Nu se mai face muzică în astă seară?

Dar nimeni nu-i răspunse. Războiul era din nou printre noi; teama, îndoiala, nesiguranţa ne cuprinseseră fără milă şi toată liniştea din seara aceea se risipi dintr-odată.

26

Dormii prost în noaptea aceea, trecând dintr-un vis urât în altul și, la un moment dat. mi se păru că aud tropot de cai în parc, ca si cum s-ar fi desluşit zgomot de potcoave. Insă, cum ferestrele mele dădeau spre răsărit, îmi ziceam că nu poate fi altceva decât închipuire și că vântul foşnea prin copacii încărcaţi cu zăpadă. Dar Matty îmi aduse la micul dejun un bilet de la Richard; atunci îmi dădui seama că imaginaţia mea fusese realitate şi că el, cei doi tineri Grenvile şi Peter Courtney, plecaseră călare în zori.

Un trimis venise la Menabilly cu vestea că Cromwell dăduse un atac de noapte asupra Lordului Wentworth, la Bovey Tracey şi, găsind armata regală dormind, capturase patru sute de cavalerişti, în timp ce resturile infanteriei scăpate din gheara primejdiei se refugiaseră la Tavistock în mare dezordine şi confuzie.

„Went worth a fost prins moţăind, scria Richard pe un petic de hârtie boţită, tocmai de ceea ce mă temusem. Mica rezervă la care speram se poate transforma într-un dezastru

231

dacă se va da ordinul de retragere generală. Am de gând să mă îndrept numaidecât spre Consiliul Prinţului şi să-mi ofer serviciile. Dacă ei nu însărcinează pe cineva, un om mai priceput, să preia comanda mojicimii lui Went worth, atunci îi vom avea pe Fairfax şi Cromwell dincoace de Tamar".

Mary n-ar fi trebuit să se supere. Sir Richard Grenvile nu petrecuse decât o singură noapte sub acoperământul ei, iar nu o săptămână întreagă aşa cum se temuse ea.

Mă trezii cu inima grea şi, coborând în galerie, o găsii pe Alice

plângând, fiindcă ştia că Peter avea să fie trimis în prima linie când va veni momentul. Cumnatul meu arăta grav şi porni pe la amiază spre Launceston ca să vadă cam ce fel de ajutor va trebui să se ceară de la proprietari şi nobilime în caz de invazie. John, împreună cu Franck Penrose, plecară să dea de veste arendaşilor de pe domeniu că s-ar putea ca serviciile lor să mai fie cerute odată. Ziua aceasta ne amintea mult de cealaltă zi din luna august, cu optsprezece luni în urmă. Acum însă nu ne aflam în mijlocul verii, ci în toiul iernii. Şi nu mai exista o armată puternică în Cornwall care să-i pună pe fugă pe rebeli cu sprijinul unei oştiri regaliste venind în ariergardă.

Oamenii noştri rămaseră singuri – armata Majestăţii Sale aflându-se la o distantă de trei sute de mile, dacă nu si t *7 y* mai mult, iar generalul Fairfax era un comandant cu totul deosebit de contele de Essex. El 11-avea să se lase prins într-o cursă, ci dacă înainta, avea să treacă peste Tamar, mergând la sigur.

După amiază, veni la noi Elizabeth, din Combe, deoarece şi soţul ei plecase, şi ne spuse că la Fawey se răspândise zvonul că asedierea Plymouthului fusese ridicată şi că trupele lui Digbv, împreună cu cele ale lui Wentworth, se retrăgeau grăbite spre podurile Tamarului.

Stăteam în preajma focului din galerie, care ardea încet, un mic grup de femei nenorocite şi priveam la grămada de cenuşe rămasă din spuza care arsese cu atâta strălucire în ajun, atunci când bărbaţii noştri erau lângă noi; acum nu vedeam decât un butuc înegrit învelit în scrum.

înfruntasem invazia, îndurasem ororile groaznice ale ocupaţiei duşmanului, dar nu cunoscusem înfrângerea. Alice şi Mary vorbeau despre copii, dându-şi cu părerea că de această dată era nevoie să se aşcundă provizii pe sub duşumelele

- ·*ψ*

233

I y 20 Jl

*

încăperilor, ca şi cum tot ce ne ameninţa nu era decât o asediere.

Mă întrebam cine va suferi mai mult, bărbaţii care vor muri grabnic în luptă, sau cei care vor rămâne în viaţă, înfruntând prigoana şi chinurile. Atunci îmi dădui seama că aş fi preferat ca Richard să moară în bătălie, decât să cadă în mâinile Parlamentului. Nu era de suportat gândul în legătură cu ceea ce i s-ar fi întâmplat lui Skellum Grenvile dacă ar fi fost prins.

— Regele se va îndrepta sigur spre apus, zise Elizabeth. N-ar putea să lase Cornwalul într-o asemenea încurcătură. Se spune că adună un mare corp de armată la Oxford în momentul dc faţă. Cind va începe zăpada să se topească,

— Liniile noastre de rezistenţă îi vor opri pe rebeli, spuse Joan. John a stat de vorbă cu un om din Tywardreath. S-au pus multe la cale în ultimul timp. Se spune că avem o puşcă nouă – cu ţeavă mult mai lungă, – nu ştiu exact cum o fi, dar e sigur că rebelii nu vor putea să se apere împotriva acestei arme. Așa spune John...

— Ei n-au bani, spuse Mary. Jonathan mi-a făcut cunoscut că Parlamentul se află într-o situaţie financiară disperată. La Londra poporul n-are ce mânca. Pâine nu se găseşte nicăieri. Parlamentul va fi nevoit să ceară condiţiile capitulării din partea regelui, fiindcă nu vor fi în stare să continue războiul. Cind vine primăvara...

Aş fi vrut să-mi astup urechile, ca să nu mai aud glasurile lor. îşi spuneau una eeleilalte aceleaşi poveşti vechi şi mincinoase, care se istorisiseră de-atâtea ori până acum. Ei nu mai puteau continua... Aveau să capituleze... Stăteau mult mai prost ca noi... Când se va topi zăpada, când va veni primăvara... Şi, dintr-odată Elizabeth mă privi – ea, mai puţin rezervată decât Alice şi pe care n-o cunoşteam atât de bine – si mă întrebă:

>

— Ce spune Sir Richard Grenvile? Tu trebuie să ştii ce se petrece în afară. Oare va porni la atac ca să-i alunge pe rebeli înapoi spre Dorset?

Ignoranţa ei ca şi a celorlalţi era atât de ciudată încât nu ştiam în ce chip să le aduc vreo lămurire.

— Să atace? întrebai. Dar cu ce forţe?

— Oh, cu forţele de care dispune, răspunse ea. Avem destui oameni sănătoşi în Cornwall,

233

Mă gândii la trupele murdare pe care le văzusem rătăcind în piaţa din Launceston şi la cei câţiva tineri bronzaţi din câmpiile de mai jos de Werrington, purtând emblema lui Grenvile pe umeri.

— O mică trupă de oameni constrânsi si câţiva voluntari să pornească împotriva unei armate de cincizeci de mii de soldaţi instruiţi? spusei.

— Chiar dacă ei sunt mai mulţi, noi le suntem superiori; stărui Elizabeth. Toată lumea spune asta. Rebelii sunt bine echipaţi, fără îndoială, dar când flăcăii noştri se intâlnesc'cu ei faţă în faţă la lumina zilei, pe câmpul deschis atunci...

—Oare n-aţi auzit încă de Cromwell şi de noua sa armată „Model”? întrebai. Nu vă daţi seama că în Anglia niciodată până acum n-a existat o asemenea armată?

Mă privea fără să spună nimic, apoi Elizabeth, strângând din umeri, spuse că m-am schimbat mult în acest ultim an şi că devenisem o defetistă.

—· Dacă toţi am fi de aceiaş părere am fi fost bătuţi de multă vreme, spuse ea. Bănuiesc că le ştii toate astea de la Sir Richard. Nu mă miră faptul că nu mai e privit cu ochi buni.

Alice se simţi încurcată, iar Mary îi făcu semn Elizabethei căleând-o pe picior.

— Nu vă necăjiţi, spusei. Cunosc. greşelile lui mult mai bine decât le cunoaşteţi voi. Dar cred că dacă Consiliul Prinţului ar asculta cât de puţin de astă dată de sfatul lui, am putea salva Cornwallul ele invazie.

în seara aceea, îndreptându-mă spre odaia mea, cercetai vremea de-afară. Noaptea era senină şi stelele străluceau. Nu se putea să mai ningă, cel puţin deocamdată. O strigai pe Matty si îi făcui cunoscut hotărârea mea. Aveam de gând să-1 urmez pe Richard la Werrington,

dacă s-ar fi putut găsi un mijloc de transport la Tuwardreath, de unde ne-am fi continuat drumul a doua zi la prânz, petrecând noaptea la Bodmin, urmând ca de-aci să plecăm a doua zi de dimineaţă spre Werrington. Procedând astfel, nu ascultam de ultimile lui îndemnuri, dar aveam în suflet prevestirea că, dacă nu-1 voi vedea acum, nu-1 voi mai vedea niciodată. Ce gândeam. de ce mă temeam, n-aş putea spune. S-ar fi putut să cadă totuşi în luptă şi, urmându-1 acum, puteam fi lingă el până la sfârşit.

234

Dimineaţa următoare era frumoasă, aşa cum mă aşteptam; mă sculai devreme şi coborâi la micul dejun, fâcind cunoscut familiei Rashleigh planul meu. Toţi mă implorară să ram in, spunând că era o nebunie să călătoresc în acest anotimp, dar nu mă clintii din hotărârea mea. Şi, în cele din urmă, John Rashleigh, scumpul şi credinciosul meu prieten, îmi pregăti lucrurile şi mă însoţi până la Bodmin.

Era tare frig deasupra mlaştinilor şi când, alături de

Matty, părăsii hanul din Bodmin în zori, aveam puţin curaj pentru călătoria mea. Şoseaua nesfârşit de lungă până la Launceston, se întindea înaintea noastră îngheţată şi îngrozitoare, cu troene mari de zăpadă de-o parte şi de alta, iar un singur pas greşit, al cailor ar fi fost o nenorocire. Cu toate că eram învelită în pături, vântul şuierător şi muşcător pătrundea prin perdelele trăsurii, îngheţându-ne obrajii. Când ne oprirăm la Five Lanes ca să luăm o supă fierbinte şi vin, eram pe jumătate hotărâtă să nu mai continuăm drumul, ci să rămânem peste noapte la Altarnun. Dar hangiul puse capăt nehotăririi mele.

—In ultimele două zile am avut mulţi soldaţi aci, dezertori din armata care-a luptat la Plymouth, îmi spune el. Sunt. oameni de-ai lui Sir John Digby. Erau în drum spre casele lor din vestul Cornwallului. N-aveau de gând să rămână pe malurile Tamarului ca să fie măcelăriţi, aşa mi-au spus cel puţin.

— Ce veşti au adus? întrebai cu inima grea.

— Nimic bun, răspunse. Peste tot neorânduială. Ordine şi contra-orcline. Sir Richard Grenvile s-a abătut spre malul Tamarului,

inspectând podurile şi dând îndrumări ca ele să fie distruse în caz de nevoie, iar un colonel de infanterie a refuzat să primească acest ordin, spunând că nu ascultă decât de cele date de Sir John Digby. Ce se va alege de noi dacă generalii au început să se certe între ei?

Mă simţii îngrozită şi mă răzgândii. Nu era cu putinţă să rămân peste noapte la Altarnun. Trebuia să ajung la Werrington chiar în seara aceea.

Mai departe, aşadar, peste mlaştinile acoperite cu zăpadă şi biciuite de vânt! în fiecare clipă treceam pe lângă oamenii regelui, doar că acum erau dezertori. Cu obrajii învineţiţi de ger şi de foame, privirea lor era totuși ca de metal; parcă nu le-ar mai fi păsat nimic. în timp ce treceam pe lângă ei, strigau:

835

— La clracu războiul! Ne ducem acasă! Şi, ridicând pumnii spre trăsură, reluau: „Ai să te bagi în gura iadului pornind într-acolo!"

După amiaza de iarnă fu foarte scurtă şi când ajunserăm la Launceston şi ne îndreptarăm spre St. Stephens, se făcuse întuneric şi începuse iarăşi să ningă. O oră mai târziu, aş fi rămas înzăpezită pe drum, cu nimic altceva în jurul meu decât. mlaştini goale. În cele din urmă ajunsesem la Werrington, pe care nu sperasem să-1 mai revăd, şi când sentinela speriată din poartă mă recunoscu, lăsând caii mei să treacă prin parc, băgai de seamă că până şi el, un om al lui Grenvile, îşi pierduse expresia de mândrie şi de încredere şi, dacă l-ar fi ameninţat primejdia, ar fi devenit şi el unul din dezertorii de pe drum.

Trăsura se opri în curtea *pavata*; îmi ieşi înainte un ofiţer al cărui obraz îmi era necunoscut. Expresia lui nu se schimbă când îmi rostii numele, şi îmi spuse că generalul e în şedinţă şi nu poate fi deranjat. Mă gândii că poate Jack ar putea să-mi fie de folos, şi întrebai dacă Sir John Grenvile sau fratele său Mr. Bernard ar putea s-o primească pe Mistress Honor Harris, fiind vorba de o chestiune foarte urgentă.

— Sir John nu se mai află în preajma generalului, răspunse ofiţerul. Prinţul de Wales 1-a rechemat lingă sine chiar ieri. Bernard

Grenvile s-a reîntors la Stowe. Eu sunt acum adjutant al generalului.

Asta era ceva foarte neplăcut şi, uitându-mă la soldaţii care intrau şi ieşeau din hol, şi auzind un huruit îndepărtat de tobe, mă gândii ce moment nepotrivit alesesem pentru vizita mea şi ce vor crede despre mine, femeie şi schiloâdă, într-o împrejurare de mare încordare și tragic neastâmpăr.

Auzii nişte glasuri.

— Acum vor ieşi, spuse ofiţerul. Şedinţa a luat sfârşit.

îl. zării pe colonelul Roscarrock, pe care îl cunoşteamdestul de bine, un prieten loial al lui Richard, şi în desnădejdea mea, mă plecai afară din trăsură şi îl strigai. Veni lângă mine foarte surprins, dar numaidecât, cu mare politeţe, îşi ascunse consternarea şi dădu ordine să fiu dusă în casă.

— Nu mă întrebaţi nimic, spusei. Am venit într-un moment nepotrivit, înţeleg lucrul acesta. Pot să-1 văd?

Şovăi un scurt răstimp.

236

— Oh, desigur, îmi răspunse, doreşte chiar să vî vadă. Dar vă fac cunoscut că împrejurările îi sunt cu totul potrivnice. De altfel, ca şi nouă, celor de sub comanda lui.

Se întrerupse, încurcat, cu o expresie disperată, ursuză şi foarte nenorocită.

— Vă rog, îi spusei, ferindu-mă să-i întâlnesc privirea, vă rog să-i spuneţi că sunt aici.

Se îndreptă numaidecât spre odaia lui Richard, în care fusesem împreună zi și noapte timp de peste şapte luni. Fotoliul meu fu coborât din trăsură, apoi mă duse în încăperea aceea şi închise uşa. Richard sta în picioare lângă masă. Faţa îi era aspră, schimonosită în liniile tari pe care i le cunoşteam atât de bine. îmi dădui seama în clipa aceea că eu eram – din toate fiinţele de pe lume – cea mai îndepărtată de gândurile lui.

— Ce naiba cauţi tu aci? mă întrebă posomorit.

Nu era o urare de bun venit pe care mi-aş fi dorit-o, ci cu totul

altceva, de care mă făcusem vrednică.

— Îmi pare foarte rău, spusei, dar nu mi-am mai găsit liniştea după ce ai plecat. Dacă se va întâmpla ceva —· și știu că se va întâmpla – vreau să împart totul cu tine. Vreau să spun primejdia... Şi urmările războiului.

El râse scurt şi îmi aruncă un petic de hârtie în poală.

— Nu va fi nicio primejdie, spuse. Nici pentru tine şi nici pentru mine. Poate că, la urma urmei, e chiar bine că ai venit. Vom putea călători spre vest împreună.

— Ce vrei să spui? întrebai.

— Citeşte scrisoarea, îmi spuse el. E o copie după mesajul pe care l-am trimis adineauri Consiliului Prinţului demisionând din armata Majestăţii Sale. îl vor primi peste un ceas.

Nu răspunsei deocamdată. Rămăsei tăcută şi îngheţată de spaimă;

— Ce vrei să spui? întrebai din nou în cele din urmă. Ce s-a întâmplat?

Se îndreptă spre sobă şi rămase acolo, cu mâinile la spate.

— Am stat cu ei de vorbă numaidecât după ce am plecat de la Menabilly, reluă. Le-am spus că dacă doresc să salveze Cornwallul şi persoana Prinţului, trebuie să numească în grabă un comandant suprem. Oamenii dezertează cu sutele, disciplină nu mai există. Asta ar fi singura speranţă, ultima încercare. Mi-au mulţumit. Au spus că vor reflecta asupra acestui lucru. Am plecat. A doua zi de dimineaţă m-am dus la

237

Gunnislake şi Callington. Am inspectat apărările. Acolo am dat ordin unui colonel de infanterie să distrugă un pod în caz de nevoie. El s-a opus, spunând că primise cu totul alte ordine. Vrei să ştii numele?

Nu spusei nimic. Ceva înăuntrul meu îmi făcea cunoscut despre cine era vorba.

— Fratele tău, Robin Harris, zise Richard. El a îndrăznit să amestece numele tău într-o chestiune militară. Mi-a spus; „Nu pot

primi ordine de la un om care a distrus viaţa şi reputaţia surorii mele. Sir John Digby e comandantul meu şi mi-a ordonat să las podul neatins”.

Richard mă privi o clipă, apoi începu să se plimbe pe coV OI’ ci şui din faţa sobei.

— Nu-ţi vine să crezi o asemenea nebunie, o incompetenţă atât de grosolană. Nu are importanţă că e fratele tău, nici că amestecă o ceartă particulară în cauza regelui. Dar să lase podul în mâinile lui Fairfax, să aibă obrăznicia că-mi spună mie, unui Grenvile, că John Digby îşi cunoaşte mai bine meseria...

Parcă-l şi vedeam pe Robin, cu ceafa roşie, stăpânindu-şi bătăile inimii, şi furia ce clocotea în el, crezând – bietul neghiob atât de drag mie, – că înfruntându-1 pe comandantul său, mă apăra întru-câtva pe mine căutând să-1 înjosească într-un chip atât de necruţător pe seducătorul surorii sale.

— Atunci? întrebai. Te-ai dus să-1 vezi pe Digby?

— Nu, răspunse. Ce rost ar fi avut, dacă m-ar fi înfruntat ca şi fratele tău? M-am întors la Launceston ca să iau decretul consiliului prin care aş fi fost numit comandant suprem, şi să mi pot arăta puterile faţă de întreaga oştire, ţinând-o scurt.

— Si ai decretul?

Φ

Se plecă peste masă şi, ridicând o mică bucată de pergament, mi-o întinse înaintea ochilor.

— Consiliul Prinţului, citi el, îl numeşte pe Lordul Ilopton comandant suprem al forţelor din vest ale Majestăţii Sale, şi doreşte ca Sir Richard Grenvile să servească sub el ca locotenent-general de infanterie.

Citi domol, cu emfază, c-o ură de moarte, apoi rupse documentul în bucăţele, pe care le aruncă în foc.

— Acesta e răspunsul meu, zise el. N-au decât să facă ce poftesc. Mâine, amândoi ne vom întoarce la Menabilly să vânăm raţe.

Trase ele soneria câe lingă sobă şi noul său adjutant se ivi.

— Spune slugilor să ne servească cina, zise el. Mistress Harris a făcut o lungă călătorie şi n-a luat încă masa.

După ce ofiţerul se retrase, întinsei mâna spre Richard.

— Nu poţi proceda astfel, spusei. Trebuie să faci cum îţi ordonă ei.

Se întoarse spre mine furios.

— Trebuie? strigă el. Asta nu se împacă cu vederile mele. Crezi că mă voi supune acestui avocat blestemat într-un asemenea moment? Ei a fost cu ideea, el e de condamnat. îl şi văd cu manierele lui şlefuite de avocat, vorbind în faţa consiliului: „Omul acesta e periculos, acest militar, acest Grenvile. Dacă îi dăm comanda supremă, ne va depăşi şi ne va lua puterea. Vom da comanda lui Hopton, Ilopton nu va îndrăzni să ni se opună. Şi când duşmanul va trece Tarnarul, el va putea rezista atât cât va fi nevoie ca să ne strecurăm spre Guernsey împreună cu Prinţul”. Asta trebuie s-o ii spus avocatul. Fiindcă astfel gândeşte. Trădătorul, laşul blestemat, lipsit de loialitate!

Se uită la mine, alb ele furie.

— Dar, Richard, insistai, nu înţelegi, dragostea mea, scumpul meu, că acum ei te vor numi pe tine lipsit de loialitate? Să refuzi să slujeşti sub altcineva, atunci când duşmanul se află în Devon? Ei te vor arăta cu degetul pe tine şi te vor insulta. Pe tine, nu pe Hyde.

Ei nu vru să· m-asculte. Mă dădu cu mâna la o parte.

— Asta nu e o chestiune de mândrie, dar ei lovesc în onoarea mea, spuse ei. N-au încredere în mine. De aceea demisionez. Acum, pentru numele lui Dumnezeu, să luăm masa şi să nu mai vorbim de toate astea. Spune-mi, a mai nins la Menabilly?

Dădusem greş în seara aceea. Dădusem greş cum rm m-aş fi aşteptat. Nu făcui nicio sforţare ca să mă acomodez dispoziţiei lui care, acum, din cea mai neagră furie, se transformase într-o voioşie silită. Aş fi vrut să vorbesc despre viitor, despre ceea ce avea de gând să facă, clar el nu voi să audă de aşa ceva. întrebai ce părere aveau ofiţerii lui, ce spusese colonelul Rosearrock, coloneii Arundel 1 şi Fortiscue? Oare

îl sprijineau în hotărârea lui gravă? Dar nu vru să vorbească despre asta. Ceru servitorilor să mai destupe o sticlă cu vin şi, zâmbind, o goli toată, aşa cum făcuse cu şapte luni în urmă Ia Ottery S. Mary. Aproape de miezul nopţii adjutantul bătu în uşă, aducând o scrisoare.

239

Richard o luă în mână, o citi, apoi râzând o aruncă în foc.

— O invitaţie din partea castelului din Launeeston. Plănuesc probabil o ceremonie, pentru înălţarea mea la rangul de conte. Asta e răsplata obişnuită pentru militarii care au dat greş.

— Şi vrei să te duci?

— Mă voi duce, apoi voi pleca împreună cu tine la

Menabilly.

j

— Nu vrei să te linişteşti? întrebai. Nu vrei să-ti înă-

^) >

buşi mândria sau onoarea, cum o numeşti tu, si să consimţi la ceea ce îţi cer ei?

Mă privi o clipă, fără să zâmbească.

— Nu, spuse el în şoaptă. Nu mă voi linişti.

Mă culcai în patul clin vechea mea odaie, alături de al lui, şi lăsai uşa deschisă; socoteam că, în cazul că nu şi-ar fi găsit liniştea de trebuinţă, ar fi dorit să vină la mine. Dar după ora trei dimineaţa, îi auzii pasul pe scară, fără să-mi fi vorbit sau să mă fi chemat.

Dorm ii încă un ceas, sau două. Nu mai ţin minte. Când mă trezii, ningea încă; vremea era plicticoasă, cenuşie. O rugai pe Matty să se îmbrace în mare grabă şi trimisei vorbă lui Richard, întrebându-1 dacă vrea să mă vadă.

In loc de răspuns, veni el însuşi în odaia mea şi mă rugă cu multă gingăşie să mai stau în pat până ce avea să se întoarcă de la Launeeston.

— Voi lipsi o oră, cel mult două, spuse. Voi zăbovi numai atât cât să spun consiliului ce părere am despre oamenii lui, apoi mă voi întoarce să iau prânzul cu tine. * Furia mi-a trecut. Acum mă simt mai

liber, şi cu inima uşoară. E o senzaţie ciudată să te simţi dintr-odată, după atâta vreme, fără nicio răspundere.

îmi sărută mâinile, apoi plecă. Auzii caii îndepărtându-se prin parc. O singură tobă se auzi, apoi linişte. Nimic, afară de paşii sentinelei plimbându-se prin faţa casei. Mă aşezai în fotoliul meu de lângă fereastră, cu o pătură trasă peste genunchi. Ningea neîntrerupt. Curtea verde a castelului din Launeeston era acoperită de un covor alb. Aici la Werrington, lumea părea disperată. Cerbii se adunau ciopor pe sub copacii de lângă râu. La prânz, Matty îmi aduse mâncarea, dar nici nu gustai din ea. Continuam să stau lângă geam, privind pe deasupra parcului; zăpada acoperise până şi urmele cailor

240 si fulgii albi începeau sî îngheţe pe sticla ferestrei, umbrindu-mi vederea, O fi fost trecut de ora trei când auzii sentinela luând poziţia de drepţi şi toba bătând din nou. Câţiva cai se apropiarî de casă spre intrarea dinspre nord şi, din pricină că geamul dădea în altă parte, nu-i putui vedea. Aşteptai. Se putea întâmpla ca Richard să nu vină imediat sus – poate mai avea unele lucruri ele rezolvat în camera de jos. La patru fără un sfert auzii o bătaie în uşă şi un servitor întrebă cu glasul în şoaptă dacă colonelul Roscarrock poate s-o vadă pe Mistress Harris, li spusei „Desigur” şi rămăsei cu mâinile în poală, cu acea presimţire pe care mi-o cunoşteam de îndelungă vreme. Intră şi se opri în prag, cu chipul brăzdat de-o adâncă nelinişte.

— Spune-mi totul, strigai, vreau să ştiu totul numaidecât, chiar dacă s-a întâmplat ceva rău i

— L-au arestat, răspunse el în şoaptă; a fost acuzat faţă de Prinţ si faţă de Majestatea Sa de neloialitate. L-au plimbat prin faţa noastră, a statului său major şi a tuturor ofiţerilor.

— Unde l-au arestat? întrebai.

— Acolo, în Launceston Castle. Guvernatorul şi o escortă îl aşteptau mai dinainte. Am călărit lingă el şi l-am implorat să ia o hotărâre. Statul major, oamenii de sub comanda lui, toată armata, i-arn spus, va fi alături de el, dacă va spune un singur cuvânt. A refuzat. Mi-a spus: „Trebuie să rnă supun ordinul Prinţului”. Zâmbea când l-au dus

în curtea castelului şi ne-a rugat să nu ne pierdem curajul. Apoi a înmânat spada guvernatorului şi l-au luat cu ei.

— Nimic altceva? întrebai. Niciun alt cuvânt, niciun mesaj de rămas bun?

— Nimic altceva, zise, decât că mi-a făcut cunoscut să am u>rijă de ci-vs. şi să vă conduc la sora d-vs.

Am rămas liniştită, cu inima pustie, fără sentiment, fără pasiune.

— Acesta e sfârşitul, spuse colonelul Roscarrock. Nu există alt om în armată care să ne poată conduce, afară de Richard Grenvile. În clipa când Fairfax va da lovitura, nu va întâmpina nicio rezistenţă. Acesta e sfârşitul.

Da, gândii. Acesta e sfârşitul, Mulţi au luptat şi au murit, zadarnic însă. Podurile nu vor mai fi distruse, drumurile nu vor mai fi păzite, liniile de rezistenţă nu vor mai fi apărate, Dacă Fairfax va da ordin să se înainteze, cuvântul va fi as~

io – c. 28

211

cultat şi trupele iui vor trece Tamarul, fără să se mai întoarcă vreodată. Sfârşitul libertăţii în Cornwall, pentru multe luni, pentru mulţi ani, poate pentru generaţii. Şi Richard Grenvile care şi-ar fi putut salva ţara, era acum prizonier, în propria lui tabără, în Launceston Castle.

— Dacă am avea răgazul de trebuinţă, am putea face o cerere pe care s-o semneze atât bărbaţii cât şi femeile din Ducat, cerând eliberarea lui, spuse colonelul Roscarrock. Am putea trimite, printr-un mijloc oarecare, pe cineva chiar la Majestatea Sa, cerându-i să-1 ierte, stăruind asupra faptului că sentinţa consiliului e nedreaptă. Numai dacă am mai avea răgazul de trebuinţă.

Numai dacă am fi avut răgaz... până când s-ar fi topit zăpada... până când va fi început primăvara... Dar era în ziua ele 19 ianuarie, şi tot mai ningea.

27

ι" ·

I.

*

Prima mea hotărâre fu să părăsesc localitatea Werrington, ceea ce şi făcui în aceiaşi seară înainte de sosirea lui Sir Charles Trevannion din statul major al Lordului Hopton, care trebuia să preia totul pentru noul său comandant. Nu mai aveam niciun rost să rămân acolo şi nu simţeam dorinţa să-1 pun într-o situaţie neplăcută pe Charles Trevannion, care îl cunoscuse foarte bine pe tatăl meu. Deci, mă îndreptai spre hanul din Broad Street, Launceston, aproape de castel, şi colonelul Rocarrock, după ce mă instală acolo, luă o scrisoare de la mine pentru guvernator, prin care îi ceream să mi se acorde o întrevedere cu Richard a doua zi de dimineaţă. Se întoarse la nouă ceasuri cu un refuz politicos dar categoric. Conform ordinului sever din partea Consiliului Prinţului, nu se îngădui nimănui să-1 viziteze pe Sir Richard Grenvile.

— Intenţionam, îmi spuse colonelul Roscarrock, să trimitem o delegaţie la Prinţ, în Truro. Ştiu că Jack Grenvile va vorbi pentru unchiul său, şi încă mulţi alţii. De când s-a răspândit zvonul, trupele au început să murmure şi au fost consemnate în garnizoanele lor pentru douăzeci şi patru de ore. Din cele spuse de guvernator, îmi dau seamă că se tern de o răscoală.

242

Nu puteam să-i mai cer nimic în această *zi* – îi cerusem chiar prea mult până atunci, răpindu-i din timpul atât de preţios – aşa că-i urai noapte bună şi mă culcai. Petrecui o noapte groaznică, întrebându-mă tot timpul dacă l-au trimis pe Richard în vre-o închisoare oribilă, sau dacă l-au încartruit conform rangului său.

A doua zi, douăzeci ianuarie, începu o burniţă deasă care topea zăpada şi cred că, din această pricină, ca şi din aceia a nenorocirii mele, niciodată n-am urât alt loc mai mult decât Launceston. Până şi numele mi se părea că sună a închisoare. Cu câtva timp înainte de prânz, colonelul Roscarrock îmi aduse vestea că în tot oraşul erau afişate proclamaţii, care spuneau că lui Sir Richard Grenvile i se luase

comanda tuturor unităţilor şi că fusese îndepărtat din armata Majestăţii Sale – toate acestea fără sprijinul curţii marţiale.

— Asta nu se poate, spuse el cu îndărătnicie. E împotriva oricărui cod militar şi al tradiţiei. Se vor răscula toate gradele în faţa unei nedreptăţi atât de grosolană. Vom ţine o adunare de protest chiar astăzi şi, imediat după ce va lua sfârşit, vă voi comunica ce hotărâre s-a luat.

Adunări şi şedinţe... Nu ştiu de ce, dar n-avem încredere în aşa ceva. Oh, ce mult îmi blestemam neputinţa când, stăteam acolo de prisos, în camera de deasupra străzii din Launceston!

Şi Mattymă hrănea cu poveşti pline de optimism.

— Nu se vorbeşte în tot oraşul despre nimic altceva, decât de arestarea lui Sir Richard. Acei care înainte murmurau din pricina severităţii lui, acum îi cer punerea în libertate, Astăzi după amiază o mie de oameni s-au adunat în faţa castelului şi l-au strigat pe guvernator. El va trebui să-i redea libertatea, dacă nu vrea să se dea foc castelului.

— Guvernatorul ascultă numai de ordinele primite, spusei. Nu poate face nimic. Ar trebui să facă cunoscute apelurile lor lui Sir Edward Hyde şi consiliului.

— Se vorbeşte în oraş că acest consiliu s-a înapoiat la Truro de teama unei răscoalef îmi răspunse ea.

In seara aceia, după ce se întunecă, auzii tropăit de picioare în piaţa publică şi strigăte îndepărtate, în timp ce flăcări şi torţe se ridicau spre cer. Se aruncă cu pietre în Primăria oraşului, iar proprietarul hanului coborî obloanele din vreme şi încuie uşile.

243

— Au îndoit paza din faţa castelului şi trupele mai sunt şi acum consemnate în garnizoanele lor, spuse el către Mattv.

îmi zisei cu amărăciune că era foarte ciudat că acum, pe timp de prigoană, Richard devenise o figură populară. Faptul se datora temerii ce stăpânea populaţia. Ea nu avea încredere în Lordul Hopton şi nici într-un alt comandant. Toata lumea credea că numai un Grenvile îl

putea opri pe un duşman să treacă T amarul.

Când, în cele din urmă, colonelul Roscarrock veni la mine, vedeam după faţa lui. îndurerată că nu se înfăptuise mare lucru.

—Generalul ne-a trimis vorbă, că nu vrea să fie pus în libertate cu forţa, îmi spuse. Cere să fie judecat de o curte marţială şi să i se dea posibilitatea să se apere singur înaintea Prinţului şi să fie ascultat. în ce ne priveşte pe noi şi armata lui, ne roagă să slujim sub Lordul Hopton.

De ce, pentru numele lui Dumnezeu, nu putuse şi el să facă acelaşi lucru cu douăsprezece ore mai înainte? mă întrebam.

—1 Deci, nu va fi nicio răscoală? zisei. Şi castelul nu va fi atacat?

— Nu din partea oştirii, răspunse colonelul descurajat. Am depus jurământ, că vom rămâne loiali faţă de Lordul

Hopton. Aţi auzit ultimile ştiri?

— Nu.' ·

— A căzut localitatea Dartmouth. Guvernatorul, Sir Hugh Pollard şi peste o mie de oameni, au fost făcuţi prizonieri. Acum, Fairfax îşi croieşte o linie prin Devon, de la nord la sud. Aşa că nu e timpul potrivit pentru a se convoca o curte marţială.

— Ce ordine aveţi de 1a noul d-vs. comandant? întrebai obosită.

— Niciunul până acum. Se află la Stratton, după cum ştiţi, ocupat cu preluarea comandei. Credem că nu vom auzi nimic despre dânsul, o zi sau două. Deci, sunt la dispoziţia d-vs., si cred – iertati-mă – că râmânerea d-vs. la Launı >»

ceston, nu prea îşi are rostul.

Bietul Roscarrock! Mă socotea un fel cie povară şi nu era de condamnat pentru asta. Dar gândul de a-1 lăsa pe Richard prizonier în Launceston, era mai mult decât puteam suporta. 1

— Poate că ar fi nevoie să stau eu de vorbă cu guvernatorul? întrebai.

2:41

El însă îmi dădu puţină speranţă. Guvernatorul nu era omul care să se înduioşeze înaintea unei femei.

— Mâine dimineaţă mă voi duce din nou, rnă asigură el, şi mă voi convinge cel puţin că generalul e sănătos şi că nu duce lipsă de nimic.

Cu această asigurare mă părăsi, ca să petrec o altă noapte singuratecă. Dimineaţa mă trezi huruitul îndepărtat de tobe, apoi pe sub fereastra mea trecură cai şi trupe, şi mă întrebai dacă nu cumva în timpul nopţii veniseră ordine din partea Lordului Hopton şi armata pornea din nou la drum. O trimisei pe Matty după ştiri, şi hangiul îi spuse că mişcările de trupe începuseră cu mult înainte de revărsatul zorilor.

—■ Toată cavaleria s-a îndreptat spre miază-noapte, adăugă el.

Tocmai îmi sfârşâsem micul dejun, când un curier îmi aduse un bileţel scris în grabă de colonelul Roscarrock, care, cerându-şi mii de scuze, îmi făcea cunoscut că primise ordinul să plece numaidecât la Stratton, deoarece Lordul Hopton intenţiona să pornească spre nord la Torrington şi, că dacă aveam prieteni sau rude în judeţ, cel mai bun lucru ar fi fost să plec fără intârziere Ia una din ele. N-aveam prieteni, nici rude, şi chiar dacă aş fi avut tot nu le-aş fi căzut povară 111 spate. Chemându-1 pe hangiu, îl rugai să mă ducă la Launceston Castler fiindcă doream să-1 văd pe guvernator. Pornii deci, bine învelită din cauza vremii, cu Matty, care mergea pe jos alături de mine, şi cu patru băieţi care îmi purtau litiera, La poarta castelului cerui să-1 văd pe eăpitanul de gardă. Acesta ieşi din camera sa nebărbierit, punându-şi chiar atunci spada, şi gândii ce i-ar fi spus Richard văzându-1 astfel.

— V-aş fi recunoscătoare dacă aţi vrea să transmiteţi guvernatorului un mesaj din partea mea, îi spusei.

— Guvernatorul nu primeşte pe nimeni, fără o autorizaţie scrisă, îmi răspunse el numaidecât.

— Am aci o scrisoare, adăugai. Binevoiţi şi i-o daţi.

Invârti scrisoarea în mâini cu multă îndoială, apoi mă privi din nou.

— În ce chestiune, vă rog, aţi venit? întrebă.

Nu arăta lipsit de bunăvoinţă, cu toată înfăţişarea lui neglijentă.

Riscau

— Am venit să mă interesez de Sir Richard Grenvile, spusei.

îmi restitui scrisoarea.

24.5.

■— îrni pare rău, doamnă, dar aţi venit în zadar, Sir Richard nu se mai află aci.

Mă cuprinse teama, închipuindu-mi o execuţie secretă.

— Ce vreţi să spuneţi? întrebai. Nu se mai află aci?

— A plecat azi dimineaţă sub escortă la St. Michael's Mount, răspunse ofiţerul ele gardă. Unii din oamenii lui au trecut peste consemn, fugind din garnizoană noaptea trecută, şi au demonstrat în faţa castelului. Guvernatorul a găsit că cel mai bun lucru e să fie mutat din Launceston.

In aceeaşi clipă, căpitanul de gardă, zidurile castelului, fortăreţele severe, îşi pierdură importanţa pentru mine: Richard nu mai era arestat acolo.

— Mulţumesc, spusei. Bună ziua.

Ofiţerul se uită după mine. apoi se întoarse în odăiţa lui de sub poartă.

St, Michael's. La o depărtare cam de şaptezeci de mile? în partea de vest a Cornwallului. Cel puţin se afla foarte departe de Fairfax, dar cum era să-1 ajung eu acolo? Mă intersex la han cu un singur gând: să plec din Launceston cit mai curând cu putinţă.

Când intrarăm, hangiul îmi spuse că mă caută un ofiţer, care îmi aştepta sosirea. Gândii că era colonelul Roscarrock, dar în locul lui îl găsii pe fratele meu Robin.

— Mulţumesc lui Dumnezeu că te văd în sfârşit, îmi spuse. Numaidecât după ce-am auzit de arestarea lui Sir Richard, Sir John mi-a dat o permisie ca să pot veni la Werrington. Acolo mi s-a spus că eşti plecată de două zile.

Nu eram sigură dacă trebuia să mă bucur văzându-1. În clipa aceia mi se părea că nimeni nu putea fi prietenul meu, de vreme ce nu era şi prietenul lui Richard.

— Pentru ce ai venit? întrebai rece. Ce gând ai?

— Să te duc înapoi la Mary, îmi răspunse. Nu-î posibil ca tu să rămâi aci.

— Poate că nu doresc să plec, mă împotrivii.

— Nu eşti nici aici, nici acolo, reluă cu îndărătnicie. Întreaga armată e în refacere şi tu nu poţi rămâne în Launceston fără ocrotire. Eu am ordin să plec la Truro, unde se află acum Sir John Digby cu oştirile lui, ca să-1 apere pe Prinţ în caz de invazie. în drum, vreau să te las la Menabilly.

Mă gândii în pripă: la Truro se afla Cartierul General al Consiliului şi, dacă eram în oraş, aş fi avut norocul, neînsemnat dar totuşi existent, de-a fi primită în audienţă de Prinţ.

246

— Foarte bine, ii spusei lui Robin, ridicând din umeri. Merg cu tine, dar cu o singură condiţie: să nu mă duci la Menabilly, ci să mă iei cu tine la Truro.

Mă privi cu îndoială.

— Ce se poate câştiga din asta? întrebă.

— Nu se câştigă şi nici nu se pierde nimic, spusei. Numai în amintirea timpului de demult, fă ceea ce te rog.

Se apropie de mine, îmi luă mâna şi o ţinu o clipă.

—· Honor, spuse el cu ochii lui albaştri aţintiţi asupră-mi, vreau ca tu să crezi că n-am făcut nimic care ar putea să aibă vreo legătură cu arestarea lui. întreaga oştire e înspăimântată. însuşi Sir John, care a avut multe discuţii violente cu el, a scris consiliului cerându-i grabnica punere în libertate. E nevoie de el în acest moment mai mult decât de oricare alt bărbat în Cornwall.

— Pentru ce n-ai gândit astfel şi mai înainte? întrebai cu amărăciune. Pentru ce ai refuzat să primeşti ordinul lui referitor la distrugerea podului?

Robin tresări, apoi arătă încurcat.

— Mi-am pierdut cumpătul, admise. Toţi am fost înrăiţi în ziua aceia şi Sir John, cel mai bun dintre toţi oamenii, îmi dăduse anumite

ordine. Nu înţelegi, Honor, ce a însemnat pentru mine, Jo şi întreaga noastră familie, faptul că numele tău ajunsese de pomină prin întregul ţinut? De când ai părăsit localitatea Radford, primăvara trecută, plecând la Exeter, oamenii au insinuat, au şoptit şi chiar au îndrăznit să spună cu glas tare lucrurile cele mai urâte despre tine.

— E oare un lucru atât de urât să iubeşti un bărbat şi să-l îngrijeşti atunci când e rănit? întrebai.

— Pentru ce nu eşti căsătorită cu el? întrebă Robin, Dacă ai fi fost, atunci ai fi avut dreptul să împărţi această dizgraţie cu el. Dar să-l urmezi aşa din tabără în tabără, ca o femeie uşoară... Ştii ce se spune în Devon, Honor? Că merită cu adevărat numele de Skellum, dacă îşi bate joc astfel de o femeie schiloadă.

Da, auzisem că se spunea lucrul acesta în Devon...

— Dacă nu sunt Lady Grenvile, răspunsei, e pentru că eu n-am vrut să fiu.

— Deci, n-ai nicio mândrie, niciun sentiment pentru numele tău?

— Numele meu e Honor şi nu l-am murdărit, răspunsei.

247

— Şi totuşi, acesta e sfârşitul. Ştii acest lucru? · rosti el după o scurtă pauză.! n ciuda plângerii semnată de noi toţir nu cred să consimtă consiliul să-1 pună în libertate, dacă, bine înţeles, nu va primi un contra-ordin din partea Majestăţii

Sale.

— Dar Majestatea Sa are altceva mat bun de făcut, Da, Robin, înţeleg. Şi care va fi sfârşitul?

— Închisoare, până cind Majestatea Sar va binevoi să-1 graţieze, la sfârşitul războiului.

— Şi dacă războiul nu va sfârşi aşa cum dorim, şi rebelii vor păstra ţinutul Cornwall pentru Parlament? întrebai.

Robin şovăi şi trebui să răspund eu în locul lui.

— Sir Richard Grenvile a fost predat ca prizonier generalului Fairfax, reluai, şi, deci, e condamnat la moarte ca criminal de război.

Apoi pretextai oboseală şi căutai să mă retrag în camera mea. Pentru prima oară după câteva nopţi dormii mai bine, poate pentru motivul că puteam pleca la Truro, care se afla cam la treizeci de mile de St. Michael's Mount. Zăpada care căzuse zilele trecute stricase drumurile în aşa fel, încât eram siliţi să facem un mare ocol, mergând dealungul coastei, deoarece peste mlaştini nu se putea trece. Deci, cu multe popasuri şi amânări, trecu mai mult de-o săptămână până ce sosirăm Ia Truro, unde aflarăm că consiliul se mutase la Pendennis Castle şi cî şi Sir John Digby cu forţele lui se aflau înăuntrul acestei garnizoane,

Robin găsi o casă pentru mine şi Matty la Penyn şi se duse numaidecât să dea ochi cu comandantul său, ducând şi o scrisoare de la mine pentru Jack Grenvile, pe care îl bănuiam în imediata apropiere a prinţului. A doua zi, Jack veni să mă vadă – şi îmi veni să cred că trecuseră ani de când nu mai văzusem un Grenvile. Totuşi nu erau decât trei săptămâni de când el, Richard şi tânărul Bunny veniseră la Menabilly. Aproape că-mi veni să plâng când intră în odaia mea.

— Să nii-ţi fie teamă, îmi spuse el numaidecât. Unchiul e plin de curaj şi sănătos. Am primit veşti de la el din Mount şi m-a rugat să-ţi scriu să nu te temi pentru el. Are mai multe motive să fie el îngrijorat pentru tine, deoarece te crede la sora ta, la Mrs. Rashieigh,

Hotărâi atunci să-1 fac pe tânărul Jack confidentul meu

— Spune-mi mai întâi cum stăm cu războiul? întrebai.

Făcu o strimbătură şi strinse din umeri.

243

— Deocamdată, vezi că sântern la Pendennis, spuse el liniştit. Asta poate să însemne ceva, O fregată e ancorată în port, complet echipată şi aprovizionată, cu ordinul să pornească spre insulele Scilly când se va da consemnul. Prinţul nu vrea să dea acest consemn —· el înţelege să se ducă lupta până la capăt, – iar consiliului îi lipseşte curajul. Ultimul cuvânt îi va avea Sir Edward Hvde, iar nicidecum Prinţul de

V1 7?

Wales.

— Deci, cât va mai trece până să se dea consemnul?

— Hopton a pornit în fruntea oştirii spre Torrington, răspunse Jack, şi există speranţa – dar mă tem că e o speranţă de prisos, – că pornind cel dintâi la atac, Hopton va lua iniţiativa şi va forţa lucrurile. E un om curajos, dar îi lipseşte tăria unchiului meu, iar trupele nu ţin cltuş de puţin la el. Dacă va da greş la Torrington şi Fairfax câştigă —■ atunci te poţi aştepta ca fregeta să pornească la drum.

— Şi unchiul tău?

— Mi-e teamă că va rămâne la Mount. N-are altă posibilitate. Dar Fairfax e militar şi gentleman. Se va purta cu el civilizat.

Nu acesta era răspunsul care îmi trebuia, Ori cit de militar şi de gentleman ar fi fost Fairfax, el trebuia să se supună parlamentului iar acesta decretase în ’43, că Richard Grenvile era trădător.

— Jack, spusei, ai vrea să faci ceva pentru mine, de dragul unchiului tău?

— Orice în lume pentru voi amândoi, îmi răspunse.

„Ah, fii binecuvântat, adevărat fiu al lui Bevil, gândii”.

— Înlesneşte-mi o audienţă la Prinţul de Wales S

Fluieră şi îşi trecu mina peste obraz, gest specific pentru un Grenvile.

— Voi face tot ce-mi stă în putinţă, ţi-o jur, spuse el, dar poate că asta cere timp şi răbdare, şi nici succesul nu-1 pot garanta. E mereu înconjurat de membrii consiliului şi nu îndrăzneşte să facă nimic altceva, decât ceea ce îi spune Sir Edward Hyde. Trebuie să ştiţi, Honor, că până acum a dus o viaţă de câine. La început din pricina mamei lui, apoi din aceia a cancelarului. Pun rămăşag căf odată ajuns major, va face totul după dorinţa lui şi va pune şi stelele pe foc.

·· · ·.»

— Născoceşte o poveste oarecare, insistai. Eşti de vârsta lui şi tovarăşul, lui cel mai apropiat. Ştii ce-ar putea să-1 înduplece, Iţi dau libertatea deplină,

Zimbi —· zâmbetul tatălui său.

— Dacă e vorba ele asta, îmi spuse, el nu trebuie să audă decât ceea ce te priveşte şi în ce chip l-ai urmat pe unchiul meu la Exeter, ca să moară de curiozitatea să te vadă. Nimic nu-i place mai mult ca o poveste de dragoste. Şi totuşi. Sir Edward Hyde – e pericolul cel mare.

Mă părăsi cu sincera făgăduială că va face tot ce-i va sta în putinţă, și trebuia să mă mulţumesc cu atât. Apoi se ivi perioada aşteptării, care părea să dăinuiască secole, deşi în realitate nu ţinu mai mult de două săptămâni. în acest timp, Robin mă vizită de mai multe ori, implorându-mă să părăsesc localitatea Penryn si să mă întorc la Menabilly. Jonathan Rashleigh ar fi venit el însuşi să mă ia, clacă i-aş fi trimis vorbă.

— Se cuvine să-ţi fac cunoscut între patru ochi, îmi spuse el, că consiliul are puţină încredere în rezistenţa pe care Hopton o va opune lui Fairfax. Prinţul, cu anturajul său personal, va pleca la Scilly. Noi, cei din garnizoană, vom rămâne în Pendenriies până va fi ars complet. N-are decât să se apropie întreaga armată rebelă. Nu vom capitula.

Scumpul meu Robin, cum mi le spuneai toate astea cu ochii tăi albaştri plini de strălucire, cu chipul hotărât, te iertam pentru duşmănia pe care o purtaseşi lui Richard şi pentru răul pe care i-1 făcuseşi fără rost şi numai din prostie, atunci când nu l-ai ascultat.

Moarte sau glorie, reflectam. Acesta era drumul pe care Richard trebuia să și-1 aleagă. Şi rămâneam pe loc, conspirând la un singur lucru, pentru ca el să se poată strecura pe furiş ca un hoţ în timpul nopţii.

— Mă voi întoarce la Menabilly, spusei în șoaptă, atunci când Prinţul de Wales se va îmbarca pentru Scilly.

— Atunci, zise Robin, nu voi mai putea să te-ajut cu prea mult; mă voi afla înăuntrul garnizoanei, la Penclennis, cu tunurile îndreptate spre răsărit, către Penryn.

— Tunurile voastre nu mă vor speria mai rnult decât cavaleria lui Fairfax, venind peste mlaştini dinspre Tamar. Va fi neasemuit de frumos 111 anii ce vor veni, dacă se va "citi în analele familiei Harris,

că Honor a murit în ultima rezistenţă din ’46.

Cuvinte pline de curaj, spuse cu îndrăzneală, sunând atât de puţin adevărat...

250

In 14 Februarie, sărbătoarea Sf. Valentin, patronul îndrăgostiţilor, primii un mesaj din partea lui Jack Grenvile. Erau cuvinte vagi și fără nume.

„Șarpele a pecat la Truro, spunea, și prietenul meu și cu mine vom putea să te primim pentru scurtă vreme în după amiaza de azi. Voi trimite o escortă să te ia. Nu spune nimic despre asta fratelui tău”.

Plecai singură, fără Matty, socotind că într-o chestiune atit de delicată mai bine să nu ai niciun confident în preajmă.

Ţinându-se de cuvânt, trimise escorta si Jack însuși mă aştepta la intrarea castelului. Nicio discuţie cu căpitanul de gardă de rândul acesta. Un cuvânt scurt către sentinelă, şi trecurăm pe sub arcul de intrare, după care izbutirăm să pătrundem înăuntrul cartierului, mai înainte ca altcineva în afară de sentinelă, să ne fi zărit.

Îmi trecu prin gând că poate nu era pentru întâia oară când Jack Grenvile strecura o femeie în cuprinsul fortăreţii. Această îndemânare era desigur rezultatul unor lungi experienţe. Doi servitori din serviciul prinţului, mă purtară pe câteva scări (îmi ziceam că erau scările din dos, foarte potrivite pentru persoana mea) apoi se opriră într-o încăpere mică dintr-un turnuleţ, unde mă aşezară pe un divan. Mi-ar fi făcut plăcere experienţa dacă chestiunea pentru care cerusem audienţa, n-ar fi fost atât ele serioasă. Pe o măsuţă de lângă mine se zărea vin, fructe şi nişte flori proaspete. înălţimea Sa, gândii, cu toate greşelile mamei sale, a câştigat totuşi ceva, moştenind sângele francez.

Mă lăsară singură câteva momente pentru a mă reface, apoi se deschise uşa din nou, şi Jack se dădu la o parte ca să lase să treacă înaintea Iui un tânăr, cam de aceiaşi vârstă.

Era departe de-a fi frumos; semăna mai mult cu un ţigan decât cu un prinţ, cu buclele negre şi pielea oacheşă, dar în clipa când zâmbi, îmi fu mult mai drag decât toate portretele vestite ale tatălui său, pe

care generaţia mea le cunoştea de treizeci de ani.

— Oare servitorii mei au avut grijă de dvs. să v-aducă tot ce vă trebuie? întrebă el numaidecât. Aţi fost servită, bineînţeles, numai ca într-o garnizoană – și vă rog să mă iertaţi pentru asta.

In timp ce vorbea, ochii lui îndrăzneţi mă măsurau de sus în jos, cercetându-mă cu răceală, ca și cum ar fi fost o fecioară şi nu o femeie cu einsprezece ani mai bătrână ca el.

251

— Vino, Jack, și prezintă-mă rudei tale, spuse.

Mă întrebam ce poveste o fi născocit Jack.

Mâncarăm şi băurăm şi tot timpul cât vorbea, mă privea neclintit şi îmi închipui că imaginaţia lui de flăcău se delecta la gândul că generalul său faimos şi rebel, era îndrăgostit ele mine, o schiloadă.

— N-am dreptul să vă răpesc timpul. Sir, spusei în cele din urmă, dar Sir Richard, unchiul lui Jack, e cel mai bun prieten al meu de foarte mulţi ani, Defectele lui sunt multe, și n-am venit aci să le discut. Cred însă că loialitatea lui faţă de d-vs. n-a putut fi pusă niciodată la îndoială.

— Nu mă îndoiesc de lucrul acesta, zise Prinţul, dar ştiţi în ce chip s-au petrecut lucrurile. S-a opus consiliului, și îndeosebi lui Sir Edward. în ce mă priveşte, am foarte multă simpatie pentru el, dar sentimentele mele personale nu contează în asemenea chestiuni. Nu aveam altă cale decât să semnez ordinul acela de arestare.

— Sir Richard a greșit foarte mult prin faptul de-a nu sluji sub Lordul Hopton, spusei. Defectul cel mai mare e temperamentul său iute și, în ziua aceia, cred că multe lucruri au mers prost şi 1-a. u îndârjit. Dacă ar fi avut timp să reflecteze, purtarea lui ar fi fost cu totul alta,

— Ştiţi, Sir, că n-a încercat să se opună când a auzit de arestarea lui, se amestecă Jack. întreg statul său major ar fi sărit să-1 ajute, dacă ar fi rostit un cuvânt. Dar el a spus tuturora că vrea să se supună ordinului înălţimii Voastre.

Prinţul se ridică în picioare şi se plimbă prin odaie.

— E o afacere proastă, spuse el. Grenvile e singurul om, care ar

fi putut salva ţinutul Cornwall şi, în tot acest timp, Hopton a dat o bătălie fără succese pe înălţimile de la Torrington. Eu nu pot face nimic în această situaţie şi aici e răul cel mare. De-aci înainte nu ştiu ce se va mai întâmpla.

— Iertaţi-mă, Sir, dar există totuşi un lucru pe care aţi putea să-1 faceţi, reluai.

— Anume.

— Trimiteţi vorbă Ia Mount, ca în timp când d-vs şi consiliul vă veţi îmbarca pentru Scilly, să i se îngăduie lui Sir Richard Grenvile să se îmbarce pe o corabie pescărească pentru Franţa.

Prinţul de Wales mă privi ţintă un răstimp, apoi zâmbetul pe care i-1 observasem înainte, însenină întreaga lui înfăţişare urâtă.

252

— Sir Richard Grenvile e neasemuit de norocos dacă are o aliată atât de credincioasă cum sunteţi dvs., spuse ei. Dacă vreodată aş fi în situaţia lui şi ar trebui să fug, aş vrea să mă pot bizui pe o prietenă măcar pe jumătate atât de bună.

Şi privi spre Jack,

— Vei pune totul în rânduială în această privinţă, nu-i aşa? îi spuse. Voi scrie lui Sir Arthur Bassett la Mount şi tu vei duce rânduriie mele acolo, unde îl vei vedea şi pe unchiul tău în acelaş timp. Nu sunt de părere să-i invităm să ne însoţească pe fregata noastră, deoarece mă tem că vasul nu va putea suporta greutatea lui alături ele aceia a iui Sir Edward Hyde.

Cei doi tineri începură să râdă ca doi şcolari prinşi asupra unei fapte rele. Prinţul veni apoi lângă divan, se plecă şi îmi sărută mâna.

— Nu vă temeţi, îmi spuse. Totul va fi dus la bun sfârşit. Sir Richard va fi liber în clipa în care ne vom îmbarca pentru Scilly. Şi, când mă voi întoarce – şi ştiţi bine că într-o zi mă voi întoarce – sper să vă întâlnesc pe-amândoi la Whitehall.

Se înclină şi ieşi, uitându-mă desigur pentru totdeauna, dar mie îmi iasă amintirea unor ochi negri, a trăsăturilor lui de ţigan, pe care nu le-am uitat nici până în ziua de azi...

Jack mă însoţi din nou până la intrarea castelului.

îşi va ţine minte făgăduiala, îmi spuse. Asta ţi-o jur. Niciodată nu şi-a călcat cuvântul. Mâine voi pleca la Mount cu această scrisoare.

Mă întorsei la Penry, zdrobită şi foarte extenuată, acum, când misiunea îmi era îndeplinită.

Nu dorii nimic altceva decât patul meu şi cât mai multă linişte. Matty mă primi cu priviri încruntate şi îmbufnată, exprimându-şi astfel dezaprobarea":: ·

— Sunt câteva săptămâni de când v-aţi pus în gând să vă îmbolnăviţi, îmi spuse ea. Şi-acum, când suntem aci, într-o casă străină, cu totul lipsită de confort, aţi hotărât că e momentul potrivit. Foarte bine, Nu voi fi răspunzătoare în privinţa urmărilor.

— Nimeni nu-ţi cere lucrul acesta, îi răspunsei întorcându-rnă cu faţa la perete. Pentru numele lui Dumnezeu, dacă asta îmi e dorinţa, lasă-mă să dorm sau să mor...

... · ψ ·

253

Două zile mai târziu, Lordul Hopton fu bătut în apropiere de Torrington, şi întreaga armată de vest se află în plină retragere peste Taman Asta nu mă privea, deoarece eu mă aflam la Penryn bolnavă de friguri. La 25 februarie, Fairfax cuceri Launceston, iar la 2 martie străbătu mlaştinile spre Bodmin.

In noaptea aceea, Prinţul de Wales şi consiliul se îmbarcară pe fregata „Phoenix” şi războiul în vest luă sfârşit.

In ziua când Lordul Hopton semnă tratatul la Truro cu generalul Fairfax, cumnatul meu Jonathan Rashleigh, cu permisiunea parlamentului, veni la Penryn să mă ia înapoi la Menabilly. Străzile erau pline de soldaţi, nu de-ai noştri, ci de-ai lor, şi pe tot drumul, de la Truro până la St. Austell, se zărea semnul capitulării şi al înfrângerii. Stăteam cu faţa împietrită privind de după perdelele trăsurii, în timp ce Jonathan Rashleigh călărea alături de mine, cu umerii plecaţi, cu faţa brăzdată de amărăciune.

Nu stăteam cu nimeni de vorbă. N-aveam ce ne spune. Trebuia

să trecem podul de la St. Blazey şi Jonathan dădu biletul de liberă trecere sentinelei rebele, care ne privi cu îndrăzneală, apoi făcu un semn din cap şi ne lăsă să trecem. Rebelii mişunau pretutindeni, pe drum, în uşile bordeielor din Tywardreath, la barieră, la poalele dealului Polmear. Deci, acesta era viitorul nostru, pe veci, să întrebăm cu multă umilinţă dacă e voie să călătorim pe propriile noastre drumuri. Dar acest lucru nu mă supăra, deoarece timpul meu de călătorie trecuse.

Mă întorceam acum la Menabilly pentru a nu mai fi o însoţitoare pe front, nicio Lady care se călăuzea după huruituri de tobe, ci numai Honor Harris, o schiloadă care sta întinsă pe spate.

Dar asta n-avea nicio importanţă şi nu-mi rnai păsa de nimic.

Richard Grenvile evadase în Franţa.

28

Înfrângerea şi consecinţele războiului... Ceva cu totul neplăcut pentru cei care au pierdut războiul. Numai Dumnezeu ştie cât mai suferim, şi acum din această pricină, şi scriu aceste rânduri în toamna anului 1653, dar în anul, 46i în-

254

frângerea era cu totul nouă pentru noi şi nu începusem încă să învăţăm nimic din neajunsurile ei. Cred, că ceea ce îi lovea mai crunt pe oamenii din Cornwall, era pierderea libertăţii. Fusesem obişnuiţi de generaţii întregi să ne îngrijim în voie de rosturile noastre şi fiecare om trăise aşa cum îi plăcuse. Proprietarii fuseseră cinstiţi şi de obicei bine văzuţi; rândaşul şi muncitorul trăiau în bună prietenie. Ne avusesem înţelegerile noastre locale, aşa cum le are fiecare om cu vecinul său şi certurile noastre familiare, dar niciodată mai înainte, persoane străine nu se amestecaseră în felul nostru de a trăi, şi nici nu ne dăduse vreun ordin în această privinţă. Acum totul se schimbase. Ordinele veneau de la Whitehall şi un Comitet Judeţean din Cornwall, condus din Londra, ne judeca pricinile. Nu mai puteam lua măsurile sau hotărârile pe care le socoteam de trebuinţă, nu mai existau consfătuiri locale în ceea ce privea interesele fiecărui oraş sau comună.

Comitetul Judeţean lua hotărâri în numele nostru.

Prima lor hotărâre fu cererea unei dări săptămânale de la oamenii din Cornwall, şi acest impozit era atât de mare, încât era cu neputinţă să se găsească banii necesari, deoarece ravagiile războiului avuseseră drept urmare sărăcirea ţării, Viitoarea lovitură a fost sechestrarea pământului fiecărui proprietar care luptase pentru rege. Comitetul Judeţean neavând nici timpul necesar, nici oameni la îndemână ca să administreze aceste proprietăţi, li se îngăduia proprietarilor să locuiască în cuprinsul lor dacă doreau; erau însă datori să plătească comitetului în fiecare lună valoarea deplină şi totală a proprietăţii.

Această nedreptate era cu atât mai grea de suportat, cu când proprietăţile erau taxate la valoarea. lor dinaintea războiului, și-acum, când cele mai multe erau pe de-a-ntregul distruse din pricina luptelor, trebuia să treacă cine ştie cită vreme până ce pământul avea să producă din nou din belşug.

O armată de funcţionari meschini, plătiţi cu salarii fixe de către Parlament, singurii oameni din aceste timpuri care aveau buzunarele tixite, fu adusă din Whitehall să strângă sumele datorate comitetului judeţean; aceşti agenţi mişunau pretutindeni, în fiecare oraş şi fiecare târg, întocmind la rinrul lor alte comitete şi subcomitete, aşa încât nimeni nu putea cumpăra nici măcar o pâine, fără să treacă mai întâi cu pălăria în rnână pe dinaintea unuia din aceşti nepoftiţi care îşi semnau numele pe un petic de hârtie. În afară de aceşti

255

slujbași ai parlamentului, trebuia să mai luptăm si cu autorităţile militare. Oricine ar fi vrut să treacă dintr-un orăşel în altul, trebuia să primească un bilet de liberă trecere din partea ofiţerului de serviciu, şi era foarte posibil ca, după ce fusese întrebat asupra motivelor de călătorie, intrându-se apoi mai adânc în rosturile familiei sale, cercetându-se astfel amănunt cu amănunt, omul să sfârşească prin a fi arestat în cele din urmă pentru vreun delict oarecare.

Cred cu adevărat, că, în această vară a anului ’46, Cornwall era

ţinutul cel mai nenorocit din întregul regat. Recolta fu proastă – o nouă lovitură pentru proprietari ca şi pentru muncitori – iar preţul griului se urcă numaidecât la sume fantastice. Preţul cositorului, dimpotrivă, scăzu foarte mult, şi, deci, multe mine încetară lucrul. Toamna, sărăcia şi boala ajunseră la culme şi ciuma, vechea noastră duşmană, se ivi din nou, omorând o mulţime de oameni la St. Ives şi prin judeţele din vest. O altă povară era grija pentru mulţimea de soldaţi răniţi şi mutilaţi, care, pe jumătate goi şi flămânzi, cutreierau oraşele cerşind. Nu era bărbat, femeie sau copil, care să se bucure într-un fel sau în altul de faptul că afacerile noastre erau conduse de Parlament, şi singurii oameni care trăiau bine, erau acei agenţi ai Whitheallului care se amestecau de dimineaţa până seara în rosturile noastre, laolaltă cu stăpânii lor înstăriţi, marii proprietari parlamentari. Murmurasem în trecut din pricina dărilor prea mari impuse de rege, dar aceste dări nu fuseseră totdeauna aceleaşi. Acum ele nu mai scădeau. Sarea, carnea, scrobeala, plumbul, fierul – totul se vindea sub controlul parlamentului şi omul sărac trebuia să plătească mai mult decât toţi ceilalţi.

Ce se întâmpla în restul ţării, n-aş putea spune – eu vorbesc numai de Cornwall. Niciun fel de ştiri nu ajungeau până la noi de dincolo de Tamar. Nu numai că viaţa era grea, dar ni se impuneau tot felul de restricţii în ceea ce privea libertatea. Puritanii ne stăpâneau. Nimeni nu trebuia să fie văzut duminica în afara casei lui, decât dacă mergea la biserică. Dansurile erau interzise. Voioşie însemna desfrâu, si *r* * ι desfrâul însemna pedeapsa lui Dumnezeu.

Mă gândeam în dese rânduri ce bine s-ar fi simţit Temperance Sawle în această lume nouă, dar biata Temperance fusese una din cele dinţii victime ale ciumei.

Singura glorie din acest an nenorocit ’46, fu menţinerea atât de cavalerească, dar, vai! atât de nefolositoare, a localităţii Pendennis Castle pentru Rege, după cinci luni de ase-

256

diere. Tot restul ţării era de multă vreme învins şi prins cu tărie în reţeaua Whitehallului, în timp ce întăriturile de ia Pendennis îl

înfruntau încă pe duşman.

Comandant aci era Jack Arundell, care, în zilele de demult, fusese prieten şi rudă a Grenvililor, şi Sir John Digby, ca ajutor de comandant. Fratele meu Robin fusese avansat maior-general sub comanda lui. în înfrângerea noastră simţeam totuşi cu mândrie o ultimă satisfacţie pentru faptul că acest mic mănunchi de oameni, cu nicio speranţă ele scăpare şi foarte puţine provizii, fluturară steagul regelui de la 2 martie până la 17 august, şi chiar atunci ar fi preferat să moară distrugând întreaga garnizoană, decât să capituleze.

Dar foamea şi boala slăbiră puterile oamenilor, şi numai din această pricină Jack Arundell coborî steagul. Până şi duşmanul le respectă curajul şi se îngădui garnizoanei să se retragă cu toate onorurile de război, tobele bătând, steagurile fluturând, trâmbiţele sunând... Toate acestea ni le povesti Robin mai târziu. Da, ne avusesem şi noi clipele noastre de glorie aci, în Cornwall... Totuşi, după ce capitulară şi ei, ultimele noastre speranţe se spulberară şi nu puturăm face nimic altceva, decât să oftăm şi să privim spre zările posomorite ale viitorului.

Cumnatul meu, Jonathan Rashieigh, i se sechestrase pă~ mintul ca şi celorlalţi proprietari regalişti de către Comitetul Judeţean şi, în iunie, când fusese la Truro, i se spusese că avea de plătit o amendă de o mie şi opt zeci de pfunzi către comitet, pentru a-şi putea răscumpăra proprietatea. După campania din ’44, pierderile Iui se ridicau acum la mai mult de opt mii de pfunzi, dar nu puteau să facă nimic altceva, decât să-şi plece capul în faţa învingătorilor şi să fie de acord cu plata acestui preţ de răscumpărare, pe care urma să-1 achite treptat în anii următori. El ar fi putut să părăsească ţara şi să plece în Franţa, ceea ce făcură mulţi din vecinii noştri, dar era prea puternic legat de pământul său şi, în iulie, distrus şi descurajat, semnă National Covenantul, adică se legă prin jurământ că niciodată nu va rnai îndrepta armele împotriva parlamentului. Această lovitură amară dată mindriei lui, cu toate că şi-o atrăsese singur, nu satisfăcuse comitetul şi, curând după aceia, i se ordonă să plece la Londra, să rămână. acolo şi să nu se mai

întoarcă în Cornwall până ce nu va fi plătit întreaga amendă. Se distrugea astfel un nou cămin şi noi, cei din Menabilly, urma să gustăm din

• S Λ ft A îi J*l* * V «î.. « „Λ

plin otrava înfrângerii. Ne părăsi într-o zi de septembrie, după ce ultimile rămăşiţe ale recoltei sărăcăcioase fuseseră strânse, părând cu aproape zece ani mai bătrân decât ar fi trebuit să arate la vârsta lui ele cincizeci şi cinci de ani. Privindu-1, îmi dădui seama în ce măsură pierderea libertăţii poate distruge sufletul omenesc, pentru om însemnând acelaşi lucru viaţa sau moartea.

Se cuvenea, deci, ca Mary, biata mea soră, şi John, fiul său, să conducă gospodăria, şi să se îngrijească de plata datoriilor în fiecare lună, deşi ştiam bine că asta putea să dureze tot restul vieţii lor. Cele din urmă cuvinte ale lui John către mine, înainte de-a pleca la Londra, au fost pline de bunăvoinţă şi de generozitate.

— Menabilly e casa ta, mi-a spus, pentru cât timp vei dori. Toţi suferim din pricina aceleiaşi nenorociri. Păzeşte-o pe sora ta pentru mine; împarte cu ea supărările. Şi, te rog, ajută-1 pe John, Tu ai mai multă minte decât toţi acei pe care îi las aici în urma mea.

Mai multă minte... Mă îndoiam ele lucrul acesta. Era nevoie de o minte care să născocească şiretlicurile celui mai josnic avocat, pentru a putea îmblânzi Comitetul Judeţean şi agenţii plătiţi ai parlamentului.

Nu era nimeni care să ne poată ajuta. Fratele meu Robin se dusese la Radford, după capitularea din Pendennis, la fratele meu Jo, care se lupta cam cu aceleaşi greutăţi ca şi noi, iar Peter Courtney, dispreţuind inactivitatea, părăsise vestul, şi viitoarea ştire pe care o auzirăm despre el, era că părăsise ţara, pleci η d în căutarea prinţului de Wales. Mulţi tineri, urinara acest exemplu – se trăia bine la Curtea franceză. Cred că dacă le-ar fi fost mai scumpe eăminurile, ar fi rămas acasă, pentru a împărţi greutăţile înfrângerii cu soţiile lor. Alice nu-1 învinovăţi niciodată, dar cred că i se rupsese inima cândaflase că

plecase... La început ni se părea ciudat să-1 vedem pe John alături de Frank Penose lucrând ia câmp împreună eu rândaşii, dar era nevoie de fiecare braţ, deoarece pământul trebuia cultivat peste tot ca să se poată spera la o recoltă bună. Până şi femeile noastre se duceau la strânsul bucatelor. Mary însăşi, Alice, Elizabeth şi copiii, găsind că • asta e un sport plăcut, ajutau la căratul griului. Dacă am fi fost lăsaţi în pace, ne-am fi simţit împăcaţi şi chiar destul de mulţumiţi cu munca noastră, dar agenţii parlamentului veneau necontenit să ne spioneze, să ne pună întrebări despre cutare şi cutare lucru, să numere vitele, şi, aşa ni se părea,

9 – 8

λ *1* ’’f 1 1 ■ *Ψ* ► · 2 L·*

fiecare fir de grâu, şi nimic nu trebuia strâns, nimic cheltuit, nimic împărţit printre ai noştri, ci totul predat funcţionarilor spilcuiţi şi înfumuraţi din oraşul Fowey, ca împuterniciţi ai parlamentului. Parlamentul... Parlamentul... Zi de zi, ace*st c*uvint suna în urechile noastre. Parlamentul decretează că produsele să fie aduse în piaţă numai marţi „. Parlamentul a ordonat ca toate bâlciurile să funcţioneze neîntrerupt... Par-

* * ^

lamentul dă de veste tuturor locuitorilor, că nimeni nu are voie să iasă din casă la un ceas după apusul soarelui, decât cu îngăduinţă specială... Parlamentul înştiinţează pe fiecare gospodar că toate locuinţele vor fi percheziţionate săptămânal, căutându-se arme de foc şi muniţii. Percheziţiile vor începe chiar de azi, iar acel la care se vor găsi arme, va fi arestat imediat...

— Parlamentul decretează că nimeni nu are voie să respire aerul lui Dumnezeu, decât cu o permisiune specială, şi asta numai o oră la câte două zile, spuse John Rashleigh amărât. Dumnezeule, Honor, nimeni nu va putea să le îndure toate astea îndelungă vreme.

— Uiţi, răspunsei, că ţinutul Cornwall e numai o parte a regatului. întreaga Anglie va suferi curând aceiaşi soartă.

— Asta nu cred să se întâmple, zise el.

— Dar ce le-ar rămâne de făcut? La drept vorbind, regele e un prizonier. Partidul cu cei mai mulţi bani şi cu armata cea mai puternică guvernează ţara. Pentru cei. care împărtăşesc vederile lor, viaţa e fără îndoială foarte plăcută.

— Nimeni nu poate împărtăşi vederile lor, fără a-şi vinde sufletul.

— Aici greşeşti. E numai o chestiune de acomodare şi de-a şti să strângi mâna omului de care ai nevoie. Lordul Robartes trăieşte la Lanhydroek în cel mai mare confort. Familia Treffry – rudele lui Hugh Peters şi Jack Trefusis – trăiesc foarte bine la Place. Dacă ai fi urmat exemplul lor şi te-ai fi alăturat parlamentului, fără îndoială că viaţa la Menabilly ţi-ar fi părut cu mult mai uşoară.

El mă privi bănuitor.

— Ai vrea să mă duc să-i linguşesc, în timp ce tatăl meu trăieşte sărac la Londra, supravegheat în fiecare clipă? Aş muri mai degrabă.

Ştiam că spunea adevărul, şi tocmai pentru asta îmi era şi mai drag. John, dragul meu, tu ai îi putut trăi îndelungă vreme lângă John, clacă nu ţi-ai fi cheltuit sărmana ta sănătate, în cele dinţii luni de după război.,. Vedeam cum mun-

câa din greu, şi ei şi femeile, atunci când eu nu-i puteam ajuta mai cu nimic; ţineam numai socotelile, fiind o contabilă cu degetele pline de cerneală, şi adunam totalul datoriilor la termenele de plată. Nu sufeream cât suferea familia Rashleigh din pricina mândriei înfrânte, această mândrie fiind o însuşire pe care eu n-o mai aveam ele mult, şi mă simţeam tristă din cauza tristeţii lor. Văzâncl-o pe Alice cum privea gânditoare de la fereastră, mă durea inima, iar când Mary, cu umbre adinei pe sub ochi, citea o scrisoare de la Jonathan, uram Parlamentul poate mai mult decât ei.

Dar acest prim an de înfrângere fu oarecum liniştit şi netulburat pentru mine, care nu purtam nicio povară pe umerii mei. Pericol nu mai era. Armatele erau împrăştiate, încordarea războiului trecuse. Omul pe care îl iubeam se afla în siguranţă dincolo de mare, în Franţa,

de unde trecu în Italia însoţit de fiul său; din când în când primeam câte-o ştire de la ei din vreo ţară străină. Era plin de curaj şi bine dispus, şi pe semne că nu-mi ducea lipsa. Vorbea cu entuziasm despre faptul că mergea să lupte cu turcii, ca şi cum, mă gândeam strângând din umeri, trei ani grei de război civil nu-i potoliseră pofta de luptă.

„Fără îndoială că zilele îţi par pline de monotonie, acolo în Cornwall”, îmi scria el.

Fără îndoială. Pentru nişte femei care au cunoscut asedierea şi lipsurile cele mai grele, monotonia putea fi un lucru plăcut... Hoinară timp de atâtea luni, era odihnitor să găsesc în cele din urmă o casă pe care s-o locuiesc împreună cu oameni dragi, măcar că eram cu toţii tovarăşi în suferinţa înfrângeriL Dumnezeu să binecuvânteze familia Rashleigh pentru faptul că mi-au îngăduit să stau aceste luni la Menabilly î Casa era goală şi despuiată de gloria ei, dar cel puţin aveam o încăpere a mea. Parlamentul putea să ia toate produsele, vitele, recolta, dar nu-mi putea lua nici mie, nici familiei Rashleigh frumuseţea pe care o vedeam zilnic. Devastările grădinilor fură uitate când răsăriră ghioceii şi copacii înmuguriră. Noi cei învinşi, mai puteam încă asculta păsările într-o dimineaţă de mai şi să vedem cucul zburând spre păduricea de lângă dealul Gribben. Dealul Gribben... îl priveam clin fotoliul meu de pe şosea, în orice stare sufletească ni-aş fi găsit, din iarnă până în toiul verii. lntr-o după amiază de toamnă am văzut ceţurile târându-se din valea Pridmouth spre creştetul dealului şi, oprindu-se acolo o clipă, aşteptau parcă o rază de soare.

260

Vedeam cum spuma albă a mării de la începutul verii aşternea peste dealuri un zăbranic de vis; astfel, într-osingură clipă ν împrejurimile deveneau o ţară imaginară, plină de farmec; nu se mai auzea alt sunet decât cel al apei lovindu-se de stâncile de pe ţărmul ascuns, under aproape de amiază, copiii adunau scoici. Toanele urâte ale lui noiembrie învolburau ploaia ce părea o perdea spre miază-zi şi apus. Dar, mai pline de linişte decât orice, erau serile de vară târzie, când soarele apunea şi luna încă nu răsărise, când roua se întindea

anevoie peste iarba înaltă.

Marea e foarte albă şi liniştită şi numai un singur val să spele stânca de la Cannis. Ciorile zboară înapoi spre cuiburile lor de lângă iepurărie.

Oile pasc iarba verde, înainte de-a se aduna una lângă alta sub zidul de piatră, aproape de locul unde se vântură griul. întunericul se lasă încet pe dealul Gribben, pădurile par negre şi, dintr-odaţă, pe o potecuţă ascunsă, o vulpe ascunsă se strecoară pe sub copaci spre câmpul cu scaeţi şi se opreşte în loc, privindu-mă cu urechile ciulite... Apoi îi tresare coada şi vulpea se face nevăzută, deoarece Matty vine de-a. lungul şoselei să mă ia acasă; a mai trecut o zi. Da, Richard, monotonia îşi are mângâierile ei...

Mă întorc la Menabilly unde toată lumea s-a culcat; luminările din galerie sunt stinse. Matty mă duce sus, şi când îmi piaptănă părul şi mi-1 pune pe ace ca să-I facă bucle, cred că sunt aproape fericită. Un an a venit şi a trecut şi, cu toate că suntem învinşi, trăim, ne croim altfel de planuri. Sunt singuratecă, clar aceasta mi-a fost soarta de când aveam optsprezece ani. Şi singurătatea îşi are compensaţiile ei. Mai bine să trăieşti sufleteşte singură, decât în doi într-o veşnică teamă. Gândind la toate acestea, ţinând unul din acele de încreţit părul, băgai de seamă că Matty mă privea prin oglindă.

— S-au răspândit zvonuri ciudate astăzi în Fowav, îmi spuse ea în şoaptă.

— Ce fel de zvonuri, Matty? Zvonurile sunt totdeauna aceleași.

>

Ea umezeşte o cârpă cu limba, apoi răsuceşte pe ea o şuviţă de păr.

— Oamenii noştri se întorc încetul cu încetul. Intâi unul, apoi doi, apoi trei. Dintre cei care au fugit în Franţa acum un an.

261

Pun o loţiune pe faţă şi pe mâini.

— De ee se întorc? Doar nu pot face nimic.

— Singuri nu, dar dacă se leagă unul de celălalt, pe ascuns...

Stau liniştită cu mâinile în poală şi, dintr-o dată îmi amintesc de o frază din ultima scrisoare pe care am primit-o din Italia.

„Poate vei auzi de mine înainte de sfârşitul verii pe o altă cale”.,.

înţelesesem atunci că avea de gând să pornească în război împotriva turcilor.

— Oare circulă nume? întrebai, Şi pentru întâia oară, de multe luni se născu un fel de teamă în inima mea. Un răstimp ea nu-mi răspunse, ocupată cu altă şuviţă de păr, În cele din urmă, cu vocea înceată, grăi:

— S-a adus vorba despre un mare conducător, care a debarcat pe ascuns Ia Plymouth, venind de pe Continent. Purta o perucă neagră, spun oamenii, ca să-și ascundă părul. Dar n-au rostit niciun nume...

Un liliac se loveşte de geam, rătăcit şi speriat, și o bufniţă începe să ţipe lângă casă; glasul ei îmi pare o prevestire, îmi vine a crede în clipa aceea că liliacul nu e o pasăre de vară, ci simbolul înfricoșat al tuturor fiinţelor urmărite.

29

Zvonuri. Totdeauna zvonuri, Niciodată ceva sigur. Cu atât am fost răsplătiţi în iarna anului ’47—48, Parlamentul era atât de sever în privinţa ştirilor, încât ni se comunicau numai declaraţiile oficiale, şi acestea nu aveau nicio valoare, fiind numai ceea ce Whitehall socotea că e bine să st im, t

Apoi începură şoaptele, trecând de la unul la celălalt, şi, până să ajungă la noi de la mari depărtări, trebuie mai întâi să înlăturăm ceea ce ni se părea exagerat, pentru a găsi grăuntele de adevăr. Regaliştii se înarmau. Asta era baza adevărată a tuturor zvonurilor, Prin contrabandă se aduceau în ţară. arme din – Franţa și se găseau ascunzişuri pentru ele. Oamenii se întâlneau prin case particulare. Muncitorii vorbeau între ei la câmp deschis. Un flăcău, la un colţ de stradă, îi făcea semn altuia, şi se sfătuiau, îţi părea, m legătură cu preţurile zilei. Se punea o întrebare, se dădea un răspuns grăbit, apoi cei doi se despărţeau, dar informaţia trecuse, adăugându-se încă o verigă la lanţ.

In faţa bisericii din Tywardreath stătea un soldat parlamentar sprijinit în armă, în timp ce un agent neastâmpărat, cu un dosar sub braţ, plin de documente, conţinând nume şi desluşiri cu privire la fiecare membru din parohie, îi ura bună dimineaţa. Câtă vreme îl ţinea ele vorbă, bătrânul cioclu, cu spatele întors, pregătea o groapă nouă, care de această dată nu era sortită pentru un mort, ci ca să se îngrămădească arme în ca.

Puteau să spună multe, aceste cimitire din Cornwall. Oţelul rece pe sub iarba verde şi mărgărite, puşti adunate în cavouri. Dacă un flăcău se urca pe acoperitul bordeiului ca să-l repare în vederea ploilor de iarnă, el se oprea o clipă, se uita în jur, apoi căuta cu mâna pe sub stratul de stuf al acoperişului, ca să simtă tăişul ascuţit al săbiei.

Toate astea îmi erau povestite de Matty. Mary veni la mine cu o scrisoare de la Jonathan, din Londra.

„Se pare că în fiecare moment poate izbucni din nou lupta, acestea erau cuvintele lui. Nemulţumirea e mare chiar aici, împotriva stăpânilor. Mulţi londonezi care au luptat împotriva regelui, acum ar depune jurământul loialităţii pentru el. Nu vă pot spune nimic mai mult deocamdată. Roagă-1 pe John să aibă grijă c. u cine se întâlneşte şi unde se duce. Nu uitaţi că sunt legat de jurământul meu. Dacă ne-am amesteca în aceste chestiuni, el şi cu mine am plăti-o cu vieţile noastre”.

Mary împături speriată scrisoarea şi o ascunse.

— Ce înseamnă asta? întrebă. La ce anume se referă el?

La asta nu era decât un singur răspuns. Regaliştii se pregăteau.

Nume care nu mai fuseseră rostite de doi ani, acum se şopteau cu multă prevedere. Trelawney... Trevannion... Arundell... Bassett... Grenvile. Da, mai presus de toţi, Grenvile. A fost văzut la Stowe, spunea unul. Nu, nu la Stowe, ci în casa surorii sale de lângă Rideford. Pe Isle of Wight, spunea altcineva. Vulpea roşie plecase la Carisbroke să se sfătuiască într-ascuns cu regele. El nu mai fusese prin vestul

ţării, Stătuse cineva de vorbă cu el în Irlanda. Sir Richard

Grenvile se întorsese... Sir Richard Grenvile era în Cornwall...

Nu voiam să ascult aceste poveşti. Fiindcă prea de multe ori în viaţa mea plecasem urechea la zvonuri. Totuşi, lucru ciudat, nu mai venea nicio scrisoare din Italia, nici din Franţa...

John Rashleigh nu spuse nimic în privinţa acestor lucruri. Tatăl său îl rugase să nu se amestece, ci să muncească, zi şi noapte, pentru ca datoria grea fată de Parlament să poată fi plătită. Dar ii ghiceam gândurile. Dacă va fi cu adevărat o răscoală, dacă Prinţul într-adevăr a debarcat și Cornwall va fi eliberat din nou, atunci nu se va mai plăti nicio datorie. Dacă familia Trelawney era de partea celor învinși, ca şi familia Trevannion, ca toţi ceilalţi din judeţ care juraseră în ascuns credinţă regelui, atunci nu era o lașitate și o rușine pentru un Rashleigh să rămână la o parte? Sărmanul John! A fost deseori neliniştit şi enervat în aceste prime săplămâni ale primăverii, după ce s-a -mântuit cu aratul. Și Joan nu era printre noi ca să-1 încurajeze, deoarece gemenii, pe care îi născuse înainte cu un an, erau bolnăvicioşi, şi ea se afla împreună cu ei şi cu copiii mai mari la Mothercornbe, în Devon. Jonathan sc îmbolnăvi la Londra şi, cu toate că ceru îngăduinţa parlamentului să se întoarcă în Cornwall, cererea nu-i fu luată în seamă; atunci, trimise după Mary care se duse la el. Ne părăsi după aceea Alice. Peter îi scrise din Franţa, cerându-i să se ducă împreună cu copiii la Trethurfe, unde, după cum auzise, casa iui se afla într-o stare deplorabilă, și-acum când primăvara bătea la uşă, ea ar fi putut să vadă ce reparaţii se puteau face. Plecă deci la 1 martie, şi la Menabiâly se făcu dintr-odată o linişte ciudată. Mă obişnuisem de-atâta vreme cu glasurile copiilor, încât acum, fără el şi fără Alice care îi striga necontenit, fără să mai aud foşnetul rochiei Maryei, mă simţeam mai singuratecă decât oricând şi parcă mai tristă. Nu mai rămăsese nimeni în afară de John şi tovărăşia mea si mă întrebam ce vom face împreună în serile lungi şi posomorite.

— Sunt pe jumătate hotărât să las Menabiâly în grija ta şi să plec la Mothercornbe, îmi spuse el a treia zi.

— Nu voi spune nimănui nimic clacă vei face asta, zisei.

— N-aş fi vrut să fac ceva împotriva dorinţelor tatălui meu, reluă el, dai' au trecut mai mult de şase luni de

264

ψ

când n-am văzut-o pe Joan şi pe copii, şi, · afară de asta, până aci la noi nu pătrunde niciun cuvânt din cele ce se petrec în ţară. Numai atâta ştiu, că a izbuncit din nou războiul. Se dau lupte din nou la Wales şi prin judeţele din răsărit. Trebuie să ştii, Honor, că sunt sătul de neactivitate. Aproape că îmi vine să pornesc călare spre Wales.

— Nu-i nevoie să te duci la Wales, îi spusei încet; e foarte probabil că va fi răscoală şi în judeţul tău.

Privi spre uşa pe jumătate deschisă a galeriei. O mişcare mai mult instinctivă, ele care nu era nevoie, căci puţinii servitori pe care îi aveam, erau toţi vrednici de încredere, Totuşi, de când ne guverna Parlamentul, gestul acesta devenise la el un obicei.

0

— Ai auzit ceva? întrebă cu sfială. Vreun cuvânt adevărat, vreau să spun, nu numai zvonuri?

—Nimic în afară de ce-ai auzit şi tu,

— Am crezut poate că Sir Richard... începu el, Dar eu clătina! din cap.

— De un an se vorbeşte mereu, spusei, că e ascuns undeva prin ţară. Mie însă nu mi s-a adus nicio veste.

El oftă şi se uită încă odată spre uşă,

— Dacă aş şti numai ce să fac, reluă. Dacă va fi o răscoală şi eu n-aş lua parte la ea cu nimic, 'cit de lipsit de loialitate aş părea faţă de rege şi ce dezonoare ar fi pentru numele Rashieigh!

— Dar dacă va fi o răscoală care va da greş? întrebai. Ce umede vor fi zidurile închisorii! Ce greu îţi va părea capul pe umeri î

El zâmbi, în ciuda seriozităţii:

— Increde-te în femeie, căci ştie să potolească înflăcărarea unui bărbat,

— Increde-te în femeie, răspunsei, căci vrea să dăinuiască

războiul departe de casa ei.

— Vrei, aşadar, să rămii până la infinit, sub stăpânirea parlamentului?

— Nu. Dar scuipă-le în faţă înainte de-a fi venit timpul, şi vom rămâne pe veci sub călcâiul lor.

Oftă din nou, răvăşindu-şi părul, cu sufletul plin de îndoieli.

— Ia-ţi un concediu şi pleacă la Mothercombe, reluai, Ai nevoie de soţia ta, nu de răscoală. Dar, îţi fac cunoscut că îndată ce vei ajunge în Devon, s-ar putea întâmpla să nu te mai poţi întoarce atât de curând.

265

Lucrul acesta îl auzisem destul de des în ultimele saptămâni. Acelora care plecaseră la Devon sau la Somerest pentru chestiuni absolut legale, având permis din partea oficialităţilor parlamentare locale, li se făceau dificultăţi cu prilejul întoarcerii, erau cercetaţi si întrebaţi, după care urmau percheziţii, căutându-se documente şi arme, toate acestea terminându-se cu o noapte sau mai multe de închisoare. Noi, cei învinşi, nu eram singurii care auzeam astfel de zvonuri...

Actualul şerif al Cornwalului era un vecin, Sir Thomas din Prideaux, de lingă St. Rlazev, care, cu toate că era parlamentar convins, era un om drept şi cinstit. Făcuse tot posibilul pentru a micşora amenda grea impusă proprietăţii Rashleigh, datorită respectului faţă de cumnatul meu, dar Whitehall era prea puternic, pentru posibilităţile lui locale. Acum. el era acela care din. amabilitate înlesni lui John Rashleigh îngăduinţa să-şi viziteze soţia la Mothercombe în Devon, şi astfel se întâmpâă, în această primăvară grea şi plină de încercări, ca din toţi locuitorii de la Menabilly eu să rămân singură în toată casa.

Λ

Femeie şi schiloadă, nu era cu putinţă ca eu să sprijin o rebeliune înverşunată. Familia Rashleigh depusese jurământul. Menabilly era acum dincolo de orice bănuială. Şi cu toate că garnizoana Fowey şi alte porturi de pe coastă erau fortificate şi mai multe trupe erau încartiruite în oraşe şi sate, în micul nostru colţ de ţară, totul

părea neschimbat. Oile păşteau ρ edealul Gribben, vitele în îngrăditura din parc. griul era semănat pe optsprezece pogoane. Şi fumul ce se înălţa din căminul meu, era singurul care se putea zări în Menabilly.

Până și casa administratorului rămăsese goală, acum când bătrânul John Langdon fusese chemat lingă strămoşii lui, deoarece, din pricina datoriei care greva proprietatea, locul său nu mai fusese ocupat de nimeni. Cheile lui, odinioară atât de importante și de misterioase, se aflau acum în păstrarea mea, și căsuţa de vară atât de sfântă cumnatului meu, devenise adăpostul obişnuit în după amiezile când bătea vântul. Nu simţeam în aceste zile dorinţa să cercetez documentele familiei Rashleigh. Cele mai multe din cărţi nu mai erau acolo; se aflau depozitate pe undeva prin casă, sau înpachetate și trimise lui Jonathan la Londra. Biroul era gol pe dinafară și pe dinăuntru. Păienjenii atârnau pe pereţi. Pete verzi de mucegai apăruseră pe tavan. Dar rogojina de pe podea tot mai acoperea piatra cu ineluşul de fier... Odată, văzui un

266

Şoarece ieşind de dedesubt, privindu-mă cu ochi rotunzi și neprietenoşi. Un păianjen mare, negru, işi ţcsea o reţea la fereastra dinspre răsărit și iedera, ieşind din pământ, îndrepta un cârlig înspre pragul uşii.

După câţiva ani, natura îşi va impune dreptul aci, gândii. Lespezile căsuţei de vară se vor fărâmiţa, urzica îşi ca croi drum prin podea și nimeni nu-şi. va mai aminti de piatra cu inclus de deasupra, sau de scările și de tunelul plin de mucegai. La urma urmei, îşi împlinise rostul. Dar zilele n-aveau să se mai întoarcă.

• · s într-o zi de martie, mă uitam spre mare și vedeam cum umbrele întunecau pentru un moment unduirea palidă a apei, dincolo de Pridmouth. Orologiul din clopotniţă bătea patru ceasuri, Matty plecase la Fowey şi trebuia să se întoarcă din clipă în clipă. Auzii un pas pe potecuţa de sub şosea si strigai, crezând că putea fiunul din muncitorii agricoli care se întorcea acasă şi, care ar fi putut să ducă o scrisoare din parte-mi. Paşii încetară şi nu mi se răspunse. Strigai din

nou,. şi de această dată auzii un foşnet prin tufe. Prietena mea vulpea ieşise poate În căutare de pradă. Dar atunci zării o mână agăţându-se de pervazul ferestrei şi cău~ tându-şi un sprijin. Zidurile căsuţei de vară erau însă netede, neavând nimic de care s-ar fi putut sprijini un picior şi, într-o clipă, mina dispăru. Cineva mă spiona, deci... Dacă vreunul din agenţii parlamentarilor, care îşi petreceau zilele îngrozind bieţii oameni simpli de la ţară, dorea să-şi încerce jocul cu mine, n-avea decât.

— Dacă cineva doreşte să vorbească cu Mr, Rashleigh, nu-i aci, strigai cu glas tare. N-am rămas decât eu la Menabilly, Mrs. Honor Harris şi vă stau la dispoziţie.

Aşteptai o clipă, cu privirea îndreptată spre fereastră. Apoi o umbră căzând dintr-odată asupra umărului meu drept, îmi dovedi că cineva se afla lângă uşă. Mă întorsei în pripă, cu mâinile pe roţile fotoliului, şi zării un om mărunţel şi subţirel, îmbrăcat în haine negre, simple, ca orice funcţionar din Londra, cu o pălărie trasă mult peste ochi. Rămăsese cu mina pe uşă, privindu-mă.

—Cine eşti? întrebai. Ce doreşti?

Era ceva în înfăţişarea lui care atingea o coardă în mine... Felul cum ezita, stând într-un picior, apoi cum îşi muşca unghia de la degetul cel mare...

Căutam răspunsul cu bătaie de inimă, când dintr-odată îşi ridică pălăria de pe buclele negre şi îl văzui zâmbind, tremuri η d la început, nesigur, până ce mă văzu şi pe mine zâmbindu-i, şi întinzând braţele spre dârlsul.

— Dick, – șoptii.

Porni în fugă si căzu în genunchi lângă mine, acoperindu-mi mâinile cu sărutări.

Uitai de anii ce trecuseră şi ţineam din nou în braţe un băieţaş îngrozit care rodea un os; puteam jura că era un câine, iar eu stăpâna lui.

Apoi, ridicind capul, băgai de seamă că nu mai aveam în faţă un

băieţaş, ci un tânăr cu puf deasupra buzei, cu bucle care nu mai erau ciufulite, ci lucitoare şi strinse.

Vocea u era joasă şi moale, vocea unui bărbat.

— Patru ani, spusei. Ai crescut atât de mult în patru ani î

— Împlinesc optsprezece ani peste două luni, răspunse zâmbind. Ai uitat? Întâia oară mi-ai scris despre aniversarea mea» dar de-atunci niciodată,

— N-a mai fost cu putinţă să-ţi scriu în aceşti din urmă doi ani, Dick.

Nu puteam să-mi iau ochii de la el. Părea mult mai mare. mai schimbat.

Totuşi, avea acelaşi fel de a privi cu ochii lui negri, bănuitori, plini de luare aminte, şi îşi rodea şi acum unghiile.

— Spune-mi repede, zisei, înainte de a veni cineva să mă ia acasă, pentru ce ai venit aici?

Mă privi cu îndoială.

• · ■»

— Aşadar, sunt cel dinţii care a venit? întrebă. Tatăl meu nu e pe-aici?

Inima îmi bătu cu putere, de fericire sau de teamă, n-aş putea spune.

O intuiţie bruscă mă desluşea parcă în toate privinţele.

Se încheiase cu aşteptarea din lunile trecute. Totul va reîncepe... Totul va reînvia...

χ·

— Nimeni nu e aci, afară de tine, îi spusei. Nici familia

Rashleigh nu e acasă.

— Da, asta o ştiam. De aceea am venit la Menabilly,

— Cum aşa?

Nu răspunse, începu din nou să-şi roadă unghiile.

— Ei ţi-o vor spune, răspunse el clipind din ochi, când voi fi aici.

— Cine sunt „ei” V

1 f...»

— In primul rând tatăl meu, reluă cu ochii aţintiţi asupra uşii, Peter Courtney în al doilea rând, apoi Ambrose Manaton din Treearrel şi fratele tău Robin şi, fireşte, mătuşa Gartred.

— Gartred!...

Mă gândii parcă la cineva care a fost bolnav îndelungă vreme, sau care a trăit retras de lume, ducând o viaţă cu totul deosebită. — Se răspândiseră destule zvonuri în sud-estul ţinutului Cornwall, în stare să zăpăcească pe oricine, dar niciunul nu mi se păruse atât de tulburător.

— Cred că ar fi cel mai bun lucru, spusei în şoaptă, -dacă mi-ai povesti tot ce s-a întâmplat de când ai venit în Anglia,

Se ridică şi, ştergându-şi praful de pe haine cu o mină dispreţuitoare, mai curăţi un loc pe pervazul ferestrei unde se aşeză.

— Am părăsit Italia toamna trecută, spuse, şi, ne-am oprit la Londra mai întâi. Tatăl meu era deghizat într-un comerciant olandez, iar eu ca secretar al lui. De atunci am cutreierat Anglia de la sud la nord făeând pe oamenii de afaceri străini, dar pe ascuns ca agenţi ai Prinţului. De Crăciun am trecut Tamarul intrând în Cornwall şi ne-am îndreptat numaidecât spre Stowe. Mătuşa mea a murit, după cum stii, si nu se aflau acolo decât administratorul, vărul meu 1 ʼ 1

Bunny si ceilalţi. Tatăl meu a spus administratorului cine e şi de atunci s-au ţinut în judeţ mai multe consfătuiri secrete. De la Stowe nu e decât un pas până la Bideford şi Orley Court. Acolo am găsit-o pe mătuşa ■ Gartred, care, fiindcă se certase cu prietenii ei parlamentari, a fost foarte încântată să ne vadă; tot astfel si fratele d-tale Robin.

9

Adevărat, atâta lume trecuse pe lingă mine aci la Menabilly. Parlamentul avea un lucru în favoarea lui că, oprind

.. —l ştirile, oprea şi bârfelile.

— N-am ştiut că fratele meu Robin a locuit la Bide-

j

ford.

Dick ridică din umeri.

• . · *

— El şi mătuşa mea sunt foarte strâns legaţi unul de altul, îmi spuse. înţeleg că fratele d-tale a devenit intendentul ei. Ea posedă ceva pământ care a aparţinut fratelui d-tale mai mare care a murit, nu-i aşa?.' – . — **269**

jbpi. ι ^ ^ j ' 4 1 S

Da, se putea ca ei să se îi întilnit din nou pe aceiaşi temei. Era vorba de terenul pe care odinioară fusese Lanrest, ogorul de sub moara din Lamelton. De ce să-l fi condamnat pe Robin, obosit şi plictisit din cauza înfrângerii?

— Şi?

— Şi, astfel, planurile se puneau la cale, familiile se adunau laolaltă. Toată lumea s-a alipit acestei mişcări de la răsărit la apus, de-a lungul şi de-a latul ţinutului Cornwall Până şi familiile Trelawney, Trevannion, Bassett, Arundell. Şi-acum se apropie. Se încarcă puştile şi se ascund săbiile. Vei avea prilejul să vezi un nou măcel.

In glasul său moale era un ton amar; strânse în mâini marginea pervazului.

— Şi tu? întrebai. Nu eşti tulburat de această perspectivă? Nu te simţi fericit că faci parte dintre ei?

O clipă nu răspunse. Iar când începu să vorbească, ochii i se măriră şi se întunecară pe faţa lui palidă, ca şi în urmă cu patru ani, când era încă copil.

— Să-ţi spun un lucru, Honor, rosti el pătimaş, aş da tot ce am pe lume – ceea ce e foarte puţin – să fiu scos din această afacere.

Pasiunea cu care vorbea mă mişcă, dar băgai de seamă că el era frământat de alte gânduri.

— De ce oare? întrebai. Nu crezi în izbânda lor?

— Să cred? rosti ei obosit. Nu cred în nimic. L-am rugat să rnă lase să trăiesc în Italia, unde mă simţeam mulţumit în felul meu, dar n-a vrut. Am văzut că aş putea picta, Honor. Aş fi putut să-mi aleg ca meserie pictura. Şi aveam şi prieteni, băieţi de vârsta mea, pentru care

simţeam multă simpatie. Dar, nu. Pictura e o ocupaţie pentru femei, ceva cu care își pierd timpul străinii. Şi prietenii mei, după părerea lui, erau ca nişte femei. M-ar fi degradat. Dacă doream să trăiesc, dacă speram să câştig vreodată un penny pe numele meu, condiţia era să-l urmez, să fac ce-mi poruncea, să imit felul lui de-a vedea, să devin ca şi verii mei Grenvile. Dumnezeule, am ajuns să urăsc până și numele de Grenvile.

Avea optsprezece ani, dar nu se schimbase. Optsprezece ani, dar părea tot cel de la patrusprezece ani. Acelaşi bebeluş care plânsese din pricină că îl ura pe tatăl său.

— Si mama ta? întrebai cu bunătate.

J

Ridică din umeri.

270

*— Da, am văzut-o, răspunse el fără entuziasm, câar acurri e prea târziu ca să se mai poată ajunge la ceva. Nu-i pasă de mine. Are alte rosturi. Acum patru ani m-ar fi iubit încă. Acum, nu. E prea târziu. Şi numai din vina lui. Totdeauna din vina lui.

— Poate, că... — dacă toate astea vor lua sfârşit, vei fi liber, spusei. Voi vorbi eu pentru tine, Voi cere să te întorci în Italia, la pictura ta, la prietenii tăi.

își ciupi ciucurii hainei cu mâinile lungi, subţiri – prea lungi, prea subţiri pentru un Grenvile, gândii.

— Va fi din nou război, zise el în şoaptă, oamenii se vor ucide unul pe altui fără alt scop decât acela ele a vărsa sânge. Totdeauna vărsare de sânge...

Se întunecase în căsuţa de vară şi nu cunoşteam încă nimic altceva în legătură cu planurile lor. Frica pe care o citeam în ochii lui găsea ecou în inima mea şi simţeam din nou vechea încredere şi vechile temeri.

—· Când ai plecat din Bideford? întrebai.

—Acum două zile. Aşa fusese hotărât în legătură cu mine. Fiecare trebuia să pornească separat şi pe-o altă cale. Lady Courtney a

plecat la Trethurfe, presupun?

— A plecat la începutul lunii.

— Asta a şi fost intenţia lui Peter. Mai mult un şiretlic pentru a se goli casa. Peter e în Cornwall şi se află printre noi dinainte de Crăciun.

încă o pradă pentru Gartred? Un al· doilea intendent care să aibă grijă de Or ley Court? Şi Alice, cu obrajii palizi, cu bărbia în mină, stând la o fereastră deschisă... Richard nu-şi alegea subalternii pentru bunătatea lor.

— Mrs. Rashleigh a fost chemată la Londra în acelaşi scop, spuse Dick. Pianul a fost întocmit cu multă dibăcie, ca toate planurile tatălui meu. Şi ultima lovitură, pentru a se goli casa şi a-1 alunga pe John, a fost foarte potrivită cu apucăturile lui.

— John a plecat din proprie iniţiativă să-şi vadă soţia la Mothercombe în Devon, răspunsei.

— Da, dar a primit mai întâi o veste, spuse Dick. Un petic de hârtie i-a fost înmânat la Fowey, în care se spunea că soţiei sale îi place prea mult un vecin, care locuieşte în casa tatălui ei. Ştiu asta, fiindcă l-am văzut pe tatăl meu scriind această scrisoare, cu mătuşa Gartred râzând alături de dânsu-1.

.271

Tăceam. „Dumnezeu să-i blesteme pe îmândoi pentru această cruzime44, gândii.

Dar cunoşteam răspunsul lui Richard chiar în clipa în care îl acuzam în gândurile mele: „Orice mijloc pentru a-mi asigura scopul pe care îl urmăresc44.

In sfârşit, ceea ce trebuia să se îrit împle acum, nu mă privea câtuşi de puţin. Casa era goală. N-aveau decât să şi-o facă loc de întâlnire. Nu-i puteam opri. Menabiâly putea deveni într-o bună zi cartierul general al răscoalei regaliştilor. Dacă vor izbândi sau vor da greş, nu era treaba mea.

— Oare tatăl tău mi-a trimis vreo vorbă? Ştie el că eu mă găsesc aci?

Dick mă privi nedumerit o clipă, ca şi cum într-adevăr n-aş fi fost în stare minţile, ceea ce începui să cred şi eu.

— Ohr desigur, îmi spuse. De aceea s-a gândit la Menabiâly în loc de Caerhayes. Nu a fost nicio femeie la Caerhaves care să-1 stimuleze.

tr

— Oare, după cloi ani petrecuţi în Italia, tatăl tău tot mai are nevoie de stimulare?

— Depinde de ce înţelegi d-ta prin stimulare, răspunse. Nu l-am văzut pe tatăl meu niciodată stând de vorbă cu femeile în Italia. Poate că, dacă ar fi făcut-o, ar fi devenit mai bine dispus.

Mi-1 imaginam pe Richard, cu pana în mână, având în faţa lui harta Cornwall. ului întinsă pe masă. Ca nişte puncte mici pe această hartă, se aflau însemnate casele de lingă coastă, care puteau oieri siguranţă Trelawne... păduri prea dese. Penrice... nu destul de aproape de mare. Caerhayes... da, un teren de debarcare foarte bun pentru trupe, dar nicio singură Miss Trevannion. Menabiâly... cu o colină, un ascunziş şi cu o dragoste veche care pe vremuri îi împărtăşise viaţa şi care, chiar şi acum, după o tăcere lungă, mai putea fi în stare să-i zâmbească o clipă după cină. Şi pana făcea un cerc în jurul acestui nume, Menabiâly. Devenisem cinică, aşadar, de când cu înfrângerea. Guvernarea parlamentului îmi dăduse o lecţie. Dar cum stăteam acolo, privindu-1 pe Dick şi gândind cât de puţin seamănă cu tatăl său, îmi dădeam seama că toata supărarea mea nu era decât ceva aparent care nu putea amăgi pe nimeni, nici chiar pe mine, şi că nu doream nimic mai mult pe lume decât să joc din nou rolul de gazdă a lui Richard la lumina luminărilor şi să’ trăiesc din nou viaţa de încordare, de nebunie, de teamă şi de farmec,

30

Cădea asupra mea sarcina să dau de veste slugilor. O chemai pe fiecare în odaia mea.

— Ne-aşteaptă zile de primejdie, spusei. Se vor petrece lucruri

de seamă aici la Menabilly, pe care voi nu Ie veţi auzi, nu Ie veţi vedea. Oameni vor veni şi vor pleca. Nu-mi puneţi niciun fel de întrebări. Nu căutaţi niciun fel de răspuns. Cred că toţi sunteţi credincioşi Majestăţii Sale.

Trebuia să jure fiecare pe cartea de rugăciuni.

— Un singur cuvânt nesocotit pornit din această casă, şi stăpânul vostru de Ia Londra îşi va pierde viaţa, ceea ce se va întâmpla şi cu noi, reluai. Asta e tot ce am de spus. Aveţi grijă ca paturile să fie curate şi să avem hrană din belşug pentru oaspeţi. Dar să fiţi surzi şi orbi faţă de cei ce vor veni aici.

Era sfatul Matt vei să-i fac astfel confidenţii mei.

ν!

— Fiecare e vrednic de încredere, îmi spuse ea, dar un singur cuvânt de încredere din partea d-vs, îi va lega pe toţi si nici toţi agenţii din vestul ţării laolaltă nu-i vor putea face să trădeze ceva.

Trăisem foarte economicos de ia asedierea din *44 şi pe oaspeţii care aveau să vină, ii aştepta puţin confort, în încăperile de sus niciun fel de tapiserie pe pereţi, niciun fel de covoare pe jos. în loc de paturi, saltele de paie. Să se descurce cum vor putea, şi să fie mulţumiţi şi cu atât.

Peter Courtney se ivi cel clintii. Niciun secret în privinţa lui. îşi anunţă în public pretinsa lui întoarcere din Franţa, luând masa în drum spre casă cu familia Treffry ia Place, şi îşi manifestă dorinţa să-şi vadă copiii. Plecaţi la Trethurfe? Dar toate lucrurile lui erau la Menabilly. Probabil că Alice ii înţelesese greşit scrisoarea...

Peter nu arăta nici mai slăbit, nici mai palid. Purta o haină de catifea care trebuia să ii costat o avere. Biata Alice si zestrea ei!...

— If. · ι» ’» ".’·· „, ·

— Puteai să-i trimiţi vorbă într-ascuns că te-ai întors sănătos, îi spusei. Ea ar fi păstrat secretul.

El ridică din umeri cu nepăsare.

— O soţie poate deveni o blestemată povară în timpuri ca acestea, când un bărbat e silit să trăiască de la o zi la alta, numai cu

frica-n sân, îmi răspunse. Ca să-ţi spun adevărul Honor, sunt atât de încărcat de datorii, încât o singură privire de mustrare din ochii ei rn-ar înebuni.

— Arăţi destul de bine, spusei. Mă îndoiesc că te mustră conştiinţa prea mult.

El clipi din ochi, umflându-şi obrajii cu limba, şi mă gân~ deam că trăsăturile lui, pe care odată le admirasem, deveniseră vulgare datorită libertăţilor şi a bunului trai. Prea mult vin franţuzesc, prea puţină mişcare.

— Şi care sunt planurile tale după ce Parlamentul va fi învins?

Din nou strânse din umeri.

— Nu mă voi stabili niciodată la Trethurfe, îmi spuse. Alice poate locui acolo dacă-ύ place. În ce mă priveşte, oh, războiul m-a făcut nestatornic.

Se duse lângă fereastră cu respiraţia şuierătoare. Consecinţele războiului, moştenirea înfrângerii... încă o căsnicie care. se destramă...

Al doilea, se ivi Bunny Grenvile. Bunny, la vârsta de şaptesprezece ani, era cu două capete mai înalt decât vărul său Dick. Avea nasul cârn şi obrazul plin de pistrui. Acelaş Bunny, cu ochii lui nerăbdători şi întrebători, cu o hartă a coastei sub braţ.

— Pe unde vine coasta? Pe unde sunt locurile de debarcare? Nu, nu doresc nicio gustare. Am de lucru. Vreau să văd terenul.

Şi plecă spre Gribben, adulmecând ca un copoi, deşi un boboc de soldat ca şi fratele său Jack.

— Vezi, spuse Dick cinic, cu ochii lui negri aţintiţi asupra mea, că toţi bărbaţii din familia Grenvile sunt crescuţi pentru a fi războinici? Nu-i aşa că mă dispreţueşti pentru faptul că n-am plecat în tovărăşia lui?

— Nu, Dick.

— Oh, dar cu timpul mă vei dispreţui. Bunny îţi va câştiga simpatia, aşa cum şi-a eâştigat-o şi pe aceea a tatălui meu. Bunny are curaj. Bunny are ambiţie. Dick nu are niciuna nici alta. El e bun numai pentru pictură, ca o femeie.

Se aruncă pe divan privind spre tavan. Trebuia înfrânat şi în această privinţă. Demonul ambiţiei îi distrugea sănătatea, ca şi râvna de a excela, de a străluci în ochii părintelui său. În ochii părintelui său, pe care pretindea că-1 urăşte.

Al treilea care sosi, fu Mr. Ambrose Manaton, nume foarte cunoscut mie, deoarece generaţiile trecute ale familiei Harris avuseseră procese cu familia Manaton, pe temeiul aceleiaşi proprietăţi, Trecarrel. Despre ce-a fost vorba în aceste procese, nu pot spune. Ştiu însă că tatăl meu nu vorbea nicio-

dată cu vreunul din ei. Un Ambrose Man aton reprezentase Parlamentul înainte de război, la Launceston. Acest om era fiul său. Cred că era ceva mai în vârstă ca Peter Courtney, avea cam vreo treizeci şi patru de ani. Subţire şi delicat, cu oarecare farmec ascuns. Purta părul lung, căzânda-i în bucle pe umeri. Socotind că cel mai bun lucru ar fi fost să aducem odată vorba şi despre această chestiune, care după aceia trebuia să fie dată uitării, imediat ce-1 văzui, atacai subiectul în legătură cu certurile dintre familiile noastre.

— Familiile noastre au dus un război crâncen timp de câteva generaţii. Ceva în legătură cu proprietatea. Cum sunt cea mai mică dintre copii, nu trebuie să aveţi nicio grijă în ce mă priveşte. Deoarece nu am nicio pretenţie.

— Chiar clacă aţi fi avut vreo pretenţie, n-aş fi putut refuza să stau de vorbă cu o femeie atât cie frumoasă, răspunse el.

îl privii gânditoare, când îmi sărută mina. Prea grăbit cu mângâierile, prea gata să-mi surâdă... Care anume ar putea fi contribuţia lui în această campanie? mă întrebam. N-am auzit niciodată de el ca militar. Bani?... Proprietate?... Aceste terenuri de la Trecarrel şi Southill pe care tatăl meu nu le putea revendica? Richard desigur că luase valori de la dânsul. Războiul regaliştilor nu putea fi dus la buii sfârşit fără bani. Aşa dar, Ambrose Manton îşi punea la dispoziţie punga? Mă întrebam ce l-ar fi putut convinge să-şi rişte viata si averea. El îmi dădu cheia un moment mai târziu.

> j

— Mrs. Denys nu a sosit încă?

—· Nu încă. O cunoaşteţi bine?

— Am fost vecini apropiaţi în nordul Cornwallului şi în nordul Devonului.

Tonul era uşor, plin de încredere. Oh, Richard, dragostea mea cu puţine scrupule! Deci, Gartred era momeala cu care trebuia prin tigrul.

Pentru numele lui Dumnezeu, oare ce s-a petrecut în aceste luni de iarnă la Bideford? îmi puteam închipui de vreme ce Gartred făcuse pe gazda.

Ei bine, acum eram eu gazda la Menabilly. Şi saltelele de paie din camerele de la etaj vor fi puţin mulţumitoare după paturile cu puf de la Orley Court.

— Fratele meu, generalul Harris, activează ca intendent la Mrs. Denys?

— Oh, da, cam aşa ceva, răspunse Ambrose Manaton. îşi cerceta vârful cizmelor. Vocea lui suna cam prea forţat.

275

— L-aţi văzut pe fratele d-vs în ultima vreme? întrebă.

— De doi ani nu l-am văzut. De când a căzut Pendennisul.

— Atunci îl veţi găsi foarte schimbat. Are nervii pe de-a-ntregul distruşi. Fără îndoială, rezultatul asedierii.

Robin nu avusese nervi niciodată. Pornise la luptă cu un şoim la încheietura mâinii. Dacă Robin era schimbat, asta nu se datora unei asedieri ele cinci luni...

Se iviră împreună, puţin înainte de-a se întuneca. Eram singură în galerie ca să-i primesc. Guvernarea parlamentului fusese bine suportată de Gartred. îmi părea că era puţin mai plină la sâni, dar îi sta bine. Şi, la voia întâmâplării, lăsase natura să-şi facă jocul cu părul ei, care ηιι mai era auriu, ci avea şuviţe de un alb argintiu, care o făcea să pară şi mai drăgălaşă şi mai fragedă.

îşi aruncă haina spre Robin în momentul când intră, dezvăluind, prin gestul acesta nepăsător, tot ce-aşi fi vrut să ştiu despre relaţiile

dintre ei. Anii se adânceau în urmă ca un trăsnet şi-o vedeam mireasă la douăzeci şi trei de ani, de pe-atunei obosita de it, sclavul ei, care nu avusese nici tăria, nici voinţa să joace rolul stăpânului.

Acum, părea să fie vorba de un nou Kit, care stătea acolo în galeria din Menabilly, cu privirea adoratoare a unui câine.

Dar Ambrose Man aton avea dreptate. în ochii lui Robin nu era numai adoraţie. Mai era şi încordare, îndoială, teamă. Faţa îi era mai greoaie, iar obrajii buhăiţi îl trădau pe beţiv, înfrângerea si dragostea pentru Gartred făcuseră un alt om din fratele meu,

— Se pare că suntem sortite, amândouă, să ne întâlnim în momente de crize mari, rostii către Gartred. Tot mai joci pichet?

Fratele meu privi, când spre una, când spre cealaltă, cu oarecare nedumerire, dar Gartred zâmbi, scoţându-şi mănuşile de dantelă.

— Pichetul nu mai e modern, spuse ea. Jocul cu zaruri e mai nou, dar trebuie jucat pe ascuns, deoarece toate jocurile sunt interzise de Parlament.

— Atunci nu mă voi alătura jocului, spusei. Va trebui să joci cu Robin sau cu Ambrose Manaton.

îmi aruncă o privire fugară, dar o lăsai să treacă peste capul meu.

276

— Am cel puţin mângâierea să ştiu că nu vom mai face parte din opoziţie. Suntem acum de partea câştigătoare, zise ea din nou.

— Aa? întrebai.

Numai cu patru ani în urmă venise aci ca spioană a Lordului Robartes.

— Dacă te îndoieşti de loialitatea mea, trebuie să io~ spui lui Richard când vine. Dar e cam târziu pentru a se mai face schimbări. Cunosc toate secretele.

Zâmbi din nou şi, privind-o, mă simţii asemeni unui cavaler din timpurile vechi care îşi saluta adversarul înainte de luptă.

— Ţi-am pregătit odaia cea lungă de sus, în care locuieşte Alice cu copiii când e acasă, spusei.

— Mulţumesc, îmi răspunse.

— Robin e găzduit la stingă ta, reluai, iar Ambrose Manaton la dreapta, în dormitorul cel mic de la capătul scărilor. Intre doi bărbaţi puternici în stare să te păzească, cred că nu vei avea motive să fii nervoasă.

Nu clipi din ochir ci, întorcându-se spre Robin, îi dădu anumite ordine în legătură cu bagajele. El se supuse numaidecât ca un servitor.

— Ai avut noroc, că bărbaţii din familia mea s-au dovedit a fi ascultători.

— Aşi fi avut şi mai mult noroc, îmi răspunse, dacă în acelaşi timp ar fi fost mai puţin egoişti.

— E o greşeală de familie, răspunsei, ca şi cuvântul de ordine al casei noastre:, rcea ce avem, păstrăm".

Mă privi o clipă gânditoare.

— E într-adevăr o putere stranie, această atracţie pe careo ai faţă de Richard, zise ea. Te preţuiesc pentru asta.

înclinai capul spre ea clin fotoliul meu.

— N-ai de ce mă preţui, Gartred, răspunsei. Menabilly e doar un nume pe hartă care îşi împlineşte un rost. O casă goală, o coastă apropiată.

— Pe lângă asta şi o bună ascunzătoare, spuse ea cu şiretenie.

Acum era rândul meu să zâmbesc.

— Argintăria a fost dusă la monetărie de foarte multă v./

vreme, spusei, iar ceea ce a rămas, a fost înghiţit de tezaurul parlamentului. Pentru ce mai josi de astă fată?

Nu răspunse o clipă, dar îi văzui ochii de pisică urmărind umbra lui Robin în hol.

277

— Fiicele mele sunt mari, zise ea. Orley Court a devenit o povară pentru mine. Poate că nu-mi doresc decât un al treilea soţ şi liniştea de care am nevoie.

Ceea ce fratele meu nu-i putea oferi, gândii, dar ceea ce un om cu cinsprezece ani mai tânăr ca dânsa, cu terenuri şi averi, putea să-i

ofere cu plăcere. Mrs. Harris... Mrs. Denys... Mrs. Manaton?

— Ai ruinat un bărbat din familia mea, spusei. Bagă de seamă să nu încerci să ruinezi încă unul.

— Crezi că mă poţi împiedica?

— Eu nu. Tu poţi face cum pofteşti. Iţi dau numai de veste.

— Îmi dai de veste? Şi pentru ce?

— Nu vei putea niciodată să-ţi baţi joc de Robin, aşa cum ţi-ai bătut joc de Kit. Robin e în stare de crimă.

Mă privi o clipă fără să înţeleagă. Apoi fratele meu intră în cameră.

Mă gândii în seara aceea la mişcarea regalistă care plănuise să aprindă Cornwallul de la răsărit la apus, în timp ce sub acoperişul din Menabilly se afla destul material exploziv ca să aprindă întreaga ţară.

La cină era o tovărăşie ciudată. Gartred, cu părul ei argintiu împodobit cu bijuterii, la capătul mesii, iar cei doi bărbaţi de-o parte şi de alta. Fratele meu întindea mâna mereu spre garafă, cu ochii aţintiţi pe faţa ei, în timp ce Ambrose Manaton, rece şi stăpânit, dădea drumul unui şir nesfârşit de cuvinte la urechea ei. dreaptă, din care Robin era exclus, în legătură cu metodele conrupte ale parlamentului – ceea ce mă făcea să bănuiesc că trebuia să fi contribuit şi el cu ceva de vreme ce cunoştea atât de multe amănunte. La stingă rr^a se aşezase Peter Courtney, care, din când în.. când, întâlnea privirea Gartredei şi îi zâmbea într-un chip anumit.. Dar cum zâmbea tot astfel servitoarei care îi întindeai farfuria, şi mie, când din întâmplare privirile noastre se întâlneau, îmi închipuiam că e mai mult obişnuinţă la el decât o intenţie conspirativă. 11 cunoşteam pe Peter. Dick stătea la mijlocul mesii, aruncând priviri duşmănoase spre vărul său, pe care îl avea în faţă, şi care povestea foarte zgomotos despre scrisorile pe care le primise de la fratele Jackf ajuns în graţiile nebănuite ale Prinţului de Wales în Franţa, încât deveniseră nedespărţiţi. Şi, privindu-1 pe fiecare în parte, având grijă să fie serviţi din belşug cu mâncare şi vin, făcând pe gazda în casa care nu era a mea, fiind mustrată fără îndoială de spiritul bătrânului John Rashleigh, gândii, cu o presimţire rea, că dacă

Richard ar fi căutat anume, dându-şi cea mai mare osteneală, n-ar fi putut găsi în tot judeţul şase oameni între care să fi fost cu putinţă să izbucnească atât de uşor certurile şi neînţelegerile ca între cei din jurul acestei mese.

Gartred, sora lui, nu-i dorise niciodată binele. Robin, fratele meu, se împotrivise ordinelor lui în trecut. Peter Courtney era unul dintre acei care murmurau împotriva conducerii lui. Dick, fiul său, se temea de el şi îl ura, Ambrose Manaton era un material necunoscut, iar Bunny, nepotul său, un pion care nu ştia, mai mult decât să citească o hartă. Oare aceştia erau conducătorii mişcării? Dacă era aşa, Dumnezeu să-i ajute sărmanului Cornwall şi Prinţului de Wales!

— Unchiul meu, spuse Bunny, rânduind solniţele în formă de fortăreaţă, nu uită niciodată o insultă. Mi-a spus că dacă cineva îi face un rău, îl răsplăteşte cu un rău mai mare.

Continuă să descrie o luptă din trecut, dar nu-1 asculta nimeni în afară de Peter, care o făcea din amabilitate. Dar cuvintele pe care Bunny le exprimase cu atâta uşurinţă, îmi sunau fără preget în minte. „Unchiul meu nu uită niciodată o insultă”.

Poate că fusese insultat cândva de toţi acei care acum stăteam în jurul mesii la Menabilly. Ce împrejurare ţi-ai ales ca să-ţi plăteşti vechile socoteli, Richard, iubitul meu batjocoritor şi răutăcios! În ajunul unei răscoale, când aceste şase persoane fac parte din conspiraţie.

Scaunul gol de lingă mine era ceva ca un simbol.

Dintr-odată se făcu tăcere, fiindcă uşa se deschise brusc şi el se ivi în prag, privindu-ne de sub pălăria trasă peste ochi, cu haina lungă atârnându-i pe umeri. Părul castaniu pe care îl iubeam atât, dispăruse, şi peruca buclată care îi acoperea până şi urechile, îi dădea o privire satanică, ce se potrivea cu zâmbetul. lui....

• · ►.

— Ce mănunchi de premii pentru şeriful ducatului dacă i-ar trece prin minte să vină chiar acum aici! spuse el. Fiecare din voi e un trădător..

•   ’ · · I *

II priviră năuciţi – până şi Gartred, devenind ea însăşi prea neputincioasă ca să urmeze agerimea gândurilor lui. îl văzui însă pe Dick tresărind şi rozându-şi unghiile., Apoi Richard aruncă pălăria şi haina servitorului care aştepta în hol şi se îndreptă spre scaunul gol din dreapta mea.

— Ai aşteptat multă vreme? mă întrebă.

279

— Doi ani si trei luni, răspunsei. ’

îşi umplu paharul clin garafa de-alături.

— In ianuarie ’46, se adresă el celorlalţi, mi-am călcat cuvlntul faţă de gazda noastră de-aci. Am părăsit-o într-o dimineaţă la Werrington, spunând că mă voi întoarce ca să iau prânzul cu ea. Din nenorocire, Prinţul de Wales a dorit altfel. Şi mi-am luat prânzul la Launceston Castle. Mă voi despăgubi pentru asta, mâine, îşi ridică paharul şi-i goli dintr-o înghiţitură, apoi întinse mâna după mina mea, pe care o ţinu strânsă deasupra mesei.

— Mulţumesc lui Dumnezeu, zise el, pentru femeia căreia nu i pasă de punctualitate!

31

* |. * ■

Lucrurile se petreceau din nou ca la Werrington. Vechea obişnuinţă. Din nou hazardul care ne silea să împărţim zilele şi nopţile. Năvăli în camera mea la micul dejun, când nu-mi făcusem încă toaleta, părul fiindu-mi încă pus pe ace, si se plimbă prin cameră vorbind neîntrerupt, atingmdu-mi periile, pieptenii, brăţări Ie de masă si ocărind într-una din pricina unor am în ari în planul răscoalei, pe care îl făcuse. Trevannion era prea moaie. Trelawnev, cel mai tare, prevăzător peste măsură, Iar cei care aveau să conducă răscoala mai înspre vest, n-aveau niciunul din ei nume mari —· toţi nişte oameni mărunţi cărora le lipseau calităţile unor conducători.

JR. ^

— Grose din St. Ruryan, Madder η din Penzance, Keigwin din

Mousehole, spuse Richard, niciunul din aceştia n-a avut. mai mult decât rangul de căpitan în anul ’46, şi nici n-a comandat vreodată trupe în luptă. Dar acum trebuie să ne folosim de ei. E un caz de „faute de mieux”. Şi e rău că eu nu not fi în cincizeci de locuri dintr-odată.

Era din nou ca Ia Werrington. Un foc plăcut în sala de mincare. Un maldăr de hirtii îngrămădite pe masă şi o hartă în mijlocul ei... Richard aşezat în fotoliul său, cu Bunny în loc de Jack iângă el. Cruciuliţele roşii însemnând locurile pe coastă unde trupele de invazie urmau să debarce. Crinnis... Pentwan... Veryan... Semnalele de pe dealuri care să înştiinţeze vasele pe mare. Gribben... Dodman... Nare... Fratele meu Robin aşteptând lingă uşă unde ar fi aşteptat colonelul Roscarrock. Şi Peter Courtney intri nd călare în ogradă, aducând veşti din partea Iui Jonathan Trelawney.

280

— Ce veşti din T ari land?

——· Totul bine. Vor aştepta semnalul nostru. Looe poate fi cucerit foarte uşor. Acolo nu va fi nicio împotrivire.

Mesagiile picau unul câte unul. Ca toţi oamenii învinşi, aceştia, care la început se risipiseră în anul ’40, erau acum cei mai dornici de o răscoală. Helston... Penzance... St. Ives... încrederea era nemărginită. Grenvile, în calitate de prim comandant, trebuia să dea numai semnalul.

Stăteam în fotoliul meu, aseuuând toate acestea, c: i parcă nu mai eram în sala de mincare din Menabilly, ci din nou la Werringion, la Ottery St. Mary, la Exeter.

Aceleaşi probleme, aceleaşi argumente, aceeaşi îndoială în privinţa comandanţilor, aceleaşi hotă ii ri grăbite. Pana lui Richard arătând spre Scilly.

— Aici ya fi baza principală pentru armata prinţului. Nicio grija în ceea ce priveşte cucerirea insulelor. Ar putea s-o facă fratele tău Jack însoţit de doi bărbaţi şi un tinăr.

Şi Bunny, râzând, îşi clătină capul castaniu.

— Debarcările mai cu teniei să se facă deci unde sin tem mai

puternici. Un front aici la Falmouth, cu obiectivul principal Ia St. Măwes.. Hopton mi-a trimis nişte mesagii pline de piedici din Guernesby. făcind obiecţii la toate propunerile mele. întrucât mă priveşte, n-are decât să le păstreze pentru cl. Dacă ar fi după capul lui, ar trimite câteva frânturi de trupe aci, ar face câteva debarcări ridicole, ar risipi oameni prin tot ţinutul Cornwall, ca să-1 zăpăcească pe duşman, aşa cum spune el. N-are decât să-mi zăpăcească dosul. O singură mare lovitură în centru, noi ţinând piept cu toată puterea, iar Hopton cu întreaga lui armată ar putea să debarce în douăzeci și patru de ore...

Marile consfătuiri se ţineau noaptea. Atunci oamenii puteau circula mai uşor pe drumuri, Trelawney-ii care veneau din Trelawne, Sir Charles Trevannion din Caerhayes, Arundel. l-ii din Trerice, Sir Arthur Bassett din Tehidy. Stăteam sus în odaia mea şi auzeam vuiet de glasuri în sala de rnâncare, acel al lui Richard, mai limpede şi mai puternic decât toate celelalte. Era sigur oare că francezii aveau să intre și ei în luptă? Asta era cea mai mare îndoială, exprimată de întreaga adunare și dată la o parte cu nerăbdare de către Richard.

— Dă-i dracului de francezi! Ce importanţă are dacă nu vor intra? Putem lupta și fără ei. Nu există francez care să nu fi fost nepăsător până și faţă de propria lui cauză.

i

281

— Dar, șopti Sir Charles Trevannion, dacă am avea cel puţin promisiunea sprijinului lor și un ajutor cât de mic din partea lor, care să-1 ferească de primejdie pe prinţul nostru la debarcare!.,. Asta ar avea un efect moral asupra parlamentului, cât n-ar avea zece divizii de ale noastre pornite la luptă împotriva lor.

— Să nu crezi una ea asta, spuse Richard. Francezii urăsc luptele pe un alt pământ decât al lor. Arată unei broaşte o suliţă engleză, şi ea îţi va arăta tălpile. Lasă-i pe francezi în pace. Nu vom avea nevoie de ei, odată ce vorn fi stăpâni pe fortificaţiile de pe insulele Scilly şi pe cele din Cornwall. Mount... Pendennis... St. Mawes... Bunny, unde sunt

notele mele referitoare la trupele de care dispun în momentul de fată duşmanii? Iată, dommllor...

*9 ·

Şi aşa mai departe. Miezul nopţii. Ora unar două, trei. La ce oră plecau şi la ce oră venea el să se culce, nu ştiam, căci eram de mult adormită din cauza extenuării.

Robin, care se dovedise vrednic în acele cinci săptămâni la Pendennis, avea multă răspundere pe umerii săi. Xntâmplarea cu podul fusese dată uitării. Sau poate că nu? Uneori mă îndoiam, când vedeam privirea lui Richard aţintită asupră-i. Il văzui zâmbind fără. motiv. Apoi scărpinându-se cu pana pe bărbie.

— Ai cele mai noi ştiri din Helston?

— Da, Sir, aci.

— Aş vrea să mergi mâine ca deputat al meu la Penrose. Vei lipsi două nopţi, nq mai mult. îmi trebuie cifra exactă a oamenilor pe' care ei îi pot folosi pe drumurile dintre Helston si Penryn.

' ν

Şi îl văzui pe Robin, şovăind o clipă, ochii Iui îndreptându-se spre uşa care ducea la galerie, de unde râsul Gartredei se auzi dintr-odată puternic şi clar. Mai târziu, faţa lui îmbujorată şi ochiul lui injectat dădeau la iveală* întreaga poveste.

• ' – Vino, Robin, " spuse Richard scurt după cină; va trebui din nou să rămânem până la miezul nopţii. Peter mi-a adus mesagii cifrate din Penzance şi tu eşti expertul meu. Dacă îmi ajung mie patru ore de' somn, trebuie să vă ajungă si vouă. ' ·

ι

Richa-d, Robin, Peter, Bunny, în jurul mesei din sala de mincarc în timp ce Dick făcea pe sentinela la uşă, privindu-i plictisit şi răzbunător. Ambrose Manaton lingă sobă. consultând o foaie lungă, plină de cifre.

— E totul în regală, Ambrose, spuse Richard, nu voi avea nevoie de ajutorul tău în ceea ce priveşte această problemă. Du-te şi vorbeşte

despre înalte probleme cu femeile în galerie.

Şi Ambrose Manaton zâmbea, înclinându-se drept mulţumire, părăsind încăperea, cu ceva prea multă încredere, fredonind o arie.

— Vei întârzia mult? îl întrebai pe Richard?

— Hm Hm!... îmi răspunse el absent. Ada-mi aceste hirtii, Bunny.

Apoi, privindu-1 brusc pe Dick, îi spuse aspru:

—· Stai drept, sau nu poţi? Şi nu-ţi murdări mereu hainele!

Ochii lui Dick clipeau, mâinile lui subţiri se îngropau în cutele hainei. Deschise uşa ca să pot trece cu fotoliul meu şi cot ce puteam să fac pentru a-i da mai multă încredere, era să-i zâmbesc şi să-i ating mâna. Galeria nu era pentru mine. O tovărăşie în trei nu are nimic plăcut. Aşadar, mai bine sus, în odaia mea, ştiind că vocile de jos aveau să continue ore întregi Trecuse poate un ceas cu cititul, apoi auzii foşnetul rochiei Gartredei pe scări, în timp ce se îndrepta spre odaia ei. Linişte. Apoi scârţâitul scării care povestea ceva. O uşă care se închidea încet. Dar glasurile de jos continuau până după miezul nopţii.

într-o seară, după ce consfătuirea fusese întreruptă mai devreme si Richard venise să stea de vorbăcu mine înainte de-a >*e* culca, îi spusei pe faţă ce auzisem.

El rise, tăindu-şi unghiile în preajma ferestrei deschise

— Ai devenit moralistă la vârsta ta, inimioară? întrebă.

— Nu sunt; moralistă, la naiba, răspunsei. Dar fratele meu speră ia de soţie. O ştiu asta din anumite insinuări

A ’ I ^ ι ··, #.

şi aluzii timide pe care le face referitor la reclădirea Lanrestului.

f | ’···■> ** I * ·· · ·

— Atunci speră degeaba, spuse Richard. Gartred nu va lua niciodată bărbat un militar fără avere. Are cu totul alte gânduri, si n-o condamn pentru aceasta.

— Vrei să vorbeşti de peştele pe care caută să-1 prindă acum cu undita:

ι

— Oh, da. aşa cred, răspunse el, ridicând din umeri. Ambrose

are o re. oş-enire frumoasă de la mama sa în Trefusis. afară cie cee>i ce va moşteni de la tatăl lui. Gartred ar fi nebună dacă l-ar lăsa să-i scape printre degete. ·

283

Cu cit calm înţelegea familia Grenvile să dcbândească averi!

· N I ® ’. i ι ’ J ·.»

—In ce anume constă contributia lui în afacerea voastră

• *t* actuală?

Mă privi şi: iipbi.

— Nu-ţi năsucul tău drn în afacerile mele, răs-

^ s ’

pun se. Ştiu ce fac. Totuşi, îţi pot spune un lucru: am fi avut dificultăţi financiare în această chestiune fără el..

Mi-am/închipuit., spusei. —După cum vezi, sunt destul de îndemânatec, zise el.

— Socoteşti că o îndemânare să învrăjbeşti un membru din statul tău major împotriva celuilalt? În ce mă priveşte, aş spune că e mârşăvie, răspunsei.

— Aşa trebuie să se poarte un general, reluă el.

— Să administreze fondurile unora şi să dea ordine altora, * răspunsei.

— Şi aceasta e un fel de ’ „ruse de guerre”, ripostă el.

— Politică murdară.

—— Oh, dacă manevra serveşte scopului meu, nu are importanţă câte vieţi se sting în neastâmpărul ei.

— Ai grijă ca ele să fie distruse mai târziu şi nu înainte, spusei, ί

ι

Veni şi se aşeză pe marginea patului meu.

— Cred că nu-ţi mai plac, acum cinci am părul negru.

— Stă bine frumuseţii tale, dar nu se potriveşte în felul tău de a fi,

— Vulpile negre nu îasă nicio urmă când trec.

— Dar vulpile roşii sunt mai atrăgătoare, spusei.

— Când e în joc viitorul unei ţări, emoţiile se aruncă peste bord,

—— Emoţiile da, dar nu si onoarea.

— Să fie asta un joc de cuvinte care se referă la numele tău, Honor?

— N-ai decât s-o iei cum vrei.

ι ρ, îmi lua mâinile şi mi Ie strânse, ţinându-le cu forţa pe pernă, zâmbind.

— Rezistenţa ta era mai mare la vârsta de optsprezece ani.

—Ţ Dar si apropierea ta mai gingaşă, spusei.

— A trebuit să fie astfel clin pricina mărului aceluia afurisit.

îşi lăsă capul pe umărul meu şi îmi întoarse faţa către el.

284

— Pot înjura acum în italieneşte tot atât de bine ca şi în spanioleşte, îmi spuse.

— Dar în turceşte?

—· Numai un cuvânt sau două. Striatul necesar.

Se aşeză în pat, proptindu-se de mine, mulţumit. închise un ochi şi mă privi cu celălalt răutăcios de pe pernă.

— Am întâinit odată o femeie în Neapole...

— Cu care ai petrecut o oră?

— Trei ore, ca să fiu mai exact..

— Spune-i lui Peter această poveste, zisei căscând. Pe mine nu mă interesează.

Ridică mâinile spre părul. meu şi îmi scoase acele din bucle.

— Dacă ţi-ai pune aceste ace ziua, ar Ii mai bine pentru tine ca şi pentru mine, rosti el ca prin vis. Unde am rămas? Oh, da, la napolitana aceia.

— Las-o să doarmă peea şi pe mine, Richard.

— Vreau să ştii numai ce mi-α spus ea înainte de a pleca: „Deci, e-adevărat ce-arn auzit întotdeauna, că voi bărbaţii din Cornwall sunteţi renumiţi numai pentru un singur lucru, şi anume luptele? u „Signoria, î-am răspuns, în Cornwall mă aşteaptă o lady, care mă preţuieşte şi pentru altceva".

Se întinse, căscă, apoi, sprjjipindu-se în cot, stinse luminarea.

I ν Ï

— Dar acolo, aceste femei din sud sunt politicoase ca laptele, reluă el. Metodele mele de vulpe bătrânî erau prea mult pentru cât puteau suporta ele.

Astfel trecură nopţile şi zilele, după cum le-am descris, încetul cu încetul planurile luară o formă mai concretă, schiţele erau desenate. Mesajul final din partea Prinţului spunea că flota franceză era pusă ia dispoziţia lui, şi că o armată sub comanda Lordului H op ton va debarca în Cornwall, în timp ce Prinţul, ajutat de Sir John Grenvile, va ocupa insulele Scilly. Debarcarea trebuia să coincidă cu răscoala regaiiştilor, pusă sub comanda lui Şir Richard Grenvile, ocupându-se astfel şi mepţinându-se punctele cheie din Ducat.

Sâmbătă 13 mai, era data aleasă pentru răscoala din Cornwall... Narcisele înfloriseră, copacii îşi scuturaseră ele mult floarea, şi primele zile calde ale verii începură la 1 mai. Marea sub Gribben era liniştită şi întinsă ca sticla, cerul de un albastru adine, fără un singur nor. Muncitorii agricoli lucrau pe cârnp şi bărcile pescarilor porneau spre larg din Gorran şi Polperro. în Fowev era linişte. Cetăţenii îşi vedeau de treburi,

agenţii parlamentului mâzgăleau dări de seamă nefolositoare pe foi de hârtie strânse în suluri, pentru a fi orânduite apoi în rafturi, prăfuite, sus în Whitehall, iar sentinelele din faţa castelului priveau marea căscând. M-am dus afară pe şosea, să privesc miei, în timp ce soarele fierbinte îmi scălda în lumină capul gol. Gândii că, peste o săptămână, toată coasta paşnică va fi din nou răscolită. Bărbaţii strigând, luptând, murind... Oile îngrozite, vitele strânse, oamenii fugind din nou pe drumuri, fără cămin. Iarăşi tunuri, iarăşi puşti. Tropot de cai, cadenţa picioarelor în marş. Răniţi târându-se prin şanţuri pentru a muri acolo neîngrijiţi. Grâul tânăr călcat în picioare, acoperişurile de paie ale bordeielor în flăcări. Aceeaşi teamă, aceiaşi veche încordare, aceiaşi groază. Duşmanul înaintează. Duşmanul se

retrage. Iiopton a debarcat cu forţa. Hopton a fost respins. Cei din Cornwall au înregistrat un succes. Cei din Cornwall au fost daţi înapoi. Zvonuri, contrazvonuri. Mirosul de sânge al războiului...

Planul era întocmit pe deplin şi-acum începea aşteptarea. O săptămână de nervi, stând la Menabilly cu ochii pe cadranul orologiului. Richard, bine dispus ca întotdeauna înainte de bătălie, juca mingea cu Bunny pe mica pajişte înconjurată de zid de lângă casa goală a administratorului, Peter, dându-şi brusc seama că muşchii stomacului îi erau complet moleşiţi, călărea furios încolo şi încoace pe plajă la Par, pentru a-şi reduce greutatea. Robin, era foarte tăcut. Făcea plimbări lungi, singur, prin păduri şi, întorcându-se acasă, intra totdeauna mai întâi în sufragerie, unde se afla garafa cu vin. Acolo îl găseam uneori, cu paharul în mână, meditând. Şi când îl întrebam ceva, îmi răspundea în doi peri; ochii lui erau foarte atenţi, ca ai unui câine, care ascultă pasul unui străin. Gartred, care de obicei era atât ele rece şi indiferentă când era partenera cea mai puternică într-o aventură amoroasă, pentru prima dată se arăta mai puţin sigură de ea. Dacă motivul era că Ambrose Manaton era mai tânăr ca dânsa cu cincisprezece ani şi că posibilitatea unei căsătorii era foarte problematică, nu ştiu, însă ea afişa o nepăsare nouă la ea, şi asta în ochii mei era simbolul unui joc pierdut. Că avea datorii grele la Orley Court, ştiam sigur, Richard mi-o spusese. Tinereţea o părăsise. Şi viitorul, fără un al treilea soţ care s-o sprijine, era greu de înfruntat, odată frumuseţea pierdută. O văduvă, trăind retrasă cu fiicele ei măritate, depinzând de bunăvoinţa unui ginere? Ce sfârşit pentru Gartred Grenvile! Devenise totuşi nepăsătoare. Ti zâmbea prea deschis lui Am-

f

hrose Manaton. La masă, îşi punea mâna pe a lui. îl privea peste marginea paharului cu aceiaşi dorinţă, pe care, cu mulţi ani în urmă „o observasem la ea, când privind prin. uşă în camera ei, o văzusem ascunzând sărăcăcioaseie-i bijuterii în buzunarul rochiei. Şi Ambrose

Manaton, măgulit, încrezător, ridica paharul către ea.

— Trimite-o cle-aici, i-am spus lui Richard. Dumnezeu ştie că dânsa şi până acum ne-a pricinuit destul sânge rău. Intrucât poate să-ţi fie de folos aci la Menabilly?

— Dacă Gartred ar pleca, Ambrose ar urma-o, răspunse el. Şi nu-mi pot pierde financiarul. Tu nu-1 cunoşti aşa cum îl cunosc eu. E lunecos ca un ţipar şi are pumnul strâns ca un evreu. Odată întors cu dânsa la Bideford, ar putea să lase toate lucrurile baltă.;

— Atunci, îndepărtează-1 pe Robin. El tot nu va fi de mare folos dacă continuă să bea în felul acesta.

— Prostii. în cazul lui, băutura e o stimulare, singura cale pentru a-1 înviora. Când va veni ziua, îl voi îndopa cu brandy în aşa fel încât să cucerească St. Mawes Castle, singur.

— Nu-mi place să-1 văd pe fratele meu cum se distruge.

— El nu se află aici pentru plăcerea ta. A fost adus fiindcă îmi foloseşte mie, şi e unul din puţinii ofiţeri, care nu-şi pierde capul în luptă. Cu atât mai mult se va enerva aici la Menabilly, cu atât mai bine va lupta când va veni ceasul.

Mă privi serios, dând drumul unui nor de fum.

— Dumnezeule, nu ţi-e milă de dânsul?

— Nu, când e vorba de interese militare.

— Poţi rămâne atât de mulţumit aici, când sora ta se comportă ca o cocotă, acolo sus, ţinând punga lui Manaton de un colţ, în timp ce tu o ţii de celălalt? în acelaşi timp fratele meu, care-o iubeşte, bea de se omoară înăbusindu-si amără-

1 > 7 > >

ciunea.

J L. · · · · · ·» ·

— La naiba cu amărăciunile lui! Tot ce mă interesează pe mine e spada lui, şi îndemânarea cu care o mânuieşte.

Apoi, plecându-se pe fereastră, fluieră după nepotul său Bunny, chemându-1 la un joc cu mingea, ii privii pe amândoi jucându-se ca nişte băieţi de şcoală, fără nicio grijă, aruncându-şi hainele pe iarba

verde.

— Dumnezeu să-i blesteme pe Grenvili, şi tot neamul lor! strigai cu nervii distruşi.

Rostind aceste cuvinte, crezându-mă singură, simţii · o mână uşoară atingându-mi umărul şi o voce îmi şopti la ureche:

287

— Acelaşi lucru 1-a spus şi mama, acum optsprezece ani.

Dick era în spatele meu, ochii lui negri lucind pe faţa lui palidă, privind afară pe pajişte, spre tatăl său şi tânărul

Bunny.

32

In zorii zilei de joi 11 mai, era tot atât de cald şi de înăbuşitor ca în zilele precedente. Mai erau patruzeci şi opt de ore până ce torţa războiului trebuia din nou aprinsă în Cornwall. Până şi Richard era cam neliniştit în dimineaţa când i se raportă, că spionii noştri aflaseră de o consfătuire care avusese loc cu câteva zile în urmă la Saltash, între comandantul parlamentar din vest, Sir llardress Waller, şi. alţi câţiva parlamentari, în urma căreia se dăduse ordinul ca paza oraşelor principale din întregul Ducat să fie îndoită. Unii membri din comitetul judeţean din Cornwall plecaseră la Helston să vadă dacă tot era în regulă.

— O singură -mişcare greşită, spuse Richard în şoaptă, şi toate planurile noastre înseamnă să fi fost făcute în zadar.

Eram cu toţii adunaţi în sala de mâncare, după cum îmi amintesc, afară de Gartred, care se afla în camera ei, şi văd şi acum feţele trase şi umbrite de temeri ale bărbaţilor privind tăcuţi spre comandantul lor. Robin, suflând din greu; Peter, bătându-se cu palmele pe genunchi; Bunny cu sprâncenele încruntate; si Dick, ca totdeauna, rozându-si

A 4 *

unghiile.

— Lucrul de care m – am temut din capul locului, spuse Richard. Aceşti flăcăi din vest nu ştiu să-şi ţină gura. îmi par nişte şoimi rău

instruiţi, prea nerăbdători să-şi vadă prada. Le-am făcut cunoscut lui Keigwin şi lui Grose să stea În casă în această ultimă săptămână, aşa cum am stat şi noi, şi să nu ţină întruniri. Fără îndoială că ei au colindat drumurile şi şoaptele se aprind ca focul.

Stătea la fereastră, cu mâinile la spate. Eram cu toţii cam indispuşi datorită unor presimţiri urâte. Il văzui pe Ambrose Mănători frecmdu-şi mâinile nervos; calmul său obişnuit părăsindu-1 dintr-odată.

—~ Dacă ceva n-ar merge cum trebuie, · întrebă el şovăind, ce s-ar putea întreprinde pentru securitatea noastră personală?

Richard· îi aruncă o privire plină de dispreţ.

9 g H

VJ ^J

— Nimic, spuse el scurt.

Se întoarse spre masă şi începu să-şi strângă hârtiile.

— V-aţi primit ordinele, fiecare, spuse. Ştiţi ce-aveţi de făcut. Să scăpăm deocamdată de toată această varză, care nu mai foloseşte la nimic de îndată ce vom începe lupta.

începu să arunce pe foc hărţi şi documente, în timp ce toţi ceilalţi 11 priveam cu oarecare neîncredere.

— Haide! strigă Richard. Arătaţi, afurisiţilor, ca nişte ciocli înainte ele înmormintare. Sâmbătă ne vom relua libertatea. Dacă vre-unui din voi îi e frică, s-o spună de pe-acum, ii string frânghia în jurul gâtului pentru trădare faţă de Prinţul de Wales.

Nimeni nu răspunse. Richard se întoarse spre Robin.

— Vreau să te duci călare la Trelawne, reluă el, şi să-i spui lui Jonathan Trelawney şi fiului său, că întâlnirea pentru ziua de 13 a fost amânată. Ei, împreună cu Sir Arthur Bassett, urmează să-1 întâlnească pe Sir Charles Trevannion la Caerhayes. Spune-le să plece chiar în astă seară, de drumuri mărginaşe; tu îi vei călăuzi până acolo.

— Sir! spuse Robin în şoaptă, ridieându-se în picioare, şi cred că eram singura care-i observam privirea îndreptată spre Ambrose Manaton.

In ce mă privea, parcă o piatră îmi căzuse de pe inimă. Dacă Robin va fi plecat de-acasă, eu, sora lui, voi putea respira din nou în voie. Las-o pe Gartred şi noul ei amant să facă ce vor în aceste ore. Nu-mi păsa de loc, dacă Robin nu era acasă ca să-i vadă.

— . Bunny, întrebă Richard, barca la Pridmouth e pregătită?

— Da, Sir, răspunse Bunny, ochii lui cenuşii jucxndu-i în cap.

Cred că era singurul care mai credea că joacă rolul unui soldat.

— Atunci ne vom întâlni la Caerhayes, spuse Richard, în zorii zilei de 13. Tu poţi merge la Gorran, mâine, şi să le comunici acolo ultimele instrucţiuni, referitor la semnalarea de pe Dodman. Câteva ore pe apă sărată în această vreme, vor fi un exerciţiu bun pentru stomacul tău.

Zâmbi tânărului, care privi cu o adoraţie de copil, şi îl văzui pe Dick pleeându-şi capul şi trăgând linii imaginare pe masă, şovăind, cu o mână înceată.

— Peter! strigă Richard.

19 – c. 23

289

Soţul Alicei se ridică în picioare, trezit dintr-o somnolenţă plăcută, cu visuri despre Vinuri franţuzeşti şi femei, la realitatea aspră clin juru-i. ’ – Ordin, Sir! — – Du-tela Caerhayes şi fă cunoscut lui Trevannion că planurile au fost schimbate: Spune-i că Trelawney-ii şi Bassett vor lua contact cu dânsul. Să vii înapoi la Menabilly, în zori. Şi să mai ştii ceva, · Peter.

• – Anume, Sir?

— Nu începe eu întrebările tale, aşa cum face Courtney, pe· drum. Nu e-: nicio femeie mai ca lumea pe tot drumul ele la Tywardreath spre Dodman.

Peter se înroşi, oricât era el de înfumurat, · dar se stăpâni si rosti cuvântul, (Siru, cu multă supunere.

y f a

El şi Robin părăsiră casa în aceiaşi clipă, urmaţi de Bunny şi de Ambrose Manaton. Richard căscă, întinse braţele deasupra capului,

apoi, mergând spre sobă, împinse rămăşiţele negre ale hirtiilor în cenuşă.

— Nu aveţi niciun fel de ordin pentru mine? întrebă

Dick în şoaptă.

— Oh, ba da, răspunse Richard fără’să-şi întoarcă privirea, Fetele Alicei Courtney, desigur că au lăsat în urma lor niscaiva păpuşi. Du-te sus în pod, caută-le şi fă-le rochiţe noi. ·

% *j·*

Dick nu răspunse. Dar se făcu alb: la faţă şi părăsi încăperea. ·. ··

—· Intr-o zi îl vei mâhni peste măsură, spusei.,. ·.■

. — Asta e si intentia mea, răsnunse Richard..·

• ^ · f 1 ’ -1. · „·. — · · ^ * – *»

Iţi place, aşadar, când îl vezi cât se chinuieşte? ·

— Sper, că până la urmă. tot mă va înfrunta şi nu va înghiţi ca uri laş tot ceea ce-i’spus.

— Am uneori impresia, spusei, că după douăzeci de ani te· cunosc şi mai’· puţin" decât*: atunci când aveam optsprezece ani.

■:. ·■. —-^Foarte -probabil·. · ··

—Nici un. tată pe lume nu s-ar purta faţă de fiul său aşa cum teporţi tu cu Dick.

/£.... ·~Mă· · port ·astfel fiindcă vreau să-i scurg-din vine sângele mamei sale. · · – 1

U -Mai de grabă-îl vei aprinde, în vinele lui. v.: vmdică.dm. umeri· ^şi’-tăcurăm un moment, ascultând tr’o*· potul copitelor din parc; Robin · şi Peter plecau, fiecare cu o altă destinaţie. ν.. ·. —..: ;.;...; – ie;:: ·;

— Am zărit-o pe fiica mea, la Londra, cât am stat ascuns acolo o bucată de vreme, spuse Richard brusc.

Prosteşte, simţii ca un fel de gelozie în adâncul inimii, ν · *

şi şam ca o viespe.

— Plină cu pistrui, probabil? O domnişoară înfumurată? Nu. Mai de grabă studioasă şi potolită. Te poţi încrede în ea. îmi aminteşte de maică-mea. „Bessu, i-am spus „, vei avea grijă de mine la bătrâneţe?"

„Oh, desigur", mi-a răspuns, „dacă mă vei chema, voi veni". Cred că nu poate s-o sufere pe vrăjitoarea aceia, după cum n-o sufăr nici eu.

— Fetele. nu sunt niciodată de partea mamelor, spusei. Mai ales când ajung mari. Ce vârstă are?

— Aproape șaptesprezece ani şi are tot farmecul firesc pe care tinereţea îl oferă.

Privi absent înaintea lui. Această clipă, gândii eu cu multă luciditate şi cu mult calm, care depăşeau teama, e, într-un anumit fel, momentul în care ne luăm rămas bun,

\ ι · % " ^ I ■·

când drumurile noastre se despart pentru totdeauna, dar el n-o ştie. Acum când fiica lui e destul de mare, nu va mai avea nevoie de mine.

Vai! făcu el. Cred că încep să-mi simt vârsta de patruzeci şi opt de ani. Piciorul mă doare astăzi, afurisitul, şi nu ştiu de ce, fiindcă soarele străluceşte pe cer.

Rashleigh

— Din cauza îndoielii vin toate acestea, spusei. Când se va termina cu această campanie şi vom fi cucerit întreg ţinutul Cornwall pentru Prinţul de Wales, îmi voi lua rămas bun de la militărie. Îmi voi clădi un palat pe coasta de nord, lângă Stowe și voi trăi liniștit și retras ca un geritlemarf. #, ^ I. m Γ; V ’. j, *?

Asta nu se va întâmpla, spusei; Te-ai certa cu toţi

« «.» – ’. vecinii.

— Nu voi avea niciun fel de vecini, în afară de familia mea Grenvile, îmi răspunse. Dumnezeule, cred că am face ordine în Ducat. Jack, Bunny şi cu mine. Crezi că Prinţul m-ar face Conte de Launceston?

îşi lăsă mina pe capul meu o clipă, apoi plecă, fluierând după Bunny, iar eu rămăsei singură în sufrageria goală, deznădăjduită, neasemuit de tristă....

In seara aceia ne culcarăm cu toţii mai devreme; aerul era greu

din. pricina furtunii, care nu se hotăra să se dezlănţuie. Richard îşi alesese pentru el camera lui Jonathan

, iar Dick şi Bunny dormeau în odăile-garderob de

■ * alături.

Acum, când Peter şi Robin erau plecaţi, unul la Caerhayes iar celălalt la Trelawne, mă gândii cu cinism, că Ambrose Manaton şi Gartred erau liberi să se lase în voia născocirilor pătimaşe până dimineaţa, dacă simţeau înflăcărarea de trebuinţă.

O singură uşă exista între odăile lor, şi eu eram singura lor vecină la capătul scărilor. O auzii întâi pe Gartred, după aceia pe Ambrose – apoi se făcu linişte pe scări. Mulţumesc iui Dumnezeu, gândii eu, punându-mi un şal peste umeri, că mă pot apropia de bătrâneţe cu oarecare linişte. Pot veni păru] alb, cutele şi zbârciturile; toate astea n-au de ce să mă supere. Nu va trebui să lupt pentru a-mi lua un al treilea soţf deoarece nu l-am avut nici pe cel clintii. Totuşi, nu puteam adormi, din pricina lunii pline din faţa geamului meu.

Nu auzeam orologiul din clopotniţă din această încăpere, aşa cum îl auzisem din turnuleţul meu, dar probabil că era miezul nopţii, sau *ceva* mai târziu, când mă trezii brusc din somnul în care căzusem abia cu câteva minute mai devreme, cu sentimentul că auzisem pe cineva mişcând în sala de mâncare. Da, se putea desluşi foarte bine. Zgomotul pe care îl face cineva, care îşi pipăe drumul prin întuneric lovindu-se de o masă, de un scaun. Mă ridicai în pat şi trăsei cu urechea. Din nou era linişte peste tot. Dar nu mă simţii bine.

t *Λ** ţ întinsei mina după fotoliu, îl trăsei lângă pat, apoi ciulii din nou urechile. Apoi, dintr-odată, şi fără să pot greşi, auzii un I) as care căuta să urce pe furiş scara, dând astfel alarma prin scârţiitul ei. O intuiţie, care de cu ziuă aştepta în subconştientul meu, mă înştiinţă în privinţa unui dezastru. Mă aşezai în fotoliu şi, fără să mai aprind o luminare – nici nu era nevoie, pentru că luna arunca o pată albă pe covor – mă condusei prin cameră şi deschisei uşa.

—-Cine e? şoptii.

Nu răspunse nimeni. Ajungând la balustradă, privii în josul scării, unde văzui ghemuită lângă perete o momâie posomorită; lumina lunii făcea să scinteie spada pe care-o ţinea în rnâriă. Numai în ciorapi, cu mânecile cămăşii suflecate până peste cot – fratele meu Robin, avea nişte ochi de ucigaş. Nu-mi spuse nimic, ci aştepta să vadă ce voi face.

— Acum doi ani, spusei cu blândeţe, nu te-ai supus ordinului dat de comandantul tău, din pricina unei discuţii oarecare. Asta s-a petrecut în ianuarie ’46. Vrei să repeţi acelaşi lucru în mai ’48?

292

Se târî mai aproape şi se opri pe ultima treaptă lingă mine, suflând din greu. Simţii mirosul de brandy din respiraţia lui.

— Nu m-am opus nici unui ordin, zise el. Mi-am făcut datoria. M-am despărţit de Treiawney-i pe vârful dealului

Polmear.

Richard ţi-a ordonat să-i conduci la Caerhayes, spusei.

— Nu era nevoie, mi-a spus Trelawney; doi oameni călare trec mai uşor neobservaţi decât trei. Lasă-mă să trec, Honor.

— Nu, Robin. Nu încă. Dă-mi întâi spada.

El nu răspunse. Mă privi, semănând cu părul sau ciufulit şi ochii tulburi, atât de mult cu spiritul fratelui nostru mort Kit, încât tremuram din tălpi pină-n creştet, aşa cum tremurau mâini’e lui pe spadă.

Nu mă puteţi prosti, nici tu, nici Richard Grenvile. M-aţi trimis anume în această misiune, pentru ca ei să poată fi împreună.

Privi sus spre balustradă si odaia închisă dincolo de scan..

— Du-te de te culcă, Robin, spusei, sau vino în odaia mea. Să stăm o clipă de vorbă.

— Nu, îmi răspunse el. Acum e momentul. Acum u găsesc împreună. Dacă încerci să mă împiedici, te voi răni şi pe tine.

Trecu pe lângă fotoliul meu, furişindu-se dealungul coridorului numai în ciorapi, şi nu puteam spune dacă era beat sau nebun. Vedeam numai din ochii lui, scopul pe care îl urmărea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Robinr nu intra în această

cameră î strigai. Răfuieşte-te cu el mâine dimineaţă, dacă va trebui neapărat, dar nu acum, nu la o astfel de oră.

In loc de răspuns, apăsă clanţa cu un zâmbet oribil și straniu, șiatunci mă întorsei plângând în odaia mea şi bătui cu pumnii în perete spre camerele-garderob, unde dormeau Dick şi Bunny.

— Strigaţi-1 pe Richard, spusei. Să vină repede, acum, chiar în această clipă. Iar voi, veniţi încoace. Nu-i vreme de pierdut.

O voce speriată – cred că a lui Bunny – răspunse în pripă, și ii auzii dându-se jos din pat. Dar mă întorsei din nou în coridor, unde era linişte deplină. Nimic în afară de lumina lunii radiind puternic înspre ferestrele din răsărit.

293

*

Apoi se ivi sunetul pe care îl aşteptasem, străpungând tăcerea cu intensitatea Tui ascuţită. Nu era un cuvânt de ocară, nici glasul unui bărbat cuprins de furie, ci groaza oribilă din ţipătul unei femei.

33

• ·· · · I ·"

r · ·» * ·

Mai întâi prin coridor, apt* prin. camera goală a lui Ambrose Manaton, și de-aci în camera Gartredei. Roţile fotoliului meu se învârteau încet, cu tot efortul pe care îl depuneam. Şi tot timpul strigam „Richard... Richard...” cu o voce pe care n-o recunoşteam.

Oh, Dumnezeule, această luptă la lumina lunii, această lumină rece pătrunzând prin geamurile deschise și Gartred, cu o tăietură roșie de-a lungul obrazului, lipsită de perdelele patului. Ambrose Manaton, într-o cămaşă de noapte din mătase, pătată de sânge, ferindu-se cu mâinile goale de loviturile pe care Robin le îndrepta împotriva lui, până ce, cu un strigăt disperat, își apucă spada pe care o lăsase printre hainele de pe scaun. Picioarele goale tropoteau pe scândurile podelei, suflarea lor era grăbită și scurtă și arnândoi păreau niște fantome, care-se năpusteau, atacau, aci în lumina lunii, aci în umbră, fără să rostească un cuvânt.

— Richard strigai din nou, fiindcă ceea ce vedeau ochii mei, era ucidere. Doi bărbaţi luptând, şi patul în care Gartred stătea ghemuită – cu obrazul ascuns în mâini, sângele curgându-i printre degete.

In cele din urmă se ivi Richard, pe jumătate îmbrăcat, cu spada în mârâă, " urmat de Dick şi Bunny, care duceau luminări.

— Ia sfârşiţi odată, idioţilor, strigă el, făcându-şi loc printre ei, spâda lui îndepărtându-le pe-ale lor.

II apucă pe Robin, care îşi lăsă mina dreaptă moale, în timp de" Ambrose Manaton era împins spre peretele din fund, alături de Bunny.

— Se priviră unul pe altul, Robin şi Ambrose Manaton, ca nişte fiare în luptă, respirând din greu, cu ochii injectaţi, şi dintr-odată, Robin văzând obrazul Gartredei, îşi dădu seama ce faptă săvârşise. Deschise gura ca să spuie ceva, dar nu scoase niciun cuvânt. Tremura neavând puterea să se mişte sau să vorbească, si Richard ii împinse spre un scaun, pe care îliaşeză. ^ 1 ·. · ·

294

Cheamă *pe* Matty, -spuse Richard către mine. Aduceţi apă, pansamente.: /· = · ~ „”. ·:.: ■.

Din nou mă întorsei în coridor; de^astă. — dată insă toată casa era – trează, servitorii speriaţi se adunaseră în hol, luminările erau aprinse.; …’·

; – Duceţi-vă înapoi la culcare,: spuse Richard cu asprime. Nu-i nevoie: de nimeni aci în afară de Matty. S-a întâmplat un accident uşor, şi nu e nimic. grav.

Ii auzii mişeându-se, şoptind, retrăgându-se în odăile lor, şi numaidecât se ivi Matty, stâpână pe şine, înţelegi n-d situaţia dintr-o singură privire şi aducând îndată lighiane cu apă si fâsii de olandă ícurată; Camera era luminată acum de j > *t* vreo ’-şaseluminări; · Scena cu fantomele se terminase, dar realitatea-crudă mai dăinuia încă. ’ "

îmbrăcămintea era risipită pe jos, a Gartredei; şi a lui. —Man aton, sprijin în du-se pe braţul lui Bunnv, căutând să oprească sângele. care îi curgea din rănile primite, buclele’ lui blonde atârnându-i pe faţă moi şi umede de sudoare. Robin pe un scaun, cu. capul îngropat în

mâini, cu toată pasiunea cheltuită. Richard stând lângă el, morocănos şi hotărât. Şi toţi priveam spre Gartred, care avea o mare tăietură pe faţăr coborî η d de la sprinceana dreaptă până la bărbie.’ Atunci îl observai pe Dick pentru întâia oară.

Obrazul îi era cenuşiu, ochii plini ele spaimă „şi, ’ dintr-odată, se clătină şi căzu,. în clipa când sângele care păta olanda albă, începuse să curgă printre degetele Matyei.”; ■ ■·. Richard nu se mişcă; Ii spuse lui Bunny, cu dinţii încleştaţi, ochii lui îndepărtându-se de trupul moleşit al fiului său: c · · ’ ·’· ’ ·:”;”

— Urcă-1 pe moştenitorul meu în pat şi lasă-1 acolo. • * Bunny se supuse şi, privindu-Γ cum ieşea din cameră cu vărul: său în: braţe, gândii cil o istovire fece ’ca moartea’: „Acesta e sfârşitul. Totul se apropie de sfârşit”. ·

Cineva aduse brandy. Cred că Bunny în „” Clipa când se întoarse. Băurăm fiecare câţe un strop. Robin bău încet şi mult, · mâiriilc tremurându-i în jurul paharului. Ambrose Manaton sorbi din pahar repede şi nervos, revenindu-i:’culoarea care-i dispăruse de pe faţă. Apoi bău Gartred, suspi-nând uşor, cu· capul· sprijinit de umărul Mattyei cu părul argintiu oribil pătat de sânge. <··. ■.

—· N-am de gând, spuse Richard încet, să fac un rechizitoriu. Ce s-a intâmplat, s-a întâmpM. Suntem în ajunul unor evenimente de cea mai mare importanţă, fiind în joc întreg

295

viitorul unui regat. Acum nu-i timpul să-şi caute cineva răzbunarea într-o ceartă personală. Când oamenii au depus jurământ sub comanda mea, le cer ascultare.

Niciunul din ei nu răspunse. Robin, moleşit şi distrus, k îşi lăsă ochii în pământ,

— Să mai prindem în fugă câteva ore de somn până la ziuă, spuse iarăşi Richard. Eu voi rămâne cu Ambrose în camera iui, iar Bunny va sta lingă Robin. Mâine dimineaţa veţi pleca împreună la Caerhayes, unde vă voi găsi mai tirziu. Matty, poţi rămâne aci lingă Mrs. Denys?

— Da, Sir Richard, răspunse Matty cu hotărire.

— Cum îi e pulsul? A pierdut mult sânge?

— Acum e destul de bine, Sir Richard. Pansamentele sunt strânse. Somnul şi odihna vor face minimi pină la ziuă.

— Viaţa ei nu e în pericol?

— Nu, Sir Richard. Tăietura n-a fost mai mult decât o zgârietură, și nu adâncă. Numai frumuseţea ei a avut de suferit.

Buzele Mattyei se strânseră în felul cunoscut şi mă întrebai ce anume bănuise ea din cele intâmplate.

— Acesta e sfârşitul lor, îmi zisei. Gartred nu va fi niciodată Mrs. Manaton şi nici proprietară la Trecarre! î îmi întorsei privirea de la Gartred, palidă şi tăcută, şi simţii mâna lui Richard pe marginea fotoliului meu:

— Pentru tine ajunge ce-ai văzut în astă seară, îmi spuse el în şoaptă.

Mă duse în odaia mea şi, ridicându-mă din fotoliu, mă culcă în pat.

— Vei dormi acum? întrebă.

— Cred că nu, răspunsei.

— Stai liniştită. Curând vom fi plecaţi. încă puţine ore şi totul va fi sfârşit. Războiul înlocuieşte de minune certurile personale.

— Mă întreb... r

Mă părăsi şi se întoarse lângă Ambrose Manaton, nu din dorinţa de a-1 păzi în somn, reflectam, ci ca să fie sigur că financiarul său nu-l va părăsi în cele câteva ore ce ne mai despărţeau de lumina zorilor. Bunny se retrăsese cu Robin în odaia lui, şi asta era o măsură de prevedere. Remuşcările şi băutura i-au dus la sinucidere pe bărbaţi mai tari ca Robin.

Care dintre noi ar mai fi putut dormi? Era lună plină, îmi ziceam: Şi tu, luminând grădinile tăcute cu chipul tău

296

palid şi rece smuls din întuneric, ai fost martora unor lucruri stranii petrecute la Menabilly în astă noapte. Familiile Harris şi

Grenvile şi-au dovedit recunoştinţa faţă de ospitalitatea familiei Rashleigh într-un chip nu tocmai omenos...

Orele trecură si dintr-odată imi amintii de Dick, care

1 1

dormea singur, în camera-garderob de lingă mine. Bietul băiat, cădea în leşin, acum ca şi în trecut, la vederea sângelui. Era cumva treaz ca şi mine, ruşinându-se poate? îmi părea că-1 auzisem mişcând şi mă întrebai dacă era hărţuit de visuri ca si mine, şi dacă n-ar fi dorit să fie cineva lângă el.

— Dick! strigai în şoaptă. Dick î repetai. Dar el nu răspunse.

Ceva mai târziu, un vânt uşor ridicându-se dinspre mare, stărui un curent în camera mea, din pricină că geamul era deschis. Curentul izbuti să deschidă uşa. aşa că ea începu să joace încolo şi încoace, troznind în fiecare clipă ca un oblon desfăcut, prin care bate vlntiil.

Dormea pe semne foarte adine, de vreme ce nici acest zgomot nu putea să-1 trezească.

Luna pieri în ceaţă, lumina dimineţii se ivi limpezind umbrele, şi uşa dintre odăile noastre tot mai scârţiia, închizându-se, scârţiind din nou ţinând altfel tovărăşie somnului meu chinuit. Inebunită în cele din urmă, mă urcai în fotoliu şi mă dusei s-o închid. Privind prin crăpătura dintre uşi, băgai de seamă că patul lui Dick era gol. Băiatul părăsise odaia.

Nedumerită şi extenuată mă întorsei din nou în pat.

—· S-a dus la Bunny, gândii. S-a dus la Bunny şi la Robin.

Dar aveam însă înaintea ochilor obrazul lui alb, speriat şi nici somnul, care veni în cele din urmă, nu izbuti să alunge această amintire.

Dimineaţa cind mă trezii văzui soarele umplmdu-mi camera, şi scenele din noaptea trecută luară forma unui coşmar. Doream ca totul să fi fost astfel, dar când se ivi Mattv cu micul dejun, îmi dădui seama că totul se petrecuse aevea.

— Da, Mrs. Denys a dormit ceva, răspunse ea la întrebarea mea, şi până ce nu-i vom scoate pansamentul, va putea să-şi continue

aventura,

Matty nu prea era miloasă.

— Cum, cu timpul tăietura nu se va vindeca?

— Da, se va vindeca, dar o cicatrice îi va rămâne pe obraz pentru tot restul vieţii. Astfel că-i va fi greu să-şi mai comercializeze frumuseţea.

297

Vorbea: cur o oarecare uşurare; ca şi. cum evenimentele din noaptea trecută ar fi limpezit ’O serie întreagă de socoteli vecin. *·.:

• —Mrs, · Denys, spuse Matty, a fost răsplătită după cum merită; „. ·. ’ ·: ·” ’ -

lucr

• «·

■ * · ·

* · ·

• ^

9 %

O are ■ aşa să fiv. fost:? Era cumva un joc de Sail plănuit de îndelungă· ■• vreme de cel. Atotputernic, sau noi ceilalţi eram pişte prosti în faţa întâmplărilor soartei? Ştiam un singur u ele cinci văzusem tăietura pe obrazul ei, n-ó măi uram..., ’ – *: ; · ·’; "*. ■: ■:..

Toată lumea a xoborit la micul dejun? întrebai dintr-o d i V ·» ··, · · ι ’, ata. · ·

• Gml:.; că, da:. ··;; *··..’.

Şi Maşter · Dick?: ’ ·"-·

siguranță

Da. A von.it; ceva mai târziu, dar l-am văzut acum o ora in

—· Ajută-mă să mă îmbrac, spusei către Matty. — . ·: ·. —Vineri: 12 mai. Intâmplarea ar ’fi putut schimba data în 13. O oarecare delicateţă mă îndemnă să nu intru în apartamentul· Garfredei. Acum

când frumuseţea ei era vătămată, ea şi.’cu mine eram oarecum în situaţii asemănătoare, şi nu simţeam dorinţa să forţez lucrurile. Alte femei poate s-ar fi dus înadins, prefăcându-se că o· compătimesc, cu inima plină de bucurie; dar Honor Harris nu era una din acestea. îi trimisei·.; ·v, orbg prin Matty să-mi ceară tot ceea ce doreşte şi o 1 ă s a i si η gu ră cu – gî rid uri le’ ei.... Il găsii pe Robin în galerie, stând abătut lângă fereastră, cu braţul drept legat într-o eşarfă. întoarse capul când mă zări, apoi se uită tăcut „în altă: parte., -;.;..; · ν.. — – . ·’ ·; ·. · -; ν ·” ·

, · *-iit* >

. · – Credeam.că ai plecat cu Bunny la Caerhayes, ii spusei.

— II. aşteptăm **γ** pe Pet er Courtney; răspunse el buimac.

Nu s-a; întors ’ încă. • . Te doare rău încheietura mâinii? întrebai, – ’. · Clătină din cap şi continuă’să privească prin geam. ·; ■■—: După ce tărăboiul acesta va fi trecut, spusei, vom duce, aceiaşi viaţă, comună, aşa, cum s-a petrecut înainte, la Lanrest.

Tot nu răspunse, dar băgăi de seamă că lacrimile îi scăl-

· ι \ H, dau ochii. r·’ ·

• · – >rrf-r Destulă ’vreme· i-ăm iubit pe Grenvili, fiecare în felul său, reluai; Acuma venit timpul ca ei să înveţe să trăiască fara noi.

— Au făcut lucrul acesta timp de aproape treizeci de ani, spuse el mai mult în şoaptă. · Noi sin tem · acei’ care depindem de ci. · r -

Acestea au fost ultimele cuvinte, pe care le-am schimbat, Robin şi cu mine, pe această temă, de-atunci şi până’ih ziua de azi. Anumite rezerve ne-au îndemnat totdeauna să; tăcem, cu toate că locuim împreună de cinci ani...

*. ·. * · ·;

Uşa se deschise şi se ivi Richard „urmat de B un η y,. ca şi

J,* 9 ι · ** ^ *» " l | ι i H*, JL*, J. *· t cum acesta ar fi fost umbra lui.

• . ·. ··.., ···* 9 · · ’,

·, ·, -·. · ·», · · ··

— Nu pot înţelege, spuse el plimbindu-rse rnânios încolo şi încoace. E aproape ora prânzului şi niciun semn. din partea lui Peter. Dacă a plecat din Caerhayes în zori, ar

«I r ρ să fie aici de multă vreme. Cred că si el, ca oricare alt. ne-

* *.. · * ⍰ *ƒ* ·· · ·· · * I **■. #. ··

ghiob, a crezut că cel mai bun lucru e să nu ţină. seamă „de ordinele mele.

r _ · · – · ■ – . * – ., I

λΦ... — · % · – – ^ ’ ·

Aluzia era la adresa lui Robin, care se simţea însă prea nenorocit ca să-i mai pese de astfel de lucruri.’·

%, 1 ι I.

• ·

——Dacă îmi daţi voie, spuse el umil, n-am decât-să plec în căutarea lui. Poate c-a rămas ’ la dejun în sânul familiei Sawle la Pcnrice. ■ – 7

. · *, II

— Cred că’ mai de grabă s-a oprit în dosul unei căpiţe’de fân cu vre-ó fată, spuse Richard. Dumnezeule data viitoare când voi porni la luptă, îmi voi angaja numai eunuci pentru statul meu major. Du-te, atunci, dacă vrei, dar bagă dc’s’e&rnă ce se petrece pe drumuri; Mi s-a făcut cunoscut că trec’trupe călări prin St, Blazey. Ar putea· să -nu fie decât un. zvon, totuşi...

J · r ’

• . §

» ι *ι*

Se opri în mijlocul frazei şi îşi reluă plimbarea prin" cameră. II auzirăm pe Robin ureându-se pe cal şi pornind la drum. Clipele trecură, orologiul din turn bătu de douăsprezece’ori, apoi o singură dată. Servitorii ne aduseră carne rece şi bere şi ne servirăm, dar toţi aveam puţină poftă de mâncare, urechile fiindu-ne atente la orice sunet. La unu şi jumătate se auzi un pas pe scară, încet, şi obosit, şi văzui cum Ambrose Manaton îşi îndreaptă privirea spre camera de sus, apoi se retrase lângă geam. Uşa se deschise şi în faţa noastră se ivi Gartred, îmbrăcată de călătorie, cu o parte a. obrazului ascunsă sub; un văl, cu o haină aruncată peste umeri. Nimeni nu spuse nimic când ea se opri în mijlocul sălii ca o fantomă.

— Aş dori să mă întorc la Orley Court, spuse ea în cele din urmă. Trebuie să mi se găsească un mijloc de transport.

299

— Ceri un lucru cu neputinţă, răspunse Richard scurt, şi asta o ştii foarte bine. Peste câteva ore drumurile vor fi barate.

— Voi risca totuşi, spuse ea. Dacă voi cădea în luptă cu mojicimea, cred că nu-mi va părea tocmai rău. Am făcut tot ce mi-ai cerut. Rolul meu s-a sfârsit.

1 ’ ’ ’

Ochii ei rămaseră aţintiţi tot timpul asupra lui Richard, fără să se fi îndreptat o singură clipă spre Ambrose Mănători. Richard şi Gartred... Robin şi cu mine... Care soră avea oare mai mult de iertat, mai mult de plătit? Dumnezeu ştie că nu găseam răspunsul.

— Regret, spuse Richard scurt. Nu pot să te-ajut. Trebuie să ram ii aici până ce vor putea fi aranjate lucrurile. Avem de rezolvat acum lucruri mult mai importante, decât transportul unei văduve bolnave...

Runny fu cei dinţii care auzi tropot de copite galopând prin parc. Se îndreptă spre gemuleţul care dădea spre curtea interioară, şi-1 deschise larg. Noi aşteptam, încordaţi: zgomotul venea tot mai aproape şi dintr-odatăf călăreţul trecu pe sub arcul ele sub turnuleţ şi înaintea ochilor noştri se ivi Peter Courtney, prăfuit şi în zdrenţe, fără pălărie, şuviţe negre de păr căzându-i peste umeri. Aruncă hăţurile unui

servitor speriat şi pătrunse numaidecât în galerie,

— Pentru numele lui Dumnezeu, căutaţi-vă scăpare! Smtem trădaţi spuse el.

Cred că obrazul meu nu arăta aceiaşi frică şi aceiaşi oroare ca al celorlalţi, deoarece, cu toate că inima îmi îngheţase, ştiam că nu mă aşteptasem toată ziua la nimic altceva. Peter ne privi pe rândr suflând din greu.

Toţi au fost împresuraţi, reluă el. Jonathan Trelawney, fiul său, Charles Trevannion, Arthur Bassett şi toţi ceilalţi. La zece ceasuri dimineaţa au venit spre casa unde ne aflam, şeriful Sir Thomas Herle şi o întreagă companie de soldaţi. Am dat o luptă, straşnică; ei însă erau mai mulţi, cam la treizeci de inşi. Eu am sărit pe o fereastră de la etaj şi norocul m-a ajutat să scap numai cu o zgârietură ia gleznă. Am pus mâna pe cel dinţii cal şi l-am gonit fără milă. Dacă n-aş fi cunoscut drumurile lăturalnice aşa cum îmi cunosc mâna, n-aş fi putut ajunge până aici. Soldaţii mişună pretutindeni. Podul de la St. Blazev e blocat şi păzit. Dealul Polmear deasemeni.

Privi în jurul galeriei, ca şi cum ar fi căutat pe cineva.

300

— Robin o plecat? întrebă. Mi-am închipuit. Mi s-a părut că-1 văd luptându-se cu cinci sau cu mai mulţi rebeli, tocmai când ocoleam coasta. N-am îndrăznit să-i sar în ajutor. Prima mea datorie era să viu aci. Acum ce facem, Ne putem oare salva?

Toţi ne îndreptarăm privirea spre comandantul nostru. Ei rămase tăcut, calm şi rece, fără să fi lăsat să se înţeleagă prin cel mai mic gest, că se năruise tot ceea ce clădise.

— Ai văzut culorile lor, întrebă apoi în pripă. Ce fel ele trupe erau? Sub comanda cui?

— Unele trupe erau din Bodmin, Sir, răspunse Peter, celelalte din avangarda lui Sir Hardress Waller. Erau înşirate linie după linie, întinzându-se pe tot drumul spre St. Austell. N-a fost o întâmplare. Duşmanul e pregătit.

Richard dădu din cap, întoreându-se repede spre Bunny.

— Du-te la Pridmouth, îi spuse. îmbarcă-te imediat. Porneşte spre sud, până ce dai de primul vas din flota franceză. Vasele lor vor fi cam la răsărit de insulele Scilly, mâine, la aceeaşi vreme. întreabă care e vasul Lordului Hopton şi dă-i acest mesaj.

Scrise ceva grăbit pe o bucată de hârtie.

— Le dai de veste să vie încoace? întrebă Ambrose Manaton. Oare mai pot ajunge la timp?

Până şi buzele îi erau albe, şi își frângea mâinile.

— A, nu, răspunse Richard împăturind hârtie. Le-am dat de veste să-şi schimbe cursul şi să se întoarcă în Franţa. Răscoala nu va mai avea loc. Prinţul de Wales nu debarcă în această lună în Cornwall.

Întinse hârtia nepotului său.

— Noroc, dragul meu Bunny! spuse el zâmbind. Saiută-1 pe fratele tău Jack din partea mea şi cu puţin noroc, vei vedea că insulele Scilly vor cădea spre noi ca o prună coaptă, ceva mai târziu, în vară, Dar pentru moment, Prinţul trebuie să-si ia la revedere de la Cornwall.

1

— Si tu, unchiule? întrebă Bunnv. Nu vii cu mine? E

9 7 ^

o nebunie să-ţi amâi plecarea, atunci când s-ar putea să fie împresurată casa î

____ Te voi vedea când va veni timpul, răspunse Richard. Acum cer ca ordinele mele să fie aduse la îndeplinire.

Bunny îl privi ţintă o clipă, apoi se întoarse şi ne părăsi cu capul sus, fără să-si fi luat rămas bun de la vreunul din noi.

301

— Dar ce ne facem? Uncie ne vom duce? întrebă Ambrose Manaton. Dumnezeule, ce prost am fost că m-am lăsat încurcat în această, afacere. Toate drumurile sunt oare păzite?

//Se adresă lui Peter, care, privind spre comandantul său,

Λ

strânse din umeri.

. — Cine e vinovat? Cine e trădătorul? Asta as vrea să

. s. · >

ştiu, spuse Ambrose Manaton, care îşi pierduse cu desăvârşire calmul, având un ton de bănuială în grai. Nimeni altcineva -în afară de noi n-a ştiut de schimbarea aceea. Cum de-a putut şeriful nimeri momentul cu o preciziune atât de neştirbită ca să-i prindă pe toţi dintr-oclată?

— Oare mai are importanţă cine a fost trădătorul, odată ce fapta s-a şăvârşit? întrebă Richard cu blândeţe.

— Dacă are importanţă? strigă Ambrose Manaton. Dumnezeule, dvs. primiţi totul eu sânge rece. Trevannion, Trelawney-ii, Arundell-ii, Bassett, toţi în mâinile şerifului, şi dvs. întrebaţi, clacă are vre-o importanţă cine i-a trădat?. Şi aci ne. aflăm noi,.. ruinaţi cu desăyârşire, ameninţaţi de primejdia şă fim arestaţi în cel mult. o oră, şi. dvs.. ne priviţi ca o vulpe şi ne zâmbiţi cu nepăsare?

Numai duşmanii, mă numesc vulpe, dar. nu prietenii mei, spuse Richard cu aceeaşi blândeţe...

" V. 1 · *Λ 1 ·, ^ · · _ ·*

Apoi se întoarse spre Peter.

— Spune oamenilor sa pregătească un cal pentru Mr. Manaton 'şi -unul pentru tine, reluă el. Nu vă garantez o călătorie sigură, clar cel puţin veţi face o partidă de sport, fugind ca nişte'iepuri ■ urmăriţi de nişte câini de. vânătoare.

— Nu veniţi cu noi, Sir? —· Nu. Nu vin cu voi.

Peter şovăi, privind întâi spre el, apoi spre mine... — Veţi fi în mare primejdie, Sir, dacă vă vor prinde.: Imi dau bine seamă de asta.

— Şeriful, Sir Thomas Herle, bănuieşte prezenţa dvs. aci în. Cornwall. Primele lui cuvinte, când a ajuns la Caerhayes şi 1-a strigat pe Trevannion, au fost: 11 ţineţi ascuns pe Sir Richard Grenvile·.?. Daţi-1 pe mâna noastră şi veţi fi liberi.... ·.; ·, ·. ·· „

— Îmi pare rău pentru ei, că n-am fost acolo.

·... —. A.. mai spus, că. un curier i-a lăsat o însemnare acasă, în zorii zilei „prin care-i da de veste că întreaga societate, împreună, cu dvs, va fi. adunată ceva mai târziu la Caerhayes. Probabil.. că un ticălos

v-a zărit, Sir, si, cu o intuiţie diabolică,

Λ’·. *·* · * >. · · ···. ·. ·. * ·’ —» M ’ I.) ’ *. · I · · ’

v-a ghicit planurile.

302

«r *

— Într-adevăr, un ticălos, care a crezut că e o distracţie să joace rolul iui Iuda. Să-1 uităm, spuse Richard, zâmbinrî din nou. ·

Oare Jack să fi fost acela care îmi spusese mai de mult la Exeter: „Păziţi-vă de unchiul meu când îl vedeţi zâmbind?”

Ambrose Manaton înaintăcu degetul ridicat.

— Dvs. sunteţi trădătorul, dvs. ne-aţi trădat, strigă el către Richard. Aţi ştiut din capul locului că aşa vor-sâârşi lucrurile. Flota franceză niciodată nu’ avea· să vină în ajutorul nostru şi nici răscoala nu trebuia să aibă loc. E în joc numai răzbunarea dvs. pentru arestarea la Launcestori petrecută acum patru ani. Dumnezeule, ce perfidie!... ·

Se opri în faţa lui, tremurând, cu glasul sugrumat de mânie şi îl văzui pe Peter dându-se înapoi, pălind, ochii lui exprimând mai întâi temere, apoi groază.: ·

Richard îl privi fără să se mişte, apoi arătăâncet spre uşă. Caii aşteptau în curte; · auzirăm zăngăriitul ’harnaşamenτ 1, ■ ·. ·.. ·. ··· ·.. · ·. ’ ’ ■ * ’.. —T... ν ·.

telor. · · J · – " – ■ · ■ ·■ ·’ ·

• . ► -» >. * * „#... ’ \ *” · φ

„Dă orologiul înapoi, şoptii ca o., sălbatecă, fă ca totul să fie ca acum patru ani, când Gartred juca’rolul de sploană pentru Lordul Robartes. Lasă ca ea să -fie vinovată.. Aruncă asupra ei crima. E singură care. va ieşi ’de-a, ci neatinsă, în ciuda frumuseţii ei batjocorite!”

1 · * /. J. ·· · · *

! 11 ’; ι;... ·. ·’ „*· «· n» ··· · ·

Privii spre dâns. a şi, spre mirarea mea, băgai de seamă că şi ea se uita la mine. Vălul Ii·alunecase puţin, dezvăluind rana proaspătă de pe obrazul ei. Această. privelişte şi amintirea nopţii trecute, nu-mi mai umpleau sufletul *de* furie, sau de milă, ci de disperare. Ea continuă să.

mă privească. şi zâmbi.. · ■ ·... ·. · ·-

··. ·: ’; · ·· · – – · ·.. · · ··

— De prisos, spuse: ; ea.. Ştiu. ce gândeşti. Biată Honor, te-am înşelat din· nou. Gartred ştie -să. scape. din încurcătură;

Caii porniră în galop din mijlocul ogrăzii. Ambrose Manaton mergea în frunte, cu pălăria trasă peste ochi; haina jucându-i în spate, urmat de Peter, care aruncă· o privire scurtă. înspre geam urile noastre. ’ ·· ··

Orologiul din clopotniţă bătu de două ori. Un porumbel; neasemuit de alb.pe lingă cerul albastru, zbură· spre ogradă. Gartred se întinse pe divan, zâmbetul de pe buzele ei contrastând straniu cu rana de pe. obraz. Richard-: se oprise la fereastră, cu mâinile la spate. Iar Dick, · care nu-se mişcase din, loc·: o. singură: clipa în această ultimă. jumătateele. oră, aşteptaun.. unghemL.. săuv... mut. si. ^parcai: -îngrozit·; -·’. ·’.. ■: ·. ■·.

— Au nu cumva cei trei membri ai familiei Grenvile doresc să ţină o consfătuire numai între ei? întrebai în şoaptă.

34

Richard continuă să stea lingă fereastră. Acum, când nu se mai auzea nici zăngănitul harnaşamentului, nici copitele cailor în galop, se lăsase o tăcere stranie în casă. Soarele strălucea deasupra grădinilor, porumbeii ciuguleau răsadurile de iarbă de pe pajişte. Era ora cea mai fierbinte dintr-o zi călduroasă de vară, când albinele zumzăie prin tei şi păsărelele tinere îşi contenesc ciripitul. într-un târziu, Richard începu să vorbească, cu spatele întors înspre noi; vocea lui era blândă şi joasă.

— Şi pe bunicul meu 1-a chemat Richard, zise el. Se trăgea dint_r-un lung şir de Grenvili, care au ţinut să-şi slujească ţara şi pe regele lor. Avea o mulţime de duşmani, dar şi mulţi prieteni. A fost nenorocul şi paguba mea, că a murit în luptă cu nouă ani înainte de naşterea mea. Dar ţin minte că, flăcău fiind, am tot cerut să mi se povestească ceva despre el, în timp ce-i priveam necontenit portretul atârnat în galeria lungă din Stowe. A fost sever, mi se spunea, aspru, şi

a râs rareori, dar ochii ce mă priveau din cadră erau ochii unui şoim, netemători şi care vedeau departe. Pe vremea aceea existau multe nume mari: Drake, Rasleigh, Sydney – şi Grenvile era de seama acestora. Poate mai ţineţi minte că a căzut rănit de moarte pe puntea vasului său, numit Revenge. S-a luptat singur, cu flota spaniolă în jurai, şi când i s-a cerut să capituleze, a continuat să lupte, fără catarguri, fără pânze, cu punţile distruse sub picioare. Grenvile cel de atunci a avut mult curaj şi a preferat să-şi vadă vasul distrus, decât să-şi vindă viaţa pentru arginţii hoardelor de piraţi din Spania.

Tăcu o clipă, privind porumbeii de pe pajişte, apoi continuă, tot cu mâinile la spate.

— Unchiul meu John a explorat Indiile împreună cu Sir Francis Drake. Şi el a fost un om de curaj. N-au fost nişte slăbănogi aceşti tineri care au înfruntat furtunile Atlanticului pe timp de iarnă în căutarea unor ţări sălbatice, dincolo de ape. Vasele lor erau şubrede şi au fost purtate săptămână de săptămână în voia vânturilor şi a mării^ dar ceva

îndărătnic în singele lor le păstra curajul. Unchiul John a fost ucis în Indii, şi tatăl meu, care îl iubise nespus de mult, i-a construit un mausoleu la Stowe.

In galerie, nimeni din noi nu scotea un cuvânt. Gartred rămăsese pe divan cu mâinile sub cap, iar Dick stătea nemişcat în ungherul său întunecat.

— Tot pe-atunci s-a născut zicătoarea, că nu există un Grenvile căruia să-i lipsească loialitatea faţă de regele său. Am fost crescuţi în această direcţie, eu şi fraţii mei. Cred că şi Gartred îşi aduce aminte de serile petrecute în camera tatălui meu la Stowe, când el, cu toate că nu fusese luptător – deoarece trăise în timp de pace – ne citea dintr-o carte veche cu închizători mari de metal, despre războaiele din trecut şi despre luptele pe care strămoşii noştri le dăduseră cu vrăjmaşii lor.

Un pescăruş zbura în cercuri repezi pe deasupra grădinilor, aripile lui albe fââfâind sub tinda cerului albastru, şi dintr-odată îmi

amintii de ulii din Stowe, zburând pe deasupra Atlanticului înfricoşător, în preajma casei lui Richard.

— Fratele meu Bevil a fost un om care şi-a iubit familia şi casa. N-a fost crescut pentru război. în scurta lui viaţă el nu dorea decât să-şi crească copiii cu ajutorul soţiei şi să trăiască în pace cu vecinii lui. Când a izbucnit războiul, el ştia ce va însemna lucrul acesta, dar nu s-a dat la o parte. Ura lupta, avea groază de măcel, dar fiindcă purta numele de Grenvile, ştia în anul 1642 care îi era datoria. Pe vremea aceia a trimis o scrisoare prietenului şi vecinului nostru John Trelawney care astăzi a fost arestat, după cum ştiţi. Cum cred că această scrisoare era lucrul cel mai frumos ieşit vreodată din pana fratelui meu,. l-am rugat pe Trelawney să-mi dea o copie. O am la mine. Să v-o citesc?

Nu răspunserăm. îşi pipăi buzunarul domol, căutând petecul de hârtie şi ridicându-1 în dreptul ferestrei, începu să citească cu glas tare:

„Nu pot rămâne în casă, atunci când pe câmpul de luptă flutură steagul regelui Angliei pentru o cauză atât de dreaptă, şi când cei ce mor pentru ea, vor fi socotiţi aproape martiri. În ce mă priveşte, doresc să am parte, ori de un nume onorabil, ori de un mormânt onorabil. Nu mi-am iubit viata si confortul niciodată atât dc mult, pentru a mă da la o parte într-o asemenea împrejurare. Dacă aş face-o, aş fi nedemn

de: însărcinarea pe care am avut-o, ca şi de-a fi urmaşul strămoşilor mei, dintre care atâţia şi la diferite epoci şi-au jertfit viaţa pentru ţară".

Richard împături scrisoarea şi o puse din nou în buzunar.

— Fratele meu Bevil a murit la Lansdowne, îndemnându-şi oamenii la luptă, iar tânărul său fiu, Jack, un băiat de numai cincisprezece ani, a sărit numaidecât pe calul tatălui său şi a pornit la atac împotriva duşmanului. Acest băieţaridru, Bunnv, care acum a plecat de-aci, a fugit de lângă învăţătorul său toamna trecută,

punându-se la dispoziţia mea, pentru a putea mânui şi el spada într-o cauză care ne e scumpă, nouă, tuturor. în ce mă priveşte, nu arn niciun dosar. Sunt un oştean. Defecte am multe, virtuţi puţine. Dar nicio ceartă, nicio deo. sebire de vederi, niciun josnic act de răzbunare nu m-au îndepărtat vre-odată, sau mă vor îndepărta cândva de la loialitatea pe care o datoresc ţării mele şi regelui meu. În lunga şi deseori atât de sângeroasa istorie a Grenvililor, până în ziua de azi, niciunul din ei nu s-a dovedit a fi trădător.

Glasul lui devenise înăbuşit, părânci gata să se stingă. Porumbeii îşi luaseră zborul de pe pajişte. Albinele îşi reluară zumzetul mai jos de parcul încărcat de scaieţi.

— Intr-o zi puteam spera că Majestatea Sa se va urca din nou pe tron, iar dacă nu, atunci Prinţul de Wales îi va lua locul. În această zi mândră, dacă cineva din noi va mai trăi s-o vadă, numele Grenvile va fi rostit cu cinste, nu numai aici în Cornwall, dar şi în întreaga Anglie. în ciuda multelor mele cusururi, mă pricep destul de bine să citesc în firea oamenilor ca să-mi dau seama că nepotul meu Jack va fi în timp de pace tot atât de mare, pe eât a fost ca tânăr în timp de război, şi că nici tânărul Bunny nu va rămâne mai prejos de dânstil. În anii ce vor veni, ei vor putea spune fiilor lor; „Noi, Grcnvilii, am luptat pentru restaurarea regelui”, şi numele lor va apare în cartea cea mare, din care ne-a citit tatăl meu la Stowe, pe lângă cel al bunicului meu Richard, care s-a luptat pe corabia Revenge.

Se opri o clipă, apoi continuă şi mai în şoaptă:

— Nu-mi pasă dacă numele meu va fi scris în cartea aceea cu slove mai mărunte. „El a fost un soldat”, se poate scrie, „Generalul regelui în Vest”. Acesta să fie epitaful meu. Dar nu va mai apare niciun alt Richard în această carte la Stowe. Fiindcă generalul regelui a murit fără să fi lăsat un fiu.

306

O tăcere lungă urmă după aceste ultime cuvinte. Richard continua să stea la fereastră; eu şedeam în fotoliu cu mâinile în poală. Aşteptam izbucnirea, cuvintele furioase, încărcate de spaimă, sau

torentul de lacrimi. Fiindcă timp de optsprezece ani furtuna fusese înăbuşită şi acum valul tulburător trebuia să-şi dea drumul. E greşeala noastră, îmi spusei în şoaptă, nu a lui. Dacă Richard ar fi fost mai iertător, dacă eu aş fi fost mai puţin mândră, dacă inimile noastre ar fi fost pline numai de dragoste şi nu de ură, dacă am fi fost înzestraţi cu mai multă înţelegere... Prea târziu. Cu douăzeci de ani prea târziu. Şi-acum, micul ţap ispăşitor al păcatelor noastre mergea sângerând la judecată...

Dar strigătul pe care îl aşteptam n-avea să fie rostit niciodată. Nici lacrimi nu se sparseră între gene. în loc de asta, el se smulse din ungherul său şi se opri o clipă în mijlocul odăii. Teama dispăruse din ochii lui negri şi mâinile subţiri nu-i mai tremurau. Arăta mai bătrân acum, mai bătrân şi mai înţelept. Ca şi cum în timp ce rostea cuvintele părintelui său, o mulţime de ani ar fi trecut peste el.

Totuşi, când luă hotărârea să spună ceva, glasul lui era al unui tânăr simplu şi neştiutor.

— Ce trebuie să fac? zise el. Vrei s-o faci tu pentru mine, ori să-mi ridic zilele singur?

Gartred se mişcă cea dinţii. Gartred, vrăjmaşa mea din totdeauna. Se ridică de pe divan, trăgându-şi voaleta peste faţă şi veni spre fotoliul meu. Puse mina pe fotoliu şi, fără să rostească un cuvânt, mă duse afară din odaie. Ieşirăm în grădină, la soare, întorcând spatele casei, fără a ne spune ceva, fiindcă nu exista cuvântul pe care l-am fi putut rosti. Dar nici ea, nici eu; şi nicio altă fiinţă vie sau moartă n-au aflat vre-odată, ceea ce Richard Grenvile spuse unicului său fiu în galeria lungă din Menabilly.

In seara aceea izbucni răscoala în vest. Nu fusese cu putinţă să li se dea de veste regaliştilor din Helston şi Penzance, că toţi conducătorii din răsărit fuseseră arestaţi şi că răscoala, care avusese o perspectivă atât de frumoasă, devenise în cele din urmă un dezastru. Dăduseră lovitura la ora convenită, după un plan mai dinainte stabilit, şi nu se găsiră în faţa trupelor îngrozite, aşa cum se aşteptară, ci în faţa unor forţe mari, pregătite şi înarmate, care veniseră anume în acest

scop la Cornwall. Nicio flotă franceză de dincolo

307

ele insulele Scilly nu ancorase la Land's End şi Lizard. Nicio debarcare a celor douăzeci de mii ele oameni nu avusese loc pe coastă, sub Doclman şi Nare. Iar comandanţii care fusese vorba să se apropie de vest, fură puşi în lanţuri, umăr lângă umăr, şi duşi în garnizoana de la Plymouth. Niciun Trelawney, niciun Arundell, niciun Trevannion şi niciun Bassett. Ceea ce ar fi trebuit să fi· o torţă care să aprindă întreaga Anglie, nu era mai mult decât o flacără tremurătoare, care se stingea în pripă, ţâşnind pentru o singură clipă în aerul umed al Cornwallului. Câteva magazine jefuite la Pezanee... unele case prădate la Mullion... un atac sălbatec, neorânduit, la Goonhilly Down, fără ca un singur om să fi ştiut încotro să-şi îndrepte paşii sau pentru ce duce lupta... Apoi ultima bătălie disperată şi fără niciun rost la Mawgan Creek, unde trupele parlamentare le înfrânseră pe cele regaliste, prost călăuzite, aruncându-le peste stânci şi pietre în apele adânci ale râului Helford River.

Rebeliunea din '48. Cu ajutorul lui Dumnezeu, ultima dată când oamenii aveau să mai lupte pe pământul ţinutului

Cornwall A durat numai o săptămână, dar pentru acei care au murit şi au suferit, a durat o veşnicie. Luptele s-au dat la vest de Truro, aşa că noi, Ia Menabilly, n-am simţit praful de puşcă. Dar orice drum, orice potecuţă erau păzite, şi nici cel puţin servitorii nu îndrăzneau să-şi părăsească adăposturile. În seara aceia, o companie de soldaţi, pusă sub comanda colonelului Robert Bennett, vechiul nostru vecin de lângă Looe, veni la Menabilly şi făcu o percheziţie. Nu eram acasă decât eu şi Gartred. El nu ştia că, dacă ar fi venit cu zece minute mai devreme, l-ar fi găsit pe omul, pe capul căruia se pusese cel mai mare preţ.

II văd şi acum pe Richard, cu braţele încrucişate, ştirici în sufragerie, cu scaunele goale în juru-i, surd la toate cuvintele mele.

Când vor veni, spunea e! r n-au decât să mă ia. A mea e vina. Eu sunt omul pentru care suferă astăzi prietenii mei. Foarte bine, deci!

Lasă-i să-mi facă orice rău, căci, predându-mă, poate mai pot salva Cornwall-ul ele la o distrugere totală.

Gartred, care îşi recâştigase calmul ei rece, strânse din umeri cu dispreţ.

— Nu-i ceva cam prea târziu să faci pe martirul? zise ea. Ce bine mai poate ieşi din faptul că tu te predai? Te înşeli, sărmanul meu Richard, dacă crezi că simplul fapt că

308

ei ver pune mâna pe un Grenvile îi vai împiedica să-i aresteze şi să-i ucidă pe ceilalţi. Urăsc aceste gesturi de ultimă oră, aceste sacrificări sublime. Dovedeşte că eşti bărbat întreg, şi caută să scăpaţi şi voi, aşa cum a scăpat Bunny.

Ea nu privi spre Dick. Nici eu. Băiatul stătea lingă tatăl său, tăcut ca totdeauna.

— Vom arăta minunat pe eşafod, Dick şi cu mine, spuse Richard. Numai că ceafa mea e ceva mai groasă decât a lui şi ar putea fi nevoie de două lovituri de topor în loc de una.

— Poate că nu ţi se va face plăcerea să fii executat cu parada cuvenită, ca un martir, spuse Gartred căscând, ci te vor ucide cu o funie înodată în jurul grumazului, într-un beci umed. Şi ăsta n-ar fi sfârşitul obişnuit pentru un Grenvile.

— Ar fi mai bine, zise Richard în şoaptă, dacă cei doi Grenvili ar muri în obscuritate.

Se lăsă o tăcere, apăsătoare, apoi Dick vorbi pentru întâia oară, după clipa aceea de neuitat, din galerie.

— Ce facem cu familia Rashleigh? întrebă el. Dacă eu şi tatăl meu vom fi găsiţi aci, cum i-am putea convinge pe duşmani că familia Rashleigh e cu totul nevinovată în legătură cu cele întâmplate?

Mă agăţai de aceste cuvinte aşa cum sc agaţă de un fir de pai o femeie gata să se înece.

— Nu te-ai gândit la lucrul acesta, îi spusei lui Richard. Nu te-ai gândit o singură clipă la ceea ce va fi cu ei. Cine oare ar putea crede că Jonathan Rashleigh şi John n-au făcut parte din conspiraţie? Lipsa lor

din Menabilly nu e totuşi o dovadă. Vor fi vârâţi şi ei în această încurcătură, ca şi sora mea Mary. Biata Alice refugiată la Trethurfe, Joan la Mothercombe, cu o legiune întreagă de copii, Toţi, începând cu Jonathan la Londra şi sfârşind cu copilaşul de pe genunchii Joanei, vor fi arestaţi şi poate ucişi dacă vrăjmaşii te vor găsi aci.

In clipa aceea intră un servitor îngrozit, irângându-şi mâinile.

— Cred că cel mai bun lucru e să vă spun adevărul, zise el. A venit chiar ţcum un tânăr, care ne-a adus vestea că sunt adunate o mulţime de trupe pe dealul Polmear, Unele s-au îndreptat în jos, spre Polkerris. Celelalte pornesc spre Tregaminion, apropiindu-se de porţile parcului.

■— Mulţumesc, spuse Richard înclinându-se. îţi sunt îndatorat pentru prevederea dumitale.

309

Servitorul părăsi încăperea, sporind desigur să se facă bolnav în odaia lui, în clipa când aveau să sosească trupele.

Richard se ridică încet şi mă privi.

— Aşadar, te temi pentru familia Rashleigh? întrebă.

Şi numai de dragul ei nu simţi dorinţa să mă arunci în gura lupilor? Foarte bine, atunci î De astă dată mă voi arăta înţelegător. Unde se află ascunzătoarea aceea faimoasă, care acum patru ani a fost de un atât de mare folos pentru noi toti? f

II văzui pe Dick făcând un pas înapoi, după care îndepărtându-şi privirea de la mine, îl privi ţintă pe tatăl său.

— Dick ştie, răspunsei. Vrei s-o împărţi cu el?

— Un şoarece urmărit nu mai poate alege, răspunse Richard. Trebuie să îndure orice tovărăşie i se oferă.

Dacă locul era plin cu păienjeni, de mucegai şi de buruieni, nu ştiam şi nici nu avea vre-o importanţă. Cel puţin putea să-i ascundă în clipa când vor fi venit trupele. Şi nimeni, nici chiar Gartred, nu cunoştea secretul.

— Ţii minte, îl întrebai pe Dick, unde se află tunelul? Te înştiinţez însă că ele patru ani nimeni n-a mai fost acolo.

El făcu un semn din cap „cu obrajii galbeni ca ceara. Şi mă întrebai de ce l-o fi cuprins acum atâta spaimă, când cu un ceas mai înainte se oferise să fie înjunghiat ca un mieluşel.

— Plecaţi atunci, împreună! Dar chiar acum, în această clipă, cât mai e timp.

Veni spre mine, noul lui curaj părăsindu-1 într-ucâtva, ceea ce dovedea că era acelaşi care odinioară mă iubise atât de mult, şi inima mi se umplu de milă.

— Funia, spuse el, funia de la scripete! Ce ne facem dacă s-o fi ros în timpul cât n-a fost folosită şi dacă scripetele o fi ruginit?

— N-are importanţă, spusei, nu vei mai avea nevoie să-1 foloseşti. N-am să te mai aştept în odaia de sus.

Mă privi ţintă, pierdut, zăpăcit, fără să mă fi înţeles, şi cred că timp de o secundă, se crezu din nou copilul de altădată. Richard îl smulse din îngândurare în cele din urmă, cu vocea lui aspră, limpede.

— Ei bine? Dacă trebuie făcut, acum e momentul, nu-i alt mijloc de scăpare.

Dick continuă să mă privească; în ochii lui seânteia o privire stranie, nouă, pe care n-o observasem niciodată înainte. De ce mă privea el astfel? Sau nu mă privea pe mine,

310

ci pe altcineva, spiritul unui trecut înrnormântat, care poate că-i făcea semne?

— Da, răspunse el în şoaptă. Dacă trebuie făcut, acum e momentul...

Se întoarse spre tatăl său şi deschise uşa sufrageriei.

— Vreţi să mă urmaţi, Sir? îl întrebă pe Richard.

Richard se opri o clipă în prag. Privi întâi spre Gartred, apoi se uită din nou ia mine.

— Atunci când haitele au pornit în goană, zise el, şi toate desişurie sunt păzite, vulpea roşie se ascunde sub pământ.

Zâmbi, oprindu-şi privirea asupra ochilor mei o singură clipă, şi porni în urma lui Dick pe şosea... Gartred îi privi un răstimp, apoi ridică

din umeri.

— Şi eu care credeam că ascunzătoarea e în casă. Lângă vechiul tău apartament din turnuleţ!..

—. Asa ai crezut? întrebai.

J · · · ’

— Am pierdut ore întregi acum patru, ani, căutând prin coridoare, pipăind pereţii din preajma uşii tale.

Lângă fereastră atârna o oglindă. Ea se privi în lumina ei, după ce îşi scoase vălul. Tăietura adâncă, roşie, se întindea de la sprinceană până la bărbie, ’adâncă şi neregulată; ovalul frumos al obrazului ei se schimbase pentru totdeauna. îi priveam ochii, şi ea băgă de seamă, cercetându-mă prin sticla ceţoasă a oglinzii.

— Aş fi putut să te opresc să nu aluneci în prăpastie, îmi spuse. Ai ştiut asta, nu-i aşa?

• » · *mi*

— Da, răspunsei.

— Ai strigat la mine, întrebându-mă care drum e cel mai bun, şi eu nu ţi-am răspuns.

: – Da, nu mi-ai răspuns.

. ·. ’ I M I · *» ’ 4 ’

— Mâ’nia ta a dăinuit îndelungă vreme; azi, însfârşit, eşti pe deplin răzbunată.

Se întoarse de la oglindă şi veni spre mine. Scoţând din poşetă pacheţelul de cărţi pe care îl ţineam, atât de bine minte, se aşeză la masă lângă fotoliul meu. Făcu cărţile şi le întinse cu dosul în sus pe masă.

— Vom juca o pasienţă în doi, până ce vor veni trupele, spuse Gartred Grenvile. — **311**

Dacă colonelul Bennett ar fi cutreierat întreg ţinutul Cornwall, mă îndoiesc că ar fi putut găsi o pereche mai liniştită decât cele două femei care jucau cărţi în sufrageria din Menabilly. Una, cu o cicatrice mare pe faţă şi cu părul argintiu, cealaltă o schiloadă neputincioasă. Da, avusesem musafiri până-n ziua aceia, nu tăgăduiam. Ginerele lui Sir

Rashleigh, Sir Peter Courtney şi fratele meu, Robin Harris. Nu, nu ştiam nimic în legătură cu rosturile lor. Veneau şi plecau după cum aveau plăcerea. Da, eram convinse că Mr. Trelawney fusese odată în vizită la noi, dar nu-1 văzusem. De ce fusesem lăsată singură la Menabilly de către familia Rashleigh? De nevoie şi nu de plăcere. Poate că dv. aţi uitat, domnule colonel Bennett, că la Lanrest casa mea a fost arsă acum patru ani – din ordinul dvs, după cum mi-a povestit cineva. O faptă ciudată din partea unui vecin. Şi pentru ce Mrs. Denys din Orley Court, în apropiere de Bideford, se afla în vizită la mine? Oh, noi fusesem cumnate pe vremuri şi prietene de mulţi ani... Da, e adevărat că numele meu a fost legat de cel al lui Sir Richard Grenvile în trecut. Se bârfea în vestul ţării noastre ca şi la Whitehall... Nu, Mrs. Denys n-a avut niciodată legături de prietenie cu. fratele ei. Nu, nu ştiam nimic de mişcările lui. Auzisem că e Ia Neapole. Da, poftim, percheziţionaţi casa din beci până în pod, cercetaţi pretutindeni... Aici sunt cheile. Faceţi ce doriţi. Nu avem puterea să vă oprim. Menabilly nu e propietatea noastră. Suntem numai musafiri aci în lipsa lui Mr. Rashleigh...

— Faceţi impresia că spuneţi adevărul, Mistress Harris, rosti el către sfârşitul vizitei. (îmi spunea „Honor” odinioară, când eram vecini lângă Looe). Dar faptul că fratele dvs. şi Sir Peter Courtney sunt implicaţi în răscoala care acum a izbucnit în Helston şi Penzance, face să se creadă că această casă e întrucâtva suspectă. Voi lăsa oameni de pază aici, şi cred că, la sosirea lui Sir Hardress Waller, se va face o percheziţie mai severă decât aceea pe care eu am avut timpul s-o fac astăzi. Până atunci... se întrerupse brusc, ochii lui îndreptându-se ca din curiozitate spre Gartred.

— Îmi iertaţi lipsa de delicateţă, doamnă, reluă, dar această tăietură e recentă?

— Un accident, spuse Gartred ridicând din umeri. O mişcare greşită şi ceva cioburi de sticlă.

— Desigur... Dar nu chiar din vina dv., nu-i aşa?

312

— Ce altceva vă puteţi închipui?

— Pare mai mult o tăietură de sabie, iertaţi-mi obrăznicia. Dacă aţi fi bărbat, aş spune că aţi avut un duel şi aţi primit o lovitură din partea adversarului.

— Dar nu sunt bărbat, colonele Bennett. Şi dacă vă îndoiţi de lucrul acesta, de ce nu mergeţi sus în odaia mea ca să vă fac dovada deplină?

Robert Bennett era un puritan. Se dădu înapoi înroşindu-se până dincolo de urechi.

— Vă mulţumesc, doamnă, spuse el ţeapăn. Ochii mei m-au convins îndeajuns.

— Dacă pentru înaintările în armată s-ar mai impune galanteria, zise Gartred, dvs., de bună seamă, aţi fi şi astăzi soldat de rând. Nu cred să existe ofiţer în Cornwall sau chiar în Devon, în stare să refuze să urce în odaia ei cu Gartred Den vs.

începu să amestece din nou cărţile, dar colonelul Bennett făcu un gest cu mâna.

— Regret, spuse el scurt, dar dacă sunteţi Mrs. Denys sau Mrs. Harris, nu are nicio importanţă în zilele noastre. Ceea ce mă interesează, e faptul că numele dvs. ca fată a fost Grenvile.

— Deci? spuse Gartred amestecând cărţile.

— Deci, trebuie să vă rog să mergeţi cu mine şi să primiţi o escortă până la Truro. Acolo veţi rămâne cât vor dura investigaţiile şi, când drumurile vor fi mai liniştite, veţi putea pleca la Orley Court.

Gartred vârî cărţile în poşetă şi se ridică domol în picioare.

— Cum doriţi, spuse înălţând din umeri. Sper că aveţi un mijloc de transport? Nu mi-am adus îmbrăcămintea de călătorie.

— Veţi avea tot confortul, doamnă.

— Se întoarse apoi către mine:

— Dvs. vă este îngăduit să rămâneţi aci, până ce voi primi alte ordine din partea lui Sir Hardress Waller. x<\sta cred că se va întâmpla mâine de dimineaţă. Mă simt dator să vă cer însă să fiţi pregătită pentru a vă putea deplasa imediatP dacă va veni acest ordin. înţelegeţi?

— Da, înţeleg.

— Foarte bine. Voi lăsa o pază în faţa casei cu indicaţia să tragă de îndată ce i se va părea suspect. Noapte bună! Sunteţi gata, Mrs. Denys?

313

— Da, sunt gata.

Gartred se întoarse spre mine şi mă bătu uşor pe umăr.

— Îmi pare rău, spuse ea că trebuie să-mi scurtez vizita. Cele cuvenite din partea mea familiei Rashleigh. Şi fă cunoscut lui Jonathan ceea ce ţi-am spus în legătură cu grădinile lui. Dacă doreşte să planteze copăcei în floare, mai întâi trebuie să aibă grijă să scape ele vulpi...:

— Asta nu e chiar atât de uşor, răspunsei. Se prind foarte greu. Mai ales când se ascund sub pământ.

— Atunci, să fie ucise prin fum, adăugă ea, E singura cale. Şi să se facă în timpul nopţii; rămâne mai puţin miros în urma lor. La revedere, Honor!

— La revedere, Gartred.

Plecă, ridieându-şi vălul ca să-şi arate rana proaspătă, şi din ziua aceea, n-am mai văzut-o.

Auzii trupele părăsind curtea şi ieşind din parc. În faţa celor două porţi de intrare stăteau sentinele cu armele la picior. Alta fusese aşezată în faţa porţii dinafară şi la scările ce duceau spre şosea. Le privii îndelung, apoi trăsei de clopoţel, chemând-o pe Matty.

— Întreabă, spusei, dacă colonelul Bennett a îngăduit să ies puţin ca să iau aer.

Se întoarse într-o clipă cu vestea, de care mă temusem.

Cu părere de rău, răspunse ea, colonelul Bennett a dat ordine severe ca dvs. să nu părăsiţi casa.

O privii şi ea mă privi la rându-i.

Gândurile se roteau în capul meu într-o confuzie sălbatecă. 1 ··■’-■

— Ce oră e? întrebai.

— Aproape cinci, îmi răspunse.

— Încă patru ore de lumină, spusei.

— Da.

De la fereastra sălii de mâneare văzui sentinela plimbându-se prin faţa porţilor grădinii dinspre miază-zi. Din când în când, se oprea ca să privească în jur şi să stea de vorbă cu camaradul său de pe scările ce duceau spre şosea. Soarele arunca raze piezişe pe ţevile puştilor.

— Du-mă sus, Matty, spusei în şoaptă.

— La odaia dvs?

— Nu, Matty. în vechea mea locuinţă, dincolo de cea din turnuleţ.

Nu mai fusesem acolo de când venisem din nou la Menabiâly. Aripa dinspre apus tot mai era goală, neatinsă. Pustiită

şî despuiată ca şi în ’44, când rebelii jefuiseră casa. Tapetul de pe pereţi fusese scos. încăperea nu avea nici pat, nici scaun, nici masă. Un oblon rupt atârna la fereastră, îngăduind să intre puţină lumină. Stăruia pretutindeni un miros stătut şi mucegăit, iar într-un colţ zării scheletul unui şoarece. Domnea multă linişte în această aripă de apus. Şi multă tăcere. Niciun sunet nu venea din bucătăriile părăsite de jos.

— Apropie-te de lespezi, şoptii. Atinge-le cu mina.

Matty se lăsă în genunchi. Puse mina pe lespedea pătrată de lângă boltă, dar nu se mişcă din loc.

— Nu pot face nimic, îmi spuse. E bine fixată. Aţi uitat că se deschide numai pe dinăuntrul boitei?

Uitasem? Era, totuşi, singurul lucru pe care îl ţinusem minte... Ucide-le prin fum, spusese Gartred, e singura cale. Dar ea nu ştiuse nimic. Crezuse poate că ei sunt ascunşi undeva prin păduri. Nu în dosul unor pereţi de piatră, de-o grosime de trei picioare...

— Să-mi aduci hârtie şi lemne, spusei din nou. Aprinde focul. Dar nu în cămin, ci aci, lângă perete.

Exista un mijloc, – foarte slab, după părerea mea, – ca fumul să pătrundă prin crăpăturile pietrelor, dând astfel de veste. S-ar fi putut însă ca ei să nu fie acolo. Poate că se înghemuiseră în tunel, la capătul

celălalt, aproape de căsuţa de vară.

Ce nehotărâtă era, buna şi credincioasa Matty, aducând iarbă uscată şi crăci. Ce atentă sufla în foc, ce metodic punea vreasc peste vreasc!

— Grăbeşte-te, îi spusei. Mai multe lemne, flacăra să fie mai puternică.

— Răbdare, şopti ea; se face de la sine cu timpul.

Cu timpul... Acesta nu mai era al meu... Nici al lui Richard....:: – -·

încăperea era plină cu fum. Ne intra în ochi, în păr, se lipea de geamuri. Dar dacă pătrundea şi printre pietre, nu ştiam. Matty se duse la fereastră şi lărgi crăpătura. Ţineam în mână un băţ lung, scurmând domol în foc, împingând vreascurile spre zidul de lângă boltă.

— Prin parc vin călare patru oameni, spuse Matty dintr-odată. Poartă uniforme ca şi cei care au fost aci înainte.

Mâinile îmi erau umede de sudoare. Aruncai băţul nefolositor şi îmi frecai ochii înroşiţi de fum, care mă usturau. Cred că în acest moment eram mai aproape de spaimă, decât fusesem vre-odată în cei treizeci şi opt de ani ai mei.

315

— Oh, Dumnezeule, şoptii. Ce ne facem.?

Matty închise geamul. Călca peste jeratec.

— Veniţi în camera dvs, îmi spuse. Mai târziu, la noapte, vom încerca din nou. Dar acum nu trebuie să ne găsească aci.

Mă duse în braţe din camera întunecoasă, prin turnuleţ şi prin coridorul de dincolo, până în odaia mea din aripa de răsărit. Mă aşeză în pat, aducându-mi apă să mă spăl pe faţă şi pe mâini. Auzirăm trupele intrând în curte, apoi zgomot de paşi. Nepăsându-i de niciun om şi de nicio situaţie, orologiul clin turn bătu şase ceasuri, notele lui stupide, plumburii sunând cu o precizie mecanică. Matty îmi pieptănă părul, scuturându-1 de funingine, apoi îmi schimbă rochia. Cineva bătu în uşă. Un servitor cu faţa speriată şopti că Mistress Harris e chemată jos. Mă aşezară în fotoliu şi mă purtară pe scări. Mattv văzuse patru oameni venind călare prin parc, dar în hol se zăreau numai trei,

privind înspre grşdini. îmi aruncară o privire curioasă, când Matty şi servitorul mă aşezară în sufragerie. Cel de-al patrulea călăreţ se afla în preajma căminului, sprijinindu-se într-un baston. Şi nu era oştean ca ceilalţi, ci însuşi cumnatul meu Jonathan Rashleigh.

Un moment rămăsei împietrită, astfel că nu putui rosti un singur cuvânt. Apoi mă simţii dintr-odată, înfricoșată, îngrozită şi cu desăvârşire neajutată, și începui să plâng. El îmi luă mina şi o ţinu fără să spună nimic. După o clipă sau două îmi revenii, și, privindu-1, îmi dădui seama ce făcuseră anii din el. Trecuseră numai doi ani de când plecase la Londra? Parc-ar fi trecut douăzeci. Cred că avea cincizeci şi opt de ani. Părea de şaptezeci. Părul îi albise cu desăvârşire, umerii lui odinioară atât de largi se strânseseră şi erau lăsaţi în jos. Ochii păreau intraţi adine în orbite.

— Ce s-a întâmplat? întrebai. Pentru ce te-ai întors?

— Datoria e plătită, îmi răspunse, şi până şi glasul lui era al unui om bătrân, domol şi obosit. Datoria a fost plătită, amenda e ştearsă. Sunt liber să mă întorc la Cornwall,

— Ai ales un moment nepotrivit pentru întoarcerea ta.

îi răspunsei.

— Așa mi s-a spus, rosti el în șoaptă.

Mă privi, și în această clipă îmi dădui seama că și el făcuse parte din conspiraţie. Că toţi oaspeţii care se furişaseră ca nişte hoţi în casa lui, veniseră cu îngăduinţa lui şi că el, prizonier Ia Londra, îşi riscase viaţa pentru ei.

316

— Ai venit pe uscat? îl întrebai

— Nu, pe apă, îmi răspunse. Cu vasul meu propriu „Frances” care face drumul între Fowey şi Continent, după cum îţi aminteşti, poate.

— Da, îmi amintesc.

— Marfa ce-a fost încărcată pe puntea lui rni-a ajutat să-mi plătesc datoria. Am plecat din Gravesend acum o saptămână, când Comitetul Judeţean mi-a dat încuviinţarea să plec din Londra şi să mă

întorc la Fowey. Am ajuns abia acum câteva ore în port.

— Mary e cu tine?

— Nu. Ea a debarcat la Plymouth, ca să se poată întâlni cu Joan la Mothercombe. Gărzile din Plymouth ne-au spus că se pregăteşte o răscoală în Cornwall şi că trupele stau pregătite pentru a o înăbuşi. Eu m-am grăbit să vin cât mai repede la Fowey, temându-mă pentru tine.

— Ai ştiut, deci, că John nu e aci? Ai ştiut că sunt...

J 7 ’ >

singură?

— Am ştiut că eşti... singură.

Amândoi tăcurăm, cu ochii îndreptaţi spre uşă. —L-au arestat pe Robin, spusei, şi mi-e teamă c-a fost arestat si Peter.

>

— Da, răspunse el. Aşa mi-au spus gărzile care mă păzesc.

— Asupra ta nu cade nicio bănuială?

— Nu încă, răspunse el straniu.

II văzui privind spre fereastră, unde spatele larg al sentinelei închidea vederea. Apoi, încet, scoase o hârtie împăturită din buzunar şi, când o deschise, băgai de seamă că era un afiş, cum sunt acelea ce se lipesc pe ziduri când e vorba de căutarea cuiva. Mi-1 citi:

„Oricine 1-a adăpostit cândva sau caută să-1 adăpostească în viitor pe cunoscutul răufăcător Richard Grenvile, la descoperire va ii arestat pentru înaltă trădare, averea sa sechestrată pentru totdeauna, iar familia sa arestată şi ea”, împături hârtia din nou.

— Afişul acesta e lipit pe fiecare zid în toate oraşele din

Cornwall.

Tăcui un răstimp, apoi spusei:

— Au percheziţiionat casa. Acum două ceasuri. N-au găsit nimic.

—— Vor veni din nou mâine dimineaţă, îmi răspunse el.

317

Se întoarse în preajma căminului şi se opri acolo, meditând şi sprijinindu-se în baston.

— Vasul meu „Frances” rămâne la Fowey numai pentru o

noapte. Mâine, cu primul flux, va porni spre Olanda.

— Spre Olanda?

— Duce o cantitate mică de marfă la Flyshing. Cârmaciul vasului e un om cinstit, în care mă pot încrede. I-am lăsat în grijă o tânără femeie, despre care am socotit că e bine să spun că mi-e rudă. Dacă lucrurile ar fi fost altfel, poate că ar fi debarcat odată cu mine, aici în Fowey. Dar soarta și împrejurările au hotărât altfel. De aceea va pleca spre Flyshing pe puntea vasului meu.

— Nu înţeleg ce legătură poate să fie între această tânără femeie şi persoana mea, spusei după o ezitare de-o clipă. La urma urmei, putea să plece în Olanda şi pe altă cale.

— S-ar simţi mult mai bine, răspunse Jonathan Rashleigh, dacă tatăl ei ar fi cu dânsa.

Tot nu înţelegeam nimic din cuvintele lui, până ce găsi în buzunar o notă, pe care mi-o înmână. O desfăcui și citii cele câteva cuvinte înșirate cu slovă tânără și neformată.

„Dacă mai ai nevoie de o fiică pentru bătrâneţele tale, spunea scrisoarea, ea te aşteaptă pe bordul vasului „Frances „. Se spune că în Olanda e un climat mai sănătos decât în Anglia. Vrei să-1 încerci împreună cu mine? Mama m-a botezat Elizabeth, dar eu prefer să semnez fiica ta, Bess”.

Nu spusei nimic; rămăsesem cu petecul de hârtie în mână. Aş fi putut să pun o sută de întrebări dacă aş fi avut răgazul sau liniştea sufletească de trebuinţă. întrebări de femeie, la care ar fi putut răspunde sora mea Mary şi pe care le-ar fi înţeles. Era oare drăguţă? Era cumsecade? Avea ochii lui, gura lui, părul lui castaniu? Putea să-i înţeleagă dorinţa de-a rămâne singur uneori? Va putea râde cu el când va fi în toane bune? Dar nimic din toate acestea nu avea vre-o importanţă pentru moment. Fiindcă n-aveam s-o văd niciodată, nu mă privea nimic din existenţa ei.

— Mi-ai dat această scrisoare cu speranţa că o voi putea înmâna tatălui ei? îl întrebai pe Jonathan.

— Da, răspunse el.

Şi din nou privi spatele larg al sentinelei de lângă fereastră.

— Ţi-am spus că vasul „Frances” părăseşte Fowey cu primul flux, reluă. Când vasul va pleca din port, o barcă se va duce la Pridmouth ca să strângă rămăşiţele oştirii împrăş-

318

tiată pe drumurile dintre coastă1 şi Cannis Rock. Ar fi foarte uşor să mai ia pe bord şi un călător în lumina slabă a dimineţii.

— Ar fi foarte uşor, răspunsei, dacă acest călător se află acolo.

· « «fi· *

— Asta te priveşte pe tine. Să ai grijă ca el să fie acolo, îmi spuse.

·

Ghicise că Richard e ascuns în celulă, – o vedeam asta după ochii lui şi după privirea pe care o aţintise asupra mea.

— Sentinelele păzesc şoseaua, zisei.

— Numai la capătul de-acir îmi răspunse el blând. La celălalt, nu.

— Riscul e foarte mare, adăugai. Chiar în timpul nopţii, şi cu atât mai mult în zori. *

— Ştiu, dar cfed că persoana despre care vorbim, va îndrăzni totul, spuse el.

Din nou scoase afişul din buzunar.

— Dacă-i înmânezi asta, reluă în şoaptă, ai putea să-1 smulgi din ghiarele primejdiei.

Luai afişul şi îl ascunsei la sân.

—Mai e un lucru pe care te-aş ruga să-1 faci, îmi spuse. Anume?

— Să distrugi orice urmă care ar putea să dea de bănuit. Oamenii care vor veni mâine, au nasuri mult mai fine decât cei de azi. Sunt ca nişte câini poliţişti, pregătiţi anume pentru asemenea treburi.

— N-ar putea găsi nimic în toată casa, răspunsei. Asta o ştii. Tatăl tău a dovedit o dibăcie nemaipomenită când a construit această boltă.

— Pe dinafară, însă, secretul e mai puţin sigur. Iţi dau voie să duci la bun sfârşit truda începută de parlamentari în ’44. Eu n-am de

gând să mă mai folosesc de căsuţa de vară.

înţelegeam sensul cuvintelor lui. Se sprijini în baston şi mă privi.

— Lemnele ard foarte repede când e vreme uscată, molozul se strânge grămadă şi urzica şi scaeţii cresc din belşug în timpul verii, spuse el. Cât voi trăi eu, şi cât va trăi John, nu va mai fi nevoie să curăţim aceste buruieni.

— De ce nu rămâi tu, şoptii, să le faci toate astea? Dar, în timp ce vorbeam, se deschise uşa ce da în sala de mâncare şi comandantul celor trei oşteni, care aştepta în hol, se ivi în prag.

319

— Regret, Sir, spuse el, clar au trecut cincisprezece minute în loc de zece cât vi s-au acordat. Nu mă pot împotrivi ordinelor ce mi s-au dat. Vă rog, deci, să vă luaţi rămas bun şi să vă întoarceţi cu mâne la Fowey.

II privii îngrozită, pierzându-mi tot curajul.

— Credeam că Mr. Rashieigh e din nou liber!

— Timpurile fiind foarte tulburi, draga mea Honor, răspunse Jonathan în linişte, domnii din guvern cred că e cel mai bun lucru ca eu să fiu ţinut sub supraveghere, de vreme ce nu sunt încă arestat. Voi petrece noaptea în casa mea, la Fowey. îmi pare rău dacă nu m-am exprimat destui de clar, de la început.

Se întoarse spre ceilalţi.

— Vă sunt îndatorat că mi-aţi îngăduit această întrevedere cu cumnata mea. E suferindă şi am fost foarte îngrijoraţi de soarta ei.

Şi, fără niciun alt cuvânt, plecăr iar eu rămăsei cu scrisoarea în mină şi cu afişul ascuns în sân; viaţa, nu numai a lui Richard, dar şi a fiului său şi a întregii familii Rashieigh depindea acum de isteţimea şi priceperea mea.

O aşteptai pe Matty, dar ea nu veni şi, cuprinsă de nerăbdare în cele din urmă, trăsei de soneria de lângă cămin. Servitorul care veni, îmi spuse îngrozit că Matty nu putea fi găsită nicăieri – că o căutase prin bucătării şi în dormitorul ei, în zadar.

— N-are importanţă, spusei, iuând o carte şi prefăcându-mă că

citesc.

— Vreţi să luaţi masa, doamnă? mă întrebă. E aproape ora şapte. Mult după ora dvs. obişnuită.

— Oh, desigur, răspunsei, dacă vrei să mă serveşti.

Continuai să mă prefac că citesc, dar tot timpul număram câte ore mai sunt până ce se va întuneca şi mă întrebai cu inima neliniştită ce se putuse oare întâmpla cu Matty. Mâncai nişte friptură şi băui vin, fără să le simt gustul. Stăteam în sufrageria tapetată într-o culoare închisă, portretul bătrinului John Rashieigh şi al soţiei sale uitându-se parcă mustrător la mine; vedeam cum umbrele se întindeau, cum înserarea posomorită se târa domol şi cum nori deşi acopereau tot cerul.

Erau aproape nouă ceasuri, când uşa se deschise cu un scârţiit prelung. Intorsei capul şi-o zării pe Matty, cu rochia pătată şi plină de buruieni, îşi duse degetul la buze, iar eu

320

nu spusei nimic. Trecu prin odaie şi închise obloanele. Apoi grăi în şoaptă, peste umăr.

— Nu e prea ursuză sentinela de pe şosea.

— Nu?

— Cunoaşte pe soţia vărului meu din Liskeard.

— Se poate face o cunoştinţă şi pe alte temeiuri.

Prinse ivărul oblonului si trase perdeaua.

• » ·» · ·

— A fost cam umed în parc, reluă ea.

— Bag de seamă.

— El a găsit un alt loc mai ferit sub desiş, unde am putut sta de vorbă în linişte despre soţia vărului meu... În timp ce căuta desişul, eu am aşteptat în căsuţa de vară.

— Asta se înţelege, spusei.

Perdelele toate fuseseră trase în fata obloanelor si în

1 f sufragerie era acum întuneric. Matty veni lingă fotoliul meu.

— Am ridicat piatra, îmi spuse. Am aruncat scrisoarea de la

capătul de sus al scărilor. Am spus, dacă funia se mai ţine legată de scripete, ei să tragă de ea la miezul nopţii. Ii vom aştepta în odaia de sus.

Ii luai mâna puternică, plină de curaj, şi o strânsei într-a mea.

—■ Mă rog lui Dumnezeu să găsească scrisoarea, adăugă ea în şoaptă. Pe semne că a mai alunecat pământul de când tunelul a fost folosit ultima oară. Miroase acolo a mormânt...

Ne lipirăm una de alta în întuneric şii auzii bătaia regulată a inimii.

- .. I

■» ’

> · s ·

- ! · ’ ·
- ·

36

I (·

- ·» φ Λ · t «
- · ·

ν·: Rămăsei culcată în pat· de la nouă ceasuri şi jumătate aproape de miezul nopţii. In. clipa când Matty veni să mă scoale, în casă era o linişte de moarte. Servitorii plecaseră la. culcare în mansardă, iar sentinelele se aflau la posturile lor. O auzeam pe una plimbându-se pe sub fereastra mea. Luna perfidă, niciodată aliata unui fugar, răsări încet deasupra copacilor din parc. Nu aprinsesem nici cel puţin o luminare. Matty se furişă la uşă şi ascultă. Apoi mă ridică în braţe şi mă duse prin lungul şi întortochiatul coridor în turnuleţul goi. Ce. goale erau încăperile, ce posomorită învinuirea lor! Dar aci, în partea de apus, nici urmă de lună, care să arunce o rază pe podea...

- . · * ’ ·

21 – 2$

321

In odaia cu pricina, cenuşa sărmanului foc aprins după amiază mai arăta ici colo câte o scânteie, iar fumul atârna în nori groşi sub

tavan. Ne aşezarăm în colţul de lingă perete şi aşteptarăm. Liniştea din jur era neplăcută, – liniştea unui loc care timp de mulţi ani n-a cunoscut un pas omenesc sau o voce omenească. Liniştea unei închisori de mult uitată, în care niciodată n-a pătruns o rază de soare, în care toate anotimpurile se scurg la fel.

Iarna, vara, primăvara şi toamna, toate veniseră şi plecaseră, fără să se fi oprit vreodată aci. Stăruia pretutindeni o veşnică noapte. Şi mă gândii că acest întuneric îl speriase, de bună seamă, pe bietul nebun, unchiul John, pe vremea când locuise aci, de mult, numaidecât după ce fusese clădită casa. Poate că stătuse în acelaşi loc uncie mă aflam eu acum, cu mâinile căutând în gol, cu ochii rătăciţi în beznă...

Matty îmi puse mâna pe umăr şi văzui că piatra din dosul meu se mişcă... Simţii în spate un curent de aer rece şi, întorcându-mă, văzui gaura căscată, scările adâncite dedesubt, şi auzii ca un fel de scârţâit, provocat de tragerea funiei şi a scripetelui ruginit.

Cu toate că acesta era sunetul pe care dorisem să-**1** aud mai mu.lt decât orice pe lume, avea totuşi o notă de groază, cum ar fi fost o chemare dintr-un mormânt. Matty aprinse o luminare şi, luminând cu ea scările, îl văzu pe Richard stând acolo, cu faţa, cu mâinile şi cu umerii plin de glod, părând în raza de lumină nefirească un cadavru ieşit din mormânt. Zâmbi, şi zâmbetul lui avea ceva hidos, îngrozitor.

— M-am temut că nu vei veni, îmi spuse. încă puţină vreme, şi ar fi fost prea târziu.

— Ce vrei să spui? întrebai.

— N-aveam aer. Nu e loc aci decât pentru un câine care să se târască. Nu prea am o părere strălucită despre cel care a construit asta pentru Rashleigh.

Mă plecai înainte, privind în josul scărilor şi îl văzui pe Dick, ghemuit la capăt, cu chip de fantomă, tot ca şi al tatălui său.

— N-a fost tot astfel, acum patru ani, spusei.

— Vino, zise Richard, îţi voi arăta. Păzitoarea trebuie să cunoască celula unde îşi ţine osândiţii.

Mă luă în braţe şi, târându-se într-o parte, mă strecură prin

intrarea îngustă şi peste scări în celula de jos. Văzui pentru prirna şi ultima dată această încăpere secretă dedesubtul boitei. înaltă de şase picioare, dreptunghiulară, nu

322

era mai largă decât o chilie; zidurile de piatră, lipicioase din pricina umezelii, erau reci ca ghiaţa. într-un ungher, se zărea un scăunel şi lângă el o măsuţă goală, pe care se afla o lingură de lemn. Păianjenii şi mucegaiul acopereau masa şi lingura, şi mă gândii la ultimul ospăţ luat acolo, cu un sfert de secol în urmă, de unchiul John, nebunul. Deasupra scaunului atârna funia, aproape roasă în scripetele ruginit, iar dincolo era deschizătura ce cla în tunel, o gaură rotundă, neagră, cam de optsprezece picioare înălţime, prin care un om trebuia să se târască dacă voia să ajungă la capătul celălalt.

— Nu mai înţeleg nimic, spusei cutremurându-mă. Nu tot astfel era înainte. Jonathan nu s-ar fi folosit de ea niciodată în această stare.

— A lunecat pământ şi pietrele din temelia casei, spuse Richard. Molozul astupă tunelul, lăsând liber numai spaţiu mic de tot, prin care abia ne-am strecurat. Cred că înainte, când tunelul era folosit, drumul a fost curăţit regulat cu sapa şi târnăcopul. Acum, când n-a mai fost dat folosinţei de atâţia aniţ natura a lucrat în voie. Duşmanii rni-ar putea găsi o nouă poreclă de azi înainte. Bursuc, şi nu vulpe.

Văzui faţ? a albă ca varul a lui Dick aţintită asupra mea. Ce spun oare ochii lui negri? mă întrebai. Ce vor să-mi spună?

— Du-mă înapoi, îi spusei lui Richard. Trebuie să-ţi vorbesc.

Mă duse în odaia de sus şi, acolo, respirând adânc, pereţii goi şi tavanul afumat îmi păreau un paradis în comparaţie cu gaura neagră, de unde fusesem smulsă. Oare cu adevărat îl silisem pe Dick, copil fiind, cu patru ani în urmă, să stea acolo câteva ceasuri în şir? Oare din această pricină, ochii lui mă acuzau acum? Dumnezeu să mă ierte, dar ţinusem să-i salvez viaţa. Ne apropiasem sub raza unei singure luminări, Richard, Dick şi cu mine, în timp ce Matty sta de pază la uşă.

— Jonathan Rashleigh s-a întors, spusei.

Dick îmi aruncă o privire în semn de întrebare, dar Richard nu

spuse nimic.

— Datoria a fost plătită, reluai. Comitetul judeţean i-a permis să se întoarcă acasă. Va putea trăi în Cornwall, nesupărat de nimeni, ca om liber, de azi înainte, dacă nu va mai întreprinde nimic în stare să trezească bănuielile parlamentarilor.

323

— E bine pentru el, spuse Richard. Ii doresc noroc.

— Jonathan Rashleigh e un om paşnic, care, cu toate că îşi iubeşte regele, îşi iubeşte şi mai mult casa, spusei. A îndurat doi ani dc amărăciuni şi de lipsuri. Cred că acum îşi merită odihna şi nu are decât o singură dorinţă – să trăiască în sinul familiei, în casa lui, fără teamă.

— Dorinţă pe care-o simte orice bărbat, zise Richard.

— Dorinţa lui nu se va împlini, dacă se va putea dovedi c-a făcut parte din răsculaţi, îmi dădui cu părerea.

Richard mă privi, apoi ridică din umeri.

— Parlamentului îi va fi foarte greu să-l acuze de lucrul acesta, zise el. Rashleigh a stat doi ani la Londra.

Drept răspuns, scosei afişul din sân şi, întinzându-1 în faţa lui, ţinui luminarea deasupra. Citeam cu glas tare, aşa cum mi-1 citise cumnatul meu.

„Oricine 1-a adăpostit cândva, sau caută să-l adăpostească în viitor pe cunoscutul răufăcător Richard Grenvile, la descoperire va fi arestat pentru înaltă trădare, averea lui va fi sechestrată pentru totdeauna şi familia sa arestată".

Aşteptai o clipă, apoi adăugai:

— Jonathan mi-a spus că mâine dimineaţă casa va fi percheziţionată din nou.

Picături de ceară pătară hârtia, iar marginile acesteia se îndoiră. Richard o apropie de luminare; hârtia luă foc şi arse în întregime, iar rămăşiţele se împrăştiară pe jos.

— Vezi? zise Richard către fiul său. Asa e si viata.

* 1 *

O pâlpâire şi o scânteie, apoi totul s-a dus. Nici urmă nu mai

rămâne.

Mi se păru că Dick îl privea pe tatăl său aşa cum un dine şi-ar fi privit stăpânul. Spune-mi, ziceau ochii lui, ce vrei să fac? — – Ei bine, spuse Richard oftând, nu ne rămâne decât să ne oferim grumazul oţelului rece. Un sfârşit îngrozitor. O bucată de drum cu vreo zece oameni în jur, în cătuşe şi lanţuri, apoi plimbarea pe străzile Londrei, huiduiţi de mojicime. Eşti gata, Dick? A ta a fost mâna binecuvântată care ne-a adus aici. Cred că acum vei trage foloasele,

Se ridică şi întinse mâinile deasupra capului celuilalt.

— Cel puţin, au o secure foarte ascuţită la Whitehall. Am mai fost de faţă la o execuţie. Călăul era un flăcău mărunt şi arţăgos, dar avea nişte braţe ca ghiulele de tun. Isprăvea totul dintr-o singură lovitură.

Se opri o clipă, gânditor, apoi continuă în şoaptă:

324

— Şi totuşi, sângele face un lac minunat pe maldărul de paie.

II văzui pe Dick încleştându-şi mina în jurul gleznei, şi. atunci mă repezii ca o furie la bărbatul pe care îl iubeam.

— Ai să taci odată? strigai. Oare n-a suferit destul bietul băiat, în aceşti optsprezece ani?

Richard mă privi cu o sprinceană ridicată.

— Cum? spuse el zâmbind. Şi tu te ridici împotriva mea?

Drept răspuns, îi aruncai scrisoarea mototolită pe care-o ţineam în mină. Acum era murdară şi aproape de nerecunoscut.

— Nu e nevoie să-ţi pui capul de vulpe pe eşafod, îi spusei. Citeşte rândurile acestea şi schimbă-ţi părerea.

• Se plecă spre luminare şi văzui expresia feţii lui schimbându-se din neagră răutate în cea mai ciudată nedumerire.

— In sfârşit, am crescut o adevărată Grenvile, răspunse cu. blândete.

— „Frances” părăseşte Fowey cu fluxul de dimineaţă, reluai. Pleacă la Flyshing şi are destul loc pentru călători. Cârmaciul e un om de încredere. Călătoria va dura puţin.

— Şi cum ajung călătorii pe puntea vasului? întrebă Richard.

— O barcă în căutare de material şi nu de vulpi va veni ia Pridmouth, rostii cu glasul domol, în momentul în care vasul va părăsi portul. Călătorii o vor aştepta. Părerea mea e să stea ascunsă pentru tot restul nopţii până în zori pe coasta cu scoici de lângă Gribben Hill, şi când barca îşi va căuta materialul în lumina dimineţii, la Un senin să fie dusă la ţărm.

— S-ar părea că nimic nu e mai uşor, spuse Richard.

— Eşti de acord, aşadar, cu acest mijloc de scăpare? Ai renunţat, la eroica ta predare?

Cred că şi uitase de ea; deoarece ochii lui rătăceau acum dincolo de mine, născocind anumite planuri şi anumite isprăvi în care eu nu aveam niciun rol.

— Din Olanda în Franţa, şopti el, şi odată acolo, de-a dreptul la Prinţ. Un nou plan de campanie, mai bun decât cel din urmă. O debarcare prin surprindere în Irlanda, şi din Irlanda în Scoţia.

Ochii îi căzură din nou pe scrisoarea ce-o ţinea în mână.

„Mama m-a botezat Elizabeth, citi el, dar eu prefer să semnez fiica ta, Bess”.

325

Fluieră, cu răsufletul greoi, şi întinse scrisoarea lui Dick, Acesta o citi, apoi, tăcut, o restitui tatălui său.

— Ei bine, spuse Richard. îmi va fi pe plac sora ta?

— Cred, Sir, răspunse Dick în şoaptă, că îţi va plăcea foarte mult.

— Într-o zi, spuse Richard, va veni un Rashleigh şi va dărâma bolta. Ce-i putem lăsa ca amintire?

Ochii lui întâlniră scheletul din colţ.

— Scheletul unui şoarece, spuse.

Şi, cu un zâmbet, îl aruncă jos pe scări.

— Porneşte tu întâi, Dick, reluă: te voi urma.

Dick îmi întinse mâna pe care o ţinui într-a mea un răstimp.

— Fii curajos, spusei. Călătoria dura puţin. Odată ajunşi cu bine în Olanda, vă veţi împrieteni.

El nu răspunse. Mă privi cu ochii lui mari, negri, apoi se întoarse spre scară.

Eram singură cu Richard. Ne despărţisem în mai multe rânduri. De fiecare dată fusesem convinsă că era pentru ultima oară. De fiecare dată ne regăsisem apoi unul pe celălalt,

— Pentru câtă vreme de râridul acesta? întrebai.

— Pentru doi ani, îmi spuse el. Poate pentru eternitate.

îmi luă faţa în mâini şi mă sărută lung.

— Când mă voi întoarce, vom reclădi casa de la Stowe. Iţi vei călca peste mândrie şi, în cele din urmă, vei deveni totuşi Lady Grenvile.

Zâmbii şi clătinai din cap.

— Fii fericit alături de fiica ta, îi spusei.

Se opri în faţa intrării sub boltă.

— Să ştii un lucru. Odată ajuns în Olanda, voi lua pană şi hârtie şi voi scrie tot adevărul în legătură cu Războiul Civil. Ii. voi defăima pe camarazii mei, generali, arătându-i sub adevărata lor înfăţişare cine sunt. Poate că, după asta, Prinţul de Wales va înţelege în sfârşit aluzia şi mă va face pe mine comandant suprem al forţelor sale.

— Se poate întâmpla mai degrabă să te degradeze, lăsându-te simplu soldat.

Se strecură prin intrare şi se lăsă în genunchi pe scară, unde îl aştepta Dick.

— Voi săvârşi opera ele distrugere pentru tine, îmi spuse. Priveşte din odaia ta spre aripa de răsărit şi vei vedea căsuţa de vară salutând pentru ultima dată ţinutul Cornwall şi pe Grenvili.

326

— Păzeşte-te de santinelă! strigai. Stă de pază la capătul şoselei.

— Mă mai iubeşti, Honor?

— Pentru păcatele mele, Richard.

— Ai multe?

— Le cunoşti pe toate.

Şi cum aştepta acolo, cu mâna pe lespede, îi adresai o ultimă

rugăminte?

— Ştii pentru ce te-a trădat Dick duşmanului?

— Cred că da.

— Nu din ură, nici din răzbunare. Ci fiindcă a văzut sângele pe obrazul Gartredei...

El mă privi gânditor; eu îi şoptii:

— Iartă-1, de dragul meu, dacă nu de dragul tău.

— Eu l-am iertat, rosti el încet. Dar Grenvilii sunt oameni ciudaţi. Cred că vei afla că el nu-şi poate ierta ce-a făcut.

Ii văzui pe-amândoi, pe tată şi pe fiu, înghemuiţi pe scară, la capătul căreia se zărea chilioara, apoi Richard îmbrânci piatra spre zidul din faţa bolţii, care se închise pentru totdeauna. Mai aşteptai câteva clipe, apoi o strigai pe Matty.

— Totul s-a sfârşit, spusei. S-au dus.

Ea veni spre mine şi mă luă în braţe.

— Nimeni nu se va mai ascunde de azi înainte în celulă, adăugai.

îmi plimbai mâna pe obraz. Era umed. Nu ştiam că plânsesem.

— Du-mă în odaia mea, spusei către Mattv.

Stăteam acolo lângă fereastră, privind pe deasupra grădinilor. Luna era sus acum, – nu albă ca în noaptea trecută, ci cu o imagine galbenă în juru-i. Spre seară se strâxiseră nori, şi-acum acopereau cerul, încreţiţi şi negri. Santinela părăsise scările care duceau spre şosea şi se sprijinea de zăbrelele uşii de la clădirea rândaşilor din faţa mea, privind în sus spre ferestrele clădirii. Nu mă vedea, cum stam acolo în întuneric, cu bărbia în mână.

Mi se păru că aşteptasem ceasuri în şir, privind spre răsărit, cu Matty ghemuită lângă mine, şi, în cele din urmă, zării o mică flacără ridicându-se pe deasupra copacilor din parc. Vântul bătea înspre apus, îndepărtând fumul, dar sentinela de jos, care sta acum rezemată de hambar, nu putea vedea focul.

Γ 327

• ■ · · ·, · I

Flăcările n-aveau să contenească până dimineaţa, ’şi, peste zi,

aveau să spună că nişte vânători neîngăduiţi de lege aprinseră un foc peste noapte, care se răspândise aprinzând şi căsuţa de vară, îmi spuneam. Apoi cineva de pe domeniu avea să se ducă cu pălăria în mână la Jonathan Rashieigh, la Fowev, ce-

H ^ Г

rându-i scuze pentru neglijenţa care i-a produs o asemenea pagubă. Acum, îmi ziceam, doi oameni s-au strecurat pe lângă coasta cu scoici şi vor aştepta acolo, adăpostindu-se sub o stâncă. Sânt' netemători, sunt împreună. Eu mă pot duce la culcare, să dorm şi să-i uit. Şi totuşi, continuam să stau lângă fereastră, privind în largul câmpului, şi nu vedeam luna, nici copacii, nici sulul subţire de fum ridicându-se în aer, 'ci tot timpul vedeam numai ochii lui Dick, aşa cum mă priviseră pentru ultima oară, când Richard lăsase să cadă piatra din faţa bolţii.

- · · · · · ·

37

. ·

- · · · · ·
- · % *

9

La nouă ceasuri dimineaţa un şir de călăreţi se ivi în parc. Oamenii descălecară în curtea interioară, şi ofiţerul de serviciu, un colonel din statul major a lui Sir Hardress

Waller din Saltash, îmi trimise, vorbă că trebuia să mă îmbrac şi să cobor numaidecât ca să-1 însoţesc la Fowey. ► *t – j*

Eram gata îmbrăcată şi, când servitorii mă duseră jos, băgai de seamă că soldaţii scotoceau, pe sub tapiţeria din galeria cea lungă. Clinii poliţişti îşi vedeau de rosturile lor.

—1 Aceasta a fost distrusă odată, îi spusei ofiţerului, şi i-au trebuit cumnatului meu patru ani, ca să mai poată face câteva reparaţii neînsemnate. Oare va trebui să reia totul de la început?

— Regret, spuse ofiţerul, dar Parlamentul nu poate îngădui niciun mijloc de scăpare unui om ca Richard Grenvile.

—Credeţi că îl veţi găsi aci?

— Sunt mai multe case în Cornwall unde s-ar putea să fi fost ascuns, îmi răspunse. Menabilly e una din ele. Astfel fiind, sunt forţat să percheziţionez casa poate chiar mai amănun-tiţ decât trebuie, fără a mai ţine seama de confortul celor ce trăiesc sub acoperişul ei. Mi-e teamă că Menabilly nu va putea fi locuită o bucată de vreme... De aceea vă cer să mergeţi cu mine la Fowey.

Privii în jurul casei care fusese căminul meu în ultimii doi ani. Eram de faţă când fusese despuiată. Nu simţeam do-

328

rinţa să mai fiu odată martoră la un asemenea spectacol.

— Sunt gata, spusei ofiţerului.

Aşezată în trăsură, cu Matty lângă mine, auzii vechiul sunet pe care mi-1 aminteam atât de bine, al topoarelor intrând în scândurile podelelor, a săbiilor ce prăbuşeau lemnăria de pretutindeni. Iar lin om foarte glumeţ, ca şi înaintaşul său: din ’.44, se şi urcase în clopotniţă, unde se aşezase picior peste picior, cu funia în mână, legănând marele clopot într-o parte şi-n alta. Dangătul venea din turnuleţ, din curtea exterioară. „îmi iau rămas bun de la Menabilly, îmi ziceam. Nu voi mai trăi aici niciodată.”.;..·

— Vom merge de-a lungul coastei, spuse ofiţerul privind de la geamul trăsurii mele. Şoseaua e blocată de trupe, · caro se îndreaptă spre Helston şi Penzance. ’ ’

— Aveţi nevoie de atâtea trupe pentru a înăbuşi o răscoală atât de neînsemnată? întrebai.

— Răscoala va lua sfârşit peste o zi sau două, îmi răspunse. Dar trupele vor rămâne. Nu vor mai avea loc revolte în Cornwall, nici în răsărit, nici în apus, de. azi. înainte.

Şi, în timp ce vorbea, clopotul din Menabilly se legăna cu aceiaşi furie, sunând jalnic, ca şi cum ar fi fost ecoul cuvintelor lui. ·..;

îmi înălţai privirea spre potecuţa de lângă şosea şi văzui că unde în ajun se afla căsuţa de vară, în formă de turnuleţ cu ferestre lungi, acum nu mai rămăsese decât moloz, o grămadă de grinzi arse şi piatră.

— Cine a dat ordinul să se dea foc aici? întrebă ofiţerul. II auzii sfătuindu-se cu oamenii Iui, apoi urcară şoseaua

, ·. n* 1

scotocind prin moloz, în timp ce Matty şi cu mine aşteptam în trăsură. După câteva clipe, ofiţerul se întoarse..

— Ce clădire a fost aici? mă întrebă. Nu pot înţelege nimic din ceea ce a rămas. Dar focul a fost pus de curând

• ·

şi tot mai arde în unele locuri.

— O căsuţă ele vară, răspunsei. Sora mea, Mrs. Rashleigh, a iubit-o foarte mult. Am locuit aici deseori, când ea era acasă. Se va întrista mult când va afla. Cred că ordinul r ι de distrugere a fost dat de colonelul Bennett, nu mai departe decât ieri, când a fost aci.

Ridicai din umeri.

— Poate că i s-a dat încuviinţarea. Eu nu ştiu nimic.

■Dânsul e însă membru în comitetul judeţean şi, deci, poate

• * ...**.

face ce-i place.

3 29

— Comitetul judeţean îşi însuşeşte prea multe drepturi, spuse ofiţerul. într-o zi va avea neplăceri cu noi, cei din armată.

încăleca foarte prost dispus şi strigă un ordin către oamenii săi. Război civil în timpul unui război civil. Oare niciun partid nu izbuteşte să menţină pacea în rândurile lui? Armata şi Parlamentul să se certe între ele cât poftesc; asta nu poate decât să ajute până în cele din urmă cauzei noastre, şi neastâmpărului năzuinţei noastre.

Intorcându-mă şi privind pentru ultima dată molozul fumegind de pe şosea şi copacii înalţi din parc, mă gândii la cuvintele ce se şoptiseră cu doi ani în urmă, în ’46: când se va topi zăpada, când se va îmblânzi vremea, când va veni primăvara.

Coboram potecuţa prăpăstioasă spre Pridmouth. Era în timpul refluxului; stânga de la Cannis se zărea ameninţătoare în larg; departe, la orizont, se năzări un vas ca o pată neagră. Apa din stăvilarul morii

curgea în clocot peste pietre, apoi se repezea spre mal, iar pe mlaştina de la celălalt capăt apăru dintr-odată o lebădă, croindu-şi drum prin unde; desenă mai întâi câteva cercuri în aer, apoi îşi luă zborul spre mare. Urcarăm dealul pe după Coombe Manor, unde locuiau verii lui Rashleigh, apoi coborârăm spre casa cumnatului meu de pe chei, la Fowey. În primul rând mă uitai dacă nu era cumva aici un vas ancorat, dar nu se zărea niciunul. Marea în port era liniștită și cenușie și nu se vede niciun vas mai mare, în afară de câteva bărci de pescari priponite la Polruan. Oamenii de pe chei priveau curioşi cum eram ridicată din trăsură şi dusă în casă. Cumnatul meu mă aştepta în salon. Camera era tapetată în culori închise, ca şi sufrageria din Menabiâly, cu ferestre mari ce dădeau înspre chei. Pe pervaz se zărea modelul unui vas – vasul pe care tatăl său îl construise cu patruzeci dc ani în urmă şi pe care îl trimisese sub comanda lui Drake împotriva Armadei. Vasul acesta purtase şi el numele de „Frances”.

— Regret, spuse ofiţerul, că timp de o zi sau mai mult, până ce răscoala din vest va fi domolită, casa aceasta va trebui să fie supravegheată. Trebuie să vă cer, Sir, ca, atât dvs. cât şi această lady, să nu părăsiţi casa.

— Înţeleg, spuse Jonathan. Sunt obişnuit să fiu supravegheat de-atâta vreme, că dacă o astfel de stare va mai dura câteva zile, asta nu mă va tulbura câtuşi de puţin.

330

Ofiţerul, se retrase, şi văzui o sentinelă lumdu-şi postul în primire în faţa ferestrei, aşa cum făcuse şi camaradul său, noaptea trecută la Menabilly.

— Am vesti despre Robin, spuse cumnatul meu. E deținut la Plymouth, dar cred că nu i s-a găsit o vină prea mare. Dacă această răscoală va fi înăbuşită, el va fi pus în libertate, cu condiţia să depună jurământul de supunere faţă de Parlament, aşa cum s-a întâmplat şi cu mine.

— Şi apoi? întrebai.

— Oh, după aceia va putea deveni stăpân pe sine şi se va putea

stabili undeva în pace şi linişte. Am o căsuţă mică la Tywardreath, care ar putea să-i fie de mult folos, atât lui cât si ţie, Honor, dacă ai vrea s-o împărţi cu el. Adică... în cazul când n-ai vre-un alt plan.

— Nu, spusei. N-am niciun alt plan.

Se ridică şi se îndreptă domol spre fereastră, privind afară pe chei. Un biet bătrân, adus de spate, cu părul alb, sprijinindu-se într-un baston. Şuierul pescăruşilor ajunse până la noi, în timp ce zburau deasupra portului şi se cufundau în apă.

— „Frances^ a părăsit portul la cinci ceasuri d£ dimineaţă, îmi spuse el în şoaptă.

Nu răspunsei.

— Pescarul care a plecat după material s-a oprit mai Intâi la Pridmouth ca să-şi ia călătorul. L-a găsit pe ţărm, aşa cum era dc aşteptat. Arăta cam obosit şi cam palid, mi-a spus pescarul, dar, în afară de asta n-avea nimic suspect în toată înfăţişarea lui.

— Un singur călător? întrebai.

— Da, unul singur, răspunse Jonathan privindu-mă cu luare-aminte. Dar ce ai? Eşti albă la faţă, şi îmi pari stranie.

Continuai să ascult pescăruşii ele deasupra portului; auzeam glasuri de copii, care râcleau şi strigau, jucându-se pe scările cheiului.

— Nu-i nimic, spusei. Ce mai ai să-mi spui?

Se duse la biroul dintr-un ungher îndepărtat si, trăgând un sertar, scoase din el un capăt de funie cu un scripete ruginit la capăt.

— In clipa când s-a îmbarcat, spuse cumnatul meu, călătorul a dat pescarului această funie, rugându-1 să mi-o mmâneze când se va întoarce. Flăcăul mi-a adus-o chiar adineauri, când îmi luam dejunul. în jurul funiei am zărit o

331

hârtie pe care scria: „Spune Honorei că cel mai mic dintre G ren vili şi-a găsit el însuşi. mijlocul de scăpare îmi întinse petecul de hârtie.

— Oare ce să însemne asta? întrebă el. înţelegi ceva?. ··: · Nu răspunsei un răstimp. Rămăsesem cu hârtiuţa în mină; revedeam rămăşiţele căsuţei de vară blocând pe veci

’ *t > t I*

■tunelul secret, celula tăcută ca un mormânt, săpată în zid al gros de sub boltă.

— Da, Jonathan, răspunsei, înţeleg..

Mă privi o clipă, apoi se duse la birou şi puse funia şi scripetele în sertar.

. —Ei bine, zise el, s a sfârşit acum, mulţumesc lui Dumnezeu. Atât primejdia cât şi încordarea. Acum nu mai avem nimic de făcut.

Aduse două pahare din bufet şi le umplu cu vin dintr-o garafă. îmi întinse unul.

■ ■— Bea, spuse el cu bunăvoinţă, apueându-mă de braţ. • Ai trecut printr-o mare spaimă.

Apucă paharul şi îl ridică spre vasul care îl dusese pe tatăl său spre Armada.

— Pentru celălalt vas „Frances”, spuse, şi pentru generalul regelui în vest! Să găsească adăpost şi fericire în Olanda.

Bâurăm în tăcere, apoi pusei paharul pe masă. i;

• -— N-ai băut până la fund, zise el. Asta înseamnă nenorocire pentru acela în cinstea căruia am închinat.

Luai paharul din nou şi, de astă dată, îl ţinui în raza luminii, în as a fel că vinul lucea clar si roşu.

1 ’ a *y*

— Ai auzit vreodată, spusei, cuvintele pe care Bevil Grenvile Ie-a scris lui Jonathan Trelawney?

r – Ce cuvinte?

Ne aflam iarăşi adunaţi în galeria lungă din Menabilly. Nu mai departe decât cu douăzeci şi patru de ceasuri în urmă. Richard lângă fereastră, Gartred pe divan, Dick, în ungherul lui, cu ochii aţintiţi asupra tatălui său.

In ce mă priveşte, rosteam în şoaptă cuvintele celuilalt, doresc să am parte ori ele un nume onorabil, ori de un mormânt onorabil. Nu mi-am iubit viaţa şi confortul niciodată atât de mult, pentru a mă da la o parte într-o asemenea împrejurare. Dacă aş face-o, aş fi nedemn de

însărcinarea pe care am avut-o, ca și de-a fi urmaş al strămoșilor mei, dintre care atâţia şi. la diferite epoci și-au sacrificat viaţa pentru ţară.

332

Golii apoi paharul până la fund şi îl dădui lui Jonathan.

— Cuvinte mari, spuse el. Şi toţi Grenvilii au fost oameni mari. Atâta vreme cât va mai trăi acest nume, vom fi mândri ele el aici în Cornwall. Dar Bevil a fost cel mai straşnic dintre ei. A dovedit un mare curaj până în clipa din urmă.

— Cei mai mic dintre ei, a dat dovadă de acelaşi mare curaj, zisei.

— Cine oare? întrebă el.

— Un băieţel, al cărui nume nu va apare niciodată în marea carte din St owe şi al cărui mormânt nu va fi găsit niciodată în micuţul cimitir din Kilkhampton.

— Plângi? spuse Jonathan în şoaptă. Ai avut multe de îndurat şi suferinţele au dăinuit îndelungă vreme. Patul ţi s-a pregătit. Las-o pe Matty să te ducă sus. Haide! Curaj!

Ce a fost mai rău, a trecut. Binele va veni si el cindva. lntr-o

* .

zir regele se va urca din nou pe tron; într-o zi, Richard se va întoarce.

Priveam macheta vasului din marginea ferestrei şi, printre catarguri, undele albastre din port. Bărcile pescarilor se pregăteau de plecare şi pescăruşii se înălţau către cer cu ţipete ascuţite, fâlfâindu-şi aripile albe.

— Da, într-o zi, repetai, când se va topi zăpada, când se va îmblânzi vremea, când va veni primăvara.

t

CE S-A INTÂMPLAT CU PERSONAJELE

DIN ACEASTA ISTORISIRE

SIR RICHARD GRENVILE. Generalul regelui nu s-a mai întors niciodată în Anglia. A cumpărat o casă în Olanda, unde a trăit cu fiica sa Elizabeth până la moartea sa, în 1659, exact un an înaintea restaurării.

Şi-a oferit serviciile Prinţului de Wales în exil, (mai târziu Charles II), dar ele n-au fost primit din cauza neînţelegerii dintre el şi Sir Edward Hyde, mai târziu Conte de Clarendon. Data exactă a morţii lui nu se cunoaşte, dar se spuse că a murit în Ghent, singuratec și îndurerat, având ca epitaf pe mormânt numai aceste cuvinte: „Sir Richard Grenvile, Generalul regelui în Vest”

SIR JOHN GRENVILE (JACK). BERNARD GRENVILE (BUNNY). Aceşti doi fraţi au fost foarte mult folosiţi în mişcarea restaurării lui Charles II în 1660. Amândoi s-au căsătorit, au trăit fericiţi şi s-au bucurat de graţiile regelui. John a fost făcut Conte de Bath.

GARTRED DENYS. Nu s-a mai căsătorit niciodată. A părăsit Orlev Court şi a trăit cu una din fiicele ei măritate, Lady Hampson, la Taplow, unde a şi murit la vârsta înaintată de 85 de ani.

JONATHAN RASHLEIGH. A mai suferit încă alte arestări din pricina datoriilor faţă de Parlament, dar a trăit să vadă restaurarea. A murit în anul 1675, un an după moartea soţiei sale, Mary.

JOHN RASHLEIGH. A murit în anul 1651, la vârsta de numai 30 de ani, la Devon, în drum spre Menabiliy, după o călătorie la Londra pentru afacerile tatălui său. Văduva lui, Joan, a trăit la Fowey până la moarte, în anul 1668, în vârstă de 48 de ani. Fiul ei, Jonathan, a moştenit averea bunicului său la Menabiliy.

334

Sir PETER COURTNEY. Şi-a părăsit soţia, a făcut datorii imense, s-a căsătorit a doua oară şi a murit în anul 1670.

ALICE COURTNEY. A trăit tot restul vieţii la Menabilly si a murit acolo în anul 1659, la vârsta de 40 ani.

> 7

Există o placă în memoria ei aşezată în biserica din Tywardreath.

AMBROSE MANATON. Despre el se ştie foarte puţin, afară de faptul că a fost ales membru în Parlament pentru Camelford în anul 1668, Proprietatea lui, Treearell, a decăzut.

ROBIN ŞI HONOR HARRIS. Fratele şi sora au trăit retraşi la

Tywardreath, într-o casă pusă la dispoziţia lor de către Jonathan Rashleigh. Honor a murit în 17 noiembrie 1653 şi Robin în iunie 1655. Deci n-au trăit să vadă restaurarea. Placa în memoria lor din biserică sună astfel: „In memoria lui Robert Harris, odinioară maior-general în armata Majestăţii Sale din faţa Plymouthului, înmormântat aici în ziua de 29 iunie 1655. Și în memoria Honorei Harris, sora lui si ea înmormântată aici la 17 noiembrie, în anul Do. mnu-

* I

lui nostru 1653.

„Loial si statornic; aceasta ţi-a fost crima – aceasta ti-a

’ * > r w V

fost lauda:

Eşti pus aici alături de Honor – suflet fără de lauri/’